Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 5 Ιουνίου 2011

www.kathimerini.com.cy

Έτος 30 ▪ *Αρ. φύλλου 137*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 2,00 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ Αθλητισμός, σελ. 11

ΚΑΡΙΕΡΑ Οικονομική, σελ. 8

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Ανασχηματισμός ευρύτερης αποδοχής

Οι επτά κρίσιμοι σταθμοί του Ιουνίου μέχρι την εκταμίευση της δόσης των 12 δισ. ευρώ προς την Ελλάδα. Δραματικό το κλίμα στο υπουργικό συμβούλιο και στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ παρά τη νέα οικονομική βοήθεια. Σειρά υπουργών ρίχνουν βολές κατά του κ. Παπακωνσταντίνου. Ο πρωθυπουργός προσανατολίζεται σε ανασχηματισμό με τεχνοκράτες και πρόσωπα ευρύτερης αποδοχής, ενώ δεν αποκλείεται και η διεξαγωγή δημοψηφίσματος. **Σελ. 16**

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προβληματισμός μετά το «όχι» του Σαμαρά

Η επόμενη μέρα στη Ν.Δ., μετά και τη σκληρή αντιμνημονιακή στάση του Αντώνη Σαμαρά, βρίσκει σιωπηλούς έως αποστασιοποιημένους τους δύο αντιπροέδρους, Αβραμόπουλο και Δήμα. Το ηγετικό επιτελείο εκτιμά πως οι αντιδράσεις θα εξαντληθούν στην απώλεια το πολύ μιας έδρας. **Σελ. 17**

ΑΓΑΝΑΚΤΙΣΜΕΝΟΙ

Το πορτρέτο των διαδηλωτών

Όλα όσα συμβαίνουν στο Σύνταγμα. Οι χιλιάδες «αγανακτισμένοι», οι κατασκηνωτές, οι μικροπωλητές και οι συνελεύσεις με φόντο τη Βουλή των Ελλήνων. **Σελ. 19**

ΤΟΥΡΚΙΑ

Το στοίχημα του Ταγίπ Ερντογάν

Οι Τούρκοι προσέρχονται στις κάλπες την επόμενη Κυριακή, 12 Ιουνίου, και ο Ερντογάν θεωρείται φαβορί και ως ο ηγέτης που είναι ικανός να αντιμετωπίσει την περίπλοκη πολιτική σκηνή της Τουρκίας. «Μπαμπά Ταγίπ», φώναζαν στον Τούρκο πρωθυπουργό στην Προύσα. **Σελ. 21**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Πρωτοποριακοί τρισδιάστατοι εκτυπωτές

Το MakerBot, ένας νέος τρισδιάστατος εκτυπωτής αποτελεί το καινούργιο εργαλείο για δημιουργικούς ανθρώπους. Οτιδήποτε σχεδιάζεται μπορεί ταυτόχρονα να παράγεται. **Αθλητισμός, σελ. 11**

ΜΟΔΑ

Μαντάμ Γκρε, η γλύπτρια της μόδας

Τα ντραπέ φορέματα της Γαλλίδας σχεδιάστριας εκτίθενται ανάμεσα στα γλυπτά του Antoine Bourdelle. **Τέχνες, σελ. 8**

Διακυβέρνηση μέσω συμπληγάδων

Η κοινοβουλευτική μειοψηφία της συγκυβέρνησης υπαγορεύει συναινέσεις με την αντιπολίτευση

Η διαχείριση του προεδρικού συστήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αν και εκ συστάσεως δεν προϋποθέτει την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, αποδεδειγμένα πολλές φορές διαφάνηκε πως μπορεί να ασκείται μεν, αλλά δεν μπορεί να είναι αποδοτικό, ευέλικτο και παραγωγικό. Αντιθέτως, η θητεία μιας πολιτικής δύναμης που βρίσκεται ως διαχειρίστρια στην εκτελεστική εξουσία και την ίδια ώρα δεν διαθέτει την ελάχιστη πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων, μπορεί να αποβεί προβληματική και ελαττωματική. Εκτός και αν οι κυβερνώσες δυνάμεις επιδείξουν διάθεση και βούληση για διαβούλευση και σε πολλές περιπτώσεις συνδιαμόρφωση πολιτικών με τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης. Η Προεδρία Δημήτρη Χριστόφια, στα πρώτα τρία χρόνια διακυβέρνησης, με τις 29 ψήφους στη Βουλή των Αντιπροσώπων μπορούσε να διαχειρίζεται την πλεύση της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως η ίδια θεωρούσε καλύτερα. Τώρα, στα εναπομείναντα δύο χρόνια, τα πράγματα αλλάζουν άρδην. Η πλειοψηφία των 29 από τις 22 Μαΐου είχε μετατραπεί σε δυνητική μειοψηφία και από τις 2 Ιουνίου σε οριστική και πλέον υπάρχουσα μειοψηφία των 27. Τούτο προϋποθέτει συνετή, γνωστική και λογική διαχείριση. Απαιτεί σύνεση και περίσκεψη. Από όλες τις πολιτικές δυνάμεις. Αλλά κυρίως από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία θα πρέπει να απευθυνθεί στις υπόλοιπες δυνάμεις συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης.

ΚΥΠΕ

Κατά τα επόμενα δύο χρόνια της διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, θα απαιτείται διαβούλευση συγκυβέρνησης και αντιπολίτευσης, ακόμη και για τα επουσιώδη ζητήματα.

ΔΗΣΥ: Νέα εποχή
Αριστοτεχνική τεχνική από Πινδάρου – Διάνοιξε προοπτική συμμαχιών με περιθώριο μεγάλου κέρδους. **Σελ. 4**

ΔΗΚΟ: Λίαν συντόμως πόλεμος
Καρογιάν-Νικόλας οι μονομάχοι. Θα κονταροχτυπηθούν μέχρι τέλους. Παιχνίδι με μόνο ένα νικητή. **Σελ. 6**

Συγκυβέρνηση: Η πρώτη απώλεια
Απόλυτος έλεγχος ΔΗΚΟ από Καρογιάν, για να συνεχιστεί η συνεργασία – Ισχυρή στήριξη θα λάβει από Χριστόφια. **Σελ. 4**

Κέντρο: Κινούμενη άμμος
Η συνένωση του Κέντρου μπαίνει στο περιθώριο μέχρι τις προεδρικές του 2013. Ποιοι οι λόγοι αποτυχίας. **Σελ. 6**

Κουλίας: «Να φύγει ο Μάριος»
Ο Ζ. Κουλίας μιλά στην «Κ» για την απόφαση που λύγισε το ΔΗΚΟ. **Σελ. 7**

Δημαρχιακές: Το νέο στοίχημα
Αρχίζουν αμέσως διεργασίες – Στο μάτι του κυκλώνα η Λευκωσία. **Σελ. 9**

Wikileaks: Η διαδοχή στο ΔΗΚΟ
«Ο Τάσσος ήθελε τον Καρογιάν μέχρι να είναι έτοιμος ο Νικόλας». **Σελ. 11**

Στο 80% του ΑΕΠ το βάρος του συνταξιοδοτικού

Παρουσιάστηκε στις συντεχνίες το μέγεθος του προβλήματος, αύριο οι συναντήσεις με τα κόμματα

Στο 80% του ΑΕΠ φτάνει η καθαρή παρούσα αξία του ελλείμματος που προκύπτει από το συνταξιοδοτικό, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη του οίκου Muhanna, η οποία παρουσιάστηκε στο συνδικαλιστικό κίνημα την Παρασκευή. Την ίδια στιγμή, στο Υπουργείο Οικονομικών επικρατεί ικανοποίηση μετά τις πρώτες αντιδράσεις των συντεχνιών, οι οποίες έδειξαν, σύμφωνα με στελέχη του Υπουργείου, πως «αντιλαμβάνονται το πρόβλημα». Η παρουσίαση περιορίστηκε στην ανάλυση των βασικών σεναρίων της αναλογιστικής μελέτης που εκπόνησε η εταιρεία Muhanna. Τα αποτελέσματα της μελέτης δεν σηκώνουν αμφισβήτηση. Αύριο Δευτέρα θα αρχίσουν και οι επαφές του Υπουργείου με τα κόμματα και την εργοδοτική πλευρά. Ήδη η προσέγγιση όλων και της αντιπολίτευσης είναι πως τα όποια μέτρα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα. **Οικονομική, σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Χωρίς αδιέξοδα

Το σημερινό πολιτικό σκηνικό χαρακτηρίζεται από τις λεπτές ισορροπίες και το ρευστό ισοζύγιο δυνάμεων. Μετά τις βουλευτικές εκλογές και την εκλογή του προέδρου του Νομοθετικού Σώματος, η διαχείριση των ισορροπιών θα απαιτήσει ακόμα μεγαλύτερη δεξιοτεχνία. Η λήψη αποφάσεων στη δημοκρατία είναι εκ φύσεως δύσκολη και αργή και απαιτεί συνεχείς ελιγμούς, ελαστικότητα και συναίνεση. Με αυτό τον τρόπο, τα δημοκρατικά πολιτεύματα μπορούν να αντικατοπτρίζουν την κοινωνική πολυφωνία και να αποφεύγουν τις ακραίες λύσεις. Στη δημοκρατία, όμως, δεν υπάρχουν αδιέξοδα, μόνο ανεπάρκεια της ηγεσίας. Από τώρα και εις το εξής, θα φανεί ποιοι από τους πολιτικούς μας ηγέτες θα διαχειριστούν τις νέες συνθήκες συνετά, απαλλαγμένοι από αλαζονικά σύνδρομα και προσηλωμένοι στο δημόσιο συμφέρον. Όλοι θα δοκιμαστούν, με πρώτο τον Πρόεδρο, και θα φανεί ποιοι είναι ηγέτες και ποιοι απλά εξ επαγγέλματος πολιτικοί.

Άρχισε το τέλος της εποχής του Καβαλιέρε

Πολιτική ένταση στην Ιταλία

Η συντριπτική ήττα του κυβερνώντος κόμματος στο Μιλάνο, πόλη καταγωγής του Ιταλού πρωθυπουργού, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, ύστερα από 18 χρόνια σταθερής κεντροδεξιάς κυριαρχίας, ερμηνεύτηκε από αναλυτές όλου του πολιτικού φάσματος ως η αρχή για το τέλος της εποχής Καβαλιέρε. Τα αρνητικά συναισθήματα του ιταλικού λαού έναντι του 75χρονου πρωθυπουργού εκδηλώθηκαν και κατά τη μετεκλογική ομιλία του νέου δημάρχου του Μιλάνου, καθώς οι παρευρισκόμενοι ξέσπασαν σε χειροκροτήματα φωνάζοντας: «Το Μιλάνο απελευθερώθηκε, ώρα για την υπόλοιπη χώρα». Κρίσιμο δημοψήφισμα στις 13 Ιουνίου για τις δικαστικές περιπέτειες του Μπερλουσκόνι και την πυρηνική ενέργεια. **Σελ. 20**

Νέα επιδημία πάνω από την Ευρώπη

AP

Η θανατηφόρος επιδημία E. Coli, που σκότωσε τουλάχιστον 18 ανθρώπους και έχει μολύνει πέραν των 1.600 στην Ευρώπη, προκλήθηκε από ένα εντελώς νέο στέλεχος, μετάλλαξη δύο διαφορετικών βακτηρίων E. Coli με ιδιαίτερα επιθετικά γονίδια. Σχεδόν όλα τα κρούσματα συνδέονται με ανθρώπους που έζησαν ή εργάστηκαν πρόσφατα στη Γερμανία. Παραδόξως, το στέλεχος του βακτηρίου που προκαλεί την επιδημία στη Γερμανία πλήττει περισσότερο ενήλικες γυναίκες νεαρής ηλικίας. **Σελ. 23**

Σουβλάκια κατ' οίκον

Σελ. 18

Την επόμενη Κυριακή 12 Ιουνίου

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΘΕΜΑ

Ποδόσφαιρο με κρατική επιδότηση

Οι ελαφρύνσεις του Υπουργείου Οικονομικών επέτρεψαν στις ομάδες να περάσουν τον πρώτο έλεγχο, ωστόσο ακολουθεί νέος στις 30 Ιουνίου. Καυτό καλοκαίρι για 6-7 ομάδες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΥΠΕΛΛΑ

Επιχείρηση «Τσάμπιονς Λιγκ»

Τα οικονομικά μεγέθη της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης και πώς εξελίχθηκε σε ένα τόσο επικερδές σύστημα με τεράστιο τζίρο. Ο Μάριος Λευκαρίτης μιλάει στην «Κ».

ΟΜΟΝΟΙΑ

Λιγότερες οι καλές μεταγραφές

Από το 2008, όταν ανέλαβε την Ομόνοια ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, έγιναν αρκετά λάθη στον προγραμματισμό. Ο έλεγχος προόδου των 48 παικτών που απέκτησε.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Στα στάδια των κατεχομένων

Η «Κ» κάλυψε 225 χιλιόμετρα σε οκτώ ώρες και μπήκε σε όσα στάδια τής επέτρεψε ο τουρκικός στρατός. Στο έλεος του χρόνου το γήπεδο-στολίδι της Λύσης.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Ένα στοίχημα

Ο Τζορτζ Όργουελ είχε γράψει ότι «κάθε γενιά νομίζει πως είναι πιο έξυπνη από την προηγούμενη και πιο σοφή από αυτήν που την ακολουθεί». Κάθε γενιά όμως αποδεικνύεται πόσο έξυπνη και σοφή είναι από το έργο που αφήνει πίσω της. Πόσο χρήσιμο και επωφελές είναι για τις γενιές που θα ακολουθήσουν. Αν αυτό το αξίωμα ισχύει για τους ιδιώτες, τους ανώνυμους πολίτες μία φορά, για τους πολιτικούς ισχύει στο πολλαπλάσιο. Διότι απλά είναι εντολοδόχοι των ψηφοφόρων, των πολιτών, για να διαχειρίζονται έμμεσα ή άμεσα πολλά μικρά και μεγάλα ζητήματα που άπτονται της ζωής όλων μας. Διαχειρίζονται από το μικρότερο ποσό των φορολογιών που πληρώνουμε μέχρι και την εθνική και φυσική μας επιβίωση.

Σε ένα προεδρικό σύστημα, όπως αυτό που ζούμε στον τόπο αυτό, παλαιότερα, αραιά ώς και σπανίως συνέβαινε η κυβέρνηση να έχει άμεση ανάγκη από την αντιπολίτευση για να μπορεί να διαχειρίζεται τον κρατικό κορβανά και να παίρνει σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον του τόπου. Ο Πρόεδρος ήταν ο άρχων που έλυνε και έδενε, πολλές φορές χωρίς να είναι αναγκασμένος να δίνει λογαριασμό σε κανέναν στην ουσία, πράγμα που είναι κατά την άποψή μας βαθιά αντιδημοκρατικό. Όπως και να έχουν τα πράγματα, όμως, αυτή ήταν η πάγια πολιτική πρακτική, πλην εξαιρέσεων.

Η ζωή όμως τα φέρνει αλλιώς και, με έναν αριστοτεχνικό τρόπο, δίνει μαθήματα. Προς όλους. Έτσι και τώρα. Η εκλογή στην προεδρία της Βουλής του προέδρου της ΕΔΕΚ, κ. Γιαννάκη Ομήρου, με τον τρόπο που έγινε και παρά τα όσα, αστεία, γελοία και θλιβερά προηγήθηκαν ή και ακολούθησαν, οδήγησε τα πράγματα σε τέτοιο σημείο, ώστε η εκτελεστική εξουσία να χρειάζεται την αντιπολίτευση για να εκτελεί. Πρέπει λοιπόν η εκτελεστική εξουσία να βάλει όσην αλαζονεία και έπαρση έχει -και έχει διότι είναι ίδιον της εξουσίας η αλαζονεία και σιαμαία αδελφή της η έπαρση- και να απευθύνεται με πάσα σοβαρότητα στην αντιπολίτευση, αναζητώντας συναινέσεις για να γυρίζει η ρόδα της εξουσίας και να υπηρετείται ο λαός και το δημόσιο συμφέρον.

Όσο δύσκολο είναι για την κυβέρνηση να μπει σε μια τέτοια διαδικασία, άλλο τόσο υπεύθυνο είναι και για την αντιπολίτευση να είναι σωστή και να ανταποκριθεί σε ένα νέο ρόλο που της ανέθεσε η δημοκρατία, η οποία και δεν ανέχεται τα αδιέξοδα αλλά ούτε και τους «αδιέξοδους». Κι αυτό, διότι τώρα, μετά τις βουλευτικές εκλογές, ξέρουν και οι δύο πλευρές πολύ καλά ότι οι πολίτες παρακολουθούν προσεκτικά. Και όχι μόνο παρακολουθούν, αλλά πλέον δύσκολα συγχωρούν. Το τίμημα ήταν η τεράστια για τα δεδομένα της Κύπρου αποχή από τις κάλπες.

Παράλληλα, οι πολίτες γνωρίζουν ακόμα ότι, σε αυτή τη «συμβίωση» κυβέρνησης-αντιπολίτευσης, το αλλόκοτο ζευγάρι θα κινείται μέσα σε ένα ναρκοπέδιο. Αυτό μιας εκλογικής διαδικασίας, άρα και προεκλογικής περιόδου για τις δημοτικές εκλογές τον προσεχή Δεκέμβριο. Και βγαίνοντας από το ένα ναρκοπέδιο θα ξαποστάσει ολίγον τι για να μπει σε ένα δεύτερο πιο μεγάλο και πιο επικίνδυνο. Αυτό των εκλογικών διεργασιών για τις προεδρικές του 2013. Αν έμπαιναν μόνοι τους οι πολιτικοί μας σε αυτά τα ναρκοπέδια, ίσως να παρακολουθούσαμε με ενδιαφέρον και με κάποια λίγη έως πολλή συμπόνια την πορεία τους. Μόνο που δυστυχώς δεν πάνε μόνοι. Μας σέρνουν αναγκαστικά όλους εμάς μαζί τους και το μέλλον του τόπου και άρα των παιδιών μας. Γι' αυτό και τα πατήματά τους πρέπει να είναι προσεκτικά, μελετημένα. Και οι κινήσεις τους ζυγισμένες και οι αποφάσεις τους σοφές. Κι όλοι εμείς μαζί τους. Διότι πλείστες τόσες φορές τα ολισθήματά τους οφείλονται και σε μας. Εμάς ως στελέχη κομμάτων. Εμάς ως μέλη κομμάτων. Εμάς ως οπαδούς κομμάτων.

Η Κύπρος σήμερα -και άρα οι πολιτικοί της ταγοί- έχει πέριξ της ένα πολύ εύφλεκτο υλικό. Πρώτα και κύρια την οικονομική κρίση. Δεύτερο, το ανοικτό κυπριακό πρόβλημα που όσο και να συμφωνούμε ή να διαφωνούμε με τη διαχείρισή του, όταν και αν κορυφωθούν οι διεργασίες, δεν θα είναι μόνο ευθύνη του Προέδρου, και τρίτον και ίσως το κυριότερο για το μέλλον του τόπου, την εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου πλούτου.

Θα παρακολουθούμε στενά, αγαπητοί κύριοι πολιτικοί μας αξιωματούχοι, τη συμπεριφορά σας με την ελπίδα ότι θα αποδειχθείτε σοφότεροι των προκατόχων σας και θα αφήσετε το αγαθό σας αποτύπωμα στο ανοικτό βιβλίο του μέλλοντος των παιδιών μας.

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Προοριζόταν για βουλευτής από 25 ετών

Το 1976 ο Γιαννάκης Ομήρου δεν κατάφερε να διεκδικήσει θέση στη Βουλή. Εμπόδιο η ηλικία του

Δεκαπέντε μήνες μετά την εισήγηση του Γιαννάκη Ομήρου προς τα όργανα του κόμματός του για αποχώρηση της ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια – λόγω σοβαρών διαφωνιών σχετικά με τους χειρισμούς για το Κυπριακό – ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κατάφερε την Πέμπτη να εκλεγεί δεύτερος τη τάξει πολιτειακός αξιωματούχος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι συγκυρίες στο κομματικό σκηνικό ευνόησαν την υποψηφιότητά του. Σε αντίθεση με τον ανθυποψήφιό του, Μάριο Καρογιάν, ο κ. Ομήρου προσήλθε στην πρώτη Ολομέλεια της νέας Βουλής αρκετά ψύχραιμος και με έτοιμη την ομιλία που θα διάβαζε μετά την ανακήρυξή του. Η στάση του αυτή δεν είναι άσχετη, σύμφωνα με τους στενούς του συνεργάτες, με τις σοβαρές ενδείξεις που υπήρχαν ότι θα επιτύγχανε να συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία. Ωστόσο, και διαφορετικά να ήταν τα δεδομένα, δεν θα

Όταν θα αφυπηρετήσει, υπόσχεται να αποκαλύψει τα πάντα γύρω από το πυραυλικό σύστημα S300

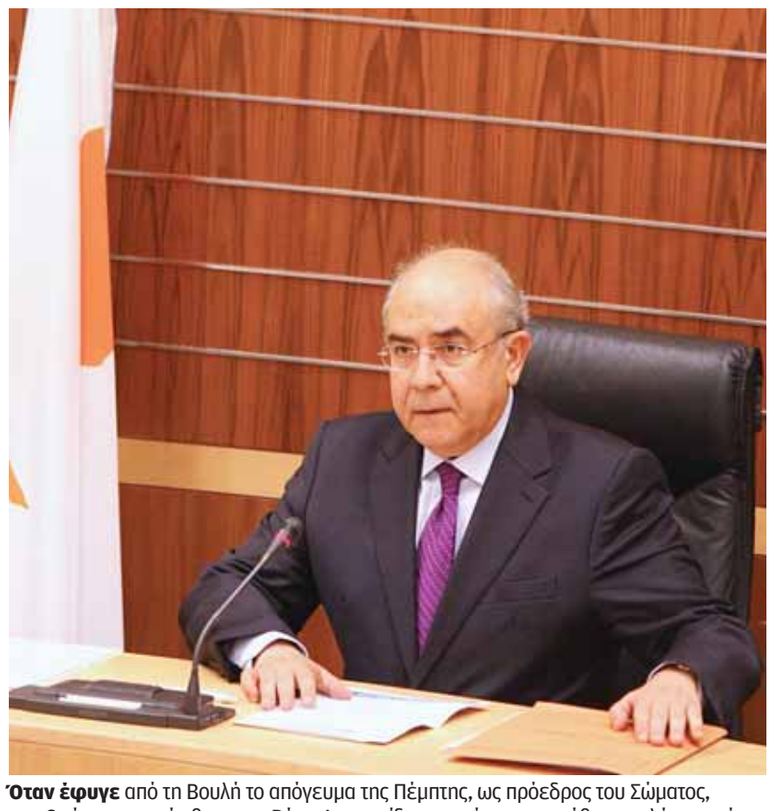

Όταν έφυγε από τη Βουλή το απόγευμα της Πέμπτης, ως πρόεδρος του Σώματος, ο κ. Ομήρου επισκέφθηκε τον Βάσο Λυσσαρίδη, ο οποίος του ευχήθηκε καλή επιτυχία.

επέτρεπε, λόγω του χαρακτήρα του, να εκφράσει ζωηρά κι έντονα τη συναισθηματική του φόρτιση.

Ο Γιαννάκης Ομήρου μοιάζει να διαθέτει τη μεγάλη αρετή των κατοίκων της Ιαπωνίας, «το φουντόσιν», όπως το αποκαλεί ο Νίκος Καζαντζάκης στα ταξιδιωτικά του. Δηλαδή την απόλυτη αταραξία μπρος στη μεγαλύτερη επιτυχία ή τη σοβαρότερη ήττα. Για κάποιους εκ των συνεργατών του αυτή η στάση ζωής ενδεχομένως να αποτελεί και μειονέκτημα, καθώς του στερεί, λόγω και του κλειστού του χαρακτήρα, το μέγιστο της επικοινωνίας που θα μπορούσε να έχει ως πολιτικός και ειδικά ως πρόεδρος κόμματος με τους πολίτες.

Η ΕΔΕΚ

Ο κ. Ομήρου, γεννημένος το 1951 στην Κάτω Πάφο, στρατεύτηκε από νωρίς στα πολιτικά δρώμενα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του, την περίοδο 1970-74, υπήρξε δραστήριο στέλεχος του φοιτητικού κινήματος εναντίον της δικτατορίας και συμμετείχε στην κατάληψη της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Όταν διώχτηκε από τη Χούντα, επέστρεψε στην Κύπρο κι έλαβε ενεργά μέρος στην αντίσταση κατά του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974 ως συντάκτης και ως εκφωνητής του Ελεύθερου Ραδιοσταθμού Πάφου. Το αποτέλεσμα ήταν να συλληφθεί και να φυλακισθεί από τους πραξικοπηματίες.

Με τη Μεταπολίτευση επέστρεψε για μικρή περίοδο στην Ελλάδα, όπου κατάφερε να πάρει το πτυχίο του στη Νομική. Το 1975 κι αφού ήλθε ξανά στην Κύπρο, σε αρκετά νεαρή ηλικία, εξελέγη επαρχιακός γραμματέας του κόμματός του. Το ανήσυχο πνεύμα του και ο ανυπότακτος χαρακτήρας του εκτιμήθηκαν από την ηγεσία της ΕΔΕΚ, η οποία στις βουλευτικές εκλογές του 1976 τον προόριζε για βουλευτή. Δεν είχε ωστόσο προλάβει να κλείσει τα 25 και δεν μπορούσε να διεκδικήσει έδρανο. Πέντε χρόνια αργότερα, στις βουλευτικές εκλογές του 1981, υπέβαλε υποψηφιότητα και εισήλθε για πρώτη φορά στη Βουλή, με το ψηφοδέλτιο της ΕΔΕΚ στην Πάφο. Μέχρι σήμερα διατηρεί σχέση αμοιβαίου σεβασμού και εκτίμησης με τον επίτιμο πρόεδρο της ΕΔΕΚ, Βάσο Λυσσαρίδη. Ήταν άλλωστε επιλογή του να αναλάβει την ηγεσία του κόμματος, όταν αυτός θα αποχωρούσε. Του παρέδωσε τη σκυτάλη τον Ιούλιο του 2011. Προηγουμένως είχε επιτελέσει κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, γενικός γραμματέας και πρώτος αντιπρόεδρος της ΕΔΕΚ.

Οι S300

Ο κ. Ομήρου διεκδίκησε θέση στο Κοινοβούλιο σε όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις από το 1981 έως σήμερα και κατάφερε να εκλεγεί. Τον Φεβρουάριο του 1998 εγκατέλειψε τη βουλευτική του έδρα, για να αναλάβει ως πολιτικός προϊστάμενος στο Υπουργείο Άμυνας. Τότε το κόμμα του είχε συμβάλει στην εκλογή, για δεύτερη θητεία, του Γλαύκου Κληρίδη στην Προεδρία. Η παρουσία του στο Υπουργείο Άμυνας, παρότι περιορισμένη χρονικά (έντεκα μόλις μήνες πρόλαβε να υπηρετήσει ως υπουργός), κρίνεται θετική. Επί εποχής του είχαν καθιερωθεί οι εξετάσεις για την επιλογή δοκίμων αξιωματικών στην Εθνική Φρουρά και η μοριοδότηση μεταθέσεων στρατιωτικών. Τον Ιανουάριο του 1999 η ΕΔΕΚ διαφώνησε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του Γλαύκου Κληρίδη για τη ματαίωση εγκατάστασης στην Κύπρο του ρωσικού πυραυλικού συστήματος S300 και οι υπουργοί της παραιτήθηκαν. Όραμα του κ. Ομήρου ήταν όπως το πυραυλικό σύστημα εγκατασταθεί στην Κύπρο και αισθάνεται μέχρι και σήμερα πικρία για την ακύρωση αυτού του εγχειρήματος. Έχει υποσχεθεί πως όταν αφυπηρετήσει θα αποκαλύψει όλο το παρασκήνιο γύρω από το θέμα. Κάτι τέτοιο, πάντως, δεν προβλέπεται να γίνει την επόμενη πενταετία, αφού με την ψήφο της Δεξιάς – που τότε είχε εγκαταλείψει – και φυσικά του κ. Κουλία κατάφερε να εκλεγεί νέος πρόεδρος της Βουλής. Φιλοδοξία του είναι όπως η θητεία του στην προεδρία της Βουλής είναι η πλέον επιτυχημένη. Εξ όσων έχουμε πληροφορηθεί, σκοπεύει να κάνει τομές, μεταξύ των οποίων να θέσει ζήτημα ακύρωσης υπερπρονομίων των βουλευτών.

Προσωπικά

Ο νέος πρόεδρος της Βουλής δεν είναι νυμφευμένος. Εδώ και πολλά χρόνια ζει μεταξύ Πάφου και Λευκωσίας. Δευτέρα με Παρασκευή διαμένει σε ξενοδοχείο στην πρωτεύουσα και τα σαββατοκύριακα επιστρέφει στο πατρικό του. Του αρέσει να βρίσκεται κοντά στην οικογένειά του. Λατρεύει την 92χρονη μητέρα του και τα δύο αδέλφια του. Ο τρίτος αδελφός έφυγε νωρίς, όπως επίσης και δύο από τις νύμφες του. Οι οικογενειακές τραγωδίες τον έφεραν πιο κοντά στα ανίψια του, με τα οποία διατηρεί άριστες σχέσεις.

Λάτρης του καλού κυπριακού φαγητού, βγαίνει πολύ συχνά με τους φίλους του, οι περισσότεροι αποτελούν προίκα από τα νεανικά του χρόνια, στα στέκια της Πάφου. Το καλοκαίρι προτιμά τις διακοπές στο σπίτι του και το πρωινό κολύμπι στα «Μπάνια» στην Κάτω Πάφο. Ακούει έντεχνη μουσική, είναι γενικά εκλεκτικός και διαβάζει αρκετά. Δεν γνωρίζουμε εάν πιστεύει στις μαντικές ικανότητες των ανθρώπων, αλλά του το έλεγε ο σπουδαίος δικηγόρος και φίλος του από την Πάφο, όταν ακόμη ήταν πολύ νεαρός, ότι θα «τον δει να φτάνει πολύ ψηλά».

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *5.VI.1962*

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ: Ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις προέβη εἰς διαβήματα διαμαρτυρίας πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας, διὰ σχόλια τῶν ραδιοσταθμῶν τῆς Βαρσοβίας τὴν 28ην Μαΐου καὶ τῆς Πράγας τὴν 27ην Μαΐου, εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται ὀξυτάτη ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Τὸ διάβημα, εἰς τὸ ὁποῖον προέβη ὁ γενικὸς διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν ἐνταῦθα πρεσβευτὴν τῆς Τσεχοσλοβακίας κ. Π. Νοβότνυ, ἀναφέρεται εἰς σχόλιον τοῦ σταθμοῦ τῆς Πράγας, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξαπελύθη ἐπίθεσις ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἐξ ἀφορμῆς τῆς διασκέψεως τοῦ ΝΑΤΟ εἰς Ἀθήνας καὶ ἐναντίον τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἐξ ἀφορμῆς τῶν γάμων τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας. Ἀναφερόμενος εἰς τοὺς πριγκιπικοὺς γάμους ὁ ραδιοσχολιαστὴς ὡμίλησε περὶ δρακὸς ἀριστοκρατῶν, περὶ διασπαθίσεως τοῦ δημοσίου χρήματος δι' ἀτομικὴν ὑπόθεσιν, περὶ μεταχειρίσεως τῶν εὐζώνων ὡς θεάματος τσίρκου, περὶ γελοιοποιήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ ἕνα δεύτερον γάμον κ.λπ. Εἰς ἀνάλογον πρὸς τὸ εἰς Ἀθήνας διάβημα ἐνετάλη νὰ προβῇ καὶ ὁ ἐν Πράγᾳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Δ. Ἀβραμίδης. Ἐδόθησαν, ἐξ ἄλλου, ὁδηγίαι πρὸς τὸν ἐν Βαρσοβίᾳ πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Λεόπουλον ὅπως προβῇ εἰς διάβημα διαμαρτυρίας πρὸς τὸ πολωνικὸν ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ σχόλιον τοῦ σταθμοῦ τῆς Βαρσοβίας. Εἰς Ἀθήνας πιστεύεται ὅτι αἱ ἐπιθέσεις τοῦ Τύπου καὶ τῶν ραδιοσταθμῶν τῶν χωρῶν τοῦ παραπετάσματος, ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι ἐπυκνώθησαν τελευταίως, εὑρίσκονται εἰς τὰ πλαίσια τῆς γενικωτέρας πολιτικῆς ποὺ ἀποβλέπει εἰς πίεσιν τῆς Ἑλλάδος. Σαφῆ ἐκδήλωσιν τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἀπετέλεσεν ἡ ἐπίθεσις τοῦ κ. Κροῦστσεφ, διαρκούσης τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

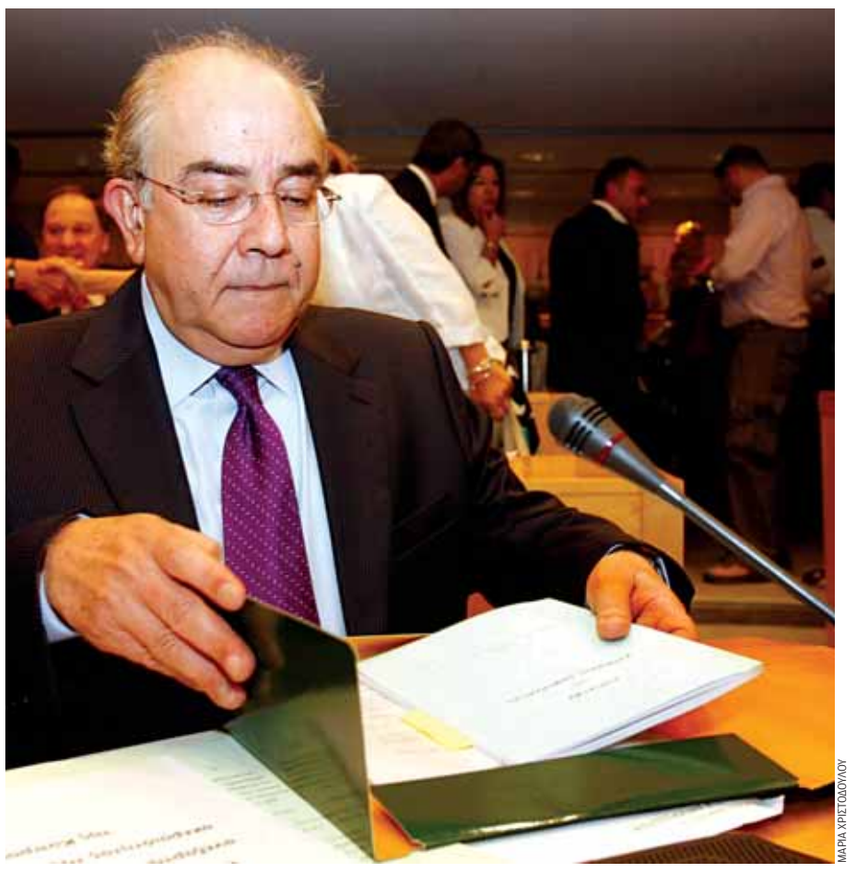

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ελπίζω να μην αργήσουμε, περιμένει και η μαμά στο Κτήμα.

1 Στα ποτά και τα αγγούρια. Να πεθαίνει ο κόσμος από το τσιγάρο, το άγχος, τον καρκίνο, τους πολέμους, το βιάγκρα, όλα τα έχουμε συνηθίσει. Να πεθαίνουν από τα αγγούρια και μάλιστα τρώγοντάς τα, αυτό είναι κάπως δυσκολοχώνευτο.

2 Στον Φόρεστ Γκαμπ Πασχαλίδη. Ο υπουργός-κόσμημα, τρόμος για τους τουριστικούς προορισμούς γύρω μας, κατάφερε να καταστρέψει τους Αιγυπτίους, να διαλύσει τη Συρία, να πληγώσει τον ανερχόμενο τουρισμό του Μαρόκου, αλλά είχαμε μια έγνοια για την Τουρκία. Έστειλε τη ζιβανία από τα Κατεχόμενα και τους καθάρισε κι αυτούς. Μην τα βάλετε με τον Φόρεστ και θα χορεύει στον τάφο σας.

3 Στον Νικόλα. Μα είναι δυνατόν να θέλει να στήσει σχολείο στην Κύπρο για να μαθαίνουν τα Ελληνόπουλα γαλλικά; Για τι μας πήρε, για ιθαγενείς και θέλει να μας εκπολιτίσει; Άμα ήταν ρώσικα του συντρόφου Βλαντιμίρ, που θα ήταν και χρήσιμα στην καθημερινότητά μας, μάλιστα...

4 Στις μαϊμούδες. Φωτογράφοι-μαϊμούδες, λένε, έκαναν την εμφάνισή τους στους παφίτικους γάμους. Δηλαδή ήταν φωτογράφοι στα δέντρα και έτρωγαν μπανάνες; Οι Κύπριοι έχουν εφεύρει τους γάμους-μαϊμούδες, όπου παντρεύονται, παίρνουν τα φακελάκια και χωρίζουν την επομένη, οι φωτογράφοι είναι το πρόβλημα; Ας μη μιλήσουμε για βουλευτές-μαϊμούδες και κόμματα-μαϊμούδες, γιατί μετά θα πρέπει να αλλάξουμε τη σημαία της Δημοκρατίας. Κράτος-μαϊμού.

5 Στην αεροπορία μου μέσα. Θυμάστε πριν λίγους μήνες που σταμάτησαν τις (άδειες) πτήσεις τους οι Κυπριακές Αερογραμμές από την Πάφο και επαναστάτησε όλο το κρατίδιο; Υποσχέθηκε λοιπόν η έρμη Hermes να εξετάσει την περίπτωση να δώσει κίνητρα στις αερογραμμές για να επανέλθουν στην Πάφο. Το έκανε η έρμη Hermes και βρήκε τον μπελά της με τους Λαρνακείς και τους Αμμοχωστιανούς. Πού έμπλεξαν κι αυτοί οι άνθρωποι!

6 Στην Άνγκελα. Το πήγε από 'δώ, το πήγε από 'κεί, μας ταλαιπώρησε και μας κοψοχόλιασε για ένα χρόνο και τελικά αποφάσισε πως δεν μπορεί χωρίς τους Έλληνες. Όπως σε όλες τις αγάπες, όποιος αγαπά πληρώνει, έτσι και σε αυτή την περίπτωση τής κάτσαμε κάπως ακριβά, 60 δισ.

Μάριος Καρογιάν

ΕΙΠΕ

«Συνωμοσία η αποστασία Κουλία»

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

«Θα τσακρίσετε από τη ζήλια σας για τη Ρόντι»

7 Στον Ζαχαρία. Η ψήφος του την περασμένη Πέμπτη έδωσε ενδιαφέρον στην πιο βαρετή πολιτική ζωή της Ευρώπης. Με ύψος Τσαρλς Μπρόνσον σε B-movie του Χόλιγουντ καθάρισε εν ψυχρώ τον Ρόντι, ανακατεύοντας την τράπουλα για τα καλά. Πήγε, λένε, στο Κιβισίλι και ρώτησε τους χωριανούς τι να κάνει, και αυτοί του υπέδειξαν ότι πρέπει να δώσει ένα μάθημα στην κυρία με τα Chanel. Kivisili - Paris 1-0.

8 Στον Ρόντι. Έφαγε μια ιστορική χυλόπιτα και τη δέχθηκε με αξιοπρέπεια, δίνοντας μάλιστα τον λόγο στον Kivisili man να πει τα δικά του μετά τη μαχαιριά. Καιρός να πάει εκείνο τον μήνα του μέλιτος που είχε αφήσει στη μέση.

9 Στον Healthy. Με πρωτόγνωρη μαεστρία και υπομονή, ξεπερνώντας τον εαυτό του, άφησε την ΕΔΕΚ να βγει πρώτη και να βάλει την υποψηφιότητα του μικρού Γιαννάκη στο τραπέζι, με το ΕΥΡΩΚΟ να ακολουθεί, δίνοντας μάλιστα χώρο στους Οικολόγους να κάνουν και το δικό τους κομμάτι της δημοσιότητας. Είδες η Queen Έλσα στρατηγικό μυαλό;

10 Στη μαμά του Γιαννάκη, για τον λεβέντη γιο της.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κώστας Ιορδανίδης** ■ Γενικός Διευθυντής: **Χρίστης Λοττίδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρέας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Αθλητικού: **Μικαελο Παπαδακης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

Καταθέσεις που σε ταξιδεύουν στην Ευρώπη

ΚΑΤΑΘΕΤΕΙΣ & ΤΑΞΙΔΕΥΕΙΣ

ΚΑΙ προνομιακό επιτόκιο 4,30% σε ετήσια κατάθεση ΚΑΙ εισιτήριο για Ευρώπη μέσω Miles & More Visa!

- ✓ Ελάχιστο ποσό κατάθεσης €100.000
- ✓ Δώρο 30.000 μίλια σε νέα ή υφιστάμενη κάρτα Miles & More, που ισοδυναμούν με ένα **εισιτήριο μετ' επιστροφής στην Ευρώπη**
- ✓ **Εξαργυρώστε τα μίλια σας με δωρεάν εισιτήρια σε Lufthansa, Aegean και άλλες 40 αεροπορικές εταιρίες** – συνεργάτες της Miles & More για περισσότερους από 1.100 προορισμούς
- ✓ Οι νέες κάρτες Miles & More Visa θα παραχωρούνται σύμφωνα με τη δανειοδοτική και τιμολογιακή πολιτική της Τράπεζας και με πιστωτικό όριο έναντι ίσου ποσού κατάθεσης

Partner of Miles & More Lufthansa

800 11 800
24 ΩΡΕΣ
+357 22 575555
(από εξωτερικό)
www.piraeusbank.com.cy

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

1. Με την πρώτη σας αγορά, ανεξαρτήτως αξίας, με την πιστωτική κάρτα Miles & More Visa θα λάβετε 30.000 μίλια (award miles) της Miles & More, τα οποία μπορείτε να εξαργυρώσετε, μεταξύ άλλων, με ένα αεροπορικό εισιτήριο για Ευρώπη με τη Lufthansa ή τους συνεργάτες της Lufthansa σύμφωνα με τους όρους της Miles & More (www.milesandmore.com). Οποιοιδήποτε φόροι και τέλη δεν συμπεριλαμβάνονται.
2. Η Τράπεζα Πειραιώς διατηρεί το δικαίωμα να αποσύρει ή να διαφοροποιήσει την παρούσα προσφορά ανά πάσα στιγμή κατά την κρίση της.

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Ιδιαίτερα τοξικό το βακτήριο E. coli, λένε οι επιστήμονες

Τέλος η απομόνωση και νέα εποχή για ΔΗΣΥ

Η Πινδάρου επικεντρώνεται πλέον στην επιτυχή διαχείριση της προοπτικής σύναψης συμμαχιών με φόντο το 2013

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, ο ΔΗΣΥ κατάφερε να κερδίσει το πρώτο στοίχημα, αυτό της προεδρίας της Βουλής. Ένα στοίχημα το οποίο δεν είχε να κάνει με αυτή καθαυτή τη θέση, αλλά επρόκειτο και αφορούσε ένα στοίχημα: Επίδειξης δυνάμεως, αλλά κυρίως στοίχημα εξουσίας. Στην Πινδάρου την Πέμπτη το απόγευμα υπήρχαν χαμόγελα επιτυχίας και εύθυμη διάθεση. Ο βαθμός ικανοποίησης από την εκλογή Γιαννάκη Ομήρου ήταν μάλιστα ίσως μεγαλύτερος απ' όσος την ημέρα των αποτελεσμάτων των βουλευτικών εκλογών, μιας και το αποτέλεσμα ήταν τέτοιο, που υποχρεωτικά παρέπεμπε και ήταν άκρως συνυφασμένο με το τελικό αποτέλεσμα εκείνης της μάχης, αυτό της προεδρίας της Βουλής.

Νέα εποχή

Ο Συναγερμός ερμηνεύει την επιτυχία της Πέμπτης ως την αφετηρία «μιας νέας εποχής» για το κόμμα. «Το ότι ο Συναγερμός έχει από το 1993 να βρεθεί στρατηγικά πλάι-πλάι με άλλες δυνάμεις – και αυτό έγινε την περασμένη Πέμπτη με απόλυτη μάλιστα επιτυχία – μιλά από μόνο του», δήλωσε στην «Κ» αξιωματούχος της Πινδάρου, ο οποίος εξήρε τη μαεστρία με την οποία ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ έκανε τους σχετικούς χειρισμούς. Η πιο πάνω εκτίμηση, ωστόσο, κρύβει πολλά, αλλά συνάμα επιβεβαιώνει και τα όσα γράφτηκαν κατά καιρούς, ότι το κύριο ερώτημα που καλείτο ο ΔΗΣΥ να απαντήσει σε αυτές τις εκλογές δεν ήταν ούτε η αύξηση των εδρών ούτε τα ποσοστά ούτε και η συσπείρωση, αλλά η στρατηγική εκείνη που θα του έδιδε την ευκαιρία να εξέλθει της πορείας απομόνωσης που βρίσκεται εδώ και 12 χρόνια. Και επί του παρόντος φαίνεται πως η Πινδάρου με σωστή δουλειά σε όλα τα επίπεδα, οργανωτικά και πολιτικό σχεδιασμό, κατάφερε να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες που απαιτούνται, για να βαδίσει σε μια νέα πορεία συμμαχιών. Η Πινδάρου θεωρεί ότι πλέον διανοίγεται μια νέα εποχή για το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης και εναπόκειται στην ίδια την ηγεσία του ΔΗΣΥ να τη διαχειριστεί με τρόπο που να βαδίσει και πάλι επιτυχώς προς την εκτελεστική εξουσία, είτε ως κυβερνών είτε ως συγκυβερνών κόμμα.

Το κόστος

Το να εξέλθει ο ΔΗΣΥ από τη δεκαετή και πλέον μοναχική πορεία που ακολουθούσε δεν ήταν άνευ κόστους. Αντίθετα, «πλήρωσε» βαρύτατο τίμημα, για να καταφέρει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να μη βρίσκεται στο «περιθώριο» των όποιων διεργασιών για σύναψη συμμαχιών. Το κόστος αυτό συνοψίζεται σε τρεις ευρύτερες παραμέτρους:

Αβέρωφ: «Στον ΔΗΣΥ δεν υπήρχαν δεύτερες φωνές για τη διαχείριση της εκλογής προέδρου της Βουλής. Όποιος έχει άλλη άποψη, να το πει επώνυμα»

1. Εν λευκώ στήριξη: Ο ΔΗΣΥ στην πραγματικότητα υποχρεώθηκε να δώσει εν λευκώ στήριξη σε όποιον κοινό υποψήφιο για την προεδρία της Βουλής εμφανιζόταν από τον χώρο της αντιπολίτευσης και είχε δυνατότητες εκλογής. Και αυτή η εν λευκώ στήριξη δόθηκε στον πρόεδρο της ΕΔΕΚ. Το αντάλλαγμα; Τίποτα πέραν του ότι ο ΔΗΣΥ διανοίγει διαύλους επικοινωνίας και εμπιστοσύνης προς άλλες πολιτικές δυνάμεις, κάτι που του έλειπε για μια δεκαετία και του στοίχισε πολύ ακριβά. Για να γίνει περισσότερο αντιληπτό το πραγματικό κόστος του ΔΗΣΥ, ίσως θα πρέπει να τεθούν τα πράγματα αντιστρόφως, όπως σημείωσε χαρακτηριστικά άλλο Συναγερμικό στέλεχος προς την «Κ». Αν ο ΔΗΣΥ δεν βρισκόταν σε απομόνωση, σε αυτή την παρτίδα, για παράδειγμα, οι 20 ψήφοι θα του έδιδαν χειροπιαστά ανταλλάγματα, είτε για τις δημαρχιακές είτε για τις προεδρικές, υπέδειξε ενδεικτικά.

2. Απομάκρυνση από ΔΗΚΟ: Η εμβάθυνση του χάσματος μεταξύ ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ είναι άλλο ένα «πλην» για το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Η απόφαση του ΔΗΣΥ για υποστήριξη της υποψηφιότητας του Γιαννάκη Ομήρου θεωρείται από το ΔΗΚΟ ως «casus belli» και πλέον ο ΔΗΣΥ δεν θα πρέπει να προσμετρά στη στήριξη του κόμματος του Μάριου Καρογιάν σε επερχόμενες μάχες. «Εκτός και αν υπάρξει αλλαγή στο ΔΗΚΟ ή/και εκτός εάν το ΔΗΚΟ αντιληφθεί πως η πορεία του με το ΑΚΕΛ τού δημιουργεί περισσότερα κακά απ' όσα καλά», ήταν η τοποθέτηση-παρατήρηση πρώην Συναγερμικού βουλευτή, αλλά έντονα αναμεμιγμένου στον πολιτικό σχεδιασμό του κόμματος, στον οποίον θέσαμε το πιο πάνω «πλην» του ΔΗΣΥ.

3. «Αγορά προοπτικής»: Επί της ουσίας αυτό που έχει επισυμβεί είναι η «αγορά προοπτικής». Ο ΔΗΣΥ στην πραγματικότητα έδωσε τις 20 ψήφους του, για να δημιουργήσει ελπίδες αλλά και προοπτικές και εναπόκειται στον ίδιο να διαχειριστεί τόσο την ελπίδα όσο και την προοπτική, ώστε να τα μετουσιώσει σε «χειροπιαστά ανταλλάγματα» και κυρίως σε στρατηγικές συμμαχίες για το μέλλον. Υπό μία έννοια «το να δίδεις ψήφους και να αγοράζεις ελπίδα και προοπτική δεν είναι και ό,τι καλύτερο για ένα κόμμα», σημείωσε χαρακτηριστικά το ίδιο στέλεχος. Ωστόσο, όπως πρόσθεσε, «η πολιτική απαιτεί θυσίες και καμιά φορά αυτό που βραχυπρόθεσμα και ορθώς χαρακτηρίζεται ως ζημιά, υπό τη σωστή διαχείριση, μακροπρόθεσμα εξελίσσεται σε κέρδος».

Συγκυβέρνηση μειοψηφίας

«Έρημα, ψύχραιμα και ενισχυμένα» ήταν η απάντηση αξιωματούχου της Πινδάρου, όταν κλήθηκε να σχολιάσει την «επόμενη μέρα στον ΔΗΣΥ». «Ενισχυμένα γιατί;», διερωτηθήκαμε, για να απαντήσει το εξής: «Η συγκυβέρνηση δέχθηκε ισχυρό πλήγμα».

Και παράλληλα πρόσθεσε αυτό που ακούσαμε από σχεδόν όλους τους Συναγερμικούς με τους οποίους συνομιλήσαμε: «Πρόκειται για συγκυβέρνηση μειοψηφίας. Ειδικά μετά και τη διαγραφή του Ζαχαρία Κουλία, το ΔΗΚΟ παραμένει με 8 βουλευτές. Εκ των πραγμάτων, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, ΔΗΚΟ και ΑΚΕΛ μαζί δεν έχουν καν ισοψηφία».

Επί τούτου, βουλευτής της Πινδάρου προσέγγισε το θέμα ως εξής: «Δεν είναι θέμα αν εξελέγη ο Γιαννάκης Ομήρου. Αυτό είναι δευτερευούσης σημασίας μπροστά σε ένα πελώριο ζήτημα που αναδεικνύεται μετά τις τελευταίες εξελίξεις, ότι η συγκυβέρνηση ξεκινά την επόμενη μέρα το κοινοβουλευτικό έργο με μία κοινοβουλευτική μειοψηφία. Και η κυβέρνηση θα πρέπει πλέον να είναι πολύ προσεκτική».

Η Πινδάρου μπήκε για τα καλά στο παιχνίδι. «Το ότι ο ΔΗΣΥ έχει να βρεθεί πλάι-πλάι με άλλη δύναμη από το 1993 μιλάει από μόνο του», δηλώνει στέλεχος του ΔΗΣΥ.

KYTE

Υπήρχαν διαφορετικές φωνές στον ΔΗΣΥ;

Ένα ζήτημα που η «Κ» διερεύνησε αφορά «δεύτερες φωνές στον ΔΗΣΥ». Ψίθυροι και φήμες ήθελαν «φωνές» στον ΔΗΣΥ να διαφωνούν με τη συγκεκριμένη μέθοδο και τη διαχείριση του αποτελέσματος των εκλογών. Πιο συγκεκριμένα, αυτές οι φήμες ήθελαν τις «φωνές» να διαφωνούν ως προς την πλήρη και κατ' αποκλειστικότητα προσέγγιση του ΔΗΣΥ προς την υποψηφιότητα του Γ. Ομήρου και αντίθετα υποστήριζαν να αφεθούν «μισάνοικτα» κανάλια επικοινωνίας με το ΔΗΚΟ, είτε με το ενδεχόμενο τήρησης αποχής από πλευράς ΔΗΣΥ είτε με τη δήλωση στήριξης της υποψηφιότητας του Μάριου Καρογιάν, ακόμη και χωρίς αυτός να αποχωρήσει από τη συγκυβέρνηση. Η «Κ» ρώτησε ευθέως τον αναπληρωτή πρόεδρο του ΔΗΣΥ κατά πόσον υπήρξαν δεύτερες φωνές ως προς την απόφαση της Πινδάρου για στήριξη της υποψηφιότητας Ομήρου. «Δεν υπήρχαν ή υπάρχουν άλλες σκέψεις. Σας υπενθυμίζω ότι επρόκειτο για μια ομόφωνη απόφαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και του Πολιτικού Γραφείου», είπε χαρακτηριστικά. Παράλληλα, ο κ. Νεοφύτου προχώρησε και ένα βήμα παραπέρα. «Επωνύμως συμφωνούμε και ανωνύμως διαφωνούμε; Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα και ούτε πιστεύω ότι κάποιο στέλεχος συμφώνησε εντός των συλλογικών οργάνων και εκτός εξέφραζε διαφωνίες. Και αν κάποιο στέλεχος έχει διαφορετική άποψη, να την εκφράσει και να την πει επώνυμα», συμπλήρωσε ο κ. Νεοφύτου. Ερωτηθείς κατά πόσον στην τελευταία συνεδρία της περασμένης Τρίτης κάποιο στέλεχος ανέπτυξε διαφορετική προσέγγιση ως προς τον τρόπο διαχείρισης του ζητήματος εκλογής του προέδρου της Βουλής, ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ ήταν κάθετος: «Κανένας απολύτως. Τελεία».

Συγκυβέρνηση: Αρχή φθοράς ή ενδυνάμωσης

Προϋπόθεση επιβίωσης της συνεργασίας είναι ο απόλυτος έλεγχος του ΔΗΚΟ από τον Μάριο Καρογιάν ώστε να ενισχυθεί το κόμμα του

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Με την κυβέρνηση να έχει να αντιμετωπίσει προβλήματα ως προς την αποδοχή των επιλογών της τόσο στο Κυπριακό όσο και στην οικονομία, αλλά και την εσωστρέφεια εντός ΔΗΚΟ, το διακύβευμα των εκλογών ήταν από την αρχή το κατά πόσον τα συγκυβερνώντα κόμματα θα κατάφερναν να συγκεντρώσουν τέτοια ποσοστά που θα τους επέτρεπαν να διατηρήσουν τον έλεγχο της Βουλής και να συνεχίσουν να καθορίζουν τις εξελίξεις. Το αποτέλεσμα των εκλογών φάνηκε να ευνοεί τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς, καθώς, αν και δεν διασφάλιζε στα συνεργαζόμενα κόμματα τη δυνατότητα να εκλέξουν από μόνα τους τον επόμενο πρόεδρο της Βουλής, απέτρεπε και την εκλογή προέδρου από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις. Το δε γεγονός ότι για να υπάρξει ισοψηφία ήταν αναγκαία συνεργασία όλων των δυνάμεων που βρίσκονται εκτός κυβέρνησης, καθιστούσε τον Μάριο Καρογιάν,

Στην αντιπολίτευση, πάντως, εκτιμούν ότι η ήττα Καρογιάν την Πέμπτη έχει επιφέρει το πρώτο πλήγμα στη συγκυβέρνηση

του οποίου οι 28 έδρες –ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ– θεωρούνταν δεδομένες, φαβορί. Η στάση που κράτησε ο Ζαχαρίας Κουλίας, τελικά έγειρε την πλάστιγγα προς την εκλογή του Γιαννάκη Ομήρου. Εκλογή που μπορεί να μην οδηγεί σε άμεσες εξελίξεις, είναι όμως προφανές ότι βάζει σε δοκιμασία την υφιστάμενη συνεργασία και αναγκάζει τη συγκυβέρνηση είτε να σχοινοβατεί ως «εξουσία κοινοβουλευτικής μειοψηφίας» ή να επιδιώκει ευρύτερες συναινέσεις.

Η αμφισβήτηση της συγκυβέρνησης με το ΑΚΕΛ, τόσο από αριθμό στελεχών όσο και από σημαντική μερίδα του κόσμου του ΔΗΚΟ, είναι δεδομένη. Ήταν εκεί από την πρώτη στιγμή και αυξήθηκε με την πάροδο του χρόνου και τις προτάσεις του Προέδρου στο Κυπριακό. Αυτό δημιούργησε μια εσωτερική κόντρα στο ΔΗΚΟ, η οποία έφερε σε δύσκολη θέση τον πρόεδρο του κόμματος, ελέγχετο όμως λόγω των κερδών που καρπωνόταν το ΔΗΚΟ από τη συνεργασία. Είναι αυτή την κόντρα που φαίνεται να πληρώνει σήμερα ο Μάριος Καρογιάν. Η θέση Καρογιάν μπορεί να μην είναι στο παρόν στάδιο επισφαλής, αλλά καθίσταται πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι αν, όπως διαφάνηκε στην αρχή, πετύχαινε επανεκλογή του στην προεδρία της Βουλής. Αρκετά μάλιστα άτομα από την ομάδα των «σκληρών» κάνουν λόγο για πρόεδρο με ημερομηνία λήξης.

Από την άλλη ο κ. Καρογιάν εμφανίζεται αποφασισμένος να προχωρήσει σε τέτοιες –εκκαθαριστικές– κινήσεις ώστε να ελέγξει το κόμμα. Και μπορεί, διότι έχει το πάνω χέρι τόσο στο Εκτελεστικό όσο και στην Κεντρική Επιτροπή, κάτι που του επιτρέπει προς το παρόν να καθορίσει τα επόμενα βήματα. Στα θετικά Καρογιάν καταγράφεται επίσης το γεγονός ότι λόγω των εκλογών στην Τουρκία δεν αναμένονται σημαντικές εξελίξεις στο Κυπριακό, πράγμα που σημαίνει ότι η εσωκομματική αντιπολίτευση δεν θα μπορεί να επενδύσει σε κινήσεις στο εθνικό θέμα που πιθανόν να φέρουν την αντίδραση στελεχών και κόσμου.

Από την αντιπολίτευση πάντως εκτιμούν ότι η ήττα αυτή του κ. Καρογιάν έχει επιφέρει ένα πρώτο πλήγμα στη συγκυβέρνηση: «Ο ΔΗΣΥ πέτυχε ένα σημαντικό εκλογικό αποτέλεσμα, ένα πολύ καλό αριθμό εδρών και μια διαφορά από το ΑΚΕΛ μεγαλύτερη από αυτή που έδειχναν οι δημοσκοπήσεις. Ο μόνος στόχος που αρχικώς φάνηκε να μην επιτυγχάνεται και που ήταν η διατάραξη της πλειοψηφίας της συνεργασίας ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ, αρχής γενομένης από την εκλογή του προέδρου της Βουλής, με τη διαφοροποίηση Κουλία επιτεύχθηκε και αυτός», δήλωσε στέλεχος της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Η εκτίμηση που εξέφρασε το ίδιο στέλεχος ήταν ότι δεν θα γίνει σύντομα ή εύκολα η συνεργασία ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ. Από 'δώ και πέρα όμως θα είναι πολύ πιο δύσκολη η συνεργασία και με το ΑΚΕΛ. «Μπορεί να καταρρεύσει η συνεργασία ΔΗΚΟ-ΑΚΕΛ, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα υπάρξει άμεσα συνεργασία με τον ΔΗΣΥ. Κάτι τέτοιο θα είναι δύσκολο, κυρίως αν στην ηγεσία του ΔΗΚΟ μείνει ο Καρογιάν». Την ίδια στιγμή, άλλο στέλεχος της αντιπολίτευσης αλλά και μέλος της ομάδας των «σκληρών» του ΔΗΚΟ εξέφραζαν την αμφιβολία τους κατά πόσον είναι σε θέση ο Καρογιάν σήμερα να επιβληθεί προχωρώντας σε διαγραφές. Έχασε ο Καρογιάν την αίγλη που του έδινε η προεδρία της Βουλής, σημείωναν. «Έχασε έδρες και του έμειναν τα προβλήματα. Τι θα κάνει; Θα συνεχίσει να διαγράφει μέλη; Εδώ δεν το έκανε όταν είχε το πάνω χέρι, είναι εύκολο να το κάνει τώρα;», διερωτήθηκε το στέλεχος του ΔΗΚΟ.

Διακύβευμα οι δημοτικές

Στη μέση είναι και οι δημοτικές εκλογές στο τέλος του χρόνου. Είναι γνωστό ότι ο ΔΗΣΥ προσανατολίζεται προς στήριξη της υποψηφιότητας του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη, μια υποψηφιότητα για την οποία πάντως, μετά και τις εξελίξεις την Πέμπτη, κάποιοι στο ΔΗΚΟ εκτιμούν ότι δύσκολα θα στηριχθεί. Αυτό ίσως δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα εντός ΔΗΚΟ. Είναι διατεθειμένος ο Καρογιάν να ταχθεί υπέρ της υποψηφιότητας της Ελένης Μαύρου και να χάσει; Θα επιλέξει να διαφοροποιηθεί από το ΑΚΕΛ; Θα καταφέρει να πείσει τους οπαδούς του να στηρίξουν ΑΚΕΛικούς δημάρχους, την ώρα που δεν πείθει τους βουλευτές του, διερωτήθηκε στέλεχος της αντιπολίτευσης, το οποίο εκτίμησε ότι δεν θα είναι εύκολο για τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ να διαχειριστεί τη συνέχιση της συνεργασίας με το ΑΚΕΛ.

Στο Προεδρικό και στο ΑΚΕΛ, παρουσιάζονται αποφασισμένοι να στηρίξουν τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ σε όλα τα βασικά ζητήματα, αφαιρώντας μέχρι και αγκάθια που πονάνε το ΔΗΚΟ στο Κυπριακό.

KYTE

Ευρείας κλίμακας στήριξη Καρογιάν από Προεδρικό και ΑΚΕΛ

Στο Προεδρικό και στο ΑΚΕΛ πάντως παρουσιάζονται αποφασισμένοι να στηρίξουν τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ σε όλα τα βασικά ζητήματα, αφαιρώντας μέχρι και αγκάθια που πονάνε το ΔΗΚΟ στο Κυπριακό. Συγκεκριμένα, είναι έτοιμοι να προβούν σε ενέργειες τέτοιες που θα βοηθούν τον Μ. Καρογιάν να αντιμετωπίσει την εσωκομματική αμφισβήτηση, σημείο που θεωρείται κλειδί για διατήρηση της συνεργασίας με το ΔΗΚΟ. Είναι άλλωστε ο μόνος εν δυνάμει συνεργάτης. Θεωρούν μάλιστα ότι η ήττα Καρογιάν δυνατόν να λειτουργήσει θετικά, νοουμένου ότι θα αντέξει στην πίεση που δεδομένα θα δεχθεί, και ότι θα αυτονομηθεί ως ηγέτης. «Ο Καρογιάν θα πρέπει να έχει αντιληφθεί ότι το να πατάς σε δύο βάρκες δεν σε πάει μακριά, και αυτό ισχύει τόσο εντός του ΔΗΚΟ όσο και εντός της συνεργασίας», σύμφωνα με στέλεχος του ΑΚΕΛ, το οποίο εξήγησε ότι προσανατολίζονται να στηρίξουν τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ κάνοντας αρχή με τον επικείμενο ανασχηματισμό και επεκτείνοντας την ενίσχυσή του στις δημοτικές εκλογές. Διευκρίνισε ότι η Λευκωσία, με ό,τι αυτό κι αν σημαίνει, δεν αποτελεί πονοκέφαλο. Επιπλέον, θα επιδιωχθεί συντονισμένη διαχείριση των προβλημάτων της οικονομίας στη βάση προτάσεων που έχει υποβάλει το ΔΗΚΟ. Την ίδια στιγμή, τονίζεται η πρόθεση να προχωρήσουν σε μια αποτίμηση του Κυπριακού: «Από τη στιγμή που η Τουρκία παρουσιάζεται αδιάλλακτη και τα όσα έθεσε η ε/κ πλευρά στο τραπέζι δεν βοηθούν ώστε να υπάρξουν εξελίξεις στο Κυπριακό, αλλά αντίθετα δημιουργούν προβλήματα, ίσως δεν επιμείνουμε σε αυτά», σημείωσε η ίδια πηγή. Από αυτό συνάγεται σαφώς ότι ενδεχομένως να αφαιρεθούν σημαντικά αγκάθια από τα πόδια της συγκυβέρνησης, όπως για παράδειγμα η εκ περιτροπής προεδρία, η παραμονή 50.000 εποίκων και η σταθμισμένη ψήφος.

Ενδεικτικό των προθέσεων του κυβερνώντος κόμματος είναι και το γεγονός ότι, χωρίς να αποκλείουν διεκδίκηση της Προεδρίας από τον νυν Πρόεδρο, στο ΑΚΕΛ αφήνουν ορθάνοικτο το ενδεχόμενο να στηρίξουν ΔΗΚΟϊκό υποψήφιο. Με αυτό τον τρόπο στέλνουν το μήνυμα στον πρόεδρο του ΔΗΚΟ ότι, αν προχωρήσει αποφασιστικά, θα έχει κέρδη.

Είναι προφανές ότι και οι δύο πλευρές στόχο έχουν τη διατήρηση και ενδυνάμωση της συνεργασίας. Ο κ. Καρογιάν παίζει το πολιτικό του μέλλον και το ΑΚΕΛ την αποφυγή της πλήρους απομόνωσής του. Καθοριστικό στην επίτευξη των στόχων και των δύο είναι να καταφέρει ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ να κερδίσει το εσωκομματικό παιχνίδι. Κατά πόσον αυτό είναι εφικτό, θα φανεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

ΘΕΜΕΛΙΩΣΑΜΕ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΓΗ ΚΑΙ ΑΓΓΙΞΑΜΕ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ.

Το μεγαλύτερο όμως έργο μας είναι ότι ανοίξαμε τα φτερά για χιλιάδες ανθρώπους στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Δημιουργήσαμε μερικά από τα μεγαλύτερα έργα - ορόσημα:

- Διεθνές Αεροδρόμιο King Fahd, Νταμάμ, Σαουδική Αραβία
- Διεθνές Αεροδρόμιο Allama Iqbal, Λαχώρη, Πακιστάν
- Διεθνές Αεροδρόμιο Queen Alia, Αμμάν, Ιορδανία
- Υπόστεγα συντήρησης των Airbus A380, Emirates Airlines, Ντουμπάι

www.jandpcy.com
Τ. 22868622
Φ. 22818868
Ε. jandpltd@jandp.com.cy

J&P 70 YEARS

Η ιστορία γράφεται με έργα.

Η μονομαχία Καρογιάν με Νικόλα για το ΔΗΚΟ

Αποφασισμένοι να χτυπηθούν μέχρις εσχάτων, σε έναν πόλεμο που θα εκδηλωθεί συντόμως

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

ΔΗΚΟ: Ο Νικόλας πάει για να πάρει ή να το σπάσει και ο Καρογιάν να το πάρει, για να μην του το σπάσουν. Κι ο πόλεμος αναμένεται να αρχίσει μετά το θέρος... ίσως και νωρίτερα!

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Κλασικό πρόβλημα της πολιτικής είναι ποιος έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων την κατάλληλη στιγμή. Αυτό το πρόβλημα, όπως έχουν διαμορφωθεί τα πράγματα στο ΔΗΚΟ, καλούνται να λύσουν οι βασικοί διεκδικητές της ηγεσίας του κόμματος, ήτοι ο πρόεδρος Μάριος Καρογιάν και ο αντιπρόεδρος Νικόλας Παπαδόπουλος. Στην κούρσα αυτή, που για τους μεν μοιάζει με ένα σπρίντ εκατόν μέτρων και για τους δε δρόμος ημιαντοχής, ένας θα είναι ο νικητής: Αυτός που θα προλάβει τον άλλον. Κι επειδή το ιδιόμορφο και άγρια συναρπαστικό αυτό «αγώνισμα» είναι αμιγώς πολιτικό, νικητής θα είναι αυτός που θα έχει ως καύσιμο στην κούρσα την ουσία της πολιτικής, που δεν είναι άλλο από τη διαχείριση του χρόνου και των αντιθέσεων.

Στην κούρσα αυτή ένας θα είναι ο νικητής. Αυτός που θα προλάβει τον άλλον

Με πολύ απλά λόγια και όπως προκύπτει από εκφραστές των δύο τάσεων στο ΔΗΚΟ, ο Νικόλας πάει για να πάρει ή να το σπάσει και ο Καρογιάν να το πάρει, για να μην του το σπάσουν. Πηγή προσκείμενη στον κ. Παπαδόπουλο εκτιμά ότι «ο πόλεμος θα αρχίσει μετά το καλοκαίρι». Αντίθετα, προεδρική πηγή στο ΔΗΚΟ εκτιμά ότι ανεξαρτήτως του τι θέλει να κάμει ο οποιοσδήποτε, ο κ. Καρογιάν ξεκινά άμεσα να βάλει τάξη στο κόμμα.

Οι σχεδιασμοί του προέδρου

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, που στην κούρσα αυτή φαίνεται να έχει το πλεονέκτημα του αξιώματός του, θα κινηθεί άμεσα για εκκαθάριση του εσωκομματικού μετώπου, αρχής γενομένης από την προσεχή Τρίτη, που θα συνέλθουν από κοινού Εκτελεστικό Γραφείο και Κοινοβουλευτική Ομάδα, για να προσδιορίζονται ως Κέντρο, με τον ΔΗΣΥ (η αποχή των Οικολόγων έστελνε επίσης το μήνυμα στήριξης της συγκεκριμένης υποψηφιότητας) εναντίον της υποψηφιότητας του μεγάλου κόμματος του ενδιάμεσου χώρου, το οποίο είχε τη στήριξη του αριστερού εταίρου του στην κυβέρνηση.

Τόσο κατά την προεκλογική περίοδο όσο και κατά την περίοδο που μεσολάβησε μεταξύ των εκλογών και της ανάδειξης προέδρου της Βουλής, οι δύο υποψήφιοι, οι οποίοι προέρχονταν από τα δύο μεγάλα κόμματα του Κέντρου, ανέσυραν και πάλι το χαρτί της συνένωσης ή της ευρύτερης συνεργασίας των κομμάτων του χώρου, σε μια προσπάθειά τους να πείσουν τα υπόλοιπα κόμματα του Κέντρου να τους ακολουθήσουν. Πρόκειται για ένα θέμα που συχνά-πυκνά επικαλούνται τα «ενδιάμεσα κόμματα», όταν θεωρούν ότι επιληφθούν της αποπομπής του Ζαχαρία Κουλία και του αναπληρωτή προέδρου, Γιώργου Κολοκασίδη. Στη σύνοδο αναμένεται ότι ο κ. Παπαδόπουλος θα τηρήσει αποχή και ίσως να βρει ξανά σύμμαχό του τον βουλευτή Πάφου, Αντώνη Αντωνίου, ο οποίος παρουσιάζεται χολωμένος, διότι, σύμφωνα με πληροφορίες από την πόλη του Κινύρα, ο κ. Καρογιάν «προέκρινε» την υποψηφιότητα Ανδρέα Πιττοκοπίτη. Η δεύτερη κίνηση Καρογιάν θα είναι «η οριστικοποίηση της ατζέντας για τη διακυβέρνηση, με βάση την οποία θα διαπραγματευθεί τη σχέση με την κυβέρνηση και αναλόγως τον προσδιορισμό των κατευθύνσεων του ανασχηματισμού. Τρίτον, η προετοιμασία του συνεδρίου επανίδρυσης του ΔΗΚΟ». Με άξονα τα τρία πιο πάνω ζητούμενα, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ θεωρεί ότι απελευθερώνονται τα χέρια του, ώστε να προχωρήσει σε πλήρη εφαρμογή της στρατηγικής του για το νέο Κέντρο, όπως μας είπε η ίδια πηγή, «με στόχο να απαλλάξει το κόμμα από τον παλαιοκομματισμό και να αποκτήσει σαφή ιδεολογικά χαρακτηριστικά, απαλλασσόμενο αρχικά από την εσωστρέφεια και τις αμηχανίες ως προς τις επιλογές του, που είναι η οικονομική πολιτική, ο τρόπος διακυβέρνησης, το μοντέλο ανάπτυξης και οι κοινωνικές αναφορές. Το μεγάλο στοίχημα για τον κ. Καρογιάν είναι ο μετασχηματισμός του ΔΗΚΟ σε κόμμα δημιουργικών παραγωγικών δυνάμεων».

Οι συνεργάτες του κ. Καρογιάν θεωρούν ότι τα τρία χρόνια που αυτός ήταν πρόεδρος της Βουλής λειτούργησαν εις βάρος του ιδίου ως προέδρου του ΔΗΚΟ, λόγω έλλειψης ικανού χρόνου να χειριστεί σωστά τα προβλήματα του κόμματος. «Τώρα έχει τον χρόνο με ψυχραιμία να μετατρέψει την απώλεια της προεδρίας της Βουλής σε πλεονέκτημα, να βάλει τάξη και να δείξει τα προσόντα του ως ηγέτης».

Νικόλας: Αγάλι-αγάλι ο πόλεμος

Από πλευράς της τάσεως του Νικόλα Παπαδόπουλου, δεν αρνούνται πλέον ότι πρόθεση του αντιπροέδρου του ΔΗΚΟ είναι η ανάληψη της ηγεσίας του κόμματος. Κι αυτό διότι θεωρούν ότι ο κ. Καρογιάν οδηγεί το κόμμα στις αγκάλες του ΑΚΕΛ, καταστρατηγώντας τις βασικές του αρχές. Υπό τας περιστάσεις, παραδέχονται ότι ούτε ο πλέον αισιόδοξος δεν ανέμενε ότι το ΔΗΚΟ θα συγκέντρωνε ένα ποσοστό γύρω στο 16% στις βουλευτικές εκλογές, αλλά διεκδικούν μεγάλο μερίδιο στη συγκεκριμένη επιτυχία, «ιδιαίτερα ο Νικόλας». Προσάπτουν στον κ. Καρογιάν «κυνηγητό υποψηφίων που συμμερίζονται τις ίδιες ανησυχίες με τον Νικόλα», θεωρούν όμως ότι ο αντιπρόεδρος φέρθηκε πιο έξυπνα (από άλλους) κατά την κρίση που δημιουργήθηκε μετά την τοποθέτηση Κολοκασίδη κατά της υποψηφιότητας Καρογιάν για την προεδρία της Βουλής και την καταψήφισή της από τον Ζαχαρία Κουλία.

Στο ερώτημα αν ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα παραμείνει στη θέση του προέδρου της Επιτροπής Οικονομικών, απαντούν ότι έχει αποδείξει ότι εκτελεί τα καθήκοντά του καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον θα μπορούσε να προτείνει ο κ. Καρογιάν.

Μπαίνοντας στο ψητό, οι εκτιμήσεις της «ομάδας του Νικόλα» είναι ότι το Κυπριακό θα δώσει την πρώτη αφορμή για την πρώτη σύγκρουση και πολύ πιθανόν αυτή να είναι η έκθεση του γ.γ. του ΟΗΕ τον προσεχή Ιούλιο. «Τις θέσεις του Νικόλα τις γνωρίζουμε όλοι. Στον Καρογιάν δεν συμφέρει να τοποθετηθεί επί του Κυπριακού. Μάλλον θα το αποφύγει, αφήνοντας τον Μάρκο Κυπριανού να το πράξει, ο οποίος και "προσκυνά" τον Χριστόφια για ευνόητους λόγους. Στο κόμμα θα υπάρχει για μερικούς μήνες μια υπόγεια αντιπαλότητα και μια λυκοφιλία μεταξύ Νικόλα και Καρογιάν. Ο πραγματικός πόλεμος επί του κομματικού πεδίου θα ξεκινήσει μετά το καλοκαίρι, όταν το Κυπριακό θα βρίσκεται μάλλον σε "αναζωογόνηση" και θα ξεκινήσει η προεκλογική διαμάχη για τις δημοτικές εκλογές». Στενός συνεργάτης του κ. Παπαδόπουλου προβλέπει ότι «σε έναν τέτοιο πόλεμο θα νικήσει ο Νικόλας, διότι ξέρει τη βάση του ΔΗΚΟ και την έχει κι αυτό αποδεικνύεται και από τις σχεδόν 12.000 ψήφους που πήρε στις βουλευτικές εκλογές».

Στο κρίσιμο ερώτημα αν φτάσουν τα πράγματα σε οριακό σημείο τι θα γίνει, η ίδια πηγή δεν δυσκολεύτηκε να απαντήσει: «Θα γίνουν δύο κόμματα. Θα αποχωρήσει ο Νικόλας κι όλοι εμείς μαζί του και θα δημιουργήσουμε ένα άλλο κόμμα, που θα έχει και αντιπροσώπευση δύο ή και τριών βουλευτών στη Βουλή.

Συνεργάτες του Μάριου Καρογιάν θεωρούν ότι τα τρία χρόνια της προεδρίας του στη Βουλή λειτούργησαν εις βάρος του ως προέδρου του ΔΗΚΟ.

Καρογιάν: «Τέλος ο Καρογιάν που ξέρατε»

«Αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για τον Μάριο Καρογιάν να "πιάσει τον ταύρο από τα κέρατα". Δεν θα παρουσιαστεί άλλη», είπε στην «Κ» άλλος συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΚΟ το βράδυ της Παρασκευής, ο οποίος και παρέθεσε τους παρακάτω πέντε λόγους που κατά την άποψή του συνηγορούν στην εκτίμησή του, την οποία, όπως είπε, συμμερίζεται ο κ. Καρογιάν.

1. Το «δώρο» της αποστασίας, της οποίας ο Καρογιάν είναι θύμα.

2. Τον θυμό που προκαλεί όχι μόνο στους ΔΗΚΟϊκούς, αλλά και σε ευρύτερο χώρο.

3. Ηθική και πολιτική μείωση αντιπάλων.

4. Τις εξετάσεις αξιοπιστίας που πέρασε ο Καρογιάν με επιτυχία, καταφέρνοντας να αποσείσει εμπράκτως την υποψία και κατηγορία του καρεκλοκενταύρου, διότι απλούστατα είχε τη δυνατότητα μιας εύκολης εκλογής από τον ΔΗΣΥ και την αρνήθηκε.

5. Πέραν της πλεονεκτικής θέσης που δημιουργεί ο συνδυασμός του ότι ο Καρογιάν κατάφερε αυτό που θεωρείτο ακατόρθωτο στις εκλογές, το 16%, έγινε την ίδια στιγμή στόχος μιας κατεξοχήν αντι-ΔΗΚΟϊκής επίθεσης, σε μια προσπάθεια να ταπεινώσουν τον πρόεδρο του κόμματος για τη νίκη που πέτυχε, εγκλωβίζοντας ταυτόχρονα την ηγεσία της ΕΔΕΚ στο λάθος της συμμαχίας με τον ΔΗΣΥ. Αυτό, κατά την ίδια πηγή, προκάλεσε υποκλοπή της προεδρίας της Βουλής, που αυτή τη φορά θα ήταν για τον κ. Καρογιάν η δίκαιη επιβράβευση για τη νίκη της Κυριακής 22 Μαΐου, που δεν αμφισβητείται ότι ήταν προσωπική νίκη Καρογιάν.

Με αυτά τα δεδομένα τώρα επί τάπητος, για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια δίνεται στον Καρογιάν η δυνατότητα να ξανακτίσει το ΔΗΚΟ που υπήρξε επί Σπύρου Κυπριανού. Δηλαδή ένα οιονεί πλειοψηφικό ρεύμα, με δυνατότητα ενοποίησης του μεσαίου χώρου υπό την ηγεμονία του. Κι αυτό ακριβώς διότι με τις επιλογές Ομήρου η ΕΔΕΚ έχει αναιρεθεί ως συστατική συνιστώσα του Κέντρου».

Ο ίδιος ο Μάριος Καρογιάν δεν φαίνεται να διαφωνεί με τα πιο πάνω. Όταν του ζητήσαμε να σχολιάσει, απλά περιορίστηκε να δηλώσει με νόημα: «Ένα σας λέω: Τέλος ο Καρογιάν που ξέρατε. Τέλος και στο ΔΗΚΟ, της διγλωσσίας και της εσωστρέφειας, που ξέρατε».

Κέντρο: Κινούμενη άμμος ή παραίσθηση;

Η εκλογή Ομήρου στην προεδρία της Βουλής θέτει το ερώτημα αύξησης ή μείωσης των πιθανοτήτων συνένωσης του ενδιάμεσου χώρου

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Με την εκλογή Ομήρου στην προεδρία της Βουλής έκλεισε μια πολύ ενδιαφέρουσα και γεμάτη ανατροπές εκλογική αναμέτρηση. Μια αναμέτρηση που επιβεβαίωσε τον ρυθμιστικό ρόλο του Κέντρου, άφησε όμως ανοικτή την επόμενη μέρα, όσον αφορά τις ισορροπίες στον συγκεκριμένο χώρο. Στην εκλογική μάχη για την προεδρία της Βουλής παρουσιάστηκε ένα κοινό μέτωπο των κομμάτων που αυτοπροσδιορίζονται ως Κέντρο, με τον ΔΗΣΥ (η αποχή των Οικολόγων έστελνε επίσης το μήνυμα στήριξης της συγκεκριμένης υποψηφιότητας) εναντίον της υποψηφιότητας του μεγάλου κόμματος του ενδιάμεσου χώρου, το οποίο είχε τη στήριξη του αριστερού εταίρου του στην κυβέρνηση.

Μπαίνει στο περιθώριο μέχρι τις Προεδρικές του 2013 το θέμα συνένωσης του ενδιάμεσου χώρου

Τόσο κατά την προεκλογική περίοδο όσο και κατά την περίοδο που μεσολάβησε μεταξύ των εκλογών και της ανάδειξης προέδρου της Βουλής, οι δύο υποψήφιοι, οι οποίοι προέρχονταν από τα δύο μεγάλα κόμματα του Κέντρου, ανέσυραν και πάλι το χαρτί της συνένωσης ή της ευρύτερης συνεργασίας των κομμάτων του χώρου, σε μια προσπάθειά τους να πείσουν τα υπόλοιπα κόμματα του Κέντρου να τους ακολουθήσουν. Πρόκειται για ένα θέμα που συχνά-πυκνά επικαλούνται τα «ενδιάμεσα κόμματα», όταν θεωρούν ότι εξυπηρετούνται στόχοι, αλλά το βάζουν στο περιθώριο, όταν αυτοί παύουν να εξυπηρετούνται. Η προχθεσινή διαδικασία για εκλογή προέδρου της Βουλής επιβεβαίωσε ότι κανένα κόμμα (τουλάχιστον από τα δύο μεγάλα) δεν είναι διατεθειμένο να συζητήσει σοβαρά το ενδεχόμενο αυτό. Τη στιγμή που δεν υπήρχε υποψήφιος από τα δύο μεγάλα κόμματα, το Κέντρο απέτυχε να καταλήξει σε άτομο κοινής αποδοχής, κατεβάζοντας τελικώς τρεις υποψηφίους. Πάντως ο επίτιμος πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Βάσος Λυσσαρίδης, επέμεινε, μιλώντας στην «Κ», ότι στόχος παραμένει η συνεργασία του κεντρώου χώρου: «Ήταν πάντα μόνιμη θέση της ΕΔΕΚ ότι επιβάλλεται, αν όχι η συνένωση – κάτι που επί του παρόντος δεν φαίνεται να είναι εφικτό – η συνεργασία των δυνάμεων εκείνων των οποίων οι απόψεις, κυρίως στο εθνικό θέμα, συμπίπτουν. Νομίζω ότι η εκλογή Ομήρου στην προεδρία της Βουλής ενισχύει τις προοπτικές αυτές, κυρίως από τη στιγμή που το κυβερνητικό σχήμα δεν παρουσιάζει σήμερα την ίδια ισχύ».

Ένα ενδεχόμενο πάντως που απέκλεισε ο βουλευτής των Οικολόγων, ο οποίος διερωτήθηκε πότε θα συζητηθεί ένα τέτοιο θέμα, όταν υπό αυτές τις συγκεκριμένες περιστάσεις τα κόμματα του Κέντρου απέτυχαν ακόμα και να συζητήσουν την επιλογή κοινού υποψηφίου, με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ να σπεύδουν να καταθέσουν στο τραπέζι τη δική τους υποψηφιότητα, ενώ έψεξε και τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, λέγοντας τα εξής: «Δεν μπορώ να αντιληφθώ με ποια λογική ο Μάριος Καρογιάν επέμεινε στη δική του υποψηφιότητα, από τη στιγμή μάλιστα που από ένα σημείο και μετά φάνηκε ότι δεν είχε πιθανότητες εκλογής, αλλά κυρίως ήταν μια υποψηφιότητα που διασπούσε το κόμμα του». Είναι πάντως ιδιαίτερα απομακρυσμένο το ενδεχόμενο το ΔΗΚΟ και ο Καρογιάν, υπό τα σημερινά δεδομένα, να ασχοληθούν με το συγκεκριμένο θέμα. Τα εσωτερικά προβλήματα που έχει να διαχειριστεί, αλλά και το γεγονός ότι επί του παρόντος το πολιτικό του μέλλον επιβάλλει ενίσχυση της συνεργασίας με το ΑΚΕΛ απομακρύνουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Πηγή από το «σκληρό» ΔΗΚΟ σημείωνε ότι το θέμα συνένωσης ή ευρύτερης συνεργασίας του Κέντρου θα ξανανοίξει μόνο με ενδεχόμενη παραίτηση Καρογιάν ή εφόσον αντιληφθεί ότι η παραμονή στη συγκυβέρνηση καθιστά επισφαλή τη θέση του. Μόνο σε μια τέτοια περίπτωση θα έκανε ανοίγματα προς το Κέντρο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Όπως δήλωνε στέλεχος του ΔΗΣΥ, τα μεγάλα κόμματα, με τη στάση που κρατούν, αποποιούνται τον ρυθμιστικό ρόλο που τους δίνει ο κόσμος, τον οποίον παραχωρούν στα μικρά κόμματα.

Οι λόγοι αποτυχίας συνένωσης του Κέντρου

Οι λόγοι είναι πολλοί. Κατ' αρχήν, τα κόμματα που απαρτίζουν το λεγόμενο Κέντρο χαρακτηρίζονται από σημαντικές διαφορές μεταξύ τους, με μόνο ίσως κοινό τις θέσεις τους στο Κυπριακό. Ο χώρος του «Κέντρου» απαρτίζεται από κόμματα τα οποία κάποιος θα τοποθετούσε πιο Δεξιά από τον ΔΗΣΥ (κάτι που παραδέχθηκε και ο μέχρι πρότινος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΕΥΡΩΚΟ, Ρίκος Ερωτοκρίτου) μέχρι την Κεντροαριστερά.

Ο αυτοπροσδιορισμός τους στο Κέντρο έχει να κάνει με το σύστημα, το οποίο επιβάλλει τη σύμπηξη συνεργασιών και την προσπάθεια από μέρους των κομμάτων αυτών αξιοποίησής του. Τοποθετώντας εαυτόν στον χώρο του Κέντρου, τα κόμματα μπορούν να κινούνται και προς τους δύο πόλους και να αποτελέσουν μέρος του παιχνιδιού της εξουσίας. Είναι όμως ιδιαίτερα αμφίβολο κατά πόσον θα μπορούσαν, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης συνεργασίας, να εκφέρουν έναν ενιαίο λόγο σε αριθμό θεμάτων. Είναι επίσης αμφίβολο κατά πόσον, ακόμα και σε περίπτωση συνεργασίας, θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν τρίτο πόλο, ο οποίος θα απειλήσει την κυριαρχία των δύο μεγάλων. Αυτό ήταν κάτι που φάνηκε το 2008, όταν ο Τάσσος Παπαδόπουλος, υπό ιδιαίτερα ευνοϊκές συγκυρίες, που είχαν να κάνουν με τη στάση που κράτησε ως Πρόεδρος τότε στο δημοψήφισμα, απέτυχε να περάσει στον δεύτερο γύρο, μένοντας πίσω από τους υποψηφίους ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ. Την ίδια στιγμή, είναι και η στάση των δύο μεγάλων κομμάτων, που δεν καθιστά κάτι τέτοιο αναγκαίο, καθώς με την όλη συμπεριφορά τους ανάγουν τα μικρότερα κόμματα σε ρυθμιστές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν η περίοδος μετά τις βουλευτικές εκλογές, όταν ενώ ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ παρουσιάστηκαν με ενισχυμένα ποσοστά και το Κέντρο να συμπέζεται, τα δύο μεγάλα κόμματα έσπευσαν και πάλι να υποστηρίξουν τα κόμματα του Κέντρου, ανάγοντάς τα σε πρωταγωνιστές.

Το ΑΚΕΛ, πιστό στη θέση για μη συνεργασία με τον ΔΗΣΥ, απέρριψε πρόταση του κόμματος της Δεξιάς για εκ περιτροπής ανάληψη της προεδρίας από τα δύο μεγάλα κόμματα, την ώρα που ο ΔΗΣΥ δεσμευόταν εκ νέου σε διατήρηση του ορίου εισδοχής στο 1,78%, επιβεβαιώνοντας τον απόλυτα ρυθμιστικό ρόλο των μικρών. Όπως δήλωνε στέλεχος του ΔΗΣΥ, τα μεγάλα κόμματα, με τη στάση που κρατούν, αποποιούνται τον ρυθμιστικό ρόλο που τους δίνει ο κόσμος, τον οποίον παραχωρούν στα μικρά κόμματα. Όλα αυτά καθιστούν τη συνεργασία απομακρυσμένη. Όπως δήλωνε με νόημα στέλεχος της ΕΔΕΚ, το θέμα συνένωσης ή ευρύτερης συνεργασίας θα ξανατεθεί παραμονές των προεδρικών εκλογών. Μέχρι τότε θα μπει στο συρτάρι.

«Να παραιτηθεί ο Καρογιάν και να παραδώσει και την έδρα»

Ο Ζαχαρίας Κουλίας νιώθει ήσυχος με τη συνείδησή του και δηλώνει πιστός στο ΔΗΚΟ

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Ο Ζαχαρίας Κουλίας μιλά στην «Κ» για την απόφασή του να μην ψηφίσει τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ για την προεδρία της Βουλής. Υποστηρίζει ότι το ΔΗΚΟ οδηγείται στην αγκαλιά του ΑΚΕΛ και καλεί τον Μάριο Καρογιάν να παραιτηθεί και να παραδώσει την έδρα. Παράλληλα, σημειώνει πως δεν πρόκειται να φύγει από τον χώρο του ΔΗΚΟ.

-Για ποιο λόγο λάβατε αυτή την απόφαση, κύριε Κουλία; Να μην υποστηρίξετε τον κ. Καρογιάν...

-Η απόφασή μου εδράζεται καθαρά στο εθνικό θέμα. Και προσωπικά δεν μπορούσα σε καμία περίπτωση να επιλέξω τον Μάριο Καρογιάν, ο οποίος επί τριετίας παρακολουθούσε τις διολισθήσεις και κατολισθήσεις του κυρίου Χριστόφια, ο οποίος εν τοις πράγμασι επανέφερε το Σχέδιο Ανάν μετά βαΐων και κλάδων. Εάν εγώ έκανα τέτοια επιλογή, θα ήταν ωσάν να επισφράγιζα αυτές τις υποχωρήσεις και κατολισθήσεις και θα ενεργούσα ως θαλαμοφύλακας των υποχωρήσεων αυτών. Τόσο απλό είναι.

«Ακούσατε την Αθηνά και τον Βότση να ωρύονται όταν ο Μέσης πήγε από το ΔΗΚΟ στο ΑΚΕΛ;»

-Το ΔΗΚΟ χθες, μετά και τη δική σας απόφαση, ανακοίνωσε ότι θέσατε εαυτόν εκτός κόμματος και προχωρά στη διαγραφή σας...

-Με διέγραψαν; Όταν θα με διαγράψουν, θα σας απαντήσω.

-Η απόφαση είναι ότι θέσατε τον εαυτό σας εκτός Κοινοβουλευτικής Ομάδας...

-Η απάντηση είναι η εξής πολύ απλή: Το ΔΗΚΟ είναι οι ιδέες του Μακάριου, του Σπύρου Κυπριανού και του Τάσσου Παπαδόπουλου και πάνω στο έμβλημα του ΔΗΚΟ οι αρχές και οι αξίες τις οποίες υπερασπίστηκα διαχρονικά όλα αυτά τα χρόνια. Είναι η Δημοκρατία, η Ελευθερία και η Δικαιοσύνη και ουδείς μπορεί να με παρεμποδίζει από το να υπερασπίζομαι αυτές τις σπουδαίες και σημαντικές αξίες. Μπαίνουμε στα κόμματα εθελοντικά και εγώ λέω ότι τα κόμματα έγιναν για να υπηρετούν τον τόπο και τον λαό και όχι για να υπηρετούν τα πρόσωπα. Και σε καμία των περιπτώσεων δεν θα άλλαζα τη στάση και τις αρχές μου, οι οποίες αρχές είναι αυτές του ΔΗΚΟ όπως σας προανέφερα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο κ. Κουλίας ισχυρίζεται πως, αν ο Μάριος Καρογιάν χρειαζόταν σταυρούς προτίμησης για την εκλογή του στη Βουλή, δεν θα μπορούσε να εκλεγεί.

-Πιστεύετε ότι στο ΔΗΚΟ απαιτείται επειγόντως αναδιάρθρωση; Μέσω, ας πούμε, ενός έκτακτου εκλογικού συνεδρίου;

-Αυτό είναι μια πολύ καλή πρόταση. Και η μεγαλύτερη προσφορά που μπορεί να κάνει στον τόπο και στο ΔΗΚΟ ο Μάριος Καρογιάν είναι να υποβάλει την παραίτησή του και να παραδώσει τη βουλευτική του έδρα. Την οποία πήρε χωρίς σταυρό προτίμησης. Και επειδή συνέβησαν και παρατράγουδα, εγώ λέω ότι πλέον οι αρχηγοί των κομμάτων θα πρέπει να λαμβάνουν σταυρό προτιμήσεως. Δεν μπορεί κάποιος να είναι αρχηγός κόμματος και την ίδια ώρα να μην τον προκρίνει το ίδιο το εκλογικό σώμα. Οπόταν και πιστεύω ότι θα πρέπει να επιστρέψουμε στο παλαιότερο σύστημα που επέβαλλε πως κανένας δεν εκλέγεται χωρίς σταυρούς προτίμησης. Νομίζω πως αν ο Μάριος έμπαινε στη διαδικασία εκλογής μέσω σταυρών προτίμησης, θα έμενε «ασταύρωτος».

-Σας χαρακτήρισαν «καιροσκόπο» και «αποστάτη» κάποιοι συναγωνιστές σας...

-Για να είμαι ειλικρινής, η μεγαλύτερη έκπληξη για μένα ήταν ο Άγγελος Βότσης. Η Αθηνά αποτελεί την πρεσβεία του ΑΚΕΛ εντός του ΔΗΚΟ και είναι γνωστή για τις ΑΚΕΛόστροφες προσεγγίσεις της. Αλλά η έκπληξη ήταν ο Βότσης. Ο ηγούμενος του Μετοχίου του ΑΚΕΛ στο ΔΗΚΟ είναι ο Άγγελος Βότσης. Η κυρία Αθηνά φαίνεται τελικά πως είναι η μυροφόρα, η καλόγρια του Μετοχίου. Παραφρόνησαν και αλλοφρόνησαν για μια πολιτική πράξη, η οποία είναι και τεκμηριωμένη και στοιχειοθετημένη επί τριετίας. Θεώρησαν ότι είμαστε όλοι ίδιοι. Ε, δεν είμαστε όλοι οι ίδιοι. Και να σας πω και ένα απλό παράδειγμα. Ο Μέσης μετακόμισε από το ΔΗΚΟ στο ΑΚΕΛ. Δεν τους είδα να ωρύονται και να διαμαρτύρονται. Είναι εκπληκτικό. Και αποτελεί απάντηση σε αυτούς που θυμήθηκαν τον Ιούδα, την προδοσία. Νομίζω να κοιτάξουν το σπίτι τους και τι κάνουν οι ίδιοι και να είναι προσεκτικοί όταν μιλούν. Δεν νομίζω ότι ο Μάριος Καρογιάν και ο Χριστός είναι συμμαθητές και τους πρόδωσε και τους δύο ο Ιούδας. Αν θέλουν να βρουν τον Ιούδα, ας ψάξουν στα μπατζάκια τους.

-Δηλαδή βλέπετε ότι το ΔΗΚΟ σύρεται στις αγκάλες του ΑΚΕΛ;

-Η ουσία ποια είναι; Αυτή που σας είπα προηγουμένως. Ο κ. Μέσης, που τον θεωρούσαμε στέλεχος του ΔΗΚΟ, πήγε στο ΑΚΕΛ. Ακούσατε τον Βότση και την Αθηνά να διαμαρτυρηθούν; Να σας πω και κάτι άλλο. Τους είδατε όλους αυτούς να διαμαρτύρονται για τις υποχωρήσεις του κ. Χριστόφια; Το μόνο που έκαναν ήταν να ενεργούν ώστε να έχουν βραχυκυκλωμένο το ΔΗΚΟ επί μια τριετία. Δεν μπορώ να τους βοηθήσω. Εγώ δεν είμαι του ΑΚΕΛ. Είμαι του ΔΗΚΟ, θα είμαι και θα εξακολουθώ να είμαι και τις αρχές του ΔΗΚΟ θα τις υπερασπίζομαι πάντοτε.

-Σκέφτεστε την ένταξή σας σε άλλο κόμμα, είτε στην ΕΔΕΚ είτε στο ΕΥΡΩΚΟ;

-Ο χώρος όπου είμαι είναι τέλειος και οι αρχές του σπουδαίες. Επαναλαμβάνω ότι τα κόμματα δεν έγιναν για να εξυπηρετούν τα πρόσωπα, αλλά τον τόπο. Υπεράνω όλων είναι ο τόπος.

Οικολόγοι: Δεν πήραν θέση, στήριξαν Ομήρου

Το εκλογικό αποτέλεσμα της 22ας Μαΐου καθιστούσε τους Οικολόγους, ελέω συγκυρίας, αλλά και εκλογικού συστήματος, ρυθμιστές. Η απώλεια από μέρους της συγκυβέρνησης μιας έδρας και ο περιορισμός του συνόλου των εδρών της στις 28, δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις, ώστε η απόφαση των Οικολόγων να μπορεί να είναι καθοριστική. Η στάση που τήρησαν στη διαδικασία εκλογής του προέδρου αφαίρεσε σε μεγάλο βαθμό από το κίνημα αυτόν τον ρόλο, ένα ρόλο που είχε ήδη αποδυναμώσει η ανέλπιστη απόφαση του Ζαχαρία Κουλία να καταψηφίσει την υποψηφιότητα του προέδρου του κόμματός του.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο Γιώργος Περδίκης, παρότι ευνόησε τον Ομήρου, άφησε γέφυρες για συνεργασία και με ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ.

Από τη συνεδρία της Τετάρτης είχε διαφανεί ότι οι Οικολόγοι δεν ευνοούσαν την υποψηφιότητα Καρογιάν. Όλες οι επιλογές που τέθηκαν στο τραπέζι ήταν για στήριξη Ομήρου, είτε από την αρχή είτε στην πορεία. Όλα όμως τα ενδεχόμενα αφήνονταν ανοικτά. Η τελική τους επιλογή να κατέλθουν με δικό τους υποψήφιο και το γεγονός ότι άφηναν να εννοηθεί ότι αυτή θα παρέμενε στο τραπέζι μέχρι τέλους, έδωσαν την εντύπωση ότι από πλευράς Οικολόγων υπήρχε σχέδιο, το οποίο θα έθεταν σε εφαρμογή κατά τη συνεδρία της Βουλής. Αρκετοί είναι αυτοί που εκτιμούσαν ότι από τη στιγμή που επέλεξαν να μπουν στο παιχνίδι, θα έμεναν μέχρι τέλους. Αυτά ήταν και τα μηνύματα που έστελναν άλλωστε. Γι' αυτό και ξένισε η επιλογή να επιμείνουν στην υποψηφιότητα Περδίκη κατά τις πρώτες δύο ψηφοφορίες και στη συνέχεια να την αποσύρουν, τηρώντας αποχή. Η λογική έλεγε ότι όπως ήταν διαμορφωμένο το σκηνικό, με την υποψηφιότητα Ομήρου να συγκεντρώνει 28 θετικές ψήφους και του Καρογιάν 27, οι Οικολόγοι ίσως επέλεγαν να στηρίξουν τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, οδηγώντας τη διαδικασία σε αδιέξοδο. Με αυτόν τον τρόπο θα έμπαιναν και αυτοί στο παιχνίδι εκλογής του προέδρου της Βουλής και κυρίως του καθορισμού των συμμαχιών, ενόψει δημοτικών και προεδρικών εκλογών, τη στιγμή που θα έβαζαν όλη την πίεση στον Ζαχαρία Κουλία. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι οι Οικολόγοι δεν βγήκαν κερδισμένοι από αυτή τη διαδικασία. Αντίθετα, πέτυχαν να δεσμεύσουν τόσο τους δύο υποψηφίους και τα κόμματα τους όσο και τον ΔΗΣΥ ότι δεν θα προχωρήσουν σε αύξηση του ορίου εισδοχής στη Βουλή (1,78%), αλλά και ότι θα δεχτούν υιοθέτηση της οριζόντιας ψηφοφορίας, κάτι που επιβεβαίωσε και στέλεχος του ΔΗΣΥ, σημειώνοντας ότι επί της αρχής το κόμμα του συμφωνεί. Διαβεβαιώσεις επί τούτου έλαβαν και από το ΑΚΕΛ. Με την τελική τους επιλογή, να μη στηρίξουν κανέναν, στην ουσία οι Οικολόγοι στήριξαν την υποψηφιότητα Ομήρου – ήταν ξεκάθαρο ότι δεν επιθυμούσαν εκλογή Καρογιάν – ενώ άφησαν ανοικτό το παράθυρο για συνεργασία με όλα τα κόμματα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ

Πήρε και ο Νίκος μια παρτίδα καλέ, πώς κάνετε έτσι;

Μεγάλο, δαιδαλώδες και πονηρό ήταν το παρασκήνιο που στήθηκε πέριξ της προεδρίας της Βουλής. Ο Ιανός μάζεψε εξαιρετικά ενδιαφέρουσες πληροφορίες και όπως πάντα διασταυρωμένες και σας τις μεταφέρει, προς τέρψιν ψυχής αλλά και ενημέρωση.

Ενώ το άσμα λέει «σίδερα μασάει ο Κουταλιανός», εδώ ο Αντώνης, αν και πολύ χαρούμενος αυτές τις μέρες, δείχνει να φοβάται κάποιον.

Κοιμήσου ήσυχα

Το τι θα έπραττε τελικά ο Ζαχαρίας Κουλίας είχε οριστικοποιηθεί από την Τετάρτη τη νύχτα. Η «Κ» από την Πέμπτη το πρωί ήταν ενήμερη πως το στρατόπεδο Καρογιάν θεωρούσε το όλο θέμα λήξαν και πλέον ήλπιζε σε μια αλλαγή στάσης από τον Κουλία την τελευταία στιγμή. Στις 3.30 το μεσημέρι της ίδια μέρας η «Κ» έγινε δέκτης κάποιων πληροφοριών που ήθελαν την πλευρά Κουλία να έχει επικοινωνήσει το βράδυ της Τετάρτης με την πλευρά Ομήρου διαβιβάζοντας το μήνυμα: «Πες του Γιαννάκη να κοιμηθεί ήσυχα απόψε». Ακόμη η «Κ», επειδή έχει και μάτια και αφτιά, ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει την τελική απόφαση Κουλία λίγο πριν την ψηφοφορία στη Βουλή και συγκεκριμένα μόλις οι νέοι βουλευτές ορκίστηκαν. Διότι κατά την ορκωμοσία και όταν οι βουλευτές επανέλαβαν τη φράση πως ορκίζονται ότι θα διαφυλάξουν «την ανεξαρτησία και τη μία κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας», ο Ζαχαρίας Κουλίας γύρισε πίσω του, όπου βρισκόταν ο Δημήτρης Συλλούρης, τον κοίταξε στα μάτια και του ψιθύρισε: «Είδες, είδες».

Κουλίας κέρασε Αβέρωφ

Καφέ στον αναπληρωτή πρόεδρο του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου, κέρασε ο Ζαχαρίας Κουλίας την περασμένη Τετάρτη στη Λάρνακα. Συγκεκριμένα, 24 ώρες πριν την ψηφοφορία στη Βουλή για την εκλογή προέδρου του Σώματος, πηγή της στήλης είδε τους δύο άνδρες στην πόλη του Ζήνωνα. Μαζί τους στην ίδια παρέα ήταν και ο υποψήφιος βουλευτής του ΔΗΣΥ Λάρνακας και αναπληρωτής επαρχιακός γραμματέας του κόμματος, Αριστοτέλης Μισός, ο οποίος τυγχάνει να είναι και συνέταιρος του Ζαχαρία Κουλία στο δικηγορικό γραφείο που διατηρούν. Συνάδελφος μάς υπέδειξε πως ο Μάριος Καρογιάν πρέπει να είχε πληροφορηθεί τα της συνάντησης, αφού στη δήλωση που έκανε ο κ. Καρογιάν στα γραφεία του κόμματος στις εφτά το βράδυ της Πέμπτης, μετά την εκλογή του νέου προέδρου της Βουλής, μεταξύ άλλων αναφερόταν ότι: «Σήμερα, έντεκα μέρες αργότερα (από τις βουλευτικές εκλογές), μέσα στον ίδιο τον ναό της αντιπροσωπευτικής μας δημοκρατίας, γράφτηκε μια από τις μελανότερες σελίδες της ιστορίας της. Σελίδες εξαχρείωσης, βγαλμένες από άλλες εποχές αντιδημοκρατικών εκτροπών, που όλοι θεωρούσαμε μέχρι σήμερα ότι ανήκαν οριστικά στο παρελθόν. Αυτό που συνέβη με την αποστασία του βουλευτή Ζαχαρία Κουλία, δεν αφορά μόνο στο Δημοκρατικό Κόμμα. Αφορά στο σύνολο της δημοκρατικής τάξης, της πολιτικής ηθικής και της νομιμότητας του αντιπροσωπευτικού μας συστήματος. Είναι τορπίλη στους δημοκρατικούς μας θεσμούς»...

Δεν κινήθηκε ο Καρογιάν

Το γεγονός ότι ο κ. Καρογιάν δεν κατήγγειλε δημοσίως το παρασκήνιο που προηγήθηκε, μπορεί να αποδοθεί σε τέσσερα τινά: Το έμαθε κατόπιν εορτής και θα το χρησιμοποιήσει ως χαρτί στο Εκτελεστικό την Τρίτη. Πίστευε μέχρι την υστάτη στον κομματικό πατριωτισμό του Ζαχαρία Κουλία. Η μόνη επικύρωσή του ήταν αναπόφευκτα η στάση Κουλία στην εκλογή προέδρου της Βουλής. Και τελευταίο, θεωρούσε πολιτική γκάφα για τον ΔΗΣΥ να κόψει απροκάλυπτα τις γέφυρες με το ΔΗΚΟ. Τελικά έχασε την προεδρία της Βουλής και τώρα ίσως χάσει και το κόμμα λόγω αναβλητικότητας. Ή μήπως είναι υπομονή και θα τον αποπληρώσει...

Επιτυχία της Πινδάρου

Πάντως στον ΔΗΣΥ θεωρούν ότι τόσο ο Αβέρωφ όσο και ο Αναστασιάδης κινήθηκαν συνετά, χωρίς φανφάρες και πέτυχαν να ανοίξουν τον δρόμο των περαιτέρω συμμαχιών με μαεστρία. Ο Νίκος Αναστασιάδης, σύμφωνα με συνάδελφο στα δημοσιογραφικά της Βουλής την Πέμπτη, όταν ανέλαβε να προεδρεύσει του Σώματος, «ήταν πολύ ήρεμος και ήσυχος. Λες κάτι να ξέρει;». Η απάντηση δεύτερου συναδέλφου υπήρξε αποστομωτική. «Άμα στον Συναγερμό δεν ξέρουν ούτε σήμερα τι κάνουν, δεν έχουν υπόθεση». Τώρα ποιος κέρδισε και ποιος έχασε, είναι σήμερα φανερό. Ωστόσο ο χρόνος θα δείξει αν θα βγει το παιγνίδι όπως ο καθένας το οραματίζεται, όταν θα κοπεί το νήμα τον Φεβρουάριο του 2013.

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Γιαννάκης Ομήρου

Χωρίς λόγια.

Διαφορετικές γνώμες

Η κάλπη της 22ας του Μάη έβγαλε την απαίτηση της κοινωνίας για συναίνεση των πολιτικών δυνάμεων. Οι διεργασίες που ακολούθησαν από την επόμενη κιόλας ημέρα των εκλογών για την εκλογή προέδρου του νομοθετικού σώματος έδειξαν περίτρανα ότι οι κομματικές ηγεσίες δεν έλαβαν το μήνυμα. Αυτό σύμφωνα με έμπειρο στέλεχος του ΔΗΣΥ και μέλος προηγούμενων κυβερνήσεων του Γλαύκου Κληρίδη. Ο συγκεκριμένος κύριος μάς είπε με νόημα: Ο ΔΗΣΥ, ως ο νικητής των εκλογών αλλά και ως μια μεγάλη ευρωπαϊκή φιλελεύθερη παράταξη, θα έπρεπε να σύρει τον χορό της συναίνεσης. Θα έπρεπε, συνέχισε, με μια λιτή ανακοίνωση να δηλώσει ότι, αφού έλαβε το μήνυμα της κάλπης και ως ο νικητής των εκλογών, αναλαμβάνει ηγετικό ρόλο για να υλοποιηθεί η απαίτηση της κοινωνίας. Προς αυτή την κατεύθυνση θα έπρεπε να στηριχθεί ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ για το αξίωμα του προέδρου της Βουλής, αφού η βέβαιη στήριξη του Μάριου Καρογιάν από το ΑΚΕΛ θα έφερνε κάτω από την ίδια ομπρέλα τα τρία μεγαλύτερα κόμματα της Κύπρου, δηλαδή τη συντριπτική πλειοψηφία του εκλογικού σώματος που ψήφισε. Αυτά είπε και εγώ έμεινα να σκέφτομαι για ώρα. Να προσπαθώ να εξηγήσω στον εαυτό μου την απουσία κοινής λογικής από το πολιτικό σύστημα της Κύπρου. Μια κατάσταση που, όσο δεν αλλάζει, καθημερινά απειλεί την επιβίωσή μας σε αυτό τον τόπο.

Ψυχραιμία και νηφαλιότητα

Μιλώντας για το μήνυμα της κάλπης, κάποιοι φαίνεται να το έχουν αποκωδικοποιήσει πιστά, αφού η πρόσφατη υποβάθμιση της Κύπρου από τους Fitch δεν προκάλεσε τα γνωστά παρατράγουδα για δηλώσεις και αντιδηλώσεις. Και μη μου πείτε ότι όλοι ήταν απασχολημένοι με την προεδρία της Βουλής, γιατί η συνέχεια από αύριο Δευτέρα θα σας διαψεύσει. Η οικονομία θεωρείται ύψιστης σημασίας ζήτημα, και από την Πινδάρου μαθαίνουμε ότι θα επιδειχθεί και ψυχραιμία και νηφαλιότητα σε μια προσπάθεια να γίνει ουσιαστικός και με επιχειρήματα παραγωγικός διάλογος. Εξάλλου, χρόνος δεν υπάρχει. Σε μερικούς μήνες και αν δεν αλλάξει κάτι, οι διεθνείς αξιολογητές θα μας στείλουν στη χωματερή του κρατικού χρέους. Γιατί, δανεισμός μπορεί πάντα να είναι διαθέσιμος για τη χώρα μας, το ερώτημα όμως είναι με ποιο κόστος.

Πώς βλέπουν την ΕΔΕΚ

Η ανάλυση την οποία το περιβάλλον Καρογιάν κάνει σχετικά με την ΕΔΕΚ τώρα, αναδεικνύει περισσότερο ζημίες παρά κέρδη, όπως προκύπτει από τα όσα ελέχθησαν επ' αυτού στη στήλη. Συγκεκριμένα εκτιμούν ότι «μέσα σε 11 μέρες η ΕΔΕΚ, παρά την προεδρία Ομήρου στη Βουλή, έχει υποστεί τρία στρατηγικά πλήγματα: Πρώτο, η αποτυχία της να πιάσει τον στόχο που έθεσε για διψήφιο ποσοστό. Δεύτερο, το ρήγμα που με μαθηματική ακρίβεια θα έχει στην εκλογική της βάση εξαιτίας της παρά φύση συνεύρεσής της με τον ΔΗΣΥ. Και τρίτον, η απώλεια ηθικού πλεονεκτήματος έναντι ενός μέχρι πρότινος παλαιοκομματικού ΔΗΚΟ, που τώρα έχει τη δυνατότητα να εμφανιστεί ως ο κατεξοχήν πολέμιος του παλαιοκομματισμού και των μεθόδων που χαρακτηρίζουν όλους τους χειρισμούς που έγιναν μετά τις εκλογές από τις ηγεσίες ΕΔΕΚ και ΔΗΣΥ». Στο ΔΗΚΟ οι συνεργάτες του Μάριου Καρογιάν θεωρούν ότι με την κατάλληλη στρατηγική το κόμμα τους μπορεί να διεμβολίσει την εκλογική βάση της ΕΔΕΚ. Εκτιμούν επίσης ότι το κόμμα των Σοσιαλδημοκρατών θα αποκτήσει μεγάλο εσωκομματικό πρόβλημα με την επικέντρωση του κ. Ομήρου στη Βουλή και για λόγους που έχουν προκύψει από τις πρόσφατες εκλογές, όπως η μη εκλογή του Μαρίνου Σιζόπουλου.

Στην ΕΔΕΚ τι λένε

Οι Σοσιαλιστές βρίσκονται μετά τη νίκη της περασμένης Πέμπτης στους εφτά ουρανούς της πολιτικής καταξίωσης. Σε αντίθεση μάλιστα με όσα λένε οι του Καρογιάν (από πίκρα μάλλον), θεωρούν ότι τους δόθηκε ένα πρώτης τάξης εφαλτήριο για να ανεβάσουν το κόμμα πιο ψηλά. Να τονώσουν το ηθικό των ΕΔΕΚιτών και να απορροφήσουν όλους τους κραδασμούς. Μάλιστα, υψηλόβαθμο στέλεχος, το οποίο ρωτήσαμε σχετικά με την περίπτωση Σιζόπουλου, μας απάντησε κλασικά: «Οι καλοί παντού χωράνε, πόσο μάλλον ο Μαρίνος, που είναι κάλλιστος στην ΕΔΕΚ». Πάντως, όπως και να το κάνουμε, ο Μαρίνος την Πέμπτη έδειξε ανωτερότητα και παρά το ότι δεν εξελέγη, πήγε στην επίσημη πρώτη της νέας Βουλής. Φυσικά θα πείτε ότι είναι ανώτερος αξιωματούχος του κόμματος. Είναι όμως και γιατρός, άρα υπάρχει και το έκτακτο ταξίδι στο εξωτερικό άμα ψάχνεις για δικαιολογίες.

Μεγάλες προσδοκίες

Σε καλό δρόμο βρίσκονται οι διαπραγματεύσεις Mega - Εκκλησίας για συνέχιση της παρουσίας του Mega στην Κύπρο. Η πρόσφατη συνάντηση διευθυντικών στελεχών του Mega Ελλάδος με εκπροσώπους της Αρχιεπισκοπής για το νέο περιβάλλον στη μεταξύ τους συνεργασία έγινε σε καλό κλίμα και ήδη έχει διαμορφωθεί ένα πολύ θετικό πλαίσιο για την επόμενη ημέρα. Μετά από την εξέλιξη, διαψεύδονται οι Κασσάνδρες που ήθελαν διάλυση της συνεργασίας και αποχώρηση του Mega από την Κύπρο, και κάποιοι που έσπευσαν να ράψουν κοστούμια και να αναλάβουν διευθυντικές θέσεις στο κανάλι του Αρχαγγέλου μένουν εκτεθειμένοι.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ
ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ

«CANTO GENERAL»

Το εμβληματικό έργο του Μίκη Θεοδωράκη, σε ποίηση του μεγάλου Χιλιανού ποιητή Πάμπλο Νερούδα. Ερμηνεύουν η Μαρία Φαραντούρη και ο Πέτρος Πανδής.

EMI
Αντικειμενικά αξιόπιστη
onap ΚΥΠΡΟΥ

Το 11ο έργο της σειράς «CANTO GENERAL»,
την Κυριακή 19 Ιουνίου

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Το φαινόμενο Κουλία και τα καρδιοχτύπια στη Βουλή

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

ΚΥΠΕ

- **Χαιρετίσματα** λοιπόν στην εξουσία της προεδρίας της Βουλής, η οποία έφερε τα πάνω κάτω, καρδιοχτύπησε τους ταγούς της κυβέρνησης, της Εκκλησίας και των κομμάτων και άφησε τους πολίτες να χαμογελούν πονηρά, με τα νάζια και τα πείσματα των μικρών θεών. Αυτή η «καρέκλα» πρέπει να έχει πολύ μέλι, αλλά και πολύ πίκρα. Ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Γιαννάκης Ομήρου, κατέλαβε το υψηλό αξίωμα, επιβεβαιώνοντας την ευαγγελική ρήση ότι «ο ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται», αφήνοντας το «σίγουρο άλογο», τον Μάριο Καρογιάν, «εκτός νυμφώνος».
- **Ο βουλευτής** Ζαχαρίας Κουλίας έκανε το θαύμα του, έκανε τις εθνικές και πατριωτικές επιλογές του και πρόσφερε σε «κρύο πιάτο την εκδίκησή του», αφήνοντας στα «κρύα του λουτρού» τον πάλαι ποτέ πρόεδρό του. Από την άλλη, οι εξοργισμένοι ΔΗΚΟϊκοί μίλησαν για αποστασία και προδοσία και συμπλήρωναν «φοβού τους υπό εσού ευεργετηθέντας», κάνοντας λόγο για αχαριστία του πάλαι ποτέ βουλευτή του ΔΗΚΟ. Και όλα αυτά επιβεβαιώνοντας την αρχή ότι στην πολιτική ποτέ δεν πρέπει να λέει κανείς ποτέ.
- **Η χαρά** της νίκης και η θλίψη της ήττας, με την πάροδο των ημερών, θα καταλαγιάσουν και τότε θα αρχίσουν τα δύσκολα, τόσο για τους νικητές όσο και για τους ηττημένους. Τις επόμενες βδομάδες θα φανούν οι ηγετικές ικανότητες του Γιαννάκη Ομήρου, ο οποίος πλέον θα πρέπει να συντονίζει και να συμβιβάζει πολλές και αντικρουόμενες θέσεις, από κόμματα και βουλευτές, αλλά και από μερικούς πολίτες, οι οποίοι «έρποντας και λείχοντας» θα τρέχουν στον τρίτο όροφο της Βουλής. Ίσως είναι καιρός ο Γιαννάκης Ομήρου να αρχίσει να σκέφτεται και το θέμα της παράδοσης της εξουσίας στην ΕΔΕΚ και να προετοιμάσει το έδαφος για τη διάδοχη κατάσταση. Θα είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος να διασφαλίσει και την υστεροφημία του, δίνοντας και το καλό παράδειγμα σε πολλούς άλλους ταγούς, οι οποίοι θεωρούν ότι είναι αναντικατάστατοι.
- **Δυσκολότερα** θα είναι τα πράγματα στον χώρο του ΔΗΚΟ, όπου ο Μάριος Καρογιάν θα πάρει το μαχαίρι, για να κόψει τα «αποστήματα» στο κόμμα του. Οι «χειρουργικές τομές» μπορεί να σώζουν το σύνολο, αλλά πάντα αφήνουν και θλιβερά κατάλοιπα. Τώρα θα αρχίσουν τα δύσκολα για τον Μάριο Καρογιάν, αφού πλέον θα ασκεί την προεδρία του ΔΗΚΟ, χωρίς να κατέχει το αξίωμα του δεύτερου τη τάξει αξιωματούχου του κράτους. Οι φυγόκεντρες δυνάμεις στο κόμμα θα αυξηθούν, ενώ δεν προβλέπεται να μειωθούν και οι αμφισβητήσεις για τον τρόπο που ασκεί τα καθήκοντά του. Βεβαίως τώρα θα έχει τον χρόνο να ασχοληθεί πολύ πιο επισταμένα με το κόμμα του, να οργανώσει καλύτερα τον μηχανισμό, αλλά και την επικοινωνιακή πολιτική του ΔΗΚΟ.
- **Άγνωστο** παραμένει το πώς θα εξελιχθεί το «φαινόμενο» Κουλίας, αφού η ενέργειά του δεν πρέπει να θεωρείται μόνο ως μια μεμονωμένη πράξη ενός δυσαρεστημένου βουλευτή, αλλά πρέπει να ειδωθεί και ως έκρηξη – ίσως και αυτοθυσία ενός στελέχους – της ομάδας των διαφωνούντων μέσα στο κόμμα. Τα ενδεχόμενα είναι δύο: Είτε η κίνηση Κουλία να καταστεί η θρυαλλίδα, η οποία θα προκαλέσει την έκρηξη που θα ανατρέψει την ηγετική ομάδα του ΔΗΚΟ, είτε, φεύγοντας από το «μαντρί» ο Κουλίας, θα τον φάνε οι «λύκοι» και δεν θα μπορέσει να φέρει τα πάνω κάτω στο κόμμα και ειδικότερα στο Κυπριακό, όπως ο ίδιος διακηρύσσει και όπως ο ίδιος ευελπιστεί.
- **Έρχονται** δύσκολες στιγμές στο Κυπριακό, όπως όλοι προβλέπουν και οι δύσκολες εθνικές συνθήκες αποτελούν αιτίες για γέννηση νέων πολικών σχηματισμών και νέων κομμάτων. Ίσως το ορόσημο του Δεκεμβρίου αποτελέσει και την κρισιμότερη στιγμή και για τις δύο σχηματικά παρατάξεις στο ΔΗΚΟ. Ίσως αποτελέσει και την αφορμή για δημιουργία νέου σχηματισμού, με τη συμμετοχή δυνάμεων από όλα τα κόμματα, οι οποίες διαφωνούν με τη λύση ομοσπονδίας του Κυπριακού. Οι επόμενοι μήνες θα είναι κρίσιμοι σε όλα τα επίπεδα και σίγουρα θα δούμε πράγματα και θαύματα.

Η ενδεχόμενη υποψηφιότητα του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη θα φέρει ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ κοντά και συνάμα σύγκρουση με το ΑΚΕΛ; Ή θα αποτελέσει αιτία νέων τριγμών στο ΔΗΚΟ;

Δημοτικές: Το νέο στοίχημα των κομμάτων

Θα υπάρξουν στρατηγικές συμμαχίες ή το κάθε κόμμα μόνο του;

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Η επόμενη πρόκληση για τα πολιτικά κόμματα είναι οι δημοτικές εκλογές, οι οποίες θα διεξαχθούν σε έξι μήνες. Όπως οι βουλευτικές ήταν ένα πεδίο για τεστ αντοχών και στρατηγικής για σύναψη συμμαχιών ή έστω δημιουργίας προοπτικής για συμμαχίες, οι δημαρχιακές, τώρα εκ των πραγμάτων, αποτελούν πεδίο υλοποίησης των όποιων προοπτικών γεννήθηκαν από τις βουλευτικές. Οι έξι μήνες μέχρι τις δημοτικές του Δεκεμβρίου 2011 μπορεί να φαντάζουν μεγάλο διάστημα, ωστόσο η πραγματικότητα είναι πως ο «ωφέλιμος χρόνος» για τις κομματικές διεργασίες δεν ξεπερνά τους τρεις μήνες, δεδομένων των θερινών διακοπών που μεσολαβούν. Η κύρια πολιτική διάσταση των επικείμενων εκλογών, παρά τις όποιες ιδιαιτερότητές τους, δεν είναι τα ποσοστά αλλά ούτε και η απώλεια ή το κέρδος σε αριθμό δήμων, αλλά το κατά πόσον θα προκύψουν στρατηγικές συμμαχίες μεταξύ των κομμάτων είτε επισήμως είτε σιωπηρώς.

Τα ζητούμενα

Μετά και το αποτέλεσμα ή καλύτερα την τροπή του αποτελέσματος των βουλευτικών εκλογών, τα ζητούμενα που δημιουργούνται έχουν ως εξής:

ΔΗΣΥ: Η Πινδάρου αντικρίζει τις δημοτικές εκλογές ως ένα επόμενο στοίχημα που πρέπει να κερδίσει. Είτε με στρατηγικές είτε με «σιωπηρές» (να μην αμφισβητήσει δηλαδή υποψήφιο προερχόμενο από άλλο κόμμα) συμμαχίες. Κυρίως ως προς το αν θα

Δήμος Λευκωσίας: Συγκυρία συμπόρευσης ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ;

μπορέσει να κεφαλαιοποιήσει την προοπτική που εξασφάλισε με τις ενέργειές της στην εκλογή του προέδρου της Βουλής. Κύριος άξονας της όποιας προσπάθειας φαίνεται να παραμένει το πλαίσιο που καθορίστηκε και στις βουλευτικές εκλογές, το «ενώνουμε δυνάμεις», και ως εκ τούτου, σύμφωνα και με ενημέρωση της «Κ» από τα δώματα του ΔΗΣΥ, δεν προαποκλείεται τίποτα και με κανένα. Ο ΔΗΣΥ, πέραν των πιθανών συμμαχιών με ΕΔΕΚ και ΕΥΡΩΚΟ, θα αφήσει «ορθάνοικτες» τις πόρτες και στο ΔΗΚΟ, ενώ, όπως χαρακτηριστικά σημείωσε το ίδιο στέλεχος, «δεν αποκλείεται και σε ορισμένες περιπτώσεις να υπάρχει κοινός υποψήφιος όλων των κομμάτων». Αυτό που φαίνεται απομακρυσμένο, αν και τίποτα δεν έχει οριστικοποιηθεί, είναι η στρατηγική συμμαχία με ένα ή περισσότερα κόμματα για διεκδίκηση και των 33 δήμων με κοινούς υποψηφίους. Κάτι ανάλογο δηλαδή με αυτό που έκανε η τριμερής το 2006.

ΑΚΕΛ: Τι θα πράξει; Θα προσπαθήσει για μια στρατηγική συμμαχία με το ΔΗΚΟ επί όλων των δήμων με κοινούς υποψηφίους; Θα επιδιώξει και συμμαχίες με την ΕΔΕΚ αλλά και με τους Οικολόγους; Βάσει παλαιότερων επίσημων δηλώσεων του γ.γ. του ΑΚΕΛ, προ των βουλευτικών εκλογών, το κόμμα του όχι μόνο δεν αποκλείει συνεργασίες πέραν του χώρου του ΔΗΚΟ, αλλά τουναντίον εκφράζει και την προδιάθεσή του για να «ξαναβρεθεί στο ίδιο χαράκωμα» με την ΕΔΕΚ και με τους Οικολόγους. Στέλεχος της Εζεκία Παπαϊωάννου είπε στην «Κ» πως αυτή η εκδήλωση πρόθεσης βρίσκεται «και θα συνεχίσει να βρίσκεται στο τραπέζι». Το ΑΚΕΛ αναμένεται να θέσει όλα τα ζητήματα επί τάπητος και να προχωρήσει σε ένα στρατηγικό σχεδιασμό για τις δημοτικές εκλογές εντός των επόμενων δύο μηνών.

ΔΗΚΟ: Εμπόδιο ωστόσο για τον τελικό και οριστικό σχεδιασμό του ΑΚΕΛ ενδεχομένως να αποτελέσει το ΔΗΚΟ, το οποίο εκτιμάται ότι θα περάσει από ένα ισχυρό κύμα εσωτερικών τριγμών και είναι άγνωστο αν θα μπορέσει να το ξεπεράσει εγκαίρως. Τα περιθώρια μέχρι τις εκλογές είναι ιδιαίτερα στενά και το κόμμα του Μάριου Καρογιάν πρέπει να καταφέρει να ξεπεράσει τις βαθιές πληγές των βουλευτικών το συντομότερο δυνατόν. Διαφορετικά, ενδέχεται να μην μπορεί να προβεί σε οριστικούς σχεδιασμούς για τις δημοτικές, με αποτέλεσμα να μην έχει τις δυνατότητες σύναψης συμμαχιών είτε με το ΑΚΕΛ είτε με τον ΔΗΣΥ είτε με άλλα κόμματα. Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος που θα διατρέχει θα είναι η άρση της εμπιστοσύνης από τα άλλα κόμματα, με αποτέλεσμα οι δύο μεγάλοι είτε να το συμπεριλάβουν ευκαιριακά και μό-

Θα καταφέρει το ΔΗΚΟ να ξεπεράσει τα εσωκομματικά προβλήματα μέχρι τις δημοτικές;

νο στις όποιες συμμαχίες τους είτε να το «αλώσουν» τοποθετώντας δικούς τους υποψηφίους προερχόμενους από τον χώρο του ΔΗΚΟ.

ΕΔΕΚ: Από πλευράς Σοσιαλιστών τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα. Εκεί που τα αποτελέσματα των βουλευτικών δεν δικαιολογούσαν πανηγυρισμούς, η εκλογή του Γιαννάκη Ομήρου στην προεδρία της Βουλής ισχυροποιεί κατά πολύ την ΕΔΕΚ, η οποία πλέον τίθεται στο επίκεντρο της προσοχής των δύο μεγάλων κομμάτων. Η ΕΔΕΚ έχει όλη την άνεση να προχωρήσει σε σχεδιασμό με αξιώσεις για τις εκλογές, δεδομένου και του γεγονότος ότι το 2006 ήταν ο «φτωχός συγγενής» της τριμερούς και εξασφάλισε μόνο δύο δήμους. Οι Σοσιαλιστές βλέπουν τον Δεκέμβριο του 2011 ως ευκαιρία για αύξηση των δήμων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Μια πρώτη εκτίμηση από πλευράς ΕΔΕΚ ως προς τους ευρύτερους σχεδιασμούς είναι πως άξονας κινήσεων θα είναι ότι τίποτα «και καμιά συμμαχία δεν αποκλείεται», όπως χαρακτηριστικά δήλωσε στην «Κ» στέλεχος του Κινήματος.

Η Λευκωσία ως δοκιμασία για γερά νεύρα

Η πρωτεύουσα συγκεντρώνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Κομματικοί κύκλοι θεωρούν πως ο Δήμος Λευκωσίας ενδεχομένως να αποτελέσει αφετηρία συμμαχιών ή αιτία πολέμου μεταξύ συμμαχιών. Και αυτό διότι, όπως εκτιμάται, θα είναι ενδεχομένως πεδίο συγκρούσεων μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ αλλά και ίσως να προκαλέσει ενδοκομματική αναταραχή στο ίδιο το ΔΗΚΟ, ενώ μπορεί να αποτελέσει αφετηρία συμπόρευσης ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ. Κύριοι εν δυνάμει υποψήφιοι για τη δημαρχία της Λευκωσίας εκτιμάται ότι θα είναι η νυν δήμαρχος, Ελένη Μαύρου, από πλευράς ΑΚΕΛ, και ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης, ως ανεξάρτητος αλλά από τον χώρο του ΔΗΚΟ, η υποψηφιότητα του οποίου όμως φαίνεται πως κερδίζει ισχυρό έρεισμα εντός του ΔΗΣΥ. Ως εκ τούτου, το ε-

Ο Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης.

ρώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσον το ΑΚΕΛ θα αποδεχθεί να προχωρήσει σε συμμαχία με το ΔΗΚΟ για τους υπόλοιπους δήμους και να «παραβλέψει» τη Λευκωσία, αφήνοντας τον εταίρο τους να σταθεί ενάντια στη δική τους υποψηφία και μάλιστα σε ένα μέτωπο με τον ΔΗΣΥ. Από την άλλη, μετά και την εξέλιξη στην εκλογή του προέδρου της Βουλής, παραμένει άγνωστο κατά πόσον ο Μάριος Καρογιάν θα θέλει να βρεθεί με τον ΔΗΣΥ στο ίδιο χαράκωμα και μάλιστα ενάντια στο ΑΚΕΛ και επιπλέον σε μια μάχη για έναν άκρως σημαντικό δήμο. Την ίδια ώρα, όμως, ενδεχόμενη άρνηση του Μάριου Καρογιάν για υποψηφιότητα του Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη (ώστε να μην αναγκαστεί να συμπορευτεί με τον ΔΗΣΥ) θα τον φέρει αντιμέτωπο με τον ομομήτριο αδελφό του κ. Γιωρκάτζη, και αρκετά πλέον ισχυροποιημένο εντός του ΔΗΚΟ, Νικόλα Παπαδόπουλο.

Το χρώμα των 33 δήμων σήμερα

Κατά τις δημαρχιακές εκλογές του 2006, τα δεδομένα ήταν άλλα. Τότε υπήρχε μια ισχυρή τριμερής συμμαχία, υπό τη σκέπη του μ. Τάσσου Παπαδόπουλου, με ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, η οποία διεκδίκησε στρατηγικά σχεδόν όλους τους δήμους με δικούς της κοινούς υποψηφίους. Από τους 33 συνολικά δήμους (εκ των οποίων 9 κατεχόμενοι), έγιναν εκλογές σε 27, αφού σε έξι δήμους δεν υπήρχε ανθυποψήφιος.

Από τους 27 δήμους, σε δύο δήμους εξελέγησαν υποψήφιοι που υποστηρίχθηκαν από όλα τα κόμματα. Πρόκειται για τους δήμους Έγκωμης και Μέσα Γειτονιάς (παρ' όλο που ο υποψήφιος της Μέσα Γειτονιάς ήταν στέλεχος του ΔΗΚΟ, οπόταν και ο συγκεκριμένος δήμος συγκαταλέγηκε στις «νίκες» του ΔΗΚΟ).

Σε άλλους 3 δήμους εξελέγησαν υποψήφιοι «αντάρτες» που δεν υποστηρίζονταν από κανένα κόμμα. Πρόκειται για τους δήμους Λευκάρων, Πέγειας και Πόλεως Χρυσοχούς. Από τους υπόλοιπους 22 δήμους, η τριμερής κατάφερε να εκλέξει δικό της υποψήφιο σε 13 και ο ΔΗΣΥ σε εννέα.

Η ανατομία των «δήμων της τριμερούς» έχει ως εξής: ΑΚΕΛ επτά δήμους, ΔΗΚΟ τέσσερεις και ΕΔΕΚ δύο. Πιο συγκεκριμένα, η τριμερής εξέλεξε τους υποψηφίους του ΑΚΕΛ στους δήμους: Λευκωσίας, Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου, Λάρνακας, Γεροσκήπου, Αγίας Νάπας και Ακανθούς. Τους υποψηφίους του ΔΗΚΟ στους δήμους: Αγ. Δομετίου, Αθηένου, Πάφου και Λαπήθου. Και τέλος η τριμερής εξέλεξε τους υποψηφίους της ΕΔΕΚ στους δήμους: Στροβόλου και Κερύνειας.

Η έκθεση του γ.γ. για την Ειρηνευτική Δύναμη στην Κύπρο κινήθηκε σε αναμενόμενα πλαίσια. Εκείνη του επόμενου μήνα για τις «Καλές (του) Υπηρεσίες» θα εστιάσει στο πώς θα κινηθούν τα μέρη, για να ξεπεράσουν τις υφιστάμενες διαφορές και να καταλήξουν σε συμφωνία. Ωστόσο ο χρονικός ορίζοντας δεν είναι – προς το παρόν – σαφής.

Τον Ιούλιο «οδικός χάρτης»

Αν και χωρίς εκπλήξεις ήταν η έκθεση για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, τα σοβαρά φαίνεται να έπονται

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Αυστηρά τεχνοκρατική ήταν η έκθεση του γενικού γραμματέα για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, που κυκλοφόρησε την περασμένη εβδομάδα. Ο Μπαν Κι Μουν, σεβόμενος τη δέσμευσή του προς τα μέρη, να αποφευχθεί οποιαδήποτε αντιπαράθεση πριν τελειώσουν και οι δύο εκλογικές αναμετρήσεις σε Κύπρο και Τουρκία, δεν συμπεριέλαβε στην έκθεσή του ούτε καν τις τυπικές ενημερωτικές αναφορές για την πορεία των διακοινοτικών διαπραγματεύσεων. «Επιφυλάσσονται για την επόμενη έκθεση των καλών υπηρεσιών, η οποία θα εκδοθεί μετά τη συνάντηση του γ.γ. με τους δύο ηγέτες στη Γενεύη», εκτίμησε διπλωματική πηγή.

Παρότι η έκθεση αυτή βρίσκεται ακόμη σε προκαταρκτικό στάδιο, πρόθεση του γ.γ. είναι να λειτουργήσει ως οδικός χάρτης της επόμενης φάσης των συνομιλιών. Έτσι, πέραν της καταγραφής της όποιας προόδου έχει σημειωθεί και των δυσκολιών που υπάρχουν, η έκθεση θα εστιάσει στο πώς θα κινηθούν τα μέρη, για να ξεπεράσουν τις υφιστάμενες διαφορές και να καταλήξουν σε συμφωνία.

«Υπάρχει οπωσδήποτε μία σύγχυση σε σχέση με τον χρονικό ορίζοντα, αφού αφενός ο κ. Ντάουνερ και κάποιες μεγάλες χώρες μιλούν για λύση πριν την έναρξη της κυπριακής προεδρίας στην Ε.Ε. κι αφετέρου αναφέρονται και στο τέλος του έτους. Το σκεπτικό της πλειοψηφίας των συνομιλητών μας είναι να κλείσει η συμφωνία πριν ανοίξει ο κύκλος των προεδρικών εκλογών στην Κύπρο, ο οποίος διαρκεί συνήθως έναν χρόνο», είπε η ίδια πηγή. Μία πρώτη γεύση θα πάρουν τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας από την ίδια την ειδική αντιπρόσωπο του γ.γ., Λίζα Μπάτενχαϊμ, που θα ενημερώσει το Σώμα στις 10 Ιουνίου για την έκθεση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Θεωρείται ωστόσο βέβαιο πως θα απαντήσει και ερωτήματα για την πορεία των συνομιλιών. Πάντως, η ενημέρωση δεν έχει ακόμη συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα των εργασιών του Σ.Α. για τον Ιούνιο. Βάσει του προγράμματος, η υιοθέτηση του ψηφίσματος για την ανανέωση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ θα γίνει σε ανοιχτή συνεδρίαση, τη Δευτέρα 13 Ιουνίου. Υπάρχει ακόμη προγραμματισμένη συνάντηση των μελών του Σ.Α. με τις χώρες που συνεισφέρουν με στρατιώτες στη δύναμη, την Τετάρτη 8 Ιουνίου.

Τι λέει η έκθεση

Στην έκθεση ο γ.γ. θεωρεί ότι η δύναμη συνεχίζει να παίζει σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της ηρεμίας στη νήσο και της υπόθαλψης της δικοινοτικής συνεργασίας κι εμπιστοσύνης

«Να υπάρξει συμφωνία για λύση στο Κυπριακό έναν χρόνο πριν τις προεδρικές εκλογές στην Κύπρο»

και εισηγείται την ανανέωση της θητείας της για ακόμη έξι μήνες.

Ο γ.γ. χαρακτηρίζει ήρεμη την κατάσταση που επικρατούσε στην ουδέτερη ζώνη κατά το περασμένο εξάμηνο, δηλώνοντας με ευχαρίστηση ότι «ο συνολικός αριθμός των στρατιωτικών παραβιάσεων μειώθηκε περαιτέρω». Ο γ.γ. επισημαίνει τη συνέχιση των εμποδίων που εγείρουν οι κατοχικές αρχές στην αρχή της ελεύθερης διακίνησης της ΟΥΝΦΙΚΥΠ «και καλεί τις τουρκοκυπριακές αρχές να σεβαστούν αυτή την αρχή».

Ο γ.γ. επίσης καταγράφει τόσο τα επεισόδια σε ευρωπαϊκό αγώνα μπάσκετ μεταξύ τουρκικής και κυπριακής ομάδας όσο και την απαγόρευση της χριστουγεννιάτικης λειτουργίας σε ναό της κατεχόμενης Καρπασίας.

Η έκθεση κάνει και εκτενή αναφορά στις ανθρωπιστικές και άλλες δικοινοτικές δραστηριότητες της δύναμης, όπως και στον ρόλο της στα θέματα εγκλωβισμένων, αγνοουμένων και Τουρκοκυπρίων που διαβιούν στις ελεύθερες περιοχές, ενώ χαιρετίζει τη συνεργασία μεταξύ των δύο πλευρών για αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με την εγκληματικότητα.

Παράλληλα, επαναλαμβάνει την αναφορά των τελευταίων του εκθέσεων, ότι «διατηρεί την άποψη πως η καθιέρωση οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, αθλητικών και παρομοίων δεσμών και επαφών θα έχουν θετική επίδραση στις συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις. Τέτοιες επαφές υποθάλπουν ένα αίσθημα εμπιστοσύνης μεταξύ των κοινοτήτων και βοηθούν στην αντιμετώπιση των ανησυχιών απομόνωσης που εκφράστηκαν από τους Τ/κ. Επιπλέον, η μεγαλύτερη οικονομική και κοινωνική εξίσωση μεταξύ των πλευρών θα καταστήσει την τελική επανένωση όχι μόνο ευκολότερη, αλλά περισσότερο πιθανή. Στο πλαίσιο μιας διεθνούς ειρηνευτικής διαδικασίας, προσπάθειες προς την αντίθετη κατεύθυνση μόνο το αντίθετο μπορούν να φέρουν αποτέλεσμα».

Επίσης δηλώνει ενθαρρυμένος από τη θετική εμπλοκή των πλευρών, σε σχέση με μελλοντικές διανοίξεις διαβάσεων. Τέλος, για το ζήτημα της αναδιάρθρωσης της θητείας της δύναμης διατηρεί τις αναφορές της προηγούμενης, τόσο για την περίπτωση λύσης όσο και στο πλαίσιο της ευρύτερης αναδιάρθρωσης όλων των ειρηνευτικών επιχειρήσεων που έχει ζητήσει το Σ.Α.

Κάποια αποτελέσματα στην προσέγγιση με εβραϊκό λόμπι

27ο Συνέδριο Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας

Την προπερασμένη Πέμπτη ένα ακόμη συνέδριο (το 27ο της Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας) έληξε. Έχοντας παρακολουθήσει και τα προηγούμενα 26, μπορώ να πω αβίαστα ότι οι διαφορές ήταν μικρές και στην οργάνωση και στην παρουσία και στους στόχους.

Σε σχέση με την προσέλευση, αριθμός αντιπροσώπων (κυρίως από Ευρώπη και Καναδά) απουσίαζε. Ωστόσο ελπιδοφόρα ήταν η παρουσία νέων Ελληνοαμερικανών, κυρίως φοιτητών και νέων επιστημόνων, οι οποίοι έδειξαν ενδιαφέρον. Αυτό, αν συνεχιστεί, δημιουργεί ελπίδες για συνέχεια κι ίσως νέες ιδέες. Η κόπωση της πολυετούς ενασχόλησης με το Κυπριακό είναι εμφανής σε όλα τα στελέχη του λόμπι, όμως η διάθεση συνέχισης της προσπάθειας παραμένει κι είναι ως έναν βαθμό συγκινητική.

Εξαιτίας της απουσίας του Αμερικανού Προέδρου στην Ευρώπη, οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι περιορίστηκαν στον σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας του αντιπροέδρου Μπάιντεν, Άντονι Μπλίνκεν και κάποιων υπηρεσιακών παραγόντων του Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Ήταν πάντως πολύ σημαντική η παρουσία ηγετικών μελών του Κογκρέσου, γεγονός που αποδεικνύει ότι η επιρροή του λόμπι μας είναι ενισχυμένη, ιδίως μετά την προσέγγιση με το εβραϊκό λόμπι. Αναφορικά με την οργάνωση του συνεδρίου, χρειάζεται επειγόντως ανανέωση. Δυστυχώς κάποιες προτάσεις που υπέβαλε το μέλος της Ενιαίας Συντονιστικής Προσπάθειας από το Σικάγο, Έντι Ζεμενίδης, δεν ελήφθησαν καθόλου υπ' όψιν. Ωστόσο τις ιδέες του φαίνεται ότι συμμερίζονται αρκετοί άλλοι. Τέλος, σε ό,τι αφορά τους στόχους, οι διαφορές με προηγούμενα συνέδρια είναι ασήμαντες. Οφείλουμε, ωστόσο, να επισημάνουμε δύο ζητήματα: Το πρώτο πως άρχισαν να φαίνονται κάποια αποτελέσματα από την προσέγγιση του ελληνικού και του εβραϊκού λόμπι. Το δεύτερο ότι έχουν ξεκινήσει παρασκηνιακά οι διεργασίες και η στρατηγική για τον επηρεασμό των υποψηφίων εν όψει των προεδρικών εκλογών του 2012. Ενώ, παράλληλα, μετά τη διαπίστωση ότι το μεγαλύτερο εμπόδιο για να περνούν οι θέσεις μας στην ηγεσία του Λευκού Οίκου και του Στέιτ Ντιπάρτμεντ είναι ο Αμερικανός πρέσβης στη Λευκωσία, Φρανκ Ούρμπανσικ, γίνονται κινήσεις, ώστε να διασφαλιστεί πως ο διάδοχός του θα είναι τουλάχιστον ουδέτερος.

Ηγετικοί παράγοντες της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας με τον σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας του αντιπροέδρου Μπάιντεν, Άντονι Μπλίνκεν, τον οποίον και τίμησαν.

Σε δηλώσεις τους, ο πρόεδρος της ΠΣΕΚΑ, Φίλιπ Κρίστοφερ, καθώς κι ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής, Πανίκος Παπανικολάου, εξέφρασαν ικανοποίηση για τη συμμετοχή στο συνέδριο, επισημαίνοντας κυρίως την παρουσία νεολαίας.

«Είπα στο συνέδριο ότι θα προτιμούσα ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν να παρέμενε στη Γερουσία, όπου τουλάχιστον είχαμε έναν σθεναρό υποστηρικτή. Τώρα παραμένει σιωπηλός για το Κυπριακό. Προτεραιότητά μας είναι μέχρι τις εκλογές να αναβαθμίσουμε το Κυπριακό στον βαθμό που να προκαλέσουμε την προσοχή του Λευκού Οίκου. Αν δεν πιεστεί η Τουρκία, ό,τι άλλο γίνει θα λειτουργήσει εις βάρος μας. Φοβούμαι ότι θα ασκηθούν μεγάλες πιέσεις στην κυπριακή κυβέρνηση και ελπίζω να μην ενδώσει». Ο κ. Κρίστοφερ αποκάλυψε ότι παράγοντες της κοινότητας θα έχουν συνάντηση με τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν στις 8 Ιουνίου.

Ο Πανίκος Παπανικολάου, από πλευράς του, πρόσθεσε: «Δεν είμαστε ευτυχείς με το πώς Αμερικανοί αξιωματούχοι των Ηνωμένων Εθνών και Αμερικανοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι σχεδιάζουν και ενορχηστρώνουν πράγματα. Γι' αυτό και είναι σημαντικό να υπάρχουν οι κατάλληλοι άνθρωποι στις κατάλληλες θέσεις».

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗΣ

Λύση γιοκ με το μπλοκ του ΟΧΙ στην εξουσία

Ο πιθανός νικητής στο κόμμα του Ταλάτ, Κουτλάι Ερκ, ασκεί κριτική σε Χριστόφια-ΑΚΕΛ

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Σήμερα στήνονται κάλπες στα κεντρικά γραφεία του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (CTP) για την ανάδειξη του νέου ηγέτη του μεγαλύτερου τουρκοκυπριακού αριστερού κόμματος. Στην εσωκομματική εκλογική αναμέτρηση του CTP θα λάβουν μέρος πέντε υποψήφιοι: Ο Κουτλάι Ερκ, ο Μεχμέτ Τσαγλάρ, ο Ομέρ Καλγιοντζού και ο Οζκάν Γιοργκαντζίογλου. Λίγο πριν «μιλήσουν» οι κάλπες στο CTP, η «Κ» συνάντησε τον γενικό γραμματέα του κόμματος, Κουτλάι Ερκ και συζήτησε μαζί του την υποψηφιότητά του. Οι δηλώσεις του κ. Ερκ για το «αδελφικό» με το ΑΚΕΛ CTP έρχονται να ρίξουν φως στο βαθύ ρήγμα στις σχέσεις της τ/κ και της ε/κ Αριστεράς.

-Ποια είναι τα σχέδιά σας για το CTP της νέας περιόδου;

Το κόμμα είναι επαναστατικό, προοδευτικό και μαζικό. Αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα δικαιώματα των εργαζομένων. Αυτά τα χαρακτηριστικά δεν πρόκειται να αλλάξουν ποτέ. Τη νέα περίοδο θα επιδιώξουμε να ενισχύσουμε την εσωκομματική μας δομή και τους δεσμούς μας με τους ψηφοφόρους μας. Στόχος μας είναι η ανάδειξη του κόμματός μας στην εξουσία. Επιθυμούμε να δημιουργήσουμε ένα πολιτικό καθεστώς που θα σέβεται τα δικαιώματα των Τ/κ εργατών. Το κόμμα μας θα πρέπει να συνεργαστεί με την κοινωνία των πολιτών και να αναλάβει πρωτοβουλίες, για να επιτευχθεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό. Η λύση πρέπει να βασιστεί στις αποφάσεις της 23ης Μαΐου και της 1ης Ιουλίου και στις αρχές στις οποίες συμφώνησαν ο Δημήτρης Χριστόφιας και ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Εφόσον εκλεγώ στην ηγεσία του CTP, θα επιδιώξω να επωφεληθώ από τις διεθνείς διασυνδέσεις του κόμματός μας, όπως η συμμετοχή μας στη Σοσιαλιστική Διεθνή και στο Κόμμα των Ευρωπαίων Σοσιαλιστών. Παράλληλα, θα συνεργαστώ με τα ε/κ κόμματα και τις ε/κ μη κυβερνητικές οργανώσεις.

-Ποιες ήταν οι μεγάλες αδυναμίες του CTP μέχρι σήμερα;

Όταν βρεθήκαμε στην κυβέρνηση επικεντρωθήκαμε στο Κυπριακό και παραμελήσαμε τα εσωτερικά προβλήματα. Μετά το 2006, επιχειρήσαμε να δρομολογήσουμε ταυτόχρονα πολλά σχέδια για διάφορα κοινωνικά ζητήματα και να εκσυγχρονίσουμε τις κοινωνικές δομές. Τότε, όταν επιχειρήσαμε να εκσυγχρονίσουμε τον δημόσιο τομέα, αντιμετωπίσαμε τις σφοδρές αντιδράσεις της κοινωνίας. Δεν καταφέραμε να επεξηγήσουμε το περιεχόμενο των κοινωνικών μας μεταρρυθμίσεων και έτσι σταδιακά οδηγηθήκαμε σε σύγκρουση με την κοινωνία. Παράλληλα, υπήρξαν

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Το οικονομικό πρόβλημα των Τ/κ θα πρέπει να λυθεί στη βάση των εργατικών θεσμών και το Κυπριακό στη βάση της ομοσπονδίας, τονίζει ο Κουτλάι Ερκ, ο οποίος και ευελπιστεί να αναδειχθεί νέος ηγέτης του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος, αλλά και των Τ/κ.

Το ΑΚΕΛ έχει τα χαρακτηριστικά ενός οπισθοδρομικού, αναποφάσιστου αριστερού κόμματος. Αδυνατούμε να κατανοήσουμε τους λόγους της συνεργασίας του με το ΔΗΚΟ

λάθη στο οικονομικό πεδίο και δεν μπορέσαμε να διαχειριστούμε τις επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Δεν καταφέραμε να διαχειριστούμε την άνθιση στον τομέα των οικοδομών, η οποία έλαβε χώρα την περίοδο του Σχεδίου Ανάν. Η άγρια καπιταλιστική άνθιση στον οικοδομικό τομέα οδήγησε σταδιακά την κοινωνία μας σε οικονομική αστάθεια. Παρ' όλα αυτά, θα πρέπει να τονίσω ότι η διακυβέρνηση του CTP σημείωσε και επιτυχίες σε διάφορα πεδία. Πριν την ανάδειξη του κόμματος στην εξουσία, το κατά κεφαλήν εισόδημα των Τ/κ ήταν 4.000 δολάρια. Όταν αποχώρησε το κόμμα από την κυβέρνηση, αυτό το ποσό αυτό ξεπέρασε τα 12.000 δολάρια. Τονίζω ότι σήμερα έχει υποχωρήσει στα 7.000 δολάρια. Παράλληλα, κατά την περίοδο της διακυβέρνησης του CTP υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις στο πεδίο του εκδημοκρατισμού.

-Διάφοροι τ/κ αριστεροί παράγοντες επισημαίνουν ότι το CTP έχει μετατραπεί σε καθεστωτικό κόμμα και σε κόμμα του status quo στην Κύπρο. Τι απαντάτε σε αυτή την κριτική;

Το κόμμα μας κατάφερε να αλλάξει τα σύμβολα του κατεστημένου. Τα μεγαλύτερα σύμβολα ήταν ο Ραούφ Ντενκτάς και το Κόμμα Εθνικής Ενότητας (UBP). Το κόμμα μας απομάκρυνε από την εξουσία αυτά τα σύμβολα. Ωστόσο, όταν επιχειρήσαμε να αναμετρηθούμε με το κατεστημένο, αντιμετωπίσαμε σφοδρή αντίσταση. Ανάμεσα στους συντρόφους μας διάφοροι παράγοντες και συνδικάτα επιχείρησαν να υπερασπιστούν το κατεστημένο. Το κόμμα μας έπρεπε να συμφωνήσει με τα συνδικάτα για την ανατροπή του. Παρ' όλα αυτά, δεν γίναμε κομμάτι του κατεστημένου. Και γι' αυτό άλλωστε απομακρυνθήκαμε από την κυβέρνηση. Το καθεστωτικό UBP αναδείχθηκε στην εξουσία από τους υπερασπιστές του κατεστημένου. Δυστυχώς, η ανάδειξη του εν λόγω κόμματος στην εξουσία υποστηρίχθηκε και από κάποια προοδευτικά συνδικάτα.

-Εφόσον εκλεχθείτε στην ηγεσία του CTP, ποιος θα είναι ο χαρακτήρας των σχέσεών σας με τα συνδικάτα, τα οποία σήμερα διεκδικούν την αναθεώρηση των σχέσεων των Τ/κ με την Τουρκία;

Το CTP αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα δικαιώματα των εργατών. Εφόσον εκλεγώ στην ηγεσία, το κόμμα μας θα συνεργαστεί με τα συνδικάτα, με βάση αυτή την αρχή και την ισότητα των δύο πλευρών. Το CTP πρέπει να έχει καλές σχέσεις με τα συνδικάτα για δυο λόγους: Πρώτον, το οικονομικό πρόβλημα των Τ/κ πρέπει να επιλυθεί με βάση τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Δεύτερον, το Κυπριακό πρέπει να έχει ομοσπονδιακή λύση. Πρέπει να ξεπεράσουμε τις διαφορές μας και να συνεργαστούμε για την επίτευξη αυτών των δύο στόχων.

Οι δύο χαμένες ευκαιρίες του Κυπριακού

-Σε μία κρίσιμη περίοδο για το Κυπριακό, εσείς βρεθήκατε στο πλευρό του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση για την ηγεσία του κ. Ταλάτ;

Η ηγεσία του κ. Ταλάτ ήταν η δεύτερη χαμένη ευκαιρία για τους Κυπρίους. Η πρώτη χαμένη ευκαιρία ήταν το Σχέδιο Ανάν. Όταν αναδείχθηκε στην Προεδρία της Δημοκρατίας ο κ. Χριστόφιας, έδειξε ότι δεν ήταν έτοιμος για λύση. Κατά την περίοδο της ηγεσίας του κ. Ταλάτ, ο Χριστόφιας βρισκόταν πάντα ένα βήμα πιο πίσω. Δεν πιστεύω ότι ο κ. Χριστόφιας θα συμφωνήσει με τον Ντερβίς Έρογλου για λύση στο Κυπριακό. Αυτοί οι δυο κύριοι στο παρελθόν είπαν «όχι» στο Σχέδιο Ανάν, το οποίο ήταν η λύση των Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό. Δυστυχώς, ο κ. Χριστόφιας επέλεξε να συνεργαστεί με την ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ, τα οποία δεν επιθυμούν τη λύση στο Κυπριακό. Αν και σήμερα ο κ. Χριστόφιας έχει απελευθερωθεί από τα εμπόδια που δημιουργούσε η ΕΔΕΚ για τη λύση, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τη σφοδρή αντίσταση του ΔΗΚΟ και της Εκκλησίας. Σήμερα στην ε/κ πλευρά βρίσκεται στην εξουσία το στρατόπεδο του «όχι». Με αυτό το στρατόπεδο στην εξουσία δεν είναι δυνατόν να συμφωνηθεί μια λύση που θα βασίζεται σε παραμέτρους του ΟΗΕ. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση της τ/κ ηγεσίας. Πλέον η λύση μπορεί να έρθει μόνο εφόσον αναλάβει νέες πρωτοβουλίες ο ΟΗΕ. Ο αγαπημένος μου σύντροφος Δημήτρης Χριστόφιας πρέπει να δείξει αποφασιστικότητα και να οδηγήσει την κοινότητά του στη λύση.

-Το προηγούμενο διάστημα, μιλώντας στο τουρκικό ειδησεογραφικό δίκτυο NTV, ισχυριστήκατε ότι το ΑΚΕΛ είναι ένα οπισθοδρομικό κόμμα. Σήμερα εξακολουθείτε να έχετε την ίδια άποψη; Ποια χαρακτηριστικά της πολιτικής γραμμής του ΑΚΕΛ δεν σας βρίσκουν σύμφωνο;

Το ΑΚΕΛ δεν αποδίδει σημασία στα δικαιώματα των εργατών και επιδιώκει να αναλάβει την εκπροσώπηση της πλειοψηφίας των Ε/κ. Το συγκεκριμένο κόμμα είπε «όχι» στο Σχέδιο Ανάν εξαιτίας των δημοσκοπήσεων. Σήμερα το ΑΚΕΛ έχει τα χαρακτηριστικά ενός οπισθοδρομικού, αναποφάσιστου αριστερού κόμματος. Επί 80 χρόνια το ΑΚΕΛ δεν ενέταξε στην πολιτική του δράση τους Τ/κ και κατά διαστήματα υποστήριξε την ένωση. Το ΑΚΕΛ και ο Χριστόφιας αψήφησαν τις θέσεις των Τ/κ και έφεραν στην εξουσία τον Τάσσο Παπαδόπουλο. Σήμερα αδυνατούμε να κατανοήσουμε τους λόγους της συνεργασίας του ΑΚΕΛ με το ΔΗΚΟ.

Όμηρος του τασσικού στρατοπέδου ο Καρογιάν

Σε επίπεδο εντυπώσεων, οι υποψήφιοι που στηρίζουν τη γραμμή Καρογιάν θεωρούνται λιγότερο «ειδήμονες» ως πολιτικοί και σχετικά άπειροι

Της **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ**

«Το 2006 ο Τάσσος Παπαδόπουλος είχε "επιτρέψει" την εκλογή Καρογιάν, τον οποίον ωστόσο προόριζε για μεταβατικό πρόεδρο, μέχρι ο υιός του Νικόλας αποκτούσε την απαραίτητη εμπειρία», αναφέρεται σε απόρρητο τηλεγράφημα της Αμερικανικής Πρεσβείας της Λευκωσίας προς την Ουάσινγκτον στις 20 Μαρτίου του 2009.

Στο τηλεγράφημα, υπό τον κωδικό 09NICOSIA200 και με την ένδειξη «εμπιστευτικό», ο Φρανκ Ούρμπαντσικ ενημερώνει και «κατατοπίζει» την πρωτεύουσα των ΗΠΑ σχετικά με τις κόντρες και τους συσχετισμούς δυνάμεων εντός του διχασμένου ΔΗΚΟ, τις πιθανές επιπτώσεις που οι τελευταίοι μπορούν να επιφέρουν σε ό,τι αφορά το μέλλον της συγκυβέρνησης, αλλά και τις προοπτικές επίλυσης του Κυπριακού. Μεταξύ άλλων, ο κ. Ούρμπαντσικ σημειώνει τα εξής:

«Ο ηγέτης του Δημοκρατικού Κόμματος (ΔΗΚΟ), Μάριος Καρογιάν, υπέστη μεγάλη ήττα στις ενδοκομματικές εκλογές της 15ης Μαρτίου, οι οποίες έθεσαν εν αμφιβόλω το πολιτικό του μέλλον, απείλησαν την εύθραυστη συνεργασία με το ΑΚΕΛ του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια και θα μπορούσαν επίσης να παρεμποδίσουν τις διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό. Αν και ο Καρογιάν εξασφάλισε την επανεκλογή του χωρίς ανθυποψήφιο, οι κομματικές δυνάμεις που εκπροσωπούν την πιο σκληρή γραμμή στο Κυπριακό – και κρατούν αποστάσεις από τον Χριστόφια – κέρδισαν μια ρυθμιστική πλειοψηφία στα όργανα λήψης αποφάσεων του κόμματος. Από την πρώτη κιόλας στιγμή που πήραν εξουσία έσπευσαν να επαναλάβουν τις διαφωνίες τους με τον Πρόεδρο και κάλεσαν σε μία επαναξιολόγηση της συνεργασίας του ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση. Διαισθανόμενος μια πιθανή ρωγμή στον κυβερνητικό συνασπισμό, ο ΔΗΣΥ αππύθυνε πρόταση συνεργασίας στο κεντρώο ΔΗΚΟ, ένα εφιαλτικό σενάριο για τον Χριστόφια, σε περίπτωση που επαληθευτεί. Αντιδρώντας, ο Πρόεδρος μπορεί να δώσει μεγαλύτερο βάρος στις απόψεις των οπαδών της λεγόμενης σκληρής γραμμής στο Κυπριακό, ούτως ώστε να διατηρήσει τη συνεργασία».

Ο διαχωρισμός του ΔΗΚΟ σε δύο στρατόπεδα – τους οπαδούς του Καρογιάν και τους οπαδούς του πρώην Προέδρου Τάσσου Παπαδόπουλου – αναφέρεται στο τηλεγράφημα πως «ποτέ δεν υπήρξε πιο αισθητός απ' όσο στο εκλογικό συνέδριο της 15ης Μαρτίου. Αν και τα δύο αυτά στρατόπεδα ασπάζονται σκληρές θέσεις στο Κυπριακό, το φιλικό προς τον Καρογιάν στρατόπεδο υποστηρίζει μια πιο ανεκτική στάση προς τον Πρόεδρο Χριστόφια, προκειμένου να διαφυλαχθεί η παραμονή στη συγκυβέρνηση, ενώ το άλλο στρατόπεδο συνηγορεί υπέρ μιας πιο απαιτητικής και διεκδικητικής προσέγγισης, απειλώντας από καιρό σε καιρό με αποχώρηση από τη συγκυβέρνηση. Ο ίδιος ο Καρογιάν εξελέγη χωρίς ανθυποψήφιο, όμως τα υπόλοιπα τρία κορυφαία αξιώματα, καθώς και η πλειονότητα των εδρών του ισχυρού Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματος έχουν καταληφθεί από υποψηφίους που εκπροσωπούν το εχθρικό στρατόπεδο. Ο Γιώργος Κολοκασίδης επανεξελέγη στη θέση του αναπληρωτή προέδρου, ο Νικόλας Παπαδόπουλος (ο γιος του μακαρίτη Προέδρου) εξελέγη αντιπρόεδρος, ο βαφτιστικός του Παπαδόπουλου, Κυριάκος Κενεβέζος, επανεξελέγη γενικός γραμματέας. Εννέα εκ των είκοσι μελών του Εκτελεστικού Γραφείου είναι σκληροπυρηνικοί ακόλουθοι του Τάσσου, έξι είναι στο πλευρό του Καρογιάν και οι εναπομείναντες πέντε θεωρούνται ουδέτεροι. Στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών της νέας Κεντρικής Επιτροπής, η κόρη του Παπαδόπουλου, Αναστασία, στην πρώτη της προσπάθεια για μια θέση στο κόμμα, εξασφάλισε τις περισσότερες ψήφους μεταξύ όλων των υποψηφίων».

Ο σημερινός Αμερικανός πρέσβης στη Λευκωσία, Φρανκ Ούρμπαντσικ, έγραψε στις 20/03/2009 ότι «ο πρώην αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Νίκος Κλεάνθους, μας είχε αναφέρει στις 18 Μαρτίου πως το 2006 ο Τάσσος Παπαδόπουλος είχε "επιτρέψει" την εκλογή Καρογιάν, τον οποίον ωστόσο προόριζε για μεταβατικό πρόεδρο, μέχρι που ο υιός του Νικόλας αποκτήσει την απαραίτητη εμπειρία».

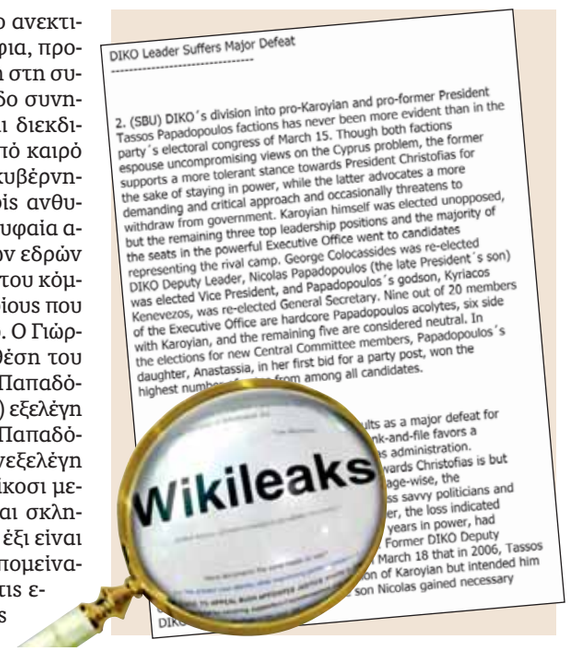

Λιγάν στρατόπεδο υποστηρίζει μια πιο ανεκτική στάση προς τον Πρόεδρο Χριστόφια, προκειμένου να διαφυλαχθεί η παραμονή στη συγκυβέρνηση, ενώ το άλλο στρατόπεδο συνηγορεί υπέρ μιας πιο απαιτητικής και διεκδικητικής προσέγγισης, απειλώντας από καιρό σε καιρό με αποχώρηση από τη συγκυβέρνηση. Ο ίδιος ο Καρογιάν εξελέγη χωρίς ανθυποψήφιο, όμως τα υπόλοιπα τρία κορυφαία αξιώματα, καθώς και η πλειονότητα των εδρών του ισχυρού Εκτελεστικού Γραφείου του κόμματος έχουν καταληφθεί από υποψηφίους που εκπροσωπούν το εχθρικό στρατόπεδο. Ο Γιώργος Κολοκασίδης επανεξελέγη στη θέση του αναπληρωτή προέδρου, ο Νικόλας Παπαδόπουλος (ο γιος του μακαρίτη Προέδρου) εξελέγη αντιπρόεδρος, ο βαφτιστικός του Παπαδόπουλου, Κυριάκος Κενεβέζος, επανεξελέγη γενικός γραμματέας. Εννέα εκ των είκοσι μελών του Εκτελεστικού Γραφείου είναι σκληροπυρηνικοί ακόλουθοι του Τάσσου, έξι είναι στο πλευρό του Καρογιάν και οι εναπομείναντες πέντε θεωρούνται ουδέτεροι. Στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών της νέας Κεντρικής Επιτροπής, η κόρη του Παπαδόπουλου, Αναστασία, στην πρώτη της προσπάθεια για μια θέση στο κόμμα, εξασφάλισε τις περισσότερες ψήφους μεταξύ όλων των υποψηφίων».

«Αρκετοί αναλυτές έκριναν το αποτέλεσμα ως μια μεγάλη ήττα για τον Καρογιάν και ως ένα μήνυμα πως η βάση του κόμματος ευνοεί μια σκληρότερη γραμμή προσέγγισης προς την κυβέρνηση Χριστόφια. Ωστόσο, η διαλλακτική στάση του Καρογιάν προς την κυβέρνηση Χριστόφια δεν είναι ο μόνος λόγος που οδήγησε στην εν λόγω ντροπιαστική ήττα. Σε επίπεδο εντυπώσεων, οι υποψήφιοι που στηρίζουν τη γραμμή Καρογιάν θεωρούνται λιγότερο "ειδήμονες" ως πολιτικοί και σχετικά άπειροι. Επιπρόσθετα, η ήττα υπέδειξε πως ο πρόεδρος του κόμματος, έπειτα από δυόμισι χρόνια που βρίσκεται στο πηδάλιο, δεν έχει καταφέρει να ελέγξει πλήρως τον μηχανισμό του κόμματος. Ο πρώην αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Νίκος Κλεάνθους, μας είχε αναφέρει στις 18 Μαρτίου πως το 2006 ο Τάσσος Παπαδόπουλος είχε "επιτρέψει" την εκλογή Καρογιάν, τον οποίον ωστόσο προόριζε για μεταβατικό πρόεδρο, μέχρι που ο υιός του Νικόλας αποκτήσει την απαραίτητη εμπειρία».

Πιέζουν για αποχώρηση

Λίγες μόνο ώρες μετά τις εκλογές, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο τηλεγράφημα, «οι προβλέψεις πως το τασσικό στρατόπεδο θα ασκούσε πιέσεις για επαναξιολόγηση της συνεργασίας με τον Χριστόφια επιβεβαιώθηκαν. Στις 17 Μαρτίου ο αναπληρωτής πρόεδρος, Γιώργος Κολοκασίδης, ανακοίνωσε πως η συνεργασία του ΔΗΚΟ με τον Πρόεδρο θα πρέπει να επανεξεταστεί, καθώς υπάρχουν σοβαρές διαφωνίες σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, αλλά και σε άλλα κρίσιμα ζητήματα, όπως η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η άμυνα, η οικονομία και το ενδεχόμενο ένταξης της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη (ΣγΕ). Ο νεοεκλεγείς αντιπρόεδρος του ΔΗΚΟ, Νικόλας Παπαδόπουλος, κατέκρινε εντόνως τους χειρισμούς του Χριστόφια στο Κυπριακό και υποσχέθηκε πως θα ασκούσε πιέσεις για αλλαγή στάσης. Οι θέσεις του Χριστόφια είναι εμπνευσμένες από το Σχέδιο Ανάν, τον κατηγόρησε, ενώ η τουρκοκυπριακή πλευρά πιέζει για λύση δύο κρατών – κάτι που αποτελεί ανάθεμα για τους Ελληνοκυπρίους».

«Όμηρος των σκληρών» ο Καρογιάν

«Οι περισσότεροι αναλυτές εκτιμούν πως ο Καρογιάν δεν έχει άλλη επιλογή από το να ευθυγραμμιστεί με τους σκληροπυρηνικούς του κόμματος. Η αντιπολιτευόμενη εφημερίδα "Πολίτης" έγραψε στις 17 Μαρτίου πως ο Καρογιάν τελούσε "όμηρος" του τασσικού στρατοπέδου και πως ένας από τους άμεσους στόχους ήταν η συμπερίληψη ενός ΔΗΚΟϊκού εκπροσώπου στη διαπραγματευτική ομάδα του Χριστόφια. Ένα νεοεκλεγέν μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου, ο πρώην υπουργός Παιδείας Άκης Κλεάνθους, επιβεβαίωσε σε μία συνάντηση με την Πρεσβεία μας πως η απόκτηση μιας θέσης στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης αποτελεί όντος προτεραιότητα του νέου Εκτελεστικού Γραφείου του ΔΗΚΟ.

Συναγερμικό φλερτ με ΔΗΚΟ

«Πηγή από το Προεδρικό ανέφερε στην Πρεσβεία μας, στις 19 Μαρτίου, πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας ήταν έντονα προβληματισμένος με το αποτέλεσμα των ενδοκομματικών εκλογών του ΔΗΚΟ. Μας είπε πως ο Χριστόφιας δεν έχει άλλη επιλογή από το να επιδείξει μεγαλύτερη ελαστικότητα προς το ΔΗΚΟ. Διαφορετικά, όπως είπε, «θα το σπρώξει στις αγκάλες της αντιπολίτευσης (ΔΗΣΥ)». Ο πρώην υπουργός Δικαιοσύνης και κυβερνητικός εκπρόσωπος, Κύπρος Χρυσοστομίδης, ο οποίος υπήρξε κάποτε στέλεχος του ΔΗΚΟ και τώρα στενός σύμμαχος του Χριστόφια, προέβλεψε στις 18 Μαρτίου πως το ΔΗΚΟ θα αποχωρούσε από την κυβέρνηση, ίσως ακόμα και πριν από τις ευρωεκλογές τον Ιούνιο του 2009. Επιχειρηματολόγησε πως σε μία τέτοια περίσταση ο τρίτος εταίρος στην κυβέρνηση, η σοσιαλιστική ΕΔΕΚ, θα αναγκαστεί να πράξει το ίδιο. Ο Χρυσοστομίδης εκτίμησε, ωστόσο, πως οι εξελίξεις στο ΔΗΚΟ δεν θα είχαν σοβαρή επίδραση στις πολιτικές του Χριστόφια στο Κυπριακό, καθώς πίστευε πως ο Πρόεδρος θα προτιμούσε να διώξει το ΔΗΚΟ από τη συγκυβέρνηση παρά να απομακρυνθεί από τη διαδικασία επίλυσης.

Ο ΔΗΣΥ επιχείρησε να κτίσει γέφυρες με το ΔΗΚΟ, ελπίζοντας πως το τελευταίο θα εγκατέλειπε τη συνεργασία με την κυβέρνηση. Ο ηγέτης του ΔΗΣΥ, Νίκος Αναστασιάδης, στις 15 Μαρτίου κάλεσε επίσημα το ΔΗΚΟ να ενταχθεί στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος – στην οποία ο ΔΗΣΥ ανήκει – δεσμευόμενος να στηρίξει την αίτηση ένταξης του ΔΗΚΟ χωρίς προϋποθέσεις. Ο Αναστασιάδης υπογράμμισε επίσης μια σειρά κοινών θέσεων μεταξύ των δύο κομμάτων, όπως την ευρωπαϊκή Συνθήκη της Λισαβόνας, τον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και την οικονομική πολιτική.

Πηγή από τον ΔΗΣΥ ανέφερε στην Πρεσβεία μας πως οι προσπάθειες του Αναστασιάδη να προσεγγίσει το ΔΗΚΟ δεν θα επηρέαζαν τη στήριξή του στις προσπάθειες του Χριστόφια στις διαπραγματεύσεις».

Με ή χωρίς τις ευλογίες του Καρογιάν, καταλήγει ο πρέσβης στο τηλεγράφημα προς την Ουάσινγκτον, «το νέο "πλήρωμα" του ΔΗΚΟ θα ασκήσει πιέσεις στον Χριστόφια, προκειμένου να διευρύνει τον ρόλο του στη διαμόρφωση αποφάσεων σχετικά με το Κυπριακό, όπως επίσης και για δευτερεύοντα θέματα, όπως είναι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Από πλευράς Χριστόφια θα χρειαστούν πολύ επιδέξιοι ελιγμοί, προκειμένου να κρατήσει το ΔΗΚΟ στη συγκυβέρνηση, χωρίς να χρειαστεί να κάνει μεγάλους συμβιβασμούς στα σημαντικά ζητήματα, ιδιαίτερα στην περίπτωση όπου ο ΔΗΣΥ συνεχίζει να φλερτάρει με το ΔΗΚΟ».

Ταξιδέψτε με παρέα!

Και το 2ο εισιτήριο στη μισή τιμή.

Επωφεληθείτε τώρα από την ειδική προσφορά των Κυπριακών Αερογραμμών!
Αγοράζοντας ένα εισιτήριο για Αθήνα, Λονδίνο ή Μάντσεστερ, παίρνετε ακόμη ένα, με 50% έκπτωση!
Απολαύστε ένα ευχάριστο ταξίδι για δύο με την άνεση και ευρυχωρία του ανανεωμένου στόλου μας.

Η προσφορά ισχύει για δυο επιβάτες που ταξιδεύουν στην ίδια πτήση και στην ίδια θέση (επιχειρηματία ή οικονομική). Η έκπτωση στο 2ο εισιτήριο αφορά μόνο τον ναύλο και εξαιρούνται φόροι, χρεώσεις και επιβαρύνσεις. Ισχύει για εισιτήρια που θα εκδοθούν μέχρι 30/6/11 και για ταξίδια που θα ολοκληρωθούν μέχρι 29/10/11. Ισχύουν όροι και κανονισμοί. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το κέντρο τηλεξυπηρέτησης των Κυπριακών Αερογραμμών στο 8000 0008, στο cyprusair.com ή τον ταξιδιωτικό σας πράκτορα.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές διατηρούν το δικαίωμα να αποσύρουν ή να διαφοροποιήσουν την παρούσα προσφορά ανά πάσα στιγμή κατά την κρίση τους

CYPRUS AIRWAYS
Για κάθε μας ταξίδι.
cyprusair.com

Αν είσαι καπνιστής

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Την περασμένη Τρίτη, 31 Μαΐου, είχαμε την Παγκόσμια Ημέρα Μη Καπνίσματος. Το προσεχές Σάββατο, 11 Ιουνίου, κλείνω 18 χρόνια αφότου σταμάτησα το κάπνισμα. Λέω, λοιπόν, με αφορμή τις δύο αυτές ημερομηνίες, εκ των οποίων η πρώτη είναι σημαντική για όλους τους ανθρώπους και η δεύτερη εξαιρετικά σημαντική για μένα, να προσπαθήσω με το σημερινό μου κείμενο να συμβάλω στην προσπάθεια να πεισθούν οι άνθρωποι να σταματήσουν αυτήν την κάκιστη συνήθεια.

Όπως πολλοί νέοι, άρχισα το κάπνισμα κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής μου θητείας. Ήταν η σκληρή περίοδος μετά την τουρκική εισβολή. Ήταν προγραμματισμένο να καταταχθούμε στις 22 Ιουλίου 1974. Λόγω της εισβολής των τουρκικών στρατευμάτων, η κατάταξή μας κατέστη δυνατή τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου. Εν τω μεταξύ, με την έναρξη των τραγικών γεγονότων, όπως είθισται σε παρόμοιες περιπτώσεις, άρχισε η δωρεάν διανομή τσιγάρων σε όλους τους στρατιώτες. Καπνίζοντες και μη. Δέκα τσιγάρα ημερησίως. Όσοι δεν κάπνιζαν τα έδιναν σε άλλους καπνιστές, γονείς, αδέλφια, συγγενείς και φίλους. Άλλοι αποφάσισαν να τα καταναλώνουν οι ίδιοι. Μεταξύ αυτών και ο γράφων. Ήμουν τότε 19 χρόνων.

Κάπνιζα ανελλιπώς και αρειμανίως για τα επόμενα 18 χρόνια. Είναι αλήθεια πως όποτε άναβα τσιγάρο ένιωθα ενοχές και ντροπή. Έλεγα συνεχώς στον εαυτό μου πως πρέπει να σταματήσω την κακή αυτή συνήθεια. Από την οποία επηρεαζόμουν τόσο ο ίδιος όσο και οι γύρω μου. Η απαίσια μυρωδιά του καπνού στα ρούχα, στα έπιπλα, στο αυτοκίνητο και παντού μου προκαλούσε απέχθεια. Συνέχιζα, όμως, να καπνίζω, επειδή όσες προσπάθειες είχα κάνει δεν είχαν επιτυχία. Έχω ακόμα φυλαγμένα τα ημερολόγια, στα οποία κατέγραφα τις προσπάθειες για σταμάτημα του καπνίσματος. Στο τέλος είχα πιστέψει πως δεν θα τα κατάφερνα. Όμως, όταν για κάποιο λόγο υγείας προσέτρεξα σε γυμναστήριο για συγκεκριμένες ασκήσεις, διαπίστωσα πως δεν μπορούσα ούτε τις πιο απλές από αυτές να φέρω εις πέρας. Λαχάνιαζα σε επίπεδο που ντρεπόμουν. Οποία, όμως, διαφορά, όταν, παραμένοντας χωρίς καπνό για μια μόνο μέρα, την επομένη οι γυμναστικές ασκήσεις ήσαν διασκέδαση και παιχνίδι! Ώστε, αυτό συμβαίνει χωρίς καπνό στους πνεύμονες; Ε, αυτό ήταν. Δεν ξανάβαλα τσιγάρο στο στόμα μου. Συνέχισα να γυμνάζομαι και αυτό ήταν το καλύτερο αντίδοτο στη στέρηση που ένιωθα για δύο περίπου μήνες από την παύση του καπνίσματος. Σύντομα άρχισα να νιώθω πολύ τυχερός που απαλλάχτηκα από την αναθεματισμένη αυτή συνήθεια.

Η απαίσια μυρωδιά του καπνού στα ρούχα, στα έπιπλα, στο αυτοκίνητο και παντού μου προκαλούσε απέχθεια. Έχω ακόμα φυλαγμένα τα ημερολόγια, στα οποία κατέγραφα τις προσπάθειες για σταμάτημα του καπνίσματος

Έχω την αίσθηση πως κάθε καπνιστής αντιλαμβάνεται ότι το κάπνισμα αποτελεί ενέργεια αρνητικής συνεισφοράς. Τόσο σε επίπεδο υγείας όσο και σε επίπεδο οικονομίας. Η επιστήμη έχει εδώ και πολλά χρόνια επισημάνει τις αρνητικές συνέπειες του καπνίσματος στην υγεία των ανθρώπων. Τις οποίες μπορεί ο καθένας να πληροφορηθεί με τη μεγαλύτερη ευκολία και ακρίβεια από τα τόσα μέσα και πηγές ενημέρωσης που υπάρχουν σήμερα. Περιορίζομαι μόνο στην αναφορά ότι το τσιγάρο σχετίζεται με τις περισσότερες μορφές καρκίνου. Και μόνο αυτό είναι επαρκής λόγος για τη διακοπή του. Το άριστο, βέβαια, είναι να μείνει κανείς εντελώς μακριά από αυτό.

Αυτή, ομολογουμένως, πρέπει να είναι η έγνοια όλων. Να μείνουν μακριά από το κάπνισμα. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στους νέους. Έχουμε, δυστυχώς, θλιβερή πρωτιά ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κατανάλωση τσιγάρων, γεγονός που δεν μας τιμά καθόλου. Είναι ευτύχημα, βέβαια, ότι και στον τόπο μας έχει ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία που απαγορεύει το κάπνισμα σε κλειστούς χώρους, αναγνωρίζοντας στους πολίτες το δικαίωμα να αναπνέουν καθαρό αέρα. Σε άλλες χώρες η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας έχει μειώσει τον αριθμό των καπνιστών μέχρι και 10%. Αυτό αποτελεί εθνικό οικονομικό όφελος. Όμως, παράλληλα με την ψήφιση νομοθεσίας και την εφαρμογή της, γεγονός που πρέπει να θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ, πρέπει να καταβάλλεται συνεχώς η προσπάθεια για την ενημέρωση όλων για τις βλαβερές συνέπειες του καπνίσματος. Το εκπαιδευτικό σύστημα έχει σημαντικό ρόλο, ενώ ο πρώτος ρόλος ανήκει στους γονείς. Δεν θα ήθελα ποτέ να ξαναδώ στη ζωή μου τη σκηνή κατά την οποία μητέρα, παραλαμβάνοντας την κόρη της έξω από λύκειο, της έδωσε το τσιγάρο που κάπνιζε και στη συνέχεια άναψε ένα δεύτερο για την ίδια.

Αγαπητέ αναγνώστη, αν δεν είσαι καπνιστής, είσαι ήδη πολύ τυχερός. Αν, πάλι, είσαι και θέλεις να απαλλαγείς από το κάπνισμα, θα το μπορέσεις μόνο αν προσπαθήσεις ειλικρινά. Τα οφέλη θα είναι πολλά. Μεταξύ αυτών είναι και η ωραία γεύση του καφέ, όταν δεν συνοδεύεται από τσιγάρο.

Φιλόλογος-Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
lampitsis.p@cytanet.com.cy lampitsis.p@cytanet.com.cy

Ενώθηκαν δυνάμεις… Για ποιον σκοπό όμως;

Του **ΑΝΤΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ**

Ορισμένες φορές αποδεικνύεται και στην πολιτική ότι τελικά είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο που «γυρεύει η αλεπού, όταν βγαίνει στο παζάρι».

Αυτό κατέδειξαν οι συζητήσεις και οι αποφάσεις για την εκλογή του νέου προέδρου της Βουλής, όπου ξεδιπλώθηκε στο μεγαλείο της η ασυνέπεια και η αναξιοπιστία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ασυνέπεια και αναξιοπιστία που καθοδηγούνται από τον στόχο τους για εκλογή του κ. Αναστασιάδη στο πόστο του Προέδρου, το 2013.

Στην αρχή εξήγγειλε ως τακτική του το «συνεργαζόμαστε με όλους εκτός από το ΑΚΕΛ». Όταν αυτή η τακτική απέτυχε, ο ΔΗΣΥ προσέγγισε το ΔΗΚΟ, θέτοντας ως όρο και προϋπόθεση για τη στήριξη της υποψηφιότητας του κ. Καρογιάν την αποχώρηση του ΔΗΚΟ από την κυβέρνηση Χριστόφια. Όταν η πρόταση αυτή απορρίφθηκε, τότε έγινε η κατά τον ΔΗΣΥ «υπέρβαση». Προτάθηκε στο ΑΚΕΛ εκ περιτροπής προεδρία στη Βουλή. Μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα ο πλήρης αποκλεισμός του ΑΚΕΛ αντικαταστάθηκε με πρόταση για τη μέγιστη δυνατή συνεργασία.

Όταν όλες αυτές οι κινήσεις απέτυχαν, ο ΔΗΣΥ κατέληξε στη μόνη επιλογή που του απέμεινε. Στην υποστήριξη της υποψηφιότητας του προέδρου της ΕΔΕΚ, κ. Γιαννάκη Ομήρου. Μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα ο κ. Καρογιάν, αφού δεν θα εγκατέλειπε την κυβέρνηση Χριστόφια, έγινε ακατάλληλος για υποστήριξη. Ο δε κ. Ομήρου έγινε ο ιδανικότερος υποψήφιος, αφού κατά τον ΔΗΣΥ είναι στην αντιπολίτευση. Το γεγονός ότι προηγουμένως είχε κάνει προτάσεις συνεργασίας και στα δύο κόμματα που συμμετέχουν στην κυβέρνηση, προφανώς δεν απασχόλησε ιδιαίτερα τη λογική και την επιχειρηματολογία του ΔΗΣΥ και του κ. Αναστασιάδη.

Όλες οι αυτές οι κινήσεις του ΔΗΣΥ αποδεικνύουν δυστυχώς ότι κάποιοι συνειδητά θέλουν να εισαγάγουν νέα ήθη στην πολιτική ζωή του τόπου. Θέλουν να περάσουν την αντίληψη ότι ούτε λίγο ούτε πολύ ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Ότι οι στόχοι πρέπει να τίθενται υπεράνω των αρχών και όχι οι αρχές υπεράνω των στόχων.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Το πιο ανησυχητικό από όλα είναι ότι υπάρχουν πολιτικές δυνάμεις, πολιτικά πρόσωπα και θεσμοί που διατίθενται να υπηρετήσουν αυτή τη νοοτροπία. Μήπως την πορεία του κ. Αναστασιάδη προς την προεδρία δεν έσπευσε να διευκολύνει και ο Αρχιεπίσκοπος, σπεύδοντας να παρέμβει στο θέμα της προεδρίας της Βουλής; Μήπως η στάση του κ. Κουλία, ο οποίος προφανώς είχε ενημερώσει όσους χρειάζονταν τη στήριξή του για τις προθέσεις του, δεν φανερώνει ότι πλέον τις πολιτικές εξελίξεις φιλοδοξούν να τις κατευθύνουν παρασκηνιακές συναντήσεις που διεξάγονται με τις «ευλογίες» διαφόρων; Και αυτό δεν αφορά μόνο τις εξελίξεις της εβδομάδας που πέρασε. Το χειρότερο απ' όλα είναι ότι ενθαρρύνονται και «πρωοποιούνται» συμπεριφορές που υποσκάπτουν και εκθέτουν την υγιή πολιτική ζωή του τόπου. Τι άλλο εκτός απ' αυτό είναι το να διεκδικείς εκλογή με το ψηφοδέλτιο ενός κόμματος και η πρώτη σου πολιτική πράξη μετά να είναι η καταψήφιση της συλλογικής απόφασης του κόμματός σου και η υπερψήφιση επιλογών ακριβώς αντιθέτων;

Το ερώτημα είναι κατά πόσον τα πολιτικά κόμματα και τα πρόσωπα που συσπειρώνονται γύρω από τους τακτικισμούς του ΔΗΣΥ θέλουν να υπηρετήσουν τον στόχο του, ανοίγοντας τον δρόμο στον κ. Αναστασιάδη για τις Προεδρικές του 2013. Συνεπώς, η απορία ορισμένων γιατί το ΑΚΕΛ δε συναίνεσε στην πρόταση του ΔΗΣΥ για εκ περιτροπής προεδρία στη Βουλή ή η μομφή ότι προτρέξαμε, δήθεν, να υποστηρίξουμε την υποψηφιότητα του κ. Καρογιάν για προεδρία της Βουλής απαντώνται από την ίδια την πραγματικότητα.

Το ΑΚΕΛ καθοδηγείται από τη διαχρονική και σταθερή του θέση, ότι οι όποιες συνεργασίες πρέπει να εδράζονται και να λειτουργούν στη βάση αρχών και να στοχεύουν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Κύπρου και του κυπριακού λαού. Είναι γεγονός ότι αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη δύναμη και υψηλό αίσθημα ευθύνης, για να γίνει πράξη. Το ΑΚΕΛ διαθέτει και τα δύο και με αυτά τα στοιχεία θα συνεχίσουμε να πολιτευόμαστε και στη νέα κοινοβουλευτική περίοδο.

Ευχόμαστε στον νεοεκλεγέντα πρόεδρο της Βουλής και στο σύνολο του νομοθετικού σώματος κάθε επιτυχία στην ανάληψη των καθηκόντων τους. Ευχόμαστε να λειτουργήσουμε όλοι με σεβασμό, προσήλωση στους κανονισμούς και στα θέσμια και κυρίως με σεβασμό στις δεσμεύσεις που όλοι αναλάβαμε έναντι του κυπριακού λαού.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού είναι γενικός γραμματέας Κ.Ε. ΑΚΕΛ

Οι «δημοκρατικές προοδευτικές δυνάμεις»

Του **ΝΙΚΟΥ ΧΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

Στην προεκλογική περίοδο που πέρασε, όπως και σε κάθε προηγούμενη, εύηχες λέξεις και έννοιες όπως «δημοκρατία», «δικαιοσύνη», «ισότητα», «αλλαγή», έχουν στρεβλωθεί και παραποιηθεί από την πρακτική της πολιτικής διγλωσσίας. Έχουν κακοποιηθεί στο βωμό του λαϊκισμού και έγιναν συνθήματα και μηνύματα για να εξυπηρετηθεί η ψηφοθηρία. Η προεκλογική περίοδος τέλειωσε, αλλά το προεκλογικό σκηνικό συνεχίζεται. Τα κόμματα δεν προβληματίστηκαν από την απαξίωση των πολιτών, με τη μεγάλη αποχή. Συνεχίζουν τις ίδιες μικροπολιτικές πρακτικές. Το μόνο που τα ενδιαφέρει είναι οι σχεδιασμοί τους για τις προεδρικές εκλογές του 2013. Προς το σκοπό αυτό εκπέμπουν μηνύματα, τα οποία όχι μόνο στερούνται περιεχομένου, αλλά προσβάλλουν και τη νοημοσύνη των πολιτών. Όμως, εντάσσονται στους σχεδιασμούς τους. Ένα από αυτά τα μηνύματα, που επανήλθε μετά από καιρό, είναι και η έκκληση του ΑΚΕΛ για συνεργασία των «δημοκρατικών προοδευτικών δυνάμεων». Για να συσταθεί ακόμη μια ετερόκλητη και «παρά φύσιν» συμμαχία. Γιατί, οι άλλες δυνάμεις προς τις οποίες το ΑΚΕΛ απευθύνεται και τις χαρακτηρίζει «δημοκρατικές» και «προοδευτικές», είναι τα κόμματα των οποίων οι θέσεις στο Κυπριακό απέχουν έτη φωτός από αυτές του ΑΚΕΛ, ενώ ο ΔΗΣΥ, που θέλει να απομονώσει, είναι το κόμμα που έχει την ίδια σχεδόν με αυτό φιλοσοφία ως προς τη λύση του Κυπριακού.

Όμως, το θέμα του παρόντος άρθρου δεν είναι οι σχεδιασμοί του ΑΚΕΛ για τις προεδρικές εκλογές του 2013, αλλά η «αυτοένταξή» του στις «δημοκρατικές προοδευτικές δυνάμεις».

Με οποιαδήποτε κριτήρια, δεν μπορούν να καταταχθούν στις «δημοκρατικές προοδευτικές δυνάμεις» αυτοί οι οποίοι είναι ακόμη προσκολλημένοι στα καθεστώτα τρόμου και βίας της πάλαι ποτέ Σοβιετικής Ένωσης και των δορυφόρων της. Και εννοώ, εδώ, την ηγεσία του ΑΚΕΛ και όχι τους οπαδούς του, οι οποίοι για διάφορους λόγους, των οποίων η ανάλυση δεν είναι του παρόντος, ψηφίζουν το κόμμα αυτό, χωρίς να ασπάζονται ή να κατανοούν τις ιδεοληψίες της ηγεσίας του.

Δεν μπορούν να αυτοχαρακτηρίζονται «δημοκρατικοί» όσοι είναι θιασώτες της «δικτατορίας του προλεταριάτου» και μυκτήριζαν τη δημοκρατία ως «αστικό εφεύρημα». Δημοκρατία και δικτατορία του προλεταριάτου δεν συμβιβάζονται. Επίσης, «προοδευτικός» είναι αυτός ο οποίος αγωνίζεται για συνεχείς βελτιώσεις. Είναι ο νεωτεριστής που ατενίζει το μέλλον και δεν είναι δέσμιος παρωχημένων ιδεοληψιών, δογματισμών και πολιτικών πρακτικών.

Σήμερα, μετά την αποκάλυψη του αληθινού προσώπου του «υπαρκτού» σοσιαλισμού, ένας τέτοιος «αυτοπροσδιορισμός» αποτελεί ύβρη προς την νοημοσύνη των σκεπτόμενων ανθρώπων. Η ανθρώπινη ζωή και αξιοπρέπεια δεν είχε κανένα αντίκρισμα και νόημα στους ηγέτες των χωρών του «υπαρκτού σοσιαλισμού», που χρησιμοποίησαν στο έπακρο τις εξοντώσεις, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και τα ιδρύματα αναμόρφωσης ως όπλα ενάντια στους πολιτικούς τους αντιπάλους. Αυτοί οι ηγέτες είχαν νοθεύσει τον Μαρξισμό. Ο μεγάλος φιλόσοφος Μπέντραντ Ράσσελ εύστοχα παρατηρεί ότι «ο κομμουνισμός, τουλάχιστον στη μορφή που του έδωσε η σοβιετική κυβέρνηση και το κομμουνιστικό κόμμα, είναι ένα νέο δογματικό σύστημα, από τα πλέον κακεντρεχή και επιρρεπή σε διώξεις». (Bertrand Russell, Κείμενα για τη θρησκεία, Εκδόσεις Scripta σελ. 79).

Ο Βλαντίμιρ Ίλιτς Λένιν και ο «αντάξιος» διάδοχός του Στάλιν ήταν αυτοί που επέβαλαν την εξουσία τους με κατάργηση όλων των άλλων κομμάτων πλην του δικού τους και με τη φυσική εξόντωση όλων των διαφωνούντων με την ανεξέλεγκτη κρίση τους, ακόμη και την πιο παρανοϊκή. Η μαζική τρομοκρατία ήταν το αποτελεσματικό όπλο εξουδετέρωσης των διαφωνούντων. Ο Λένιν ήταν αμείλικτος και αδίστακτος στη χρήση μαζικής βίας. Τον Αύγουστο του 1918, μαθαίνοντας για την εξέγερση των αγροτών στην Πένζα, τηλεγραφεί στους συντρόφους του: «Να εξαπολύσετε ανελέητη μαζική τρομοκρατία εναντίον των κουλάκων, των παπάδων και των Λευκοφρουρών. Τους αμφιλεγόμενους να τους κλείσετε σε στρατόπεδα έξω από την πόλη...». (Έντβαρντ Ρατζίνσκι, Στάλιν, Εκδόσεις Νάρκισσος, σελ. 213).

Ο Στάλιν για να διατηρηθεί στην εξουσία επέβαλε ένα καθεστώς ανελέητης τρομοκρατίας. Πολλά βιβλία έχουν γραφτεί για τις αποτρόπαιες θηριωδίες του σταλινικού καθεστώτος. Η αποκάλυψη των κρατικών και κομματικών αρχείων, μετά την κατάρρευση του σοβιετικού καθεστώτος, έδωσε άπλετο φως στις μαζικές εκκαθαρίσεις της δεκαετίας του '30 και τις περιβόητες δίκες της Μόσχας (1936-1938), που οδήγησαν στην εξόντωση όλων των παλαιών μπολσεβίκων και όλων σχεδόν των πρώην συντρόφων και στενών συνεργατών του Στάλιν, επειδή θεωρήθηκε ότι αμφισβητούσαν το αλάθητό του. Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Πράβδα» ημερ. 14.2.1990, επί εποχής Γκορμπατσόφ, μεταξύ των ετών 1930 – 1953 καταδικάστηκαν σε θάνατο 786.098 άνθρωποι «για αντεπαναστατική και αντικαθεστωτική δράση». (J. Arch Getty and Oleg V. Naumov, The Road to Terror. Stalin and the Self – Destruction of the Bolsheviks, 1932 – 1939, σελ. 590).

Σε όσους θα σπεύσουν να με χαρακτηρίσουν ως εμπαθή αντικομουνιστή, τους απαντώ ότι τρέφω μεγάλο σεβασμό στο Μαρξ, όπως και σε όσους άλλους προσπάθησαν να αλλάξουν τον κόσμο και να κάνουν τους ανθρώπους ευτυχισμένους. Πιθανόν, οι ιδέες του Μαρξ να ήταν μια ουτοπία ή να τις έκαναν να φαίνονται ως ουτοπία τα εγκληματικά μυαλά αυτών που ανέλαβαν να τις εφαρμόσουν στην πράξη. Όμως, υποκλίνομαι μπροστά στο μεγαλείο του, έστω και ουτοπικού, πυρήνα της διδασκαλίας του: «Ο καθένας ανάλογα με τις ικανότητες του, στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του». Δεν θα ήταν αυτό η καταξίωση της κοινωνικής αλληλεγγύης, η πεμπτουσία της διδασκαλίας της «αγάπης προς τον πλησίον» που διακήρυξε ο Ιησούς; Το όραμα του Μαρξ μπορεί να αποδείχθηκε ουτοπικό, αλλά ήταν μεγαλειώδες.

Ο κ. Νίκος Χρ. Χαραλάμπους είναι πρώην Επίτροπος Διοικήσεως και πρώην Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας.

Επιλεκτικές ευαισθησίες και απρέπειες

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Σπουδή και ανυπομονησία επέδειξε ο Πρόεδρος Χριστόφιας, επιτιθέμενος με σφοδρότητα και απρέπεια κατά του Αρχιεπισκόπου, μια μέρα πριν την επιστροφή του από τη μακρινή Αυστραλία. Με αφορμή τις θέσεις που εξέφρασε ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας, ο Πρόεδρος αποφάνθηκε (και πάλι) ότι «δεν έχει σχέση και δεν δικαιούται η Εκκλησία να παρεμβαίνει στα πολιτικά πράγματα του τόπου». Ειρήσθω εν παρόδω, χθες μόλις, ο κ. Αντώνης Σαμαράς, αναφερόμενος σε δηλώσεις Μητροπολίτη στην Κρήτη, είπε ότι η Εκκλησία έχει και λόγο και καθήκον να ενδιαφέρεται για τα κοινά.

Στην Κύπρο, όμως, οι Ιεράρχες δεν πρέπει να ασχολούνται με τα κοινά, ούτε καν με το Κυπριακό, αλλά να περιοριστούν στο αυστηρά ποιμαντικό τους έργο. Ανεξάρτητα από το πώς αντιλαμβάνεται ο Πρόεδρος το περιεχόμενο του ποιμαντικού έργου, ένα άλλο ερώτημα που προκύπτει είναι το γιατί αυτή του την πεποίθηση την εκδηλώνει μόνο όποτε προβαίνει σε δηλώσεις ο Αρχιεπίσκοπος, ενώ δεν ευαισθητοποιείται ποτέ, όταν άλλος ή άλλοι Ιεράρχες εκφέρουν πολιτικό λόγο, όταν αποκαλύπτονται επαφές και πολιτικές παρεμβάσεις τους ή όταν στηρίζουν ποικιλοτρόπως κόμματα. Εύλογη είναι και η απορία ως προς το τι είναι πιο αφύσικο: το ενδιαφέρον του Αρχιεπισκόπου και της Εκκλησίας για τα εθνικά ζητήματα ή η έντονη και ενεργός ανάμειξη ενός, μόνου και κατ' εξαίρεση, κόμματος –μάλιστα εξ ιδεολογίας αθεϊστικού– σε εκκλησιαστικές εκλογικές διεργασίες, υπαγορεύοντας και τις προδιαγραφές, για ανάδειξη Μητροπολιτών και Αρχιεπισκόπου. Έσπευσε ο Πρόεδρος από την Αυστραλία να κατακεραυνώσει τον Αρχιεπίσκοπο, γιατί πολύ ασχολείται με οικονομικά ζητήματα, με χωρισμό οικοπέδων κ.λπ. Αλλά γιατί μόνο τον συγκεκριμένο Αρχιεπίσκοπο «πιάνει» αυτή η προεδρική ευαισθησία; Οι προηγούμενοι Αρχιεπίσκοποι –και ο Μακάριος, για τον οποίο τόσο υποκριτικό θαυμασμό επιδεικνύει– δεν ασχολούνταν με τα περιουσιακά και τα οικονομικά της Εκκλησίας; Και γιατί μόνο τον Αρχιεπίσκοπο «πιάνει το κολάνι» του Προέδρου; Άλλο Επίσκοπο με ανάλογες ενασχολήσεις δεν γνωρίζει; Αντιπαρέρχομαι τα περί διεθνούς διασυρμού λόγω του αρχιεπισκοπικού λόγου. Προερχόμενα από τον Πρόεδρο, μόνο σαρκασμό μπορούν να επισύρουν...

Ωστόσο, πέρα από τις αυθαίρετες, πλην αναμενόμενες προεδρικές αποφάνσεις, υπήρξε και μια σοβαρή απρέπεια, ένας ανοίκειος υπαινιγμός του Προέδρου Χριστόφια κατά του Αρχιεπισκόπου. «Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά..., χρειάζεται να έχεις και περιεχόμενο», είπε. Και δεν ήταν μια γενική τοποθέτηση, μια εκφορά κάποιας λαϊκής ρήσης, αλλά ένας σαφής υπαινιγμός. Αυτή είναι μια ύβρις, που υπερβαλλόντως υπερβαίνει τα όρια ενός σοβαρού διαλόγου ή και διαμάχης μεταξύ ηγετών. Θεωρώ ότι δεν αξίζει απαντήσεως ο κ. Χριστόφιας – έστω κι αν είναι Πρόεδρος και δηλωμένος εξ ιδεολογίας αθεϊστής...

Ίσως, όμως, είναι χρήσιμο να του υπενθυμίσει κανείς μια ανάλογη διαπίστωση, που ενδεχομένως τον αφορά, ενός πραγματικά σοφού περί τα πολιτικά: του Μακιαβέλι. Γράφει στις «Διατριβές» του: «Κι όποιος θέλει να κρίνει δίκια, πρέπει να λογαριάζει εκείνον που είναι ανοιχτοχέρης κι όχι εκείνον που μπορεί να 'ναι. Και, παρόμοια, εκείνον που ξέρει να κυβερνήσει ένα βασίλειο κι όχι εκείνον που μπορεί δίχως να ξέρει. Πιο πολύ 'παινούνε οι Ιστορικοί τον Ιέρωνα τον Συρακούσιο, όταν ήταν ιδιώτης, παρά τον Μακεδόνα Περσέα, όταν ήταν βασιλιάς. Γιατί από τον Ιέρωνα άλλο δεν έλειπε για να 'ναι ηγεμόνας παρά η ηγεμονία, ενώ ο άλλος δεν είχε απάνω του τίποτα το βασιλικό παρά μονάχα το βασίλειο».

Ας προβληματιστεί, λοιπόν, ο Πρόεδρός μας, μη τυχόν και οι ιστορικοί του μέλλοντος τον κατατάξουν ανάμεσα σ' εκείνους που τίποτε το ηγετικό δεν είχαν πάνω τους, παρά μονάχα την ηγεσία...

Υ.Γ.: Δεν θα μπορούσε βέβαια να μην πλειοδοτήσει σε αθυροστομία, ο κ. Άντρος Κυπριανού. Μίλησε για «συνωμοτικό ρόλο του Αρχιεπισκόπου», στον οποίο απηύθυνε και μαθήματα δεοντολογίας και εναρμόνισης με τα χριστιανικά διδάγματα! Στα μάτια του κ. Κυπριανού έχουν καταντήσει όλοι «κοινωνία συνωμοτών», σε αντίθεση με τον Πρόεδρο που τον βλέπει αγγελικά πλασμένο.

Ο Τούρκος Πρωθυπουργός επέλεξε αδύναμους υποψηφίους στις κουρδικές επαρχίες, αφήνοντας τον έλεγχο της πολιτικής σκηνής στο PKK και στο BDP.

EPA

Το ριψοκίνδυνο παιχνίδι του Ερντογάν

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Στις αρχές αυτού του έτους συντελέσθηκε η σταδιακή κορύφωση της έντασης στο Κουρδικό Ζήτημα. Ακολούθησαν οι σφοδρές συγκρούσεις των τουρκικών δυνάμεων ασφαλείας με τις δυνάμεις του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος (PKK). Τον Μάρτιο, το Κόμμα Ειρήνης και Δημοκρατίας (BDP), το οποίο διατηρεί στενές σχέσεις με τους κύκλους του PKK, αποσαφήνισε ότι άμεσος στόχος των Κούρδων είναι η αυτονομία των επαρχιών της Τουρκίας στις οποίες οι Κούρδοι αποτελούν την πλειοψηφία. Στις δηλώσεις τους οι Κούρδοι βουλευτές του τουρκικού Κοινοβουλίου δεν παρέλειψαν να προσθέσουν ότι τάσσονται υπέρ της αποκέντρωσης της Τουρκίας.

Την περίοδο κατά την οποία η Τουρκία άρχισε να συζητά το αυτονομιστικό αίτημα των Κούρδων, το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο επιχείρησε να ακυρώσει τις υποψηφιότητες για τις βουλευτικές εκλογές διαφόρων Κούρδων και σοσιαλιστών. Η προσπάθεια του Συμβουλίου, το οποίο, σύμφωνα με τους κυβερνητικούς κύκλους, έχει ως στόχο την αποδυνάμωση του τουρκικού κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) και του BDP, πυροδότησε έντονες αντιδράσεις και οδομαχίες στα μεγάλα αστικά κέντρα της Τουρκίας. Εξαιτίας των σφοδρών αντιδράσεων, το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο αναγκάστηκε να υποχωρήσει. Όμως, στα μέσα Απριλίου η πολιτική θύελλα που ξέσπασε στην Τουρκία δεν έλεγε να κοπάσει…

Αναβάλλει τη συζήτηση για το Κουρδικό και κυνηγά τις εθνικιστικές ψήφους ο Τούρκος Πρωθυπουργός

Εν μέσω της κρίσης που προκάλεσε το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο και των επιθέσεων των Κούρδων διαδηλωτών και του PKK κατά του κυβερνώντος κόμματος και της τουρκικής Αστυνομίας, με μια αιφνιδιαστική κίνηση, ο Πρωθυπουργός Ερντογάν οριστικοποίησε τη λίστα των υποψηφίων βουλευτών του κόμματός του. Οι υποψήφιοι του AKP στις κουρδικές επαρχίες ήταν μια μεγάλη «έκπληξη», όπως ανέφεραν και οι Τούρκοι αναλυτές. Προβληματισμό προκάλεσε το γεγονός ότι το AKP επέλεξε να ρίξει στην εκλογική αρένα των κουρδικών επαρχιών «αδύναμους υποψηφίους». Γιατί άραγε ο Τούρκος Πρωθυπουργός επέλεξε «καμένα χαρτιά» στις κουρδικές επαρχίες; Με άλλα λόγια, γιατί επέλεξε τη στρατηγική της φυγής στις κουρδικές επαρχίες και την παραχώρηση του ελέγχου της πολιτικής σκηνής των κουρδικών επαρχιών στο PKK και στο BDP;

Σήμερα οι κορυφαίοι Τούρκοι αναλυτές συμφωνούν ότι η απάντηση του παραπάνω ερωτήματος σχετίζεται με την προσέγγιση των εθνικιστών ψηφοφόρων από τον κ. Ερντογάν και το AKP. Την τελευταία περίοδο, με σκοπό να εξασφαλίσει την πλειοψηφία στη νέα Βουλή και να προχωρήσει στην πολυπόθητη συνταγματική αναθεώρηση, ο κ. Ερντογάν δρομολογεί μια νέα στρατηγική, η οποία αποτελείται από τα εξής δύο σκέλη: Από τη μια, οι κύκλοι του κόμματός του πραγματοποιούν «επιδρομές» κατά του Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης και επιχειρούν να επωφεληθούν εις το έπακρον από το ροζ σκάνδαλο που ταλανίζει το κίνημα των Γκρίζων Λύκων. Από την άλλη, στις προεκλογικές ομιλίες του ο κ. Ερντογάν έχει επιστρατεύσει έναν άκρως εθνικιστικό λόγο. Ο Τούρκος Πρωθυπουργός «βάλλει» συνεχώς κατά του BDP και του κουρδικού αυτονομιστικού κινήματος.

Αναλυτές όπως ο Μουράτ Γετκίν και ο Φικρέτ Μπίλα τονίζουν ότι στο στόχαστρο του κ. Ερντογάν βρίσκονται οι ψηφοφόροι με εθνικιστική και συντηρητική κοσμοθεωρία στα δυτικά, νότια παράλια, στην Ανατολία και στον Πόντο. Σε μια περίοδο που το κεντροδεξιό Δημοκρατικό Κόμμα εμφανίζει σημάδια διάλυσης, το AKP επιχειρεί να προσελκύσει τους κεντρώους, εθνικιστικούς και συντηρητικούς ψήφους στο δυναμικό του. Παράλληλα, ο Μεχμέτ Αλί Μπιράντ προσθέτει ότι μετά τις εκλογές δεν αποκλείεται ο κ. Ερντογάν να κάνει στροφή 180 μοιρών και αφήνοντας κατά μέρος τις εθνικιστικές φανφάρες, να αναζητήσει οδούς επικοινωνίας με το κουρδικό αυτονομιστικό κίνημα, με βάση τη νέα συνταγματική αναθεώρηση. Αυτό άλλωστε φαίνεται να πιστεύει και ο φυλακισμένος ηγέτης του PKK, Αμπντουλάχ Οτζαλάν, ο οποίος υποστηρίζει ότι μετά τα μέσα του Ιούνη η Τουρκία θα έχει δυο επιλογές: Τη γενίκευση της σύρραξης μεταξύ των Κούρδων και των Τούρκων ή τον συμβιβασμό.

Θα πετύχει η νέα στρατηγική του Τούρκου Πρωθυπουργού; Μέχρι αυτή τη στιγμή οι εξελίξεις δείχνουν ότι ο κ. Ερντογάν «παίζει» ένα ριψοκίνδυνο παιχνίδι. Λίγες ημέρες πριν, ο πρώην ηγέτης του BDP, Σελαχατίν Ντεμίρτας, έθεσε το εξής ερώτημα-προβληματισμό: «Είναι δυνατόν να ξεχαστεί η κρατική τρομοκρατία και το αίμα που χύθηκε κατά την προεκλογική περίοδο;». Από την πλευρά του, ο διακεκριμένος Τούρκος καθηγητής Αχμέτ Ινσέλ, προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, τόνισε ότι «οι δημοκρατικές εκλογές βάφτηκαν με αίμα και αυτή είναι μια επικίνδυνη εξέλιξη για το μέλλον της χώρας».

Λογικές ΔΗΚΟ

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Από την ημέρα που ο ΔΗΣΥ αποφάσισε τη στήριξη του κ. Ομήρου για την προεδρία της Βουλής, το επίσημο ΔΗΚΟ διαρρηγνύει τα ιμάτιά του προτάσσοντας πλεκτάνες και συνωμοσίες που απεργάζονταν οι πολέμιοί του. Ιδιαίτερα μετά που ο κ. Ομήρου εξελέγη με τον τρόπο που εξελέγη, αυτή η προσέγγιση έγινε ακόμη πιο δυνατή και αποτελεί σήμερα την αιχμή του δόρατος της επιχειρηματολογίας των εκπροσώπων της επίσημης γραμμής.

Δεν έχω σκοπό να μπω στη συνωμοσιολογία που σερβίρεται από συνήθεια στην Κύπρο για να καλύψει μεγάλες ήττες, όπως αυτή της πολιτικής του κ. Καρογιάν. Στόχος μου είναι να αναδείξω δύο κορυφαίες πολιτικές αντιφάσεις που, στον τόπο μας, αντί να είναι εξ υπαρχής καταδικαστέες, έχουν καταλήξει να επικρατούν πολλές φορές ως κυριαρχούσα αντίληψη.

Η πρώτη αντίφαση είναι το να παραπονιέσαι επειδή έχασες στο παιγνίδι που εσύ έχεις λανσάρει, εσύ έχεις βάλει τους κανόνες και εσύ ζητάς να το ακολουθούν όλοι. Αναφέρομαι στη θεωρία του «ρυθμιστικού ρόλου». Μόνο στην Κύπρο υπάρχει κόμμα που ζητά από τους ψηφοφόρους να το στηρίξουν προκειμένου να λάβει λευκή επιταγή για να την ανταλλάξει με εξουσία κατά το δοκούν. Και μόνο εδώ υπάρχει κόμμα που ζητά αυτόν τον ρόλο αποκλειστικά για τον εαυτό του, θεωρώντας ότι δεν έχει τέτοιο δικαίωμα κανείς άλλος.

Η Βουλή λοιπόν προχτές έπαιξε με λογική ΔΗΚΟ. Εξελέγη στην προεδρία υποψήφιος από τα κόμματα που βρίσκονται μεταξύ των δύο μεγάλων, στην προοπτική συμμαχίας και συνεργασίας. Όπως ακριβώς θέλει το ΔΗΚΟ, άφησαν οι δύο μεγάλοι κατά μέρος δικές τους υποψηφιότητες και υποκλίθηκαν στη θεωρία των ρυθμιστών. Η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, έγινε τόσο ισχυρή που κανείς σχεδόν, είτε προεκλογικά είτε μετεκλογικά, δεν ασχολείται με προτάσεις και θέσεις.

Το να απαιτείς την πίτα σωστή και τον σκύλο χορτάτο είναι παγκόσμια πρωτοτυπία

Έχει εμποτιστεί ακόμη και η κοινωνία με τη γοητεία και την προσήλωση στη σκακιέρα των κομματικών συναλλαγών. Τόσο πολύ που θεωρήθηκε εξαιρετικά ελκυστικό το γεγονός ότι το ΔΗΚΟ κατέβαινε στις εκλογές όχι με μία, αλλά με δύο σημαίες. Υπήρχε το συμπολιτευόμενο και το αντιπολιτευόμενο ΔΗΚΟ. Όλοι να δουλεύουν για το κομματικό ποσοστό, ο καθένας όμως να θέλει να το χρησιμοποιήσει διαφορετικά. Σαν δύο αντιμαχόμενα κόμματα στη συσκευασία του ενός, μάζεψαν όλους τους ψηφοφόρους στην κάλπη, δεν μαζεύονταν όμως όλοι οι βουλευτές την επόμενη μέρα. Το εξαιρετικά βολικό των δύο σημαιών πριν τις εκλογές, έγινε εφιάλτης, την ώρα που ο κ. Κουλίας παρέμεινε να ανεμίζει τη δική του σημαία και μετά από αυτές. Συνέχισε δηλαδή να παίζει το παιγνίδι που έδωσε στον κ. Καρογιάν το δικαίωμα να πανηγυρίζει το βράδυ των εκλογών.

Αυτά ακριβώς μας οδηγούν στη δεύτερη αντίφαση, η οποία κατά την άποψή μου είναι εξαιρετικά πιο σημαντική. Διότι αφορά την αντίληψη περί πολιτικής ευθύνης και πολιτικού κόστους. Έννοιες που φάνηκε να είναι ανύπαρκτες.

Το ΔΗΚΟ, όπως και να το κάνουμε, είναι κυβέρνηση. Εξέλεξε με τις ψήφους του τον κ. Χριστόφια, έχει υπουργούς και συνεχίζει να τη στηρίζει. Αυτό στο δικό μου μυαλό είναι τόσο απλό και δεδομένο, όσο και το 1+1=2. Το να στηρίζεις μια κυβέρνηση είναι πολιτική πράξη μεγάλης σημαντικότητας και ουσίας σε όλο τον κόσμο.

Για το ΔΗΚΟ όμως όχι. Θεωρείται από αυτό το sui generis κόμμα πολύ λογικό να είναι μονίμως η πολύφερνη νύφη, την οποία όλοι θα φλερτάρουν αδιάκοπα και δεν θα βλέπουν πουθενά αλλού. Έτσι ο κ. Καρογιάν είχε την απαίτηση από το ΑΚΕΛ να τον υποστηρίξει –λογικά– αλλά την ίδια ώρα είχε την απαίτηση να τον υποστηρίξει και ο ΔΗΣΥ! Με ποια λογική; Ότι θα έπρεπε ο κ. Αναστασιάδης να τον καλοκρατεί, μπας και τον συμπαθήσει κάποια στιγμή αργότερα! Με αυτό δηλαδή το κορυφαίο πολιτικό επιχείρημα... Τόσο πολύ το πίστευαν, μάλιστα, που «έπεσαν από τον ουρανό» όταν ο ΔΗΣΥ αποφάσισε το αυτονόητο. Ότι δηλαδή ανήκει εις την αντιπολίτευση!

Αν κάτι κέρδισε η Κύπρος την περασμένη Πέμπτη, είναι ότι επανήλθε επιτέλους η έννοια του πολιτικού κόστους. Το να έχουν επιπτώσεις οι πραγματικές πολιτικές επιλογές. Έχασε το διπλοπόρτι και είναι μια από τις σπάνιες περιπτώσεις που συμβαίνει αυτό. Σε μια παρτίδα, μάλιστα, που στήθηκε από τους ίδιους τους διδάκτορές του.

www.michalis.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Για πόσο το ΔΗΚΟ θα είναι συγκυβέρνηση;

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Οι επιλογές του Μάριου Καρογιάν, μετά και την απώλεια δύο εδρών του κόμματός του, ήταν συγκεκριμένες, αλλά και την ίδια ώρα περιορισμένες. Το παιχνίδι είχε τελειώσει και το ΔΗΚΟ δεν μπορούσε πλέον να έχει τον πρώτο λόγο. Η απώλεια των δύο εδρών δεν επέτρεπε στο ΔΗΚΟ να «κάνει» παιχνίδι όπως αυτό ήθελε.

Αν δεν ήθελε να ρισκάρει, εκ του αποτελέσματος, ήταν υποχρεωμένο να διαβεί την Πινδάρου. Μόνο έτσι οι εννέα ψήφοι του μαζί τις 20 του ΔΗΣΥ θα το άφηναν στην προεδρία της Βουλής. Την ίδια ώρα, όμως, θα έχανε τα τρία Υπουργεία και τον όποιο ρόλο έχει στη συγκυβέρνηση.

Από την άλλη, θα έπρεπε να «έπαιρνε το ρίσκο του», όπερ και εγένετο, προχωρώντας μόνο με το ΑΚΕΛ και να πετύχει ένα «full house», την υστάτη, εξασφαλίζοντας την προεδρία της Βουλής και την ίδια ώρα να διατηρήσει τα τρία Υπουργεία, με περιθώρια αύξησής τους κατά ένα.

Με λίγα λόγια, η επιλογή του Μάριου Καρογιάν ήταν απλή. Είτε θα έφευγε από την κυβέρνηση και θα επανεκλεγόταν στην προεδρία της Βουλής είτε θα έμενε στην κυβέρνηση και θα έχανε την προεδρία.

Προτού όμως υπεισέλθουμε στο κύριο ζήτημα, το οποίο και βεβαίως δεν είναι οι επιλογές του κ. Καρογιάν, αλλά το τι μέλλει γενέσθαι, θα ήταν καλό να σημειωθεί ο αυτοεγκλωβισμός του προέδρου του ΔΗΚΟ σε έναν μονόδρομο, ο οποίος οδηγούσε αποκλειστικά και μόνο στην Εζεκία Παπαϊωάννου.

Ο εγκλωβισμός του ΔΗΚΟ στην «αγκαλιά του ΑΚΕΛ» άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά μόνο μερικούς μήνες μετά και την εκλογή του Δημήτρη Χριστόφια στην Προεδρία και τα πρώτα δείγματα διαφάνηκαν εξ αφορμής του ανακοινωθέντος της 23ης Μαΐου 2008 στο Κυπριακό μεταξύ Δ. Χριστόφια και Μ. Ταλάτ. Η «προσήλωση» του ΔΗΚΟ στο Προεδρικό και στο ΑΚΕΛ συνεχίστηκε και μετά τον Σεπτέμβριο του 2008, όταν αποφασίστηκε η έναρξη των συνομιλιών, παρά το ότι το ΔΗΚΟ διαφώνησε λόγω «μη επαρκούς και ξεκάθαρης βάσης», η οποία να δικαιολογεί την έναρξη των συνομιλιών.

Τα δύο πιο πάνω γεγονότα ήταν άκρως σημαντικά για τον ίδιο τον Μάριο Καρογιάν, ο οποίος θα έπρεπε από τότε να αντιληφθεί πως ενόσω προχωρούσε σε μια κοινή πορεία με το ΑΚΕΛ, θα του προκαλούσε εσωκομματικά προβλήματα. Τότε ο Μάριος Καρογιάν μπόρεσε και διαχειρίστηκε το θέμα, «μοιράζοντας» υποσχέσεις ενδοκομματικά, ότι πλέον θα ήταν θέμα χρόνου η αποχώρηση του ΔΗΚΟ και την ίδια ώρα διαβεβαίωνε το Προεδρικό ότι «τα ενδοκομματικά τα έχει υπό έλεγχο».

Τα πράγματα συνεχίστηκαν στο ίδιο μοτίβο μέχρι και τις ενδοκομματικές εκλογές στο ΔΗΚΟ, τον Μάρτιο του 2009, όταν ο Μάριος Καρογιάν δέχτηκε πανωλεθρία από την «Ομάδα Νικόλα», η οποία διαφήμιζε την αντίθεσή της με τη συμπόρευση του ΔΗΚΟ με το ΑΚΕΛ. Παρά ταύτα, ο Μάριος Καρογιάν και πάλι δεν φρόντισε να προβεί σε μια «φυσιολογική» διόρθωση στα του οίκου του.

Στο μεταξύ, τον Νοέμβριο του 2008 ο Μ. Καρογιάν παραδέχθηκε πως όντως στη συμφωνία στήριξης Δ. Χριστόφια για τον δεύτερο γύρο των Προεδρικών περιλαμβανόταν και το ενδεχόμενο αν η συμμαχία προχωρούσε καλά, το ΑΚΕΛ να στήριζε στην προεδρία της Βουλής το 2011 τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ. Τούτο αποτέλεσε ένα ισχυρό επιχείρημα όσων τον «αντιπολιτεύονταν» ενδοκομματικά, υποστηρίζοντας πως ο Μ. Καρογιάν είχε πλέον προσωπικό συμφέρον να παραμένει στη συγκυβέρνηση, παρά τις πολλές διαφωνίες μεταξύ ΔΗΚΟ και ΑΚΕΛ, για να διασφαλίσει την επανεκλογή του στην προεδρία της Βουλής. Το επιχείρημα αυτό ποτέ δεν κατάφερε ο Μ. Καρογιάν να το αντιμετωπίσει επιτυχώς, ενόσω η «ομάδα Νικόλα» το επικαλείτο. Ο Μ. Καρογιάν είχε άλλη μια σημαντική ευκαιρία να αποδεσμευτεί από το άρμα του ΑΚΕΛ μετά και τη συντριπτική ήττα στις Ευρωεκλογές του 2009.

Και ενώ τα πράγματα χειροτέρευαν, ο Μάριος Καρογιάν δεν έπαιρνε καμία τολμηρή απόφαση, είτε προς τη μια είτε προς την άλλη κατεύθυνση. Δηλαδή είτε να προβεί σε οριστική διόρθωση της ενδοκομματικής «γκρίνιας» είτε να αποχωρήσει από τη συγκυβέρνηση. Αποτέλεσμα της «ατολμίας» των πρωτοβουλιών ήταν ο οριστικός εγκλωβισμός του ΔΗΚΟ στο ΑΚΕΛ.

Στο διά ταύτα. Τι μέλλει γενέσθαι; Το ΔΗΚΟ έχασε την προεδρία της Βουλής, αλλά διατηρεί τα τρία Υπουργεία. Το μόνο θετικό για τον Μάριο Καρογιάν είναι πως τώρα, χωρίς ο ίδιος να έχει «πόστο», υπάρχει πεδίον δόξης λαμπρόν, ότι το ΔΗΚΟ όντως μένει στη συγκυβέρνηση για το καλό του τόπου και όχι για την προσωπική του καρέκλα. Κάποιοι στοιχηματίζουν ότι ο Μ. Καρογιάν «θα αντέξει» στη συγκυβέρνηση για άλλους πέντε μήνες. Θα τους διαψεύσει;

tsangarisp@kathimerini.com.cy

Και τώρα τι;

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Πριν τις εκλογές, από αυτή εδώ τη στήλη, είχαμε κάνει κάποιες εκτιμήσεις. Ότι η αποχή θα ανέβει. Ότι ο δικομματισμός θα ισχυροποιηθεί σημαντικά, εις βάρος του φθίνοντος «ενδιάμεσου χώρου». Ότι το ΑΚΕΛ, μέσω της δραματοποίησης της εκστρατείας του, θα διατηρήσει τις δυνάμεις του. Ότι το ΔΗΚΟ, από τη στιγμή που δεν δέχτηκε μεγάλες πιέσεις (κυρίως από τον ΔΗΣΥ), θα συγκρατούσε τα ποσοστά του, αλλά τα μεγάλα προβλήματα θα τα αντιμετωπίσει την επόμενη μέρα. Ότι ο ΔΗΣΥ θα αποκτήσει τον πρώτο λόγο στις διεργασίες που θα γίνουν, όχι μόνο λόγω εκλογικής πρωτιάς, αλλά και επειδή είναι διατεθειμένος και μπορεί να «δώσει» περισσότερα σε πολλούς ενδιαφερόμενους.

Οι περισσότερες εκτιμήσεις επιβεβαιώθηκαν και αυτά δεν τα γράφουμε για να ευλογήσουμε τα γένια μας. Για όποιον μπορούσε να αναλύσει στοιχειωδώς ψύχραιμα τα πράγματα, όλα αυτά ήταν ξεκάθαρα. Όπως εξίσου ξεκάθαρα είναι τα προβλήματα που έχουν να επιλύσουν όλα τα κόμματα την επόμενη μέρα. Διότι ουσιαστικά ελάχιστα πράγματα άλλαξαν.

Ας τα πάρουμε με τη σειρά. Η κυβέρνηση Χριστόφια έχει λιγότερα από δύο χρόνια θητείας, μέσα σε ένα εξαιρετικά δύσκολο τοπίο. Η κρίση της Ελλάδας αρχίζει και ακουμπά την Κύπρο (βλ. Έκθεση Fitch) και πιθανότατα αυτό θα επιδεινώσει περαιτέρω την κατάσταση σε πολλά επίπεδα. Η αξιολόγηση της κυβέρνησης είναι αρνητική και ο μόνος σύμμαχος του ΑΚΕΛ, το ΔΗΚΟ, είναι βαθιά διχασμένο εσωτερικά. Άρα λογικά και η κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει προβλήματα σταθερότητας και συνοχής.Πιθανόν το ΑΚΕΛ σύντομα να μείνει μόνο και να μπει σε φάση απομόνωσης, ανάλογη με αυτήν του ΔΗΣΥ μετά το 2001. Και αυτό, χωρίς να διαθέτει έναν ηγέτη με προσωπικό πολιτικό έρεισμα σε άλλους χώρους, όπως είχε π.χ. ο Γλαύκος Κληρίδης, που η προσωπική του εμβέλεια υπερέβαινε κατά πολύ τα όρια του ΔΗΣΥ. Ο κ. Χριστόφιας, χωρίς ανοιχτά συμπαρατασσόμενους συμμάχους, πολύ δύσκολα κερδίζει. Αυτό τουλάχιστον κατέγραψαν τα νούμερα των βουλευτικών εκλογών. Άρα το βασικό δίλημμα που θα πρέπει να απαντήσει το ΑΚΕΛ είναι αν θα πάει ως το τέλος, διεκδικώντας την επανεκλογή Χριστόφια, γνωρίζοντας όμως ότι αυτό θα έχει μειωμένες πιθανότητες ή αν θα παραχωρήσει σε μια νέα πολιτική συμμαχία, με το ΑΚΕΛ βασικό πυλώνα της, αλλά υποψήφιο Πρόεδρο κάποιο στέλεχος άλλου κόμματος.

Ο ΔΗΣΥ βγήκε εκλογικά ενισχυμένος, πέτυχε τον στόχο του, με την εκλογή προέδρου Βουλής, αλλά θα έχει να αντιμετωπίσει διαφορετικής υφής ζητήματα. Η ώσμωσή του με τις δυνάμεις του «ενδιάμεσου χώρου» πιθανόν να τον εγκλωβίσει σε επιλογές που κινούνται έξω από τη λογική της ηγεσίας του, αλλά και την πολιτική παράδοση του κόμματος. Γνωρίζοντας ότι οι επόμενες εκλογές για τον ΔΗΣΥ – μετά από δέκα χρόνια στην αντιπολίτευση – θα είναι ζωτικής σημασίας, οι δυνάμεις του «ενδιαμέσου χώρου» (που από «παζάρια» γνωρίζουν καλά…) θα επιχειρήσουν να επιβάλλουν όρους που ο ΔΗΣΥ θα πρέπει να δει προσεκτικά πώς θα διαχειριστεί. Αυτονόητα, δε, οι αντιστάσεις του θα είναι ασθενέστερες, αν απέναντι στον κ. Αναστασιάδη δεν είναι ο κ. Χριστόφιας, αλλά κάποιο στέλεχος (π.χ. του ΔΗΚΟ) ή κάποια άλλη προσωπικότητα με «κεντρογενή»-μετριοπαθή χαρακτηριστικά.

Το ΔΗΚΟ μπορεί να πέρασε με σχετική επιτυχία τον κάβο των εκλογών, αλλά τα δύσκολα τώρα αρχίζουν. Η στάση Κουλία στην εκλογή πρόεδρου της Βουλής έδειξε ότι η ομάδα που αντιδρά στη συνεργασία με το ΑΚΕΛ είναι αποφασισμένος να την πολεμήσει με κάθε κόστος. Ασχέτως του τι αισθήματα τρέφει κάποιος γι' αυτά τα στελέχη, χωρίς αυτά, προεδρικές εκλογές πολύ δύσκολα κερδίζονται. Και πλέον εξέλιπε η συγκολλητική ουσία ηγεσίας και διαφωνούντων, που ήταν η συμμετοχή σε κοινό ψηφοδέλτιο. Τώρα ο καθένας τραβάει τον δρόμο του. Και όσο συνεχίζεται αυτή η κατάσταση, το κόμμα θα χάνει τη διαπραγματευτική του δύναμη και θα περιορίζονται οι επιλογές του.

Τα δύσκολα για όλους τώρα αρχίζουν. Και πιθανότατα οι εξελίξεις στην οικονομία και ίσως και στο εθνικό θέμα θα κάνουν τις αποφάσεις, για όλους, ακόμα πιο δύσκολες. Εκτός από τον μικροπολιτικό σχεδιασμό, υπάρχουν και οι αποφάσεις για θέματα μείζονος πολιτικής. Εκτός αν τα πραγματικά προβλήματα μπουν κάτω από το χαλί. Η πρώτη φορά θα είναι;

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Κυβέρνηση - καμικάζι

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Να μιλήσουμε καθαρά, λοιπόν. Το νέο Μνημόνιο που θα φέρει προς ψήφιση στη Βουλή πρέπει να ψηφισθεί γιατί αλλιώς η χώρα δεν θα πάρει την πέμπτη δόση και θα χρεοκοπήσει. Τελεία και παύλα. Ποιο είναι το πρόβλημα τώρα; Οτι φοβόμαστε όλοι πως η κυβέρνηση Παπανδρέου θα «κρεμάσει στα μανταλάκια», για δεύτερη φορά, όσους ανθρώπους πιστεύουν στην ανάγκη των μεταρρυθμίσεων, της μείωσης της κρατικής σπατάλης και θέλουν την Ελλάδα μια σοβαρή ευρωπαϊκή χώρα. Για να φέρει αποτέλεσμα το Μνημόνιο και να μη χρειασθεί τρίτος γύρος ασφυκτικών μέτρων και νέες θυσίες θα πρέπει να συμβούν τα εξής πράγματα:

(α) Ο πρωθυπουργός, το γραφείο του και οι νέοι υπουργοί του να αποδειχθούν σούπερ μάνατζερ με αντίληψη καμικάζι.

Οι μέχρι τώρα ενδείξεις δεν πείθουν ότι το έργο βγαίνει πέρα με το υπάρχον πολιτικό προσωπικό

(β) Οι υπουργοί που διαφωνούν, υπονομεύουν, είναι αντίθετοι στην ανάπτυξη, πολεμούν την επιχειρηματικότητα και είναι γνωστοί με τα ονόματά τους να πάνε σπίτι τους, όσο κοντά και αν είναι συναισθηματικά στον κ. Παπανδρέου.

(γ) Τα μεγάλα έργα ή projects των ιδιωτικοποιήσεων και του κλεισίματος οργανισμών να έλθουν εις πέρας από κορυφαίους μάνατζερ, με αστραπιαίους ρυθμούς, παραγνωρίζοντας κάθε ρίσκο.

(δ) Οι υπουργοί, τα υπουργεία και όλο το κράτος να καταλάβουν ότι η χώρα χρειάζεται επενδύσεις και μόνο επενδύσεις. Να εκμεταλλευθούν, δηλαδή, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας λόγω μείωσης μισθών, ενοικίων κ. λπ. και να πείσουν επενδυτές ότι αξίζει να έλθουν στην Ελλάδα, αφού οι τράπεζες δεν θα έχουν χρήματα για εγχώριες επενδύσεις.

(ε) Η χώρα να μη μετατραπεί σε αρένα αδελφοκτόνων επιθέσεων, οχλοκρατίας και παράλυσης.

Αν κάποιος μπορούσε να μας εγγυηθεί ότι τουλάχιστον τρία ή τέσσερα από τα παραπάνω θα γίνουν, τότε ίσως να αξίζει να πεισθούν οι Ελληνες πολίτες για έναν ακόμη γύρο θυσιών. Είναι τεράστιο το ρίσκο όμως και οι μέχρι τώρα ενδείξεις δεν πείθουν ότι το έργο βγαίνει πέρα με το υπάρχον πολιτικό προσωπικό. Εννοούμε βεβαίως ότι δεν βγαίνει πέρα ούτε με μια κυβέρνηση της Ν. Δ. που αντί για την Κατσέλη θα έχει τον Μανώλη και την ίδια ακριβώς λειψανδρία στελεχικού δυναμικού.

Οπότε; Εδώ είναι τα δύσκολα. Η χώρα χρειάζεται μια κυβέρνηση αποφασισμένων, τεχνοκρατών που θα έπιαναν τον ταύρο από τα κέρατα. Τα ονόματά τους είναι πάνω-κάτω γνωστά και ανήκουν σε όλα τα κόμματα: στο ΠΑΣΟΚ, στη Ν.Δ., στον ΛΑΟΣ, στη Δημοκρατική Συμμαχία και στη Δημοκρατική Αριστερά, ενώ και η «αγορά» έχει τουλάχιστον είκοσι ικανούς ανθρώπους που θα μπορούσαν να βγάλουν πέρα το δύσκολο project. Το πρόβλημα είναι πως αν αυτοί οι άνθρωποι σύστηναν ένα δικό τους κόμμα, το ποσοστό που θα έπαιρναν δύσκολα θα γινόταν διψήφιο, εκτός αν είχαν πρώτα δοκιμάσει και αποτύχει τα δύο μεγάλα κόμματα να διαχειρισθούν την κρίση.

Σήμερα πάντως και ο κ. Σαμαράς πρέπει να ανάβει μια λαμπάδα για να περάσουν τα μέτρα και οι αποκρατικοποιήσεις από τη Βουλή. Αν αυτό συμβεί και εξασφαλίσουμε την πέμπτη δόση και το νέο δάνειο, θα έχει έλθει η ώρα για τον κ. Παπανδρέου να αποφασίσει αν έχει τα κότσια να κάνει μια κυβέρνηση-καμικάζι. Υπάρχει βεβαίως το ενδεχόμενο να θεωρήσει επιτυχία την ψήφιση των μέτρων, να επαναπαυθεί και να πεισθεί από τους αυλοκόλακες πως δεν χρειάζεται να αλλάξουν και πολλά στην κυβέρνηση. Αν συμβεί και αυτό, οι μεν εταίροι μας θα δοκιμασθούν... ψυχικά, η δε επιστήμη θα σηκώσει τα χέρια ψηλά... Ο κ. Παπανδρέου, αν αποτύχει πάλι ως CEO της χώρας, δεν θα δικαιούται ούτε να ζητήσει άλλη δόση από τους ξένους ούτε, όμως, πολύ περισσότερο, και άλλες θυσίες από τον λαό.

Προς έκπτωση πολιτική

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Η κρίση της οικονομίας έχει αρχίσει να λειτουργεί υπονομευτικά για το πολιτικό σύστημα της χώρας, όπως αυτό διαμορφώθηκε στη διάρκεια της μεταπολιτεύσεως. Βουλευτές προπηλακίζονται, το Κοινοβούλιο λοιδορείται, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στοχοποιείται και η κοινωνία αποξενώνεται από την πολιτική της ηγεσία. Με δύο λόγια το σύστημα νοσεί.

Αποτελεί μικράν παρηγορία ότι η Ιστορία έχει επαναληφθεί στο παρελθόν. Στα μέσα της δεκαετίας του '30, ο Γεώργιος Βλάχος διά των στηλών της «Κ» μιλούσε για την ανάγκη συγκροτήσεως «Διευθυντηρίου», προς επιβολή δραστικής θεραπείας στη νοσούσα Ελλάδα. Δεν θεωρούσε ο Βλάχος ότι η δικτατορία αποτελούσε λύση, διότι όπως έλεγε «δεν δημιουργεί σύστημα» που είναι απαραίτητο για να διοικηθεί μια χώρα, σε βάθος χρόνου. Διευθυντήριο δεν συγκροτήθηκε και ο Ιωάννης Μεταξάς επέβαλε δικτατορία, στις 4 Αυγούστου 1936.

Στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις κρίσεων -των μέσων της δεκαετίας του '30 και του '60- το κοινοβουλευτικό πολίτευμα κατελύθη

Στα μέσα της δεκαετίας του '60 είχε εκδηλωθεί κρίση πολιτική, μείζονος διαστάσεως, διότι ο πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου επέμενε να αναλάβει το υπουργείο Αμύνης, όταν ο υιός του, Ανδρέας, κατηγορείτο ότι μετείχε σε συνωμοτική στρατιωτική οργάνωση. Παραιτηθείς από την πρωθυπουργία συνήγειρε τα πλήθη, η Ελλάς εβίωσε τον παλαιότερο «διχασμό», σε νέα έκδοση, το παλαιό καθεστώς συνετρίβη στη δίνη μιας ασυναρτησίας και οικτρά δικτατορία επεβλήθη για μία επταετία.

Οι αρχιτέκτονες του συστήματος της μεταπολιτεύσεως επέρριψαν την ευθύνη της κρίσεως του '65 στον πρώην Βασιλέα Κωνσταντίνο και απηλλάγησαν από την Μοναρχία, αφού μετήλθαν διαφόρων τεχνασμάτων. Θεώρησαν ότι με αυτόν τον τρόπο έλυναν το «πολιτικό πρόβλημα» της χώρας. Το μόνον που επέτυχαν ήταν να εκτεθούν στην οργή και στην κατακραυγή του πλήθους, δίχως να είναι δυνατόν να μεταθέσουν ευθύνες στα Ανάκτορα.

Προβάλλουν ορισμένοι την ανάγκη δραστικής ανανεώσεως του πολιτικού συστήματος. Στην κοινοβουλευτική, όμως, δημοκρατία η ανάδειξη πολιτικού σχήματος προϋποθέτει περίοδο ωριμάνσεως. Ταχύτερη πορεία για την κατάκτηση της εξουσίας, από εκείνη του ΠΑΣΟΚ, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει, και αυτή απαίτησε την πάροδο μιας επταετίας και έναν δαιμόνιο ηγέτη.

Στις δύο προηγούμενες περιπτώσεις κρίσεων -των μέσων της δεκαετίας του '30 και του '60- το κοινοβουλευτικό πολίτευμα κατελύθη. Και η μεν δικτατορία του Ιω. Μεταξά οδήγησε στο έπος της Αλβανίας και στη δημιουργία κοινωνικού κράτους, ενώ η δικτατορία των συνταγματαρχών στον ακρωτηριασμό και την κατοχή της Βόρειας Κύπρου από τα τουρκικά στρατεύματα.

Η σημερινή Ελλάς βρίσκεται ακόμη στην αρχή μιας κρίσεως. Δεν έχουν κλείσει δύο εβδομάδες από τη στιγμή που εκδηλώθηκε η πρώτη οργανωμένη αντίδραση εναντίον του πολιτικού κόσμου στο σύνολό του. Αλλά η οργισμένη κοινωνία δεν δημιουργεί σύστημα, αυτός ο ρόλος ανήκει στους πολιτικούς.

Το σύστημα της μεταπολιτεύσεως θεώρησε ότι η ενσωμάτωση της χώρας στην Ενωμένη Ευρώπη διασφάλιζε το οικονομικό μέλλον της Ελλάδος, διαψεύσθηκε και οδηγούμεθα σε χρεοκοπία. Ας φροντίσει να διασφαλίσει το αντιπροσωπευτικό σύστημα, αποκαθιστώντας σχέσεις λειτουργικές με την κοινωνία, πριν οδηγηθεί σε κατάρρευση.

Η πολυτέλεια του διχασμού

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Οσο περνάει ο καιρός και συνειδητοποιούμε το βάθος της τρύπας στην οποία βρισκόμαστε, καταλαβαίνουμε ότι θα δυσκολευτούμε πολύ να γλιτώσουμε. Επειδή αυτήν τη φορά δεν έχουμε κάποιον εχθρό να μας ενώνει, θα πρέπει να ξεπεράσουμε τους κακούς εαυτούς μας για να βγούμε νικητές. Εμείς πρέπει να συμφωνήσουμε μεταξύ μας αν θα δεχθούμε τις προτεινόμενες λύσεις, εμείς θα υποστούμε τις θυσίες, εμείς θα πρέπει να αντέξουμε τους αγώνες - χωρίς να διαλυθούμε επειδή δεν μας ενώνει η οργή εναντίον κάποιου κατακτητή ή ντόπιου «εκπροσώπου» του. Οσο και αν προσπαθούν κάποιοι να καθοδηγήσουν τη σημερινή μας περιπέτεια στα γνωστά πλαίσια τού «εμείς οι καλοί εναντίον των κακών άλλων», η αλήθεια είναι ότι αυτήν τη φορά είμαστε όλοι στο ίδιο στρατόπεδο: όλοι είμαστε αδικημένοι που βρεθήκαμε αντιμέτωποι με τα χρέη δεκαετιών, όλοι έχουμε τον ίδιο στόχο, να θέσουμε τη χώρα μας σε νέες βάσεις οι οποίες θα συγκρατούν ό, τι καλό υπάρχει σήμερα και θα το συνδέσουν με ό, τι καλύτερο μπορούμε να δημιουργήσουμε.

Οταν παρακολουθούμε τις δηλώσεις και τις συμπεριφορές των πολιτικών, των συνδικαλιστών αλλά και πολλών πολιτών τον τελευταίο καιρό, μας δημιουργείται η εντύπωση ότι είμαστε σε πόλεμο μεταξύ μας: ότι για όλα φταίει αυτή η κυβέρνηση ή η προηγούμενη, αυτή η ομάδα ή κάποια άλλη, οι δημόσιοι υπάλληλοι ή οι επιχειρηματίες κ. ο. κ. Αυτή τη νοοτροπία ανέδειξε για άλλη μια φορά η συνάντηση των πολιτικών αρχηγών υπό τον πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια την προηγούμενη εβδομάδα. Ενώ ο Πρόεδρος ζήτησε εθνική ομοψυχία εν όψει του κινδύνου να μην επιτευχθεί συμφωνία με τους δανειστές μας για την πέμπτη δόση του δανείου μας, κάθε αρχηγός εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία να δείξει πόσο καλύτερο είναι το δικό του κόμμα από τα άλλα. Και οι δανειστές, που απαιτούσαν να συναινέσει η Νέα Δημοκρατία με την κυβέρνηση, τώρα περιμένουν με αγωνία να δουν αν το ΠΑΣΟΚ θα πετύχει συμφωνία με τον εαυτό του. Αναμένεται ότι τα έκτακτα μέτρα για το 2011 και του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, τα οποία συμφωνήθηκαν προχθές με την τρόικα, θα προκαλέσουν έντονες διαφωνίες στο Υπουργικό Συμβούλιο και την Κοινοβουλευτική Ομάδα.

Επανειλημμένως έχουμε δει στην ελληνική Ιστορία ότι όταν αντιμετωπίζουμε κοινό εχθρό, και έχουμε έναν ηγέτη που μας εμψυχώνει, ενωνόμαστε και πετυχαίνουμε τα ακατόρθωτα. Τις μεγαλύτερες νίκες τις πετύχαμε όταν μπορέσαμε να συνδέσουμε το δικό μας συμφέρον με αυτό των ισχυρότερων συμμάχων μας. Οταν ο εχθρός εκλείψει, όμως, τρωγόμαστε μεταξύ μας έως ότου ο ένας επιβληθεί του άλλου - και όποτε μπορούμε εκμεταλλευόμαστε τους ξένους συμμάχους για να πετύχουμε τους εσωτερικούς στόχους μας. Αμέτρητες τραγωδίες γεννήθηκαν από τις εμφύλιες διαφωνίες μας και ακόμη δεν μάθαμε να τις αποφεύγουμε.

Τις μεγαλύτερες νίκες τις πετύχαμε όταν μπορέσαμε να συνδέσουμε το δικό μας συμφέρον με αυτό των ισχυρότερων συμμάχων μας

Αφού, λοιπόν, ο Αντώνης Σαμαράς επέλεξε να παραμείνει «αντιμνημονιακός» πόλος της πολιτικής, και ο Γιώργος Παπανδρέου δήλωσε ότι συνεχίζει υπερήφανος και μόνος τις προσπάθειες να πετύχει συμφωνία με τους δανειστές, και ενώ ένα διογκούμενο πλήθος οργισμένων αμφισβητεί ολόκληρο το πολιτικό μας σύστημα, η αγωνία για συναίνεση μεταφέρθηκε στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ... Είτε φταίει ο Παπανδρέου που δεν ενημερώνει τους βουλευτές του για τις μεγάλες αποφάσεις, είτε φταίνε τα στελέχη που δεν πιέζουν στην ώρα τους να μάθουν, είναι απίστευτο ότι ακόμη και μέσα στο κυβερνών κόμμα αισθάνονται ότι έχουν την πολυτέλεια να διαφωνούν μεταξύ τους. Με τέτοια τακτική και τέτοια νοοτροπία, πώς θα πείσουν τους πολίτες για την ανάγκη της δημοσιονομικής προσαρμογής και των άλλων σκληρών μέτρων; Οταν το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης και σύσσωμη η Αριστερά αμφισβητεί τη σημερινή πορεία, πώς θα ενθαρρυνθεί ο κόσμος με το μήνυμα ότι οι θυσίες θα οδηγήσουν στη σωτηρία;

Λίγοι φαίνεται να έχουν καταλάβει ότι δεν υπάρχουν διλήμματα, άρα δεν υπάρχει χώρος μεγάλων διαφωνιών. Κανένα κόμμα δεν θέλει την έξοδο από την Ευρωζώνη και επιστροφή στη δραχμή, κανείς δεν μπορεί να πιστέψει ότι αν παύαμε τις πληρωμές στους δανειστές δεν θα κατέρρεε η οικονομία και μαζί της η κοινωνία. Ποιος πιστεύει ότι οι πολιτικοί μπορούν να αγνοήσουν την οργή των ψηφοφόρων και να μην προσπαθήσουν να τους δώσουν ελπίδα για το μέλλον; Προς τι όλη η φασαρία λοιπόν; Εκτός αν κάποιοι πιστεύουν ακόμη ότι ο λαός θα βγει κερδισμένος από μια κατάρρευση της κοινωνίας. Αν το πιστεύουν, ας το πουν.

ΤΡΙΤΗ ΓΝΩΜΗ

Κασσανδρικός πληθωρισμός

Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ**

Στις αρχές του 1976 είχα συμμετάσχει σε ένα κλειστό συνέδριο του Στέιτ Ντιπάρτμεντ στην Ουάσιγκτον με θέμα τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Καλεσμένοι ήταν σχετικά γνωστοί Ελληνοαμερικανοί κοινωνικοί επιστήμονες. Οι προβλέψεις των περισσότερων κινήθηκαν κάπου ανάμεσα στο γκρίζο και το μαύρο, και κυριολεκτικά με συγκλόνισαν. Ακούστηκε, για παράδειγμα, ότι σύντομα ο τόπος θα αντιμετώπιζε έντονες πολιτικές αναταράξεις με επίκεντρο τις δράσεις των νοσταλγών της Μοναρχίας. Ενα νέο «καθεστωτικό», θα συνεπαγόταν -υποστηρίχθηκε- τη χρήση βίας με τρομοκρατικές μεθόδους. Αλλος συνάδελφος ισχυρίστηκε ότι νέοι κομματικοί σχηματισμοί σύντομα θα αντικαθιστούσαν τα μεταδικτατορικά κόμματα [Νέα Δημοκρατία, Ενωση Κέντρου, ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ και ΚΚΕ (Εσωτερικού)]. Και ο κασσανδρισμός έσπασε το φράγμα του ήχου, όταν σοβαρός συνάδελφος προέβλεψε τον άμεσο κίνδυνο αποσχιστικού κινήματος στην Κρήτη. Οταν μου δόθηκε ο λόγος στο τέλος της ημερίδας, αμφισβήτησα την άκρατη απαισιοδοξία των συναδέλφων μου. Προέβλεψα ότι η μετάβαση στην εδραιωμένη δημοκρατία είχε μπει πλέον σε ασφαλή δρόμο και ότι τα υπάρχοντα κόμματα θα δέσποζαν τις επόμενες δεκαετίες στο πολιτικό σκηνικό. Επεσα έξω στην περίπτωση της Ενωσης Κέντρου, η οποία μπήκε σε τροχιά διάλυσης μετά τις εκλογές του 1977. Μέχρι σήμερα δεν είμαι βέβαιος αν οι απόψεις μου ήταν το προϊόν ψυχρής επιστημονικής εκτίμησης ή προσωπικής επιθυμίας και ελπίδας.

EUROKINISSI

Οι εκλογές, που θα γίνουν το αργότερο το 2013, θα επιτρέψουν στους ψηφοφόρους να επιλέξουν ελεύθερα τους εκλεκτούς τους. Στο τέλος, εμείς οι πολίτες πρέπει να κρίνουμε (με πυξίδα την ανανέωση) ποια ικανά και άφθαρτα πρόσωπα θα πάρουν τη μοίρα του τόπου μας στα χέρια τους.

Τριάντα πέντε χρόνια αργότερα, με δεδομένη την πρωτόγνωρη οικονομική μας κρίση, προσπαθώ να φανταστώ τι θα λεγόταν σε μια παρόμοια ημερίδα στη καρδιά της διπλωματικής Ουάσιγκτον. Η κατάστασή μας, δυστυχώς, δεν βοηθά τους ξένους αναλυτές να κάνουν σταθερές προβλέψεις. Δεν υπάρχουν σήμερα ηγετικές μορφές, όπως του Κωνσταντίνου Καραμανλή (από τη Δεξιά) και των Ηλία Ηλιού και Χαρίλαου Φλωράκη (από την Αριστερά), οι οποίοι αντιμετώπισαν τις μεγάλες προκλήσεις στα πρώτα χρόνια της μεταδικτατορικής περιόδου σε κλίμα συναίνεσης ή αμοιβαίας ανοχής. Ζούμε σε μια περίοδο μαζικής κατάθλιψης. «Οργή και αγανάκτηση» είναι οι δύο λέξεις που δεσπόζουν στην τρέχουσα αφήγηση. Ο λόγος της διανόησης είναι οξύς και εισαγγελικός. Οι πολιτικοί μας λειτουργούν μεταξύ φραστικής σύγκρουσης και πολιτικού αυτισμού. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν μια γενική απαξίωση κομμάτων και θεσμών, καθώς και έναν διάχυτο φόβο ότι η Ελλάδα έχει πέσει θύμα κερδοσκοπικών κύκλων του εξωτερικού και των ντόπιων συνεργατών τους. Η έννοια της αυτοκριτικής είναι σχεδόν ανύπαρκτη στην ελληνική ελίτ και τους απλούς πολίτες. Λίγοι είναι αυτοί που αντιλαμβάνονται ότι οι μεγάλες επιτυχίες που σημειώθηκαν τα τελευταία τριάντα χρόνια (ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ και προσχώρηση στην Ευρωζώνη, αποτροπή πολεμικής σύρραξης με την Τουρκία χωρίς ταπεινωτική συνθηκολόγηση, ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ενωση και την Ευρωζώνη) έχουν ανεπιστρεπτί μετακινήσει τη χώρα μας έξω από τις ζώνες της οικονομικής υπανάπτυξης, των περιφερειακών συγκρούσεων, των αυταρχικών καθεστώτων, των επαναστατικών κραδασμών και των στρατιωτικών παρεμβάσεων των μεγάλων δυνάμεων.

Τι πρέπει να κάνουμε στις κρίσιμες μέρες που έρχονται; Κατ' αρχάς πρέπει να ξεφύγουμε από βλαβερές τοποθετήσεις του τύπου «Τιτανικός», «στο χείλος του γκρεμού», «αλλάζουμε ή βουλιάζουμε», «όχι στο Μνημόνιο», «τρόικα ίσον κατοχή», «αναδιάρθρωση τώρα», «πέμπτη δόση ή χάος», «πίσω στη δραχμή», οι οποίες είναι αναπαλαιωμένες εκφάνσεις συνθημάτων, όπως «μικρά πλην έντιμος Ελλάς» και «οίκαδε» (της εποχής των εκλογών του 1920). Πρέπει οπωσδήποτε να αντιληφθούμε ότι είμαστε μια υπερχρεωμένη, αλλά πλούσια χώρα, και ότι αν συνεργαστούμε μπορούμε μαζί να εξέλθουμε από την κρίση. Κατά τη γνώμη μου υπάρχει μια ντε φάκτο διάγνωση του προβλήματος από το ΠΑΣΟΚ, τη Νέα Δημοκρατία, το ΛΑΟΣ, τη Δημοκρατική Συμμαχία και τη Δημοκρατική Αριστερά. Το κυριότερο συστατικό αυτής της διάγνωσης είναι ότι τα έξοδά μας υπερβαίνουν κατά πολύ των εσόδων μας! Αρα, πρέπει χωρίς χρονοτριβή να μειώσουμε τα παράλογα μεγέθη του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Σημαντικά συστατικά της παραπάνω διάγνωσης είναι το υπερτροφικό και σπάταλο κράτος, οι κρατικοδίαιτες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, τα άνισα επίπεδα αμοιβών και επιδομάτων στη Δημόσια Διοίκηση και τις ΔΕΚΟ, το διεκδικητικό και αμείλικτο συνδικαλιστικό κίνημα, και ένα φορολογικό σύστημα που δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη. Τέλος, πρέπει να προσθέσουμε την άμεση ανάγκη ίασης μόνιμων παθογενειών, όπως οι πελατειακές σχέσεις, η φοροδιαφυγή και η διαφθορά σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνίας μας - μη εξαιρώντας την παιδεία, την Υγεία, τη Δικαιοσύνη, την Εκκλησία, την Αστυνομία και τις Ενοπλες Δυνάμεις.

Δεν έχουμε καιρό για χάσιμο. Οι δημοσκοπήσεις δίνουν ελαφρό προβάδισμα σε μια κυβέρνηση που θα απολαμβάνει τη στήριξη των δύο μεγάλων κομμάτων εξουσίας. Εάν όμως για λόγους κομματικής σκοπιμότητας αυτό δεν πραγματοποιηθεί, η σημερινή κυβέρνηση, που απολαμβάνει πλειοψηφία 156/300 στη Βουλή, πρέπει να προχωρήσει στις μεταρρυθμίσεις και να λάβει τα επώδυνα μέτρα που απαιτούνται για να περάσει η χώρα τον κάβο της επόμενης δόσης και της υπερψήφισης του λεγόμενου μεσοπρόθεσμου προγράμματος από το Κοινοβούλιο. Είναι βέβαιο ότι το ΠΑΣΟΚ θα φθαρεί στις δημοσκοπήσεις των επόμενων μηνών. Αλλά οι εκλογές, που θα γίνουν το αργότερο το 2013, θα επιτρέψουν στους ψηφοφόρους να επιλέξουν ελεύθερα τους εκλεκτούς τους. Διάττοντες «σωτήρες», που συστηματικά καταδικάζουν το υπάρχον πολιτικό σύστημα, έχουν την άνεση χρόνου να σχηματίσουν καινούργια κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων. Στο τέλος, εμείς οι πολίτες πρέπει να κρίνουμε (με πυξίδα την ανανέωση) ποια ικανά και άφθαρτα πρόσωπα θα πάρουν τη μοίρα του τόπου μας στα χέρια τους. Στη δημοκρατία δεν υπάρχουν αδιέξοδα!

Ο κ. Θεόδωρος Κουλουμπής είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. couloumbis@msn. com

Το δίλημμα των βουλευτών

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Εχουν ένα δίκιο κι ένα πρόβλημα οι δεκαέξι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, που υπογράφουν την επιστολή προς τον πρωθυπουργό, σχετικά με το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα και τις αποκρατικοποιήσεις. Το δίκιο τους αφορά την ενημέρωση, το πρόβλημα τον χρόνο.

Γράφαμε και παλαιότερα ότι «οι αγορές να κινούνται πλέον με τις ταχύτητες του φωτός, οι κοινωνίες έχουν τους δικούς τους ρυθμούς. Δεν αντιδρούν με το πάτημα ενός κουμπιού, όπως γίνεται με τη μεταφορά μερικών δισεκατομμυρίων από τη Σιγκαπούρη στη Νέα Υόρκη σε κλάσματα δευτερολέπτου» («Καθημερινή» 7/3/2010) Το πρόβλημα λοιπόν τώρα είναι ότι η ελληνική οικονομία έχει τον κίνδυνο να χρεοκοπήσει με ταχύτητα μεγαλύτερη εκείνης του φωτός.

Βεβαίως, κανείς δημοκρατικός πολίτης δεν μπορεί να ψέξει τους βουλευτές που ζητούν ενημέρωση για το Μνημόνιο. Εφημερίδες, όμως, δεν διαβάζουν; Δεν τους περνά από τον νου τι μπορεί να πήγε στραβά στον ένα χρόνο, όταν κάποιοι στον ιδιωτικό τομέα θυσίασαν τις δουλειές τους κι άλλοι στον δημόσιο έκαναν λευκή απεργία; Η κ. Τόνια Αντωνίου -η οποία με ερωτήσεις της στην Βουλή ζητούσε: α) να διατηρηθεί η ΔΟΥ Αταλάντης (25/5/2011), β) να μην κλείσει το Θεατρικό Μουσείο (16/5/20 11), γ) να αναγνωριστεί η προϋπηρεσία επιστημόνων που υπηρέτησαν στους καποδιστριακούς δήμους (9/5/2011), δ) να μην πληρώνουν οι ελαιοπαραγωγοί εισφορά στον ΕΛΓΑ (2/5/2011) - δεν μπορεί να φανταστεί γιατί, άραγε, να χρειαζόμαστε το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα και 65 δισ. επιπλέον για να έχουμε λεφτά τα επόμενα τρία χρόνια;

Κι εντάξει! Η κ. Εύα Καϊλή μπορεί να αναρωτιέται γιατί «σήμερα ένα χρόνο μετά (την ψήφιση του Μνημονίου) βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο μεταίχμιο και πάλι;». Ο κ. Εκτορας Νασιώκας, ο οποίος διετέλεσε και υπουργός, δεν μπόρεσε να καταλάβει τι δεν έγινε σωστά με το Μνημόνιο όταν ζητούσε «να διευθετηθεί το ζήτημα (της πρόσληψης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και συγγενών τους) και να τοποθετηθούν οι επιτυχόντες, που έχουν λάβει την απόφαση τοποθέτησής τους, στις θέσεις εργασίας τους άμεσα και χωρίς να εμπίπτουν στον περιορισμό του μέτρου, μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις»; (Ερώτηση 5/5/2011). Και μην μιλήσουμε για τους συνυπογράφοντες κ. Κώστα Καρτάλη και Πάρι Κουκουλόπουλο που ξέρουν δυο πολιτικά γράμματα παραπάνω και ζητούσαν πάνω κάτω τα ίδια.

Η πολιτική είναι η τέχνη που ασκείται επί του πραγματικού και όχι του ιδανικού, όπως νομίζουν οι 16 του ΠΑΣΟΚ

Καλώς ή κακώς, η πολιτική είναι η τέχνη που ασκείται επί του πραγματικού και όχι του ιδανικού, όπως θα ήθελαν οι 16 βουλευτές. Και το ιδανικό θα ήταν στα είκοσι έτη που συζητάμε (από το '90!) για αποκρατικοποιήσεις να είχαμε άλλα τόσα για να το σκεφτούμε καλύτερα. Μόνο που ο χρόνος μας τέλειωσε.

Φυσικά σε μια ιδανική κατάσταση - έστω πλασματική, σαν αυτή που ζούσαμε τα περασμένα χρόνια- δεν θα είχαμε μία προς πέντε προσλήψεις και οι αγρότες δεν θα πλήρωναν ΕΛΓΑ. Θα κάναμε κι ένα επιπλέον Θεατρικό Μουσείο, έτσι για να μάς βρίσκεται. Ελα, όμως, που στην προσπάθεια να κρατήσουμε τη ΔΟΥ Αταλάντης κινδυνεύουν να κλείσουν τα σχολεία και τα νοσοκομεία. Διότι αυτό που δεν μπορούν να κατανοήσουν οι 16 βουλευτές είναι πόσο τραγικά έγιναν τα διλήμματα. Δεν είναι το ύψος χρηματοδότησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, αλλά αν θα υπάρχει χρηματοδότηση και συνεπώς Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Εκτός πάλι αν, πραγματικά, δεν καταλαβαίνουν, κάτι που κάνει την κατάσταση πιο ανησυχητική.

pmandravelis@kathimerini. gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

Αυτοί θα τολμήσουν;

Επειδή προσπαθώ να βλέπω τη συνολική εικόνα των πραγμάτων, μέχρι πρότινος πίστευα ότι οι πιέσεις που δεχόμαστε, αλλά και οι κρίσεις πανικού που μας καταλαμβάνουν κάθε φορά όπου η τρόικα εξετάζει την πρόοδο του Μνημονίου, είναι περιστατικά επαναλαμβανόμενα μέσα σε μια πορεία αγωνιώδους επιβίωσης της χώρας από δόση σε δόση, μιας πορείας όμως με ασφαλή κατάληξη. Ας πούμε, σαν τα επεισόδια ενός σίριαλ, όπου καταλαβαίνεις ότι ο αφηγητής στο τέλος επιζεί. (Γιατί, αν δεν επιζούσε, πώς αλλιώς θα μας αφηγείτο την περιπέτειά του;) Φανταζόμουν, δηλαδή, την πορεία ως εξής: κατά καιρούς οι δανειστές θα μας βάζουν τις φωνές κι εμείς, λίγο με τη φοβέρα λίγο με την ελπίδα, θα πορευόμαστε βαρυγκομώντας, ώσπου κάποτε να ξελασπώσουμε.

Πολύ θα ήθελα να είχα την ίδια πεποίθηση σήμερα. Διότι βλέπω πια ότι η ισορροπία, μεταξύ των δικών τους απαιτήσεων και της δικής μας βούλησης να αλλάξουμε για να σωθούμε, κάθε φορά επιτυγχάνεται σε όλο και πιο χαμηλό σημείο, ενώ παράλληλα το κόστος έπειτα από κάθε σύγκρουση είναι όλο και πιο μεγάλο. Παραδείγματος χάριν, το τελευταίο bras de fer της τρόικας με την κυβέρνηση των περήφανων σοσιαλιστών μού θύμισε τη Μάχη του Σομ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το 1916. Ενας αδιάκοπος βομβαρδισμός επί μία εβδομάδα, με κάπου 600.000 βλήματα πυροβολικού, και ύστερα η σφαγή εκατοντάδων χιλιάδων επί μήνες. Και προς τι; Για μια έκταση ίσα με ένα γήπεδο, που λέει ο λόγος.

Το ίδιο ήταν και στην περίπτωσή μας. Κοντέψαμε να παίζουμε ξύλο στους δρόμους για αποκρατικοποιήσεις, που έπρεπε μόνοι μας να είχαμε βάλει μπροστά εδώ και ένα χρόνο. Και το χειρότερο; Με μικρότερο όφελος για το Δημόσιο και μεγαλύτερο κόστος για το πολιτικό σύστημα. Διότι, λ.χ., αν η κυβέρνηση είχε προσφέρει αμέσως το μερίδιο μετοχών του ΟΤΕ που δικαιούται βάσει του option η Deutsche Telekom, το ποσόν που θα εισέπραττε το Δημόσιο θα ήταν πολύ μεγαλύτερο από αυτό που θα εισπράξει σήμερα, βάσει της τιμής της μετοχής το τελευταίο διάστημα. Επίσης, πριν από ένα χρόνο το ενδιαφέρον των Κινέζων να μπούνε στον ΟΣΕ ήταν ειλικρινές. Σήμερα, έπειτα από όσα έχουν συμβεί, εξακολουθούν άραγε να ενδιαφέρονται; Επιπροσθέτως, ο τρόπος με τον οποίον απέσπασαν τη συμφωνία της κυβέρνησης για αποκρατικοποιήσεις εξπρές ίσως αφαιρεί από τη διαδικασία την πολιτική νομιμοποίησή της.

Διότι, αν η κυβέρνηση έπιανε τον ταύρο από τα κέρατα με δική της πρωτοβουλία, οι δυσαρεστημένοι του Δημοσίου θα έβριζαν το ΠΑΣΟΚ. Τώρα, όμως, θα βρίζουν τους ξένους και την Ευρώπη. Και αυτό είναι πολύ περισσότερο επικίνδυνο, γιατί η χώρα είναι σημαντικότερη από το ΠΑΣΟΚ, έστω και αν οι επαγγελματίες πασόκοι αυτά τα δύο τα ταυτίζουν.

Το τελευταίο σημείο είναι η γέφυρα που με οδηγεί στο κύριο θέμα του σημειώματος: ότι οι σοβαροί άνθρωποι που είναι διασκορπισμένοι οριζοντίως στα κόμματα (πλην της Αριστεράς, ασφαλώς) πρέπει, επιτέλους, να βρουν έναν τρόπο και να ενώσουν τις φωνές τους, για να δείξουν ότι δεν πάει άλλο. Οφείλουν να το πράξουν προτού είναι πολύ αργά. Τυχαίνει να γνωρίζω ότι, στη σημερινή Βουλή, υπάρχει μια τέτοια ομάδα συνετών ανθρώπων (ομάδα, περισσότερο με την έννοια της παρέας), οι οποίοι μοιράζονται μεταξύ τους την αγωνία και τους προβληματισμούς τους. Εχουν χρέος να ακολουθήσουν το πρόσφατο παράδειγμα των τριάντα ενός πανεπιστημιακών, συγγραφέων και επιστημόνων. Χρέος απέναντι στον εαυτό τους, την αξιοπρέπειά τους και το αληθινό νόημα της πολιτικής. Οσο εξαντλούν την ευφυΐα τους σε πιρουέτες και σαχλές δικαιολογίες του τύπου «πεθαίνει η γιαγιά μου», προκειμένου να συντηρούν επισφαλείς ισορροπίες, απλώς αφήνουν να απομακρύνεται η αληθινή ευκαιρία να εκπληρώσουν τον σκοπό για τον οποίον υποτίθεται ότι μπήκαν στην πολιτική: για να είναι χρήσιμοι!

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο Μάκης Βορίδης ποζάρει ευτυχής με την αειθαλή Ελίζα Βόζενμπεργκ, για την οποία θα μπορούσε να πει κανείς ότι ντύθηκε μπομπονιέρα, ώστε να κάνει κι ένα πέρασμα από τον γάμο της Δέσποινας Μοιραράκη...

Ενας ήρως με παντούφλες

Είναι κοινός τόπος πλέον ότι η πολιτική ζωή έχει ανάγκη από ηγέτες με τη στόφα ήρωα. Για τον λόγο αυτόν, υποθέτω, ο Βαγγέλης Μεϊμαράκης (για τους φίλους, «Δόκτωρ Βαγγέλας») προσφέρθηκε αυτοπροσώπως για τον ρόλο, δηλώνοντας υπερηφάνως και σε ύφος αντάξιο της ιδιότητός του ως προέδρου του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής» τα εξής: «Αυτοί (σ.σ.: οι πολιτικοί) που φοβούνται είναι οι ντιντήδες, όπως είπε ο Φαήλος, οι φλώροι που λέγαμε εμείς, οι φλούφληδες και οι σαλονάτοι, που λένε κάποιοι άλλοι. Οταν ασχολείσαι με τα κοινά δεν έχει "φοβάμαι"». Πέραν του προφανούς, που εξηγώ παραπάνω, υποψιάζομαι οι εμπνευσμένες, εν ανθηρώ Ελληνι λόγω δηλώσεις του πρώην υπουργού ήσαν, τρόπον τινά, ένας φόρος τιμής στο «gay parade», που τελέστηκε χθες στην Αθήνα, υπό την αιγίδα του δήμου...

Οι άντρες δεν μιλούν πολύ

Μια σπουδαία τιμή επεφύλασε η τύχη για την καλλιτέχνιδα Διοχάντη, η οποία εκπροσωπεί φέτος την Ελλάδα στη Μπιενάλε της Βενετίας: το ελληνικό περίπτερο εγκαινίασε την περασμένη Παρασκευή η εξοχότης του ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Θεόδωρος Πάγκαλος, συνοδευόμενος από τη σύζυγό του δημοτική σύμβουλο Καλυβίων και περιχώρων Χριστίνα Χριστοφάκη. Ο αντιπρόεδρος ευρέθη εκεί προσκεκλημένος σε άλλη καλλιτεχνική εκδήλωση, συγκεκριμένα, την παρουσίαση της εξαιρετικής συλλογής Ελλήνων ζωγράφων του φιλότεχνου δικηγόρου Γ. Φέλιου. Αξιοποίησε, όμως, την ευκαιρία να προσδώσει κάτι από την προσωπική αίγλη του στο έργο της Διοχάντης, όχι μόνον επειδή είναι πράγματι από τους ελάχιστους πολιτικούς με καλλιτεχνική παιδεία, αλλά ενδεχομένως και επειδή ο τίτλος του έργου της αξίας καλλιτέχνιδος ταιριάζει με την κατάσταση του έθνους: «Beyond reform», που σημαίνει «πέρα από αναμόρφωση».

Ωστόσο, ας μην είμαστε απόλυτοι, γιατί ο ίδιος ο αντιπρόεδρος με τις δηλώσεις του έδειξε ότι υπάρχει ελπίδα αναμόρφωσης, τουλάχιστον σε ατομικό επίπεδο, καθώς αρνήθηκε να σχολιάσει τα πολιτικά, αρκεσθείς στο εξής: «Οι σώφρονες δεν μιλούν, γιατί κινδυνεύουν να πουν βλακείες κι εγώ έχω πει πολλές βλακείες τελευταία».

Επίσης, ρίγος συγκίνησης διαπέρασε τους παρεστώτες, όταν ο Paul Yeroulanos τηλεφώνησε στον Θ. Πάγκαλο την ώρα των εγκαινίων και ο τελευταίος πέρασε το τηλέφωνό του στη Διοχάντη, επειδή ο υπουργός –ως οιονεί στρατηγός του Πολιτισμού που έχει τον νου και την καρδιά του στους πολεμιστές της πρώτης γραμμής– ήθελε να συγχαρεί προσωπικώς και να ενθαρρύνει την καλλιτέχνιδα.

Πάντως, μολονότι δεν ήμουν εκεί και κρίνω εξ αποστάσεως βάσει πληροφοριών, νομίζω ότι συνολικώς η ελληνική εκπροσώπηση ήταν ως γεγονός (event, ελληνιστί) ένας ενδιαφέρων, αν και εν μέρει τυχαίος, συνδυασμός στοιχείων ελληνικότητας, με αξιοσημείωτο καλλιτεχνικό βάθος: αδυναμία αναμόρφωσης, έπεα πτερόεντα, αλλά και το ότι –κατά πληροφορίες– το συνεργείο που έστησε το ελληνικό περίπτερο δεν είχε ακόμη πληρωθεί από το ελληνικό Δημόσιο. Ισως όμως το κατ' εξοχήν ελληνικό στοιχείο να είναι το γεγονός ότι για τα εγκαίνια ταξίδεψαν στη Βενετία τρεις υπάλληλοι του υπουργείου Πολιτισμού, οι οποίοι και θα παραμείνουν εκεί επί οκταήμερο. Αν σε κάποιους αυτό φαίνεται υπερβολή, κάνουν λάθος. Κανονικά θα έπρεπε να ήσαν τουλάχιστον είκοσι και να έμεναν στη Βενετία δύο γεμάτες εβδομάδες, διότι το «κιμπαριλίκι» αρμόζει στην αξία του ελληνικού πολιτισμού και στη θεμελιώδη θέση την οποία κατέχει σε αυτό που ονομάζουμε Δύση. Γι' αυτό, άλλωστε, δεν πήγε ο Γιώργος στη σύνοδο του Μαρτίου με σαράντα πέντε νοματαίους, ενώ η φουκαριάρα η Μέρκελ (πφφφ!) με μόλις δέκα;

kassimatis@kathimerini.gr

www.peugeot.com.cy

NEO PEUGEOT *508*

ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.

ΕΓΓΥΗΣΗ 5 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ

Διατίθεται και σε
1.6 lt ΑΥΤΟΜΑΤΟ βενζίνης και πετρελαίου.

Καταναλώσεις Καυσίμων (Λίτρα ανά 100 km): εντός πόλεως 5.1 - 10.5 • εκτός πόλεως 4.0 - 5.3 • μεικτός κύκλος 4.4 - 7.1 • εκπομπές CO_2 115 - 164

Σε έναν κόσμο όπου όλα γίνονται αστραπιαία, ο χρόνος που μένει για τον εαυτό σου είναι πραγματική πολυτέλεια.
Νέο PEUGEOT 508. Στιγμές ποιότητας.

Διατίθεται σε βενζινοκίνητο: 1.6lt 120hp auto και 1.6lt Turbo 156hp manual και auto.
Πετρελαιοκίνητο: 1.6lt eHDi 112hp manual και auto, 2.0lt HDi 140hp manual, 2.0lt HDi 163hp manual και auto, 2.2lt HDi 204hp auto.

NEO PEUGEOT *508*

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

M.P.M eurocars **ΛΕΥΚΩΣΙΑ:** 22742742 **ΛΕΜΕΣΟΣ:** 25391890 **ΛΑΡΝΑΚΑ:** 24636320 **ΠΑΦΟΣ:** 26221212 **ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ:** 23828064

Σε Συμπληγάδες η κυβέρνηση τον Ιούνιο

Δραματικό κλίμα στο υπουργικό συμβούλιο και στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΠΑΣΟΚ παρά τη νέα οικονομική βοήθεια

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Σε τεντωμένο σχοινί καλείται να κινηθεί τον επόμενο μήνα μέχρι την κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ενωσης και την ψήφιση του μεσοπρόθεσμου προγράμματος ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου. Τα «καλά νέα» της διαφαινόμενης νέας βοήθειας προς την Ελλάδα, για την κάλυψη των δανειακών αναγκών της χώρας μέχρι το 2014, αντισταθμίζει και με το παραπάνω το δραματικό κλίμα στο εσωτερικό, όπου το ΠΑΣΟΚ εμφανίζει την εικόνα στρατιάς ατάκτων, σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου και Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ενώ οι κοινωνικές εντάσεις κλιμακώνονται επικίνδυνα.

Κατά την προχθεσινή του συνάντηση με τον πρόεδρο του Γιουρογκρούπ, κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, ο κ. Παπανδρέου ως φαίνεται έκανε ένα ακόμη βήμα στην κατεύθυνση της περαιτέρω χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας στα τέλη του μήνα ή τον Σεπτέμβριο, καθώς η έξοδος της χώρας στις αγορές παραμένει ανέφικτη. Ομως, είναι αβέβαιο εάν το «αντάλλαγμα», δηλαδή η ψήφιση και εφαρμογή του Μνημονίου ΙΙ, που συναποτελούν τα πρόσθετα μέτρα για το 2011 και το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα 2012 - 2015 θα εγκριθούν από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, με αποτέλεσμα σενάρια όπως η υποχρεωτική προσφυγή στις κάλπες λόγω απώλειας της δεδηλωμένης να έχουν επανέλθει εκ των πραγμάτων με ιδιαίτερη ένταση στο προσκήνιο.

Σε ανασχηματισμό με τεχνοκράτες και πρόσωπα ευρύτερης αποδοχής και δημοψήφισμα προσανατολίζεται ο κ. Παπανδρέου

Το θέμα των εκλογών

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Παπανδρέου είναι σταθερά προσανατολισμένος στην αποφυγή της χρεοκοπίας. Ως εκ τούτου, το ενδεχόμενο των εκλογών δεν θα βρεθεί στο τραπέζι, με δική του πρωτοβουλία, αλλά μόνον εάν εκδηλωθεί «κίνημα» καταψήφισης του Μεσοπρόθεσμου από την «πράσινη» Κ.Ο. Εξέλιξη η οποία, κατά το Μέγαρο Μαξίμου, δεν συγκεντρώνει πολλές πιθανότητες, καθώς εκτιμάται πως «δύσκολα θα βρεθεί ομάδα βουλευτών που θα οδηγήσει τη χώρα σε εκλογική περιπέτεια, θέτοντας σε κίνδυνο την περαιτέρω χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας».

Αντιθέτως, ο πρωθυπουργός επεξεργάζεται άλλα σενάρια πολιτικής νομιμοποίησης των επιλογών του, μετά την έγκριση της συμφωνίας με την τρόικα από τη Βουλή. Στη συγκεκριμένη κατεύθυνση, κατά πληροφορίες, εντάσσονται ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης με την αξιοποίηση τεχνοκρατών και προσώπων ευρύτερης αποδοχής, παρά το ενδεχόμενο πρόκλησης νέας θύελλας αντιδράσεων από το εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Και δεύτερον η διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Ομως, αυτή η τελευταία εκδοχή δεν τοποθετείται πριν από το φθινόπωρο, καθώς η πραγματοποίησή του νωρίτερα θέτει σε κίνδυνο τη χορήγηση της πέμπτης δόσης από την τρόικα, ενώ δεν είναι εφικτή και τεχνικά, πριν από τα μέσα Ιουλίου. Μάλιστα, ορισμένες πληροφορίες αναφέρουν πως ο πρωθυπουργός θα επιχειρήσει να αποτρέψει τις βουλευτικές εκλογές ακόμη και εάν διαφανεί κλίμα απώλειας της δεδηλωμένης από τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ: κατ' ορισμένες πληροφορίες, θα καλέσει σε ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου και του εκτελεστικού νόμου που θα ακολουθήσει, από άλλα κόμματα, όπως η Δημοκρατική Συμμαχία και το ΛΑΟΣ, ώστε να διασφαλιστεί η καταβολή της επόμενης δόσης στη βάση συμφωνίας για την προσφυγή στις κάλπες για τον Σεπτέμβριο.

Κρίσιμοι σκόπελοι

Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου οι πολιτικές εξελίξεις να είναι ευθύγραμμες, ο πρωθυπουργός καλείται να υπερβεί δύο κρίσιμους σκοπέλους. Πρώτον, το ίδιο του το Υπουργικό Συμβούλιο, όπου το κλίμα είναι ιδιαίτερα βαρύ, με όλους να βάλουν εναντίον όλων. Και δεύτερον, την ψήφιση του νέου πακέτου μέτρων ύψους 26 δισ. από την «πράσινη» Κοινοβουλευτική Ομάδα, η οποία είναι καζάνι που βράζει, όπως κατέδειξε η ιδιαίτερα σκληρή επιστολή που απέστειλαν την περασμένη Πέμπτη στον κ. Παπανδρέου οι 16 βουλευτές.

Παρότι τα σενάρια των προηγούμενων ημερών, περί παραιτήσεων της κ. Λούκας Κατσέλη και του κ. Δημ. Ρέππα διαψεύδονται από τους ίδιους, η συνεδρίαση -αύριο- του άτυπου Υπουργικού Συμβουλίου, στην οποία θα τεθούν προς έγκριση τα νέα μέτρα, αναμένεται ιδιαίτερα επίπονη για τον κ. Παπανδρέου. Μια σειρά κορυφαίων υπουργών, από τον κ. Ευ. Βενιζέλο και την κ. Αννα Διαμαντοπούλου μέχρι τον κ. Χ. Καστανίδη και τον Χρ. Παπουτσή θέτουν με ένταση το ζήτημα της «αποτυχίας» εφαρμογής του πρώτου Μνημονίου, στρέφοντας τα πυρά τους, εμμέσως πλην σαφώς, κατά του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου. Επίσης, οι προαναφερθέντες, αλλά και ο κ. Ανδρ. Λοβέρδος, επισημαίνουν πως δεν είχαν συναστική συμμετοχή στη διαμόρφωση του νέου Μνημονίου, αλλά και στον πολιτικό και επικοινωνιακό σχεδιασμό για την παρουσίασή του στους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και την κοινή γνώμη. Ο πρωθυπουργός «εγκαλείται» ότι έχει επιλέξει να «περιχαρακωθεί» σε πρόσωπα, όπως οι κ. Π. Γερουλάνος και Δημ. Δρούτσας, με αποτέλεσμα να πραγματοποιούνται άστοχοι πολιτικοί χειρισμοί, με τελευταίους το δραματικό κλίμα περί επικείμενης χρεοκοπίας της χώρας, το οποίο κυριάρχησε την προπερασμένη εβδομάδα με αφορμή τις γνωστές δηλώσεις των κ. Γ. Παπακωνσταντίνου και Μαρίας Δαμανάκη. Μάλιστα, πληροφορίες αναφέρουν ότι ακόμη και προνομιακοί συνομιλητές του κ. Παπανδρέου -για παράδειγμα ο κ. Γ. Ραγκούσης- δεν γνώριζαν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες του Μεγάρου Μαξίμου, όπως η σύγκληση του συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών. Τα ανωτέρω, αναμένεται να «αθροιστούν» στο επερχόμενο Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς πολλοί υπουργοί διαφωνούν, επιπροσθέτως, με συγκεκριμένες πτυχές των μέτρων του Μνημονίου ΙΙ, όπως η μείωση του αφορολόγητου για μισθωτούς και συνταξιούχους, οι «συμβολικές» απολύσεις σε καταργούμενους φορείς και οργανισμούς, που φέρεται να έχει επιβάλει η τρόικα και το πλαίσιο για τις αποκρατικοποιήσεις. Ετσι το κλίμα προμηνύεται εκρηκτικό στο Υπουργικό Συμβούλιο παρότι το Μέγαρο Μαξίμου ευελπιστεί ότι τουλάχιστον με τον κ. Ευ. Βενιζέλο βρέθηκε ένα modus vivendi κατά τη συνάντηση που είχε ο υπουργός Αμυνας με τον πρωθυπουργό την περασμένη Τρίτη.

Οι βουλευτές

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το μεγαλύτερο στοίχημα για τον κ. Παπανδρέου είναι η διαχείριση των «πράσινων» βουλευτών. Οι 16 που συνυπέγραψαν την επιστολή - μήνυμα προς τον πρωθυπουργό, με πρωτεργάτη τον «βενιζελικής» προέλευσης κ. Π. Κουκουλόπουλο, αποτελούν κατά κοινή ομολογία στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ απλώς την κορυφή του παγόβουνου. Παρεμφερείς ενστάσεις φέρονται να διατυπώνουν τουλάχιστον δέκα ακόμη βουλευτές, μεταξύ των οποίων ηχηρά ονόματα, όπως ο κ. Μ. Ανδρουλάκης, πέραν βεβαίως των κ.κ. Βάσως Παπανδρέου και Γ. Φλωρίδη που ασκούν «δομική» κριτική στο σύστημα διακυβέρνησης Παπανδρέου. Παράλληλα υπάρχουν ορισμένα μέλη της Κ.Ο. που δεν συζητούν το ενδεχόμενο καταψήφισης των μέτρων, αλλά εξετάζουν σοβαρά το ενδεχόμενο να παραιτηθούν, σε ένδειξη διαμαρτυρίας από το βουλευτικό αξίωμα, προκειμένου έτσι να καταγράψουν τη διαφωνία τους χωρίς να μειωθεί η κοινοβουλευτική δύναμη του ΠΑΣΟΚ και να οδηγηθεί η χώρα σε εκλογική περιπέτεια.

Σειρά υπουργών θέτει το ζήτημα της «αποτυχίας» εφαρμογής του πρώτου Μνημονίου και στρέφουν τα πυρά τους κατά του κ. Παπακωνσταντίνου

Τα ανωτέρω δεδομένα, σε συνδυασμό με την ογκούμενη κοινωνική ένταση, που πλέον διανθίζεται με κρούσματα βίας, συνθέτουν ένα εκρηκτικό μείγμα, που καθιστά τις εξελίξεις απρόβλεπτες και τον επόμενο μήνα κρίσιμο για τις πολιτικές εξελίξεις, αλλά και για την ίδια τη χώρα.

Οι κρίσιμοι σταθμοί του Ιουνίου

6/6/2011
Συνεδριάζει το άτυπο Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια του οποίου θα γίνει η πρώτη ενημέρωση για τις τελευταίες κρίσιμες αποφάσεις.

8/6/2011
Υπό τη σκιά της συνεδρίασης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, την προηγούμενη μέρα, συγκαλείται κι επισήμως το Υπουργικό Συμβούλιο για να συζητήσει τις αποφάσεις.

23-24/6/2011
Σύνοδος Κορυφής. Αναμένεται να λάβει αποφάσεις για το μέλλον της Ελλάδας και το νέο πρόγραμμα. Υπάρχει, όμως, και το «κακό» σενάριο που θα παραπέμψει τις αποφάσεις για την επιπλέον βοήθεια στη Σύνοδο του Σεπτεμβρίου.

1/6/2011
Συνεδρίασε η προπαρασκευαστική επιτροπή του Eurogroup όπου συμφωνήθηκε επί της αρχής το νέο πρόγραμμα για την Ελλάδα.

7/6/2011
Συγκαλείται η Κοινοβουλευτική Ομαδα του ΠΑΣΟΚ, η οποία αναμένεται ότι θα είναι μια από τις κρισιμότερες των τελευταίων ετών, καθώς κατά τη διάρκειά της θα «μετρηθεί» ο βαθμός αντίδρασης των βουλευτών στα προωθούμενα μέτρα.

20/6/2011
Συνεδριάζει το Eurogroup για να εξειδικεύσει το πώς θα λειτουργήσει ο νέος μηχανισμός χρηματοδότησης της Ελλάδας.

Αρχές Ιουλίου
Εφόσον πάνε όλα καλά, τότε θα εκταμιευθεί η δόση των 12 δισ. ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ανοίγει ο δρόμος για 60 - 65 δισ.

Του απεσταλμένου μας στο ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Επειτα από καθυστερήσεις και παλινωδίες μηνών, που αύξησαν επικίνδυνα την ένταση στην Ευρωζώνη, την Παρασκευή το απόγευμα ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου έπεισε τον πρόεδρο του Eurogroup κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ ότι θα εκπληρώσει τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει έναντι των ομολόγων του και θα προωθήσει αποφασιστικά το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων.

Από τα συμπεράσματα της τρόικας, ικανοποιημένος εμφανίστηκε και ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. Β. Σόιμπλε, ο οποίος δήλωσε ότι αποτελούν ένα «καλό σημάδι» και ότι είναι απαραίτητο να συμμετάσχει εθελοντικά και ο ιδιωτικός τομέας στο νέο πακέτο για την Ελλάδα. Ως «απαραίτητα» χαρακτήρισε, όμως και τα νέα μέτρα που πρέπει να λάβει η Ελλάδα, αλλά και την προώθηση των αποκρατικοποιήσεων.

Η κατ' αρχήν συμφωνία μεταξύ των κ. Γιουνκέρ - Παπανδρέου ανοίγει τον δρόμο ώστε να δοθεί επιπλέον χρηματική βοήθεια στην Ελλάδα στην επερχόμενη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ενωσης στις 23 - 24 Ιουνίου. Η επιπλέον χρηματική βοήθεια προς την Ελλάδα είναι απαραίτητη, προκειμένου το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να μπορέσει να εκταμιεύσει το ποσό που του αναλογεί για την πέμπτη δόση του δανείου προς την Ελλάδα.

Το ύψος της χρηματικής βοήθειας υπολογίζεται ανεπισήμως σε 60 - 65 δισ. ευρώ και το πιθανότερο είναι να χορηγηθεί μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF). Παρ' όλο που ο κ. Γιουνκέρ δήλωσε ότι προσβλέπει πως οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης θα εγκρίνουν την επιπλέον χρηματοδότηση προς την Ελλάδα, το πολιτικό κλίμα σε πολλά κράτη - μέλη της Ευρωζώνης είναι εξαιρετικά αρνητικό για την Ελλάδα. Η κοινή γνώμη σε πολλές χώρες, ιδίως της Βόρειας Ευρώπης, ήταν εξαρχής αρνητική για τη χρηματοδότηση της Ελλάδας. Η κωλυσιεργία και η απροθυμία που επέδειξε τους τελευταίους μήνες η Αθήνα έχει φορτίσει ακόμη περισσότερο το κλίμα. Ακόμη και η δέσμευση για την προώθηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, που ανέλαβε προσωπικώς ο κ. Παπανδρέου, στη Σύνοδο Κορυφής της 11ης Μαρτίου αθετήθηκε. Το αποτέλεσμα ήταν να πληγεί ακόμη περισσότερο η ήδη κλονισμένη εμπιστοσύνη των εταίρων μας, απέναντι στην κυβέρνηση Παπανδρέου. Αυτό θα είναι το πρώτο εμπόδιο που θα πρέπει να ξεπεράσει η κυβέρνηση στο εξωτερικό μέχρι να αποσπάσει την υποσχεση για επιπλέον χρηματοδότηση από το Eurogroup αρχικά και τους Ευρωπαίους ηγέτες στη συνέχεια.

ΑΠΕ-ΜΠΕ / ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΛΗΣ

Ο κ. Γ. Παπανδρέου έπεισε, την Παρασκευή το απόγευμα, τον πρόεδρο του Eurogroup κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ ότι θα εκπληρώσει τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει έναντι των ομολόγων του.

Η κατ' αρχήν συμφωνία Γιουνκέρ - Παπανδρέου, το γερμανικό αίτημα, το αρνητικό κλίμα στη Β. Ευρώπη και οι πιθανότητες εμπλοκής

Η ιδιαίτερα ασταθής κατάσταση των πολυκομματικών κυβερνήσεων σε Ολλανδία και Φινλανδία θα μπορούσε να προκαλέσει προβλήματα. Επιπλέον, Χάγη και Ελσίνκι έχουν ζητήσει την καταβολή εγγυήσεων, προκειμένου να συναινέσουν στη χορήγηση επιπλέον χρημάτων προς την Ελλάδα. Στη Γερμανία το βασικό αίτημα για συμμετοχή των ιδιωτών στην επιπλέον χρηματοδότηση ικανοποιήθηκε, όπως επιβεβαίωσε την Παρασκευή ο κ. Γιουνκέρ. Ωστόσο, απομένει το διόλου εύκολο έργο να πειστούν τράπεζες και συνταξιοδοτικά ταμεία να διακρατήσουν και να επαναγοράσουν τα ελληνικά ομόλογα που λήγουν την περίοδο 2012 - 2014. Πρώτος υποψήφιος θα είναι αναμφίβολα οι ελληνικές τράπεζες. Τέλος, υπάρχει και το αίτημα του Eurogroup και της Ε.Ε. να συναινέσει η Ν.Δ. στους στόχους και την πολιτική του Μνημονίου. Μάλιστα, ο κ. Ολι Ρεν ζήτησε από τις πολιτικές δυνάμεις να αφήσουν στην άκρη τις όποιες διαφορές τους.

Ομάδα απροθύμων βουλευτών

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ο κ. Γ. Παπανδρέου ξεκίνησε το πρωί της Παρασκευής το πιο δύσκολο ταξίδι των 19 μηνών του στην εξουσία. Στο Λουξεμβούργο τον ανέμενε ο κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ έχοντας έτοιμη τη δική του πλευρά της συμφωνίας. Ο κ. Παπανδρέου στον δρόμο της επιστροφής γνώριζε ότι έπρεπε να τηρήσει το δικό του κομμάτι, το οποίο βεβαίως αφορά την έγκριση των συμπεφωνημένων και μάλιστα από μια Κοινοβουλευτική Ομάδα απροθύμων. Το κείμενο των 16 που επιδόθηκε εν είδει παρέμβασης στο γραφείο του πρωθυπουργού την Πέμπτη, υπενθύμισε στον κ. Παπανδρέου και στους άμεσους συνεργάτες του την πραγματικότητα αυτή.

Ως προς τους 16, τα πράγματα είναι απλά. Μια ομάδα βουλευτών, ο πυρήνας των οποίων είναι οι κ. Π. Κουκουλόπουλος, Οδ. Κωνσταντινόπουλος, Ν. Σαλαγιάννης και η κ. Τόνια Αντωνίου. Η ιδέα για την κατάθεση ενός κειμένου στον πρωθυπουργό συνεζητείτο εντατικά και όχι μόνο μεταξύ των τεσσάρων παραπάνω βουλευτών, ήδη μετά το Πάσχα. Στις συζητήσεις αυτές συμμετείχαν επίσης οι κ. Εκτ. Νασιώκας, Κ. Καρτάλης, Β. Γερανίδης, Σούλα Μερεντίτη, καθώς επίσης και ορισμένοι που τελικά δεν έβαλαν την υπογραφή τους στο κείμενο, με το οποίο εζητείτο να μην προχωρήσει το Μεσοπρόθεσμο δίχως προηγούμενη εξαντλητική συζήτηση στα όργανα.

Είναι σαφές ότι όλοι αυτοί οι βουλευτές δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν επ' ουδενί λόγω «προεδρικοί». Αυτοί άλλωστε σιωπούν. Πρόκειται για πολλούς βουλευτές που είχαν στηρίξει περισσότερο ή λιγότερο ανοιχτά τον κ. Βενιζέλο το 2007, για εκσυγχρονιστές, αλλά και για ορισμένους που δεν ανήκουν κατ' ανάγκην σε κάποια ομάδα. Ως πάλαι ποτέ «βενιζελικοί», θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν οι κ. Β. Γερανίδης, Μιχ. Τζελέπης, Δ. Λιντζέρης και η κ. Αντωνίου. Ωστόσο, απέχουν πολύ από το να συνιστούν ομάδα, καθώς ο ίδιος ο κ. Ευ. Βενιζέλος είναι αποστασιοποιημένος. Ο κ. Καρτάλης απαρτίζει μια τριανδρία με ενίοτε παρεμβατικό λόγο, μαζί με τους κ. Γ. Φλωρίδη και Ν. Αλευρά.

ΑΠΕ - ΜΠΕ

Οι πάλαι ποτέ «βενιζελικοί» απέχουν πολύ από το να συνιστούν ομάδα, καθώς ο ίδιος ο κ. Ευ. Βενιζέλος είναι αποστασιοποιημένος, ενώ ούτε οι βουλευτές, που αντιμετωπίζουν θετικά τον πολιτικό λόγο του κ. Ανδρ. Λοβέρδου, συγκροτούν ομάδα.

Η επιστολή των 16, οι τριανδρίες, οι συνομιλητές, τα αποστασιοποιημένα στελέχη και η νέα γενιά του ΠΑΣΟΚ

Πολύς λόγος γίνεται τους τελευταίους μήνες και για βουλευτές που επηρεάζονται από τον κ. Α. Λοβέρδο. Μάλλον όμως δεν πρόκειται για ομάδα, αλλά περισσότερο για βουλευτές οι οποίοι αντιμετωπίζουν θετικά τον πολιτικό λόγο και τις πρωτοβουλίες που κατά καιρούς λαμβάνει ο υπουργός Υγείας. Ο κ. Κουκουλόπουλος είναι από τους τακτικούς συνομιλητές του κ. Λοβέρδου, δίχως ωστόσο να έχει εκφραστεί ανοιχτά υπέρ ή εναντίον του. Στους «συμπαθούντες» τον κ. Λοβέρδο εντάσσονται κατά καιρούς και οι κ. Μιχ. Κατρίνης και Νάντια Γιαννακοπούλου. Ο κ. Κωνσταντινόπουλος πλέον επικρίνει δημοσίως τις επιλογές του κ. Λοβέρδου. Οι τρεις αυτοί προτιμούν να παρουσιάζονται ως η νέα γενιά του ΠΑΣΟΚ (είναι 35άρηδες).

Ενα βασικό χαρακτηριστικό της παρούσας Κ. Ο. είναι το ότι ουδείς μπορεί να μιλήσει για ομάδες με σαφή χαρακτηριστικά, όπως συνέβαινε ακόμη και πριν από την ανάδειξη του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία το 2009. Και αυτό κυρίως διότι τα πρόσωπα πέριξ των οποίων θα μπορούσε να δημιουργηθεί ομάδα είναι είτε αποστασιοποιημένα είτε αδύναμα να συσπειρώσουν τους βουλευτές, που λόγω της τεράστιας πίεσης που δέχονται, παρουσιάζουν τάσεις αυτονόμησης. Οι βετεράνοι της Βουλής, όπως οι κ. Βάσω Παπανδρέου, Απ. Κακλαμάνης, Μιλτ. Παπαϊωάννου, Κ. Γείτονας, παρ' ότι είναι τακτικότατα επικριτικοί, δεν μπορεί να ενταχθούν σε ομάδα. Πιστοί στον κ. Παπανδρέου παραμένουν πρόσωπα όπως οι κ. Ηλ. Μόσιαλος, Μ. Μπόλαρης, Χρ. Κατσούρας και άλλοι.

Η επόμενη ημέρα στη Ν.Δ. μετά το «όχι» Σαμαρά

Η σιωπή των αντιπροέδρων και η στάση των επιτελών - Εντονα προβληματισμένοι εμφανίζονται οι γαλάζιοι οπαδοί της συναίνεσης

Των **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ – ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Η νέα σκλήρυνση της αντιμνημονιακής γραμμής εκ μέρους του κ. Αντ. Σαμαρά αιφνιδίασε τους γαλάζιους οπαδούς της συναίνεσης, όχι όμως και τους στενούς συνεργάτες του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας, που έχουν εδραία, πλέον, πεποίθηση ότι το «όχι» στο Μνημόνιο αποτελεί μονόδρομο τόσο για την εκλογική επιτυχία της Ν. Δ. όσο και –όπως ισχυρίζονται– για τη διάσωση του πολιτικού συστήματος που οικοδομήθηκε από το 1974.

Οι γαλάζιοι οπαδοί της συναίνεσης εμφανίζονται έντονα προβληματισμένοι, αλλά και μουδιασμένοι, αφού στο εκρηκτικό όσο και ρευστό κλίμα που δημιουργούν οι εσωκομματικές αναταράξεις στο ΠΑΣΟΚ και η κλιμάκωση των κοινωνικών αντιδράσεων, τα περιθώρια ελιγμών λιγοστεύουν. Είναι χαρακτηριστικό ότι ουδείς, πλην της κυρίας Ελσας Παπαδημητρίου, επέλεξε να υπογραμμίσει ευθέως τη διαφωνία του με τη στάση της ηγεσίας, ενώ ακόμη και ο τομεάρχης Περιβάλλοντος κ. Κυρ. Μητσοτάκης μόνον εξ αντανακλάσεως άφησε να εννοηθεί ότι θα επιθυμούσε μια πιο ήπια πολιτική. Οι υπόλοιποι προς στιγμήν επιλέγουν τη σιωπή.

Το ηγετικό επιτελείο εκτιμά πως οι αντιδράσεις θα εξαντληθούν στην απώλεια το πολύ μιας έδρας

Είναι χαρακτηριστική η στάση του αντιπροέδρου κ. Δημ. Αβραμόπουλου. Αμέσως μετά την ομιλία του κ. Σαμαρά στην Κοινοβουλευτική Ομάδα την προηγούμενη Δευτέρα, ο κ. Αβραμόπουλος έσπευσε να διαψεύσει κάθε σενάριο που τον φέρει να έχει αποκλίνουσες απόψεις από τον αρχηγό της Ν. Δ., αλλά και να καρπωθεί εμμέσως τους ήπιους τόνους Σαμαρά. Δύο εικοσιτετράωρα αργότερα και παρ' ότι συνόδευε τον πρόεδρο της Ν. Δ. στην Κρήτη, κυριολεκτικά αιφνιδιάστηκε από την επιλογή του κ. Σαμαρά να κόψει τις γέφυρες συνεννόησης. Δεν ήταν η πρώτη φορά. Είναι, άλλωστε, κοινό μυστικό στο κτίριο της Συγγρού ότι παρά τη μάλλον θετική διαπροσωπική σχέση προέδρου και αντιπροέδρου, μεταξύ του κ. Αβραμόπουλου και της ηγετικής ομάδας πέριξ του αρχηγού υπάρχει εκατέρωθεν καχυποψία, ενώ η συμμετοχή του στη λήψη των αποφάσεων εξαντλείται στις τετ-α-τετ συζητήσεις με τον ίδιο τον κ. Σαμαρά. Εξίσου αποστασιοποιημένος παραμένει και ο έτερος αντιπρόεδρος Στ. Δήμας, ο οποίος μοιάζει να μην επιθυμεί μεγαλύτερη εμπλοκή στη λήψη των αποφάσεων και εξαντλείται στη μάλλον τυπική άσκηση των καθηκόντων του. Πάντως, ο μεν κ. Αβραμόπουλος θα συνοδεύσει τον αρχηγό της Ν. Δ. στη συνάντηση με τον Γάλλο πρωθυπουργό την Τρίτη, ο δε πρώην επίτροπος θα παρευρεθεί στη συνάντηση μεταξύ του κ. Σαμαρά με τον πρόεδρο της Ε. Ε. κ. Ζοζέ Μπαρόζο.

Διαφορετική είναι η σχέση των κ. Κ. Χατζηδάκη και Κ. Μητσοτάκη με το σύστημα εξουσίας της Συγγρού. Οι τομεάρχες έχουν ενεργό δράση, υπό την έννοια ότι εκδίδουν ανακοινώσεις για θέματα αρμοδιότητός τους, όχι όμως και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων. Αμέσως μετά την ομιλία του κ. Σαμαρά στη Βουλή, οι δυο τους εμφανίστηκαν στο γραφείο του στη Βουλή. Για συγχαρητήρια, λένε οι συνεργάτες Σαμαρά, για να δηλώσουν ότι η ομιλία ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση, λένε στελέχη του περιβάλλοντός τους. Πλέον, εμφανίζονται έντονα προβληματισμένοι, ενώ είναι εμφανές ότι έχουν περιέλθει σε δύσκολη θέση, καθώς ναι μεν η προσωπική τους πολιτική φιλοσοφία κινείται σε εντελώς διαφορετική κατεύθυνση, ωστόσο είναι δεδομένη η επιλογή παραμονής τους στο κόμμα.

Γνωρίζοντας όλα τα παραπάνω, το ηγετικό επιτελείο εκτιμά ότι οι αντιδράσεις που εγείρονται στο εσωτερικό του κόμματος μετά την απόφαση του Αντώνη Σαμαρά να κλείσει κάθε χαραμάδα συνεννόησης με την κυβέρνηση θα περιοριστούν στη χειρότερη των περιπτώσεων, στην απώλεια μιας βουλευτικής έδρας, πιθανότατα αυτής που κατέχει η κ. Ελσα Παπαδημητρίου.

Στη Συγγρού υποδέχθηκαν μάλλον αδιάφορα την προαναγγελία της κ. Παπαδημητρίου, καθώς έχουν προεξοφλήσει εδώ και καιρό τη μετακόμιση της βουλευτού Αργολίδας στο κόμμα της κ. Ντόρας Μπακογιάννη.

Οι ίδιοι κύκλοι πιθανολογούν ότι το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα θα περάσει τελικά από τη Βουλή, ακόμη κι αν υπάρξουν πράσινοι βουλευτές που θα το αποδοκιμάσουν, αφού, όπως προεξοφλούν, θα το στηρίξουν οι βουλευτές της Δημοκρατικής Συμμαχίας. Παραμένουν, πάντως, σε εκλογική εγρήγορση στη Συγγρού, καθώς ακόμη κι αν η κυβέρνηση υπερπηδήσει το εμπόδιο του Μεσοπρόθεσμου, θεωρούν πως είναι θέμα χρόνου να οδηγηθεί στις κάλπες λόγω αδυναμίας να υλοποιήσει τα συμφωνηθέντα, αλλά και λόγω της κλιμάκωσης των αντιδράσεων στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ και στην κοινωνία.

EUROKINISSI

Σιωπηλοί έως αποστασιοποιημένοι οι δύο αντιπρόεδροι της Ν.Δ. Δημ. Αβραμόπουλος και Στ. Δήμας μετά τη σκληρή αντιμνημονιακή στάση του κ. Αντώνη Σαμαρά.

«Διάσταση» μεταξύ Ν.Δ. και Ευρώπης

«Ουδεμία πίεση υπάρχει». Τάδε έφη, την Παρασκευή, ο εκπρόσωπος Τύπου της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιάννης Μιχελάκης ερωτώμενος σχετικά με τη θέση που διατυπώνεται στους διαδρόμους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και στις κυβερνήσεις της Ευρώπης, σχετικά με την ανάγκη συναίνεσης της αξιωματικής αντιπολίτευσης στο νέο μεσοπρόθεσμο σχέδιο. Πόσο αληθές είναι; Λίγο μετά τη δήλωση του κ. Μιχελάκη, κορυφαίο στέλεχος αναγνώριζε, εμμέσως, πως η επίσημη γραμμή του κόμματος, ότι, δηλαδή, «οι θέσεις της Ν. Δ. ισχυροποιούνται στην Ευρώπη και γίνονται αποδεκτές από ολοένα και περισσότερους», απέχει αρκετά από την πραγματικότητα. Την απόκλιση, άλλωστε, Ν. Δ. - Ευρώπης επί του «Ζαππείου ΙΙ» παραδέχθηκε, στην ομιλία του προς την κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός του, την περασμένη Δευτέρα, και ο ίδιος ο κ. Σαμαράς. «Η τρόικα μας λέει ότι αυτό καλό είναι να το κάνουμε αργότερα, επιμένουν ότι αν το κάνουμε τώρα, θα μεγαλώσει το έλλειμμα», επεσήμανε ο κ. Σαμαράς, αμφισβητώντας ασφαλώς τη θέση των ελεγκτών και επιμένοντας ότι το «εισπρακτικό κενό» του δικού του προγράμματος είναι μόλις τρεις μήνες. Ετσι, εν όψει και του κύκλου συναντήσεων με Ευρωπαίους ηγέτες επιστρατεύονται τα πολιτικά επιχειρήματα, με ισχυρότερο την ανάγκη σταθερότητας στη χώρα. «Η οργή των πολιτών και οι συγκεντρώσεις των "Αγανακτισμένων" θα πρέπει να δώσουν στους ξένους να καταλάβουν ότι προς το συμφέρον όλων είναι να μην υπογράψει ο Αντ. Σαμαράς, γιατί μετά θα καταρρεύσει μαζί όλο το πολιτικό σύστημα», σημείωναν συνεργάτες του προέδρου της Ν. Δ. για να προσθέσουν: «Αν συμβεί αυτό, ποιος θα μαζέψει τον κόσμο από τον δρόμο, η Αριστερά;».

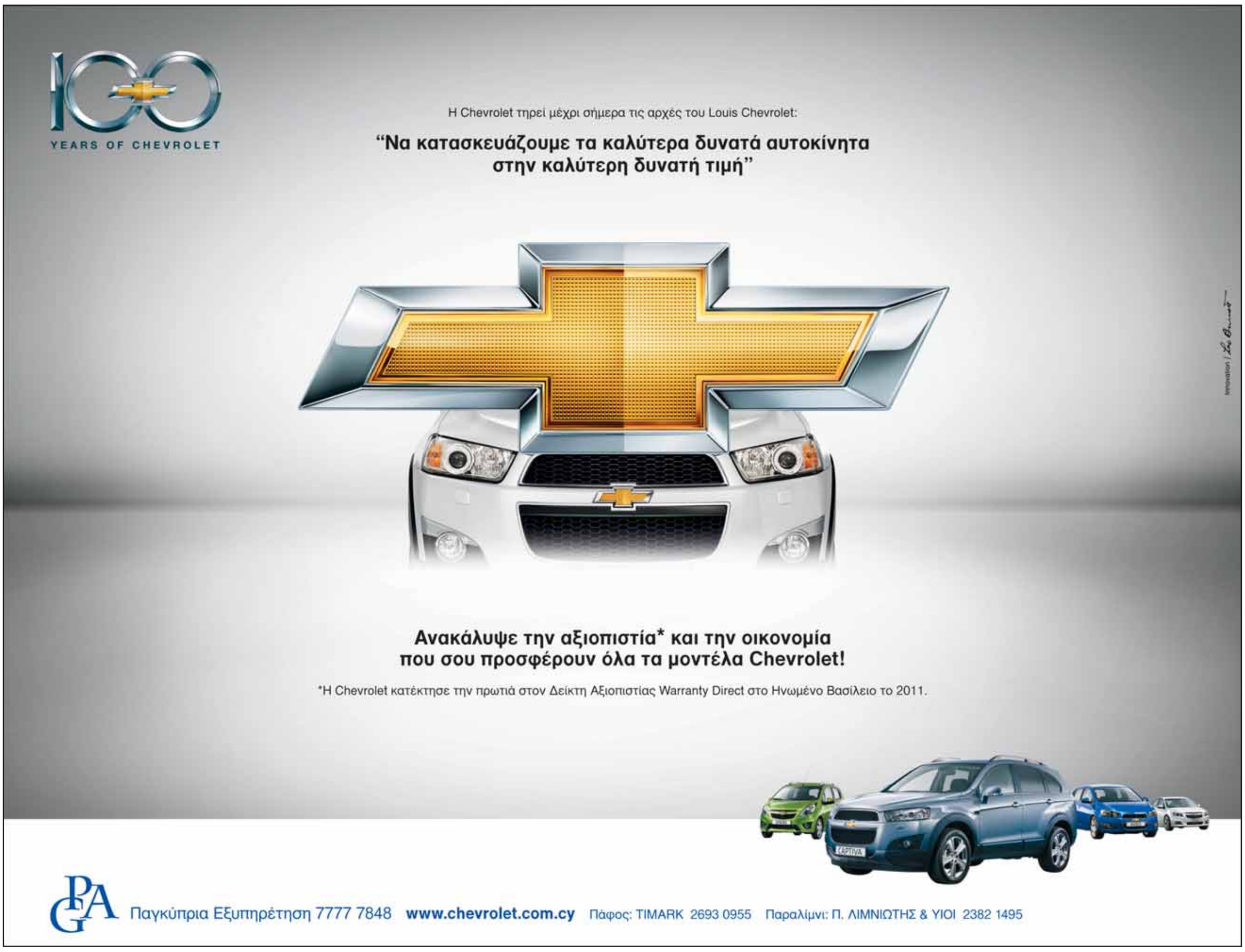

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ **ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ**

γαστρονόμος

Ο Στέλιος Παρλιάρος ετοιμάζει τα πιο πρωτότυπα σορμπέ και παγωτά, για να δροσιστούμε από τις πρώτες ζέστες του καλοκαιριού.

Αφιέρωμα:
Σουβλάκια κατ' οίκον
Όλα τα μυστικά για την προετοιμασία τους, τα κατάλληλα κομμάτια κρέατος και το κόψιμό τους. Οι πιο επιτυχημένες μαρινάδες και όλες οι συμβουλές για το σωστό ψήσιμο στα κάρβουνα, στη σχάρα, στην πλάκα και στο γκριλ. Επίσης, οι πιο ζουμερές συνταγές για ζουμερά και λαχταριστά σουβλάκια, μαζί με συνοδευτικά, σάλτσες, πίτες και ιδέες σερβιρίσματος από τους σεφ του «Γαστρονόμου».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χορηγός Αφιερώματος
Quality Foods
at
DEBENHAMS

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

Ολα όσα συμβαίνουν στο Σύνταγμα

Οι χιλιάδες αγανακτισμένοι, οι κατασκηνωτές, οι πλανόδιοι μικροπωλητές, οι συνελεύσεις με φόντο τη Βουλή των Ελλήνων

Της **ΜΑΡΙΛΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Μπροστά μου περνούν τρεις ξύλινες κρεμάλες. Την πρώτη την κρατάει ένας άνδρας με μουστάκι. Τη δεύτερη ένα δεκάχρονο αγόρι. Την τρίτη μια γυναίκα με ανάκατα μαλλιά. Ενα χαρτί κρέμεται απ' τα ξύλα: «Κλέφτες, κουφάλες, έρχονται κρεμάλες». Ο πατέρας κι η μάνα παρελαύνουν σα να κρατούν τη γαλανόλευκη: ύφος καθήκοντος. Το παιδάκι ανάμεσά τους κρατάει την κρεμάλα του όσο πιο ίσια μπορεί κι έχει το πιο ευτυχισμένο ύφος του κόσμου.

Πλατεία Συντάγματος, αργά το απόγευμα. Η ώρα περνά, το πλήθος θερίευει. «Αναρωτιέμαι πώς θα γίνει η Ελλάδα αν την αλλάξουν αυτοί οι άνθρωποι», λέει ο νεαρός δίπλα μου. Κοιτάζω εκεί που κοιτάζει: «έξω η μασονία απ' την Ελλάδα». Δύο απρόσμενα νέες κοπέλες κουνάνε το πανί με μένος. Στην πίσω πλευρά γράφει «Στοπ στους αεροψεκασμούς». Οι δύο κοπέλες στέκονται δέκα μέτρα απ' τη Μεγάλη Βρεταννία. Ενα ζευγάρι που βγαίνει απ' το ξενοδοχείο, κι η μία το κοιτά με περιφρόνηση. Η κυρία με τις πούλιες και ο κύριος με το λινό πουκάμισο δείχνουν έκπληκτοι. Προφανώς δεν περίμεναν πως το δωμάτιο των διακοπών τους θα τους βγάλει ίσια στην καρδιά της αγανάκτησης. Ο άνδρας πιάνει τη γυναίκα απ' το χέρι, και με αποφασιστικά βήματα την τραβά προς τη Σταδίου.

Κατεβαίνω στις τέντες κοντά στο σιντριβάνι. Νωρίς το πρωί εδώ είναι σαν κάμπινγκ στην Ελαφόνησο: απ' τις σίτες των σκηνών βλέπεις αγόρια με το σλιπάκι τους να πίνουν τον πρώτο φραπέ της μέρας. Τώρα όμως είναι απόγευμα. Ακούω ένα αγόρι να τσιρίζει υστερικά «γιατί ο γυαλάκιας μπήκε πάλι στην οργανωτική επιτροπή;». Περνάω τον δρόμο να πάρω ένα νερό κι ο περιπτεράς μού ζητάει ογδόντα λεπτά. Γυρίζοντας παρατηρώ πως τώρα πια έχει πάγκους παντού. Σουβλάκια, ξηροί καρποί, μαλλί της γριάς, λουκουμάδες, καλαμπόκια, μπίρες, λουκάνικα… Μέχρι και σχεδιάγραμμα για το πού θα στέκεται κάθε καντίνα υπάρχει. Ακούω μια δημοσιογράφο να διαμαρτύρεται στον υπεύθυνο για τους πάγκους: «Μα πώς τα κάνατε έτσι εδώ;», του λέει «Εχετε άδεια;». «Τι άδεια;», απαντάει εκείνος. «Κι εμείς κατάληψη κάνουμε».

EUROKINISSI / ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ

Το σύννεφο της τσίκνας από τις καντίνες με τα λουκάνικα υποδέχεται τους «Αγανακτισμένους» στο Σύνταγμα.

Μεσ' το σύννεφο της τσίκνας, ξεκινά στις 9.00 η συνέλευση της «αμεσοδημοκρατίας». Μπροστά στη Βουλή οι άνθρωποι κουνάνε σημαίες που τις πήραν από πάγκο. Πίσω στα σιντριβάνια οι «Αγανακτισμένοι» συζητούν ξανά και ξανά αν πρέπει να ενοχλούνται όταν ανεμίζουν ελληνικές σημαίες στο Σύνταγμα. Και κανείς δεν ενοχλείται που οι ελληνικές σημαίες πουλιούνται σε πάγκο. Κάπου ανάμεσα στην αφέλεια και την ασυδοσία, καθένας στο Σύνταγμα κάνει ό,τι του αρέσει. Το βράδυ μετά τον προπηλακισμό των βουλευτών, δύο 20χρονα κορίτσια έχουν κάτσει απέναντι απ' τα ΜΑΤ του Αγνωστου Στρατιώτη. «Είσαι επαγγελματίας εσύ, ή είσαι Ελληνας;», λέει η μία με στόμφο. «Δε βλέπεις;», της κάνει η άλλη. «Είναι στεγνός επαγγελματίας». Και κουνά το κεφάλι σαν να διέγνωσε κάποια ανίατη ασθένεια.

Τις προηγούμενες ημέρες μάλιστα, εμφανίσθηκε κι ο καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Γιάννης Βαρουφάκης για να απευθύνει... χαιρετισμό. Το πλήθος τον «υποδέχθηκε» φωνάζοντάς του «γεια σου κι εσύ που παράτησες τα παράθυρα κι ήρθες να μας μιλήσεις».

Τώρα στη συνέλευση ένα αγόρι παίρνει τον λόγο για το ενάμισι λεπτό που του αναλογεί. «Εξω το Μνημόνιο! Οι βιομήχανοι φταίνε», φωνάζει. Ο χρόνος του τελειώνει. Ο επόμενος συνεχίζει από εκεί που σταμάτησε ο προηγούμενος. «Μισθός 1.200 ευρώ», λέει. «Και 35 ώρες δουλειά την εβδομάδα». Από κάτω όλοι ενθουσιάζονται - σα να πρόκειται για ιδέα που δεν τη σκέφτηκε κανείς άλλος πριν.

Κανείς εδώ δεν ενοχλείται από τίποτα. Στην πλατεία, ένας παπάς μοιράζει αναστάσιμες λαμπάδες: άσπρες με ποτηράκια περασμένα στο κερί. Μόνο το άγιο φως αρνείται να ανάψει από μόνο του. Η πρώτη κοπέλα που βγάζει αναπτήρα, έχει στο στόμα μια σφυρίχτρα. Με το που παίρνει φωτιά το φιτίλι, φυσάει στη σφυρίχτρα με όλη της τη δύναμη. Ο διπλανός της, ημίγυμνος με τατουάζ «μανίκι» έχει σηκώσει τη λαμπάδα σα λάβαρο. «Απατεώνες!», φωνάζει. «Κλεφταράδες!». Τίποτα απ' αυτά δε μοιάζει να ενοχλεί τον παπά. Εκείνος ψέλνει φωναχτά, με τα χέρια στον αέρα.

Στη νοητή ευθεία των χεριών του, ένα κρανίο: ο πλαστικός σκελετός κρέμεται από το δεξί πόδι στον αέρα ψηλά πάνω απ' το Σύνταγμα. Στο στόμα έχει ένα χαρτονόμισμα φωτοτυπημένο. Ενα μωρό καθισμένο στους ώμους του πατέρα του κοιτάζει τα κόκαλα με δέος. Υστερα κάτι άλλο του τραβά την προσοχή. Πολλά χέρια υψώνονται. Το μωρό μιμείται κι εκείνο την κίνηση. «Ναααα!», κάνει με το χεράκι του, και απλώνει τα δακτυλάκια του προς τη Βουλή. Η μαμά του από κάτω το κοιτάζει όλο περηφάνια. Από Τετάρτη σε Τετάρτη, κάτι άλλαξε στην πλατεία. «Τι θέλεις να γίνει δηλαδή;», ρωτάω μια κοπέλα. «Να φύγουνε», μου απαντάει. «Ποιοι;». «Ολοι!». Ο φίλος της από δίπλα παρεμβαίνει: «μην προσπαθείς να την μπερδέψεις», μου λέει. «Σας ξέρουμε εσάς τους δημοσιογράφους». Ξαφνικά είναι σα να δίνουν τον τόνο αυτοί οι άνθρωποι που μπορούν να γελάσουν με το πανό που γράφει «εμείς τα φάγαμε, εσείς τον ήπιατε».

Οι τρεις κρεμάλες ξαναεμφανίζονται απ' το βάθος. Οπως έρχονται προς το μέρος μου, παρατηρώ αυτούς που τις πρωτοβλέπουν: άλλοι χειροκροτούν, άλλοι κουνούν το κεφάλι χαμογελώντας, ένας γέρος φωνάζει «αυτή είναι η ελληνική οικογένεια!». Μια γκριμάτσα αμφισβήτησης θα μου αρκούσε. Αλλά σ' αυτόν τον κύκλο, όλα τα μάτια επιδοκιμάζουν. Δεν ξέρω τι άλλο μπορεί να είναι η μοναξιά του πλήθους εκτός απ' αυτό.

Η μυστική επίσκεψη του Μλάντιτς στην Ελλάδα

Τον Δεκέμβριο του 1993, συναντήθηκε με στέλεχος της ΕΥΠ στη Θεσσαλονίκη

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ**

Στις 10 Δεκεμβρίου του 1993, ο στρατηγός Ράτκο Μλάντιτς, ο οποίος συνελήφθη την περασμένη εβδομάδα για να δικασθεί στη Χάγη, ταξίδεψε μυστικά στη Θεσσαλονίκη, όπου έφτασε μέσω Προμαχώνα, στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιήσει πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα γιατί δεν είχαν αρχίσει ακόμα οι διώξεις και το άστρο του «ήρωα στρατηγού»

Πού πήγε, ποιους είδε και ποιος ήταν ο σκοπός του ταξιδιού, το οποίο έμεινε κρυφό μέχρι σήμερα

που μάχεται για τα δίκαια του αδελφού σερβικού έθνους και την ορθοδοξία, έλαμπε στη συνείδηση της ελληνικής κοινής γνώμης. Τον συνόδευαν ο αρχηγός των μυστικών υπηρεσιών του σερβοβοσνιακού στρατού, κάποιος με το ψευδώνυμο Πόπα και ένας αξιωματικός των υπηρεσιών ασφαλείας του Μιλόσεβιτς ονόματι Αμπντάλοβιτς.

Οι τρεις άντρες κατέλυσαν σε ξενοδοχείο στην ευρύτερη περιοχή του Σέιχ Σου και, για κάθε ενδεχόμενο, ως επίσημος σκοπός της επίσκεψης, είχε επινοηθεί ένα προσκύνημα στο Αγιον Ορος. Οι πραγματικοί λόγοι; Το πρωί της επομένης έσπευσε να τον συναντήσει στη Θεσσαλονίκη κορυφαίο στέλεχος της ΕΥΠ από την Αθήνα. Οι δυο άντρες κλείστηκαν επί ώρες στην σουίτα του Μλάντιτς.

Την άλλη μέρα, ο Σερβοβόσνιος στρατηγός επιχείρησε, συνοδευόμενος από άντρα της ΕΥΠ, να μεταβεί στο Αγιον Ορος για προσκύνημα στην Ιερά Μονή Χελανδαρίου, όπου εγκαταβιούν σερβικής καταγωγής μοναχοί. Η θαλασσοταραχή που επικρατούσε όμως στον κόλπο της Ιερισσού τον καθήλωσε επί ώρες στην ομώνυμη πόλη και αναγκάστηκε να επιστρέψει χωρίς την αγιορείτικη ευλογία την οποία δεν θα λάβει ποτέ σε πείσμα πολλών ευφάνταστων ρεπορτάζ που κατά καιρούς τον ήθελαν να κρύβεται ρασοφόρος στον Αθω.

Το τι ακριβώς συζητήθηκε στην πολύωρη συνάντηση του Σέιχ Σου ουδέποτε είδε το φως της δημοσιότητας όπως δεν διέρρευσε τίποτα και για το ταξίδι του στρατηγού. Μπορεί όμως να κάνει βάσιμες υποθέσεις κανείς. Ηταν η εποχή που ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, επιστήθιος φίλος του Μιλόσεβιτς και υποστηρικτής των Σέρβων στην γιουγκοσλαβική κρίση, είχε χάσει τις εκλογές και στην εξουσία είχε έρθει ο Ανδρέας Παπανδρέου. Θα συνέχιζε η νέα κυβέρνηση την στήριξη προς τους Σερβοβόσνιους;

Διπλωμάτης με ενεργό εμπλοκή στην γιουγκοσλαβική κρίση, που, όπως υποστηρίζει, πληροφορήθηκε αργότερα για την επίσκεψη Μλάντιτς, είπε στην «Κ» ότι θεωρεί σχεδόν βέβαιο πως ο στρατηγός ήρθε στην Ελλάδα για να βολιδοσκοπήσει τις προθέσεις της κυβέρνησης Παπανδρέου.

Ο πανίσχυρος Μλάντιτς, μάλλον, θα πρέπει να επέστρεψε από τη συνάντηση της Θεσσαλονίκης στο στρατηγείο του στο Χαν Πέσακ, έξω από το Σεράγεβο, ικανοποιημένος, καθώς, όπως αποδείχθηκε, η Αθήνα και με κυβέρνηση Παπανδρέου συνέχισε την ενεργό στήριξη των Σερβοβόσνιων. Η ελληνική βοήθεια προς τον Μλάντιτς και τον στρατό του διοχετευόταν ποικιλοτρόπως και ποτέ φυσικά επισήμως. Ηταν γνωστό σε όσους εμπλέκονταν στις αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας προς τους Σερβοβόσνιους ότι μαζί με τους τενεκέδες με το ελαιόλαδο, τα κονβόι μετέφεραν στα βαρέλια, λάδια για τα άρματα μάχης.

THE ASSOCIATED PRESS

Ο παντοδύναμος Ράτκο Μλάντιτς, το 1993, βολιδοσκόπησε -σύμφωνα με πληροφορίες- την ελληνική κυβέρνηση για τις προθέσεις της.

Ο ίδιος, ο τότε «ένδοξος στρατηγός» και μετέπειτα «εκδορέας», φρόντιζε να γίνεται ιδιαίτερα αγαπητός στους ουκ ολίγους συνοδούς της ελληνικής ανθρωπιστικής βοήθειας, εμφανιζόμενος συχνά σε εκδηλώσεις παράδοσης - παραλαβής και δηλώνοντας στις τηλεοπτικές κάμερες ότι η «Μακεδονία είναι ελληνική»...

Σε δίκες-εξπρές «υποβρύχια» και Άκης Τσοχατζόπουλος

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Την επόμενη ημέρα της παραπομπής του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου, που όπως όλα δείχνουν έχει δρομολογηθεί, προετοιμάζει η κυβέρνηση με νομοθετικές ρυθμίσεις που επιταχύνουν τις δικαστικές διαδικασίες για να φθάσει το συντομότερο η υπόθεση των υποβρυχίων στο εδώλιο. Σε μια προσπάθεια να εκτονωθεί η κοινωνική οργή για την ατιμωρησία πολιτικών και κρατικών αξιωματούχων που κατά καιρούς έχουν εμπλακεί σε σκάνδαλα, η κυβέρνηση, διά του υπουργού Δικαιοσύνης, προανήγγειλε δίκες σε χρόνο-ρεκόρ για αδικήματα όπως το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, για το οποίο αναμένεται και να παραπεμφθεί ο κ. Τσοχατζόπουλος, που έδωσε εξηγήσεις στην προανακριτική επιτροπή, αρνούμενος τις εις βάρος του κατηγορίες και μιλώντας για διακομματική σκευωρία στο όνομα της κάθαρσης.

Κι ενώ ο κ. Τσοχατζόπουλος βρίσκεται ήδη ένα βήμα πριν από τον προθάλαμο του Ειδικού Δικαστηρίου, οι εξαγγελθείσες νομοθετικές ρυθμίσεις στρώνουν «το χαλί» για δίκη στην υπόθεση των υποβρυχίων το αργότερο ώς το τέλος του χρόνου.

Με δεδομένη την παραπομπή του κ. Τσοχατζόπουλου από την προανακριτική, που ετοιμάζει το πόρισμά της και αναμένεται να το παραδώσει, εκτός απροόπτου αύριο, οι εξελίξεις στην υπόθεση των υποβρυχίων, στο σκέλος που αφορά την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων (1998 - 2002), εστιάζονται στο πρόσωπο του πρώην υπουργού και στις ενδείξεις για σύνδεση των περιουσιακών του στοιχείων με τις μίζες που φέρεται να δόθηκαν.

Το συγγενικό πρόσωπο

Και μπορεί στη σύντομη διαδρομή της προανακριτικής να μην προέκυψαν αδιάσειστες αποδείξεις που να συνδέονται με τον κ. Τσοχατζόπουλο, ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες, πολλά στοιχεία παρέχουν ισχυρές ενδείξεις για μαύρες τρύπες στο «πόθεν έσχες» του ιδίου αλλά και ροές μέσω εξωχώριων εταιρειών, όπως η Torcaso, που θα στοιχειοθετήσουν και το παραπεμπτικό πόρισμα με την κατηγορία για ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, έχουν εντοπιστεί συγκεκριμένα εμβάσματα μέσω της Torcaso –εταιρεία αρχικά συμφερόντων εξαδέλφου του πρώην υπουργού– προς συγγενικό πρόσωπο της συζύγου του κ. Τσοχατζόπουλου, σε χρόνο που δημιουργεί εύλογα ερωτήματα.

«Αχίλλειο πτέρνα», ωστόσο, για τον πρώην υπουργό αποτέλεσαν τα ακίνητα που διαθέτει ο ίδιος ή μέλη της οικογενείας του, τα οποία ελέγχονται από το ΣΔΟΕ, με την εποπτεία της Εισαγγελίας Αθηνών, που συνεχίζει ανεξάρτητα

EUROKINISSI-ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο κ. Τσοχατζόπουλος αρνήθηκε τις εις βάρος του κατηγορίες, στις εξηγήσεις που έδωσε στην Προανακριτική.

και παράλληλα με το έργο της προανακριτικής επιτροπής. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», συνολικά έχουν εντοπιστεί 23 ακίνητα σε όλη την επικράτεια που ανήκουν στην ιδιοκτησία της οικογενείας Τσοχατζόπουλου, τα περισσότερα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, αλλά και στην Κέρκυρα, τη Ναύπακτο και αλλού.

Πρόκειται για ακίνητα –αρκετά σημαντικής αξίας– όπως αυτό της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, που αποκτήθηκε από τη σύζυγο του πρώην υπουργού το 2010. Το σχετικό πόρισμα του ΣΔΟΕ, που αναμένεται να είναι έτοιμο σύντομα, θα διαβιβαστεί στην Εισαγγελία της Αθήνας –στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης έρευνας για το ακίνητο της Διονυσίου Αρεοπαγίτου– προσδίδοντας νέα διάσταση στη στοιχειοθέτηση ενδείξεων εις βάρος του πρώην υπουργού.

Κι ενώ η παραπομπή του κ. Τσοχατζόπουλου, τουλάχιστον για ξέπλυμα και δωροδοκία, όπως αναμένεται να περιλαμβάνεται στο πόρισμα της κυβερνητικής πλειοψηφίας στην προανακριτική επιτροπή, είναι δεδομένη, οι νέες ρυθμίσεις της κυβέρνησης για δίκες-εξπρές, για υπουργούς που έχουν διαπράξει μεταξύ άλλων και αδικήματα που θα αποδοθούν στον πρώην υπουργό, δεν αφήνουν καμία αμφιβολία για τη σκοπιμότητα των νέων διατάξεων.

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι νέες ρυθμίσεις της κυβέρνησης που θα κατατεθούν προς ψήφιση στη Βουλή το αργότερο το επόμενο δεκαπενθήμερο θα εφαρμοστούν στην περίπτωση Τσοχατζόπουλου, επιταχύνοντας τη δικαστική παραπομπή του στο εδώλιο το αργότερο ώς τα μέσα του φθινοπώρου.

Η αρχή για το... τέλος της εποχής Μπερλουσκόνι

Η νίκη της αντιπολίτευσης στις τοπικές εκλογές αποτελεί πλήγμα για το μέλλον του

Σκηνές πολιτικής έντασης βιώνει η Ιταλία τις τελευταίες δύο εβδομάδες, λόγω των ανατρεπτικών αποτελεσμάτων των τοπικών εκλογών. Η συντριπτική ήττα του κυβερνώντος κόμματος στο Μιλάνο, πόλη καταγωγής του πρωθυπουργού Σίλβιο Μπερλουσκόνι, ύστερα από 18 χρόνια σταθερής κεντροδεξιάς κυριαρχίας, ερμηνεύτηκε από αναλυτές όλου του πολιτικού φάσματος ως η αρχή του τέλους για την εποχή του Καβαλιέρε. Μία ημέρα μετά την εκλογική καταστροφή του κεντροδεξιού κόμματος, δεκάδες διαδηλωτές πανηγύριζαν την ήττα του Μπερλουσκόνι, ενώ το σύνθημα «Σας ευχαριστούμε, Μιλάνο», κυριαρχούσε σε διάφορες ιταλικές ιστοσελίδες ανά το Διαδίκτυο. Η νίκη της αντιπολίτευσης στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας, όπως το Μιλάνο, η Νάπολη και η Τεργέστη, έχει οδηγήσει σε μια ομόφωνη αντίδραση και από τα δύο κόμματα πως η εκλογική αναμέτρηση δεν αφορούσε απλώς μια ψηφοφορία για τις περιφερειακές αρχές, αλλά δημοψήφισμα για τη βιωσιμότητα του Ιταλού πρωθυπουργού. «Ο Καβαλιέρε έχασε τη μαγεία του» έσπευσαν να διακηρύξουν οι εφημερίδες λίγες ώρες μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων, ενώ ακόμα και η δεξιά εφημερίδα «Λίμπερο» χαρακτήρισε την εκλογική μάχη «πλήγμα για τον Σίλβιο».

Ακόμη και στις εκδηλώσεις, την 1η Ιουνίου, για τα 150 χρόνια από την ίδρυση του ιταλικού κράτους και παρουσία δεκάδων διεθνών ηγετών, όπως ο Ρώσος πρόεδρος Μεντβέντεφ και ο Αμερικανός αντιπρόεδρος Μπάιντεν, ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι αποδοκιμάστηκε έντονα από μια ομάδα συγκεντρωμένων πολιτών.

AFP

Οργή

Τα αρνητικά συναισθήματα του ιταλικού λαού απέναντι στον 75χρονο πρωθυπουργό ήταν έκδηλα και κατά τη μετεκλογική ομιλία του νέου δημάρχου του Μιλάνου, Τζουλιάνο Πισάπια, καθώς παρευρισκόμενοι ξέσπασαν σε θερμά χειροκροτήματα, φωνάζοντας: «Το Μιλάνο απελευθερώθηκε, ώρα για την υπόλοιπη Ιταλία».

Ωστόσο, η οργή του ιταλικού λαού δεν είναι το μόνο πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει ο Μπερλουσκόνι. Η «Βόρεια Ενωση», το αποκεντρωτικό κόμμα που σχημάτισε συνασπισμό με το κόμμα του Καβαλιέρε στις εκλογές του 2008, χαρίζοντάς του τη νίκη, εξετάζει ανοιχτά το ενδεχόμενο λήξης της συνεργασίας του με τον Ιταλό πρωθυπουργό, έτσι ώστε να αποφύγει το πολιτικό κόστος της φθίνουσας δημοτικότητάς του. «Ας παρατήσουμε αυτόν τον απατεώνα προτού βουλιάξουμε μαζί του», ανέφερε αγανακτισμένος

Κρίσιμο δημοψήφισμα στις 13 Ιουνίου για τις δικαστικές του περιπέτειες και την πυρηνική ενέργεια.

ψηφοφόρος της Λέγκας του Βορρά σε ραδιοφωνική εκπομπή, τονίζοντας πως η εκλογική απώλεια 60.000 ψήφων που έπληξε το κόμμα προέρχεται από την κακή πολιτική του Μπερλουσκόνι.

Την ίδια στιγμή που ακόμα και τα πιο πιστά μέλη του κόμματός του αρχίζουν να επιθυμούν τη διαδοχή του, ο Μπερλουσκόνι δεν φαίνεται να εκδηλώνει ιδιαίτερη ανησυχία. Οπως συνηθίζεται με τον Καβαλιέρε, δεν βρισκόταν στη χώρα για να σχολιάσει το εκλογικό αποτέλεσμα και αρκέστηκε σε σύντομους αστεϊσμούς στις τηλεοπτικές του δηλώσεις. «Κάθε φορά που πάσχω από κάποιο πολιτικό πλήγμα τριπλασιάζω τις δυνάμεις μου», απάντησε στους Ιταλούς δημοσιογράφους, και πράγματι ύστερα από την ταπεινωτική του ήττα στις εκλογές του 2005 κατάφερε να ανακτήσει τις δυνάμεις του και να επανεκλεγεί. Παρ' όλα αυτά, οι δικαστικές υποθέσεις περί διαφθοράς και σεξουαλικής επαφής με ανήλικη Μαροκινή έχουν αποδυναμώσει τον Μπερλουσκόνι, με τη δημοτικότητά του να φτάνει τα χαμηλότερα επίπεδα της πολιτικής του καριέρας. «Οπως πάντα ο πρωθυπουργός θα αντισταθεί, κάτω από την ψευδαίσθηση πως όλα θα διορθωθούν, αλλά μέσα του γνωρίζει ότι η εποχή του έχει τελειώσει», δήλωσε ο δημοσιογράφος Αντόνιο Παντελάρο, καλώντας τους πολίτες να εκφράσουν εντονότερα τη δυσαρέσκειά τους.

Αποδοκιμασίες

Ενδεικτικό είναι το γεγονός πως ακόμη και στις εκδηλώσεις για τα 150 χρόνια από την ίδρυση του ιταλικού κράτους και παρουσία δεκάδων διεθνών ηγετών, όπως ο Ρώσος πρόεδρος Μεντβέντεφ και ο Αμερικανός αντιπρόεδρος Μπάιντεν, ο Μπερλουσκόνι αποδοκιμάστηκε έντονα από μια ομάδα συγκεντρωμένων πολιτών και στη συνέχεια επευφημήθηκε από οργανωμένους υποστηρικτές του.

Υστερα από τις τοπικές εκλογές, η προσοχή του ιταλικού λαού στρέφεται στο δημοψήφισμα της 13ης Ιουνίου, το οποίο θα κρίνει μεταξύ άλλων την πλήρη απαλλαγή του Μπερλουσκόνι από τις δικαστικές του περιπέτειες, αλλά και την επιστροφή στη χρήση της πυρηνικής ενέργειας. Καθώς κάθε δημόσια εμφάνιση του Καβαλιέρε οδηγεί σε κραυγές αποδοκιμασίας, όλο και περισσότεροι εκφράζουν τη βεβαιότητά τους πως η πλειονότητα των πολιτών θα καταψηφίσει και εκεί την πολιτική του Μπερλουσκόνι, στέλνοντάς του ακόμη ένα ηχηρό μήνυμα πως έχει πάψει προ πολλού να αντιπροσωπεύει τον λαό της Ιταλίας.

ΡΟΪΤΕΡΣ, ΑΣΟΣ. ΠΡΕΣ, AFP

Στα όρια του χάους η Υεμένη

Βομβαρδίστηκε το προεδρικό μέγαρο - Αμεση κατάπαυση του πυρός ζήτησαν οι ΗΠΑ

Με έκδηλη ανησυχία οι δυτικές πρωτεύουσες παρακολουθούν την κατάσταση στην Υεμένη, η οποία διολισθαίνει στο χάος του εμφυλίου μεταξύ φυλών και κυρίως μεταξύ της προεδρικής οικογένειας των Σαλέχ και της οικογένειας των Αλ Αχμάρ, επικεφαλής των Χασίντ. Σε πεδίο μάχης έχει μετατραπεί η πρωτεύουσα Σανάα, όπου την Παρασκευή βομβαρδίστηκε με οβίδες το προεδρικό μέγαρο με κυρίως στόχο τέμενος, στο οποίο προσεύχονταν ο πρόεδρος Αλί Σαλέχ και άλλοι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι του καθεστώτος. Στη σύγχυση που επακολούθησε, τηλεοπτικό δίκτυο της αντιπολίτευσης μετέδωσε ότι ο πρόεδρος σκοτώθηκε και αμέσως μετά η κρατική τηλεόραση ότι ο πρόεδρος τραυματίσθηκε, αλλά υγιαίνει. Λίγο αργότερα κυβερνητικός αξιωματούχος έκανε λόγο για ελαφρύ τραυματισμό του Σαλέχ στον αυχένα, που αντιμετωπίσθηκε επί τόπου. Αργά το βράδυ, όμως, ανακοινώθηκε ότι ο Σαλέχ νοσηλευόταν στο νοσοκομείο του υπουργείου Αμυνας και ότι δεν θα εμφανιζόταν στην τηλεόραση, διότι έφερε «γραντζουνιές» στο πρόσωπο. Εκτός του προέδρου, τραυματίσθηκαν ο πρωθυπουργός Αλί Μοχάμεντ Μουτζαουάρ, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης αρμόδιος για την άμυνα και την ασφάλεια, ο πρόεδρος της Βουλής, ο κυβερνήτης της Σανάα και άλλοι τέσσερις υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι, ενώ σύμφωνα με κυβερνητική πηγή σκοτώθηκαν τρεις άνδρες της Φρουράς και ένας ιμάμης.

Η επίθεση εναντίον του προεδρικού μεγάρου αποδόθηκε από τους κυβερνητικούς σε μαχητές του σεΐχη Σαντέκ αλ Αχμάρ, ο οποίος με τη σειρά του την απέδωσε σε ελιγμό του προέδρου Σαλέχ. Στην αραβική αυτή εμπλοκή, ο πόλεμος μεταξύ οικογενειών έχει κοστίσει τη ζωή σε 160 ανθρώπους μόνο στην πρωτεύουσα, καθώς στη συνοικία Χασάμπα μαίνονταν οι μάχες με επίκεντρο την κατοικία στου Σαντέκ αλ Αχμάρ. Σύμφωνα με πληροφορίες, η επίθεση εναντίον του προεδρικού μεγάρου συνδέεται με την ισοπέδωση από το πυροβολικό του στρατού της κατοικίας δύο από τους εννέα αδελφούς του Αλ Αχμάρ στη νότια συνοικία του Χαντ. Αλλος στόχος των κυβερνητικών ήταν ο στρατηγός Αλί Μοχσέν αλ Αχμάρ.

Σε αντίθεση με την Τυνησία και την Αίγυπτο, η κατάσταση στην ευαίσθητη από γεωστρατηγική άποψη Υεμένη, που συνορεύει με τη Σαουδική Αραβία και δεσπόζει στον Κόλπο του Αντεν και στο Κέρας της Αφρικής, μοιάζει να οδηγείται σε κατάρρευση. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η παρουσία στην περιοχή σκέλους της Αλ Κάιντα, γνωστού ως AQAP. Την άμεση κατάπαυση του πυρός ζήτησαν οι ΗΠΑ.

Λουκέτο στα πυρηνικά εργοστάσια

Η κυβέρνηση της Γερμανίας αποφάσισε να τα κλείσει όλα σταδιακά μέχρι το 2022

Σε έντεκα χρόνια από φέτος, η Γερμανία θα γίνει η πρώτη μεγάλη βιομηχανική χώρα που εγκαταλείπει πλήρως την πυρηνική ενέργεια, όπως ανακοίνωσε χθες η γερμανική κυβέρνηση. Η απόφαση θεωρείται αμετάκλητη, διότι, αντίθετα με την ανάλογη συμφωνία που υπέγραψε προ δεκαετίας ο κυβερνητικός συνασπισμός Σοσιαλδημοκρατών-Πρασίνων, δεν υπάρχει πλέον στη Γερμανία πολιτική δύναμη που να διαφωνεί.

Προσέγγιση Πρασίνων;

Η μόνη κριτική που προήλθε από την αντιπολίτευση ανέφερε ότι η χώρα μπορεί να κλείσει τα πυρηνικά εργοστάσιά της ακόμα νωρίτερα. Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία κάνουν λόγο για «επιφοίτηση» της καγκελαρίου Μέρκελ μετά την πυρηνική καταστροφή της Φουκουσίμα στην Ιαπωνία, ενώ αναλυτές θεωρούν ότι η Γερμανίδα καγκελάριος επιχειρεί να προσεγγίσει τους Πράσινους ως πιθανούς μελλοντικούς κυβερνητικούς εταίρους, εφόσον οι τωρινοί εταίροι της, οι Ελεύθεροι Δημοκράτες, απειλούνται με κοινοβουλευτική εξαφάνιση. «Πιστεύουμε ότι ως χώρα μπορούμε να γίνουμε πρωτοπόροι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», δήλωσε η Γερμανίδα καγκελάριος. «Μπορούμε να γίνουμε η πρώτη βιομηχανική χώρα που επιτυγχάνει το πέρασμα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με όλες τις ευκαιρίες για τις εξαγωγές, για την ανάπτυξη, για την τεχνολογία και για τις θέσεις εργασίας που αυτό συνεπάγεται», τόνισε.

Η απόφαση επιβάλλει το άμεσο κλείσιμο των επτά παλαιότερων πυρηνικών εργοστασίων καθώς και του εργοστασίου Κρίμελ στη βόρεια Γερμανία, το οποίο αν και σύγχρονο, βρίσκεται εδώ και χρόνια εκτός λειτουργίας λόγω τεχνικών προβλημάτων. Τα επτά εργοστάσια είχαν τεθεί προσωρινά εκτός λειτουργίας από τον Μάρτιο, όταν η πυρηνική καταστροφή της Φουκουσίμα αναζωπύρωσε τα πάντα έντονα αντιπυρηνικά αισθήματα των Γερμανών.

Από τα εννέα εργοστάσια που απομένουν, τα έξι θα κλείσουν το 2021 και τα τρία πιο σύγχρονα το 2022. Πρόκειται ουσιαστικά για το ίδιο χρονοδιάγραμμα που είχαν καταρτίσει στην ιστορική αντιπυρηνική συμφωνία τους οι Πράσινοι και οι Σοσιαλδημοκράτες τον Ιούνιο του 2001. Τον Οκτώβριο του 2010 η καγκελάριος Μέρκελ είχε εισακούσει τις επιθυμίες της πυρηνικής βιομηχανίας αναθεωρώντας την απόφαση αυτή και παρατείνοντας τη ζωή των γερμανικών πυρηνικών εργοστασίων ώς τα μέσα της δεκαετίας του 2030.

«Πιστεύουμε ότι μπορούμε να γίνουμε πρωτοπόροι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», δήλωσε η Μέρκελ

Η απώλεια ισχύος από τα οκτώ εργοστάσια που κλείνουν άμεσα είναι μικρή και αφορά μόνο 8,5 γιγαβάτ. Στις πλέον ενεργειακά απαιτητικές ημέρες του χειμώνα, η γερμανική κατανάλωση ενέργειας ξεπερνά τα 80 γιγαβάτ. Συνολικά η πυρηνική ενέργεια καλύπτει το 22% των γερμανικών ενεργειακών αναγκών.

Δεν υπέγραψαν

Από το ποσοστό αυτό, το 10% δεν θα αναπληρωθεί, αλλά θα εξοικονομηθεί με τη βοήθεια μέτρων που θα βελτιώσουν την ενεργειακή αποτελεσματικότητα των κτιρίων. Για τον σκοπό αυτό, η γερμανική κυβέρνηση θα αφιερώσει 1,5 δισ. ευρώ ετησίως. Παράλληλα, προβλέπεται ο διπλασιασμός του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα της χώρας, από 17% σε 35% ώς το 2022.

Παρότι χθες δικαιώθηκαν οι προσπάθειες δεκαετιών, οι Πράσινοι αρνήθηκαν να βάλουν τη σφραγίδα τους στην πολιτική της γερμανικής κυβέρνησης, ζητώντας να κλείσουν κάποια πυρηνικά εργοστάσια πριν από το 2021 και θεωρώντας μικρό το ποσοστό 35% που θα προέλθει από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

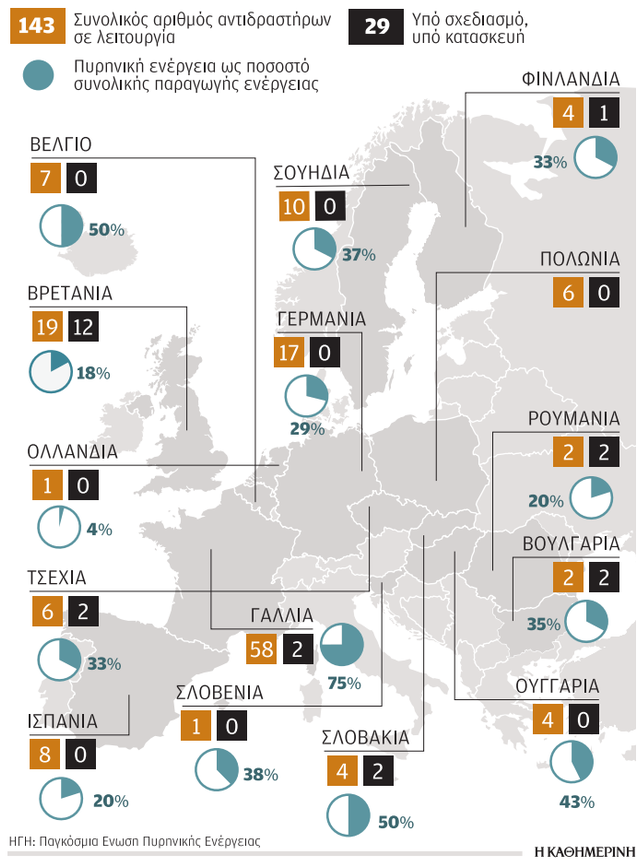

Ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας

Μια συνέπεια των πρώτων χρόνων του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας» ήταν ότι θόλωσαν τα όρια δράσης μεταξύ CIA και στρατού. Το Πεντάγωνο εισχώρησε σε τομείς, που παραδοσιακά ανήκαν στον χώρο επιρροής της CIA. Ειδικές δυνάμεις άρχισαν να δραστηριοποιούνται μυστικά στο εξωτερικό με τρόπο που ανησύχησε τη CIA, το Στέιτ Ντιπάρτμεντ και τις ξένες κυβερνήσεις.

Η κυβέρνηση Ομπάμα τελειώνει τώρα μια προσπάθεια επανασχεδιασμού αυτών των ορίων με μεγαλύτερη προσοχή, εκδίδοντας

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

μια σειρά νέων διοικητικών εντολών για την καθοδήγηση των μυστικών στρατιωτικών αποστολών, γνωστότερων ως «ειδικών προγραμμάτων», ή SAPs.

Η ισχύς ενός συνδυασμού δυνάμεων CIA και στρατού φάνηκε στην επιδρομή της 2ας Μαΐου και την εκτέλεση του Οσάμα Μπιν Λάντεν. Τα πυρά ανέλαβαν οι ειδικές δυνάμεις του ναυτικού, οι SEALs, που κανονικά κινητοποιούνται σε πολέμους. Επειδή οι SEALs ενεργούσαν στο έδαφος του Πακιστάν, μιας χώρας με την οποία οι ΗΠΑ δεν βρίσκονται σε πόλεμο, η CIA επέβλεπε την αποστολή, στο πλαίσιο των κανόνων που της επιτρέπουν να διεξάγει μυστικές αποστολές στο εξωτερικό.

Το σύστημα λειτούργησε στην επιδρομή στο Αμποταμπάντ. Αλλά τα τελευταία 10 χρόνια υπήρξαν περιπτώσεις, που η υπέρβαση των παραδοσιακών ορίων θα δημιουργούσε προβλήματα στις ΗΠΑ. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να γίνουν κατανοητά αυτά τα όρια, τώρα που ο στρατηγός Ντέιβιντ Πετρέους ετοιμάζεται να γίνει αρχηγός της CIA. Αν οι κανόνες δεν είναι σαφείς, η κοινή γνώμη στην Αμερική και το εξωτερικό μπορεί να αρχίσει ν' ανησυχεί για μια πιθανή «στρατιωτικοποίηση» των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών.

Σε αυτό το άρθρο θα εξετάσουμε πώς θόλωσαν αυτά τα όρια μεταξύ 2001 και 2006, όταν ο Ντόναλντ Ράμσφελντ ήταν υπουργός Αμύνης και ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας δημιουργούσε καινούργια και δύσκολα νομικά ζητήματα. Στην αρχή, ο πρόεδρος Τζορτζ Μπους αγκάλιασε τις αποφάσεις του Ράμσφελντ, αλλά στα τέλη του 2006, άλλαξε στάση. Σε άλλο άρθρο θα εξεταστεί το ξεκαθάρισμα, που άρχισε το 2007 ο Μπομπ Γκέιτς, διάδοχος του Ράμσφελντ και αποτελεί τη σημαντικότερη, αλλά λιγότερο κατανοητή κληρονομιά του.

Ο Ράμσφελντ ισχυριζόταν ότι οι ενέργειές του ήταν σωστές και απαραίτητες, ανεξαρτήτως του τι έλεγαν οι υπόλοιποι.

Η πίεση για διεύρυνση των μυστικών δραστηριοτήτων του Πενταγώνου άρχισε αμέσως μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001. Το Κογκρέσο ενέκρινε «τη χρήση στρατιωτικής βίας» εναντίον της Αλ Κάιντα, που δημιούργησε ένα παγκόσμιο πεδίο μάχης εναντίον τρομοκρατών. Ο Ράμσφελντ ανησυχούσε ότι το Πεντάγωνο δεν χρησιμοποιούσε αποτελεσματικά τα καλύτερα μέσα του, τις καλά εκπαιδευμένες ειδικές δυνάμεις. Αυτή η ανησυχία συμβιβάστηκε με την επιτυχία της μικρής παραστρατιωτικής δύναμης της CIA στον πόλεμο του Αφγανιστάν το 2001.

«Ο Ράμσφελντ ήταν απογοητευμένος από το γεγονός ότι διέθετε αυτή την τεράστια δυνατότητα, χωρίς να μπορεί να τη χρησιμοποιήσει», θυμάται ο Τζον ΜακΛάφλιν, ο οποίος ήταν υπαρχηγός της CIA από το 2000 έως το 2004. Περιγράφει την αρχική προσπάθεια του Πενταγώνου να αναλάβει μυστικές επιχειρήσεις μετά την 11/9 ως «κάτι δυσάρεστο, λανθασμένο, αυτοσχεδιαστικό, καταστροφικό πράγμα».

Ο Ράμσφελντ επινοούσε διαρκώς τρόπους για να επεκτείνει το πεδίο δράσης του πολέμου κατά της τρομοκρατίας. Το 2003 τοποθέτησε τον Στέφεν Κέιμπον στη νέα θέση του υφυπουργού Αμύνης, αρμόδιου για τις μυστικές υπηρεσίες κι επιπλέον ενέκρινε την ανάπτυξη μονάδων των ειδικών δυνάμεων στο εξωτερικό. Αυτές έγιναν γνωστές ως «στρατιωτικοί σύνδεσμοι» ή MLEs, αφού μέρος της αποστολής τους ήταν να συνεργάζονται με τις τοπικές ειδικές δυνάμεις. Αλλά οι MLEs διεξήγαγαν επίσης αυτό που είναι γνωστό ως «επιχειρησιακή προπαρασκευή του πεδίου μάχης» σε χώρες, όπου δεν υπήρχε πόλεμος.

Αξιωματούχοι της CIA και του Στέιτ Ντιπάρτμεντ ανησυχούσαν ότι το Πεντάγωνο δημιουργούσε εναλλακτικά πεδία δράσης για μυστικές αποστολές. «Τρελαθήκαμε», θυμάται ο ΜακΛάφλιν. Ο Ράμσφελντ συνεργαζόταν με κατά τόπους σταθμάρχες και διπλωμάτες για την επεξεργασία κανόνων, αλλά η επιδρομή άφησε σημάδια.

Πρώην αξιωματούχοι των μυστικών υπηρεσιών θυμούνται ευαίσθητες αποστολές για «προπαρασκευή πεδίου μάχης», στο εσωτερικό χωρών όπως το Ιράν. Διάβασα πρόσφατα ένα σημείωμα του Κέιμπον προς τον Ράμσφελντ αναφορικά με ένα τέτοιο «ειδικό πρόγραμμα» το 2006, στο οποίο ζητούσε επέκταση μιας μυστικής αποστολής σε δύο ευαίσθητα αραβικά κράτη.

Αντιμετωπίζοντας με σκεπτικισμό τη γραφειοκρατία της CIA, ο Ράμσφελντ ήθελε τις δικές του εκδοχές. Τέλη του 2001 ίδρυσε τη δική του «Αντιτρομοκρατική Ομάδα Αξιολόγησης» υπό τον υφυπουργό Ντάγκλας Φέιθ. Σύμφωνα με τη βιογραφία του Ράμσφελντ, από τον Μπράντλεϊ Γκράχαμ, το 2009, ο γενικός επιθεωρητής του Πενταγώνου κατέληξε το 2007 ότι αυτή η επιδίωξη για «εναλλακτικές εκτιμήσεις μυστικών πληροφοριών» ήταν «ανάρμοστη».

Ενα άλλο σημείο τριβής ήταν ο εξόριστος Ιρακινός ηγέτης Αχμέντ Τσαλαμπί. Η CIA αρνιόταν να διαπραγματευτεί μαζί του, με το επιχείρημα ότι ήταν αναξιόπιστος. Και σ' αυτή την περίπτωση, ο Ράμσφελντ ενέκρινε μια εναλλακτική λύση. Ο Τσαλαμπί είχε τον δικό του ειδικό σύνδεσμο το 2003 και 2004, μέσω του οποίου επικοινωνούσε με το Πεντάγωνο.

Εως το 2006 οπότε ο στρατηγός Μάικ Χέιντεν διορίστηκε αρχηγός της CIA ήταν σαφές ότι χρειαζόταν καλύτερος συντονισμός. Ο επικεφαλής των επιχειρήσεων της CIA συμβούλεψε τον Χέιντεν: «Καλωσορίζουμε περισσότερους παίκτες. Απλώς πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι είμαστε συντονισμένοι».

EPA

Ακόμη και στην ευαίσθητη πόλη του Ντιγιαρμπακίρ κινείται και ομιλεί με άνεση ο Τούρκος πρωθυπουργός Ταγίπ Ερντογάν, όπως φαίνεται και από τη συγκέντρωση της Τετάρτης 1ης Ιουνίου στην πόλη της ΝΑ Τουρκίας.

Το στοίχημα του Ερντογάν

Ενας ηγέτης ικανός να αντιμετωπίσει την περίπλοκη πολιτική σκηνή της Τουρκίας

Του **ANTHONY SHADID**

«Μπαμπά Ταγίπ», φώναζαν οι οπαδοί του Τούρκου πρωθυπουργού στην Προύσα, γραφική βιομηχανική πόλη σήμερα, πρωτεύουσα των Οθωμανών άλλοτε. Ο Ταγίπ Ερντογάν υπομειδίασε. Η προσφώνηση δεν είναι βαρύγδουπη σαν τον τίτλο «Πατέρα των Τούρκων», όπως αποκαλείται ο Κεμάλ Ατατούρκ. Είναι όμως δηλωτική αισθημάτων προς τον πρωθυπουργό, «αυτόν τον αλαζόνα λαϊκιστή» για τους αντιπάλους του, «τον χαρισματικό οραματιστή» για τους οπαδούς του. Ο κ. Ερντογάν ετοιμάζεται για μια δεύτερη θητεία στην ηγεσία της χώρας, που ο ίδιος μεταμόρφωσε.

Η Τουρκία οδεύει προς τις εκλογές της 12ης Ιουνίου αντιμέτωπη με μια αραβική άνοιξη, που την ξάφνιασε με φιλοδοξίες υπεράνω των δυνάμεών της και με την ανησυχία ορισμένων ότι τα οκτώ χρόνια της πρωθυπουργίας Ερντογάν μετατόπισαν την ισχύ από την παλαιά κεμαλική ελίτ στο ΑΚΡ.

Ομως, ακόμη και οι επικριτές του παραδέχονται ότι η σημερινή Τουρκία είναι πολύ διαφορετική από εκείνη που κληρονόμησε το 2002 ο κ. Ερντογάν, ότι είναι μια αναδυόμενη δύναμη σε μια περιοχή για πολύ καιρό υπό αμερικανική κυριαρχία. Η Τουρκία συμπεριφέρεται σαν διάδοχος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καλλιεργεί τις σχέσεις με το Ιράν και τους Αραβες γείτονες σε πείσμα του Ισραήλ. Οσο για το προαιώνιο ζήτημα της εθνικής ταυτότητας και των μειονοτήτων, που την καταδιώκει σαν Ερινύα, οι διαιρέσεις, αν και υπαρκτές, φαίνεται να έχουν κάπως ατονήσει.

Το Κόμμα της Δικαιοσύνης και της Ανάπτυξης (ΑΚΡ) είναι σήμερα πρώτη δύναμη στην Τουρκία, όμως η πραγματική ισχύς πηγάζει από τον ίδιο τον Ερντογάν. Το 50% των ψήφων του ΑΚΡ οφείλεται στον πρωθυπουργό, στον μεταρρυθμιστικό του ζήλο, στον τρόπο με τον οποίο αψήφησε την πανίσχυρη ελίτ του στρατιωτικο-κεμαλικού κατεστημένου με συνταγματικές ανα-

Οι Τούρκοι προσέρχονται στις κάλπες στις 12 Ιουνίου

θεωρήσεις και με δίκες - και με εκφοβισμό, λένε κάποιοι.

Στη Δύση αναρωτιούνται εάν η Τουρκία έστριψε προς Ανατολάς, αφού επί δεκαετίες εναγκαλίστηκε το ΝΑΤΟ, τη Δύση και τις ΗΠΑ. Προσδοκά ακόμη την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ενωση, εφαρμόζοντας μεταρρυθμίσεις που την έκαναν πιο φιλελεύθερη. Ομως, η τουρκική ηγεσία διαισθάνεται την παρακμή της αμερικανικής ισχύος στη Μέση Ανατολή, προς την οποία έχει στραφεί με πυρήνα της νέας εξωτερικής πολιτικής το δόγμα περί «μηδενικού προβλήματος» με τους γείτονες. Λίγες είναι μέχρι στιγμής οι επιτυχίες. Τα προβλήματα με την Αρμενία παραμένουν, η Τουρκία δεν στάθηκε ικανή να διευθετήσει το Κυπριακό, η Κύπρος είναι πάντα διαιρεμένη, η διαμεσολάβηση μεταξύ Συρίας και Ισραήλ ναυάγησε στο «Μαβί Μαρμαρά».

Οικονομική ανάπτυξη

Ομως, η Τουρκία είναι αισιόδοξη, το κληροδότημα του Τούρκου πρωθυπουργού είναι μεγάλο. Παρά την ανεργία οι επιχειρήσεις ανθούν, η οικονομία τριπλασιάστηκε, οι εξαγωγές αυξήθηκαν από 36 δισ. σε 114 δισ. δολάρια τον χρόνο, οι επιχειρηματίες ανακάλυψαν ξανά τους εμπορικούς δρόμους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Πολλοί στο εσωτερικό της Μικράς Ασίας κοιτούν με νοσταλγία το αυτοκρατορικό παρελθόν και επαναλαμβάνουν την πρόβλεψη Ερντογάν ότι το 2050 η Τουρκία θα είναι η δεύτερη οικονομία της Ευρώπης μετά τη Γερμανία. Ορισμένοι διανοούμενοι φοβούνται ότι μια περιφανής νίκη θα επιτρέψει στον κ. Ερντογάν να αναθεωρήσει το Σύνταγμα χωρίς μεγάλη ανάμειξη της αντιπολίτευσης, και να εγκαθιδρύσει ίσως προεδρικό σύστημα, όπως έχει ήδη προτείνει.

ΑΠΟΨΗ / *Του* **ΘΑΝΟΥ ΒΕΡΕΜΗ**

Πιθανές ευκαιρίες για Ελλάδα και Κύπρο

Ο κ. Ερντογάν βρίσκεται ενώπιον μεγάλου πλέγματος αποφάσεων, στο οποίο τον έφερε η ίδια η καινοτομική του ορμή. Αρχικά απέρριψε την επιλογή των προκατόχων του, να αποφύγει δηλαδή την αναμέτρηση με τους στρατιωτικούς εγγυητές του κεμαλισμού και το βαθύ κράτος, και να δεχθεί τη συμβίωση, έστω και υπό ταπεινωτικούς όρους. Η επιλογή αυτή βέβαια θα τον έφθειρε σταδιακά, όπως τόσους προκατόχους του. Αντίθετα, ο Τούρκος πρωθυπουργός προτίμησε τη σύγκρουση και παράλληλα την επαναφορά των θρησκευόμενων αποσυνάγωγων Τούρκων στο πολιτικό γίγνεσθαι της χώρας του.

Η επανασυγκόλληση της διχασμένης Τουρκίας αποτελεί έργο ηράκλειο που είναι δυνατό να συντελεσθεί μόνο μέσω του τουρκικού εθνικισμού. Πρόκειται για ιδεολογία που παραπέμπει στις αρχές του εθνικιστή διανοητή Ζίγια Γκεκάλπ, ο οποίος πίστευε ότι το τρισυπόστατο της Τουρκίας απετελείτο από τον τουρκισμό, τον ισλαμισμό και την προσέγγιση της Δύσης. Ο κ. Ερντογάν αποκαθιστά το ισλαμικό σκέλος στο εθνικιστικό τρίπτυχο.

Στην προσπάθεια αυτή ο κ. Ερντογάν άνοιξε πολλά νέα μέτωπα, πέραν του βασικού με τους κεμαλιστές. Καθώς η σχέση του με Αραβες και Τούρκους μουσουλμάνους δοκιμαζόταν από τη συνεργασία της Τουρκίας με το Ισραήλ, επέλεξε τη διένεξη με το Ισραήλ χωρίς ίσως να αντιλαμβάνεται τις μακροχρόνιες συνέπειες. Ετσι, από το επεισόδιο του «Μαβί Μάρμαρα» η θέση της Τουρκίας στην Ουάσιγκτον έγινε δυσχερής.

Οι συμμαχίες φιλοϊσραηλινών οργανώσεων με τα τουρκικά συμφέροντα λύονται με μεγάλη ταχύτητα, ενώ ο αμερικανικός Τύπος θυμάται παλιές τουρκικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Καθώς Κύπρος και Ισραήλ οδεύουν προς κοινή εκμετάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου, οι αντιδράσεις της Τουρκίας βρίσκουν τους Αμερικανούς απρόθυμους να δείξουν κατανόηση.

Ο κ. Ερντογάν εμπλέκεται στις πολιτικές εξελίξεις της Μέσης Ανατολής σε προβληματική συγκυρία. Η φιλική Συρία προσβάλλεται από την πανδημία των εξεγέρσεων, ενώ η παρακωλυτική του στάση ως προς την επιχείρηση στη Λιβύη δεν του απέφερε ορατά κέρδη μεταξύ των συμμάχων του ΝΑΤΟ. Σε άλλα μέτωπα ο κ. Ερντογάν άφησε το θυμικό να τον οδηγήσει σε αδιέξοδο. Η αλαζονική αντιμετώπιση των διαμαρτυρομένων Τουρκοκυπρίων με την αποστροφή ότι η Τουρκία έχει δικά της στρατηγικά συμφέροντα στην Κύπρο, πέραν της προστασίας των ομογενών της, τον εξέθεσε διεθνώς.

Η συνέχιση των προκλήσεων στο Αιγαίο και η συντήρηση της τακτικής Ντενκτάς στις διακοινοτικές διαπραγματεύσεις δεν προσφέρουν στην Τουρκία παρά παλιά προβλήματα που αθροίζονται πλέον με όσα κατασκεύασε πρόσφατα και τις αρνητικές συγκυρίες που προέκυψαν. Ο κ. Νταβούτογλου σε παρελθούσα συνέντευξή του προς την «Κ» μετήλθε σε κουτοπονηριές περασμένων εποχών. Απέφυγε την ερώτηση για τις παραβιάσεις του εναέριου χώρου των ελληνικών νήσων συμβουλεύοντας τον συνομιλητή του να μη θεωρεί το σύνολο του αιγαιακού εναέριου χώρου ελληνικό. Εξαιρώντας το Καστελλόριζο από το Αιγαίο, ο Τούρκος ΥΠΕΞ κάνει πως αγνοεί τις διεθνείς συνθήκες.

Καθοριστικό το αποτέλεσμα, για τις αλλαγές στο Σύνταγμα και τη διαμόρφωση πολιτικής

Ομως ποιες να είναι τάχα οι προτεραιότητες του κ. Ερντογάν σήμερα; Ισως η απεμπλοκή από την εκκρεμότητα του Κυπριακού που εμποδίζει την Ε.Ε. να ανοίξει νέα κεφάλαια στις διαπραγματεύσεις της με την Τουρκία. Οι πρόσφατες εκλογές στην Κύπρο απέκλεισαν από το Κοινοβούλιο ορισμένους αδιάλλακτους υποψηφίους ώστε να ισχύει πάντοτε η γραμμή Χριστόφια. Παραμένει ωστόσο η τουρκική αδιαλλαξία ως προς την επιστροφή εδαφών στους Ελληνοκυπρίους, όπως και την απόσυρση τουρκικών στρατευμάτων κατοχής.

Θα γίνει άραγε πιο υποχωρητικός στα δύο αυτά ζητήματα ο κ. Ερντογάν αν αποκλεισθούν οι εθνικιστές του ΜΗΡ από τη Βουλή, ώστε με παραμονή του κόμματος γύρω στο 46% της ψήφου να αλλάξει όπως θέλει το Σύνταγμα; Ολα αυτά θα τα μάθουμε μετά τις τουρκικές εκλογές της 12ης Ιουνίου. Οι εξελίξεις αυτές ίσως να προσφέρουν στην Ελλάδα και την Κύπρο ευκαιρίες σημαντικών ελιγμών στα μεγάλα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής.

REUTERS

Οι συγκρούσεις με διαδηλωτές στην Κωνσταντινούπολη δεν λείπουν από το προεκλογικό σκηνικό.

Το πογκρόμ συλλήψεων και η «Βαριοπούλα»

Ο διοικητής της τουρκικής σχολής Ικάρων, αντιστράτηγος Ισμαήλ Τας, είναι ο τελευταίος συλληφθείς ως ύποπτος για συμμετοχή στην υπόθεση «Βαριοπούλα». Πάνω από 200 αξιωματικοί κατηγορούνται ότι συνωμότησαν για την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν το 2003, μέσω της πρόκλησης αναταραχής και πολεμικού επεισοδίου με την Ελλάδα. Ενόψει των βουλευτικών εκλογών της 12ης Ιουνίου, οι συνεχιζόμενες συλλήψεις οξύνουν το ήδη τεταμένο κλίμα που επικρατεί στις σχέσεις του στρατεύματος με το θρησκευτικά συντηρητικό κυβερνών κόμμα, το οποίο συχνά κατηγορείται για κρυπτοϊσλαμιστική ατζέντα.

Ανοιγμα ψαλίδας

Οι δημοσκοπήσεις προβλέπουν τρίτη καθαρή νίκη του κόμματος ΑΚΡ του Ερντογάν, το οποίο κυβερνά σε μια περίοδο άνθησης της τουρκικής οικονομίας. Οι αναλυτές αναμένουν τα εκλογικά αποτελέσματα όχι για να διαπιστώσουν ποιος κέρδισε, αλλά για να αντλήσουν συμπεράσματα από το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στο κόμμα του Ερντογάν και στο κοσμικό κόμμα CHP του Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου. Το διακύβευμα είναι αν ο πρωθυπουργός θα αποσπάσει πλειοψηφία δύο τρίτων και αν η διαφορά μεταξύ των δύο κομμάτων θα ξεπεράσει ή όχι τις 20 ποσοστιαίες μονάδες. Η κυβέρνηση Ερντογάν προσπαθεί να απομακρύνει την Τουρκία από το στρατοκρατικό παρελθόν της, αίροντας ώς και την ασυλία του πραξικοπηματία στρατηγού Κενάν Εβρέν. Την εικοσαετία 1960-1980, ο τουρκικός στρατός διενήργησε τρία πραξικοπήματα, ενώ το 1997 προχώρησε σε κοινοβουλευτικό πραξικόπημα με το οποίο υποχρέωσε σε παραίτηση την τότε ισλαμική κυβέρνηση.

THE ASSOCIATED PRESS

Προεκλογική συγκέντρωση του Ερντογάν. Περίπου 52 εκατομμύρια θα προσέλθουν στις κάλπες της 12ης Ιουνίου.

Με δεδομένο το παρελθόν αυτό, οι Τούρκοι παρακολουθούν με ενδιαφέρον το κατά πόσον η συνωμοσία που είναι γνωστή ως «Βαριοπούλα» πράγματι συνέβη ή αν πρόκειται για κατασκευασμένη υπόθεση με στόχο να πληγεί το στράτευμα, όπως ισχυρίζονται οι στρατιωτικοί. Οι κατηγορούμενοι στρατιωτικοί δηλώνουν ότι τα έγγραφα που αναφέρονται σε πρόκληση ελληνοτουρκικού πολεμικού επεισοδίου αφορούν απλώς σενάρια, όπως αυτά που συνήθως καταρτίζονται από τα στρατιωτικά επιτελεία, ενώ τα υπόλοιπα έγγραφα είναι πλαστογραφημένα.

Συλλήψεις στρατιωτικών

Ο υπ' αριθμόν ένα κατηγορούμενος στην υπόθεση είναι ο στρατηγός ε.α. Τσετίν Ντογάν, πρώην επικεφαλής της τουρκικής πρώτης στρατιάς. Παρά τις κατηγορίες, ο Ντογάν είναι υποψήφιος βουλευτής. Συνολικά δώδεκα εν ενεργεία στρατηγοί έχουν συλληφθεί με την κατηγορία της συμμετοχής στην υπόθεση. Ο πλέον υψηλόβαθμος εξ αυτών ήταν ο στρατηγός Μπιλγκίν Μπαλανλί, διοικητής των τουρκικών στρατιωτικών ακαδημιών. Τα τουρκικά μέσα ενημέρωσης εκτίμησαν ότι η επικείμενη σύλληψη του Μπαλανλί ήταν ο λόγος για τον οποίο η Τουρκία ανέβαλε, την υστάτη των στιγμών, τις προγραμματισμένες ασκήσεις της στο Αιγαίο την περασμένη εβδομάδα. Αργά το βράδυ της Πέμπτης, παράλληλα με τον αντιστράτηγο Τας, συνελήφθησαν και δύο συνταγματάρχες και ένας λοχαγός. Υστερα από ολονύκτια ανάκριση, οι τέσσερις προφυλακίστηκαν σε στρατιωτικές φυλακές της Κωνσταντινούπολης.

Κοινωνική ανάφλεξη σε αργή κίνηση

Το κίνημα των «Αγανακτισμένων» προοιωνίζεται βαθύτατη κρίση λαϊκής νομιμοποίησης του πολιτικού συστήματος στην Ευρώπη

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Τον 8ο μ.Χ. αιώνα, το νεαρό έθνος των Αράβων εισέβαλε στη μεσαιωνική Ευρώπη μέσω Ισπανίας, καταλύοντας το παρηκμασμένο βασίλειο των Βησιγότθων. Το τελευταίο δεκαπενθήμερο μια δεύτερη «εισβολή», εντελώς ειρηνική αυτή τη φορά, διέχυσε τα καινά δαιμόνια του αραβικού κόσμου από την Τυνησία και την Αίγυπτο στη γηραιά ήπειρο, και πάλι μέσω του ισπανικού βασιλείου. Η επέκταση του κινήματος των «Αγανακτισμένων» από τη Μαδρίτη σε δεκάδες ευρωπαϊκές πόλεις, με κορύφωση την πανευρωπαϊκή ημέρα δράσης της περασμένης Κυριακής, επανέφερε δριμύτερο το ερώτημα για μια πιθανή μεταλαμπάδευση του «πνεύματος της Ταχρίρ» στην απέναντι πλευρά της Μεσογείου.

Η αλήθεια είναι ότι οι κοινωνικές εξεγέρσεις δεν αντιγράφονται κατά βούληση, εν είδει copy paste στην οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Αλέν Ζιπέ είχε δίκιο όταν έλεγε ότι ο ευρωπαϊκός κοινοβουλευτισμός δεν μπορεί να συγκριθεί με τις αραβικές απολυταρχίες, όπως δεν μπορεί να συγκριθεί η φτώχεια στα εργατικά προάστια του Παρισιού με την εξαθλίωση στις παραγκουπόλεις του Καΐρου.

Και όμως, οι αναλογίες ανάμεσα στην «Αραβική Ανοιξη» και την (τόσο αμφίβολη όσο και τα μετεωρολογικά δελτία) Ευρωπαϊκή δεν παύουν να χτυπάνε στο μάτι. Και στις δύο περιπτώσεις, χώρες που εμφανίζονταν μέχρι χθες ως οικονομικά θαύματα και εγκωμιάζονταν από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αποδείχθηκαν ενεργά κοινωνικά ηφαίστεια. Το ρόλο της εμπροσθοφυλακής, τόσο στις αραβικές εξεγέρσεις όσο και σ' αυτό που αρχίζει να μοιάζει με ευρωπαϊκή κοινωνική ανάφλεξη σε αργή κίνηση, παίζει η νέα γενιά των «Αγανακτισμένων»: Οι νέοι 25 - 35 χρόνων, υπερκαταρτισμένοι και υποαπασχολούμενοι, πολίτες του κόσμου, αλλά καθηλωμένοι στην πατρική εστία, αυτό το μορφωμένο «πρεκαριάτο» της επισφαλούς εργασίας και της μαζικής ανεργίας.

Η φωνή όλων

Αν ήταν, όμως, μόνο αυτό θα μιλάγαμε απλώς για μια επανάληψη των σχεδόν περιοδικών εκδηλώσεων νεανικού ριζοσπαστισμού, σαν κι αυτές που γνώρισαν το Παρίσι το 2006 και η Αθήνα το 2008. Αυτό που κάνει τη διαφορά είναι ότι οι νεαροί «Αγανακτισμένοι» έγιναν η φωνή όλων όσοι δεν έχουν φωνή, η έκφραση της ευρύτατης κοινωνικής δυσφορίας απέναντι σε μια δρακόντεια λιτότητα χωρίς τέλος και σε αλυσιδωτά Μνημόνια χωρίς ελπίδα. Ηδη, από την περασμένη Κυριακή έγινε σαφέ -τουλάχιστον στην Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία, όπου το «κίνημα της πλατείας» γνωρίζει τη μεγαλύτερη έξαρση- ότι αυτό που ξεκίνησε ως πρωτοβουλία νεανικών ομάδων κοινωνικής δικτύωσης αρχίζει να προσελκύει ευρύτερα λαϊκά στρώματα όλων των ηλικιών.

Θα μπορούσε να εικάσει κανείς ότι βλέπουμε τα πρώτα σημάδια κοινωνικής ριζοσπαστικοποίησης της «σιωπηλής πλειοψηφίας», κάτι που, αν επαληθευθεί, δεν θα αργήσει να μετατρέψει την οικονομική κρίση των περιφερειακών χωρών της Ε. Ε. σε πολιτικό κραχ. Περισσότερο από Ταχρίρ του 2011, το ευρωπαϊκό σκηνικό αρχίζει να θυμίζει Μπουένος Άιρες του 2001: Οσο καιρό το malestar social, η κοινωνική δυσφορία, περιοριζόταν κυρίως στη συνδικαλισμένη, μισθωτή εργασία, η κρίση ήταν διαχειρίσιμη από τους κυβερνώντες. Τη στιγμή που η οικονομική καταστροφή γράπωσε και τα μεσαία στρώματα των «νοικοκυραίων» (στην Αργεντινή με τον δραστικό περιορισμό των τραπεζικών αναλήψεων, στην Ελλάδα με τον «θάνατο του εμποράκου»), η κρίση έγινε μεμιάς «εθνική» και οι στιγματισμένες «συντεχνίες» μετασχηματίστηκαν σε ένα πολύμορφο, πανίσχυρο «πλήθος».

Αυτό το ρευστό, μεταμοντέρνο «πλήθος» δεν έχει τις σταθερές πολιτικές ταυτότητες και οργανωτικές μορφές -το συνδικάτο, την παράταξη, το κόμμα- που συνόδευαν ριζοσπαστικά κινήματα προηγούμενων εποχών. Είναι κατά κάποιο τρόπο «υδραργυρικό», καθώς ενώνεται ξαφνικά και πρόσκαιρα γύρω από ένα γεγονός - καταλύτη και είναι έτοιμο να αποδιοργανωθεί ξανά στα μικρά, ατομικά «σφαιρίδια», που θα ακολουθήσουν τις δικές τους, χαοτικές διαδρομές, μέχρι να συσσωματωθούν ξανά στο επόμενο γεγονός.

Μετασχηματισμός

Ωστόσο, όσο το «κίνημα της πλατείας» αυξάνεται και πληθύνεται, όσο αποκτά άρθρωση και αυτοπεποίθηση, τόσο θα θέτει, ακόμη και παρά τη θέληση των πρωταγωνιστών του, ζήτημα λαϊκής (απο) νομιμοποίησης ολόκληρου του πολιτικού συστήματος. Αν εξελιχθούν έτσι τα πράγματα, θα έρθει η στιγμή (στην Αίγυπτο ήρθε μετά τη βίαιη προσπάθεια του καθεστώτος Μουμπάρακ να ανακαταλάβει τις πλατείες και τη σθεναρή αντίσταση των διαδηλωτών) που το «πλήθος» θα χάσει την αθωότητα και τις αυταπάτες του και θα μετασχηματισθεί σε «λαό», ο οποίος θα θέσει ανοιχτά ζήτημα διακυβέρνησης. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι το σύνθημα «Que se vayan todos» (Να φύγουν όλοι!), που βλέπουμε αυτές τις μέρες στην Πουέρτα ντελ Σολ και στο Σύνταγμα, προέρχεται από το «Αργεντινάσο» του 2001.

Εκφράζονται ανησυχίες για την πιθανότητα εκτροπής των «Αγανακτισμένων» προς την εθνικιστική δημαγωγία. Αν και ακροδεξιές ομάδες, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ασφαλώς επιδιώκουν κάτι τέτοιο, το πιθανότερο είναι ότι θα απομονωθούν. Ούτε η ελληνική σημαία στο Πολυτεχνείο του 1973 ούτε η αιγυπτιακή στην Ταχρίρ έκαναν τις εν λόγω εξεγέρσεις «εθνικιστικές». Αλλωστε, η προσβολή κάθε έννοιας εθνικής - λαϊκής κυριαρχίας από τους εκπροσώπους μιας απρόσωπης, πολυεθνικής ελίτ πιστωτών - κερδοσκόπων είναι φυσικό να ερεθίζει πατριωτικά αντανακλαστικά.

Είναι αλήθεια ότι μετά την πτώση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και την υποχώρηση των ελπίδων της Αριστεράς για ανατροπές σε εθνική κλίμακα υπήρξε μια ορισμένη «φυγή προς τα εμπρός»: Το νέο, ανεξάρτητο κίνημα εναντίον της παγκοσμιοποίησης, με ληξιαρχική πράξη γέννησης τις διαδηλώσεις του Σιάτλ το 1999, που ήρθε να καλύψει προσωρινά το κενό αριστερού ριζοσπαστισμού, προσπάθησε να υπερβεί την κλίμακα του εθνικού κράτους, με τη φιλοσοφία του «να σκέφτεσαι παγκόσμια, να δρας τοπικά».

Τι πέτυχαν

Σήμερα, η οξύτητα της κρίσης είναι τέτοια που αναγκάζει ριζοσπαστικά κινήματα να επιστρέψουν, με μεγαλύτερη ωριμότητα, στην κλίμακα του «δικού τους» εθνικού κράτους, επιδιώκοντας πολιτικές ανατροπές που θα δώσουν λύση στην κοινωνική ασφυξία. Θα αποδειχθούν άραγε οι «Αγανακτισμένοι» θετικός καταλύτης σε μια παρόμοια κατεύθυνση ή μόνο μια προσωρινή παρένθεση; Κανείς δεν το ξέρει. Εκείνο που ξέρουμε είναι ότι έδιωξαν από το κέντρο των πόλεων το μαύρο και το κακί, για να ξαναφέρουν τα χρώματα, άδειασαν τις πλατείες από τους ανθρώπους με τα κράνη και τις κουκούλες για να τις γεμίσουν με πρόσωπα που μιλάνε, φωνάζουν, τραγουδάνε, χαμογελάνε και ελπίζουν. Κι αυτό δεν είναι λίγο.

AFP / PEDRO ARMESTRE

Στις 18 Μαΐου, οι Μαδριλένοι διαδηλωτές ενέκριναν έπειτα από λαϊκή συνέλευση το «Μανιφέστο της Πουέρτα ντελ Σολ».

Αμεση δημοκρατία στην Πουέρτα ντελ Σολ

Μια αρκετά διαδεδομένη αφήγηση θέλει το κίνημα των «Αγανακτισμένων» απολίτικο και αποϊδεολογικοποιημένο, εχθρικό απέναντι σε οποιαδήποτε συγκροτημένη αντίδραση στο στάτους κβο, εν τέλει μια χρήσιμη για το σύστημα βαλβίδα ελεγχόμενης εκτόνωσης της κοινωνικής οργής που συσσωρεύεται από την κρίση. Τίποτα δεν είναι λιγότερο βέβαιο από αυτή την περιγραφή, όπως υποδηλώνει και η εμπειρία της Ισπανίας.

Στο «Μανιφέστο της Πουέρτα ντελ Σολ», που εγκρίθηκε από Λαϊκή Συνέλευση, στις 18 Μαΐου, οι Μαδριλένοι διαδηλωτές τονίζουν ότι αποφάσισαν να στρατοπεδεύσουν στο «σημείο μηδέν» της ισπανικής πρωτεύουσας «για να κατακτήσουμε εκ νέου τη χαμένη αξιοπρέπεια και την κοινωνική και πολιτική μας αυτοσυνείδηση». Ας σημειωθεί ότι στα ισπανικά (όπως και στα γαλλικά και τα αγγλικά), η λέξη Indignados, Αγανακτισμένοι, περιέχει και τη λέξη Dignidad, αξιοπρέπεια, υποδηλώνοντας τον υπερήφανο άνθρωπο που εξεγείρεται γιατί αισθάνεται ότι του έχουν τσαλαπατήσει την τιμή του. Η ίδια λέξη, αξιοπρέπεια, ήταν, μαζί με την ελευθερία και τη δικαιοσύνη, μέρος του τρίπτυχου που σφράγιζε τις διαδηλώσεις στην Τυνησία και την Αίγυπτο.

«Μας ενώνει η προσήλωση στην ιδέα της αλλαγής», σημειώνουν οι Ισπανοί καταληψίες, για να προσθέσουν: «Βρισκόμαστε εδώ γιατί θέλουμε μια νέα κοινωνία, η οποία θα τοποθετεί τη ζωή πάνω από τα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα». Και η σύντομη διακήρυξη αρχών τελειώνει με συνθήματα όπου είναι έντονες οι αντηχήσεις από τον γαλλικό Μάη του '68 και την ισπανική επανάσταση: «Τα θέλουμε όλα και τα θέλουμε τώρα!» και «Είναι καλύτερα να ρισκάρεις και να χάσεις, παρά να χάσεις επειδή δεν τόλμησες να ρισκάρεις!».

Ανάμεσα στις βασικές συλλογικότητες που πήραν την πρωτοβουλία για το «κίνημα της πλατείας» ήταν η «Πραγματική Δημοκρατία Τώρα» (Democracia Real Ya), η οποία κινήθηκε κυρίως μέσω Facebook και Twitter. Πλάι στα αιτήματα για την κατάργηση των αντικοινωνικών μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης Παπαδήμου και τα συνθήματα εναντίον των τραπεζών και των κατασκευαστικών εταιρειών, προβάλλουν σε πρώτη γραμμή το σύνθημα της άμεσης δημοκρατίας, εναντίον αυτού που χαρακτηρίζουν ως κομματοκρατία - κλεπτοκρατία.

Περισσότερο συγκροτημένος είναι ο λόγος της συλλογικότητας «Νεολαία Χωρίς Μέλλον» (Juventud Sin Futuro), η οποία προέρχεται κυρίως από τη φοιτητική και πανεπιστημιακή Αριστερά και έριξε πρώτη τον σπόρο του κινήματος των Indignados, με τις διαδηλώσεις που οργάνωσε σε σειρά ισπανικών πόλεων, στις 7 Απριλίου.

«Εχοντας συνείδηση του γεγονότος ότι στο όνομα της αντιμετώπισης της κρίσης οδηγηθήκαμε στην κοινωνικοποίηση των ζημιών, αποφασίσαμε να στοχοποιήσουμε τους ενόχους: την πολιτική τάξη και τις οικονομικές ελίτ». Μιλώντας στο όνομα «της γενιάς της εργασιακής επισφάλειας», οι συντάκτες του εν λόγω Μανιφέστου διεκδικούν «τα αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα όπως η συνταγματικά κατοχυρωμένη πρόσβαση στην κατοικία, την αξιοπρεπή εργασία, τη σύνταξη, τη δημόσια εκπαίδευση, που δεν θα καταντά εμπόρευμα».

Η οργάνωση διεκδικεί επίσης την υπέρβαση του υπάρχοντος πολιτεύματος, που περιορίζει τη δημοκρατία σε μία ψήφο ανά τετραετία, με μορφές άμεσης δημοκρατίας και κινηματικής πίεσης. «Απέναντι σε μια "δημοκρατία" που χάνει τη νομιμοποίησή της καθώς εκχωρεί την κυριαρχία της στις διεθνείς αγορές, εξεγειρόμαστε γιατί οι κοινωνικές ανάγκες και η απαίτηση για αναδιανομή του πλούτου έχουν προτεραιότητα έναντι των ορέξεων μιας φιλόδοξης μειονότητας». Και η διακήρυξη της «Νεολαίας Χωρίς Μέλλον» καταλήγει με τη σημαντική έκκληση για δημιουργία κοινοβουλευτικής, εξεταστικής επιτροπής με στόχο τη δίωξη και φυλάκιση των οικονομικών και πολιτικών παραγόντων που ευθύνονται για την οικονομική κρίση και την αρπαγή του κοινωνικού πλούτου.

Νέα Συντακτική ζητούν στη Βαστίλλη

Πέραν των τραπεζιτών, των μεγάλων μέσων ενημέρωσης και των κυβερνήσεων, οι «Αγανακτισμένοι» θέτουν στο εδώλιο ολόκληρο το πολιτικό σύστημα. Η αξίωση για άμεση δημοκρατία, έστω κι αν δεν παίρνει συγκεκριμένο σχήμα και μορφή, αναδεικνύεται σε ένα από τα πιο ενδιαφέροντα, καινοτόμα ενοποιητικά στοιχεία των διαδηλωτών σε σειρά ευρωπαϊκών μεγαλουπόλεων, από τη Μαδρίτη και το Παρίσι μέχρι την Αθήνα.

Αίφνης στη Γαλλία, η συλλογικότητα «Γαλλική Επανάσταση» κατέλαβε συμβολικά, την περασμένη Κυριακή, τη Βαστίλλη, προτού επέμβει για να διαλύσει τη διαδήλωση η αστυνομία. Κεντρικό αίτημα ήταν μια νέα Συντακτική Εθνοσυνέλευση, η οποία θα αλλάξει εκ βάθρων το πολίτευμα, κατά το πρότυπο της «μητέρας όλων των επαναστάσεων», του 1789. Στο σχετικό ψήφισμα, διαβάζουμε μεταξύ άλλων: «Από την αρχή της χρηματιστικής κρίσης του 2008, οι κυβερνήσεις μας αποφάσισαν να γονατίσουν τους λαούς αντί να βάλουν τις τράπεζες να πληρώσουν. Οι ευρωπαϊκές δημοκρατίες απήχθησαν από τις διεθνείς χρηματιστικές αγορές... Αντιμέτωποι με αυτή την πολιτική ολιγαρχία που σφετερίζεται όλες τις εξουσίες, διεκδικούμε τη σύγκληση μιας Συντακτικής Εθνοσυνέλευσης, για να θυμίσουμε στους κυβερνήτες μας ότι ο μόνος κυρίαρχος είναι ο λαός! (...) Κάνουμε έκκληση για την οργάνωση λαϊκών συνελεύσεων και ειρηνικών καταλήψεων δημοσίων χώρων σε όλη τη Γαλλία».

ΠΡΩΤΑΡΑΣ - ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΥΜΑ

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΘΕΑ ΑΜΜΩΔΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑ

Στον αμμώδη κόλπο της Αγίας Τριάδας, δίπλα στο ψαρολίμανο, με όλες τις σύγχρονες ανέσεις και μεγάλους ιδιωτικούς κήπους.

Η Trident Developments προσφέρει επαύλεις και διαμερίσματα σε άριστες τοποθεσίες, με σύγχρονο σχεδιασμό, ποιοτική κατασκευή και πρόθυμη εξυπηρέτηση.

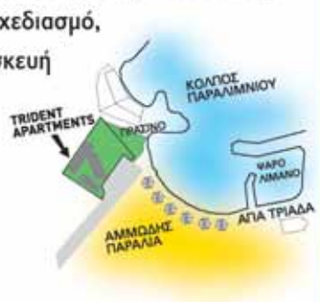

> 2 υπνοδωματίων 107 τμ - 269.000 + ΦΠΑ
> 2 υπνοδωματίων 110 τμ με ιδιωτικό κήπο 390 τμ - 469.000 + ΦΠΑ
> 3 υπνοδωματίων 140 τμ με ιδιωτικό κήπο 149 τμ - 474.000 + ΦΠΑ

TRIDENT DEVELOPMENTS
Γλαύκου 3, Άγιοι Ομολογητές 1085 Λευκωσία Τ: 22 446 602 Κ: 99 620 432 Φ: 22 446 603
Ε: sales@tridentdevelopments.com www.tridentdevelopments.com

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Στεφάν Εσέλ

Το νέο κόκκινο βιβλιαράκι

Στα 93 του χρόνια, ο Γάλλος διπλωμάτης Στεφάν Εσέλ δεν θυμίζει και πολύ Μάο Τσετούνγκ, αλλά το «Κόκκινο Βιβλιαράκι» του, που σπάει τα ταμεία των βιβλιοπωλείων (ένα εκατομμύριο πωλήσεις στη Γαλλία, μισό εκατομμύριο στην Ισπανία), έχει ήδη πολιτογραφηθεί ως προφητικό μανιφέστο, προπομπός του κινήματος των «Αγανακτισμένων».

Ηρωας της γαλλικής αντίστασης εναντίον των ναζί, ο εβραϊκής καταγωγής Εσέλ, ο οποίος γνώρισε τη φρίκη του Ολοκαυτώματος στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Μπούχενβαλντ, τάραξε τα νερά στα τέλη του 2010 με ένα μικρό βιβλίο, που με το ζόρι έφτασε τις 30 σελίδες, για να γίνει σε χρόνο μηδέν εκδοτικό φαινόμενο. Κάτω από τον προκλητικό τίτλο «Αγανακτήστε», ο Εσέλ κάλεσε τους πολίτες και ειδικά τους νέους να εξεγερθούν ειρηνικά εναντίον των, κατά την κρίση του, τεσσάρων μεγάλων πληγών της σύγχρονης ανθρωπότητας: της κοινωνικής αδικίας, της δικτατορίας του χρηματιστικού κεφαλαίου, της καταπίεσης των μειονοτήτων και της οικολογικής καταστροφής.

Οπως η δική του γενιά αντιστάθηκε στον ναζισμό, η σημερινή νεολαία καλείται από τον Εσέλ «να εξεγερθεί κατά της συνενοχής ανάμεσα στους πολιτικούς και στις οικονομικές ελίτ και να υπερασπιστεί δημοκρατικά δικαιώματα που κατακτήσαμε με τόσο σκληρούς αγώνες τους δύο προηγούμενους αιώνες». Απορρίπτοντας κατηγορηματικά την «αναγκαιότητα» της λιτότητας και των περικοπών, ο Εσέλ σημειώνει: «Εχουν το θράσος να ισχυρίζονται ότι το κράτος δεν έχει πλέον χρήματα για να στηρίξει τους πολίτες του. Αλλά πώς γίνεται να μην έχουμε χρήματα όταν η παραγωγή πλούτου αυξάνεται εκθετικά μετά την απελευθέρωση (από τους ναζί); Η μόνη εξήγηση είναι ότι η δύναμη του πλούτου δεν υπήρξε ποτέ τόσο μεγάλη ή τόσο αυθάδης ή τόσο εγωιστική και ότι οι υπηρέτες της έχουν τοποθετηθεί στα υψηλότερα κρατικά αξιώματα».

Πανικός στην Ευρώπη από τη θανατηφόρα επιδημία

Εξαιρετικά τοξικό και μεταδίδεται με πολύ μεγάλη ευκολία το νέο στέλεχος του βακτηρίου E.Coli. Ανθεκτικό στα ευρέως χρησιμοποιούμενα αντιβιοτικά

Των **ALAN COWELL**
και **JAMES KANTER**

Άγνωστο έως σήμερα είναι το στέλεχος του βακτηρίου E.Coli, το οποίο προσέβαλε εκατοντάδες ανθρώπους στη Γερμανία και έχει προκαλέσει θανάτους αλλά και πανικό σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το γεγονός ότι το στέλεχος απαντάται για πρώτη φορά - εξηγούν οι ειδικοί λοιμωξιολόγοι της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας- προκαλεί μεγάλη ανησυχία στους επιστήμονες καθώς δεν μπορούν να γνωρίζουν τη βαρύτητα των συμπτωμάτων που προκαλεί, αλλά και την ευκολία με την οποία μεταδίδεται.

Παραδόξως στη Γερμανία πλήττει περισσότερο ενήλικες γυναίκες νεαρής ηλικίας

Στη Γενεύη, ο εκπρόσωπος του διεθνούς υγειονομικού οργανισμού, Γκρέγκορι Χάρτλ, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι οι ειδικοί δεν ανίχνευσαν το συγκεκριμένο στέλεχος σε καμία επιδημία του παρελθόντος. Γι' αυτό το λόγο, καταβάλλονται τεράστιες προσπάθειες στα εργαστήρια ανά τον κόσμο ώστε να συγκεντρωθούν το ταχύτερο δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για τον μικροοργανισμό.

Το κινεζικό Ινστιτούτο Γενομικής του Πεκίνου, που συνεργάζεται με τους Γερμανούς επιστήμονες, επισημαίνει σε ανακοίνωσή του ότι το νέο στέλεχος του βακτηρίου είναι εξαιρετικά τοξικό και μεταδίδεται με πολύ μεγάλη ευκολία. Επίσης διαθέτει πολλά γονίδια, τα οποία έχουν ανθεκτικότητα στα ευρέως χρησιμοποιούμενα αντιβιοτικά.

Το νέο στέλεχος του βακτηρίου E.Coli είναι ανθεκτικό στα ευρέως χρησιμοποιούμενα αντιβιοτικά.

Αρχικώς, οι υγειονομικοί φορείς της ΕΕ απέδωσαν την επιδημία σε ένα σπάνιο- αλλά γνωστό- στέλεχος του κολοβακτηριδίου E.Coli, το 0104-Η4. Αυτή η προσέγγιση τους, ωστόσο, διαψεύσθηκε γρήγορα και πλέον βρίσκονται αντιμέτωποι με ένα βακτήριο, νέο, επικίνδυνο και με πολλές ιδιαιτερότητες. Μία από αυτές είναι ότι οι προσβεβλημένοι εμφανίζουν μία ιδιαίτερα βαριά επιπλοκή, το αιμολυτικό ουραιμικό σύνδρομο, που μπορεί να προκαλέσει κώμα, σπασμούς, εγκεφαλικό επεισόδιο ακόμα και θάνατο. Εξίσου «αδιανόητο», επισημαίνουν Αμερικανοί ειδικοί, το ποσοστό των ασθενών που εμφανίζουν νεφρική ανεπάρκεια μετά την προσβολή τους από το νέο βακτηριακό παράγοντα .

Αν και στην πλειοψηφία τους, τα άτομα που πρσβλήθηκαν από το νέο στέλεχος του E.Coli είχαν ταξιδέψει πρόσφατα στη βόρεια Γερμανία , οι γερμανικές αρχές αναγνωρίζουν πλέον ότι τα κρούσματα δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν γεωγραφικά καθώς βρίσκονται σε κάθε γωνιά της Γερμανίας αλλά και της υπόλοιπης Ευρωπαϊκής Ηπείρου.

Οι δύο πόλοι

Εκτός της ανησυχίας για τη δημόσια υγεία οι συνέπειες της επιδημίας αιμορραγικής γαστρεντερίτιδας γίνονται ιδιαίτερα αισθητές στην ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή και τις οικονομικές σχέσεις στο εσωτερικό της ΕΕ και εκτός αυτής. Η απαγόρευση που επέβαλε η Ρωσία στις εισαγωγές γεωργικών προϊόντων από την ΕΕ , παραδείγματος χάρη, θα φέρει σε ακόμα δυσχερέστερη θέση τους μαστιζόμενους από την οικονομική κρίση αγρότες της ΕΕ, ενώ οι Ισπανοί αλλά και οι Γερμανοί καλλιεργητές των «ύποπτων» προϊόντων καταγγέλλουν ότι ο πανικός των τελευταίων ημερών τους πλήττει άμεσα.

Χαρακτηριστικό του μεγέθους του φόβου που σκιάζει την ΕΕ είναι το γεγονός ότι τα δύο τρίτα της παραγωγής λαχανικών, όπως μαρούλια, και ντομάτες που παράγονται από τα μέλη της Ομοσπονδιακής Ένωσης Παραγωγών Φρούτων και Λαχανικών της Γερμανίας καταστρέφονται. Στην Ισπανία- αν θα μπορούσε να θεωρηθεί ο αντίθετος πόλος αυτής της κρίσης- η ζημία είναι ακόμα μεγαλύτερη και φτάνει σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ εβδομαδιαίως. Σε αυτή την παράξενη και θανατηφόρα επιδημία οι δύο αντίθετοι πόλοι ακολουθούν κοινή μοίρα.

Πλήττει γυναίκες

Πολλά είναι τα ερωτήματα που πρέπει να απαντήσουν οι ειδικοί σχετικά με την τελευταία επιδημία E.Coli που σκορπίζει θάνατο και πανικό στη Γερμανία και γενικότερα στην Ευρώπη. Ωστόσο, το πιο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό της επιδημίας ή πιο σωστά του στελέχους E.Coli που την προκαλεί είναι η ...σεξιστική επιλογή των θυμάτων του. Στις περισσότερες επιδημίες που προκαλούνται από E.Coli τα θύματα είναι πολύ νεαρά σε ηλικία. Τα μικρά παιδιά δεν έχουν πλήρως ανεπτυγμένο ανοσοποιητικό σύστημα και έτσι δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τη λοίμωξη. Παραδόξως το στέλεχος του βακτηρίου που προκαλεί την επιδημία στην Γερμανία πλήττει περισσότερο ενήλικες γυναίκες νεαρής ηλικίας. Αυτό πιθανώς συμβαίνει, λένε οι επιστήμονες, επειδή το συγκεκριμένο στέλεχος βρίσκει πιο «εύφορο» έδαφος στο γυναικείο γενετικό υλικό αφενός κι αφετέρου επειδή οι γυναίκες συνήθως υπακούουν συνεπέστερα στις επιταγές της υγιεινής ζωής. Έτσι, προσέχοντας τη διατροφή τους, καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες λαχανικών συγκριτικά πάντα με τους άνδρες.

THE NEW YORK TIMES

Νέο στέλεχος προκάλεσε την επιδημία E. coli

Η θανατηφόρα επιδημία E. coli που σκότωσε τουλάχιστον 18 ανθρώπους και έχει μολύνει τουλάχιστον άλλους 1.600 στην Ευρώπη προκλήθηκε από εντελώς νέο στέλεχος, μετάλλαξη δύο διαφορετικών βακτηρίων E. coli με ιδιαίτερα επιθετικά γονίδια. Σχεδόν όλα τα κρούσματα συνδέονται με ανθρώπους που έζησαν ή εργάσθηκαν πρόσφατα στη βόρεια Γερμανία.

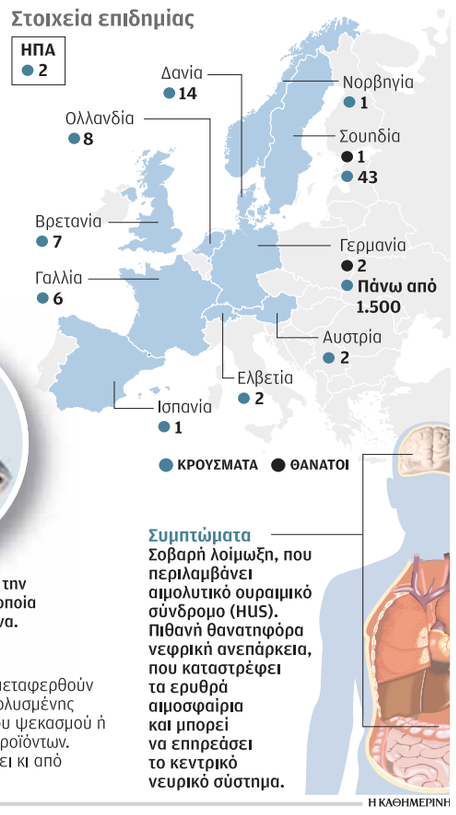

Νέο στέλεχος: περιέχει γονίδια από δύο βακτήρια E. coli, το EAEC και το EHEC.

Τα βοοειδή εμφανίζουν την τοξίνη στο έντερο, την οποία αποβάλλουν στα κόπρανα.

Συμβουλές πρόληψης
Πλύνετε, ξεφλουδίστε ή βράστε τα λαχανικά και φρούτα πριν από την κατανάλωση. Πλένετε συχνά τα χέρια σας.

Μόλυνση
Τα βακτήρια μπορούν να μεταφερθούν στις καλλιέργειες μέσω μολυσμένης κοπριάς, της άρδευσης, του ψεκασμού ή κατά τη συσκευασία των προϊόντων. Η μετάδοση μπορεί να γίνει κι από άνθρωπο σε άνθρωπο.

Από τις τρελές αγελάδες στο E. Coli

Η έντονη ανησυχία γύρω από το βακτήριο E. Coli, δείχνει με δραματικό τρόπο ότι παρά τις σημαντικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν τα τελευταία χρόνια για τη διασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων, οι συνθήκες της παγκοσμιοποιημένης αγοράς ευνοούν τέτοια φαινόμενα και δυσχεραίνουν τον ακριβή εντοπισμό της πηγής τους. Ο πανικός από μόλυνση τροφίμων τείνει, στο μεταξύ να καταστεί συχνό φαινόμενο λόγω της ολιγωρίας των αρμόδιων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ολιγωρίας αυτής υπήρξε η κρίση της νόσου των τρελών αγελάδων. Αν και τα πρώτα κρούσματα σε βοοειδή διαγνώσθηκαν στη Βρετανία το 1986, η απαγόρευση εξαγωγής βρετανικού κρέατος τέθηκε σε εφαρμογή μία δεκαετία αργότερα. Περισσότεροι από 165 Βρετανοί υπέκυψαν στη νόσο, καθώς και 45 πολίτες σε άλλες χώρες. Η σκανδαλώδης ολιγωρία των βρετανικών αρχών επέτρεψε τη σφαγή και εμπορία 486.000 μολυσμένων βοοειδών μεταξύ 1986 και 1989.

Το 2006 οι ΗΠΑ πλήττονται από επιδημία βακτηρίου E. coli. Τα πρώτα κρούσματα σημειώνονται το Σεπτέμβριο και προκαλούνται από φρέσκο σπανάκι, ενώ τα επόμενα, μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου, αποδίδονται σε μολυσμένο μαρούλι σε αλυσίδα εστιατορίων. Το θανατηφόρο βακτήριο προκαλεί αιμορραγική διάρροια και αφυδάτωση και ευθύνεται για το θάνατο τριών ανθρώπων από τους 276 που νόσησαν.

Το Μάρτιο του 2008, αιφνιδιαστικοί έλεγχοι σε γάλα βουβάλου στην Ιταλία εντόπισαν επικίνδυνες συγκεντρώσεις καρκινογόνου διοξίνης. Ιαπωνία και Κορέα απαγόρευσαν την εισαγωγή προϊόντων γάλακτος βουβάλου. Οι βούβαλοι είχαν μολυνθεί από τοξικά σκουπίδια στη Νάπολη. Άλλο σκάνδαλο διοξίνης ξεσπά το Δεκέμβριο του 2008. Κρέας χοίρων και μοσχαριών από την Ιρλανδία έχει μολυνθεί με επικίνδυνη τοξική ουσία. Περισσότεροι από 30.000 τόνοι χοιρινού αποσύρθηκαν και 175.000 χοίροι και μοσχάρια θανατώθηκαν. Η πηγή της μόλυνσης εντοπίσθηκε σε εργοστάσιο ζωοτροφών, το οποίο χρησιμοποίησε μολυσμένο με διοξίνες PCB καύσιμο για την αποξήρανση ζωοτροφής.

Το ίδιο έτος οι ΗΠΑ αντιμετωπίζουν σοβαρή επιδημία σαλμονέλας, που πλήττει εκατοντάδες πολίτες. Η πηγή μόλυνσης εντοπίστηκε σε φρέσκες πιπεριές, καθώς και σε τομάτες, που είχαν εισαχθεί από το Μεξικό. Τα 1329 κρούσματα που καταγράφηκαν σε 43 πολιτείες των ΗΠΑ (με μόλις ένα θάνατο) καθιστούν τη επιδημία τη σοβαρότερη επιδημία σαλμονέλας στη χώρα από το 1985. Φέτος τον Ιανουάριο οι γερμανικές αρχές εντόπισαν επικίνδυνα επίπεδα διοξίνης σε χοιρινό κρέας και αυγά κότας, απαγορεύοντας την πώληση των προϊόντων αυτών από 4.700 αγροκτήματα σε όλη τη χώρα. Η πηγή εντοπίσθηκε σε μολυσμένη από βιομηχανικά έλαια ζωοτροφή που είχε χορηγηθεί στα ζώα.

Όποιος το γνωρίσει, κερδίζει!

Νέο Megane Hatchback 1.6
με μόνο **€12.900** ή **€109** τον μήνα!

RENEW Plan. Το νέο Σχέδιο Χρηματοδότησης Από Την Renault

Μοντέλο Νέο Megane Hatchback	Τιμή	Μηνιαία δόση για 3 χρόνια χωρίς service	Μηνιαία δόση για 3 χρόνια με service
1.6 Generation	€12.900	€109 τον μήνα	€116 τον μήνα
1.6 Generation +	€14.300	€121 τον μήνα	€128 τον μήνα
1.4 Dynamique Turbo	€15.700	€133 τον μήνα	€140 τον μήνα
1.5 Dynamique DCI Automatic	€17.700	€152 τον μήνα	€159 τον μήνα

Όσο καλύτερα γνωρίζεις τη Νέα Σειρά RENAULT MEGANE, τόσο βεβαιώνεσαι πως έχεις κάνει την καλύτερη επιλογή. Με δοκιμασμένη αξιοπιστία και νέα χαμηλά κόστη συντήρησης, η Fairways σας προσφέρει τώρα χαμηλότερες τιμές, χαμηλή μηνιαία δόση για 36 μήνες, χαμηλή προκαταβολή 25%, εγγυημένη αξία επαναγοράς, 7 χρόνια εγγύηση και επιπλέον, 3 χρόνια service με μόνο €7 επιπλέον τον μήνα! **Εσείς είστε έτοιμοι για την αλλαγή;**

RENAULT
DRIVE THE CHANGE

FAIRWAYS | 77 77 21 22

Ενισχύστε τις καταθέσεις σας

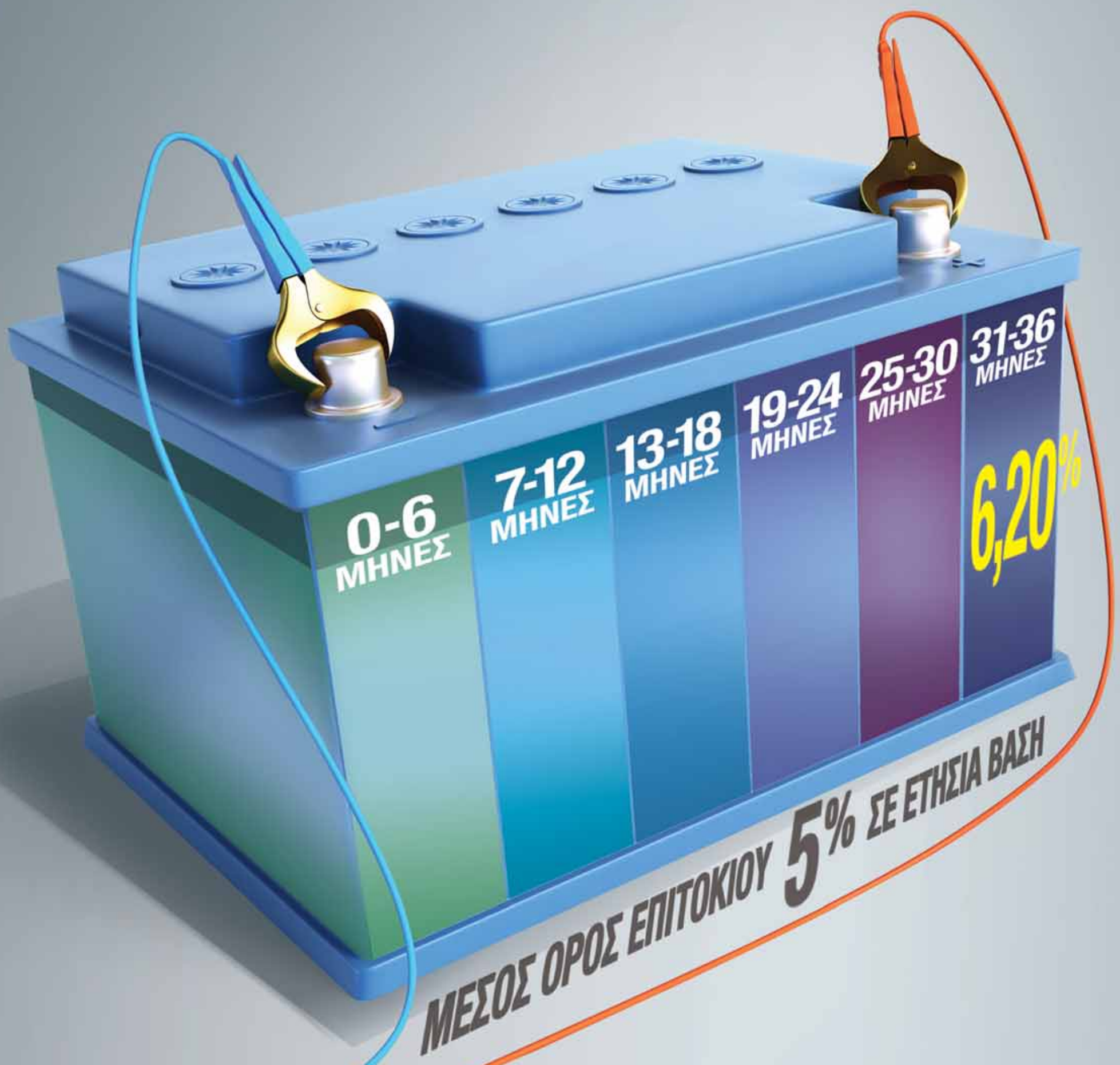

ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ STEP UP

MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Κατάθεση με επιτόκιο που αυξάνεται και δυνατότητα λήξης κάθε 6 μήνες

Με το καταθετικό σχέδιο STEP UP 6x6, το επιτόκιο της κατάθεσής σας αυξάνεται κάθε εξάμηνο, ενώ στη λήξη κάθε εξαμήνου έχετε τη δυνατότητα απόσυρσης ολόκληρου του κεφαλαίου (συν οι τόκοι) χωρίς καμία επιβάρυνση.

- Το επιτόκιο ξεκινά από 4,05% για το πρώτο εξάμηνο και φθάνει στο 6,20% για το τελευταίο εξάμηνο
- Καταβολή τόκων στη λήξη κάθε εξαμήνου
- Μέσος όρος επιτοκίου (στη λήξη του 6ου εξαμήνου): 5% (σε ετήσια βάση)
- Ελάχιστο ποσό κατάθεσης €15.000
- Το προϊόν διατίθεται μέχρι 31 Ιουλίου 2011 ή μέχρι νεωτέρας ειδοποιήσεως

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΕΠΙΤΟΚΙΟ 6ΜΗΝΟΥ
0-6 ΜΗΝΕΣ	4,05%
7-12 ΜΗΝΕΣ	4,35%
13-18 ΜΗΝΕΣ	4,70%
19-24 ΜΗΝΕΣ	5,10%
25-30 ΜΗΝΕΣ	5,60%
31-36 ΜΗΝΕΣ	6,20%

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση ή να αποσύρει ή τροποποιήσει το προϊόν χωρίς προειδοποίηση.

Για πληροφορίες για τους όρους και προϋποθέσεις καλέστε το 8000 2000

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinbank.com.cy

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 & 2011 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
9,32%	5,14%	-1,24%*	-0,34%*	-0,13%	-1,77%	-2,09%	-1,78%	1,34%

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Καθημερινές ασκήσεις... αισιοδοξίας στις αγορές

Οι κυπριακές τράπεζες προσπαθούν κάθε μέρα να πείσουν τους πελάτες τους και τις αγορές ότι οι κίνδυνοι που καταγράφουν οι υποβαθμίσεις του τελευταίου εξαμήνου είναι διαχειρίσιμοι. Η έκθεση στην Ελλάδα είναι υπαρκτό γεγονός, αλλά την κατάσταση δυσχεραίνει η απουσία δημοσιονομικών μέτρων. Ένα πακέτο μέτρων θα έβαζε φρένο στον κύκλο των υποβαθμίσεων. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Βούλιαξαν τα έσοδα στο πεντάμηνο

Οι αυξημένες επιστροφές φόρων, λόγω της συγκέντρωσης περισσότερων αποδείξεων από τους φορολογούμενους, επιδείνωσαν την ήδη επιβαρυμένη πορεία των δημοσίων εσόδων και οδήγησαν σε δραστική υποχώρησή τους, διευρύνοντας τη μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού στα 2,6 δισ. ευρώ. Ο ετήσιος στόχος του προϋπολογισμού προβλέπει αύξηση εσόδων κατά 8%, σε σύγκριση με το 2010. **Σελ. 7**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Η εργασιακή εμπειρία κάνει τον καλό μάνατζερ

Οι καλύτεροι ηγέτες και μάνατζερ είναι αυτοί που γίνονται με τις πραγματικές και ζώσες εμπειρίες, που βιώνουν μέσα στους χώρους της εργασίας και με την παράλληλη και κατάλληλη ανάπτυξη των ηγετικών δεξιοτήτων τους, όπως προκύπτει από πολυετή έρευνα του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ. Η ανάπτυξη των μάνατζερ δεν έχει θετικά αποτελέσματα μόνο για τους ιδίους, αλλά αποδεικνύεται ευεργετική και για τις επιχειρήσεις τους. **Σελ. 9**

Real Estate

Σε έναν αγώνα δρόμου έχουν επιδοθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να υλοποιηθεί ομαλά η νέα πολεοδομική νομοθεσία. Για να μην υπάρξουν δυσλειτουργίες από τον μεγάλο όγκο εργασιών, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προχωρήσει σε έναν κύκλο ενημερωτικών επαφών με τις οικοδομικές αρχές των δήμων και των επαρχιακών διοικήσεων. **Σελ. 12**

«Κλειδώνει» τη Chrysler η Fiat

EPA

Μετά τη διάσωσή της από την αμερικανική κυβέρνηση, η Chrysler μπήκε για τα καλά σε περίοδο κερδοφορίας και έχει αποπληρώσει σχεδόν ολόκληρο το ποσό που είχε δανειστεί από το κράτος. Την περασμένη εβδομάδα, η Fiat ανακοίνωσε την πρόθεσή της να αγοράσει το μερίδιο της Chrysler που ακόμα ανήκει στο αμερικανικό Δημόσιο (6% της εταιρείας), έναντι 500 εκατ. δολαρίων. Έτσι, δύο χρόνια μετά την ανάληψη της διαχείρισης της Chrysler από τη Fiat, που έγινε στα πλαίσια της διάσωσης της αμερικανικής εταιρείας, η Fiat θα αυξήσει το μερίδιό της στην εταιρεία, φτάνοντας το 52%. Το καλοκαίρι του 2009, η αμερικανική κυβέρνηση ενίσχυσε τη Chrysler με 12,5 δισ. δολάρια, εκ των οποίων τα 11,2 δισ. έχουν αποπληρωθεί. Ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών, Τίμοθι Γκάιτνερ, δηλώνει ικανοποιημένος με την εξέλιξη, σημειώνοντας πως η στήριξη της εταιρείας διέσωσε πολλές θέσεις εργασίας, ιδίως σε περιοχές όπου επικρατούν χαμηλά εισοδήματα, όπως το Ντιτρόιτ.

Σύγκλιση προθέσεων για μέτρα

Εκλείπουν οι λόγοι για καθυστέρηση των αλλαγών

Σε πολύ καλό κλίμα ολοκληρώθηκε η συνάντηση που είχε ο υπουργός Οικονομικών με το συνδικαλιστικό κίνημα, κατά τη διάρκεια της οποίας παρουσίασε τα βασικά σενάρια της αναλογιστικής μελέτης για το συνταξιοδοτικό. Σύμφωνα με υψηλόβαθμη πηγή του Υπουργείου Οικονομικών, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις παραδέχονται, πλέον, το μέγεθος του προβλήματος, γεγονός που δημιουργεί αισιοδοξία πως θα καταστεί δυνατή μια συμφωνία για διορθωτικά μέτρα.

Ερωτηματικό η στάση του ΑΚΕΛ απέναντι σε επιλογές που ήδη απέρριψε

Την ίδια αποφασιστικότητα δείχνει και η αντιπολίτευση, με τον ΔΗΣΥ να σημειώνει πως επιθυμεί τη λήψη μέτρων. Πληροφορίες από τον ΔΗΣΥ αναφέρουν πως η αντιπολίτευση θα ζητήσει, μάλιστα, από τον υπουργό Οικονομικών να κινηθεί τάχιστα και να καταθέσει προτάσεις πριν κλείσει η Βουλή στις 14 Ιουλίου.

Η σύγκλιση εκτιμήσεων και απόψεων θέτει επί τάπητος ερωτηματικά για τη στάση που θα κρατήσει το ΑΚΕΛ, παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών πιέζει για μέτρα. Κι αυτό διότι τα συμπεράσματα της μελέτης του οίκου Muhanna, επί της οποίας θα γίνει η συζήτηση, καταδεικνύουν πως θα είναι απαραίτητα μέτρα που το ΑΚΕΛ έχει ήδη απορρίψει, όπως η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης. **Σελ. 4**

Στενότερη εποπτεία στους οίκους

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Γιώργος Χαραλάμπους, μιλά στην «Κ»

Εντός του 2011 τίθεται σε πλήρη εφαρμογή το νέο θεσμικό πλαίσιο για την εποπτεία των οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης, με τις Επιτροπές Κεφαλαιαγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποκτούν ρόλο και λόγο, ελέγχοντας την ποιότητα των αξιολογήσεων. Ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Γιώργος Χαραλάμπους, εξηγεί στην «Κ» τις νέες ρυθμίσεις, το πώς θα ασκείται η εποπτεία και τις κυρώσεις που προβλέπονται, οι οποίες μπορούν να φτάσουν μέχρι και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ενός οίκου.

Στην Κύπρο η εθνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει επιπρόσθετο φορτίο, ασκώντας άμεση εποπτεία στη Moody's, καθώς στη χώρα βρίσκεται η ευρωπαϊκή έδρα του αμερικανικού ομίλου.

«Ο Fitch δεν είχε σκοπό να εκδώσει την ανακοίνωσή του την Παρασκευή», τόνισε ο κ. Χαραλάμπους.

Ο κ. Χαραλάμπους περιγράφει και τι έγινε με τη διαρροή της τελευταίας υποβάθμισης της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον οίκο Fitch, τέσσερεις ημέρες πριν αυτή δημοσιοποιηθεί επισήμως. Δεν επιρρίπτει ευθύνες σε Κύπριους κοινωνούς της αξιολόγησης, αλλά φαίνεται πως κάποιοι βιάστηκαν να διαδώσουν το νέο. «Κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, φαίνεται ότι δεν είχαν σκοπό να εκδώσουν την ανακοίνωσή τους την Παρασκευή», τονίζει ο κ. Χαραλάμπους. Ο Fitch, πάντως, αν ίσχυε σήμερα ο Κοινοτικός Κανονισμός για την εποπτεία των οίκων αξιολόγησης, θα είχε πρόβλημα, καθώς από τη στιγμή που θα είχε καταλήξει στην υποβάθμιση, θα έπρεπε να είχε προχωρήσει στη δημοσιοποίησή της από την Παρασκευή. **Σελ. 6**

Ανοικτή αγορά ίσον δίκαιη κοινωνία

Τα στοιχεία που προκύπτουν από τη σύγκριση 28 ευρωπαϊκών κρατών δείχνουν πως υπάρχει άμεσος συσχετισμός μεταξύ του διαμοιρασμού του πλούτου σε μια κοινωνία και του ανοίγματος της αγοράς εργασίας. Αντίθετα με αυτό που θα ανέμενε κανείς, οι οικονομίες με πιο ανοικτή αγορά εργασίας καταγράφουν πιο δίκαιο καταμερισμό του πλούτου, όπως αυτός μετράται μέσα από τον δείκτη Gini. Τα συγκεκριμένα στοιχεία καταλήγουν σε ένα συμπέρασμα που μπορεί να μην ανέμενε κανείς εκ πρώτης όψεως. Ωστόσο, διάφορες οικονομικές θεωρίες, μεταξύ των οποίων και αυτή που απέφερε το Νόμπελ Οικονομικών στον Χριστόφορο Πισσαρίδη, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, για να δοθεί μια εξήγηση στο αποτέλεσμα. Τα στοιχεία, πάντως, καταδεικνύουν πως χρειάζεται μεγάλη προσοχή στη λήψη αποφάσεων πολιτικής που έχουν να κάνουν με την αγορά εργασίας – αλλά και με την οικονομία γενικότερα – διότι το αποτέλεσμα μπορεί να είναι το αντίθετο από το επιθυμητό. Στην προκειμένη, μεγαλύτερη προστασία των εργαζομένων μπορεί να οδηγήσει σε μια λιγότερο δίκαιη κοινωνία. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Τα πλαφόν, τα αγγουράκια κι ο μονόδρομος

Ο περασμένος αιώνας σημαδεύτηκε από τη διαμάχη μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς.

Από τη μια, η Αριστερά έστρεφε πάντα το βλέμμα προς το κράτος για να λύσει τα προβλήματα. Το παράδειγμα της σημερινής κυβέρνησης στην Κύπρο είναι χαρακτηριστικό. Απορρίπτει λύσεις που χρησιμοποιούν τους μηχανισμούς της ελεύθερης οικονομίας και προτιμά μια σειρά από λύσεις που εστιάζονται αποκλειστικά στον κρατικό μηχανισμό: επιδόματα, παροχές, πλαφόν στις τιμές, κατώτατο όριο σε μισθούς κ.ο.κ. Αυτές οι πολιτικές, φυσικά, έχουν δοκιμαστεί πολλές φορές, από την Πέμπτη Δυναστεία της Αιγύπτου το 2830 π.Χ., μέχρι και σήμερα. Πάντοτε αποτύγχαναν και δημιουργούσαν σοβαρότατο ανθρώπινο πόνο, φέρνοντας ένα αποτέλεσμα ακριβώς αντίθετο από εκείνο που επιδιωκόταν. Ακόμα, οι συνταγές της Αριστεράς είχαν πάντοτε ένα άλλο «συνοδευτικό». Μια επεκτατική τάση, που όταν δεν κατέληγε στον ολοκληρωτισμό, κατέληγε, τουλάχιστον, στη μαζική καταπάτηση δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη.

Από την άλλη, η Δεξιά είχε αντιληφθεί μεν πως η αγορά αποτελεί το καλύτερο μέσο για να επιτευχθεί οικονομική ανάπτυξη και μεγαλύτερη ευρωστία, αλλά διέπραττε το αντίθετο λάθος από εκείνο της Αριστεράς. Βλέποντας τη χρησιμότητα των μηχανισμών της αγοράς, κάποια στιγμή ξέχασε πως η αγορά είναι εργαλείο και όχι αυτοσκοπός. Η απόλυτα φιλελεύθερη λογική της Δεξιάς, με κύριο εκφραστή της τον Μίλτον Φρίντμαν, είχε φτάσει κάποια στιγμή στο σημείο να θεωρεί πως οι ρυθμιστικές αρχές των κρατών είναι αχρείαστες, διότι σε βάθος χρόνου η αγορά θα λύσει όλα τα προβλήματα. Χαρακτηριστική ήταν η τοποθέτηση πως η FDA (Food and Drug Administration) των ΗΠΑ θα έπρεπε να κλείσει, διότι όσοι παράγουν κακής ποιότητας τρόφιμα ή φάρμακα, τελικά θα τιμωρηθούν από την αγορά. Ξέχασαν τα αγγουράκια.

Όπως και σε όλα τα πράγματα, η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση. Και σε αυτή τη μέση τείνει να καταλήγει συνήθως η ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή. Αν κοιτάξει κανείς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα βρει πως μεταξύ των Σοσιαλιστών και των Χριστιανοδημοκρατών, που είναι μακράν οι μεγαλύτερες πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου, οι διαφορές είναι πολύ μικρές. Όσο κι αν θέλουν να υπογραμμίζουν τις διαφορές τους με τους Σοσιαλιστές, οι Χριστιανοδημοκράτες (ΕΛΚ) συμφωνούν συνήθως μαζί τους παρά με τους Φιλελεύθερους. Παρομοίως, οι Σοσιαλιστές συμφωνούν με τους Χριστιανοδημοκράτες πολύ πιο συχνά από ό,τι συμφωνούν με την Αριστερά.

Πίσω από αυτή την έλκυση των δύο πόλων προς το Κέντρο, υπάρχει και μια άλλη λογική, πέρα από τη «μάχη για το Κέντρο» που αναλύουν οι πολιτικοί επιστήμονες. Η οικονομία λειτουργεί καλύτερα και δικαιότερα στο Κέντρο. Ακόμα και πριν από την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, η πολιτική του Λούντβιχ Έρχαρντ, υπουργού Οικονομικών της μεταπολεμικής Γερμανίας, και του τότε καγκελαρίου, Κόνραντ Αντενάουερ, εισήγαγε μια νέα προσέγγιση στα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα, αλλά και στην αρχιτεκτονική της διαχείρισης των κοινών.

Η λογική αυτή έμεινε γνωστή ως Οικονομία της Κοινωνικής Αγοράς (Soziale Marktwirtschaft). Δεν πρόκειται για ευφημισμό. Αυτή η σχολή σκέψης («του Φράιμπουργκ») αναγνωρίζει, από τη μια, πως η αγορά δεν λειτουργεί πάντοτε όπως προβλέπει η οικονομική θεωρία. Ο κόσμος, εξάλλου, δεν είναι όπως τον φαντάζονται τα απλοποιημένα μοντέλα. Οι ρυθμιστικές αρχές, η προστασία του ανταγωνισμού και άλλες διορθώσεις του «αόρατου χεριού» είναι απαραίτητες. Οι συνθήκες εργασίας, ο περιορισμός των ωραρίων και τα δημόσια αγαθά πρέπει να προστατεύονται από το κράτος. Ακόμα, η δημόσια υγεία, η κοινωνική ασφάλιση και η ασφάλιση υγείας είναι τρεις αγορές που κατά κόρον αποτυγχάνουν, για πολύ συγκεκριμένους λόγους που δεν είναι της ώρας.

Κι όμως, υπάρχει δρόμος προς τη δίκαιη κοινωνία

Από την άλλη, η σχολή του Φράιμπουργκ αναγνωρίζει πως τα πιο αποδοτικά εργαλεία είναι εκείνα της αγοράς. Το κράτος πρέπει να κάνει λίγα πράγματα, αλλά να τα κάνει καλά. Αυτή η λογική αντιμετώπισε μεγάλη αντίσταση, ιδίως από τις δυτικές κατοχικές αρχές στη Γερμανία, αλλά οδήγησε τη χώρα στο Wirtschaftswunder, το οικονομικό θαύμα που ακόμα ζει, παρά τα σοβαρά λάθη που έγιναν κατά την ενοποίηση.

Η λογική αυτή αποτελεί, πλέον, μονόδρομο. Παρά τα όσα ακούμε σχεδόν καθημερινά, νεοφιλελεύθεροι δεν υπάρχουν πολλοί στον κόσμο πλέον και σίγουρα δεν έχουν πολιτική παρουσία στην Κύπρο. Η αντίληψη που ολοένα και επεκτείνεται στην Κύπρο, όπως και στον υπόλοιπο κόσμο, είναι πως η αγορά έχει τα πιο αποτελεσματικά μέσα για να επιτευχθεί μια πιο δίκαιη αλλά και εύρωστη κοινωνία.

Σήμερα, οι πολιτικές δυνάμεις, όσο κι αν δεν το θέλουν, έλκονται προς το κέντρο βάρους που επικρατεί στην υπόλοιπη Ευρώπη, την Ασία, ακόμα και τις ΗΠΑ. Η ανάλυση που είχε διατυπωθεί από στοχαστές της πολιτικής οικονομίας και της πολιτικής ηθικής, όπως οι Μιλ και Σμιθ, ξαναδιαβάζεται σχεδόν παντού.

Τα βασικά προβλήματα της οικονομίας (η ανεπαρκής αναπτυξιακή προοπτική, τα δημόσια οικονομικά και η έκθεση στην Ελλάδα) δεν θα λυθούν σε μία μέρα. Αν όμως τα πολιτικά κόμματα της Κύπρου αφήσουν τα κολλήματα –διότι περί κολλημάτων πρόκειται– και προχωρήσουν πιο λογικά, πιο προσεκτικά και πιο νηφάλια στον «μέσο δρόμο», τότε θα έχει γίνει ένα τεράστιο βήμα.

Καλό κουράγιο και καλή τόλμη στη νέα Βουλή.

Αλλά, για να μην ξεχνιόμαστε, πρέπει επίσης να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ).

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Καλοκαιρινή Προσφορά
Alpha Higher Plus

Πληρώστε με κάρτες Alpha Bank
και κερδίστε ταξίδια
σε Λονδίνο και Παρίσι!

ALPHA Higher
AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER
ALPHA BANK

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Μας αφορά όλους

Όπως ήταν αναμενόμενο, ο οίκος αξιολόγησης Fitch προχώρησε την Τρίτη σε υποβάθμιση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας της Δημοκρατίας από AA- σε A-. Αν και το αποτέλεσμα της αξιολόγησης βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα ευρύματα και των άλλων δύο αξιολογητών, η ουσία εστιάζεται στο περιεχόμενο της ανακοίνωσης και συγκεκριμένα στα αίτια της συγκεκριμένης απόφασης. Διαβάζουμε απο το αιτιολογικό της υποβάθμισης ότι: «Η υποβάθμιση αντανακλά τη σοβαρότητα της κρίσης στη γειτονική Ελλάδα και τον κίνδυνο που δημιουργείται για το τραπεζικό σύστημα της χώρας και κατ' επέκταση για τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου». Εδώ ακριβώς βρίσκεται και η ουσία για τις μελλοντικές μας συζητήσεις και όχι το αποτέλεσμα της άσκησης που έκανε ο διεθνής οίκος, δηλαδή η υποβάθμιση.

Παραθέτουμε, επίσης, κάποια επιπλέον στοιχεία από την Έκθεση προκειμένου να αντιληφθούμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινήθηκε το σκεπτικό της υποβάθμισης. Σύμφωνα με την Έκθεση, η Κύπρος είναι μία μικρή οικονομία με ένα τραπεζικό σύστημα μεγέθους εννέα φορές το ΑΕΠ της χώρας. Η έκθεση δε στην ελληνική οικονομία εκτιμάται σε 19 δισ. ευρώ, που αφορούν επενδύσεις σε ομόλογα πλέον των δανειοδοτήσεων στην πραγματική οικονομία, ανεβάζοντας τη συνολική έκθεση στο 1/3 των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών. Προκύπτει συνεπώς ότι, η συνολική έκθεση του τραπεζικού μας συστήματος στην Ελλάδα ισοδυναμεί με 3 φορές το κυπριακό ΑΕΠ, ήτοι 52 δισ. ευρώ.

Η Έκθεση των Fitch συνεχίζει λέγοντας ότι, στο πιθανό σενάριο μιας αναδιάρθωσης του ελληνικού χρέους στο μισό, 50% «κούρεμα», οι κυπριακές τράπεζες θα χρειαστούν άμεσα κεφάλαια που αντιστοιχούν στο 11% του κυπριακού ΑΕΠ. Σε περίπτωση δε παρατεταμένης ελληνικής ύφεσης –τα μνημόνια, νέο και παλιό, συνειγορούν προς αυτήν την κατεύθυνση– οι επισφάλειες θα αυξηθούν σε βαθμό που η ανάγκη κεφαλαιοποίησης των τραπεζών θα είναι της τάξης του 25% του κυπριακού ΑΕΠ.

Από τα πιο πάνω προκύπτει αυτό που εδώ και αρκετό καιρό υποστηρίζουμε από αυτήν εδώ τη στήλη. Η κρίση στην Κύπρο, όπως εξάλλου και στην Ευρωζώνη, είναι κατά βάση τραπεζική και σε μικρότετο βαθμό δημοσιονομική. Η δημόσια, έντονη σε αρκετές περιπτώσεις, αντιπαράθεση για την οικονομία τον ένα και πλέον χρόνο που προηγήθηκε, απέτυχε να αναδείξει την ουσία του προβλήματος. Αρκέστηκε σε κορώνες εντυπωσιασμού και έθεσε ενώπιον της κοινωνίας ψευτοδιλήμματα του τύπου «λιγότερο ή περισσότερο κράτος». Η Ιρλανδία πάντως έχει κράτος μικρό και εποπτικό, όπως πολλοί συμπατριώτες μας το ονειρεύονται, όμως χρεοκόπησε. Πόλωσε το κλίμα εξυπηρετόντας μία στείρα προεκλογική αντιπαράθεση και άφησε στο ράφι το ουσιαστικό πρόβλημα. Χαρακτήρισε, λανθασμένα κατά την άποψή μας, μικρότερης σημασίας προβλήματα ως ωρολογιακή βόμβα, αδιαφορώντας να αφοπλίσει την πυρηνική βόμβα που μας απειλεί όλους με αφανισμό.

Το επόμενο διάστημα καλούμαστε όλοι με συναίνεση και σύνεση να αντιμετωπίσουμε τα πραγματικά προβλήματα. Σαφώς και θα πρέπει να περιορίσουμε τις κρατικές σπατάλες, γιατί χρειαζόμαστε ένα κράτος νοικοκυρεμένο και αρκούντως προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει το τσουνάμι που έρχεται. Το ζητούμενο, όμως, παραμένει το τραπεζικό σύστημα. Θα πρέπει να επενακεφαλαιοποιηθεί στη βάση του χειρότερου δυνατού σεναρίου. Το μεγάλο του μέγεθος δεν επιτρέπει ούτε εκπτώσεις ούτε άλλου είδους εποπτικές χαλαρώσεις. Θα πρέπει να σπρώξουμε τις τράπεζές μας προς την εφαρμογή κανόνων τέτοιων που θα τις προετοιμάζει για τα χειρότερα.

Πέραν της τραπεζικής έκθεσης στην ελληνική οικονομία δεν θα πρέπει ποτέ να διαφεύγει την προσοχή μας ο χειρισμός των δανείων που παραχωρήθηκαν προς την κτηματαγορά την τετραετία 2005-2008. Έχουμε καταθέσει την άποψη ότι αυτά τα δάνεια είναι «τοξικά» και θα πρέπει να τύχουν ανάλογου χειρισμού. Η εποπτική αρχή για πολλοστή φορά καλείται από τη στήλη μας να αναλάβει δράση. Επιβάλλεται, μέσα από έναν έλεγχο αντοχής των τραπεζικών ισολογισμων, να εντοπίσει το μέγεθος του δυνητικού προβλήματος. Μόνο τότε μπορούμε να λάβουμε εκείνα τα μέτρα που θα μας επιτρέπουν να ισχυριζόμαστε ότι έχουμε ένα τραπεζικό σύστημα επαρκώς κεφαλαιοποιημένο, έτοιμο να απορροφήσει κάθε κραδασμό.

Χρειαζόμαστε, ωστόσο, στοιχεία στηριγμένα σε αντικειμενικές μελέτες. Κυρίως, όμως, πρέπει να σταματήσουμε να υποθέτουμε. Έχουμε ανάγκη να ξέρουμε. Μας αφορά όλους.

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

Μόνο

Μόνο «Καθημερινή» διαβάζουν, από ό,τι φαίνεται, στο Γραφείο Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους στο Υπουργείο Οικονομικών. Αυτό φαίνεται, διότι γράφτηκαν πολλές ανακρίβειες και πολλά λάθη την περασμένη εβδομάδα για το χρέος και την υποβάθμιση από τους Fitch, αλλά αυτοί έκριναν πως μόνο σε εμάς θα στείλουν επίσημες επιστολές. Σιγά, κύριοι, θα ζηλέψουν οι συνάδερφοι. Μ.Π.

Φοβερά

Φοβερά αποδοτικοί πρέπει να είναι στο Γραφείο Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους. Το λέμε, διότι λίγο μετά την τριπλή υποβάθμιση από τους Fitch («δεν τρέχει τίποτα») και λίγο πριν από την έκδοση χρέους, έχουν και μπόλικο ελεύθερο χρόνο. Εμάς, πάντως, εκτός από την επιστολή, μας έσπασαν και τα τηλέφωνα. Μ.Π.

Πειράχτηκαν

Δεν πειράχτηκαν από την υποβάθμιση στο Γραφείο Διαχείρισης Δημοσιευμάτων για το δημόσιο χρέος. Πειράχτηκαν όμως που είπαμε τη λέξη junk. Και μάλιστα μας είπαν πως εμείς προκαλούμε ζημιά στην οικονομία. Λες και εμείς διαχειριζόμαστε το δημόσιο χρέος... Μ.Π.

Αλλά

Εν τω μεταξύ, ο πολιτικός προϊστάμενος του Γραφείου Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους ανησυχεί για το yield. Ανησυχεί και για την κατάσταση στην αγορά. Η διεύθυνση του γραφείου, όμως, τα θεωρεί όλα ρόδινα. Μπας και πρέπει κάποιος στο Υπουργείο να τους πει μια-δυο κουβέντες; Μ.Π.

Εμείς

Μια-δυο κουβέντες μάλλον ήθελαν να ακούσουμε εμείς. Το γραφείο με ελεύθερο χρόνο δεν είχε την αξιοπρέπεια να μιλήσει με τη δημοσιογράφο που έγραψε το κείμενο που τους ενόχλησε, αλλά προτίμησε να στείλει επιστολή στον αρχισυντάκτη και στον διευθυντή της εφημερίδας μας, για να μας κάνει τέττε, λες και είμαστε γυμνασιόπαιδα. Κι αυτό δείχνει μια κάποια νοοτροπία. Μ.Π.

Να αναλάβουν

Εμείς, πάντως, επαναλαμβάνουμε την απάντησή μας: Ας τους αναλάβουν οι προϊστάμενοί τους, που αντιλαμβάνονται τα προβλήματα. Μ.Π.

Το χειρότερο

Το χειρότερο είναι που θεωρούν «investment grade» το A- στο Γραφείο Διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους. Για να μη λέμε βλακείες, τεχνικά έχουν δίκαιο. Αλλά εμάς μας ανησυχεί πάρα πολύ εάν νομίζουν πως οι επενδυτές αντιμετωπίζουν ως investment grade τα ομόλογα που μπαίνουν στο όριο του B. Διότι οι επενδυτές θεωρούν junk ακόμα και τα BBB+. Μ.Π.

Όχι

Όχι, δεν αστειεύονται όταν το λένε. Το εννοούν και επιμένουν πως είναι μια χαρά τα πράγματα με το A-. Άσε που δεν αντιλαμβάνονται τη διαφορά, την οποία ομολογουμένως δεν ξεκαθαρίσαμε καθόλου στο ρεπορτάζ μας: Άλλο να λέει η Fitch – κατ' ευφημισμόν – πως είναι εντός του investment grade (ένα ομόλογο που αξιολογείται με BBB+) και άλλο να αντιλαμβάνεται η αγορά ως αξιόχρεο ένα κράτος με τέτοια αξιολόγηση. Μ.Π.

Ομπάμα: «Όπα ρε παίχτη. Κράτα απόσταση».

Η Μαρία

Το φαινόμενο της Μαρίας Κυριακού είναι πολύ ενδιαφέρον. Δική μας εντύπωση είναι πως η κ. Κυριακού πλήρωσε στις εκλογές το γεγονός ότι ως πολιτικός ασχολήθηκε με θέματα που δεν είναι καθόλου σέξι και που δεν ενθουσιάζουν ούτε τους πολίτες ούτε τα ΜΜΕ. Σημειώνουμε, όμως, πως η κ. Κυριακού επιμένει, ακόμα, για την προώθηση του νομοσχεδίου που είχε καταθέσει για βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για τα εμπιστεύματα.

Θα το πει

Ετοιμάζει, μάλιστα, ομιλία για το μεγάλο συνέδριο Fiduciary Futures Conference, κατά την οποία θα κάνει εκτενείς αναφορές στην υφιστάμενη νομοθεσία και στην ανάγκη για προώθηση νέων νομοθετικών ρυθμίσεων. Δεν αφήνει το θέμα να πέσει, αφού το πάλεψε πολύ. Σήμερα, που όλοι έφτασαν τελικά να συμφωνούν μαζί της για την ανάγκη βελτίωσης του νόμου, συνεχίζει ακάθεκτη να ασκεί πολιτική πίεση.

Θα το ακούσουν

Μαζί με την κ. Κυριακού στο πάνελ θα κάθονται άνθρωποι με μεγάλη επιρροή στην αγορά, τόσο στην Κύπρο όσο και στις χώρες-ανταγωνιστές μας. Εμείς περιμένουμε με ενδιαφέρον τη συζήτηση.

Τα λάθη

Μεγάλος, πλην αποτυχημένος, συνδυασμός που κατέβηκε φορτσάτος στις εκλογές, άφησε πολύ κακή εντύπωση. Τήρησε επιθετική στάση προς τους δημοσιογράφους, απαιτώντας να τους αντιμετωπίζουμε ως να ήταν το μεγαλύτερο κόμμα, και μάλιστα δεν απέφυγε και τις απειλές προς συναδέλφους, σε διάφορα ΜΜΕ. Κατάφερε επίσης να κατηγορήσει τους πάντες, να πει διαφόρων ειδών ιστορίες για τους πολιτικούς του αντιπάλους και τέλος να μαζέψει κάμποσα χρέη, τα οποία θα πληρώνονταν μόνο αν ο σχηματισμός κέρδιζε αρκετές έδρες. Η υπεροψία είναι σκληρή, σκληρό και το τίμημά της.

Απόλυτα

Απόλυτα καθησυχαστική ήταν η στάση των στελεχών της Τράπεζας Κύπρου την περασμένη Πέμπτη, κατά τη διάρκεια δείπνου που παρέθεσαν στους δημοσιογράφους. Ακόμα και ο κ. Ηλιάδης ήταν άνετος, άνευ γραβάτας και σε καλή διάθεση και έδωσε ξεκάθαρα το μήνυμα πως η τράπεζα έχει πλήρη επίγνωση – και έλεγχο – των προβλημάτων που υπάρχουν. Παρά τις ολοένα και μεγαλύτερες ανησυχίες που εκφράζονται και παρά τους ψιθύρους για μεγάλους πελάτες της τράπεζας που «δεν τα πάνε καλά», η εικόνα που δίνουν προς τα έξω παραμένει ήρεμη. Μάλιστα, ο ολιγομίλητος Ηλιάδης σχολίασε πως σήμερα τα πάνε καλύτερα από πέρσι.

Ήρεμοι

Πάντως προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι πλέον οι τραπεζίτες γενικότερα δείχνουν ήρεμοι. Είτε ξέρουν κάτι που δεν ξέρουμε εμείς είτε έχουν φοβερό PR.

Άρεσε

Μας άρεσε πάρα πολύ συγκεκριμένο tweet που υπέπεσε στην αντίληψή μας το πρωί της Πέμπτης. Αναρτήθηκε από κάποιον που υπογράφεται «nekatomenos», αλλά εμείς πολύ ίσιο τον βρίσκουμε τον άνθρωπο: «Έξω από τη Βουλή θα υπάρχει και stand με αβγά; (Ναι, βάλλω σας ιδέες)». Νεκατωμένος δεν είσαι, φίλε. Νεκατωμένοι άλλοι είναι. Κι αν το 'λεγες νωρίτερα, θα μας έβαζες πολύ όμορφη ιδέα.

diktis@kathimerini.com.cy

TO RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Οι αγανακτισμένοι (της Αθήνας)

Σε αντίθεση με τα συνήθη φαινόμενα που θέλουν τις διαδηλώσεις στην Ελλάδα να εκφυλίζονται σε laissez-passer για τους αναρχικούς της μολότοφ, οι κινητοποιήσεις των «αγανακτισμένων» διατήρησαν τη σοβαρότητά τους. Δεν επέτρεψαν σε εκείνους τους αργόσχολους και βίαιους «διαμαρτυρόμενους», αλλά ούτε και στους κομματικούς μηχανισμούς να παρεισφρήσουν στον χώρο διαμαρτυρίας τους. Τηρούν, τουλάχιστον μέχρι τη στιγμή που έγραφε ο Δήκτης, την αξιοπρέπεια, τη σοβαρότητα και την ουσία τους, κάτι που δυστυχώς δεν συνηθίσαμε στην Ελλάδα. Από εμάς respect, γιατί αυτό το φαινόμενο είναι νέο και φρέσκο στην Αθήνα και δείχνει πως ο κόσμος είναι πολύ πιο ώριμος από τους πολιτικούς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

93,5 εκατ. ευρώ διέθεσε το 2009 η Ε.Ε. στην αντιτρομοκρατία, σύμφωνα με στοιχεία που συνέλεξε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το 2002 το κόστος της αντιτρομοκρατίας ήταν μόλις 5,7 εκατ. ευρώ.

17,2% του ΑΕΠ είναι το επίπεδο αποταμιεύσεων των νοικοκυριών της Γερμανίας, σύμφωνα με έρευνα που έκανε η γαλλική «La Tribune». Κατά τα ίδια στοιχεία, η Γαλλία είναι δεύτερη με 16,6%.

16% των αμερικανικών επιχειρήσεων σήμερα απολύουν εργαζομένους, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Gallup. Το 32%, όμως, των επιχειρήσεων στις ΗΠΑ αναζητούν υπαλλήλους να προσλάβουν.

37% των θαλασσινών ειδών που παράγονται στην Ε.Ε. είναι μύδια, σύμφωνα με στοιχεία της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης της Ε.Ε. Δεύτερες οι πέστροφες, που αντιστοιχούν στο 16% της παραγωγής σε βάρος.

750 περίπου άτομα απασχολούνται στον τομέα της αλιείας στην Κύπρο, σύμφωνα με στοιχεία της Κομισιόν.

55,8% περίπου μειώθηκε η κίνηση επιβατών μέσω θαλάσσης στην Κύπρο από το 2002 μέχρι το 2008, σύμφωνα με στοιχεία της Κομισιόν.

1.001 είναι ο επίσημος αριθμός των σκαφών του κυπριακού αλιευτικού στόλου, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης της Κομισιόν. Από αυτά, τα 969 είναι μικρότερα από 12 μέτρα σε μήκος.

81,3% αυξήθηκαν το 2010 οι επιχειρήσεις της Αστυνομίας για τις «μηχανές παιχνιδιού και μηχανές ψυχαγωγίας», σύμφωνα με παρουσίαση που έκανε ο αρχηγός του Σώματος στις αρχές του έτους. Ωστόσο, ο αριθμός υποθέσεων μειώθηκε κατά 82,9%.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΛΟΪΖΟΥ**

Τουριστική πολιτική ορεινών θερέτρων (1)

Η ανάπτυξη του τουρισμού των ορεινών θερέτρων, είναι μία προσπάθεια που συμβάλλει όχι μόνο στην επιβίωση των γηραιών ξενοδοχείων, αλλά και στη συνεισφορά στην τοπική οικονομία, αφού οι δυνατότητες που έχουν, εργοδότηση των ντόπιων, προσέλκυση νέων επιστημόνων και άλλων ατόμων στις ρίζες τους, τόνωση της τοπικής οικονομίας κ.ά.

Τα ορεινά θέρετρα υπήρξαν πάντοτε ο φτωχός συγγενής των ξενοδοχείων της Κύπρου. Τι ελπίδα έχουν να θέσουν επί τάπητος τα θέματα που τους απασχολούν, όταν όλα τα διοικητικά συμβούλια των ξενοδόχων αποτελούνται από ξενοδόχους των πόλεων;

Ποιος θα λάβει υπόψη τους ξενοδόχους των ορεινών θερέτρων (περιλαμβανομένων και των εκεί κέντρων αναψυχής), όταν δεν έχουν φωνή, ούτε τα μέσα για να εκφράσουν την αγωνία τους και να καταγγείλουν τον κατήφορο που έφερε τους περισσότερους (για να μην αναφερθούμε σε όλους) την καταστροφή;

Η πολιτική του κοινωνικού τουρισμού τέθηκε σε εφαρμογή επί διακυβέρνησης Μακαρίου μόνο στα ορεινά θέρετρα, με τις κοινωνικές ασφαλίσεις να καλύπτουν ένα μέρος του κόστους διαμονής. Με την πρώτη ευκαιρία ζήτησαν και οι ξενοδόχοι των παραλίων να συμπεριληφθούν (μέγιστο λάθος η αποδοχή του αιτήματός τους), με αποτέλεσμα μεταξύ των δύο επιλογών ο Κύπριος να επιλέγει την παραλία. Έχασαν έκτοτε τα ορεινά θέρετρα σημαντικό μέρος της πελατείας/στήριξης από το Κράτος, με τα γνωστά αποτελέσματα για τα ορεινά θέρετρα.

Η κυβέρνηση του «σοσιαλισμού» οφείλει να μελετήσει ένα τολμηρό πλάνο ενίσχυσης των ορεινών θερέτρων για τους λόγους που έχουμε προαναφέρει. Χρειαζόμαστε μία ευρύτερη πολιτική με τολμηρές τομές και γενναία κίνητρα για να βοηθήσουν. Το μέτρο του αγροτουρισμού είναι μεν καλό, αλλά κατά γενική ομολογία έχει αποτύχει, διότι οι μονάδες δεν είναι βιώσιμες (έχουμε στα βιβλία μας μονάδες αγροτουρισμού προς πώληση, οι οποίες δεν επιβιώνουν), ενώ οι πιο επιτυχημένες αγροτουριστικές μονάδες που έχουν επιτύχει σε κάποιο βαθμό, οφείλεται στο ότι πρόκειται για οικογενειακές επιχειρήσεις, (οι ιδιοκτήτες δεν λογαριάζουν το κόστος τους, ούτε τον ατέλειωτο χρόνο που διαθέτουν), ενώ η διάρκεια της επιχείρησης βασιζόμενη σε προσωπικό επίπεδο των ίδιων των ιδιοκτητών είναι περιορισμένη.

Ένα γενικό πλάνο ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού μπορεί να αφορά τις κοινότητες: Πλάτρες, Φοινί, Πολύστυπος, Κακοπετριά, Κυπερούντα, Καλοπαναγιώτης, Πελένδρι, Πρόδρομος, Τρόοδος, Όμοδος (ασφαλώς υπάρχουν και άλλες όπως τα Λεύκαρα, η Βάβλα στη Λάρνακα, κοινότητες της επαρχίας Πάφου κλπ).

Εισηγούμαστε λοιπόν τα πιο κάτω:

- Ο Κ.Ο.Τ. να αναλάβει πρωτοβουλία για τη δημιουργία συνδέσμου ξενοδοχειακών επιχειρήσεων των ορεινών θερέτρων, που να περιλαμβάνει τόσο τα ξενοδοχεία όσο και τα κέντρα αναψυχής. Ο φορέας θα αναλάβει να μελετήσει τα προβλήματα, να ακούσει τυχόν εισηγήσεις και να τα κοινοποιήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Η ετοιμασία ενός πλάνου τύπου αγροτουρισμού ανά χωριό, ούτως ώστε να μην υπάρχει άμεσος ανταγωνισμός, με το κάθε χωριό να προβάλλει τα δικά του πλεονεκτήματα και τις δυνατότητες ανάπτυξής του.
- Δέσμευση ενός ποσού 100 εκατ. ευρώ (για περίοδο 5 ετών) για ενίσχυση υφιστάμενων τουριστικών μονάδων. Ειδικότερα, στα ξενοδοχεία, ανεξαρτήτου κατηγορίας, να δοθεί επιχορήγηση 5.000 ευρώ ανά δωμάτιο για αναβάθμιση, χωρίς ιδιαίτερη συνεισφορά από τον ιδιοκτήτη. Η επιχορήγηση θα δίδεται με την υποχρέωση του ξενοδοχείου να λειτουργεί τουλάχιστον για 6 μήνες τον χρόνο για τα επόμενα 5 χρόνια και την εργοδότηση νέων επαγγελματιών και άλλων (υπάρχει ήδη η επιχορήγηση γύρω στις 10.000 ευρώ ανά άτομο τον χρόνο για τις προσλήψεις νέων πτυχιούχων).
- Κοινοτικός Τουρισμός: Η αύξηση του ποσοστού επιχορήγησης (ή η μείωση για τα παραθαλάσσια ξενοδοχεία ανάλογα) υπέρ των ορεινών θερέτρων και η ποσόστωση των δύο κατηγοριών (πόλεις/θέρετρα).
- Η μείωση του ΦΠΑ. τόσο για τα κέντρα αναψυχής όσο και για τα ξενοδοχεία των ορεινών θερέτρων στο 5%.
- Η μείωση/επιχορήγηση της θέρμανσης/ηλεκτρισμού κατά 20% στις μονάδες που λειτουργούν τουλάχιστον για 6 μήνες τον χρόνο για περίοδο 5 ετών κατά τους χειμερινούς μήνες.
- Την κατάργηση/μείωση της φορολογίας της ακίνητης ιδιοκτησίας για περίοδο 5 ετών, εάν οι μονάδες αυτές λειτουργούν όπως παραπάνω.
- Τη φορολογική τους εξαίρεση ως επιχείρηση για τα 5 χρόνια μετά την αναβάθμιση και τη φορολογική αμνηστία για οποιαδήποτε επένδυση σε ανέγερση ή αναβάθμιση τουριστικών μονάδων. Αυτό το μέτρο θα προσελκύσει, τόσο ντόπιους όσο και ξένους επενδυτές, με φορολογικά προβλήματα είτε στις χώρες τους είτε στην Κύπρο (ξένοι επενδυτές).
- Επενδύσεις (ξένων) στα ορεινά θέρετρα σε ξενοδοχεία προς λειτουργία για τουλάχιστον 5 χρόνια, ανεξαρτήτως του ύψους της επένδυσης, αλλά με ελάχιστο ποσό 1 εκατ. ευρώ ανά ξενοδοχείο, να τους δίδονται διαβατήρια και άδεια μόνιμης κατοικίας στην Κύπρο (τώρα χρειάζονται 17 εκατ. ευρώ και αγορά κατοικίας πέραν των 300.000 ευρώ).
- Ανεξαρτήτως του υφιστάμενου συντελεστή δόμησης, εάν οι προσθήκες/αλλαγές κρίνονται ως θετικές για τη μονάδα υπό την ευρεία έννοια, να μην λαμβάνονται υπόψη, ούτε οι απαιτήσεις για χώρους στάθμευσης και οι λοιπές άλλες απαιτήσεις του Κ.Ο.Τ./Πολεοδομίας (εκτός ίσως από θέματα πυροσβεστικής και ασφάλειας), ούτε και εάν υπάρχουν κάποιου είδους μικροπαρανομίες στην οικοδομή.
- Επιχορηγήσεις για δάνεια 2% για τον τόκο για 10 χρόνια για δάνεια από εμπορικές τράπεζες (με όρους ασφαλώς) για αναβαθμίσεις.
- Επιχορηγήσεις τουριστικών λεωφορείων για επισκέψεις στα ορεινά θέρετρα έστω 5 ευρώ το άτομο για περίοδο 3 ετών, νοουμένου ότι εστιάζονται σε ορεινά θέρετρα/κέντρα αναψυχής – ιδιαίτερα ελκυστικό για ξένους tour operators των παραλιακών ξενοδοχείων και ντόπιους εκδρομείς.
- Ύπαρξη ομαδικής στήριξης από τις αρμόδιες Αρχές (π.χ. ΚΟΤ) και γενικότερα την Πολιτεία και συνεχής υποβολή προτάσεων για την επίτευξη του κοινού στόχου της ορεινής ξενοδοχειακής ανάπτυξης της Κύπρου.

ΕΡΑ

Ο κ. Αντώνης Λοΐζου είναι εκτιμητής γης και ακινήτων, διευθύνων σύμβουλος της Αντώνης Λοΐζου και Συνεργάτες

fiduciaryfuture

CYPRUS2011
FIDUCIARY CONFERENCE

the Fiduciary Conference

Envisaging the future of the fiduciary industry in Cyprus and beyond

16 June 2011, 8:30 - 16:00
Hilton Hotel, Nicosia, Cyprus

SPEAKERS

Michalis Sarris Former Cyprus Minister of Finance
Arthur Galea Salomone Chairman, Malta Stock Exchange
Ibrahim Muhanna Chairman, Muhanna Foundation
Central Bank of Cyprus and ECB
Maria Kyriacou Partner, Head of Nicosia Office, Neocleous & Co LLC
Peter G. Economides Chairman, STEP Cyprus
Panikos Tsailis Senior Partner, Head of Tax, PWC
Angelos Gregoriades Board Member, Head of International Tax, KPMG

WHO SHOULD ATTEND

- Lawyers
- Accountants
- Fiduciary Service Providers
- Investors
- Bankers
- Regulators

SUPPORTED BY

- Cyprus Employers & Industrialists Federation (OEB)
- Cyprus Bar Association (Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος)
- Institute of Certified Public Accountants (ΣΕΛΚ)
- Society of Trust & Estate Practitioners (STEP)
- Cyprus Investment Promotion Agency (CIPA)

www.fiduciaryfuture.com

MAIN SPONSOR:

InfoScreen Quorum

MEDIA SPONSORS:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

LOWTAX Global Tax & Business Portal

ORGANIZERS:

κεαδε
Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ

Αποφασισμένοι όλοι για δραστικά μέτρα

Οι συντεχνίες κατανόησαν το μέγεθος του προβλήματος

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Άρχισε, πλέον, ο διάλογος για επίλυση του συνταξιοδοτικού προβλήματος. Σε συνάντηση που είχε την περασμένη Παρασκευή ο υπουργός Οικονομικών με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις (ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ) παρουσιάστηκαν τα βασικά σενάρια της αναλογιστικής μελέτης που εκπόνησε ο οίκος Muhanna για λογαριασμό της κυβέρνησης. Σύμφωνα με δηλώσεις, ο υπουργός Οικονομικών, Χαρίλαος Σταυράκης, απέφυγε να τοποθετηθεί επί των σεναρίων και δεν υπέβαλε καμία συγκεκριμένη πρόταση στις συντεχνίες. Ωστόσο, από την ίδια τη μελέτη προκύπτουν σημαντικά συμπε-

Υπουργείο Οικονομικών και αντιπολίτευση δηλώνουν αποφασισμένοι για διορθωτικές κινήσεις

ράσματα, όσον αφορά τις επιλογές που έχουν μπροστά τους κυβέρνηση και συνδικαλισμός, αφού το πρόβλημα είναι σοβαρότατο και μπορεί να λυθεί μόνο με συνδυασμό συγκεκριμένων κινήσεων.

Υψηλόβαθμα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν πως τα αποτελέσματα της μελέτης δεν αφήνουν περιθώρια αμφισβήτησης και πως ουσιαστικά ο οίκος Muhanna, που είναι εκ των μεγαλύτερων στην ανατολική Μεσόγειο, καταλήγει στο συμπέρασμα πως δικαίως χαρακτηρίστηκε το συνταξιοδοτικό «ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της οικονομίας». Γι' αυτόν τον λόγο, συγκεκριμένες προτάσεις από πλευράς του υπουργού δεν θα προσέφεραν κάτι, αφού η ανάγκη για άμεση λήψη μέτρων είναι προφανής μέσα από τη μελέτη. Ουσιαστικά, στόχος της συνάντησης με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ήταν να υποδειχθεί μέσα από την παρουσίαση τεχνοκρατικών στοιχείων το μέγεθος του προβλήματος και να ζητηθεί, πλέον, από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να μελετήσουν οι ίδιες τα στοιχεία. «Έτσι θα έχουν και οι ίδιοι επίγνωση του προβλήματος, όταν θα συζητούμε τη λήψη μέτρων», ανέφερε υψηλόβαθμη πηγή του Υπουργείου.

Από πλευράς αντιπολίτευσης δίνονται μηνύματα που δεν αποκλίνουν ουσιαστικά από τις θέσεις του Υπουργείου. Από τον ΔΗΣΥ αναφέρεται πως το κόμμα της αντιπολίτευσης θα στηρίξει πλήρως πρόθεση της κυβέρνησης για λήψη μέτρων, τα οποία θεωρεί ούτως ή άλλως απαραίτητα. Μάλιστα, στόχος του ΔΗΣΥ θα είναι να ζητήσει από το Υπουργείο να προχωρήσει άμεσα με την κατάθεση προτάσεων πριν ακόμα κλείσει η Βουλή στις 14 Ιουλίου. Ο ΔΗΣΥ θα ζητήσει, όμως, να του παραδοθεί ολόκληρη η μελέτη, για να ετοιμάσει και δικές του προτάσεις. Παρόμοια αναμένεται να είναι και η στάση του ΔΗΚΟ.

Το ίδιο το Υπουργείο κινείται στα ίδια μήκη κύματος, με στελέχη του να δηλώνουν σαφώς πως θα ασκηθούν όλες οι «απαραίτητες πιέσεις» προς όλες τις πλευρές, με σκοπό να γίνουν αποδεκτά τα μέτρα που καταδεικνύουν τα συμπεράσματα της μελέτης.

Στο ΑΚΕΛ

Πλέον είναι σαφές πως η μπάλα βρίσκεται στο γήπεδο του ΑΚΕΛ, το οποίο έχει ήδη ταχθεί ρητά εναντίον μιας σειράς μέτρων που ήδη διαφαίνονται μέσα από τα συμπεράσματα της μελέτης που θα παρουσιαστεί στα κόμματα αύριο.

Ανάμεσα σε αυτές τις λύσεις είναι η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης, αλλά και η μείωση των απολαβών και των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για τους νεοεισερχόμενους δημοσίους υπαλλήλους. Η θέση του ΑΚΕΛ ήταν ρητά αντίθετη στις πολιτικές επιλογές. Ωστόσο σημειώνεται ότι από τα αποτελέσματα της μελέτης προκύπτει πως τέτοιες κινήσεις δεν είναι μόνο απαραίτητες, αλλά και ανεπαρκείς για την επίλυση των προβλημάτων. Έτσι, ένας συνδυασμός αυτών των μέτρων θα πρέπει να ακολουθηθεί αναγκαστικά, αλλά θα πρέπει να συνοδεύονται και με επιπλέον μέτρα.

Πάντως, ένας συνδυασμός μείωσης του αριθμού δημοσίων υπαλλήλων κατά 2.000 μέχρι το 2012 και μηδενικών γενικών αυξήσεων θα μπορεί να λύσει σε κάποιον βαθμό το πρόβλημα, περίπου στο ήμισυ. Δηλαδή η μείωση που θα προκύψει στις δαπάνες του Δημοσίου θα είναι περίπου η μισή από την απαιτούμενη για διόρθωση των ανισορροπιών στα δημόσια ταμεία.

Όπως γράφτηκε και την περασμένη εβδομάδα, όμως, η μελέτη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επιλογή αναπροσαρμογής των μισθών, των συντάξεων και των ωφελημάτων μόνο στους νεοεισερχόμενους δεν μπορεί να αποφέρει ικανοποιητικά αποτελέσματα, αν δεν συνδυαστεί και με επιπλέον μέτρα. Αυτό συμβαίνει, διότι ναι μεν θα μπορούν να μειωθούν οι δαπάνες του κράτους, αλλά η μείωση δεν θα αρχίσει να γίνεται αισθητή τις επόμενες δύο με τρεις δεκαετίες, όταν οι μισθολογικές πιέσεις θα είναι αφόρητες.

Η μελέτη

Οι βασικές παραδοχές στις οποίες βασίζεται η μελέτη μπορούν να θεωρηθούν σε γενικές γραμμές ως αρκετά ρεαλιστικές. Με εξαίρεση το 2011, όπου αναμένεται αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,7%, με πληθωρισμό στο 2,5%, οι παραδοχές για τα υπόλοιπα χρόνια μέχρι το 2059 είναι συντηρητικές. Ενδεχομένως οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό να είναι κάπως αισιόδοξες, τουλάχιστον για φέτος και του χρόνου. Αυτό, όμως, δεν στρεβλώνει την εικόνα μέχρι το 2059.

Η παρουσίαση του υπουργού Οικονομικών έδωσε βάρος στο γεγονός ότι τα αποτελέσματα της μελέτης είναι «πολύ ευαίσθητα» στις μακροοικονομικές προβλέψεις. Έτσι σημειώνεται πως εάν η ανάκαμψη της οικονομίας συνεχίσει να είναι αναιμική σε βάθος χρόνου – που είναι πολύ πιθανόν – το βάρος των συντάξεων στα δημόσια ταμεία και στην οικονομία θα είναι ακόμα υψηλότερο.

Το πιο «αισιόδοξο» σενάριο της μελέτης προβλέπει πως ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων δεν θα αυξηθεί από τούδε και στο εξής, ενώ και οι αυξήσεις μισθών θα περιοριστούν στο 0,5%. Στην αύξηση αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται η ΑΤΑ, η οποία ενσωματώνεται πλήρως στους υπολογισμούς και προκύπτει από τις βασικές παραδοχές. Εάν υλοποιηθεί αυτό το σενάριο, κάτι που είναι εξαιρετικά αμφίβολο, τότε η καθαρή παρούσα αξία (NPV) του ελλείμματος φτάνει στα 10 δισ. ευρώ και προσεγγίζει το αβάστακτο 58% του ΑΕΠ. Την ίδια στιγμή, οι καθαρές ετήσιες δαπάνες θα προσεγγίσουν το 2,9% του ΑΕΠ γύρω στο 2020 και θα παραμείνουν υψηλές για ακόμα 25 χρόνια.

Πάντως, σε κανένα σημείο μέχρι το 2060 δεν μειώνεται το βάρος του συνταξιοδοτικού στο όριο του 2%, το οποίο θεωρείται υποφερτό για την οικονομία, την κοινωνία και τα ταμεία. Έτσι είναι ξεκάθαρο πως απαιτείται διόρθωση ακόμα και υπό τις καλύτερες συνθήκες.

Σημειώνεται πως το βασικό σενάριο της μελέτης είναι αισθητά χειρότερο από το πιο αισιόδοξο και ανεβάζει την καθαρή παρούσα αξία σε 13,9 δισ. ευρώ, δηλαδή 82% του ΑΕΠ περίπου.

Η συνάντηση

Σύμφωνα με πληροφορίες, η συνάντηση της Παρασκευής έγινε σε «πολύ καλό κλίμα», με το συνδικαλιστικό κίνημα «να αντιλαμβάνεται πλήρως το μέγεθος του προβλήματος». Από τις μετέπειτα δηλώσεις που έγιναν προκύπτει πως η στάση του συνδικαλιστικού κινήματος δεν θα είναι απόλυτα αρνητική. Σημειώνεται, ωστόσο, πως τα δύσκολα θα γίνουν εντός δεκαημέρου, όταν θα παρουσιαστούν στους εμπλεκόμενους φορείς και τα συγκεκριμένα σενάρια, μέσα από τα οποία προκύπτουν και οι επιλογές για επίλυση του προβλήματος. Σε εκείνο το σημείο θα τεθούν τα «δύσκολα» ζητήματα στο τραπέζι: Μείωση απολαβών, αύξηση εισφορών, αύξηση ορίου αφυπηρέτησης, αναπροσαρμογή ωφελημάτων, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού του εφάπαξ και της σύνταξης κ.ο.κ.

Πάντως ο κ. Σταυράκης σημείωσε πως όσο χαμηλώνει το όριο συνταξιοδότησης, αυτό αποτελεί σημαντική παράμετρο στα ευρήματα της μελέτης. Ουσιαστικά θα πρέπει είτε να αυξηθεί το όριο είτε να προσαρμοστούν τα ωφελήματα. Οι εισφορές θα πρέπει να αυξηθούν σε κάθε περίπτωση. Σημαντική θα είναι επίσης και η αναπροσαρμογή του τρόπου υπολογισμού του ύψους των ωφελημάτων, αφού οι τελευταίοι μισθοί, στους οποίους βασίζονται συντάξεις και εφάπαξ, επιβαρύνουν τα ταμεία σε πολύ σημαντικό βαθμό. Σύμφωνα με πληροφορίες, η μελέτη εξετάζει, μεταξύ άλλων, τον υπολογισμό της σύνταξης και του εφάπαξ, με βάση τους μισθούς των τελευταίων 30 μηνών και όχι του τελευταίου ενός.

EPA

Προβληματισμός επικρατεί ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα για το μέλλον του συνταξιοδοτικού.

Ασκήσεις θάρρους για να πειστούν οι αγορές

Τα κυπριακά πιστωτικά ιδρύματα καλούνται κάθε μέρα να αποδείξουν την ποιότητα και τη σταθερότητα της ανάπτυξής τους

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Το τελευταίο διάστημα τα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου δέχονται όλο και περισσότερα τηλεφωνήματα από πελάτες του εξωτερικού (κυρίως εξ ανατολών), οι οποίοι ρωτούν για την οικονομική κατάσταση στη χώρα, τις υποβαθμίσεις και τα… «κουρέματα». Φυγή κεφαλαίων δεν υπάρχει (δεν προκύπτει άλλωστε και από τα στατιστικά που δημοσιεύει η Κεντρική Τράπεζα), αλλά το κλίμα δυσχεραίνεται. Ο αγώνας που δίνουν καθημερινά οι εμπορικές τράπεζες της Κύπρου είναι πολυμέτωπος και επίπονος. Σε ανύποπτο χρόνο ο επικεφαλής οικονομολόγος της

Η αμφισβήτηση προέρχεται τόσο από την έκθεση στην Ελλάδα, όσο και από την απραξία στην Κύπρο

Eurobank, Γκίκας Χαρδούβελης, είχε επισημάνει στην «Κ» ότι το κρίσιμο για την Κύπρο είναι να μην μπει στο κάδρο των προβληματικών οικονομιών της περιφέρειας της Ευρωζώνης. Οι υποβαθμίσεις του τελευταίου εξαμήνου θολώνουν ακόμη περισσότερο τη θέση της Κύπρου και επιβεβαιώνουν όλους όσοι ζητούν τη λήψη δημοσιονομικών μέτρων (ανάμεσά τους η Κεντρική Τράπεζα και οι διοικήσεις των εμπορικών τραπεζών) για να κλείσει ο κύκλος των υποβαθμίσεων. Το αιτιολογικό της συνεχούς υποβάθμισης της πιστοληπτικής αξιολόγησης της κυπριακής οικονομίας πατά σε δύο πυλώνες: ο πρώτος είναι η κατάσταση στην Ελλάδα και ο δεύτερος τα δημοσιονομικά ελλείμματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αν η Κύπρος ακολουθούσε μια πορεία που θα οδηγούσε σύντομα σε πλεονάσματα, οι παραδοχές των αξιολογήσεων θα άλλαζαν. Υποβαθμίσεις πιθανότατα να υπήρχαν (δεδομένων των ελληνικών προβλημάτων), αλλά η βαθμολόγηση δεν θα έφτανε ένα βήμα πριν την έξοδο της Κύπρου από την κατηγορία Α. Συνακόλουθα, η βαθμολόγηση των κυπριακών τραπεζών θα ήταν καλύτερη, καθώς το κυπριακό Δημόσιο θα ήταν σε θέση να βοηθήσει τον πιστωτικό τομέα αν η κατάσταση στην Ελλάδα ξέφευγε από τον έλεγχο.

Η ανησυχία τραπεζικών στελεχών επικεντρώνεται στο ενδεχόμενο οι συνεχείς υποβαθμίσεις να οδηγήσουν σε εκροή κεφαλαίων από την Κύπρο.

Δάνεια το πρώτο τρίμηνο του 2011

Τράπεζα	Σύνολο χορηγήσεων*	Ελλάδα*	Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια**
Τράπεζα Κύπρου	29,143	10,167	7,6%
Marfin Popular Bank	26,6	13,6	8%
Ελληνική Τράπεζα	5,574	0,981	10,3%

* Ποσά σε δισ. ευρώ
** Στο σύνολο των χορηγήσεων
Πηγή: Αποτελέσματα πρώτου τριμήνου των τριών τραπεζών

Αρνητική προοπτική

Ακολουθώντας το μοτίβο των τελευταίων μηνών, ο οίκος Fitch, μετά την υποβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έθεσε σε αρνητική παρακολούθηση τις δύο μεγάλες εμπορικές τράπεζες, την Τράπεζα Κύπρου και τη Marfin Popular Bank. Η Ελληνική Τράπεζα διατηρήθηκε σε σταθερή προοπτική, καθώς η έκθεσή της στην Ελλάδα είναι μικρότερη. Το πρόβλημα, τώρα, δεν εντοπίζεται στην έκθεση σε ελληνικά κρατικά ομόλογα, αλλά στο ελληνικό δανειακό χαρτοφυλάκιο.

Η Marfin Popular έχει στην Ελλάδα το 46% των συνολικών της χορηγήσεων, η Τράπεζα Κύπρου το 35% και η Ελληνική Τράπεζα το 18%. Πρακτικά ένα σημαντικό μέρος του ενεργητικού είναι εκτεθειμένο σε ένα περιβάλλον ύφεσης, το οποίο ευνοεί την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και οδηγεί σε αύξηση των προβλέψεων. Ο Fitch αναμένει ότι η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα θα επιδεινωθεί περαιτέρω, καθώς η ελληνική οικονομία συνεχίζει να πλήττεται από την εφαρμογή των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης.

Μια ματιά στα αποτελέσματα των τριών τραπεζών δείχνει ότι η δραστηριότητα στην Ελλάδα δεν συνεισφέρει στην κερδοφορία των τραπεζών. Αντίθετα, οι εργασίες στην Κύπρο και σε τρίτες χώρες είναι αυτές που κρατούν σε ικανοποιητικά επίπεδα τα αποτελέσματα.

Ειδικότερα, η συνεισφορά στα κέρδη της Τράπεζας Κύπρου από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα έπεσε στο 2% το πρώτο τρίμηνο του 2011, από 12% ένα χρόνο πριν, με κέρδη (μετά τη φορολογία) μόλις 1 εκατ. ευρώ, από 10 εκατ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο του 2010, καταγράφοντας πτώση 89%. Η συνεισφορά της ρωσικής αγοράς στη συνολική κερδοφορία αυξήθηκε στο 6% από 1% το 2010. Τα δάνεια σε καθυστέρηση αυξήθηκαν στο 7,6% επί του συνόλου των δανείων στο τέλος του τρίτου τριμήνου, έναντι 7,3% το τέταρτο τρίμηνο του 2010.

Στη Marfin Popular Bank ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων έφτασε το 8% και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από την Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 135 εκατ. ευρώ (από αύξηση 62 εκατ. ευρώ το τέταρτο τρίμηνο του 2010), ενώ για τις δραστηριότητες εκτός Ελλάδας μειώθηκαν κατά 17 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα της σημαντικής βελτίωσης που παρουσίασαν οι αγορές Κύπρου, Ουκρανίας και Ρουμανίας.

Η Ελληνική Τράπεζα συνεχίζει να αιμορραγεί στην Ελλάδα, αλλά το ξεκαθάρισμα του χαρτοφυλακίου στο ελληνικό δίκτυο έχει αποκαλύψει όλους τους σκελετούς. Στην Ελλάδα η ζημία πριν τη φορολογία αυξήθηκε στα 15,4 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με ζημία 3,4 εκατ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο του 2010. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε στο 10,3%.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Παράταση ενός μηνός στη δημοσιοποίηση των στρες τεστ τραπεζών

Τουλάχιστον ενός μηνός παράταση δόθηκε για την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των τεστ αντοχής των ευρωπαϊκών τραπεζών, τα οποία αναμένουν με μεγάλη αγωνία οικονομολόγοι και αναλυτές για να εξακριβώσουν, μεταξύ άλλων, την έκθεση του κλάδου σε ομόλογα της περιφερειακής Ευρωζώνης. Ο λόγος της καθυστέρησης είναι η έλλειψη ή η ανεπάρκεια των στοιχείων που υπέβαλαν ορισμένες τράπεζες, διαμορφώνοντας μια πολύ πιο αισιόδοξη εικόνα στους ισολογισμούς τους. Πηγές από τους κύκλους της Ε.Ε. αποκάλυψαν αυτή την εξέλιξη σε ένα κρίσιμο στάδιο της δημοσιονομικής κρίσης, όταν οι επενδυτές ανησυχούν εκ νέου για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών.

Η νεοσύστατη Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ), η οποία δημιουργήθηκε στο πλαίσιο μεταρρυθμίσεων που κρίθηκαν αναγκαίες μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers, εκτιμάται ότι θα εκδώσει τα αποτελέσματα των τεστ τον Ιούλιο αντί του Ιουνίου, όπως είχε προγραμματιστεί. Πρόκληση για την ΕΒΑ είναι να αποκαταστήσει την αξιοπιστία της διαδικασίας, επιλέγοντας να ακολουθήσει μια αυστηρότερη διαδικασία από την περυσινή, που τελικά κρίθηκε εκ των πραγμάτων ανεπαρκής. Μετά την πάροδο πέντε μηνών αφού ολοκληρώθηκαν τα τεστ το 2010, δηλαδή τον περασμένο Νοέμβριο, η Ιρλανδία ζήτησε οικονομική βοήθεια από Ε.Ε. και ΔΝΤ λόγω των υπέρογκων ζημιών που παρουσίασαν οι μεγαλύτερες τράπεζες της χώρας. Τα ευρωπαϊκά τεστ αντοχής είχαν όμως δείξει νωρίτερα πως είναι απόλυτα ισχυρές κεφαλαιακά για να απορροφήσουν τυχόν απώλειες. «Τα λάθη θα πρέπει να διορθωθούν και να γίνουν τροποποιήσεις εκεί που εντοπίζονται ασυνέπειες και εξωπραγματικές εκτιμήσεις», αναφέρεται σε σχετική επιστολή της ΕΒΑ.

Σύμφωνα με πληροφορίες των αμερικανικών εφημερίδων The Wall Street Journal και The New York Times, ορισμένες τράπεζες αντέδρασαν στη μεθοδολογία που ακολουθείται από την ΕΒΑ διότι είναι πιο σχολαστική και απαιτεί περισσότερο χρόνο και προσπάθεια προκειμένου να ικανοποιηθούν οι κανόνες που θέτει. Κατά κανόνα, τα τεστ αντοχής έχουν στόχο να δοκιμάσουν την κεφαλαιακή ισχύ των τραπεζών σε μια σειρά υποθετικών σεναρίων για την επιδείνωση της οικονομίας ή των αγορών.

Αυτή τη φορά, απαιτείται να αποκαλύψουν οι τράπεζες το ακριβές μέγεθος της έκθεσής τους σε κρατικά ομόλογα, ειδικότερα των κρατών-μελών της Ευρωζώνης που έχουν προσφύγει στον μηχανισμό στήριξης Ε.Ε. και ΔΝΤ. Τα στοιχεία αυτά είναι μείζονος σημασίας για τους επενδυτές, σε μια περίοδο που συζητείται έντονα το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους και αρκετοί πολιτικοί τάσσονται υπέρ του καταμερισμού απωλειών και στον ιδιωτικό κλάδο, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών.

Κριτική ως προς την αποτελεσματικότητα των τεστ έχει διατυπωθεί, επίσης, από παράγοντες του τραπεζικού κλάδου. Στελέχη της γερμανικών συμφερόντων Hypo Real Estate είχαν πει πέρυσι ότι τα τεστ είναι ανώφελα διότι είχε ήδη ξεκινήσει η μεταφορά προβληματικών περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας στην «κακή τράπεζα». Αντιδράσεις έχουν υπάρξει, επιπροσθέτως, στη Γερμανία σε ό,τι αφορά απαίτηση της Ε.Ε. για τη δημοσιοποίηση στοιχείων για την έκθεση και των περιφερειακών τραπεζών σε κρατικά ομόλογα.

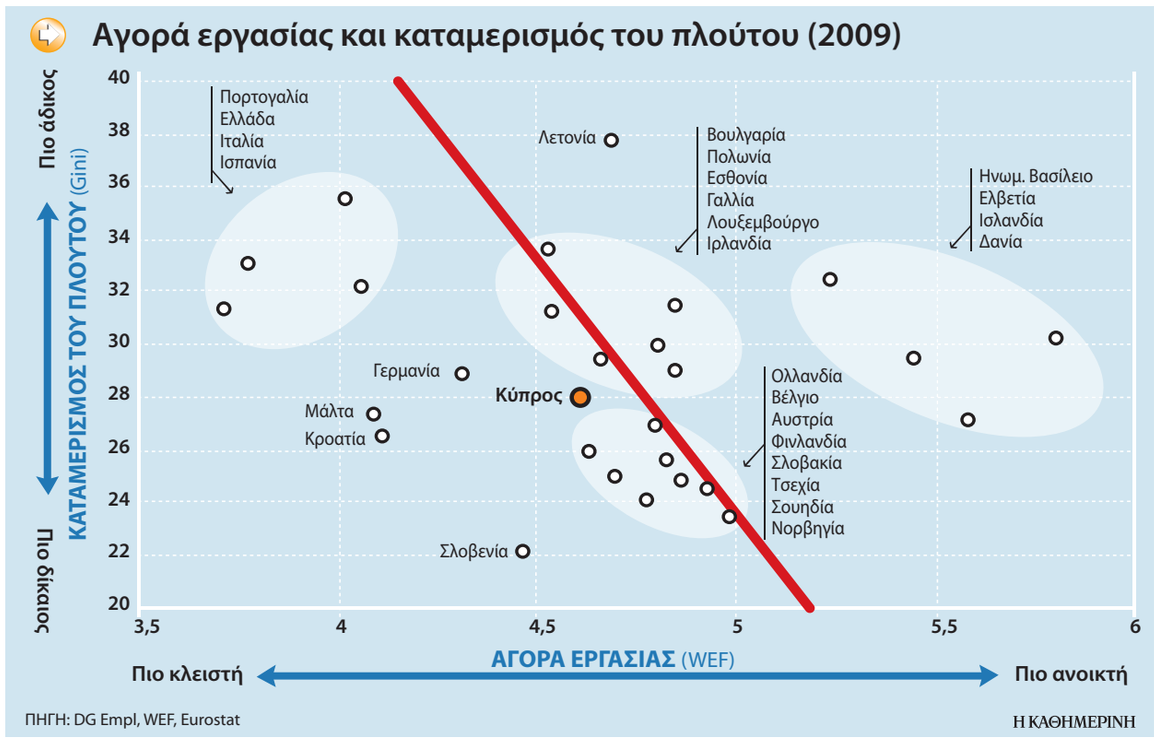

Info

Το γραφικό δεν πρέπει να αναγνωστεί ως ακαδημαϊκή έρευνα. Δεν περιέχει τις απαραίτητες διορθώσεις, ενώ και η αξία του R-squared στη γραμμή που δείχνει την τάση, είναι αρκετά χαμηλή. Δεν γίνεται, επίσης, διόρθωση για τον ρόλο των άλλων παραμέτρων -εκτός από το άνοιγμα της αγοράς εργασίας- που επηρεάζουν την κατανομή του πλούτου. Τέτοιες παράμετροι μπορεί να είναι η φορολογική πολιτική, η έμφαση του κράτους στην ανακατανομή του πλούτου μέσα από δημόσια έργα, η βιομηχανική πολιτική και η μεταναστευτική πολιτική. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει επίσης και η διάρθρωση της κάθε οικονομίας.

Επιπλέον, δεν γίνεται διαχρονική σύγκριση εντός της κάθε χώρας, στην οποία να διαφαίνεται το κατά πόσον το άνοιγμα της αγοράς εργασίας οδηγεί διαχρονικά και εντός της ίδιας οικονομίας σε πιο δίκαιο καταμερισμό του πλούτου. Είναι, ωστόσο, απόλυτα φανερό και ξεκάθαρο πως, όσο πιο ανοικτή είναι μια αγορά εργασίας, τόσο πιο δίκαιος είναι ο καταμερισμός του πλούτου στην κοινωνία. Σημειώνεται πως στη γραμμή τάσης εξαιρούνται δύο ομάδες κρατών: από τη μια οι PIGS, που δείχνουν μια δική τους τάση, με αυξημένη ανισομέρεια κατανομής, και από την άλλη οι πιο προηγμένες και συγκριτικά πολύ ανοικτές αγορές εργασίας (Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Ισλανδία και Δανία), που αποτελούν μια δική τους κατηγορία. Αυτή η τελευταία κατηγορία, πάντως, μαρτυρεί πως το απόλυτο και υπερβολικό άνοιγμα της αγοράς αρχίζει, κάποια στιγμή, να επιδεινώνει αντί να βελτιώνει τον καταμερισμό του πλούτου. Για τα στοιχεία, χρησιμοποιούμε τον δείκτη Gini της κάθε χώρας (με βάση το 100 αντί το 1 για λόγους ευκολίας). Τα στοιχεία είναι της Eurostat. Όσο πιο ψηλός είναι ο δείκτης στον κάθετο άξονα, τόσο πιο άδικος είναι ο καταμερισμός του πλούτου στην οικονομία. Αρχικά, προτιμήσαμε τον εναλλακτικό δείκτη S20/S80, επίσης της Eurostat, αλλά παρατηρήθηκε μια μικρή ασυνέπεια, διότι τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα ήταν άλλης χρονικής στιγμής από εκείνα που χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά εργασίας.

Έτσι, καταλήξαμε στη σύγκριση του δείκτη Gini της Eurostat για το 2009, σε σχέση με την αξιολόγηση της κάθε χώρας από το World Economic Forum (WEF), όσον αφορά στο άνοιγμα της αγοράς εργασίας, επίσης για το 2009. Πιο πρόσφατα στοιχεία δεν υπάρχουν και συνιστάται προσοχή, διότι πολλοί πολιτικοί επικαλούνται στοιχεία για τον καταμερισμό του πλούτου στην Κύπρο, τα οποία όμως είναι τουλάχιστον δύο ετών. Οι αξιολογήσεις της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης της Κομισιόν (DG Empl) συνάδουν με τις αξιολογήσεις του WEF.

Δίκαιη κοινωνία και αγορά εργασίας

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν πως η «προστασία» των εργαζομένων επιδεινώνει την ανισομέρεια στην κατανομή του πλούτου

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σημαντικό στοιχείο του δημόσιου διαλόγου για την οικονομία είναι τελευταίως η συζήτηση για τον καταμερισμό του πλούτου στην Κύπρο. Η κοινή λογική λέει πως, εάν οι εργαζόμενοι «προστατεύονται» από το κράτος και τις συντεχνίες τους, τότε, λογικά, θα αυξηθούν οι μισθοί και θα βελτιωθεί η ανισομερής κατανομή του πλούτου στην κοινωνία.

Για αρκετό καιρό, όμως, η ίδια συζήτηση ανάμεσα σε οικονομολόγους δεν στρέφεται προς τα ίδια συμπεράσματα. Η λογική πως δυνατές συντεχνίες μεταφράζονται σε πιο δίκαιη κοινωνία δεν είναι χωρίς κενά. Πολλοί οικονομολόγοι, μέσα από θεωρητικές αναλύσεις αλλά και ανάλυση στοιχείων, έχουν φτάσει στο συμπέρασμα πως πολλές φορές οι θεσμικές αλλαγές που μειώνουν τις τριβές στην αγορά εργασίας, καθιστούν πιο ισομερή την κατανομή του πλούτου σε μια κοινωνία. Όπως φαίνεται όμως και στα δικά μας στοιχεία, αυτό το συμπέρασμα έχει ένα όριο: Ενώ το άνοιγμα της αγοράς εργασίας συσχετίζεται με τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου μέχρι ενός σημείου, από κάποιο σημείο και μετά η σχέση αρχίζει να αντιστρέφεται, όπως φαίνεται και στο γραφικό (ομάδα κρατών Ηνωμένου Βασιλείου, Ελβετίας, Δανίας και Ισλανδίας). Σημειώνεται, όμως, πως σε γενικές γραμμές αυτά τα κράτη είναι πλουσιότερα από τα άλλα.

Ο διάλογος στην Κύπρο

Στην Κύπρο, η συγκεκριμένη συζήτηση έχει αρκετά μεγάλο ενδιαφέρον. Τόσο προεκλογικά, όσο και στον ευρύτερο δημόσιο διάλογο, η λογική της νομοθετημένης προστασίας των εργαζομένων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας της κυβέρνησης να οδηγήσει τον τόπο σε μια πιο δίκαιη κοινωνία. Ωστόσο, τα διαθέσιμα στοιχεία θέτουν υπό αμφισβήτηση αυτή τη λογική και δείχνουν πως η όποια ρυθμιστική ή νομοθετική επέμβαση στην αγορά εργασίας πρέπει να γίνεται πολύ προσεκτικά.

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν πως ο συσχετισμός μεταξύ του ανοίγματος της αγοράς εργασίας και του δικαιότερου καταμερισμού του πλούτου στην κοινωνία, δεν είναι θετικός, αλλά αρνητικός. Με άλλα λόγια, ο καταμερισμός του πλούτου γίνεται πιο δίκαιος με το άνοιγμα της αγοράς εργασίας και όχι με την εισαγωγή σε αυτήν περιοριστικών όρων. Αυτό προκύπτει από μια απλή σύγκριση των στοιχείων που αφορούν μια σειρά από χώρες. Τα στοιχεία δείχνουν ξεκάθαρα πως ο καταμερισμός του πλούτου είναι, σε γενικές γραμμές, δικαιότερος στις χώρες που έχουν πιο ανοικτή αγορά εργασίας ή, κατά το World Economic Forum, πιο «αποδοτική» αγορά εργασίας.

Αυτό το συμπέρασμα εκ πρώτης όψεως μπορεί να φαίνεται αντίθετο στη λογική. Οι πλείστοι θα ανέμεναν πως η βελτίωση της προστασίας των εργαζομένων θα ήταν πιο λογικό να οδηγεί σε δικαιότερο καταμερισμό του πλούτου, μέσα από την αύξηση των μισθών, τη βελτίωση των όρων εργασίας κ.ο.κ.

Με βάση όμως τις οικονομικές αναλύσεις, αυτό το συμπέρασμα δεν είναι περίεργο. Μια σειρά από θεωρίες μπορούν να δώσουν απλές εξηγήσεις στο γιατί η αγορά καταλήγει σε αυτό το αποτέλεσμα.

Η θεωρία Πισσαρίδη εξηγεί το αποτέλεσμα

Μια πρώτη εξήγηση μπορεί να προκύψει μέσα από τη θεωρία DMP (Diamond, Morgensen, Pissaridis). Η θεωρία, η οποία κέρδισε το βραβείο Νόμπελ Οικονομικών πέρσι, ασχολείται με τον τρόπο που οι τριβές στην αναζήτηση στην αγορά εργασίας, οδηγούν σε μη βέλτιστα αποτελέσματα. Πολιτικές όπως η υπερβολική προστασία των θέσεων εργασίας, η αύξηση των κατώτατων μισθών και η ενίσχυση των συντεχνιών, δημιουργούν στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας. Ουσιαστικά, οι πολιτικές αυτές δημιουργούν εμπόδια στη δημιουργία –αλλά και καταστροφή– θέσεων εργασίας.

Αποτέλεσμα αυτών των στρεβλώσεων είναι να μην καταλήγει ο κάθε εργαζόμενος –ή δυνητικά εργαζόμενος– στη θέση εργασίας που του «ταιριάζει» καλύτερα. Με τη σειρά της, αυτή η στρέβλωση οδηγεί σε μειωμένη αποδοτικότητα των εργαζομένων, αφού αυτοί καταλήγουν σε θέσεις εργασίας όπου οι επιδόσεις τους είναι χαμηλότερες από τις υψηλότερες δυνατές. Τέλος, με χαμηλότερες επιδόσεις –και χαμηλότερο εισόδημα για τους εργοδότες τους– οι εργαζόμενοι βιώνουν σημαντικές πιέσεις στους μισθούς τους.

Ουσιαστικά, τα μέτρα που ως στόχο έχουν να στηρίξουν τους εργαζόμενους και να προστατέψουν τις θέσεις εργασίας, τελικά ασκούν πιέσεις στα εισοδήματά τους, μέσα από τις στρεβλώσεις που προκαλούν στην αγορά.

Επιπλέον, σημειώνεται πως, απότοκο μιας ανάλυσης που έχει ως αφετηρία τη θεωρία Πισσαρίδη, είναι ότι, μέσα από πολιτικές που αυξάνουν θεωρητικά την προστασία των εργαζομένων, στην πράξη δημιουργείται μειωτική πίεση στους μισθούς και αυξητική πίεση στην ανεργία. Το δεύτερο συμβαίνει διότι οι πολιτικές προστασίας των θέσεων εργασίας καθιστούν πιο ελκυστική την κατάργηση θέσεων εργασίας για τις επιχειρήσεις και λιγότερο ελκυστική τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Και τα δύο αποτελέσματα (η μείωση των μισθών και η αύξηση της ανεργίας) αυξάνουν την αδικία στον καταμερισμό του πλούτου στην οικονομία. Πιο απλά, οι «έχοντες» δεν επηρεάζονται, αλλά οι εργαζόμενοι επηρεάζονται σημαντικά από αυτές τις πολιτικές. Από την ίδια θεωρία προκύπτει και μια ασφαλής πρόβλεψη, συγκεκριμένα για την πιο πρόσφατη πολιτική που ακολουθήθηκε στην Κύπρο, δηλαδή την αύξηση του κατώτατου μισθού. Η πολιτική αυτή, σύμφωνα με τη θεωρία DMP, αυξάνει την ανεργία και μαζί της την ανισομέρεια στην κατανομή του πλούτου στην οικονομία. Εικάζεται, πάντως, πως αυτή πρέπει να ήταν μία από τις υποδείξεις του Κύπριου νομπελίστα κατά τις πρόσφατες συναντήσεις του με στελέχη της κυβέρνησης, όπως με την υπουργό Εργασίας.

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί πως από την ίδια θεωρία προκύπτει, εμμέσως πλην σαφώς, πως η προώθηση της τεχνολογίας και η αύξηση του λόγου του κεφαλαίου ανά εργαζόμενο, υπόσχονται να αυξήσουν την αποδοτικότητα των εργαζομένων. Έτσι, θα αυξηθούν οι μισθοί και θα μειωθεί η ανισομέρεια στην κατανομή του πλούτου.

Σημαντικός και ο ρόλος του συνδικαλισμού

Μια δεύτερη εξήγηση μπορεί να έρθει μέσα από το μοντέλο «insider-outsider». Το μοντέλο αφορά, σε μεγάλο βαθμό, τον ρόλο που διαδραματίζουν τα συνδικάτα και οι συντεχνίες στη δημιουργία ανισορροπιών στην αγορά εργασίας. Βασικό σημείο της θεωρίας είναι η σύγκριση μεταξύ των προνομιούχων εργαζομένων με τους μη προνομιούχους άνεργους.

Σύμφωνα με τη θεωρία, οι εργαζόμενοι που απολαμβάνουν προνόμια και συντεχνιακή στήριξη, έχουν σημαντικά κίνητρα να ασκήσουν πιέσεις για αύξηση των μισθών σε επίπεδα που δημιουργούν αντικίνητρα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Έμμεσο συμπέρασμα της θεωρίας είναι πως η βασική σύγκρουση δεν είναι τόσο μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων, όσο μεταξύ των εργαζομένων που είναι μέλη συντεχνιών και των ανέργων. Μάλιστα, μέρος της θεωρίας αναφέρεται σε παρεμπόδιση των δυνητικά νεοεισερχομένων υπαλλήλων από τους «παλαιότερους».

Σε κάθε περίπτωση, όμως, η θεωρία αναγνωρίζει πως τα εμπόδια που υπάρχουν στην πρόσληψη ή και απόλυση εργαζομένων, οδηγούν σε αυξημένη ανεργία, και επομένως σε αυξημένη ανισομέρεια στην κατανομή των εισοδημάτων. Πέρα από τον ρόλο των συντεχνιών, σημαντικό ρόλο στη δημιουργία αυτών των εμποδίων διαδραματίζει και η πολιτική που ακολουθείται, καθώς και η νομοθετική ή άλλη ρύθμιση της αγοράς εργασίας από το κράτος.

Από τη θεωρία, προβλέπεται πως οι μισθοί των εργαζομένων πιέζονται προς τα πάνω. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, αυξάνεται η ανεργία. Ο συνδυασμός των δύο οδηγεί σε αυξημένη ανισομέρεια στην κατανομή εισοδημάτων, διότι η αύξηση των μισθών των ήδη εργαζομένων είναι μικρότερη από το απολεσθέν εισόδημα όσων παραμένουν άνεργοι.

Στην πράξη, πολιτικές προστασίας των εργαζομένων ασκούν καθοδικές πιέσεις στις αμοιβές και αυξάνουν την ανεργία.

Σημαντική παράμετρος της θεωρίας, όμως, είναι πως σε περιπτώσεις όπου η οικονομία υφίσταται σοκ και η απασχόληση μειώνεται, τότε ο αριθμός των εργαζομένων (insiders) μειώνεται λόγω της αυξημένης ανεργίας. Έτσι, οι ήδη προνομιούχοι εργαζόμενοι έχουν ισχυρά κίνητρα να πιέσουν για περαιτέρω αυξήσεις στους μισθούς όταν η οικονομία αρχίσει να εξέρχεται της κρίσης.

Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται εσχάτως και στην Κύπρο, όπου η απασχόληση δεν επανέρχεται στα προ της κρίσης επίπεδα, ούτε ακολουθεί τους ρυθμούς εξόδου από την ύφεση. Την ίδια στιγμή, όπως προβλέπει η θεωρία, οι μέσοι μισθοί σημειώνουν αύξηση. Αποτέλεσμα είναι να παρατηρείται «υστέρηση», δηλαδή μια μόνιμη αύξηση στα «φυσιολογικά» επίπεδα ανεργίας (NAIRU). Γενικότερα, η μεγαλύτερη κινητικότητα στην αγορά εργασίας βοηθά στην επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων για όλους: Οι εργαζόμενοι μπορούν να βρουν τις καλύτερες θέσεις εργασίας, με τους υψηλότερους μισθούς και τους καλύτερους όρους εργασίας, ενώ και οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τους καλύτερους υπαλλήλους για τις θέσεις εργασίας που ανοίγονται.

Γενικότερα, μια ανοικτή αγορά εργασίας μεταφράζεται σε συχνές μετακινήσεις εργαζομένων από μια θέση εργασίας σε άλλη, για την οποία είναι πιο κατάλληλοι. Η αυξημένη συχνότητα μετακινήσεων, στις πιο πολλές οικονομίες μεταφράζεται πολύ συχνά σε αυξήσεις μισθών αλλά και σε προαγωγές. Έτσι, σε μακροσκοπικό επίπεδο, το άνοιγμα της αγοράς εργασίας δημιουργεί και πιο πολλές ευκαιρίας ανέλιξης για τους εργαζόμενους, κάτι που μεταφράζεται και σε πιο δίκαιη κατανομή του πλούτου της οικονομίας, τουλάχιστον στο μέσο και μακρύ διάστημα.

Προσοχή στις επιλογές πολιτικής

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο γραφικό, δείχνουν ξεκάθαρα πως το άνοιγμα της αγοράς εργασίας και η μείωση των στρεβλώσεων οδηγούν σε μια πιο «δίκαιη κοινωνία». Σε αντίθεση με την προσδοκία πως θα επιτύχουν τον σκοπό τους οι πολιτικές που (εκ πρώτης όψεως) φαίνονται ευεργετικές για τους λιγότερο προνομιούχους, δεν υπάρχει ουσιαστική αμφιβολία πως το καλύτερο για τους πολίτες είναι η αφαίρεση των στρεβλώσεων και όχι η αύξησή τους.

Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να τύχουν προσεκτικής ανάλυσης από την κυβέρνηση. Υπάρχουν, για παράδειγμα, τεκμήρια που ενισχύουν την εκτίμηση πως η αύξηση των κατώτατων μισθών, περισσότερο κακό κάνει στους λιγότερο προνομιούχους παρά καλό. Για παράδειγμα, στην περίπτωση της Κύπρου, πέρα από τη φυσιολογική αύξηση της ανεργίας που δημιουργείται από την αύξηση των κατώτατων μισθών, υπάρχει και το πρόβλημα της αδήλωτης ή παράνομης απασχόλησης. Δεν είναι δυνατόν, επομένως, να αποβεί σε όφελος των εργαζομένων η αύξηση των κατώτατων μισθών, εκτός κι αν αυτή συνοδευτεί με μια σειρά από άλλα μέτρα: Πρώτο, αυστηρή, ολοκληρωμένη και μόνιμη εκστρατεία κατά της παράνομης απασχόλησης, με απαγορευτικές ποινές, κάτι που δεν έχει γίνει, παρά τις εξαγγελίες. Δεύτερο, κίνητρα για εισαγωγή νέας τεχνολογίας ή τεχνογνωσίας και αύξηση του λόγου του κεφαλαίου ανά εργαζόμενο. Τέλος, ταυτόχρονη μείωση των γραφειοκρατικών και νομοθετικών «παρεμποδίσεων», τις οποίες επιβάλλουν το κράτος και οι συντεχνίες στην αγορά εργασίας. Φυσικά, άλλοι παράγοντες, όπως η ανακατανομή του πλούτου μέσα από τη φορολογία, τα επίπεδα τεχνολογίας σε μια οικονομία καθώς και ο λόγος του κεφαλαίου ανά εργαζόμενο, διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο στην κατανομή του πλούτου. Ούτε και πρέπει να θεωρείται πως η κατανομή των μισθών είναι ο μοναδικός παράγοντας που καθορίζει τον καταμερισμό του πλούτου σε μια οικονομία. Ωστόσο, τα στοιχεία οδηγούν σε ένα ασφαλές συμπέρασμα: Τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά όσο φαίνονται εκ πρώτης όψεως.

Unilever

ARGOSY
TRADING COMPANY LTD

UNILEVER HELLAS – ARGOSY TRADING CO. LTD
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η ELAIS Unilever Hellas και η Argosy Trading Co. Ltd, μέλος της δημόσιας εταιρείας Cyprus Trading Corporation Plc και του Ομίλου Εταιρειών Σιακόλα, ανακοινώνουν την επέκταση της συνεργασίας τους στην κυπριακή αγορά, με την ανάληψη της ευθύνης εισαγωγής και διανομής επιπρόσθετων προϊόντων της Unilever από την Argosy.

Η Argosy άρχισε τη συνεργασία της με την "ΕΛΑΪΣ", θυγατρική της Unilever στην Ελλάδα, όταν αυτή αγόρασε το Pummaro/Pelargós το 1997, το οποίο διένεμε η Argosy. Το 1999, η Unilever, στην προσπάθειά της να βελτιώσει την παρουσία της στην Κύπρο και ύστερα από πολύμηνη αξιολόγηση πέντε τοπικών διανομέων, επέλεξε την Argosy για τα περίφημα προϊόντα Flora, Becel Pro-Activ, Lipton, PG Tips, Άλτις, Spry, I can't believe it's not butter και Bertolli.

Πρόσφατα και με την αναδιάρθρωση που συμβαίνει τόσο στο λιανικό, όσο και στο χονδρικό εμπόριο της Κύπρου, η Unilever προχώρησε ένα ακόμη βήμα και ανέθεσε στην Argosy τη διάθεση των ακόλουθων επώνυμων προϊόντων της, σίγουρη για την επιτυχή προώθησή τους στην κυπριακή αγορά.

- **KNORR** - κύβοι ζωμού κότας / λαχανικών / βοδινού
  μείγματα για σαλάτες και μαγείρεμα
  έτοιμες σούπες
  έτοιμες σάλτσες για κρέατα / ζυμαρικά
- **HELLMANN'S** - μαγιονέζα, κέτσαπ, μουστάρδα, σάλτσες για σαλάτα / ψάρι / κρέας
  έτοιμες σαλάτες ψυγείου
- **BITAM** - μαργαρίνες /αλείμματα
- **RAGU** - έτοιμες σάλτσες για κρέατα / ζυμαρικά
- **CHICKEN TONIGHT** - έτοιμες σάλτσες για κρέατα / ζυμαρικά

Knorr HELLMANN'S Βιτάμ RAGÚ chicken tonight

Η επίσημη εισαγωγή και διανομή των πιο πάνω προϊόντων από την Argosy αρχίζει την 1η Ιουνίου 2011.

Argosy Trading Co. Ltd
31 Μαΐου 2011

Το χρονικό μιας διαρροής

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Γιώργος Χαραλάμπους, μιλά στην «Κ» για το παρασκήνιο της υποβάθμισης από τους Fitch

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Την εκτίμηση ότι ο οίκος Fitch δεν είχε την πρόθεση να δημοσιοποιήσει την Παρασκευή 27 Μαΐου την έκθεση με την οποία προχωρούσε στην υποβάθμιση της κυπριακής οικονομίας διατυπώνει στην «Κ» ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Γιώργος Χαραλάμπους. Χωρίς ο ίδιος ο κ. Χαραλάμπους να κατονομάζει πρόσωπα (άλλωστε δεν έχει στοιχεία), το λογικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι κάποιοι στην Κύπρο, οι οποίοι ήξεραν το περιεχόμενο της έκθεσης, βιάστηκαν να διαδώσουν την είδηση. Μια διαρροή που για λίγες ώρες προκάλεσε ένα μίνι κραχ στο ΧΑΚ.

Ο Κοινοτικός Κανονισμός προβλέπει ότι η οντότητα που αξιολογείται, είτε είναι ένα κράτος είτε μια επιχείρηση, πρέπει να ενημερώνεται τουλάχιστον δώδεκα ώρες πριν τη δημοσιοποίηση της αξιολόγησης και να προβαίνει σε έναν τελευταίο σχολιασμό

Ο κ. Χαραλάμπους αναλύει και το νέο καθεστώς εποπτείας των διεθνών οίκων αξιολόγησης στην Ευρώπη, το οποίο έρχεται να βάλει μια τάξη στον μηχανισμό των αξιολογήσεων. Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις, οι εποπτικές αρχές, εν προκειμένω οι επιτροπές κεφαλαιαγοράς, έχουν αυξημένο ρόλο και λόγο και μπορούν να λάβουν μέτρα – που φτάνουν μέχρι την αναστολή της άδειας λειτουργίας – αν οι αξιολογήσεις των οίκων δεν είναι επαρκείς.

-Το απόγευμα της Παρασκευής 27 Μαΐου φαίνεται ότι σημειώθηκε διαρροή πληροφοριών για την ανακοίνωση του οίκου Fitch, που αφορούσε την αξιολόγηση της κυπριακής οικονομίας. Έχετε καταλήξει από πού έγινε η διαρροή; Αν έγινε στην Κύπρο ή από το Λονδίνο;

-Δεν είχαμε επαρκή στοιχεία από πού έγινε η διαρροή. Με αυτά τα δεδομένα, εκείνο που μας ενδιέφερε ήταν το γεγονός της διαρροής εσωτερικής πληροφορίας – δηλαδή κάτι πολύ συγκεκριμένο, που δεν ήταν γνωστό στο ευρύ κοινό και αν γινόταν γνωστό, ενδεχομένως να επηρέαζε τις αποφάσεις των επενδυτών και κατ' επέκταση τις τιμές των χρηματοοικονομικών μέσων. Υπό αυτές τις συνθήκες, κρίναμε ότι θα έπρεπε να επιταχυνθεί η έκδοση ανακοίνωσης που είτε να διαψεύδει τις πληροφορίες είτε να επιβεβαιώνει μια κατάσταση και να ξεκαθαρίζει σε όλους το ζήτημα που είχε προκύψει. Την Παρασκευή, λοιπόν, το απόγευμα υπήρχε μια έκθεση, την οποία γνώριζε ένας μικρός κύκλος ανθρώπων. Ήταν επιθυμητό όπως ο οίκος Fitch προχωρήσει άμεσα στη δημοσιοποίησή της.

-Η διαρροή έγινε σε χρόνο που επηρέασε αρνητικά το Χρηματιστήριο.

-Δυστυχώς, νωρίς την Παρασκευή το απόγευμα. Τουλάχιστον θέλαμε να προλάβουμε την αβεβαιότητα τη Δευτέρα, που όλα τα Χρηματιστήρια, πλην της Αγγλίας, ήταν ανοιχτά. Δεν μπορούσε η έκθεση να μένει σε ένα συρτάρι, οι φήμες να κυκλοφορούν και το ΧΑΚ να λειτουργεί.

-Μήπως, λοιπόν, θα ήταν σωστό να μη λειτουργήσει το ΧΑΚ την περασμένη Δευτέρα;

-Το θέμα αναστολής λειτουργίας του ΧΑΚ μάς απασχόλησε. Ωστόσο η αναστολή λειτουργίας δεν κρίθηκε ορθή κίνηση. Αυτή θα έπρεπε να ανακοινωθεί και να γίνει γνωστή παντού, εκτός Κύπρου. Ο θόρυβος που θα προκαλείτο θα ήταν μεγάλος. Θα μας ρωτούσαν γιατί κλείναμε το ΧΑΚ και θα έπρεπε να απαντήσουμε ότι αναστέλλαμε τη λειτουργία του ΧΑΚ, διότι ενδεχομένως να υπήρχε αρνητική ανακοίνωση για την κυπριακή οικονομία από τους Fitch, πληροφορία η οποία διέρρευσε και εφόσον διέρρευσε, προτιμούμε να μη λειτουργεί το Χρηματιστήριο. Όλα αυτά θα δημιουργούσαν χειρότερες εντυπώσεις. Θα δίναμε την εντύπωση ότι στην Κύπρο έγινε μια σοβαρή ανωμαλία, κάποιοι ενδεχομένως να διέρρευσαν πληροφορίες και πολλοί στο εξωτερικό θα μπορούσαν να υποθέσουν ότι η διαρροή έγινε από την Κύπρο. Αντιλαμβάνεστε πόσο κακή εικόνα θα εκπέμπαμε.

-Η ανακοίνωση της Fitch δεν εκδόθηκε την Παρασκευή, γιατί δεν υπήρχε τέτοια πρόθεση ως προς τον χρόνο ανακοίνωσης;

-Η αξιολόγηση της Fitch ολοκληρώθηκε την Πέμπτη και εστάλη στο Υπουργείο Οικονομικών για έναν τελευταίο σχολιασμό. Ο Κοινοτικός Κανονισμός προβλέπει ότι η οντότητα που αξιολογείται, είτε είναι ένα κράτος είτε είναι μια επιχείρηση, πρέπει να ενημερώνεται τουλάχιστον δώδεκα ώρες πριν τη δημοσιοποίηση της αξιολόγησης και να προβαίνει σε έναν τελευταίο σχολιασμό. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε την Παρασκευή.

-Θεωρήθηκε, λοιπόν, δεδομένο από κάποιους ότι η ανακοίνωση της αξιολόγησης θα γίνει την Παρασκευή, αλλά τελικά δεν έγινε; Η φημολογία άρχισε από ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο το απόγευμα της Παρασκευής, στις 3.

-Το σωστό θα ήταν η ανακοίνωση της έκθεσης από τους Fitch να γίνει αμέσως μετά το κλείσιμο του Χρηματιστηρίου, την Παρασκευή. Αυτό μπορούσε κάλλιστα να γίνει, καθώς, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε, η ώρα που κατέληξαν οι Fitch στην τελική τους θέση, σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της αξιολόγησης για την Κύπρο, ήταν ώρα κατά την οποία το Χρηματιστήριο είχε κλείσει. Άρα είχαν κάθε δυνατότητα να το ανακοινώσουν. Αυτό δεν έγινε, ενώ λίγο νωρίτερα είχε διαρρεύσει το κείμενο που είχε σταλεί στην Κύπρο την Πέμπτη.

-Είχατε επαφή και με τους Fitch; Ποια είναι η δική τους θέση; Μήπως δεν είχαν σκοπό να εκδώσουν την ανακοίνωση την Παρασκευή;

-Κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, φαίνεται ότι δεν είχαν σκοπό να εκδώσουν την ανακοίνωσή τους την Παρασκευή.

-Δηλαδή κάποιοι στην Κύπρο βιάστηκαν;

-Δεν θέλω να κάνω υποθέσεις που δεν μπορώ να στηρίξω. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι σε επικοινωνία που είχαμε με τον οίκο τη Δευτέρα, δεν μας έδωσαν κάποια εξήγηση γιατί τελικά δεν δημοσιοποίησαν την υποβάθμιση την Παρασκευή. Ανέφεραν μόνο ότι η Δευτέρα ήταν αργία και συνεπώς θα προχωρήσουν την Τρίτη. Δεν μας ανέφεραν, για παράδειγμα, ότι είχαν αμφιβολία για κάποια σημεία του κειμένου και γι' αυτό μετέθεσαν την ανακοίνωση. Η προσωπική μου άποψη είναι ότι εφόσον είχαν διαμορφωθεί την Παρασκευή οι τελικές τους θέσεις, θα έπρεπε να είχαν προχωρήσει άμεσα στη δημοσιοποίησή τους. Αυτό συνάδει και με το πνεύμα των σχετικών προνοιών του Ευρωπαϊκού Κανονισμού που διέπει τις ανακοινώσεις από τους οίκους αξιολόγησης.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Νέο εποπτικό πλαίσιο για τους οίκους

-Πώς θα διασφαλίζεται η εγκυρότητα των αξιολογήσεων;

-Καταρχήν προβλέπονται ρυθμίσεις που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση των οίκων. Το ένα τρίτο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή όχι λιγότερο από δύο μέλη πρέπει να αποτελείται από ανεξάρτητα μέλη, ενώ η πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα ή μη, πρέπει να έχει εμπειρία στον χρηματοοικονομικό τομέα. Επίσης, πρέπει να υπάρχει επαρκής διαχείριση σύγκρουσης συμφερόντων. Για παράδειγμα, αν ο οίκος εξασφαλίζει πάνω από το 5% των εσόδων του από συγκεκριμένη αξιολογούμενη οντότητα, θα πρέπει να το ανακοινώνει. Επιπλέον, οι αναλυτές δεν πρέπει να έχουν συμφέροντα στην αξιολογούμενη οντότητα (π.χ. μετοχές), να μην είχαν εργαστεί πρόσφατα στον οργανισμό που αξιολογούν και να μην αξιολογούν για μεγάλο χρονικό διάστημα την ίδια οντότητα, για να μη δημιουργούνται στενοί δεσμοί. Ακόμη, οι οίκοι πρέπει να αναφέρουν καθαρά τη μεθοδολογία που ακολουθούν, το μοντέλο που εφαρμόζουν και οι παραδοχές τους να είναι λογικές.

Αν ικανοποιούνται αυτές οι προϋποθέσεις, δεν μπορεί να υπάρξει παρέμβαση από εποπτική αρχή στο περιεχόμενο της αξιολόγησης. Ωστόσο όλοι οι οίκοι είναι υποχρεωμένοι, τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, να προβαίνουν σε αναθεώρηση των αξιολογήσεών τους, αλλά και να εκτιμούν την ορθότητα των αξιολογήσεων, με βάση τα ιστορικά δεδομένα. Να βλέπουν, δηλαδή, αν οι εξελίξεις σε μια χώρα ή σε μια εταιρεία επιβεβαιώνουν την αξιολόγησή τους. Αν φανεί ότι σε παρά πολλές περιπτώσεις έπεσαν έξω, τότε θα πρέπει να αλλάξουν τη μεθοδολογία και τα μοντέλα τους. Συμπληρωματικά, θα υπάρχει ένα κεντρικό αρχείο όλων των αξιολογήσεων στην ESMA και βάσει αυτού του αρχείου θα παρακολουθούνται οι επιδόσεις των οίκων. Θα γίνεται ένα είδος κεντρικής αξιολόγησης από την ESMA. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται κίνητρα και ευνοείται ο ανταγωνισμός μεταξύ των οίκων, ώστε να εκδίδουν αξιόπιστες αξιολογήσεις.

-Στην Ευρώπη ισχύει ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, δηλαδή Κανονισμός για την εποπτεία των οίκων αξιολόγησης. Θα προχωρήσετε σε επιβολή κυρώσεων προς τους Fitch για τη μη έγκαιρη δημοσιοποίηση της αξιολόγησης;

-Ο Κανονισμός προβλέπει την επιβολή κυρώσεων, αλλά πρέπει να έχουμε υπ' όψιν μας δύο πράγματα. Πρώτον, ο Fitch, όπως και οι υπόλοιποι οίκοι αξιολόγησης, δεν έχει ακόμη εγγραφεί στο ευρωπαϊκό μητρώο, δεν έχει λάβει άδεια, βάσει του νέου ρυθμιστικού πλαισίου και αυστηρώς ομιλούντες, δεν διέπεται ακόμη από τις πρόνοιες του Κανονισμού. Δεύτερον, το περιεχόμενο της έκθεσης του οίκου πρέπει να κοινοποιείται στην αξιολογούμενη οντότητα τουλάχιστον 12 ώρες πριν, αλλά όταν σταλούν τα τελικά σχόλια της οντότητας, δεν καθορίζεται επακριβώς στον Κανονισμό το χρονικό περιθώριο στο οποίο πρέπει να δημοσιοποιείται η αξιολόγηση. Αναφέρεται ότι πρέπει να ανακοινωθεί εγκαίρως. Λογικά αυτό σημαίνει ότι όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, πρέπει αμέσως να ανακοινωθεί. Ωστόσο η λέξη «εγκαίρως» μπορεί να ερμηνευτεί μερικές φορές από τους οίκους όπως τους βολεύει.

-Μέχρι πότε πρέπει να εγγραφούν οι οίκοι στο μητρώο;

-Οι αιτήσεις έχουν υποβληθεί τον Σεπτέμβριο του 2010, η διαδικασία εξέτασης της πληρότητας των αιτήσεων ολοκληρώθηκε και βρισκόμαστε στη διαδικασία της αξιολόγησης. Οι εγκρίσεις αναμένονται το τρίτο τρίμηνο του 2011, οπότε θα γίνει και η εγγραφή στο μητρώο.

-Μετά την αδειοδότηση, ποιες θα είναι οι δυνατότητες παρέμβασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε οι αξιολογήσεις που εκδίδουν να είναι σωστές και αντικειμενικές; Σήμερα αμφισβητούνται.

-Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, τη European Securities and Markets Authority (ESMA), θα μπορεί να διενεργεί, με βάση απόφαση της ESMA, ελέγχους σε οίκους αξιολόγησης που έχουν φυσική παρουσία στην Κύπρο (σ.σ. αίτηση εγγραφής έχει καταθέσει ο Moody's). Αν διαπιστώσουμε ότι υπάρχει παράβαση, τότε σε συνεργασία με την ESMA και αφού ενημερωθούν και άλλες χώρες, μπορούν να ληφθούν μέτρα που ενδεχομένως να φτάσουν μέχρι την απόσυρση της εγγραφής του οίκου ή να ανασταλεί η χρήση των αξιολογήσεων που έχουν εκδοθεί.

Σε ό,τι αφορά παράβαση από οίκο που δεν έχει φυσική παρουσία στην Κύπρο, μπορούμε και πάλι να αναλάβουμε πρωτοβουλίες και να προωθήσουμε τη λήψη μέτρων, προσφεύγοντας στην ESMA και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της χώρας στην οποία ο οίκος έχει φυσική παρουσία.

Διισεκατομμυριούχος εν μία νυκτί...

Ο Τέλης Μυστακίδης της Glencore μιλάει στην «Κ» για τη διαδρομή του

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Μέχρι και φέτος, η λίστα του Forbes με τους πλουσιότερους ανθρώπους του κόσμου περιελάμβανε δύο ελληνικής καταγωγής πρόσωπα. Τον κ. Γιάννη Λάτση, 219ος πιο πλούσιος άνθρωπος στον κόσμο το 2011, με περιουσία 4,8 δισ. δολ. και τον κ. Φίλιππο Νιάρχο, 459ος, με περιουσία 2,5 δισ. δολαρίων. Από του χρόνου η λίστα του Forbes θα περιλάβει έναν ακόμη ελληνικής καταγωγής μεγιστάνα: τον κ. Τέλη Μυστακίδη, κάτοχο του 6% των μετοχών της εταιρείας μεταλλευμάτων, πετρελαίου και αγροτικών προϊόντων Glencore. Η τελευταία, έχοντας κεντρικά γραφεία στην Ελβετία, πέρασε πρόσφατα την πόρτα του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου και του Χονγκ Κονγκ με κεφαλαιοποίηση 59 δισ. δολ.

Η εταιρεία άντλησε 10 δισ. δολ. και σύμφωνα με το χρηματιστήριο του Λονδίνου, ήταν μία από τις μεγαλύτερες εισαγωγές εταιρειών στο χρηματιστήριο της Γηραιάς Αλβιώνος. Επίσης, η περίπτωση της Glencore είναι η μοναδική τα τελευταία 25 χρόνια που διεκδίκησε μια θέση απευθείας στον δείκτη FTSE 100 κατά την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου. Το αποτέλεσμα όλης αυτής της διαδικασίας ήταν κάποια από τα στελέχη της να καταστούν σε «μία νύχτα» δισεκατομμυριούχοι.

Μεταξύ αυτών και ο 49χρονος κ. Τέλης Μυστακίδης, Έλληνας της διασποράς και επικεφαλής της Glencore στο τμήμα μεταλλευμάτων (ψευδαργύρου / χαλκού / μολύβδου) της επιχείρησης. Ο ίδιος, κοσμογυρισμένος –γεννήθηκε στην Ιταλία, σπούδασε στη Βρετανία και σήμερα ζει στην Ελβετία– δείχνει να απεχθάνεται τον τίτλο του μεγιστάνα. «Πρέπει να έχετε στο μυαλό σας», λέει προς την «Κ», «ότι τα στελέχη της Glencore είναι δεσμευμένα από τους όρους της αρχικής δημόσιας προσφοράς για πολλά χρόνια. Ακόμη κι αν θέλαμε», προσθέτει, «δεν μπορούμε σήμερα να πουλήσουμε τις μετοχές μας. Αυτό που κατέχουμε είναι ένας πλούτος σε χαρτί...». Και δεδομένου ότι οι τιμές των μετοχών αυξάνονται και μειώνονται ανάλογα με τη ζήτηση, είναι κι αυτό μια μεγάλη αλήθεια. Ωστόσο, αλήθεια είναι ότι και το περιοδικό Forbes του χρόνου θα τον κατατάξει κοντά στην 317η θέση κατάλογο με τους πλουσιότερους ανθρώπους στον κόσμο με μια περιουσία 3,6 δισ. δολ. ή περίπου 2,5 δισ. ευρώ. Μόνον από το μέρισμα της φετινής χρήσης εκτιμάται ότι θα εισπράξει περί τα 60 εκατ. δολ., δεδομένου ότι η διοίκηση της επιχείρησης έχει υποσχεθεί στους μετόχους της τη διανομή 1 δισ. δολ. Ο ίδιος, πάντως, ενθουσιάζεται περισσότερο να μιλάει για την Glencore που τον ανέδειξε σ' αυτή τη θέση παρά για λεφτά. Και όχι αδίκως. Η εταιρεία στην οποία εργάζεται από το 1993 ξεκίνησε ως μεταπράτης εμπορευμάτων και σήμερα διαθέτει μονάδες εξόρυξης και επεξεργασίας μεταλλευμάτων, ορυκτών, παραγωγής αγροτικών προϊόντων, διυλιστήρια κ. λπ. σε ολόκληρο τον κόσμο. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στις μονάδες της ανά τον κόσμο ξεπερνούν τις 50.000 και οι πωλήσεις της το 2010 ξεπέρασαν τα 140 δισ. δολ., ενώ τα καθαρά κέρδη πλησίασαν τα 3,8 δισ. δολάρια.

«Διαθέτουμε πλέον παγκόσμιας κλάσης ορυχεία και μονάδες επεξεργασίας για τα εμπορεύματα που διαχειριζόμαστε», μεταξύ των οποίων και το μεγαλύτερο κοίτασμα χαλκού στον κόσμο. Και αυτά, όμως, ίσως να είναι λίγα. Το Business Insider έγραψε λίγο πριν από την εισαγωγή της εταιρείας στο χρηματιστήριο ότι «η Glencore, κυριολεκτικά είναι έτοιμη να καταλάβει όλο τον κόσμο». Το πλεονέκτημά της είναι ότι διαθέτει περίσσεια ρευστότητας σε μια εποχή σπανιότητας, ενώ παράλληλα ελέγχει ολόκληρο το κύκλωμα διανομής αγαθών, γεγονός που της δίνει το προβάδισμα για επέκταση. Αυτήν την προοπτική δεν κρύβει και ο κ. Μυστακίδης. «Είμαστε ενθουσιασμένοι από τις προοπτικές που ανοίγονται, ειδικά σε μια περίοδο που η ζήτηση αυξάνεται και η προσφορά ζορίζεται να ακολουθήσει». Σύμφωνα με τον ίδιο, έπειτα από πολλά χρόνια η ζήτηση προϊόντων που παράγει και διακινεί η εταιρεία του αυξάνεται –κυρίως στην Ασία και στον αναπτυσσόμενο κόσμο– καθώς δισεκατομμύρια ανθρώπων επιζητούν τον αστικό τρόπο ζωής. Και η Ελλάδα; Ο ίδιος δεν θέλησε να σχολιάσει τη σημερινή κατάσταση. Το μόνο που αναφέρει είναι ότι σε αντίστοιχη θέση βρίσκονται κι άλλες χώρες που χρήζουν οικονομικής βοήθειας. Πάντως, στο παρελθόν η Glencore είχε εξετάσει το ενδεχόμενο επένδυσης στα μεταλλεία Κασσάνδρας στη Χαλκιδική και της Λάρκο...

Από του χρόνου η λίστα του Forbes θα περιλάβει έναν ακόμη ελληνικής καταγωγής μεγιστάνα: τον κ. Τέλη Μυστακίδη, κάτοχο του 6% των μετοχών της εταιρείας μεταλλευμάτων, πετρελαίου και αγροτικών προϊόντων Glencore.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ο Πρωθυπουργός της Σερβίας σε επιχειρηματικό φόρουμ

Ο Πρωθυπουργός και υπουργός Οικονομικών της Σερβίας, Μίρκο Σβέτκοβιτς και ο Πρόεδρος της Κύπρου, Δημήτρης Χριστόφιας, θα είναι ομιλητές σε επιχειρηματικό φόρουμ που οργανώνεται από το ΚΕΒΕ και τον Κύπρο-Σέρβικο Επιχειρηματικό Σύνδεσμο την Τρίτη 7 Ιουνίου, με την ευκαιρία της επίσκεψής του Σέρβου Πρωθυπουργού στην Κύπρο.

Στο φόρουμ, το οποίο οργανώνεται με τίτλο «Προοπτικές Οικονομικής Συνεργασίας Κύπρου-Σερβίας», θα απευθύνουν χαιρετισμό ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ, κ. Μάνθος Μαυρομμάτης, καθώς και ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου της Σερβίας, Μίλο Μπουγκάριν. Στη συνέχεια θα γίνει παρουσίαση για τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που προσφέρονται σήμερα στη βαλκανική αγορά και τις προοπτικές περαιτέρω αναβάθμισης της συνεργασίας μεταξύ της Κύπρου και της Σερβίας από τον πρόεδρο του Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων της Σερβίας, Μπόγιαν Γιάνκοβιτς και τον Μάριο Κοσμά, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιχειρηματικού Συνδέσμου Κύπρου-Σερβίας. Θα παρουσιάσουν τις απόψεις τους για τις δραστηριότητές τους στην Κύπρο και στη Σερβία ο κ. Ντίνος Μιτσίδης, της εταιρείας Mitsides Point, καθώς και ο Σλόμπονταν Μιχαΐλοβιτς της εταιρείας Eurofast Global. Θα ακολουθήσουν επιχειρηματικές συναντήσεις μεταξύ Κυπρίων και Σέρβων επιχειρηματιών.

ΚΟΤ: Προετοιμασία στην Κύπρο για 135 ομάδες

Το 2011 οι ομάδες οι οποίες επωφελήθηκαν από την πολιτική ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού στην Κύπρο ήταν 135, με κύριο άθλημα το ποδόσφαιρο (88 ομάδες) και δεύτερο το κολύμπι. Από τις ομάδες αυτές, 115, δηλαδή ποσοστό 85,18%, επισκέφθηκαν την Κύπρο κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου (μέχρι και τις 9 Μαρτίου).

Ο ΚΟΤ αποφάσισε τη συνέχιση της εφαρμογής πολιτικής παροχής φιλοξενίας ξένων ποδοσφαιρικών και άλλων αθλητικών ομάδων για προπόνηση στην Κύπρο, όπως έγινε και την περίοδο 2010-2011. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πολιτική θα ισχύσει για δύο συνεχόμενα έτη, 2012 και 2013.

Στόχος είναι η καθιέρωση της Κύπρου ως ελκυστικός προορισμός προετοιμασίας, κυρίως κατά τη χειμερινή περίοδο, η οποία προσφέρεται ιδιαίτερα λόγω του ήπιου κλίματος, σε αντίθεση με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη. Γνωστές ποδοσφαιρικές ομάδες που προπονήθηκαν στην Κύπρο είναι η Εθνική Σουηδίας, η Εθνική Ουκρανίας, η πρωταθλήτρια Ρουμανίας Otelul Galati, η CSKA Μόσχας, η Dynamo Μόσχας, καθώς και άλλες αξιόλογες ομάδες.

Καλοκαιρινές προσφορές σε ξενοδοχεία του ΣΤΕΚ

Και προς τον εσωτερικό τουρισμό στρέφουν το βλέμμα τους τα ξενοδοχεία-μέλη του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), προσφέροντας ειδικές τιμές για διήμερες και τριήμερες αποδράσεις.

Τα ξενοδοχεία του ΣΤΕΚ προσφέρουν τη δυνατότητα παροχής ειδικών τιμών προς την εγχώρια αγορά για την καλοκαιρινή περίοδο. Τον αναλυτικό κατάλογο τιμών μπορείτε να τον βρείτε στην ιστοσελίδα του συνδέσμου www.acte.com.cy.

Τα ξενοδοχεία που είναι ενταγμένα στον ΣΤΕΚ αποτελούνται μόνο από μονάδες πέντε, τεσσάρων και τριών αστέρων, καθώς και τουριστικά χωριά α΄ κατηγορίας. Τα εν λόγω ξενοδοχεία έχουν λάβει βραβεία, διακρίσεις και πιστοποιήσεις από οργανισμούς ή φορείς της Κύπρου και του εξωτερικού. Οι φιλοξενούμενοι μπορούν κατά τη διαμονή τους ν' απολαύσουν επιπέδου υπηρεσίες και διευκολύνσεις που προσφέρουν τα ξενοδοχεία, όπως spa, μασάζ, τζακούζι, θερμαινόμενες πισίνες, σύγχρονα γυμναστήρια, γήπεδα αθλοπαιδιών, ψυχαγωγικά προγράμματα και άριστη κουζίνα.

Δράσεις εσωτερικού τουρισμού και από την επαρχία Πάφου

Εκστρατεία εσωτερικού τουρισμού υλοποιεί και εταιρεία τουριστικής ανάπτυξης και προβολής της περιφέρειας Πάφου. Η παγκύπρια εκστρατεία έχει άμεσο στόχο την ενδυνάμωση, αλλά και την υποστήριξη των ενεργειών που γίνονται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Τα ξενοδοχεία της επαρχίας Πάφου προσφέρουν και φέτος ελκυστικές τιμές, οι εστιάτορες και άλλοι επαγγελματίες του τουρισμού είναι πανέτοιμοι να υποδεχθούν τους επισκέπτες και να τους παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες και φιλοξενία.

Η όλη εκστρατεία αναμένεται να κορυφωθεί τις επόμενες μέρες και θα διαρκέσει μέχρι το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου.

Έκπτωση 50% στο δεύτερο εισιτήριο από τις Κ. Αερογραμμές

Ειδική προσφορά για τρεις προορισμούς ανακοίνωσαν σήμερα οι Κυπριακές Αερογραμμές, με ισχύ ολόκληρο το καλοκαίρι μέχρι και τις 29 Οκτωβρίου!

Συγκεκριμένα, για κάθε δύο επιβάτες που θα ταξιδεύουν μαζί σε πτήσεις από Λάρνακα προς Αθήνα, Λονδίνο (Heathrow) και Μάντσεστερ το δεύτερο εισιτήριο θα πωλείται με 50% έκπτωση (στο εκάστοτε διαθέσιμο ναύλο)! Η προσφορά θα ισχύει από την 1η Ιουνίου μέχρι την 29η Οκτωβρίου 2011 και οι κρατήσεις θα πρέπει να γίνονται κατά την περίοδο από 1η Ιουνίου μέχρι τις 30 Ιουνίου 2011.

Η προσφορά αυτή, η οποία γίνεται σε περίοδο επιβατικής αιχμής, δίνει τη δυνατότητα σε πολλούς επιβάτες να μεταβούν σε αγαπημένους προορισμούς, όπως Λονδίνο, Μάντσεστερ και Αθήνα, σε πολύ ανταγωνιστικά ναύλα.

Για κρατήσεις ή περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποτείνονται στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης (80000008), στα κατά τόπους γραφεία έκδοσης εισιτηρίων των Κυπριακών Αερογραμμών ή στον ταξιδιωτικό τους πράκτορα.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ
seitanidisi@kathimerini.com.cy

Οι επιστροφές των φόρων βούλιαξαν τα δημόσια έσοδα

Στα 2,6 δισ. ευρώ η μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Στην καθίζηση των δημοσίων εσόδων οδήγησαν οι αυξημένες επιστροφές φόρων (λόγω της συγκέντρωσης περισσότερων αποδείξεων από τους φορολογούμενους) διευρύνοντας τη μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού στα 2,6 δισ. ευρώ στο πεντάμηνο του έτους.

Αν και τα ακαθάριστα έσοδα παρουσίασαν τον μήνα Μάιο οριακή αύξηση 2%, σε σχέση με τον Μάιο του 2010, οι αυξημένες επιστροφές φόρων συρρίκνωσαν κατά 10% τα καθαρά έσοδα, δηλαδή αυτά που εισήλθαν στον κρατικό κορβανά.

Η εξέλιξη αυτή οδήγησε στην εκτόξευση της μαύρης τρύπας των εσόδων στα 2,6 δισ. ευρώ στο διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου σε σχέση με το ποσό που είχε υπολογίσει να εισπράξει στο διάστημα αυτό το ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα, το διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου του 2010 είχαν εισπραχθεί περί τα 19,757 δισ. ευρώ, ενώ το φετινό πεντάμηνο εισπράχθηκαν περί τα 17,9 δισ. ευρώ, και το υπουργείο Οικονομικών είχε υπολογίσει να εισπράξει στο προαναφερθέν διάστημα το ποσό το 20,519 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι ο ετήσιος στόχος του προϋπολογισμού προβλέπει την αύξηση των δημοσίων εσόδων κατά 8% σε σχέση με το περυσινό έτος. Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν ότι είναι πολύ δύσκολο να αναστραφεί η πορεία των εσόδων και να επιτευχθεί ο στόχος του προϋπολογισμού. Γι' αυτό τον λόγο άλλωστε, σημειώνουν τα ίδια στελέχη, η τρόικα ζήτησε πρόσθετα μέτρα για το τρέχον έτος ύψους 6,4 δισ. ευρώ.

Μάλιστα, εάν το Δημόσιο προχωρούσε γρηγορότερα στην επιστροφή φόρων στις εξαγωγικές επιχειρήσεις, καθώς και στους προμηθευτές του Δημοσίου, η εικόνα του προϋπολογισμού θα ήταν ακόμα χειρότερη. Με μέτριους υπολογισμούς τα ποσά που οφείλονται στις εξαγωγικές επιχειρήσεις προσεγγίζουν το ένα δισ. ευρώ, στις κατασκευαστικές εταιρείες τα δύο δισ. ευρώ, ενώ τα χρέη στους προμηθευτές των νοσοκομείων ανέρχονται στα 800 εκατ. ευρώ (600 εκατ. ευρώ το 2010 και 200 εκατ. ευρώ το 2011).

Πάντως, δεν είναι λίγοι οι παράγοντες του υπουργείου Οικονομικών, που αναφέρουν ότι ακόμα και με τα νέα μέτρα τα έσοδα θα παρουσιάσουν απόκλιση, σημειώνοντας ότι θα έπρεπε να ληφθούν συνολικά μέτρα ύψους περίπου 8 δισ. ευρώ. Στηρίζουν δε την ά-

Το διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου του 2010 είχαν εισπραχθεί περί τα 19,757 δισ., ενώ το φετινό 5μηνο εισπράχθηκαν περί τα 17,9 δισ. ευρώ

ποψη αυτά στην ανάλυση των εισπράξεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα από διάφορες πηγές. Συγκεκριμένα, υποστηρίζουν ότι θα καταγραφούν απώλειες από τις εξής πηγές:

1. Φορολογία εισοδήματος. Περίπου δύο δισ. ευρώ λιγότερα αναμένεται να εισπραχθούν μέχρι το τέλος του έτους. Ο προϋπολογισμός προβλέπει ότι φέτος θα εισπραχθούν έσοδα ύψους 10,6 δισ. ευρώ από τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων. Ωστόσο, μέχρι το τέλος Μαΐου, έχουν εισπραχθεί μόλις 2,3 δισ. ευρώ.

Η μείωση των εισοδημάτων σε σχέση με το περυσινό έτος τόσο των δημοσίων υπαλλήλων όσο και των υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα, σε συνδυασμό με τις περισσότερες επιστροφές φόρου σε μισθωτούς και συνταξιούχους θα οδηγήσουν στη μείωση κατά δύο δισ. ευρώ του φόρου εισοδήματος.

2. Νομικά πρόσωπα. Περίπου στα 500 εκατ. θα ανέλθουν οι απώλειες από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Σημειώνεται ότι το προηγούμενο έτος (οι φόροι του οποίου θα καταβληθούν φέτος) ήταν από τις χειρότερες χρονιές για τις επιχειρήσεις με τις περισσότερες να καταγράφουν σημαντική μείωση κερδών. Η μειωμένη κερδοφορία των επιχειρήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα να εισπραχθούν φέτος περίπου 2,3 δισ. ευρώ στην καλύτερη περίπτωση αντί 2,8 δισ. ευρώ που προβλέπει ο προϋπολογισμός.

3. Ακίνητη περιουσία. Απώλειες ύψους 800 εκατ. ευρώ από την καθυστέρηση είσπραξη των φόρων στην ακίνητη περιουσία. Ηδη παρατηρείται τεράστια καθυστέρηση εκκαθάρισης του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων, καθώς και του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας 2010 και 2011.

4. Από την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών. Το υπουργείο Οικονομικών έχει προβλέψει ότι θα εισπράξει 270 εκατ. ευρώ, στόχος που θεωρείται πλέον φιλόδοξος. Οι νέες αντικειμενικές αξίες δεν πρόκειται να εφαρμοστούν πριν από το φθινόπωρο. Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών εκτιμούν ότι το ποσό που μπορεί να εισπραχθεί θα φθάσει τα 50 εκατ. ευρώ.

5. Τυχερά παιχνίδια. Απώλειες 700 εκατ. ευρώ από τη μη χορήγηση αδειών διενέργειας ηλεκτρονικών τυχερών και τεχνικών-ψυχαγωγικών παιγνίων και την επιβολή τελών διενέργειας παιγνίων στους αναδόχους.

6. Τηλεπικοινωνίες - Συχνότητες. Απώλειες 350 εκατ. ευρώ έσοδα από τη μη ανανέωση αδειών τηλεπικοινωνίας και την πώληση συχνοτήτων.

7. Πάταξη της φοροδιαφυγής. Λιγότερα έσοδα από τις προσπάθειες για περιορισμό της φοροδιαφυγής, οι οποίες δεν έχουν αποδώσει καρπούς μέχρι σήμερα. Στον προϋπολογισμό έχει εγγραφεί κονδύλι ύψους 1,6 δισ. ευρώ από την πάταξη της φοροδιαφυγής. Στο υπουργείο Οικονομικών κατεβάζουν το ποσό αυτό στο 1 δισ. ευρώ. Απώλειες σε σχέση με τα αρχικώς υπολογισθέντα 600 εκατ. ευρώ.

Μεγάλη πτώση στην κατανάλωση

Πωλήσεις αυτοκινήτων
Ιανουάριος - Μάιος 2011

	ΟΧΗΜΑΤΑ	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
Αυτοκίνητα	59.604	-43,7
Επιβατηγά	50.483	-44,1
Λεωφορεία	183	-32,0
Φορτηγά	8.938	-41,6
Μοτοσικλέτες*	19.42	-21,8
Σύνολο	**79.024**	-39,6

* Άνω των 50 κ.ε.

Λιανικές πωλήσεις
Α' τρίμηνο 2011, ετήσια μεταβολή %

	ΤΖΙΡΟΣ	ΟΓΚΟΣ
Μεγάλα καταστήματα τροφίμων	-3,2	-7,6
Καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	2,8	-20,2
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	-10,6	-15,8
Φαρμακευτικά, καλλυντικά	-22,5	-19,4
Ενδυση, υπόδηση	-29,1	-25,5
Επιπλα, ηλεκτρικά είδη, οικιακός εξοπλισμός	-25,5	-24,9
Βιβλία, χαρτικά, λοιπά είδη δώρων	-8,6	-8,9
Πωλήσεις εκτός καταστημάτων	-22,4	–

- Βουτιά παρατηρείται και στις πωλήσεις του πλανόδιου εμπορίου.
- Το παρεμπόριο ανθεί και υπολογίζεται σε 25 δισ. ευρώ προκαλώντας μεγάλες απώλειες φορολογικές εσόδων για το Δημόσιο.
- Εξαίρεση στην πτώση των πωλήσεων παρουσίασαν τα πολυκαταστήματα. Ο τζίρος στο α' τρίμηνο αυξήθηκε κατά 5,5% και ο όγκος πωλήσεων κατά 4,8%.

ΠΗΓΕΣ: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΕΣΕΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παραοικονομία

Είναι ουτοπία ότι η Ελλάδα θα μπορέσει να αποπληρώσει έγκαιρα το χρέος της, δήλωσε ο Αυστριακός καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Λιντς, Φρίντριχ Σνάιντερ, ένας από τους τρεις συμβούλους που έστειλε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην Ελλάδα για να μελετήσουν το φορολογικό σύστημα της χώρας.

Σύμφωνα με δηλώσεις του καθηγητή, που θεωρείται ειδικός σε θέματα παραοικονομίας και φοροδιαφυγής, η μείωση του χρέους θα προκαλέσει μείωση των εισοδημάτων κατά 30-40%, π.χ. μέσω αύξησης της φορολογίας κ.λπ. Ομως, η μείωση των εισοδημάτων θα πυροδοτήσει την αδήλωτη εργασία αλλά και την παραοικονομία και τη φοροδιαφυγή, που ήδη βρίσκεται στα ύψη στην Ελλάδα. Και αυτό διότι μόνο στην αδήλωτη εργασία και την παραοικονομία θα είναι οι «χώροι» από όπου θα μπορεί να ενισχυθεί κάπως το εισόδημα.

Οπως μετέδωσε το Reuters, ο κ. Σνάιντερ δήλωσε σε ραδιοφωνικό σταθμό της Αυστρίας ότι «είναι ουτοπία ότι η Ελλάδα θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τα χρέη της. Το χρέος της Ελλάδας πρέπει να μειωθεί», προσθέτοντας ότι «χωρίς μία μείωση του χρέους και ένα αξιόπιστο πρόγραμμα χρηματοδότησης, τίποτε δεν πρόκειται να έχει αποτέλεσμα στην Ελλάδα».

Ο κ. Σνάιντερ είπε ότι ο μέσος Ελληνας πρέπει να διαχειριστεί μείωση του εισοδήματός του κατά 30% έως 40%, προσθέτοντας ότι αυτό δίνει ώθηση στην αδήλωτη εργασία και την παραοικονομία, επειδή είναι ο μόνος τομέας που μπορεί να αποφέρει τουλάχιστον λίγα επιπλέον χρήματα.

Σημειώνεται ότι η παραοικονομία στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 25-35% του ΑΕΠ, δηλαδή γύρω στα 60-80 δισ. ευρώ τον χρόνο, ενώ η φοροδιαφυγή γύρω στα 30 δισ. ευρώ. Μόνο η φοροδιαφυγή από ΦΠΑ εκτιμάται γύρω στα 6,6 δισ. ευρώ, δηλαδή στο 30% των εσόδων, έναντι 12% που είναι ο μέσος όρος στην Ε.Ε. Την ίδια στιγμή, η διαφθορά, το μαύρο χρήμα και το παρεμπόριο εκτιμάται ότι ξεπερνούν τα 25 δισ. ευρώ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

Κατασκευή της Λεωφόρου Αρχαγγέλου

Το Έργο της κατασκευής της Λεωφόρου Αρχαγγέλου αφορά δρόμο πρωταρχικής σημασίας ο οποίος θα περιλαμβάνει λεωφορειολωρίδα μήκους 1,8 χλμ. περίπου για ενίσχυση του συστήματος οδικών μεταφορών. Διέρχεται από τη λεωφόρο Αρχαγγέλου και τη Λεωφόρο Αγίου Προκοπίου στους Δήμους Έγκωμης κατά 70% και Στροβόλου κατά 30%. Το έργο αφορά την ανακατασκευή του υφιστάμενου αστικού δρόμου 2 λωρίδων, ώστε να διαλαμβάνει 4 λωρίδες κυκλοφορίας με λεωφορειολωρίδα, όπως και τμήματος της Λεωφόρου Γρίβα διγενή (μήκους 700 μ. περίπου) συνολικού μήκους 3,3 χλμ. περίπου. Διαλαμβάνει επίσης κεντρική κτιστή νησίδα, πεζοδρόμια εκατέρωθεν, ισόπεδο κυκλικό κόμβο, τρεις υπόγειες διαβάσεις πεζών και ατόμων με αναπηρία και υπογειοποίηση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας. Στα πλαίσια του Έργου ανακατασκευάζεται δευτερεύον οδικό δίκτυο μήκους 1,0 χλμ. περίπου.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα 2007-2013» κάτω από τον Άξονα Προτεραιότητας "Αναζωογόνηση αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου" του Ειδικού Στόχου "Δημιουργία βιώσιμου συστήματος μεταφορών".

Η συνολική δαπάνη για το έργο της κατασκευής της Λεωφόρου Αρχαγγέλου θα ανέλθει στα €24 εκ. περίπου. Η συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) αναμένεται να ανέλθει μέχρι 85%, ενώ η υπόλοιπη δαπάνη θα καλυφθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με τη συνεισφορά των Δήμων Έγκωμης και Στροβόλου.

Μέχρι σήμερα έχει συμπληρωθεί το ασφαλτικό οδόστρωμα στο κυρίως οδικό δίκτυο του Έργου και συνεχίζονται εντατικά οι εργασίες για τη συμπλήρωση πεζοδρομίων, ποδηλατόδρομων, υπόγειων διαβάσεων πεζών, Υπηρεσιών και σήμανσης. Οι εργασίες αυτές αναμένεται να συμπληρωθούν εντός των επόμενων δύο εβδομάδων. Παράλληλα εκτελούνται οι εργασίες συμπλήρωσης του δευτερεύοντος οδικού δικτύου από τον Ανάδοχο και της τοπιοτέχνησης του Έργου από τους Δήμους Έγκωμης και Στροβόλου. Ολόκληρο το Έργο αναμένεται να συμπληρωθεί περί τα μέσα του έτους 2011.

Αναθέτουσα Αρχή:
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
Τμήμα Δημοσίων Έργων

Συγχρηματοδότηση:
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Συνολική Δημόσια Δαπάνη:
€22.969.068,67

Ανάδοχος Σύμβασης:
Κοινοπραξία Medcon-Nemesis J.V

Ρυθμιστικό Σχέδιο:
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Διεύθυνση Έργου και Επίβλεψη:
Τμήμα Δημοσίων Έργων

Μελετητής:
Τμήμα Δημοσίων Έργων

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ οι ιδέες μας, πράξη και ανάπτυξη

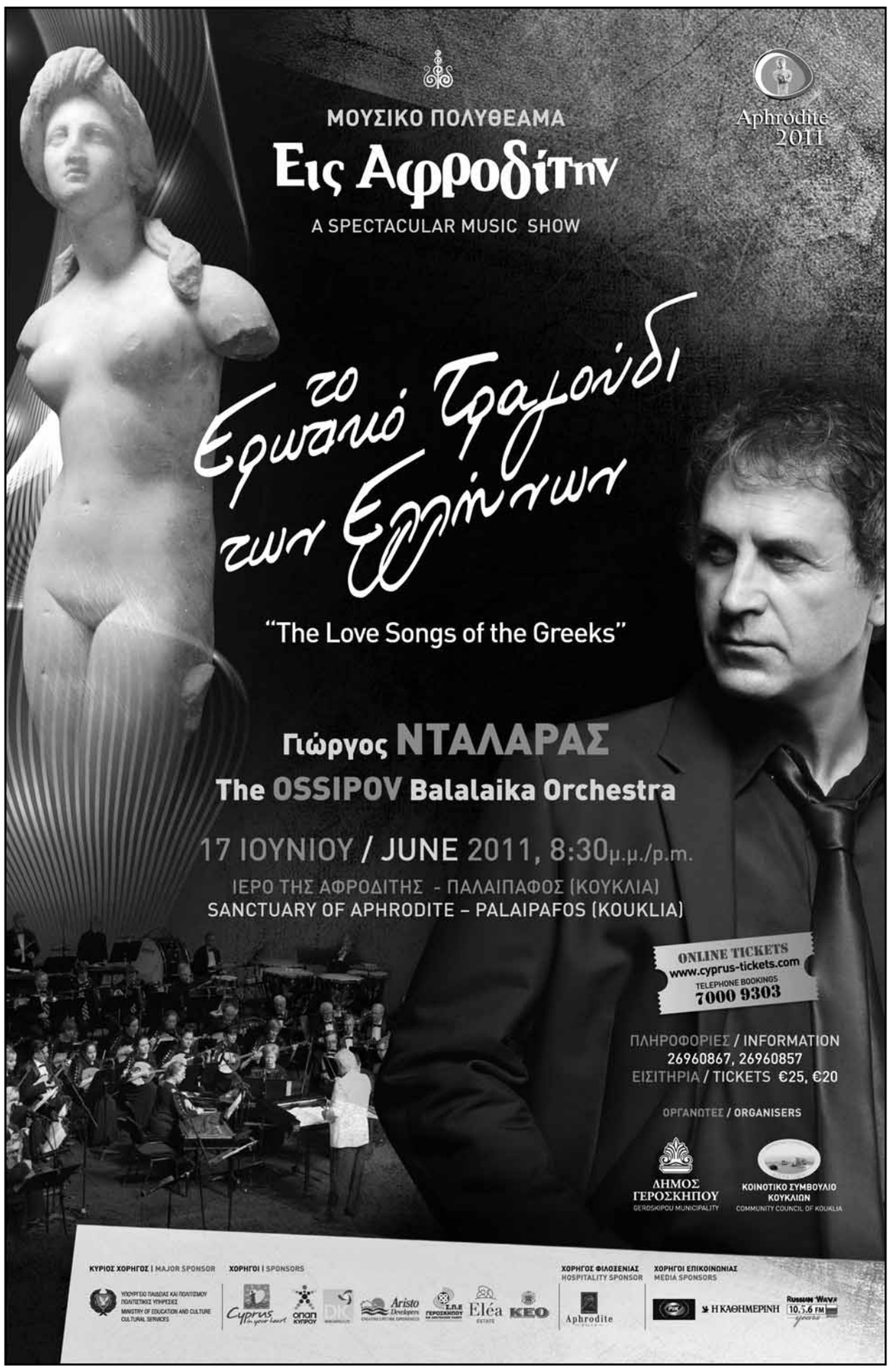

Ο καλός μάνατζερ «προϊόν» της κατάλληλης ανάπτυξης

Διαχρονική έρευνα του Ινστιτούτου Μάνατζμεντ της Βρετανίας για τις αλλαγές στις τεχνικές και στις διαδικασίες

Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ**

Στο ερώτημα «τι είναι αυτό που κάνει τον καλό μάνατζερ», η απάντηση που δίνει διαχρονική έρευνα είναι ότι οι καλύτεροι ηγέτες και μάνατζερ είναι αυτοί που γίνονται με τις πραγματικές και ζώσες εμπειρίες που βιώνουν μέσα στους χώρους της εργασίας και με την παράλληλη και κατάλληλη ανάπτυξη των ηγετικών δεξιοτήτων τους.

Η ανάπτυξη των μάνατζερ, άλλωστε, χάρη στην εξέλιξη που έχει σημειωθεί στις τεχνικές και στις διαδικασίες της, δεν έχει θετικά αποτελέσματα μόνο για τους ίδιους, αλλά αποδεικνύεται ευεργετική για τις επιχειρήσεις τους. Μια εξέλιξη που απεικονίζει καθαρά την αλλαγή που έχει επέλθει τα τελευταία αυτά χρόνια στις επιχειρήσεις -ανεξαρτήτως μεγέθους- τόσο στις πολιτικές όσο και στην πρακτική που εφαρμόζουν για την ανάπτυξη του μάνατζμεντ και της ηγεσίας.

Η ανάληψη της ευθύνης από τον εργοδότη αποτελεί την πρώτη προϋπόθεση και αποδεικνύεται ότι είναι η πλέον κρίσιμη

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η έρευνα, είναι ότι η καλύτερη οργανωσιακή εκμάθηση επιτυγχάνεται εκεί που επικρατεί η κουλτούρα να μαθαίνουν οι μάνατζερ από τους άλλους συνάδελφους τους, όπως και από τους εργαζόμενους του ίδιου χώρου και μέσα από διαπροσωπική σχέση.

Όταν το Βρετανικό Ινστιτούτο Μάνατζμεντ άρχισε την πολυετή και διαχρονική έρευνά του -«Management Development Works: The Evidence»- θέτοντας για πρώτη φορά το πιο πάνω ερώτημα, η πεποίθηση που επικρατούσε ήταν ότι «οι ηγέτες γεννιούνται και δεν γίνονται».

Η απάντηση σήμερα, όμως, έχει επικαλυφθεί απολύτως με την άποψη ότι η εργασιακή εμπειρία είναι αυτή που κάνει τον καλό μάνατζερ». Η ευεργετική επίδραση που έχει στην οργανωσιακή απόδοση η επένδυση των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη του μάνατζμεντ και της ηγεσίας (manage-ment and leadership development) όπως και σε συγκεκριμένες δεξιότητες, έχει επικαλύψει ακόμη και την αντίληψη περί της ανάπτυξης «γενικών προσόντων» - που φαίνεται να υποχωρεί.

Αλλη μια διάσταση απόψεων που ανέκυψε είναι και ποια είναι η πλέον αποτελεσματική ανάπτυξη. Αν, δηλαδή, είναι αυτή που εφαρμόζεται εντός της επιχείρησης (on-the-job development) ή η παρακολούθηση ειδικών τμημάτων.

Η πλειονότητα των διευθυντών ανθρωπίνου δυναμικού πιστεύει ότι καλύτερη είναι η παρακολούθηση ειδικών τμημάτων. Οι μεσαίοι μάνατζερ όμως υποστηρίζουν ως πλέον αποτελεσματική την ανάπτυξή τους μέσα στην επιχείρηση. Αλλά και το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η έρευνα είναι ότι η καλύτερη οργανωσιακή εκμάθηση επιτυγχάνεται εκεί που επικρατεί η κουλτούρα να μαθαίνουν οι μάνατζερ από τους άλλους συνάδελφους τους, όπως και από τους εργαζόμενους του ίδιου χώρου και μέσα από διαπροσωπική σχέση. Σχολιάζοντας επίσης την τάση να προωθούνται τα «ταλέντα» μέσα από σχεδιασμό ταχείας ανόδου στη σταδιοδρομία τους, αναφέρεται ότι αυτό μπορεί μεν να συντελεί στη συγκράτησή τους, ωστόσο, επισημαίνεται ότι δημιουργεί και σοβαρό πρόβλημα, επειδή παραμελείται ο ευρύτερος πληθυσμός των μάνατζερ και ότι έχει αρνητικές επιπτώσεις στην αφοσίωσή τους στην επιχείρηση, αλλά και στην απόδοσή τους.

Σημαντικό συμπέρασμα της έρευνας είναι τα κενά που υπάρχουν στη μεταξύ των στελεχών επικοινωνία. Συμβαίνει, δηλαδή, πολλοί διευθυντές ανθρωπίνου δυναμικού να μη γνωρίζουν ποια κατάρτιση παρακολουθεί ένας μάνατζερ μέσα στην επιχείρηση. Ενώ, οι μάνατζερ γραμμής -από την πλευρά τους- αναφέρουν ότι δεν γνωρίζουν αν και σε ποιο βαθμό έχει ενταχθεί η ανάπτυξη των ηγετικών και διοικητικών δεξιοτήτων τους στη στρατηγική της επιχείρησης.

Κενά, τα οποία υποδηλώνουν ότι ο διευθυντής ανθρωπίνου δυναμικού έχει πολλά ακόμη να κάνει, τόσο στη φάση της διαμόρφωσης όσο και κατά την υλοποίηση μιας τέτοιας πολιτικής. Αλλωστε, από τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνεται ότι η συμμετοχή των μάνατζερ γραμμής στη φάση της υλοποίησης είναι περιορισμένη «παρά την εκτεταμένη φιλολογία περί των δραστηριοτήτων του τμήματος ανθρωπίνου δυναμικού με αποδεκτές στους μάνατζερ γραμμής». Οι δεξιότητες που θέτουν σε πρώτη ζήτηση οι επιχειρήσεις είναι η διοίκηση ανθρωπίνου δυναμικού, μάνατζμεντ, ηγεσίας, σχέσεων με πελάτες, δημιουργία κινήτρων και ομαδική εργασία, όπως και η διαχείριση της αλλαγής.

Είναι προφανές ότι οι δεξιότητες των μάνατζερ που έχουν ενδιαφέρον για τους εργοδότες είναι η διαχείριση της αλλαγής και των κινδύνων. Ενώ, στις προτεραιότητές τους αναφέρεται και η διευκόλυνση της κατάρτισης και της ανάπτυξης συμπεριφορών που βασίζονται σε ηθικές αξίες. Ωστόσο, η ανάληψη της ευθύνης από τον εργοδότη αποτελεί την πρώτη προϋπόθεση και αποδεικνύεται να είναι η πλέον κρίσιμη. Και για τον λόγο αυτό, της αποδίδεται επαυξημένη έμφαση στα συμπεράσματα της έρευνας.

Δύο ακόμη παράγοντες που τους αποδόθηκε ιδιαίτερη σημασία είναι, αφενός, η σύνδεση της ανάπτυξης των στελεχών με τους οργανωσιακούς στόχους της επιχείρησης αλλά και η υποστήριξή της από τα Δ.Σ. Η έρευνα επισημαίνει, ωστόσο, την απουσία των διευθυντών ανθρώπινου δυναμικού σε επίπεδο Δ.Σ. - παρά τη διαπίστωση ότι οι πλέον επιτυχείς δραστηριότητες αυτού του τμήματος είναι εκείνες που εντάσσονται στη στρατηγική της επιχείρησης.

xd@kathimerini.gr

Προϋποθέσεις

Η ανάπτυξη των μάνατζερ είναι αποτελεσματική μόνο εφόσον υποστηρίζεται από τις εξής προϋποθέσεις:

- Αποτελεί σαφή οργανωσιακή προτεραιότητα, την ευθύνη της οποίας αναλαμβάνει ο εργοδότης.
- Συνδέεται με τη στρατηγική της επιχείρησης μέσα από επίσημες διαδικασίες και πλαίσια.
- Ο σχεδιασμός της προβλέπει την ανάπτυξη των κατάλληλων δεξιοτήτων και συμπεριφοράς.
- Εστιάζεται στη μακροπρόθεσμη συγκράτηση των εργαζομένων.

Η Νορβηγία μετρά την άνιση μεταχείριση στην εργασία

Στη Νορβηγία οι ανισότητες και η διακριτική μεταχείριση στους χώρους εργασίας είναι μετρήσιμη. Οχι βέβαια γιατί συμβαίνει στη χώρα αυτή να ενδημεί το φαινόμενο. Ούτε επειδή σημειώνονται υψηλά ποσοστά σχετικών συμβάντων. Αντιθέτως μάλιστα. Είναι όμως μετρήσιμη, αφενός διότι στη χώρα αυτή ισχύει σχετική νομοθεσία -που τη διαχωρίζει μάλιστα σε «άμεση» και «έμμεση»- κυρίως όμως γιατί οι άνθρωποι εκεί θέλουν να την καταπολεμήσουν στην πράξη και στέκουν απέναντί της όπως σε έναν ύπουλο και επικίνδυνο πολυπρόσωπο εχθρό για τον οποίο πρέπει να έχουν τεκμηριωμένη εικόνα.

Το φαινόμενο

Μαθαίνουμε λοιπόν από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Συνθηκών Εργασίας του Eurofound (www.eurofound.europa.eu) ότι στη χώρα αυτή αν και εξακολουθεί να εμφανίζεται μειωμένο το φαινόμενο της διακριτικής μεταχείρισης των ηλικιωμένων στους χώρους της εργασίας από το 2003 ώς το 2010 -έτος που πραγματοποιήθηκε η έρευνα της παγκόσμιας εταιρείας ερευνών Synovate για λογαριασμό του Κέντρου Πολιτικής για Ηλικιωμένα Ατομα (Centre for Senior Policy)-, ωστόσο, τον τελευταίο χρόνο -2009 έως 2010- παρουσίασε αύξηση για κάποιους άγνωστους λόγους.

Ακόμη, ότι ενώ το φαινόμενο συναντάται σε εργασιακούς χώρους της χώρας χωρίς γεωγραφικές διακυμάνσεις, συμβαίνει οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι να είναι περισσότερο καλοδεχούμενοι στον δημόσιο τομέα. Με δεδομένο όμως το δημογραφικό πρόβλημα και το γεγονός ότι οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι αποτελούν πλέον μια σταθερά αυξανόμενη ηλικιακή ομάδα εργαζομένων, η διακριτική μεταχείρισή τους εξετάζεται προκειμένου να εντοπίζεται σε κάθε φάση της εργασιακής εξέλιξής τους: από την πρόσληψη και την εξέλιξή τους στον εργασιακό χώρο, τη διακράτησή τους ώς και την έξοδό τους από την ενεργό απασχόληση μέσω κινήτρων πρώιμης συνταξιοδότησης και ορίων ηλικίας. Για παράδειγμα, σύμφωνα με την έρευνα, το 35% των μάνατζερ δηλώνουν ότι οι υποψήφιοι για μια θέση εργασίας θα πρέπει να έχουν μπροστά τους τουλάχιστον αλλά δέκα χρόνια ενεργού εργασίας και τότε μόνο θα τους καλέσουν για την απαραίτητη συνέντευξη.

Ενώ, όμως, το 2008 το ανώτατο όριο ηλικίας για έναν υποψήφιο μάνατζερ δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει τα 57 έτη, το 2005 το όριο αυτό ήταν στα 55 έτη. Αλλη διαφορά προκύπτει επίσης μεταξύ του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Ενώ, δηλαδή, στον ιδιωτικό τομέα το ποσοστό των μάνατζερ που δηλώνουν ότι ο υποψήφιος για πρόσληψη θα πρέπει να έχει υπόλοιπο σταδιοδρομίας τουλάχιστον 10 έτη ανέρχεται σε 41%, στον δημόσιο τομέα την απάντηση αυτή έδωσε μόνο το 13% των ερωτηθέντων μάνατζερ.

Η εξήγηση που εν μέρει δίνεται από τους αναλυτές της έρευνας για τη διαφοροποίηση αυτή, είναι ότι «στον δημόσιο τομέα κυριαρχεί το γυναικείο φύλο. Και όπως απέδειξε η έρευνα, οι γυναίκες μάνατζερ αντιμετωπίζουν γενικώς τους ηλικιωμένους υποψήφιους περισσότερο φιλικά».

ΧΡ. ΔΑΜ.

BLOOMBERG

Η Νορβηγία έχει νομοθεσία για την «άμεση» και την «έμμεση» διακριτική μεταχείριση σε βάρος των ηλικιωμένων εργαζομένων.

Οι μισοί εργοδότες δεν βρίσκουν εύκολα ταλαντούχα και ικανά στελέχη

Ελλείψεις σε ταλαντούχα στελέχη εντοπίζονται στην ελληνική αγορά εργασίας, παρά το γεγονός ότι η ανεργία αυξάνεται. Σύμφωνα με την ετήσια έρευνα Ελλείψης Ταλέντου της ManpowerGroup, το 41% των Ελλήνων εργοδοτών αντιμετωπίζει δυσκολία στην κάλυψη σημαντικών για την επιτυχία της εταιρείας τους θέσεων. Οι Επαγγελματίες Πωλητές αποτελούν την ειδικότητα με τη μεγαλύτερη ζήτηση, ενώ έπονται οι Τεχνικοί και τα Υψηλόβαθμα Στελέχη, κατηγορία εργαζομένων στην οποία αυτή τη στιγμή συγκαταλέγονται εκατοντάδες άνεργοι.

Η πεντάδα των πλέον περιζήτητων θέσεων εργασίας για το 2011 στην Ελλάδα συμπληρώνεται από το Προσωπικό όλων των βαθμίδων για Λογιστήρια/Οικονομικά Τμήματα και τους Εργάτες/Χειρώνακτες. Σύμφωνα με την πρόεδρο της Manpower Group στην Ελλάδα, κ. Βενετία Κουσία, όλες οι διεθνείς τάσεις δείχνουν ότι το φαινόμενο της έλλειψης ταλέντου θα γενικευθεί το επόμενο διάστημα. «Διανύουμε την Εποχή του Ανθρώπου, όπου οι οικονομικές πιέσεις είναι μεγάλες και οι οργανισμοί πρέπει να κάνουν λιγότερα με περισσότερα», σημειώνει η κ. Κουσία, υπογραμμίζοντας ότι καθώς η έλλειψη ταλέντου αποτελεί το βασικό χαρακτηριστικό αυτής της Εποχής, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να υιοθετήσουν μακρόπνοη προσέγγιση ώστε να εξασφαλίσουν ότι θα έχουν το ταλέντο που χρειάζονται για να επιτύχουν τους στόχους τους.

Η έλλειψη εμπειρίας αποτελεί τη συνηθέστερη αιτία για την αδυναμία κάλυψης της θέσης

Η έλλειψη εμπειρίας αποτελεί τη συνηθέστερη αιτία για την αδυναμία κάλυψης της θέσης, σύμφωνα με το 34% των ερωτηθέντων εργοδοτών, ενώ ακολουθούν η έλλειψη των κατάλληλων υποψηφίων (28%) και η έλλειψη τυπικών προσόντων (24%). Περαιτέρω, σε ερώτηση σχετικά με τη στρατηγική αντιμετώπισης των δυσκολιών στην κάλυψη θέσεων, το 39% των εργοδοτών καταφεύγει στην προσφορά επιπλέον εκπαίδευσης στο προσωπικό, ενώ το 17% εστιάζει στη διακράτηση του προσωπικού στις συγκεκριμένες θέσεις και μόλις το 15% επαναπροσδιορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης.

Σε διεθνές επίπεδο, οι εργοδότες που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες εύρεσης ταλαντούχων στελεχών προέρχονται από την Ιαπωνία (80%), την Ινδία (67%), τη Βραζιλία (57%), την Αυστραλία (54%) και την Ταϊβάν (54%), ενώ ο παγκόσμιος μέσος όρος αγγίζει το 34%. Στον αντίποδα, τέλος, τις μικρότερες δυσκολίες εύρεσης ταλαντούχων στελεχών αναφέρουν οι εργοδότες από τη Νορβηγία (9%), την Ιρλανδία (5%) και την Πολωνία (4%).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η Κυπριακή Δημοκρατία, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ζητά προσφορές για τη Διαμόρφωση πλατείας στα Νέα Δήμματα, στην Πάφο. Σύμφωνα με τον Περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμο το έργο είναι Οικοδομικό και κατατάσσεται στην Δ΄(Τέταρτη) Τάξη ή Ανώτερη και Τεχνικό και κατατάσσεται στην Δ΄(Τέταρτη) Τάξη ή Ανώτερη . (Αρ. Προσφοράς 34/2011).

Τα έγγραφα των προσφορών διατίθενται μέχρι τις 17 Ιουνίου 2011 και ώρα 14.00 τοπική ώρα, στον Κλάδο Οίκησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 3, Κτίριο ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. 1ος όροφος με την καταβολή του ποσού των €80,00, το οποίο δεν επιστρέφεται.

Για περαιτέρω πληροφορίες αποταθείτε στο χώρο του διαγωνισμού στο σύστημα σύναψης Συμβάσεων στη διεύθυνση στο διαδίκτυο www.eprocurement.gov.cy. και στα τηλέφωνα 22409869 και 22409800

cyta

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 12/2011

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

Προμήθεια Διμερών Συσκευών Κλιματισμού Ψύξης/Θέρμανσης

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από τη Δευτέρα 30η Μαΐου 2011, έναντι πληρωμής του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

1. €100,00 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για κάθε ψηφιακό δίσκο (CD) με τις προδιαγραφές από τα ακόλουθα Cytashop:

Λευκωσία	- Οδός Νάξου 5, Λυκαβητός
	- Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
Λεμεσός	- Οδός Αθηνών 89
Πάφος	- Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
Λάρνακα	- Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
Αμμόχωστος	- Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

2. €50,00 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφή σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy

Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10.00 της Παρασκευής 22 Ιουλίου 2011.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Η Κίνα είναι η ελκυστικότερη χώρα στον παγκόσμιο επενδυτικό χάρτη

Στη δεύτερη θέση παραμένει η Δ. Ευρώπη, σύμφωνα με την Ernst & Young

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Αμετάβλητη παραμένει η αίγλη της Ευρώπης για τους επενδυτές παγκοσμίως, οι οποίοι την κατατάσσουν στη δεύτερη θέση μετά την Κίνα. Την εικόνα αυτή καταγράφει στην ετήσια έκθεσή της για την ελκυστικότητα της Ευρώπης ως επενδυτικής επιλογής η Ernst & Young (Ernst & Young's 2011 European Attractiveness Survey). Σήμερα, βέβαια, οι επενδυτές λαμβάνουν τις αποφάσεις τους σε έναν κόσμο «πολλών κέντρων» με πολυάριθμες αποκλίνουσες σφαίρες επιρροής και έντονο ανταγωνισμό σε συνθήκες αναταραχής και ρευστότητας.

Βασισμένοι στην ανάλυση των διεθνών επενδύσεων καθώς και στις απαντήσεις 800 στελεχών α-

Στο διεθνές επιχειρείν αρέσει η ιδέα της σταθερότητας στην Ε.Ε. Ωστόσο, οι υψηλές αποδόσεις βρίσκονται εκτός αυτής

πό παγκόσμιους ομίλους για το πού και το πώς θα κατευθυνθούν οι ξένες επενδύσεις σε ορίζοντα δεκαετίας, οι συντάκτες της έκθεσης αποτυπώνουν τα όσα συμβαίνουν και όσα προβλέπονται για τη Γηραιά Ηπειρο.

Οι ερωτηθέντες απάντησαν πως κορυφαία επιλογή παραμένει πάντα η Κίνα, η οποία το 2010 απορρόφησε το 38% των παγκόσμιων άμεσων ξένων επενδύσεων (FDI). Δεύτερη στη σειρά εμφανίζεται η Δ. Ευρώπη, η οποία εξασφάλισε το 35%, ανομοιόμορφα κατανεμημένο σε μητροπόλεις και γεωγραφικές περιοχές κυρίως στους τομείς του λογισμικού, των εταιρικών υπηρεσιών και της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Τα χρηματοδοτηθέντα από άμεσες ξένες επενδύσεις έργα εκτινάχθηκαν σε επίπεδα υψηλότερα από τα αντίστοιχα πριν από την κρίση, στα 3.757 το 2010 από τα 3.303 το 2009, και αυτό οφείλεται κυρίως στο ενδιαφέρον των ΗΠΑ. Η συγκεκριμένη χώρα παραμένει ο σημαντικότερος επενδυτής για την Ευρώπη, καλύπτοντας το 25% των συνολικών έργων και ακολουθούν οι ευρωπαϊκές χώρες (Γερμανία, Βρετανία, Γαλλία, Ελβετία και Ολλανδία,) και μετά η Ιαπωνία και η Κίνα. Εντούτοις, στη συνολική τους αξία είναι μικρότερα και με περιορισμένη παγκόσμια σημασία συγκριτικά με έργα σε άλλες περιοχές του πλανήτη. Τη μερίδα του λέοντος εξασφάλισαν η Βρετανία και η Γαλλία, με αύξηση έργων 7% και 6% αντίστοιχα, αλλά την εντυπωσιακότερη εμφάνιση έκανε η Γερμανία με αύξηση 34% το 2010, σε σύγκριση με το 2009. Τέταρτη στη σειρά είναι η Ρωσία με αύξηση 18%.

Κλασικός προορισμός των επενδυτικών κεφαλαίων ανεξαρτήτως οικονομικών κλυδωνισμών είναι το Λονδίνο. Πρώτη επιλογή μέσα στις δημοφιλέστερες δεκαπέντε (15) πόλεις της Ευρώπης, οι οποίες ενδείκνυνται για επιχειρηματικές δραστηριότητες, απέχει από την επόμενη 9 ποσοστιαίες μονάδες. Ακολουθεί το Παρίσι, το Βερολίνο και η Φρανκφούρτη, το Αμστερνταμ και η Βαρκελώνη, αλλά δυστυχώς η Αθήνα είναι απούσα.

Η βρετανική πρωτεύουσα, ειδικά, προσελκύει τους ενδιαφερόμενους στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, την εξυπηρέτηση εταιρειών και τις υπηρεσίες, παρά το υψηλό κόστος διαβίωσης και ένα σύστημα μεταφορών ανομοιογενούς ποιότητας, όπως αναφέρει η Ernst & Young. Το Παρίσι και η Γαλλία, γενικά, αποτελούν δέλεαρ για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας και την ενέργεια, ενώ το Βερολίνο λογίζεται ως ένα διοικητικό κέντρο. Πάντως, γενικά στη Γερμανία κατευθύνονται τα κεφάλαια της βιομηχανίας. Εάν, τώρα, οι επιχειρηματίες επιλέξουν ευρύτερες μητροπολιτικές περιοχές για να διοχετεύσουν τις άμεσες ξένες επενδύσεις τους, στην πρώτη δεκάδα εμφανίζονται το Λονδίνο και το Παρίσι πάλι και μετά η περιφέρεια της Λυών. Το Βερολίνο εξαφανίζεται και παραγκωνίζεται από το Ντύσσελντορφ, τη Μαδρίτη και τη Φρανκφούρτη, τη Μόσχα, το Δουβλίνο, το Μιλάνο και την Αμβέρσα.

Αντιφάσεις

Κατά την έκθεση της Ernst & Young's 2011 European Attractiveness Survey, εάν έπρεπε να αναδειχθεί μία τρίτη ευρωπαϊκή πόλη διεθνούς βελτνεκούς μετά το Λονδίνο και το Παρίσι, αυτή θα ήταν η Μαδρίτη ή το Αμστερνταμ, οι οποίες δημιουργούν την εντύπωση του κέντρου πολιτικής και οικονομικής εξουσίας.

Αντιφάσεις, όμως, παρατηρούνται και στην Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη. Μεταξύ των δεκαπέντε δημοφιλέστερων προορισμών για το διεθνές επιχειρείν, συγκαταλέγεται η Πράγα και η Βαρσοβία, εντούτοις οι επενδυτές προτιμούν να τοποθετήσουν τα κεφάλαιά τους στη Μόσχα. Κι αυτό δείχνει ότι αρέσκονται στην ιδέα της σταθερότητας των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, αλλά εκτός αυτής τους περιμένουν υψηλότερες αποδόσεις.

Οι 15 πιο ελκυστικές πόλεις της Ευρώπης για επιχειρηματικές δραστηριότητες

Διαθέτουν τη γοητεία της αρχιτεκτονικής τους, εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό και κόμβους καινοτομίας, αλλά ενίοτε χρειάζονται περισσότερους επαγγελματικούς χώρους και κατοικίες.

● % των συνολικών άμεσων ξένων επενδύσεων

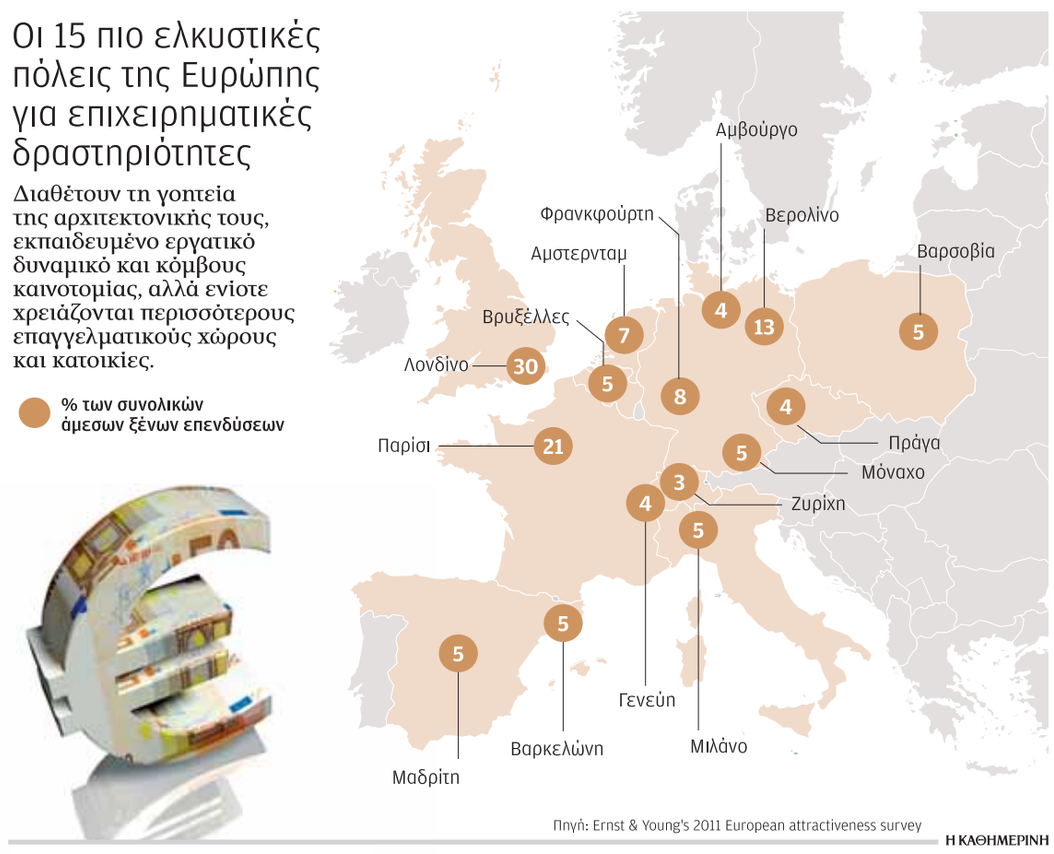

Πηγή: Ernst & Young's 2011 European attractiveness survey

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παράδοση και μέλλον

«Τα αστικά κέντρα προσέφεραν εύφορο έδαφος στα συλλογικά επιτεύγματα της ανθρωπότητας από τη φιλοσοφία στην αρχαία Αθήνα μέχρι τη βιεννέζικη μουσική και τους νεοϋορκέζικους ουρανοξύστες», επισημαίνει ο Εντουαρντ Γκλέσερ, καθηγητής Οικονομικών στο Χάρβαρντ. «Στις όμορφες πόλεις της Ευρώπης προσέρχονται νέα ταλέντα, ζητώντας πεδίο δράσης. Χρειάζεται μια χρυσή τομή, ώστε να διατηρηθεί η γοητεία της ιστορικής αρχιτεκτονικής των πόλεων και ταυτόχρονα να ανεγερθούν κτίρια επαγγελματικής χρήσης και κατοικίες».

Αυτές οι πόλεις συνιστούν ακαταμάχητα στοιχεία για τους επενδυτές, αν και συνολικά το μερίδιο της Ε.Ε. στις άμεσες ξένες επενδύσεις διεθνώς έχει συρρικνωθεί από το 43% στο 26% την τελευταία δεκαετία. Αποτελούν κόμβους εμπορίου και συναλλαγών, με βιομηχανικά πάρκα καινοτομίας και ποιοτικές υποδομές μεγάλης κλίμακας, ενώ η πράσινη τεχνολογία και η πληροφορι-

κή αναμένεται να λειτουργήσουν ως αιχμές του δόρατος και πόλοι έλξης για μελλοντικές επενδύσεις σε αυτές.

AFP-ΑΠΕ

Η Moody's ανακοίνωσε πως αναθεωρεί τις βαθμολογίες των τραπεζών Bank of America, Citigroup και Wells Fargo & Company με πιθανή την υποβάθμισή τους.

Η Moody's ζητεί συναίνεση για το χρέος

Των **JACKIE CALMES** *και* **CARL HULSE**

Η Moody's Investors Service προειδοποίησε την Πέμπτη πως ενδέχεται να υποβαθμίσει το δημόσιο χρέος των ΗΠΑ αν δεν συμφωνήσουν τα δύο κόμματα του Κογκρέσου «μέσα στις επόμενες εβδομάδες» να αυξήσουν το όριο του χρέους. Εκανε, έτσι, παρέμβαση στις συνομιλίες ανάμεσα στα δύο κόμματα και τον Λευκό Οίκο, με αντικείμενο την εκπόνηση σχεδίου για τη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας.

Η προειδοποίηση ενός εκ των οίκων αξιολόγησης του οποίου οι εκτιμήσεις επηρεάζουν τη δημοσιονομική πολιτική, υπενθύμισε σε όλους, από τη Wall Street μέχρι την Ουάσιγκτον, πως οι διεθνείς χρηματαγορές παρακολουθούν προσεκτικά την αντιπαράθεση για τον προϋπολογισμό των ΗΠΑ και σε περίπτωση αδιεξόδου θα υπάρξουν οικονομικές συνέπειες. Οι Ρεπουμπλικανοί απαιτούν από τον πρόεδρο Ομπάμα να προχωρήσει σε ραγδαίες περικοπές δαπανών. Οι Δημοκρατικοί τους κατηγορούν πως προωθούν την ιδεολογική τους ατζέντα, αδιαφορώντας αν θα προκαλέσουν κρίση χρηματοδότησης. Η Moody's χαρακτήρισε «πιθανή» μια αναθεώρηση της βαθμολογίας των ΗΠΑ δεδομένου ότι «έχει αυξηθεί ο κίνδυνος παρατεταμένου αδιεξόδου» στις συνομιλίες. Είχε προηγηθεί ανάλογη προειδοποίηση από άλλον οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης πριν από έξι εβδομάδες.

Σύμφωνα με αναλύσεις ανεξάρτητων φορέων, περισσότερο από το ήμισυ του χρέους ύψους 14,3 τρισ. δολαρίων προέρχεται από πολιτικές που εφήρμοσαν την περασμένη δεκαετία οι Ρεπουμπλικανοί, όταν κυριαρχούσαν στον Λευκό Οίκο και στο Κογκρέσο. Το υπόλοιπο προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από τα διαφυγόντα έσοδα και τις δαπάνες για την τόνωση της οικονομίας και τις φοροαπαλλαγές της διακυβέρνησης Ομπάμα. Η προειδοποίηση της Moody's είχε δύο σκέλη. **Πρώτον,** ότι αν το Κογκρέσο δεν αυξήσει τη δυνατότητα δανεισμού του υπουργείου Οικονομικών μέσα στις επόμενες εβδομάδες, ενδέχεται να υποβαθμιστεί η βαθμολογία της χώρας «εξαιτίας ενός πολύ μικρού αλλά αυξανόμενου κινδύνου μιας βραχύβιας στάσης πληρωμών». Αυτό μπορεί να σημαίνει υψηλότερα επιτόκια την ώρα που η ανάκαμψη δείχνει να επιβραδύνεται. Και **δεύτερον,** πως η βαθμολογία του τριπλού Α που έχουν οι ΗΠΑ «θα εξαρτηθεί από την έκβαση των συνομιλιών για τη μείωση του ελλείμματος». Παράλληλα, η Moody's ανακοίνωσε πως αναθεωρεί τις βαθμολογίες των τραπεζών Bank of America, Citigroup και Wells Fargo & Company με πιθανή την υποβάθμισή τους. Προειδοποίησε πως ενδέχεται πλέον να μην ευσταθεί η πεποίθηση πως ορισμένες τράπεζες «είναι υπερβολικά μεγάλες για να αφεθούν να καταρρεύσουν». Στη σχετική ανακοίνωση, ο αντιπρόεδρος της Moody's, Σιν Τζόουνς, σημειώνει ότι η κυβέρνηση «δεν θέλει να ενισχύσει ούτε τους μεγάλους και σημαντικούς για το σύστημα τραπεζικούς ομίλους».

Εως τώρα οι βαθμολογίες που έχει δώσει στις τρεις μεγάλες τράπεζες η Moody's είναι Α2 για την Bank of America, Α3 για τη Citigroup και Α1 για τη Wells Fargo. Οι βαθμολογίες αυτές, όμως, είναι ενισχυμένες από την πεποίθηση ότι οι τρεις τράπεζες θα τύχουν της στήριξης της κυβέρνησης. Ισως οι τράπεζες δεν χάσουν πλήρως την προστασία που τους προσφέρουν οι βαθμολογίες τους. Οπως ανακοίνωσε η Moody's, μια βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των Citigroup και Bank of America μπορεί να μετριάσει οποιαδήποτε υποβάθμισή τους. Μια υποβάθμιση, πάντως, πιθανότατα θα αυξήσει το κόστος δανεισμού των τραπεζών αυτών. Συνολικά οι τράπεζες που έχουν λάβει υψηλότερη βαθμολογία χάρη στην πεποίθηση πως θα τύχουν στήριξης από την κυβέρνηση ανέρχονται σε οκτώ. Οι υπόλοιπες -πλην των τριών- είναι οι Bank of New York Mellon Corporation, JPMorgan Chase & Company, Goldman Sachs Group, Morgan Stanley και State Street Corporation.

THE NEW YORK TIMES

Η περιπετειώδης σχέση της Goldman Sachs με το καθεστώς της Λιβύης

Στις αρχές του 2008 -υπενθυμίζει η Wall Street Journal- το κρατικό επενδυτικό κεφάλαιο της Λιβύης, υπό τον συνταγματάρχη Μουαμάρ Καντάφι, έδωσε 1,3 δισ. δολάρια στην Goldman Sachs για να στοιχηματίσει σε νομίσματα και άλλες περίπλοκες επενδύσεις. Οι τοποθετήσεις έχασαν το 98% της αξίας τους. Το επόμενο στάδιο ίσως είναι από τις πλέον αλλόκοτες «υποσημειώσεις» στην παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση: σε μια προσπάθεια να αντισταθμίσει τις απώλειες, η Goldman πρόσφερε στη Λιβύη την ευκαιρία να γίνει ένας από τους μεγαλύτερους μετόχους της, σύμφωνα με έγγραφα και κύκλους προσκείμενους στην υπόθεση.

Οι διαπραγματεύσεις διήρκεσαν ώς το καλοκαίρι του 2009, κατέρρευσαν και καμία ενέργεια δεν έγινε για τα απολεσθέντα κεφάλαια. Ομως, σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα, η εξέταση του παράξενου επεισοδίου ρίχνει φως στην πολυετή περίοδο κατά την οποία η Goldman και άλλες δυτικές τράπεζες αγωνίζονταν να συναλλαγούν με την πλούσια σε πετρέλαια χώρα, τον σημερινό παρία της υφηλίου.

Η Λιβύη φέρεται να είχε τόσο εξοργισθεί με την Goldman για τη σχεδόν ολοκληρωτική απώλεια της επένδυσής της σε εννέα συναλλαγές σε μετοχές και μία σε νομίσματα, ώστε σε κάποιο στάδιο η τράπεζα χρειάστηκε να προσλάβει σωματοφύλακες να προστατεύουν τα στελέχη της στη χώρα, πριν αυτά αποχωρήσουν από εκεί. Η Goldman πρόσφερε στη Λιβύη ευκαιρία να επενδύσει 3,7 δισ. δολάρια στην ίδια την τράπεζα. Την περίοδο Μαΐου-Ιουλίου 2009, στελέχη της κατέθεσαν τρεις προτάσεις που θα εκχωρούσαν στη χώρα προνομιούχες μετοχές ή ομόλογα προτεραιότητας χαμηλής εξασφάλισης (unsecured debt), με κάθε πρόταση να υπόσχεται αποδόσεις που σιγά σιγά θα αντιστάθμιζαν τις απώλειες.

Εκείνη την εποχή, υπενθυμίζει η Wall Street Journal, οι αμερικανικές τράπεζες δέχονταν πιέσεις από την κυβέρνηση των ΗΠΑ για τα επίπεδα της κεφαλαιακής επάρκειάς τους. Τον Μάιο, η Goldman ειδοποιήθηκε ότι είχε περάσει το τεστ αντοχής, κάτι που σημαίνει ότι δεν θα ήταν υποχρεωμένη να αυξήσει την κεφαλαιακή επάρκειά της. Υπενθυμίζεται επίσης ότι το 2004 η αμερικανική κυβέρνηση είχε άρει πακέτο κυρώσεων που απαγόρευε στις εγχώριες επιχειρήσεις να δραστηριοποιούνται ή να επενδύουν στη Λιβύη. Ετσι, δεκάδες τράπεζες, επενδυτικά κεφάλαια και άλλες εταιρείες έσπευσαν στη βορειοαφρικανική χώρα. Τον Ιούνιο του 2007 ήταν που άνοιξε γραφεία

REUTERS

Το κρατικό επενδυτικό κεφάλαιο της Λιβύης έδωσε 1,3 δισ. δολ. στην Goldman Sachs για να στοιχηματίσει σε νομίσματα και άλλες περίπλοκες επενδύσεις. Οι τοποθετήσεις έχασαν το 98% της αξίας τους. Ετσι άρχισαν όλα...

το κρατικό επενδυτικό κεφάλαιο της Λιβύης, με περιουσιακά στοιχεία 40 δισ. δολαρίων. Η Τρίπολη προσέγγισε 25 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προσφέροντάς τους ευκαιρία να διαχειρισθούν τουλάχιστον 150 εκατ. δολάρια. Δεν άργησε να αρχίσει να μοιράζει τα κεφάλαια σε εταιρείες ανά τον κόσμο. Εκτός της Goldman, στις Societe Generale, HSBC, Carlyle Group, JP Morgan Chase, Och-Ziff Capital Management και Lehman Brothers.

Η Goldman άδραξε την ευκαιρία. Τον Μάιο του 2007, εταίροι της συναντήθηκαν με τους Λίβυους στα γραφεία της στο Λονδίνο. Μεταξύ αυτών, ο Μουσταφά Ζάρτι, τότε αναπληρωτής πρόεδρος του επενδυτικού κεφαλαίου, στενός συνεργάτης ενός από τους γιους του συνταγματάρχη, του Σαΐφ αλ Ισλάμ, και φερόμενος ως παλιός φίλος του ίδιου του Λίβυου ηγέτη.

Για τα επόμενα δύο χρόνια, η Goldman κατέθεσε μεταξύ άλλων έξι διαφορετικές προτάσεις προς αντιστάθμιση των απωλειών. Τον Μάιο του 2006, σύμφωνα με έγγραφα, πρότεινε στη Λιβύη να λάβει προνομιούχες μετοχές αξίας 5 δισ. δολαρίων καταβάλλοντας 3,7 δισ. δολάρια στην εταιρεία. Προσφέρθηκε μάλιστα να πληρώσει στο επενδυτικό κεφάλαιο μέρισμα 4%-9,25% ετησίως για περισσότερα από 40 χρόνια. Το μέρισμα θα αντιστοιχούσε σε δισεκατομμύρια δολάρια. Οι Λίβυοι ζητούσαν ταχύτερη αποζημίωση. Δεν γνώριζαν άλλωστε αν ήταν συνετό να επενδύσουν στην Goldman δεδομένης της κατάρρευσης της Lehman και του επακόλουθου πανικού. Μετά τετραήμερες συνομιλίες, τον Ιούλιο του 2009, οι δύο πλευρές κατέληξαν σε συμφωνία που θα αντιστάθμιζε τις απώλειες σε 10 χρόνια. Ομως, για κάτι τέτοιο χρειαζόταν συναίνεση από τη Fed. Η Goldman άλλαξε γνώμη μία εβδομάδα αργότερα και τον Αύγουστο πρότεινε άλλες εναλλακτικές λύσεις, τις οποίες η Τρίπολη θεώρησε υπερβολικά ριψοκίνδυνες. Φέτος, οι ΗΠΑ πάγωσαν λιβυκά περιουσιακά στοιχεία αξίας 37 δισ. δολαρίων, συμπεριλαμβανομένων κάποιων επενδυτικών κεφαλαίων που ακόμα διαχειριζόταν η Goldman...

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/6	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.20	0.19	0.01	5.26%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	36.54
0.18	0.18	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	6.58
0.07	0.07	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	17.58
1.28	1.34	-0.06	-4.48%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	19.58
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	1.59
0.02	0.02	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1.17
0.11	0.11	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	2.90
2.16	2.16	0.00	0.00%	AGROS DEVELOPMENT COMPANY "PROODOS" PUBLIC LTD	7.75
0.01	0.01	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.81
0.17	0.17	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	16.81
0.02	0.02	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.50
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	AMATHUS PUBLIC LTD	9.69
0.15	0.14	0.01	7.14%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	8.49
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	6.99
1.05	1.01	0.04	3.96%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	41.06
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.16	0.16	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	2.05
2.27	2.01	0.26	12.94%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2 031.53
0.97	0.97	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	44.60
0.90	0.97	-0.07	-7.22%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	580.71
0.20	0.20	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.09
0.08	0.08	0.00	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	11.34
0.05	0.06	-0.01	-16.67%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	10.44
0.25	0.25	0.00	0.00%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.00
0.04	0.04	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.20
0.06	0.09	0.03	33.33%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3.00
0.03	0.03	0.00	0.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.30
0.07	0.07	0.00	0.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7.57
0.02	0.02	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	5.76
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	16.07
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	2.52
0.37	0.37	0.00	0.00%	CYPRINT PLC	1.90
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	15.65
4.69	4.69	0.00	0.00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	14.35
0.57	0.57	0.00	0.00%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	53.15
0.24	0.26	-0.02	-7.69%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	9.49
0.17	0.17	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.55
0.07	0.04	0.03	75.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.54
0.02	0.01	0.01	100.00%	D.H. CYPROTELS PLC	3.27
0.22	0.23	-0.01	-4.35%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	44.00
0.18	0.17	0.01	5.88%	Dimco Plc	14.58
0.06	0.06	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	0.81
0.02	0.02	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	5.65
0.65	0.65	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	16.25
0.02	0.02	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.23
0.39	0.39	0.00	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.24
0.02	0.02	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	6.97
0.62	0.64	-0.02	-3.13%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	29.67
0.19	0.20	-0.01	-5.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	33.25
0.00	0.00	0.00	#DIV/0!	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	0.00
0.08	0.08	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	2.51

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/6	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.04	0.04	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	0.58
0.08	0.08	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.54
0.17	0.17	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	6.59
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.30
0.18	0.18	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.52
0.66	0.70	-0.04	-5.71%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	203.28
0.91	0.92	-0.02	-1.63%	HELLENIC BANK LTD (Non cumulative convertible Capital Securities)	127.95
0.16	0.15	0.01	6.67%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	9.05
0.06	0.09	-0.03	-33.33%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.66
0.11	0.11	0.00	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	6.87
0.12	0.12	0.00	0.00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	12.00
1.37	1.37	0.00	0.00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	18.38
0.16	0.17	-0.01	-5.88%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	6.79
0.12	0.11	0.01	9.09%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	7.23
0.04	0.04	0.00	0.00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	0.89
0.18	0.18	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1.58
0.26	0.28	-0.02	-7.14%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.52
1.00	0.94	0.06	6.38%	KEO PLC	30.98
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.78	0.78	0.00	0.00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	15.91
0.23	0.23	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	1.97
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	7.24
0.08	0.10	-0.02	-20.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	8.13
0.06	0.05	0.01	20.00%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	5.45
0.01	0.01	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	1.89
0.35	0.38	-0.03	-7.89%	LOGICOM PUBLIC LTD	25.93
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3.50
0.07	0.07	0.00	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	3.36
0.06	0.07	-0.01	-14.29%	LOUIS PLC	27.63
0.25	0.26	-0.01	-3.85%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	10.80
0.09	0.09	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	25.71
0.67	0.63	0.04	6.35%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	981.22
700.00	680.00	20.00	2.94%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - CAPITAL SECURITIES 2008	140.00
935.00	935.00	0.00	0.00%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD – Capital Securities 2009	226.48
994.00	994.00	0.00	0.00%	MARFIN POPULAR CO LTD – Non-cumulative Capital Securities 2010	293.75
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	3.14
0.60	0.63	-0.03	-4.76%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4.92
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.15
0.04	0.04	0.00	0.00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	2.72
0.84	0.84	0.00	0.00%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	69.30
0.36	0.36	0.00	0.00%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	17.63
0.08	0.08	0.00	0.00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	23.73
0.03	0.03	0.00	0.00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	1.39
0.19	0.19	0.00	0.00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	15.38
0.14	0.16	-0.02	-12.50%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	59.42
0.68	0.67	0.01	1.49%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	59.50
0.10	0.10	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
0.51	0.51	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	2.45
0.09	0.10	-0.01	-10.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	1.99
0.09	0.09	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0.87
0.08	0.08	0.00	0.00%	Primetel Plc	30.60
10123.00	10123.00	0.00	0.00%	PRIMETEL PLC – Bonds 2009/2014	5.06

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/6	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.00	0.01	-0.01	-100.00%	PRIMETEL PLC (Rights C)	0.00
0.01	0.01	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.32
0.08	0.08	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.91
0.02	0.01	0.01	100.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.40
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	2.73
0.10	0.10	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	5.42
0.06	0.04	0.02	50.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1.98
0.01	0.01	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.70
0.11	0.11	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.02
0.01	0.01	0.00	0.00%	SEA STAR CAPITAL PLC	6.30
0.16	0.16	0.00	0.00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	10.64
0.23	0.23	0.00	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	7.48
0.09	0.10	-0.01	-10.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	3.47
0.01	0.01	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1.24
0.26	0.26	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5.91
0.23	0.23	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	31.65
0.27	0.27	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3.30
0.02	0.04	-0.02	-50.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.41
2.05	2.05	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.59
0.80	0.80	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.18
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.01	0.01	0.00	0.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.27	0.27	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.64
0.01	0.01	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (Warrants 2010/2012)	0.02
0.75	0.76	-0.01	-1.32%	USB Bank Plc	34.13
1.00	1.00	0.00	0.00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/ 2019)	8.00
0.99	0.99	0.00	0.00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/ 2020)	1.20
0.67	0.70	-0.03	-4.29%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	48.20
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
6.41	6.41	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.33
0.34	0.34	0.00	0.00%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	38.97
0.01	0.01	0.00	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0.36

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
100.00%	D.H. CYPROTELS PLC	-100.00%	PRIMETEL PLC (Rights_C)
100.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVEST. LTD	-50.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD
75.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	-50.00%	MODESTOU SOUND & VISION LTD
50.00%	ROYAL HIGHGATE LTD	-50.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD
20.00%	LIBERTY LIFE INSURANCE LTD	-33.33%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 3/6	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
2,93	3,90	-0,97	-24,87%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	265,30
4,06	3,74	0,32	8,56%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	809,86
1,76	1,83	-0,07	-3,83%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	151,15
9,75	9,60	0,15	1,56%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.262,00
5,25	4,51	0,74	16,41%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.019,48
1,43	1,21	0,22	18,18%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	177,46
2,63	2,53	0,10	3,95%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	465,51
6,96	6,68	0,28	4,19%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2.127,22
5,30	4,90	0,40	8,16%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	346,45
5,23	4,81	0,42	8,73%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	189,85
5,28	4,89	0,39	7,98%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	562,32
1,56	2,11	-0,55	-26,07%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	247,98
11,49	11,60	-0,11	-0,95%	ΚΑΕ (ΚΟ)	696,16
2,29	2,01	0,28	13,93%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.049,43
8,30	8,00	0,30	3,75%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	431,19
8,92	9,04	-0,12	-1,33%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	988,18
5,27	4,85	0,42	8,66%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	616,51
14,84	13,86	0,98	7,07%	ΟΛΘ (ΚΟ)	149,59
14,88	14,70	0,18	1,22%	ΟΛΠ (ΚΟ)	372,00
12,19	12,50	-0,31	-2,48%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.888,61
7,12	6,90	0,22	3,19%	ΟΤΕ (ΚΟ)	3.489,87
1,10	1,00	0,10	10,00%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.257,66
4,75	4,76	-0,01	-0,21%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	104,88
3,07	3,13	-0,06	-1,92%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	117,74
2,75	2,67	0,08	3,00%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	264,67
3,10	2,75	0,35	12,73%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	881,84
2,88	2,78	0,10	3,60%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	314,88
16,92	16,55	0,37	2,24%	TITAN (ΚΟ)	1.302,96
9,00	9,00	0,00	0,00%	TITAN (ΠΟ)	68,12
0,36	0,36	0,00	0,00%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	63,31
1,90	1,91	-0,01	-0,52%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	135,69
0,68	0,72	-0,04	-5,56%	ALAPIS (ΚΟ)	33,34
3,51	3,20	0,31	9,69%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1.875,29
17,50	16,86	0,64	3,80%	COCA - COLA (ΚΟ)	6.413,59
3,42	3,06	0,36	11,76%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	1.891,08
5,80	6,00	-0,20	-3,33%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	353,80
4,86	4,66	0,20	4,29%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	247,82
10,20	10,60	-0,40	-3,77%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	411,70
0,81	0,84	-0,03	-3,57%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	62,90
5,30	5,17	0,13	2,51%	JUMBO (ΚΟ)	688,69
3,87	3,75	0,12	3,20%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	171,27
0,70	0,52	0,18	34,62%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	539,23
0,68	0,64	0,04	6,25%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.099,77
4,60	4,64	-0,04	-0,86%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	238,20
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
6,12	5,72	0,40	6,99%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	34,90
13,54	13,69	-0,15	-1,10%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	3,78
7,20	7,15	0,05	0,70%	NBGAM ETF GREECE & TURKEY 30	2,80
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,58	1,59	-0,01	-0,63%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	17,66
0,48	0,49	-0,01	-2,04%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	6,24
0,46	0,47	-0,01	-2,13%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	7,91
0,47	0,50	-0,03	-6,00%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	10,35
1,02	1,01	0,01	0,99%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	28,05
0,46	0,58	-0,12	-20,69%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	7,04
0,39	0,40	-0,01	-2,50%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	7,85
0,31	0,30	0,01	3,33%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	5,83
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	14,39
0,75	0,77	-0,02	-2,60%	ΒΙΣ (ΚΟ)	3,73
1,30	1,32	-0,02	-1,52%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	8,22
1,18	1,01	0,17	16,83%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	40,04
0,36	0,35	0,01	2,86%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	5,07
0,65	0,65	0,00	0,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	3,90
5,77	5,62	0,15	2,67%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	86,55
1,58	1,60	-0,02	-1,25%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	47,65
0,65	0,62	0,03	4,84%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	10,32
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	2,65
0,43	0,43	0,00	0,00%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	5,88
0,38	0,38	0,00	0,00%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	10,58
0,50	0,55	-0,05	-9,09%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	5,63
1,04	1,10	-0,06	-5,45%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	38,22
0,69	0,68	0,01	1,47%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	12,87
0,58	0,50	0,08	16,00%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	7,67
0,58	0,60	-0,02	-3,33%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	18,52
1,29	1,30	-0,01	-0,77%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	30,74
27,30	26,95	0,35	1,30%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	542,31
1,26	1,16	0,10	8,62%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	34,31
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	16,04
1,72	1,55	0,17	10,97%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	25,74
0,43	0,42	0,01	2,38%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	22,50
0,50	0,52	-0,02	-3,85%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	15,00
0,51	0,49	0,02	4,08%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	14,14
3,08	3,05	0,03	0,98%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	22,63
1,25	1,15	0,10	8,70%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	66,44
0,50	0,46	0,04	8,70%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	43,37
0,85	0,89	-0,04	-4,49%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	24,29
0,58	0,58	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	6,52
2,95	2,77	0,18	6,50%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	50,15
1,62	1,62	0,00	0,00%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	12,15
0,79	0,75	0,04	5,33%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	7,70
1,94	1,95	-0,01	-0,51%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	28,48
1,87	1,69	0,18	10,65%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	6,17
0,93	0,93	0,00	0,00%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	6,23
0,66	0,67	-0,01	-1,49%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	26,54
0,36	0,35	0,01	2,86%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	4,14
4,17	4,18	-0,01	-0,24%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	48,16
0,50	0,52	-0,02	-3,85%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	3,56
1,80	1,74	0,06	3,45%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	53,06
0,84	0,80	0,04	5,00%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	27,77
0,38	0,37	0,01	2,70%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	6,01
0,60	0,50	0,10	20,00%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	14,05
0,41	0,45	-0,04	-8,89%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	3,11
0,62	0,62	0,00	0,00%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,68
0,48	0,50	-0,02	-4,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	3,99
0,42	0,42	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,91
0,49	0,45	0,04	8,89%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	3,79
1,76	1,66	0,10	6,02%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	29,26
0,42	0,42

«Μην παρακολουθείτε τον δομικό πληθωρισμό»

Ο γενικός είναι πιο αξιόπιστη βάση για τιμές καταναλωτή - επιτόκια, λέει ο Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι

Μια νέα αντίληψη επιχειρεί να εισαγάγει στη νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ο Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι, μέλος του διοικητικού της συμβουλίου και επιφανής οικονομολόγος της. Σε σχόλιό του στην εφημερίδα Financial Times, ο Ιταλός οικονομολόγος υποστηρίζει πως ο γενικός και όχι ο δομικός πληθωρισμός είναι πιο αξιόπιστη βάση για τις εκτιμήσεις για τον πληθωρισμό και τα επίπεδα των επιτοκίων. Τα επιτόκια του ευρώ αναμένεται, πάντως, να αυξηθούν περαιτέρω τον Ιούλιο παρά την πρόσφατη επιβράδυνση του πληθωρισμού.

Σύμφωνα με τον κ. Σμάγκι, είναι παρωχημένη η αντίληψη πως ο δομικός πληθωρισμός, από τον οποίο εξαιρούνται οι ευμετάβλητες τιμές της ενέργειας και των τροφίμων, αποτελεί την πυξίδα για τις εξελίξεις στο μέτωπο των τιμών. Για να ισχύει αυτό, υποστηρίζει, πρέπει οι αποκλίσεις στις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων να είναι παροδικές και να μην διαφέρουν πολύ από τις υπόλοιπες τιμές. Οπως επισημαίνει, στη διάρκεια των δεκαετιών 1980 και 1990 ο δομικός πληθωρισμός πληρούσε όντως αυτές τις προϋποθέσεις. Από το 1999, όμως, μπήκε σε ανοδική πορεία ο παγκόσμιος δείκτης των τιμών της ενέργειας και των πρώτων υλών και έκτοτε έχει σχεδόν διπλασιασθεί, όπως, άλλωστε, και εκείνος των τιμών των τροφίμων. Ο κ. Σμάγκι καταλήγει στο συμπέρασμα πως την τελευταία δεκαετία τόσο στην Ευρωζώνη όσο και στις ΗΠΑ ο συνολικός πληθωρισμός αποτελεί το βαρόμετρο και συνιστά στις κεντρικές τράπεζες να βασίζουν εφεξής σε αυτόν τις αποφάσεις τους για τη νομισματική τους πολιτική. Σε ό,τι αφορά την ΕΚΤ, πάντως, αναμένεται να εφαρμόσει περιοριστική νομισματική πολιτική παρά την επιβράδυνση που σημείωσε τον Μάιο ο πληθωρισμός στο 2,7% από το 2,8% του Απριλίου. Εκτιμάται πως θα προχωρήσει τον Ιούλιο σε αύξηση κατά 25 μονάδες βάσης και πιθανώς σε μια ακόμη ισόποση το φθινόπωρο. Η Τράπεζα της Αγγλίας, αντίθετα, αναμένεται να διατηρήσει τα επιτόκια της στερλίνας αμετάβλητα στο ιστορικό χαμηλό του 0,5% μέχρι το δ΄ τρίμηνο μολονότι ο πληθωρισμός έφθασε τον Απρίλιο στο 4,5% σε ετήσια βάση.

Τα επιτόκια του ευρώ αναμένεται να αυξηθούν τον Ιούλιο παρά την πρόσφατη επιβράδυνση του πληθωρισμού

REUTERS

BLOOMBERG

Σύμφωνα με το μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ, Λορέντζο Μπίνι Σμάγκι, είναι παρωχημένη η αντίληψη πως ο δομικός πληθωρισμός, από τον οποίο εξαιρούνται οι ευμετάβλητες τιμές της ενέργειας και των τροφίμων, αποτελεί την πυξίδα για τις εξελίξεις στο μέτωπο των τιμών.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Προ/νο
3M COMPANY	91.76	91.44
ALCOA INC	16.20	16.09
ALLEGHENY TECH	65.60	65.00
ALTRIA GROUP	27.66	27.92
AMAZON COM	193.80	192.40
AMER ELEC PWR	37.93	38.02
AMER EXPRESS C	50.14	49.91
AMER INTL GROU	27.94	28.05
AMGEN	59.34	59.70
APPLE INC	346.72	345.51
AVON PRODUCTS	28.74	29.30
BAKER HUGHES I	73.44	71.97
BANK OF AMERIC	11.30	11.24
BAXTER INTL IN	58.66	58.69
BOEING CO	76.06	75.35
BRISTOL MYERS	28.14	28.27
CAMPBELL SOUP	34.10	34.44
CATERPILLAR IN	102.69	101.24
CIGNA CORP	49.72	49.18
CISCO SYSTEMS	16.29	16.38
CITIGROUP	39.89	39.65
CERVECERIAS	58.19	57.55
COCA-COLA CO	66.20	66.76
COLGATE PALMOL	85.53	86.91
COMPUTER SCIEN	39.25	39.25
DANAOS CORP	6.45	6.54
DIANA SHIPPING	11.44	11.31
DOW CHEMICAL C	35.37	35.10
DRYSHIPS	3.86	3.92
DU PONT CO	51.13	51.57
EASTMAN KODAK	3.27	3.26
EMC CORP	28.37	28.06
ENTERGY CP	66.91	67.38
EXCEL MARITIME	3.29	3.20
EXELON CORP	41.61	41.72
EXXON MOBIL	81.45	82.02
FEDEX CORP	91.60	91.43
FORD MOTOR CO	14.20	14.23
FREESEAS	2.40	2.44
GENERAL DYNAMI	71.68	71.80
GENERAL ELEC C	19.17	19.13
GENL MARITIME	1.73	1.60
H J HEINZ CO	53.78	53.72
HALLIBURTON CO	50.28	49.03
HARTFORD FINL	25.91	25.64
HEWLETT-PACKAR	36.45	36.62
HOME DEPOT INC	35.13	35.40
HONEYWELL INTL	58.01	57.53
INTEL CORP	22.19	22.00
INTL BUS MACHI	166.87	166.56
INTL PAPER CO	30.33	30.20
JOHNSON JOHNSO	66.70	66.48
JPMORGAN CHASE	41.46	41.76
LAZARD	37.40	37.23
LIMITED BRANDS	37.72	38.71
MCDONALD'S COR	80.88	80.98
MERCK & CO	36.18	36.25
MICROSOFT CP	24.20	24.43
MORGAN STANLEY	23.00	23.13
NATL SEMICONDU	24.60	24.56
NORFOLK SOUTHE	71.69	70.79
ORACLE CORP	32.55	32.88
PEPSICO INC	69.61	70.29
PFIZER INC	21.05	21.04
PROCTER & GAMB	66.09	66.40
RADIOSHACK	14.68	15.13
RAYTHEON CO	48.92	49.26
ROCKWELL AUTOM	83.16	81.00
SARA LEE CORP	19.09	19.27
SCHLUMBERGER L	84.32	83.19
SOUTHERN	39.61	39.68
STEALTHGAS	4.97	4.90
TEXAS INSTRUME	34.29	33.95
THE AES CORP	12.57	12.74
TSAKOS ENERGY	10.26	10.06
TYCO INTL	47.40	47.26
UNISYS CORP	26.99	27.17
UNITED TECH CP	84.22	84.30
US BANCORP	24.77	24.70
VERIZON COMMS	36.28	36.27
VIACOM CL B	50.48	50.63
WAL-MART STORE	53.57	54.30
WALT DISNEY CO	40.32	40.40
WELLS FARGO &	26.99	26.94

London/Λονδίνο

(Σε πένες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3i GROUP	284.51	286.10
ADMIRAL GROUP	1693.07	1692.00
AGGREKO	1878.14	1865.00
ANGLO AMERICAN	2970.39	3016.50
ANTOFAGASTA	1275.52	1309.00
ARM HOLDINGS	564.60	571.50
ASSOC.BR.FOODS	1078.04	1081.00
ASTRAZENECA	3142.00	3185.00
AVIVA	429.72	432.10
B SKY B	829.53	830.00
BAE SYSTEMS	327.03	329.50
BARCLAYS	268.06	269.65
BG GROUP	1341.25	1363.00
BHP BILLITON	2342.52	2392.00
BP	459.42	466.15
BR LAND CO	584.52	593.00
BRIT AM TOBACC	2720.94	2733.00
BRITISH AIRWAY	276.46	282.50
BT GROUP	200.27	201.70
BURBERRY GRP	1311.05	1307.00
BUNZL	755.50	764.50
CAIRN ENERGY	429.02	437.20
CAPITA GROUP	738.42	724.00
CARNIVAL	2398.10	2411.00
CENTRICA	315.58	316.70
COMPASS GROUP	592.57	591.00
DAILY MAIL TST	451.09	448.80
DIAGEO	1298.24	1296.00
DOLPHIN CAP IN	37.25	37.00
ENTERPRISE INN	79.50	79.35
GLAXOSMITHKLIN	1296.50	1307.00
HAMMERSON	475.98	486.30
HAYS	109.15	108.70
HSBC HOLDINGS	630.35	631.80
IMPERIAL TOBAC	2180.78	2184.00
INTERCONT HOTE	1254.68	1278.00
INTL POWER	318.11	318.00
ITV	70.00	70.10
JOHNSON MATTHE	2024.20	2081.00
KAZAKHMYS	1277.05	1275.00
KINGFISHER	278.61	282.10
LAND SECS GROU	833.78	837.00
LEGAL & GENERA	115.27	116.60
LLOYDS BNK GRP	49.47	50.01
MAN GROUP	252.09	254.30
MARKS & SP.	381.73	386.40
MORRISON SUPMK	301.32	301.80
NATIONAL GRID	596.00	596.00
NEXT	2240.09	2268.00
OLD MUTUAL	129.00	129.50
PARTYGAMING	193.40	191.50
PEARSON	1130.68	1126.00
PORVAIR	117.50	117.50
PRUDENTIAL	720.10	724.50
RECKIT BNCSR G	3401.82	3419.00
REED ELSEVIER	549.12	549.00
RENTOKIL INITI	97.65	97.30
REXAM PLC	390.16	395.20
RIO TINTO	4154.63	4255.00
ROLLS ROYCE PL	623.07	627.50
RSA INSRANCE G	136.27	136.80
ROYAL BANK SCO	41.75	41.85
ROYAL DTCH SHL	2132.93	2158.50
SABMILLER	2230.62	2243.00
SAGE GROUP	285.85	285.00
SAINSBURY(J)	339.94	341.90
SCHRODERS	1600.54	1633.00
SCHRODERS NV	1329.98	1359.00
SCOT & STH ENR	1388.04	1380.00
SEVERN TRENT	1501.30	1505.00
SHIRE	1919.08	1927.00
SMITH&NEPHEW	674.79	679.50
SMITHS GROUP	1223.30	1222.00
STANDRD CHART	1588.27	1605.50
TATE & LYLE	641.02	651.50
TESCO	415.67	418.50
UNILEVER	1967.29	1980.00
UNITED UTIL GR	615.51	618.00
UTD BUSINESS M	568.47	577.00
VODAFONE GROUP	161.05	161.55
WHITBREAD	1572.06	1587.00
WILLIAM HILL	213.25	214.70
WOLSELEY	1968.67	2021.00
WPP PLC	735.16	738.00
XSTRATA	1386.23	1420.00
YELL GROUP	6.11	6.20

Zurich /Zupixn

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABB LTD N	22.56	22.89
ADECCO N	56.30	58.05
BALOISE HLD N	89.65	89.90
CLARIANT N	18.59	18.74
CS GROUP AG	36.30	36.62
GIVAUDAN N	934.50	939.50
HOLCIM N	67.05	67.90
INTERSHOP I	315.00	316.50
JULIUS BAER N	36.67	37.36
LONZA GRP AG N	73.05	73.70
NESTLE SA	54.65	54.75
NOVARTIS N	54.05	55.00
RICHEMONT I	55.10	55.60
ROCHE HOLDING	148.40	150.00
SGS N	1666.00	1690.00
SWATCH GROUP I	421.90	424.30
SWISS LIFE HLD	141.20	142.30
SWISS REINSUR	50.25	50.80
SWISSCOM N	390.10	392.40
SYNGENTA N	291.70	294.60
SYNTHES	148.70	148.50
UBS AG N	16.38	16.34
ZURICH FINN	225.40	228.10

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ADIDAS N	46.81	47.22
ALLIANZ SE	93.19	94.66
BASF SE	44.61	44.84
BAY MOT WERKE	60.32	60.51
BAYER N AG	55.13	55.77
BEIERSDORF	45.13	45.56
COMMERZBANK	3.10	3.12
DAIMLER AG N	47.33	48.00
DEUTSCHE BANK	40.40	40.96
DEUTSCHE POST	12.80	12.90
DT BOERSE N	54.03	54.25
DT TELEKOM N	10.11	10.21
DT LUFTHANSA A	14.75	14.93
E.ON AG NA	19.07	19.28
FRESENIUS MEDI	49.50	50.18
HENKEL AG&CO V	48.04	48.71
HEIDELBERGCEME	47.25	47.25
K+S AG	53.53	53.98
INFINEON TECH	7.83	7.95
LINDE	114.35	116.32
MAN SE	95.88	96.00
METRO AG	45.60	45.78
MLP	6.73	6.85
MUENCH. RUECK	104.30	105.55
RWE AG	39.43	40.11
SAP AG	41.92	42.70
SIEMENS N	90.12	90.85
THYSSEN KRUPP	31.96	32.51
TUI N	7.73	7.72
VOLKSWAGEN AG	116.51	117.79

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	4.65	4.76
AHOLD KON	9.72	9.79
AKZO NOBEL	48.68	49.50
AIR FRANCE	11.28	11.56
ARCELORMITTAL	22.21	22.77
ASML HOLDING	26.51	27.01
BAM GROEP KON	4.61	4.64
BOSKALIS WESTM	32.60	32.50
CORIO	47.02	47.51
FUGRO	53.75	54.54
HEINEKEN	41.41	41.80
ING GROEP	8.12	8.19
KONINKLIJKE DS	45.78	46.70
KPN KON	10.10	10.19
PHILIPS KON	18.71	19.05
R.DUTCH SHELL	24.06	24.53
RANDSTAD	33.68	33.69
REED ELSEVIER	9.17	9.25
SBM OFFSHORE	17.58	17.88

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA	1.18	1.17
ATLANTIA	16.28	16.40
AZIMUT HLDG	7.36	7.45
BANCO POPOLARE	1.74	1.74
BULGARI	12.15	12.15
CIR-COMP	1.71	1.72
ENEL	4.75	4.73
EXOR	22.85	23.05
ENI	16.21	16.49
FINMECCANICA	8.47	8.51
GENERALI ASS	14.96	15.00
GEOX	4.43	4.40
IMPREGILO	2.22	2.21
INTESA SANPAOL	1.75	1.72
LUXOTTICA	21.92	22.16
MEDIASET	3.55	3.59
MEDIOBANCA	7.62	7.62
MEDIOLANUM	3.54	3.57
PIRELLI & C	6.75	6.90
PARMALAT	2.58	2.58
RCS MEDIAGROUP	1.20	1.20
PRYSMIAN	14.46	14.56
SNAM RETE GAS	4.11	4.10
STMICROELEC.N.	7.47	7.69
TELECOM ITALIA	0.98	0.98
TENARIS	16.73	16.74
TERNA	3.39	3.39
UNICREDIT	1.54	1.54

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO	942	947
ASAHI BREWERIE	1565	1589
ASAHI KASEI	532	535
ASTELLAS PHARM	3085	3115
BANK OF YOKOHA	385	396
BRIDGESTONE CO	1793	1827
CANON INC	3885	3925
CASIO COMPUTER	581	591
CITIZEN HOLDIN	448	458
CLARION	131	133
CREDIT SAISON	1230	1216
DAIWA SEC GROU	339	336
FUJI HEAVY IND	584	605
FUJIFILM HOLDI	2339	2356
FUJITSU LTD	426	428
HINO MOTORS	437	441
HITACHI	463	473
HONDA MOTOR	3045	3120
IHI	197	203
ISUZU MOTORS	365	371
JPN STEEL WORK	587	594
KAWASAKI HVY I	296	302
KEIO	432	437
KOBE STEEL	171	174
KONICA MINOLTA	663	678
JTEKT	1068	1082
MITSUB UFJ FG	374	380
MITSUBISHI COR	2016	2062
MITSUBISHI ELE	901	920
MITSUBISHI MOT	94	96
NEC CORPORATIO	166	170
NIKON CORP	1873	1915
NIPPON EXPRESS	310	317
NISSAN MOTOR C	781	807
NOMURA HOLDING	406	408
NTT	3805	3835
OBAYASHI CORP	351	351
ODAKYU ELEC RA	625	631
OSAKA GAS	286	285
PIONEER	351	358
RICOH CO LTD	863	888
SANYO ELECTRIC	0	116
SECOM	3740	3780
SEVEN & I HLDG	2155	2186
SHARP CORP	737	747
SHIMIZU CORP	340	345
SHISEIDO	1387	1387
SONY CORP	2142	2180
SUMITOMO CORP	1065	1085
SUZUKI MOTOR	1729	1767
TAISEI CORP	187	185
TDK CORPORATIO	4200	4305
TOBU RAILWAY	309	307
TOKYO DOME COR	162	165
TOKYO ELEC PWR	305	299
TOKYO ELECTRON	4415	4570
TOKYO GAS	345	342
TOPY INDS LTD	202	210
TORAY INDUSTRI	599	614
TOSHIBA CORP	412	423
TOYOBO	115	117
TOYOTA MOTOR C	3270	3380
YAMAHA CORP	904	913
YAMATO HOLDING	1217	1223

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR	30.14	30.83
AIR LIQUIDE	93.09	95.25
ALSTOM	41.63	42.75
AXA	14.67	15.06
BNP PARIBAS	52.41	53.80
BOUYGUES	31.41	31.80
CAP GEMINI	38.71	39.83
CARREFOUR	30.24	30.43
CASINO GUICHAR	71.79	72.06
CREDIT AGRICOL	10.36	10.53
DANONE	50.27	50.76
DASSAULT SYSTE	57.99	58.53
EADS	21.39	22.13
EDF	26.99	27.36
ESSILOR INTERN	55.11	56.01
FRANCE TELECOM	15.42	15.66
L OREAL	85.80	86.67
L.V.M.H.	118.15	120.10
LAFARGE	45.80	47.11
LAGARDERE S.C.	27.79	28.41
MICHELIN	62.98	64.33
PERNOD RICARD	68.70	69.57
PEUGEOT	27.60	29.17
PPR	118.15	120.55
PUBLICIS GROUP	37.65	38.05
RENAULT	37.90	39.09
SAINT-GOBAIN	44.70	45.63
SANOFI	53.20	54.00
SCHNEIDER ELEC	111.50	113.20
SOCIETE GENERA	40.20	40.53
SODEXO	53.04	53.55
STMICROELECTRO	7.45	7.70
TF1	12.43	12.54
THALES	28.95	29.08
TOTAL	38.64	39.58
VEOLIA ENVIRON	20.45	20.88

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS	15.94	15.85
ACCIONA SA	74.63	75.03
ACERINOX	13.06	13.21
ADOLFO DOMINGU	8.20	8.21
AGUAS BARNA A	0.00	19.77
AMPER	4.00	4.04
ANTENA 3 DE TV	5.73	5.55
BANESTO	5.88	5.90
BBVA	7.93	7.96
BCO DE SABADEL	2.91	2.94
BEFESA	23.58	23.57
BK PASTOR	3.03	3.05
BK POPULAR	3.95	4.02
BODEGAS RIOJAN	6.45	6.46
CAMPOFRIO FOOD	9.16	9.10
CAT OCCIDENTE	17.07	17.05
CIE AUTOMOTIVE	6.27	6.13
CONS AUX FERR	397.85	400.00
DINAMIA CAP PR	7.83	7.73
DURO FELGUERA	6.07	6.03
EADS	21.45	22.22
ELECNOR	11.02	11.05
ENAGAS	16.14	16.21
ENDESA	23.10	23.38
ERCROS	1.04	1.03
FUNESPANA	7.08	7.08
GAMESA	6.38	6.52
GAS NATURAL	13.06	13.12
IBERIA LIN AER	0.00	3.42
IBERPAPEL	15.97	15.98
INDO INTL	0.60	0.60
INMOB COLONIAL	0.06	0.06
JAZZTEL	4.53	4.60
MAPFRE	2.62	2.64
METROVACESA	5.60	5.49
MIQUEL Y COSTA	22.25	22.36
NATRA	1.45	1.49
NH HOTELES	5.44	5.57
PAP Y CART EUR	3.99	4.00
PESCANOVA	29.25	29.41
PRISA	1.71	1.69
RED ELECTR COR	41.60	41.90
SACYR-VALLE	7.33	7.45
BANCO SANTANDE	8.03	8.09
SEDA BARCELONA	0.09	0.09

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

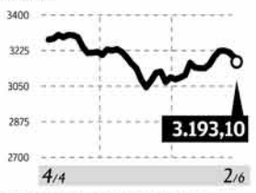

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζ (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι

ΩΡΑ: 21.14

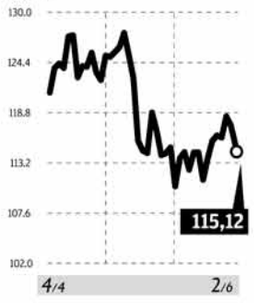

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot

ΩΡΑ: 21.14

Ζάχαρη/ Sugar

Λονδίνο 2/6/2011 (σε δισ. δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Αύγουστος '11	687,10	664,60
Οκτώβριος '11	629,50	615,30

Ν. Υόρκη 2/6/2011 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	23,29	22,46
Οκτώβριος '11	23,14	22,36

Καφές/Coffee

Λονδίνο 2/6/2011 (σε δισ. δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	2.456	2.562
Σεπτέμβριος '11	2.500	2.595

Ν. Υόρκη 2/6/2011 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	256,55	255,95
Σεπτέμβριος '11	260,25	259,30

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 2/6/2011 (σε σεντς/μπουσέλ) (70kl)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	770	759
Σεπτέμβριος '11	820	809

Λονδίνο 2/6/2011 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	191,20	193,00
Νοέμβριος '11	188,00	189,50

Καλαμπόκι/ Corn

Σικάγο 2/6//2011 (σε σεντς/μπουσέλ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	191	192
Νοέμβριος '11	191,50	187,65

Βρώμη/Oats

Σικάγο 2/6/2011 (σε σεντς/μπουσέλ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	389	383
Σεπτέμβριος '11	389	392

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 2/6/2011 (σε σεντς/μπουσέλ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούνιος '11	612	611
Σεπτέμβριος '11	609	608

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Νέα Υόρκη 2/6/2011 (σε σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	183,85	182
Σεπτέμβριος '11	179,20	177,75

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 2/6/2011 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	164',95	160,97
Οκτώβριος '11	150,15	149,75

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 2/6/2011 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	1.803	1.814
Σεπτέμβριος '11	1.820	1.837

Ν. Υόρκη 2/6/2011 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	2.922	2.945
Σεπτέμβριος '11	2.937	2.960

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 2/6/2011 (σε σέντς το kg)

	κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 2/6/2011 (σε πένες το kg)

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 2/6/2011 (σε lots το kg)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος '11	26055,00	26050,00
Σεπτέμβριος '11	26205,00	26200,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 2/6/2011 (σε δολ./βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT	115,87	117,34
Ιούλιος '11	114,66	114,53

Νέα Υόρκη 2/6/2011
(σε δολ./βαρέλι, FOB), 15.00 GMT

LIGHT CRUDE, 2011

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούλιος	99,32	100,29
Αύγουστος	99,89	100,86
Σεπτέμβριος	99,89	100,86
Οκτώβριος	100,81	101,72
Νοέμβριος	101,49	102,28
Δεκέμβριος	101,49	102,28
Ιανουάριος (2012)	101,89	102,46

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ
BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		**Πλατίνα/Platinum** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.525,74	SPOT	1.809,25
Προηγούμενο	1.540,20	Προηγούμενο	1.814,25
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	3.591,00	SPOT	767,2
Προηγούμενο	3.679,00	Προηγούμενο	765,9

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		**Αλουμίνιο/Aluminium**	
Μετρητοίς	9.037,00	Μετρητοίς	2.631,00
3 Μηνών	9.050,00	3 Μηνών	2.653,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.484,00	Μετρητοίς	22.950,00
3 Μηνών	2.476,00	3 Μηνών	2.303,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.225,50	Μετρητοίς	27.350,00
3 Μηνών	2.245,00	3 Μηνών	2.744,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	16,000
Arsenic a LB	0,75
Bismuth a LB	10,80
Cadmium (99,99%) a LB	1,70
Chrome Fe HC a LB	1,20
Cobalt (99,8%) a LB	18,50
Indium a kilo	785
Indium a troy ounce	1.030
Magnesium (99,9%) a tonne	3.200
Maganese Elect (99,7%) a tonne	3.200
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	16,50
Rhodium a troy ounce	2.200
Ruthenium a troy ounce	160
Selenium a LB	71
Silicon metal lumps a tonne	2.300
Tantalite a LB	120

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

Βήμα ταχύ για την πολεοδομική αμνηστία

Χιλιάδες είναι οι υποθέσεις που θα βρεθούν ενώπιον των αρμοδίων οργάνων για την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Σε έναν αγώνα δρόμου έχουν επιδοθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να υλοποιηθεί ομαλά η νέα πολεοδομική νομοθεσία που φιλοδοξεί να βάλει τέλος στην αβεβαιότητα χιλιάδων ιδιοκτήτων ακινήτων οι οποίοι δεν έχουν στα χέρια τους τίτλους ιδιοκτησίας.

Ο ίδιος ο υπουργός, Νεοκλής Συλικιώτης, εκτιμά σε μερικές χιλιάδες τους εκκρεμούντες τίτλους ιδιοκτησίας. Η άρση του προβλήματος αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις και στην προσέλκυση αγοραστών από το εξωτερικό, καθώς οι υφιστάμενες διαδικασίες καθυστερούν στην έκδοση τίτλου ιδιοκτησίας, εάν υπάρχουν εκκρεμότητες (μικρές και μεγάλες) και αποτρέπουν την ολοκλήρωση των συναλλαγών.

Για να μην υπάρξουν δυσλειτουργίες από τον μεγάλο όγκο εργασιών, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προχωρήσει σε έναν κύκλο ενημερωτικών επαφών με τις οικοδομικές αρχές των δήμων και των επαρχιακών διοικήσεων. Μάλιστα οι οικοδομικές αρχές προτρέπονται να προχωρήσουν το ταχύτερο δυνατόν στην εφαρμογή του νόμου, εκδίδοντας τίτλους ιδιοκτησίας για τις υποθέσεις που έχουν κατατεθεί φάκελοι και εκκρεμεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Ο υπουργός Εσωτερικών, μιλώντας σε ενημερωτική εκδήλωση που οργάνωσε ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων, ανέφερε ότι μόνο στη Λευκωσία μπορούν να εκδοθούν άμεσα 2.500 τίτλοι ιδιοκτησίας και μόνο με πρωτοβουλία των οικοδομικών αρχών αυτεπάγγελτα, χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ο ιδιοκτήτης.

Ειδικότερα, σύμφωνα πάντοτε με τον υπουργό, οι οικοδομικές αρχές έχουν τη δυνατότητα άμεσης εφαρμογής της νομοθεσίας, δεδομένου ότι εκκρεμούν ενώπιόν τους αιτήσεις για έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης για πολυάριθμες οικοδομές ή διαχωρισμούς οικοπέδων που παρουσιάζουν ορισμένες παρατυπίες, σε σύγκριση με τις άδειες οικοδομής που είχαν εξασφαλίσει.

Μπορούν να υπερβούν άμεσα τα εμπόδια που δημιουργούνταν από τη νομοθεσία που εφάρμοζαν μέχρι πρόσφατα και να προχωρήσουν στην έκδοση των πιστοποιητικών έγκρισης με σημειώσεις ή στην έκδοση πιστοποιητικού μη εξουσιοδοτημένων εργασιών και να αποστείλουν τα πιστοποιητικά αυτά άμεσα και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη πρωτοβουλία από τον αιτητή ή από τρίτο πρόσωπο στον οικείο επαρχιακό κτηματολογικό λειτουργό για τις δικές του κατάλληλες ενέργειες.

Αν ο τίτλος δεν είναι καθαρός, δηλαδή έχει σημειώσεις για παρατυπίες ή άλλες εκκρεμότητες, τότε ο ιδιοκτήτης μπορεί να προσφύγει στην επιτροπή που προβλέπει ο νόμος. «Οφείλουμε να αξιοποιήσουμε τις νέες δυνατότητες. Για να συμβεί αυτό, όλοι όσοι συμμετέχουν με διάφορους διακριτούς ρόλους και αποστολές στις διαδικασίες αδειοδότησης αναπτύξεων και έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας οφείλουν να συμπεριφερθούν με αίσθημα ευθύνης, σοβαρότητα και συνέπεια προς όφελος του πολίτη και αιτητή. Πιστεύω πως όλοι πρέπει να εγκύψουν με προσοχή και επαγγελματική αρτιότητα στην προετοιμασία και στην τεκμηρίωση των αιτήσεων που θα υποβληθούν, ώστε να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η διαδικασία που προνοείται στη νομοθεσία και η έκδοση αποφάσεων από τις αρμόδιες επαρχιακές επιτροπές», σημείωσε ο κ. Συλικιώτης.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η 7η Οκτωβρίου είναι η τελευταία ημέρα υποβολής Δήλωσης Πρόθεσης από τους ενδιαφερόμενους

Ταυτόχρονα, επιτροπή όπου συμμετέχουν η Ένωση Δήμων, το ΕΤΕΚ και οι Επαρχιακές Διοικήσεις συνεχίζει το έργο της, ώστε να προετοιμάσει έντυπα, τυποποιημένα έγγραφα και όποιο άλλο υποστηρικτικό υλικό, για να διατεθεί σε όλες τις αρχές που συμμετέχουν στις διαδικασίες. Προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών ορίστηκε το πρόσωπο στο οποίο κάθε αρμόδια αρχή μπορεί να απευθύνει ερωτήσεις και από το οποίο μπορεί να ζητά διευκρινίσεις, όταν χρειάζεται.

Οι απαντήσεις θα κοινοποιούνται σε όλες τις εμπλεκόμενες αρχές και στο ΕΤΕΚ, ώστε να είναι όλοι ενήμεροι. Σε περίπτωση που αυτό κριθεί δικαιολογημένο, ο υπουργός Εσωτερικών δήλωσε την ετοιμότητά του να απευθυνθεί εκ νέου στη Βουλή των Αντιπροσώπων για συμπληρώσεις ή προσαρμογές των νομοθεσιών.

Στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως έχουν αναρτηθεί όλα τα σχετικά έγγραφα και οι νομοθεσίες. Στις ιστοσελίδες αυτές υπάρχει και ένα εκτενές ενημερωτικό δελτίο, στο οποίο συνοψίζονται με κατανοητή διατύπωση οι σημαντικότερες πρόνοιες των νομοθεσιών και είμαι βέβαιος πως αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να διαβαστεί από όλους. Όλα αυτά έχουν αποσταλεί στην Ένωση Δήμων Κύπρου, στο ΕΤΕΚ και σε όλους τους δήμους και στις Πολεοδομικές Αρχές, όπως και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη, ώστε να διατίθενται ελεύθερα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Τέλος, για την ενημέρωση του πολίτη θα εκτυπωθεί ένα ενημερωτικό δελτίο, το οποίο θα αποσταλεί ταχυδρομικά σε όλα τα νοικοκυριά στην Κύπρο. Μαζί με το ενημερωτικό δελτίο θα επισυνάπτεται και το έντυπο «Δήλωση Πρόθεσης», έτσι ώστε να διευκολύνεται ο πολίτης να δράσει έγκαιρα.

Οι ημερομηνίες

Η Δήλωση Πρόθεσης αποτελεί το πιο σημαντικό έγγραφο της όλης διαδικασίας. Ο νόμος καθορίζει εξάμηνη προθεσμία από τη δημοσίευσή του στις 8 Απριλίου 2011, δηλαδή μέχρι τις 8 Οκτωβρίου, για την υποβολή Δήλωσης Πρόθεσης από ιδιοκτήτες υφιστάμενων οικοδομών με παρατυπίες. Δήλωση μπορούν να υποβάλουν και αγοραστές μονάδων (παραθεριστικές κατοικίες ή διαμερίσματα) σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης δεν είναι πρόθυμος να το πράξει.

Η δήλωση είναι απλή, περιέχει γενικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να διαπιστωθεί πως οι παρατυπίες σε οικοδομή πράγματι υπάρχουν κατά την πιο πάνω ημερομηνία και υποβάλλεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Αυτό βεβαιώνεται με ένορκη δήλωση προσοντούχου προσώπου, μέλους του ΕΤΕΚ.

Όσοι δεν υποβάλουν τη δήλωση εντός της προθεσμίας αυτής, δεν θα έχουν δικαίωμα να αξιοποιήσουν τις πρόνοιες αυτής της νομοθεσίας. Εξαιρούνται μόνο όσοι αντί της Δήλωσης Πρόθεσης υποβάλουν μέσα στην εξάμηνη προθεσμία κατευθείαν την αίτηση για χορήγηση πολεοδομικής άδειας και όσοι έχουν υποβάλει σε Οικοδομική Αρχή αίτηση για πιστοποιητικό έγκρισης και δεν έχουν ενημερωθεί για την απόφαση της αρχής. Υπογραμμίζεται πως η υποβολή της Δήλωσης Πρόθεσης δεν πρέπει να συγχύζεται με την αίτηση για πολεοδομική άδεια, η οποία είναι πάντοτε απαραίτητη.

Επίσης, καθορίζεται προθεσμία τριών ετών, που λήγει στις 7 Απριλίου 2014, για την υποβολή αίτησης για αξιοποίηση των προνοιών της νομοθεσίας, μόνο σε περίπτωση που έχει υποβληθεί έγκαιρα η Δήλωση Πρόθεσης.

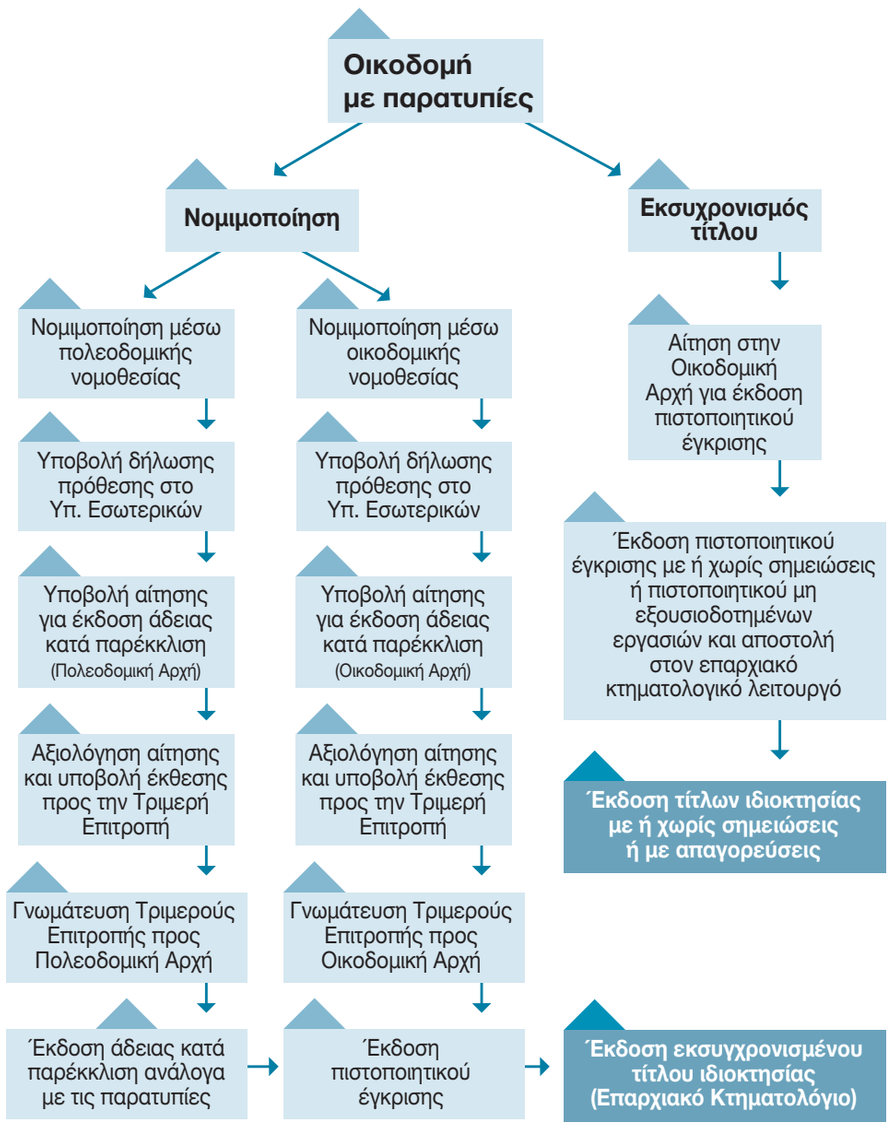

Η νομιμοποίηση

Κάθε υπέρβαση του αδειοδοτημένου εμβαδού οικοδομής ή μονάδας σε οικοδομή (π.χ. διαμερίσματος ή παραθεριστικής κατοικίας) θα αντισταθμίζεται με την καταβολή από τον ιδιοκτήτη ή τον αγοραστή της ποσού ίσου με την αγοραία αξία της υπέρβασης εμβαδού. Οι αξίες αυτές θα καθορίζονται με βάση γενικές κατά περιοχή εκτιμήσεις του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, οι οποίες θα δημοσιευθούν με διάταγμα του υπουργού Εσωτερικών, θα υπολογίζονται από τον ίδιο τον αιτητή και θα ελέγχονται από την επιτροπή. Επίσης, είναι δυνατόν η αξία αυτή να αντισταθμισθεί με μεταφορά συντελεστή δόμησης από διατηρητέες οικοδομές ή από άλλη ιδιοκτησία που θα παραχωρείται στο Δημόσιο.

Ως κίνητρο για την ταχύτερη υποβολή αίτησης καθορίζεται στον νόμο έκπτωση 20% του καθοριζόμενου αντισταθμίσματος για αιτήσεις που θα υποβληθούν κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της νομοθεσίας και έκπτωση 10% του αντισταθμίσματος για αιτήσεις που θα υποβληθούν κατά τον δεύτερο χρόνο. Δεν θα υπάρχει έκπτωση για αιτήσεις που υποβάλλονται κατά τον τρίτο χρόνο εφαρμογής της νομοθεσίας.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Όλοι στην Ευρώπη πωλούν δημόσια ακίνητα

Στρατηγική επιλογή για πολλές ευρωπαϊκές χώρες η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας ώστε να μειώσουν τα ελλείμματά τους

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Μπορεί η αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας να βρίσκεται πλέον στο επίκεντρο του οικονομικού επιτελείου της ελληνικής κυβέρνησης, στο πλαίσιο της προσπάθειας άντλησης υψηλότερων εσόδων και μείωσης του ελλείμματος, ωστόσο, όπως προκύπτει, η προσπάθεια αυτή μόνο εύκολη δεν προμηνύεται, χωρίς να λαμβάνονται καν υπόψη οι εγγενείς αδυναμίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι δημόσιες υπηρεσίες. Σύμφωνα με έκθεση της CBRE (CB Richard Ellis), οι περισσότερες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην πώληση δημόσιων ακινήτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων περικοπής του δημόσιου χρέους που εφαρμόζουν. Κατά το 2010, υπολογίζεται ότι στην Ευρώπη πωλήθηκαν κρατικά ακίνητα αξίας 1,1 δισ. ευρώ, ποσό που αν και ήταν κατά πολύ υψηλότερο του προηγούμενου έτους, εν τούτοις αποτέλεσε μόλις το 7,5% των συνολικών πωλήσεων από ιδιοκτήτες ακινήτων.

Το αντίστοιχο ποσοστό το 2006 και το 2007 είχε διαμορφωθεί σε 15%. Όπως προκύπτει, το επενδυτικό ενδιαφέρον για τα δημόσια ακίνητα είναι εντονότερο γι' αυτά που ακόμα έχουν λειτουργική χρήση και χρήστες/ενοικιαστές, παρά για ακίνητα που περισσεύουν στη δημόσια διοίκηση και βρίσκονται σε δευτερεύουσες τοποθεσίες. Έτσι, η σημερινή κατάσταση στην αγορά εμφανίζει σημαντικότατες αποκλίσεις από χώρα σε χώρα. Για παράδειγμα, σε χώρες όπου τα δημοσιονομικά προβλήματα είναι μικρότερα, όπως π.χ. στη Δανία και τη Γερμανία, η πώληση δημόσιων ακινήτων δεν αποτελεί προτεραιότητα. Στον αντίποδα, η Μεγ. Βρετανία έχει εκπονήσει ένα σχέδιο που προβλέπει την ετήσια αποταμίευση ποσών της τάξεως των 5,7 δισ. ευρώ από τη διαχείριση των δημόσιων ακινήτων, ενώ έως το 2020 ο αναθεωρημένος, βάσει του τελευταίου προϋπολογισμού, στόχος είναι η εξοικονόμηση τουλάχιστον 35 δισ. στερλινών (περίπου 40 δισ. ευρώ) από την πώληση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας. Ωστόσο, πολιτικής φύσεως εμπόδια επίσης παρεμβαίνουν στην πώληση δημόσιων ακινήτων, σημειώνει η CBRE.

Για παράδειγμα, το σχέδιο που εκπόνησε η κυβέρνηση του Βελγίου για την περίοδο 2001-2006, που προέβλεπε την πώληση αρκετών ακινήτων, συνάντησε την έντονη αντίδραση της αντιπολίτευσης και της κοινής γνώμης, και δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Αντίστοιχα, στην Πολωνία συναντά κανείς προβλήματα αντίστοιχα με της Ελλάδας, καθώς πολλοί πολίτες προχωρούν σε αντιπαράθεση με το Δημόσιο, αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς αρκετών ακινήτων. Πιο δραστήρια εμφανίζεται, τέλος, η Γαλλία, καθώς η κυβέρνηση πούλησε ακίνητα 1,7 δισ. ευρώ την περίοδο 2007-2009, ενώ σήμερα ελέγχει ακίνητα αξίας 60 δισ. ευρώ.

Τα ακίνητα της Άμυνας

Μετά χρόνια απραξίας, το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ένας από τους σημαντικούς ιδιοκτήτες δημόσιων ακινήτων στην Ελλάδα και σε πολλές περιπτώσεις ακινήτων-φιλέτων, φαίνεται πως κινείται προς την κατεύθυνση της άντλησης πρόσθετων εσόδων από την παραχώρηση ακινήτων προς εκμετάλλευση. μέρος των ακινήτων θα ενταχθεί και στο πρόγραμμα για την ευρύτερη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου, ώστε να επωφεληθεί και της σχετικής νομοθεσίας που θα ισχύσει. Οι εν λόγω νομοθετικές πρωτοβουλίες αναμένεται, βάσει του σημερινού χρονοδιαγράμματος που έχει εκπονήσει το υπ. Οικονομικών, να αναληφθούν εντός του καλοκαιριού, με στόχο να έχουν ψηφιστεί έως τα τέλη Σεπτεμβρίου. Πρόκειται για νομοθετήματα που θα ρυθμίζουν ζητήματα όπως χρήσεις γης και συντελεστές δόμησης.

Συνολικά, πρόκειται για εκτάσεις 254.000 στρεμμάτων, χωρίς όμως να είναι γνωστή η αξία τους, μιας και δεν έχει γίνει καμία αποτίμηση από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών. Ωστόσο, αν υπολογίσει κανείς ότι σε πολλές περιπτώσεις πρόκειται για εκτάσεις που βρίσκονται εντός του οικοδομικού ιστού πολλών πόλεων της χώρας, η αξία σίγουρα μόνο αμελητέα δεν είναι.

Το υπουργείο Εθνικής Άμυνας είχε και στο παρελθόν εκπονήσει σχετικές μελέτες, οι οποίες όμως μέχρι σήμερα έχουν, στον μεγαλύτερο βαθμό, παραμείνει στα συρτάρια του εκάστοτε υπουργού, είτε για λόγους πολιτικών σκοπιμοτήτων είτε λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης. Σήμερα, με την άμεση ανάγκη που υπάρχει για άντληση πρόσθετων κεφαλαίων και εσόδων για την κάλυψη των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού, επιστρατεύονται και τα στρατόπεδα στην προσπάθεια αυτή.

ΑΠΕ

Το ελληνικό υπουργείο Εθνικής Αμυνας, ένας από τους σημαντικούς ιδιοκτήτες δημόσιων ακινήτων στην Ελλάδα, κινείται προς την κατεύθυνση της άντλησης πρόσθετων εσόδων από την παραχώρηση ακινήτων προς εκμετάλλευση.

Η αξιοποίηση των ακινήτων αυτών μόνο εύκολη υπόθεση δεν είναι. Οπως και τα υπόλοιπα ακίνητα του Δημοσίου, έτσι και οι εκτάσεις του υπουργείου, συχνά αποτελούν αντικείμενο διεκδίκησης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και τον ίδιο τον Στρατό (για την κατασκευή κατοικιών για τους στρατιωτικούς). Σε πολλές περιπτώσεις επίσης υπάρχουν προβλήματα καταπάτησης, το ιδιοκτησιακό καθεστώς είναι θολό, ενώ ζήτημα τίθεται και όσον αφορά τη συναρμοδιότητα πολλών και διαφορετικών φορέων του Δημοσίου, χωρίς μάλιστα να γίνεται λόγος για τον τρόπο αξιοποίησης, που επίσης αποτελεί αντικείμενο αντεγκλήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, το αρμόδιο υπουργείο σχεδιάζει με την αρωγή του συμβούλου την καταγραφή και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου ακινήτων του ΥΠΕΘΑ και των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο σύμβουλος θα υποβάλει και προτάσεις για μορφές αξιοποίησης ακινήτων «που δεν καλύπτουν στρατιωτικές χρήσεις ή δεν θα παραχωρηθούν δωρεάν κατά χρήση σε ΟΤΑ για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών».

Το στρατιωτικό χαρτοφυλάκιο ακινήτων βαίνει αυξανόμενο, καθώς πολλά Κέντρα Εκπαίδευσης πρόκειται να κλείσουν, όπως αυτά στην Καλαμάτα, το Μεσολόγγι, τα Ιωάννινα, την Ξάνθη και το Αργος Ορεστικό, από τη διακοπή λειτουργίας των οποίων υπολογίζεται ότι θα εξοικονομηθούν 25 εκατ. ευρώ ετησίως. Μεταξύ των εκτάσεων-φιλέτων του Στρατού συγκαταλέγονται το στρατόπεδο «ΠΛΕΣΣΑ» στη λεωφόρο Μεσογείων και το στρατόπεδο «ΒΕΛΙΣΣΑ-ΡΙΟΥ» στην είσοδο των Ιωαννίνων. Τα ακίνητα που διαχειρίζεται ο Στρατός Ξηράς στην Αττική ανέρχονται σε 80, μαζί με το πρώην στρατόπεδο «ΛΙΟΣΗ». Από αυτά, τα 4 είναι κενά στρατόπεδα και συγκεκριμένα το στρ/δο «ΡΟΚΚΑ», στον Δήμο Μάνδρας, το στρ/δο «ΦΑΝΑΡΙΩΤΟΥ», στον Δήμο Νέας Περάμου, το στρ/δο «ΒΑΡΣΟΠΟΥΛΟΥ», στον Δήμο Μαραθώνα και το πρώην στρ/δο «ΛΙΟΣΗ», στον Δήμο Ανω Λιοσίων. Σημειωτέον ότι ανάλογη απόπειρα αξιοποίησης των ακινήτων του Στρατού είχε πραγματοποιηθεί και το 2006, ωστόσο το νομοσχέδιο που είχε προετοιμάσει η τότε ηγεσία του υπουργείου παρέμεινε κενό γράμμα, χωρίς να γίνει γνωστός ο λόγος.

Τότε στο επίκεντρο είχε βρεθεί η δημιουργία ανώνυμης εταιρείας με βασικό μέτοχο το Δημόσιο, στην οποία θα εκχωρούνταν τα ακίνητα, κατά το πρότυπο της Ελληνικόν Α.Ε., η οποία συστάθηκε προ ολίγων εβδομάδων με αντίστοιχο σκοπό.

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ

Πολύ λιγότερες οι καλές μεταγραφές

Από το 2008, όταν ανέλαβε την Ομόνοια ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, έγιναν αρκετά λάθη στον προγραμματισμό, πριν βελτιωθούν σταδιακά. Ο έλεγχος προόδου των 48 παικτών που απέκτησε το «τριφύλλι» την τελευταία τριετία. **Σελ. 3**

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

«Αγκάθι» ο Παυλίδης, «μήλον της έριδος» το γήπεδο

Οι ενδιαφερόμενοι δεν αναλαμβάνουν την ποδοσφαιρική εταιρεία του Απόλλωνα όσο δεν αλλάζει η ηγεσία του σωματείου, καθώς θέλουν να έχουν τον πλήρη έλεγχο στο σωματείο που θα κρίνει το μέλλον του ιδιόκτητου γηπέδου. Δεν το κουνάει ο Παυλίδης. **Σελ. 4**

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Ο χρόνος πάγωσε στα κατεχόμενα στάδια

Η «Κ» κάλυψε 225 χιλιόμετρα σε οκτώ ώρες και μπήκε σε όσα κατεχόμενα στάδια τής επέτρεψε ο τουρκικός στρατός. Στο έλεος του χρόνου το γήπεδο-στολίδι της Λύσης, άθικτο το «Δημητριάδειο» της Κερύνειας, σε στρατιωτική περιοχή το γήπεδο της Μόρφου. **Σελ. 5**

Ποδόσφαιρο με κρατική επιδότηση

Οι ελαφρύνεις του Υπ. Οικονομικών επέτρεψαν στις ομάδες να περάσουν τον πρώτο έλεγχο

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

«Δείχνουμε μια ελαστικότητα. Θα φερθούμε ανθρώπινα, δεν πατάμε τα σωματεία στον λαιμό. Δεν έχουμε σκοπό να υποβιβάσουμε ομάδες και να βγάλουμε τον κόσμο στον δρόμο, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα», δηλώνει στην «Κ» ενημερωμένη πηγή του Υπουργείου Οικονομικών. Το κράτος έκανε χαριστικώς άλλο ένα βήμα και με πρόσφατη εγκύκλιό του το Υπουργείο ανέστειλε την πληρωμή των οφειλομένων των ομάδων προς τον Φόρο Εισοδήματος και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να περάσουν τον πρώτο αλλά και τον δεύτερο έλεγχο της UEFA, 31 Μαρτίου και 30 Ιουνίου αντίστοιχα. Ήταν το αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης του ΚΟΑ, στον οποίο είχε αποταθεί η ΚΟΠ την περασμένη άνοιξη, όταν είδε τα… δυο στενά. Μέχρι τις 30 Απριλίου οι ομάδες έπρεπε να πήγαιναν να υποβάλουν τις φορολογικές τους δηλώσεις, όπως κάνει όλος ο κόσμος. Αυτή η υποχρέωση εκπληρώθηκε. Έως το τέλος του τρέχοντος μήνα το Υπουργείο θα καλέσει ξεχωριστά κάθε ομάδα ώστε να συμφωνηθούν οι οφειλές και να τακτοποιηθεί η καταβολή τους με δόσεις, για όσους δεν μπορούν να πληρώσουν όλο το ποσό.

Ελαστικό το κράτος

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι δόσεις θα είναι μέχρι εξαμηνιαίες, καθώς το κράτος εξαντλεί την ελαστικότητά του. Όμως, «για όσους δεν αποδειχθούν φερέγγυοι στις πληρωμές, θα ειδοποιήσουμε την ΚΟΠ να τους αποβάλει από το πρωτάθλημα. Θα είμαστε αυστηροί απ' εδώ και πέρα», προσθέτει με νόημα η ίδια πηγή. Το ποσό που οφείλεται δεν μπορεί να προσδιοριστεί, καθώς ακόμα οι αρμόδιοι επεξεργάζονται τις δηλώσεις των σωματείων. Μια πολύ ριψοκίνδυνη εκτίμηση μιλάει για ένα συνολικό ποσό γύρω στα 3-4 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό δεν αφορά όλες τις ομάδες, καθώς αρκετές ήταν αυτές που συμμορφώθηκαν μετά το 2007, όταν είχε συναφθεί το δάνειο της ΚΟΠ από γερμανική τράπεζα και τα σωματεία είχαν υποσχεθεί να μην παρατυπήσουν ξανά. Μέρος του ποσού των οφειλομένων θα αποκόπτεται από την κρατική χορηγία προς τα σωματεία, η οποία επιστρέφει φέτος, καθώς τα προηγούμενα χρόνια πήγαινε για την πληρωμή των δόσεων του δανείου. Όμως, η χορηγία για ορισμένους δεν αρκεί, αφού χρωστάνε πολύ περισσότερα. Παράλληλα κολα να τον ξεγελάσεις, καθώς καταβάλλεται άμεσα σε πράξη», σημειώνει πηγή της «Κ». Εκτός και αν η πράξη γίνεται κάτω από το τραπέζι, λέμε εμείς.

Υπάρχει βελτίωση

Το κράτος εμφανίζεται ευχαριστημένο από τη συνέπεια των διοικούντων το ποδόσφαιρο τα τελευταία χρόνια. Μέχρι πέρσι οι καταβολές ήταν πιο τακτικές, όμως φέτος με την οικονομική ύφεση και τη δαμόκλειο σπάθη της UEFA πάνω από τα κεφάλια τους, τα σωματεία άφησαν κάποιες δόσεις πίσω. «Τους είπαμε να έρθουν μέχρι τέλη Απριλίου και το έκαναν. Ρωτάνε να μάθουν τι πρέπει να πληρώσουν. Ειδικά με τις κοινωνικές ασφαλίσεις είναι πολύ ευαίσθητοι. Παλαιότερα τους έψαχνες και δεν τους έβρισκες», είναι η σχετική τοποθέτηση στην «Κ» αρμόδιου προσώπου.

Εκτός υπολογισμού ο ΦΠΑ

Οι οφειλές στον ΦΠΑ δεν συμπεριλαμβάνονται σ' αυτό τον υπολογισμό, καθώς τις χειρίζεται άλλη υπηρεσία. Δεν εμπίπτουν ούτε στα κριτήρια, άρα δεν ενδιαφέρουν την UEFA, συνεπώς αυτοί που χρωστάνε δεν κινδυνεύουν με αφαίρεση βαθμών. «Υπάρχουν οφειλές, όμως τον ΦΠΑ δεν μπορείς εύ-

Οι πρόεδροι Ομόνοιας και ΑΠΟΕΛ μοιάζουν... συνεννοημένοι να μειώσουν τους προϋπολογισμούς των ομάδων τους.

Το χρονικό των ελαφρύνσεων

Τα τελευταία 13 χρόνια τα σωματεία βρέθηκαν πολλές φορές στην πόρτα του υπουργού Οικονομικών. Πέρα από 16 εκατ. λίρες –περίπου 28 εκατ. ευρώ– δόθηκαν συνολικά από το κράτος στα σωματεία, από το 1998 μέχρι το 2007. Ο κ. Χαρίλαος Σταυράκης είναι ο μοναδικός υπουργός που δεν έχει δώσει χρήματα στα σωματεία. Τουλάχιστον μέχρι σήμερα.

Η πρώτη χάρη

Το 1998 οι οφειλές των ποδοσφαιρικών ομάδων προς το κράτος ήταν 1.141.889 λίρες. Το Υπουργικό Συμβούλιο υπό τον Γλαύκο Κληρίδη, σε συνεδρία του την προπαραμονή της Πρωτοχρονιάς του 1999, παραχώρησε «κατά χάριν οικονομική βοήθεια», στο ύψος του οφειλόμενου ποσού. Ουσιαστικά διέγραψε τις οφειλές. Τα σωματεία ξεκίνησαν από το μηδέν, αλλά τον Δεκέμβριο του 2004 χρώσταγαν 2.221.122 λίρες στον ΦΠΑ και 1.126.074 στον Φόρο Εισοδήματος, χωρίς να υπολογίζονται τόκοι και επιβαρύνσεις.

Συμφωνία με τον Μάρκο

Το 2002 η ΚΟΠ ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών αύξηση της ετήσιας κρατικής χορηγίας από 1,3 σε 5 εκατ. λίρες αλλά και χαμηλότοκο δάνειο ύψους 20 εκατ. λιρών, ώστε τα σωματεία να καλύψουν τα χρέη τους. Η κυβέρνηση άλλαξε, όμως οι χάρες έμειναν. Τον Ιούλιο του 2003, ο τότε υπουργός Οικονομικών, Μάρκος Κυπριανού, υπέγραψε το Σχέδιο Στήριξης Σωματείων, που δεν ήταν τίποτα άλλο από 7 εκατ. λίρες – τα 4 καταβλήθηκαν άμεσα και τα άλλα 3 ήταν να δοθούν σε δύο δόσεις το 2004 και το 2005 αλλά δεν δόθηκαν. Το ποσό μοιράστηκε σε 17 σωματεία. Ούτε σεντ δεν πήγε σε οφειλές προς το κράτος, με τη δικαιολογία πως αυτές δεν ήταν ισόποσες και κάποιοι θα αδικούνταν. «Όποιο σωματείο δεν συμμορφωθεί (σ.σ. προς Φόρο Εισοδήματος, ΦΠΑ και Κοινωνικές Ασφαλίσεις) δεν θα παίρνει χορηγία στα επόμενα χρόνια», είχε προειδοποιήσει ο κ. Κυπριανού. Αν είδατε κάποιον να του αποκοπεί η χορηγία, τον είδαμε κι εμείς.

Το δάνειο

Η καταβολή των επτά εκατ. του Σχεδίου θα ολοκληρωνόταν το 2005. Επειδή των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν, στην ΚΟΠ είχαν βρει νέους τρόπους άντλησης κεφαλαίων, καθώς τα σωματεία συνέχιζαν να χρωστάνε. Έτσι η ΚΟΠ με τις πλάτες του Υπουργείου Οικονομικών σύναψε δάνειο ύψους 3,6 εκατ. λιρών στο τέλος του 2005. «Το τελευταίο που πρέπει να γίνει είναι μια επιστολή από το Υπ. Οικονομικών προς τη Γερμανική Τράπεζα (σ.σ. DEPFA) που θα παραχωρήσει το δάνειο, με το οποίο θα

Το κράτος ανταποκρίνεται στο κάλεσμα της ΚΟΠ και θα επιδείξει χαλαρότητα στην τακτοποίηση των οφειλών που σχηματίστηκαν μετά το 2007. Ωστόσο δεν θα ανεχθεί όσους αθετούν τις υποσχέσεις τους.

Οι παροχές του κράτους στο ποδόσφαιρο ανά έτος

1998	1.141.889
2003	7.000.000
2005	3.600.000
2007	4.600.000
ΣΥΝΟΛΟ	**16.341.889**

Από το 1998 έως το 2007, το κράτος έδωσε στο ποδόσφαιρο 16 εκατ. λίρες, δηλαδή 30 εκατ. ευρώ

επιβεβαιώνεται το γεγονός ότι όλα τα σωματεία είναι οικονομικά τακτοποιημένα με το κράτος», έγραφε ο Τύπος της εποχής. Η επιστολή πήγε, το δάνειο ήρθε, μα όπως αποδείχθηκε στο άμεσο μέλλον, οι οφειλές ποτέ δεν τακτοποιήθηκαν. Πώς θα τακτοποιούνταν άλλωστε από τη στιγμή που κανένας δεν τις πλήρωσε; «Ο υπουργός Οικονομικών (σ.σ. Μιχάλης Σαρρής) επενέβη ουσιαστικά σε δύσκολες στιγμές και μας βοήθησε να φτάσουμε στο τέλος της προσπάθειας», ήταν το σχόλιο του κ. Κουτσοκούμνη κατά την παράδοση των 3,6 εκατ. στα 14 σωματεία α΄ κατηγορίας, τον Απρίλιο του 2006. Το δάνειο, που έγινε με επιτόκιο 8%, το πλήρωσε το κράτος και το εξόφλησε πέρσι με την εκταμίευση της τελευταίας δόσης, ύψους 1.537.741 ευρώ.

Το σχέδιο του 2007

Οι κύριοι Κουτσοκούμνης και Σαρρής βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι τον Φεβρουάριο του 2007 προκειμένου να «βρεθεί τρόπος διακανονισμού για τα οφειλόμενα μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2006», αφού «τα χρέη ανέρχονται σε 5 εκατ. λίρες, χωρίς να περιλαμβάνονται τα έτη 2005 και 2006 (σ.σ. προσθέστε άλλα δύο εκατ.)», όπως έγραφε ο Τύπος. Το Υπουργείο του κ. Σαρρή δεν ήταν αυτό που τον Δεκέμβριο του 2005 έστειλε χαρτί στους Γερμανούς που έλεγε ότι όλα είναι τακτοποιημένα; Τελικά το ποσό υπολογίστηκε στα 4 εκατ. λίρες, καθώς αφαιρέθηκαν τα 3 εκατ. που χρώσταγε το κράτος από το 2004. Προσθέστε όμως τις οφειλές 2005 και 2006 και φτάνουμε στα 5,5. «Τα σωματεία πρέπει να είναι συνεπή από εδώ και πέρα στις υποχρεώσεις τους και με τη στήριξη της ΚΟΠ ελπίζουμε ότι θα φέρουμε το ποδόσφαιρο εκεί που του αρμόζει», έλεγε ο υπουργός Οικονομικών, Μιχάλης Σαρρής, τον Ιούνιο του 2007, συμφωνώντας το Σχέδιο Αποπληρωμής Οφειλών Ποδοσφαιρικών Σωματείων στο Κράτος. Το deal έκλεισε στα 5,5 εκατ. λίρες, τα οποία θα καταβάλλονταν από το κράτος έναντι των οφειλών. Τα 4 εκατ. εκταμιεύθηκαν άμεσα, ενώ επρόκειτο να εκταμιεύετο 0,5 εκατ. για τα έτη 2008, 2009 και 2010, με την προϋπόθεση τα σωματεία να έδειχναν συνέπεια στις πληρωμές. Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν πέρσι στη Βουλή, το κράτος εκταμίευσε 4,6 από τα 5,5 εκατ. λίρες, ενώ επισημάνθηκε πως τους πρώτους μήνες τα σωματεία ήταν τακτοποιημένα κατά 90%. Αφού πήραν τις πρώτες γερές δόσεις, αθέτησαν τις υποχρεώσεις τους, όπως αποδεικνύουν οι σημερινές οφειλές.

Δύσκολο καλοκαίρι για 6-7 ομάδες

Δεν πρόλαβαν να ξεμπερδέψουν από τον έλεγχο της 31ης Μαρτίου, που κοψοχόλιασε Απόλλωνα, Ολυμπιακό και Πάφο και στέρησε έξι βαθμούς (από το νέο πρωτάθλημα) από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα, σε λιγότερο από τέσσερεις εβδομάδες ακολουθεί ο δεύτερος έλεγχος. Αρμόδια πηγή τονίζει στην «Κ» πως το τοπίο είναι θολό και ότι 6-7 ομάδες φαίνεται πως θα αντιμετωπίσουν σοβαρό πρόβλημα, για να περάσουν τον έλεγχο. Από φέτος οι έλεγχοι είναι τριμηνιαίοι και όχι ετήσιοι. Ο λόγος είναι γιατί τον Μάρτιο «κλό-

Από φέτος οι έλεγχοι είναι τριμηνιαίοι και όχι ετήσιοι

τησαν» πολλές εκκρεμότητες για το καλοκαίρι, που αφορούσαν κυρίως σε οφειλές προς παίκτες και προπονητές. Τώρα όμως τις βρίσκουν μπροστά τους και είναι πιο δύσκολο να τις ρυθμίσουν, καθώς η περίοδος είναι «στεγνή» οικονομικά λόγω και της κρίσης. Το ενδεχόμενο να έχουμε πάλι απώλειες και αφαίρεση βαθμών είναι κάτι παραπάνω από ορατό. «Αν δεν αλλάξουν στρατηγική οι διοικήσεις των ομάδων, τα πράγματα θα είναι εξαιρετικά δύσκολα», τονίζει για ακόμη μια φορά ο επικεφαλής κριτηρίων της ΚΟΠ, Νικ Νικολάου. Ωστόσο δηλώνει ικανοποιημένος, καθώς «κάποιοι δείχνουν πως έχουν συνειδητοποιήσει την κατάσταση και μπαίνουν σταδιακά στον σωστό δρόμο». Από την ΚΟΠ επισημαίνουν στις ομάδες ότι είναι εγκληματικό να παρασύρονται από τις επενδύσεις των ανταγωνιστών τους και ν' απλώνουν το χέρι τους μακρύτερα απ' όσο φτάνουν οι δυνάμεις τους. Off the record, από την Ομοσπονδία τονίζουν την ικανοποίησή τους για τις μειώσεις συμβολαίων που επιβάλλει η Ομόνοια, εκτιμούν πως ο ΑΠΟΕΛ δεν έχει πρόβλημα στο παρόν στάδιο, ενώ για την Ανόρθωση πιστεύουν πως δεν έχει ανοιχθεί υπερβολικά.

Αρχικά είχε λεχθεί πως όσοι περνούσαν τον έλεγχο του Ιουνίου, δεν θα ελέγχονταν τον Σεπτέμβριο. Αυτό άλλαξε. «Όλοι θα ελεγχθούν και τον Σεπτέμβριο. Η κατάσταση δεν σηκώνει χαλαρότητα», εξηγεί ο κ. Νικολάου. Η UEFA επέβαλε αυτό το στενό μαρκάρισμα, ευελπιστώντας πως έτσι θα λύσει το πρόβλημα των χρεών των συλλόγων, που μαστίζει το ποδόσφαιρο πανευρωπαϊκά. Πλέον μια διοίκηση, όταν «κλοτσάει» την υποχρέωση με έναν διακανονισμό που δεν μπορεί να τηρήσει, τη βρίσκει μπροστά της σε τρεις μήνες και όχι σε έναν χρόνο. Ο μεθεπόμενος έλεγχος θα γίνει τον Δεκέμβριο.

«Όλοι θα ελεγχθούν και τον Σεπτέμβριο. Η κατάσταση δεν σηκώνει χαλαρότητα», λέει στην «Κ» ο Νικ Νικολάου. Αρχικά, όσοι περνούσαν τον Ιούνιο, θα ελέγχονταν ξανά τον Δεκέμβριο.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Τέρμα το τζάμπα

Εθνικός Άχνας, Νέα Σαλαμίνα και Δόξα ήταν μερικές από τις ομάδες που προετοιμάζονταν κάθε καλοκαίρι στην Ελλάδα, απολαμβάνοντας τις προνομιακές τιμές που ίσχυαν για τα προσφυγικά σωματεία. Τώρα που κτύπησε η κρίση, κόβεται η παροχή, 35 χρόνια μετά την πρώτη βοήθεια που έστειλε η Ελλάδα στα προσφυγικά. Ήταν το 1976 όταν τα προσφυγικά σωματεία στην Κύπρο μοιράστηκαν 11.026 παλιές λίρες –σχεδόν το ήμισυ της πρώτης κρατικής χορηγίας– από το «προσφυγόσημο» που πλήρωναν τότε οι Ελλαδίτες. Μήπως έφτασε η ώρα να τους το ανταποδώσουμε;

«Ούτε νεκρός»

Έτσι φέρεται να απάντησε ο Γιώργος Παυλίδης σ' αυτούς που του ζήτησαν να αποχωρήσει από την προεδρία του σωματείου. Μέλι έχει το οίκημα;

Τον περίμεναν στη γωνιά

Φυλαγμένα τα είχε ο Μιλτιάδης Νεοφύτου στον Ηλία Χαραλάμπους, έτσι δεν το σκέφτηκε πολύ όταν ο Λάρκου τού είπε πως ο αρχηγός δεν είναι απαραίτητος. Η στήλη μαθαίνει πως ο πρόεδρος είχε ψυχραθεί από τον χειμώνα μαζί του, επειδή –λέει– παρακινούσε τους υπόλοιπους να μη δεχτούν τις μειώσεις και να πάρουν μέτρα.

Πλήρωσαν ακριβά

Τώρα που διώχνει παίκτες η Ομόνοια, έχουν να λένε στον ΑΠΟΕΛ πως τους «εκτός πλάνων» τους πλήρωσαν ίσα με 750.000 ευρώ τα τελευταία δυο χρόνια. Όμως, προσπάθησαν κι αυτοί να διακόψουν τα συμβόλαια των τραυματιών Σικόρα και Παουλίστα. Αν όμως ο παίκτης δεν φεύγει, δεν τον διώχνεις ούτε με σφαίρες και τον πληρώνεις μέχρι και το τελευταίο ευρώ. Η μόνη ξεχωριστή περίπτωση ήταν αυτή του «Μίρο» που πληρώθηκε τιμής ένεκεν. Τα έβγαλε προ πολλού τα λεφτά του ο Σέρβος.

Μέλι Χρυσάνθου για Τόνι

Μέλι έσταζε ο Παύλος Χρυσάνθου, μιλώντας στον Super Sport FM για τον Τόνι Σαβέφσκι. Είπε πως ήταν το μεγαλύτερο λάθος της Ομόνοιας το ότι δεν στήριξε αυτό τον προπονητή. Έδειξε αποστροφή προς τους προπονητές με βαριά βιογραφικά, ενώ εκφράστηκε με καλά λόγια για τον Λεμονή. Μπορεί και να το μετάνιωσαν στο «τριφύλλι» που δεν κράτησαν τον Ελλαδίτη.

-«Πάω να τα πάρω από τους ματσωμένους τους Κύπριους», φέρεται να είπε στην Αθήνα ο Σταύρος Αδαμίδης, ερχόμενος για την προώθηση των Supporters. Να ενημερώσει κάποιος τον κύριο ότι οι Κύπριοι δεν τρώνε κουτόχορτο. Ειδικά τα γερά πορτοφόλια...

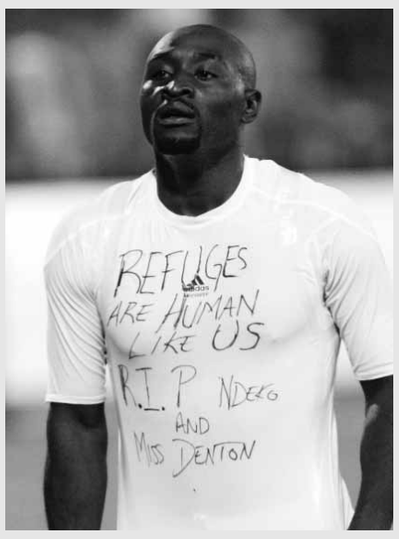

Αππυδισμένος ο «Λου»

Μαθαίνει η στήλη πως ο Λούα Λούα (μέχρι πριν δυο-τρεις μέρες ήταν ακόμα στην Κύπρο περιμένοντας να του δοθεί βίζα για να ταξιδέψει στις ΗΠΑ) ήταν αππυδισμένος με την κατάσταση στην Ομόνοια και είχε από καιρό αποφασίσει να φύγει. Ο Κογκολέζος φέρεται να είπε στο περιβάλλον του πως η διαχείριση είναι ερασιτεχνική και πως είχε προβλήματα στη διαμονή του στο νησί, ενώ τσαντίστηκε και με την καθυστέρηση στις πληρωμές.

Μερκής και... Λαμπόρδε

Πάντως οι ρεπόρτερ στην Ελλάδα δεν έχασαν ευκαιρία να παρουσιάσουν το ταξίδι του Αδαμίδη στην Κύπρο (και) ως μεταγραφικό. Έγραψαν για τον Μερκή, τον Αλωνεύτη αλλά και τον Λαμπόρδε, μάλλον εξαιτίας της επίσκεψης του ισχυρού άνδρα της ΠΑΕ στο «Αντώνης Παπαδόπουλος». Όμως ο Κολομβιανός δεν έπεισε ότι κάνει για την Κύπρο, πώς θα τον πάνε στην Ελλάδα;

«Τσιμπημένα» διαρκείας

Ακριβά θεωρούν τα διαρκείας οι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ. Τουλάχιστον αυτό προκύπτει από διαδικτυακό γκάλοπ στο apoel1926.com, όπου το 65% απάντησε πως «είναι ακριβά». Φυσικά οι μισοί απ' αυτούς λένε ότι θα αγοράσουν. Σημειώνουμε ότι το φθηνότερο κοστίζει 265 ευρώ.

Ο ένας να φάει τον άλλο

Με τους ομολόγους τους άλλων ομάδων της Πάφου τα έχουν οι παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα, καθώς τους κατηγορούν ότι διαρρέουν τι χρωστάει η Πέγεια αλλά δεν λένε και τα δικά τους. Αιώνιοι Πάφιοι, αμετανόητοι. Ο ένας να φάει τον άλλο.

Μια πόλη στα μαχαίρια

Μια μεταγραφή που αν γίνει θα χωρίσει μια ολόκληρη πόλη στα δύο, έβαλε στο μάτι μια μεγάλη ομάδα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο σύλλογος έχει προσεγγίσει παίκτη-σύμβολο του «αιώνιου» αντιπάλου. Δυστυχώς, στο παρόν στάδιο δεν μπορούμε να αποκαλύψουμε περισσότερα.

Κουβέντα έγινε στο δείπνο

Δεν ξέρουμε αν στ' αλήθεια έφαγε χυλόπιτα ο Μαρινάκης από τον Απόλλωνα, αλλά είναι δεδομένο πως η κουβέντα έγινε. Στη διάρκεια του δείπνου σε ψαροταβέρνα την προηγούμενη του φιλικού, του έκαναν πάσα οι κυανόλευκοι του Βαγγέλη για να εμπλακεί στα διοικητικά της ποδοσφαιρικής εταιρείας. Ο ιδιοκτήτης του Ολυμπιακού έδειξε... ενδιαφέρον και για το γήπεδο.

Τον πρώτο λόγο η ΑΕΚ

Άρης, Απόλλωνας και ΑΕΚ ελπίζουν, βάσιμα ή αβάσιμα, να πάρουν κάποιο παίκτη δανεικό από τους πολλούς που έχει και δεν χρειάζεται ο Ολυμπιακός Πειραιώς. Οι Λαρνακείς έχουν τον πρώτο λόγο χάρη στην παρουσία του Γιόρντι Κρόιφ, αφενός γιατί ο Ολλανδός αποτελεί εγγύηση ποιότητας για τον σύλλογο, αφετέρου επειδή είναι φίλος με τον Εντουάρντο Μαθία, τεχνικό διευθυντή των Πειραιωτών, τον οποίο γνωρίζει από την Ισπανία.

Είχε περιθώριο

Σε μια επένδυση 100.000 ευρώ προχωράει ο ΓΣΠ, που αναβαθμίζει τις θέσεις γύρω από τη φυσούνα στη δυτική εξέδρα, τοποθετώντας αναπαυτικά καθίσματα στα πρότυπα των VIP Boxes αλλά και προστατευτικό γυαλί. Ο ΓΣΠ θέλει να αναβαθμίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά και να απομακρύνει τους χούλιγκαν με διαρκείας, που κάθε τρεις και λίγο ανεβαίνουν πάνω στη φυσούνα. Ο ΑΠΟΕΛ όρισε την τιμή στα 595 ευρώ και η Ομόνοια στα 515, αν και είχαν μεγάλο περιθώριο να την αυξήσουν κι άλλο.

Στο πόδι...

Προχειρότητα διέκρινε την προσπάθεια του Σταύρου Αδαμίδη να προωθήσει στην Κύπρο το (κατά τ' άλλα ευρηματικό) πλάνο των Supporters. Ενώ στην Αθήνα έκανε συνέντευξη Τύπου με guest star την Έρρικα Πρεζεράκου, στη Λευκωσία κατέβηκε απροετοίμαστος και πήγε να μιλήσει σ' ένα σύνδεσμο φιλάθλων. Ενώ αν έκανε μια εκδήλωση σε ξενοδοχείο; Είπαμε, οι ματσωμένοι θέλουν και την ανάλογη αντιμετώπιση για να τσοντάρουν.

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- **Πλασματική** η τρίτη θέση που κατέλαβε ο τελικός του Τσάμπιονς Λιγκ στις μετρήσεις της εβδομάδας. Η AGB ανακοίνωσε 117.610 τηλεθεατές για το β΄ ημίχρονο, ωστόσο, αν σκεφτούμε ότι κανένας δεν έβλεπε το ματς μόνος του, το νούμερο είναι σίγουρα διπλάσιο.
- **Υπολογίστε** και όσους το είδαν σε χώρους δημόσιας προβολής, που ήταν fully booked εβδομάδες πριν τον τελικό. Άνετα άγγιξε τις 250.000 τηλεθεατές.
- **Πάντως** η «Ελένη η Πόρνη» διατηρήθηκε και αυτή την εβδομάδα στις δύο πρώτες θέσεις. Θυμίζουμε πως φέτος «έχασε» μόνο από τη Eurovision.
- **Πιο συχνά** και από τους δημοσιογράφους φιλοξενείται τώρα τελευταία στον Super Sport FM ο Μιχάλης Μάρκου, πρώην παίκτης και νυν εκπρόσωπος Τύπου της Αλκής.
- **Για το Τσάμπιονς Λιγκ** της νέας σεζόν δεν αγχώνεται μόνο ο Γιοβάνοβιτς, αλλά και το Sigma με την PrimeTel, που έχουν την πρώτη επιλογή για Τετάρτη και Τρίτη, αντίστοιχα.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Το τίμημα των μειώσεων συμβολαίων

Αυτό που γίνεται κυρίως στην Ομόνοια και σε μικρότερο βαθμό σε άλλες κυπριακές ομάδες, αλλά και στην Ελλάδα, όπως π.χ. στον ΠΑΟΚ, οι μειώσεις εν ισχύι συμβολαίων δηλαδή, το θεωρώ αναγκαίο κακό. Αναγκαίο γιατί χωρίς αυτές τίθεται σε αμφιβολία η βιωσιμότητα των συλλόγων, κακό διότι θα πληρωθεί τίμημα - δεν εννοώ μερικά χιλιάρικα που θα πάρουν οι «εκτός πλάνων» για να αποχωρήσουν.

Οι μειώσεις συμβολαίων, ιδιαίτερα οι δραστικές, του 30-40%, πληγώνουν το γόητρο ενός συλλόγου και πλήττουν την αξιοπιστία του στην αγορά. Ο ένας με τον άλλο, παίκτες και ατζέντηδες, συζητάνε μεταξύ τους. Και δεν είναι ό,τι καλύτερο να μιλάνε για ένα κλαμπ που αδυνατεί να ανταποκριθεί στους όρους ενός συμβολαίου ένα-δυο χρόνια μετά τις υπογραφές. Όσο υπερβολικοί κι αν είναι οι όροι. Όταν τους πρόσφερε, δεν το σκεφτόταν;

Κάνοντας μια μεταγραφή, οποιοσδήποτε επαγγελματίας ρυθμίζει τη ζωή του με βάση το εισόδημα που εξασφαλίζει για το εγγύς μέλλον. Αγοράζει μια πολυκατοικία, παίρνει Lamborghini, κάνει ένα μεγάλο δάνειο. Ποιος πληρώνει τώρα; Δεν περπατάει το ότι «πάλι έχουν τα καλύτερα συμβόλαια της αγοράς».

Αν έρθει μια εφημερίδα και μου διπλασιάσει τον μισθό, ενδεχομένως να πάω. Αν σε ένα χρόνο μού επιβάλει μείωση 40%, πάλι θα κερδίζω περισσότερα απ' όσα εδώ, αλλά δεν θα είμαι καθόλου ευχαριστημένος: πρώτο γιατί δεν θα μπορώ να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις που δημιούργησα μετά τη μεταγραφή και δεύτερο επειδή με 20% αύξηση δεν θα έφευγα.

Η ευθύνη δεν βαραίνει αποκλειστικά την ομάδα. Την ώρα που υπογράφει, ο παίκτης πρέπει να διακρίνει την προοπτική ο σύλλογος να μην μπορεί να ανταποκριθεί σ' αυτά που τάζει. Εδώ είναι που ανταμείβονται οι μυαλωμένοι και την πατάνε οι «φιλάργυροι». Υπήρχαν κι άλλοι που προσπάθησαν να τους δελεάσουν με πακτωλό χρημάτων, όμως είδαν άλλα πράγματα.

Δεν χωράει αμφιβολία πως ο επόμενος στον οποίο θα προταθεί ένα «τρελό» συμβόλαιο, από οποιαδήποτε ομάδα, θα το σκεφτεί δυο και τρεις φορές. Αν η πρόταση είναι από την Ομόνοια, θα το σκεφτεί τέσσερεις, ίσως πέντε. Το «τριφύλλι» την πάτησε μια φορά και βγήκε εκτός πλάνου, έτσι πρέπει να δουλέψει πολύ πιο επαγγελματικά, όχι μόνο στις μεταγραφές, αλλά και στη διαχείριση των παικτών (π.χ. μειώσεις, συνέπεια στις πληρωμές), για να αποκαταστήσει τη φετινή ζημιά.

papadakism@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΤΕΛΙΚΟΙ Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

05.06	22:00	ΠΑΟ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	CytaSports5

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ EURO 2012

07.06	20:00	ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ – ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ALFA
	20:00	ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ – ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	
	21:00	ΣΟΥΗΔΙΑ – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
	21:15	ΒΟΣΝΙΑ – ΑΛΒΑΝΙΑ	
	21:30	Ν. ΦΑΡΟΕ – ΕΣΘΟΝΙΑ	
	21:30	ΣΑΝ ΜΑΡΙΝΟ – ΟΥΓΓΑΡΙΑ	

SUPERLEAGUE FORMULA

05.06	14:10	GP ΑΣΕΝ, ΟΛΛΑΝΔΙΑ	CytaSports1

ΤΕΝΙΣ – ΡΟΛΑΝ ΓΚΑΡΟΣ

05.06	16:00	ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΝΔΡΩΝ	PIK 2

ALL STARS GAME

05.06	20:30	ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ – ΜΠΑΓΕΡΝ	CytaSports1

ΤΕΛΙΚΟΙ NBA

06.06	03:00	ΝΤΑΛΑΣ – ΜΑΪΑΜΙ ΧΙΤΣ ALFA

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

05.06	18:00	ΠΟΛΩΝΙΑ – ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ
06.06	22:00	ΓΑΛΛΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ

07.06	12:30	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ – ΣΕΡΒΙΑ
	14:00	Ν. ΚΟΡΕΑ – ΓΚΑΝΑ
	21:30	ΑΥΣΤΡΙΑ – ΛΕΤΟΝΙΑ
	21:45	ΙΤΑΛΙΑ – ΙΡΛΑΝΔΙΑ
	23:30	ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ – ΙΣΠΑΝΙΑ
08.06	01:30	ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ – ΒΟΛΙΒΙΑ
	03:00	ΕΚΟΥΑΔΟΡ – ΕΛΛΑΔΑ
	03:50	ΒΡΑΖΙΛΙΑ – ΡΟΥΜΑΝΙΑ
	13:00	ΚΙΝΑ – Ν. ΚΟΡΕΑ
	22:30	ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ – ΟΛΛΑΝΔΙΑ

1η 2η 3η 4η 5η 6η ΕΒΔΟΜΗ ΜΕΡΑ

Αερολογίες. Μ' αυτές γεμίζει το ρεπορτάζ του ΑΠΟΕΛ τις τελευταίες μέρες. Μεταγραφικά νέα δεν διαρρέουν, συνεντεύξεις δεν υπάρχουν, οι προπονήσεις θα είναι κλειστές... Οπότε δεν μένει και τίποτα να γράψουν οι ρεπόρτερ. Όμως ο κόσμος μας έχει πάρει χαμπάρι, χάβει παραμυθάκια του στυλ «έρχεται SMS», «ετοιμάζεται μεταγραφή», «εντοπίστηκαν δυο παίκτες» κ.τ.λ.

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

Ρισκάρει ο Νεόφυτος. Διώχνοντας τον Ηλία Χαραλάμπους, δυσαρέστησε μεγάλη μερίδα του κόσμου. Αν η Ομόνοια κερδίζει, θα τον ξεχάσουν τον αρχηγό. Αν όμως στραβώσει η σεζόν, θα γυρίσει μπούμερανγκ στον κόουτς. Το ίδιο ισχύει και για τον Γιοβάνοβιτς με τον Χρύση. Έτσι και δεν είναι καλός ο κόφτης που θα φέρει, έχει ν' ακούσει... Αυτά έχει η μπάλα. Όλοι κρίνονται εκ του αποτελέσματος.

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

Φλερτάρει με το χρέος. Αν αληθεύει αυτό που είπε ο Στόιλοφ (στη Βουλγαρία), ότι το μπάτζετ της Ανόρθωσης θα είναι 8 εκατ. ευρώ (που μάλλον αληθεύει, γιατί εκεί το προσδιορίζουμε κι εμείς), τότε η «Κυρία» φλερτάρει με τη δημιουργία χρέους, αν το καλοκαίρι δεν μπει στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Ο σύλλογος ήδη χρωστάει 4 εκατ. ευρώ, ενώ τα ετήσια έσοδά του δεν ξεπερνούν τα 4-4,5 εκατ. ευρώ. Δηλαδή θα ξοδέψει σχεδόν διπλάσια απ' όσα θα εισπράξει.

SAVVIDES PHOTO

Μπορεί να τον «έφαγε» για γούρι τον Ηλία ο Λάρκου, καθώς ο Λεμονής, όταν «καθάρισε» τον Καϊάφα, πήρε το πρωτάθλημα.

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

Δεν παίζεται ο Σούγλης. Δημοσιοποίησε δήλωση του Στάνιμιρ Στόιλοφ υπό τον τίτλο «έχουν γνώσιν οι φύλακες». Και πώς το είπε αυτό ο προπονητής της Ανόρθωσης, με τα πέντε Αγγλικά που γνωρίζει; Ή μήπως υπάρχει και στα Βουλγάρικα αυτή η έκφραση;

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

«Κατανόηση και ευσυνειδησία». Τα ίδια πράγματα γράφει σε κάθε ανακοίνωση η Ομόνοια, γι' αυτούς που δέχονται μείωση απολαβών. Έτοιμη την έχει ο Θεόδωρος και απλά αλλάζει το όνομα του παίκτη. Να δούμε τι θα γράψουν γι' αυτούς που δεν θα δεχτούν, αν υπάρξουν...

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

Σιγά το δέλεαρ. Ακούμε δεξιά κι αριστερά πως ένας παίκτης θα δελεαστεί από την ευρωπαϊκή προοπτική του ΑΠΟΕΛ. Για κάποιον που ζει μακριά και δεν μπορεί να γνωρίζει το επίπεδο του πρωταθλήματος στην Κύπρο, το μόνο δέλεαρ είναι τα λεφτά, κι ας έχουμε μπει δυο φορές στο Τσάμπιονς Λιγκ. Και οι Σλοβάκοι μπήκαν δυο και η Μπάτε. Θα πάει κανένας στη Λευκορωσία δελεασμένος από την ευρωπαϊκή προοπτική; Μην τρελαθούμε.

▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸ ▸▸

Μας βγαίνει το λάδι. Νομίζουμε ότι στους ΑΜΚΕ κάνει περίπατο η Κύπρος με τόσα μετάλλια που κατακτούν οι αθλητές της, ωστόσο δυσκολευόμαστε να αποδείξουμε ότι είμαστε η πρώτη δύναμη και δίνουμε μεγάλη μάχη για την πρωτιά στον πίνακα μεταλλίων. Άρα μια χαρά είναι οι Αγώνες για το επίπεδό μας.

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Λάθος η κατάργηση των κινήτρων

Οι επιτυχίες της Κύπρου στους ΑΜΚΕ, που ολοκληρώθηκαν χθες στο Λιχτενστάιν, ήταν μειωμένες σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια και γι' αυτό υπάρχουν αρκετοί λόγοι, μεταξύ των οποίων και η κατάργηση των οικονομικών κινήτρων για τους αθλητές που θα έπαιρναν την πρωτιά στους Αγώνες. Συγκεκριμένα, μέχρι το 2009 ο ΚΟΑ πρόσφερε χίλια ευρώ σε όσους αθλητές κατακτούσαν χρυσό μετάλλιο, ένα ποσό που καταργήθηκε από φέτος.

Το να υπάρχει οικονομική στενότητα δεν είναι ντροπή, αλλά είναι ντροπή να μη γίνεται το αδύνατο δυνατό για να στηριχτεί η βάση του κυπριακού αθλητισμού

Στη σημασία των χιλίων ευρώ στον κάθε αθλητή που φέρνει χρυσό μετάλλιο αναφέρθηκε, πριν ακόμη ξεκινήσουν οι ΑΜΚΕ, ο πρόεδρος της ΚΟΕ, Ουράνιος Ιωαννίδης, ο οποίος παράλληλα, με έμμεσο τρόπο -μάλλον επειδή δεν ήθελε να ανοίξει μέτωπο με τον ΚΟΑ-, άφησε να εννοηθεί πως η κατάργηση των κινήτρων θα βλάψει την προσπάθεια για πρωτιά στον πίνακα των μεταλλίων. Μιλώντας μαζί του πριν τους Αγώνες, τον ρώτησα αν θεωρεί πως η κατάργηση των χιλίων ευρώ θα κρίνει την πρωτιά. Ο ίδιος απέφυγε να απαντήσει «ναι», αλλά αυτό εννοούσε όταν είπε πως «από το 2003, όταν ξεκίνησαν να προσφέρονται τα κίνητρα, δεν χάσαμε την πρωτιά».

Μπορεί τα χίλια ευρώ στον κάθε χρυσό νικητή να μην ήταν τεράστιο ποσό, αλλά αποτελούσαν ένα καλό λόγο για τους αθλητές να δώσουν περισσότερο βάρος στην προετοιμασία πριν τους Αγώνες, σε μια περίοδο που συνήθως δεν φορτσάρουν, αλλά και μεγαλύτερη σημασία στην επίδοση και όχι μόνο στη συμμετοχή.

Άποψή μας είναι πως έπρεπε να αποφευχθούν οι περικοπές στα θέματα επιβράβευσης των αθλητών. Ειδικά στην περίπτωση της συντριπτικής πλειοψηφίας των συμμετεχόντων σε ΑΜΚΕ, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να υπογράψουν μεγάλα συμβόλαια με χορηγούς, να αγωνιστούν στα μεγάλα μίτινγκ και να λάβουν μεγάλη προσοχή από τα ΜΜΕ, πρέπει όλοι οι φορείς να στέκονται δίπλα τους με όλες τους τις δυνάμεις και κυρίως τις οικονομικές.

Το να υπάρχει οικονομική στενότητα δεν είναι ντροπή, αλλά είναι ντροπή να μη γίνεται το αδύνατο δυνατό για να στηριχτεί η βάση του κυπριακού αθλητισμού, που είναι οι δεκάδες αθλητές που λαμβάνουν μέρος σε ΑΜΚΕ.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Λιγότερες οι καλές μεταγραφές

Από το 2008 όταν ανέλαβε την Ομόνοια ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, έγιναν αρκετά λάθη

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Τρία χρόνια, τέσσερεις προπονητές, 48 μεταγραφές και εκατομμύρια χαμένα ευρώ. Η μεταγραφική ιστορία της Ομόνοιας επί θητείας Μιλτιάδη Νεοφύτου έχει να επιδείξει μερικές εξαιρετικές επιλογές ποδοσφαιριστών, αλλά και μπόλικες αποτυχημένες. Ακόμη και ο ίδιος ο ισχυρός άνδρας του «τριφυλλιού» παραδέχτηκε σε περισσότερες από μία περιπτώσεις τον τελευταίο χρόνο πως έγιναν λάθη, ειδικά στο ξεκίνημα της θητείας του. Αναλύοντας τις μεταγραφές των τελευταίων τριών χρόνων, είναι φανερό πως οι αρχικές κινήσεις του 2008 ήταν στην πλειοψηφία τους μη αποδοτικές, όμως όσο περνούσαν τα χρόνια και συσσωρευόταν η ποδοσφαιρική εμπειρία στη διοίκηση, τόσο βελτιώνονταν στον προγραμματισμό.

Το στραβό ξεκίνημα

Με εξαίρεση τον Τίμο Βέντσελ και έξι μήνες μετά τον Μιχάλη Κωνσταντίνου, οι περισσότερες προσθήκες της σεζόν 2008-09 δεν δικαίωσαν τις επιλογές των διοικούντων και του Νεντίμ Τούτιτς. Παίκτες όπως οι Νταβίντ Κόμπιλικ, Τόμας Σόιρινγκ, Νικόλας Ασπρογένης, Φρανσίσκο Αγκίρε, Κλαούντιο Νικουλέσκου, Ντούσαν Τζόκιτς και Ράφαλ Κόζνικ ήρθαν με ψηλές προσδοκίες, αλλά δεν μπόρεσαν σε καμία στιγμή να βοηθήσουν. Μάλιστα είχαμε και περιπτώσεις όπως του Αγκίρε, ο οποίος μέχρι πέρσι επιβάρυνε το μισθολόγιο και απλά προπονείτο στο «Ηλίας Πούλλος», αλλά και του Τζόκιτς ο οποίος ήρθε τον Ιανουάριο του 2009 από την Κλαμπ Μπριζ ως δανεικός για να λύσει το επιθετικό πρόβλημα, όμως δεν τον ένιωσαν καθόλου οι αντίπαλες άμυνες. Ο Νικουλέσκου από την άλλη αποκτήθηκε έναντι 200.000 ευρώ από τη γερμανική Ντούισμπουργκ, όμως μετά από έξι μήνες επέστρεψε αποτυχημένος στην πατρίδα του, αφού δεν μπόρεσε να εγκλιματιστεί στην Κύπρο. Παράλληλα, είχαμε και την εμφάνιση του φαινομένου των τεράστιων συμβολαίων που προσφέρονταν στους Κύπριους παίκτες για να δελεαστούν και να επαναπατριστούν. Οκκάς, Χαραλάμπους και Αλωνεύτης είδαν τις απολαβές τους να πλησιάζουν ή και να ξεπερνούν το μισό εκατ. ευρώ το χρόνο, κάτι που συνέβη και ένα χρόνο μετά τον Μακρίδη, όλοι τους με μακροχρόνια μάλιστα συμβόλαια, ένα γεγονός που προκαλεί μέχρι σήμερα οικονομικά τρεξίματα.

Αξιοσημείωτο είναι πως μόλις πέντε ποδοσφαιριστές (Γιωργαλλίδης, Αλαμπί, Βέντσελ, Κασέκε, Χριστοφή), που βρίσκονταν στην πρώτη κλήση της σεζόν 2008-09 (μετά που ανέλαβε την προεδρία ο Μιλτιάδης Νεοφύτου), παραμένουν μέχρι σήμερα στην ομάδα. Αυτό πιστοποιεί τις αποτυχημένες μεταγραφές στο ξεκίνημα της νέας διοίκησης.

Ξεχώρισαν οι «φτηνοί»

Ενόψει της σεζόν 2009-10 και μετά την αποτυχημένη πρώτη χρονιά, η διοίκηση της Ομόνοιας έβαλε ακόμη πιο βαθιά στην τσέπη για να γεμίσει με μεγάλα ονόματα το ρόστερ. Προσφέρθηκαν ηγεμονικά συμβόλαια σε ποδοσφαιριστές όπως οι Χρίστος Πατσατζόγλου, Χρίστος Καρυπίδης, Μπρούνο Αγουιάρ και Ερνάν Ρενχίφο, ενώ η μεταγραφή του Κωνσταντίνου Μακρίδη από τη Μέταλουργκ ήταν από τις ακριβότερες στην ιστορία του κυπριακού ποδοσφαίρου. Όμως ήταν παίκτες όπως ο Λεάντρο, ο Ντάβιντσον και ο Εφραίμ, που αμείβονταν με τα μισά ή και το 1/3 των ακριβοπληρωμένων του ρόστερ, που ξεχώρισαν στη χρονιά προς τον τίτλο. Οι επιλογές του Τάκη Λεμονή –στην πρώτη του μεταγραφική περίοδο– ήταν σαφώς καλύτερες από τον Τούτιτς, όμως και πάλι δεν αποφεύχθηκαν οι κάκιστες επιλογές. Ο Πατσατζόγλου επιβάρυνε πολύ το μισθολόγιο και δεν βοήθησε καθόλου, οι Κάσερες και Κυριάκος, που ήρθαν ως βασικοί για το αριστερό άκρο της άμυνας και το δεξί φτερό αντίστοιχα, δεν ακούμπησαν, ενώ υποσχόμενοι ποδοσφαιριστές όπως οι Κατσής και Παναγή δεν πήραν ποτέ ευκαιρίες.

Ο Λεάντρο, που αποκτήθηκε με 90.000 ετησίως –τώρα είναι στις 170.000 ευρώ, ανανεώνοντας έως το 2014– αποδεικνύει πως οι καλοί παίκτες δεν είναι πάντα ακριβοί.

Το περσινό συμμάζεμα

Σε αντίθεση με τα δύο πρώτα μεταγραφικά καλοκαίρια, σ' αυτό του 2010 έγιναν πολύ λιγότερες προσθήκες, με συνολικά επτά άτομα να ήταν οι καινούργιοι στο «Ηλίας Πούλλος». Αν και βελτιώθηκε στον προγραμματισμό ο Τάκης Λεμονής (κανείς ποδοσφαιριστής δεν πήρε απροβίβαστο), εντούτοις κάποιες επιλογές του δεν βοήθησαν όσο αναμενόταν. Ο Ιάγο Μποουθόν, αν και έδειξε πως είναι ποιοτικός, τραυματίστηκε νωρίς, οι Βίκτορ Εσπασαντίν και Χοσέ Ρουέδα δεν πήραν πολλές ευκαιρίες, ενώ ο Τρέζορ Λομανά Λούα Λούα υπέφερε από τραυματισμούς και δεν μπόρεσε να βοηθήσει. Από την άλλη, ο Ανδρέας Αβραάμ και ο Γιουβάλ Σπούνγκιν ήταν οι δύο παίκτες που διακρίθηκαν φέτος, όμως και οι δύο ήρθαν ως μπακ-απ στην αρχή της χρονιάς.

Η νέα πραγματικότητα

Πλέον με τις νέες οικονομικές πραγματικότητες στο ποδόσφαιρο, στην Ομόνοια θα χρειαστεί να στηριχτούν στον κορμό που έκτισαν τα τελευταία χρόνια και με λίγες προσθήκες, να διατηρήσουν μία ανταγωνιστική ομάδα. Οι αποκτήσεις ποδοσφαιριστών, πλέον, είναι πολύ πιο δύσκολο έργο, αφού τα λεφτά για «ψώνια» είναι σαφώς λιγότερα. Χαρακτηριστικό είναι πως από τις 500.000 ευρώ που έφτασαν να «μοιράζουν» σε ετήσιες απολαβές οι πράσινοι το 2008, σήμερα κατέληξαν να προχωρούν σε «παζάρια» με παίκτες για ετήσιες απολαβές λιγότερα από 200.000 ευρώ, όπως έγινε με τον Ζοάο Πάουλο. Το ενθαρρυντικό, όμως, για το «τριφύλλι», παρά τα λίγα διαθέσιμα χρήματα, είναι πως ο Νεόφυτος Λάρκου έχει να διαχειριστεί ένα γεμάτο ρόστερ, με ικανούς ποδοσφαιριστές.

Βαθμολογούμε τις 48 μεταγραφές επί Μιλτιάδη Νεοφύτου

Βαθμοί όπως το «Β» μπορούν να απλώσουν μεταξύ 16 και 18, έτσι είναι λογικό κάποιοι που πήραν τον ίδιο βαθμό να έχουν κάποια μικρή διαφορά στην προσφορά τους. Δεν μπήκαμε όμως στη λογική των θετικών και αρνητικών πρόσημων πριν από τους βαθμούς.

Με τους αναπληρωματικούς τερματοφύλακες ήμασταν πιο επιεικείς, αφού δεν μπόρεσαν στις περισσότερες περιπτώσεις να πάρουν συνεχόμενα παιχνίδια και να κριθούν πλήρως.

Μάρτιος 2008	Νταβίντ Κόμπιλικ	Ε
Απρίλιος 2008	**Τόμας Σόιρινγκ**	Ε
	Χαμάντ Ντικουμάνα	Δ
	Ρασίντ Αλαμπί	Γ
	Μουσταφά Μπανγκούρα	Δ
	Κλέιτον Κρουζ	Δ
	Ηλίας Χαραλάμπους	Γ
	Τίμο Βέντσελ	Α
Μάιος 2008	Νικόλας Ασπρογένης	Ε
	Κλόντιαν Ντούρο	Γ
	Άντον Ζλόγκαρ	Β
Ιούνιος 2008	**Δημήτρης Χριστοφή**	Γ
	Θεοφάνης Λαγός	Ε
	Φρανσίσκο Αγκίρε	Ε
Ιούλιος 2008	Στάθης Αλωνεύτης	Β
	Κλαούντιο Νικουλέσκου	Ε
	Γιάννης Οκκάς	Δ
Αύγουστος 2008	**Αλεξάνταρ Πάντιτς**	Γ
Δεκέμβριος 2008	Δημήτρης Γραμμόζης	Γ
Ιανουάριος 2009	**Ντούσαν Τζόκιτς**	Ε
	Μιχάλης Κωνσταντίνου	Α
	Φειδίας Παναγιώτου	Ε
	Ράφαλ Κόζνικ	Ε
Μάιος 2009	**Χρίστος Πατσατζόγλου**	Ε
Ιούνιος 2009	Χρίστος Καρυπίδης	Α
	Αντώνης Κατσής	Ε
	Γιώργος Εφραίμ	Β
	Γιώργος Παναγή	Ε
	Ματσέι Ζουράφσκι	Β
	Στέφανος Κοτσόλης	Δ
	Ντάβιντσον	Β
	Μπρούνο Αγουιάρ	Γ
	Μαμαντού Σιντιμπέ	Δ
	Πάμπλο Κάσερες	Ε
	Τάσσος Κυριάκος	Ε
	Σκεύος Χρήστου	Δ
Αύγουστος 2009	Κωνσταντίνος Μακρίδης	Γ
Ιανουάριος 2010	**Κακά**	Β
	Ερνάν Ρενχίφο	Γ
	Λεάντρο	Α
Μάιος 2010	Ντράγκοσλαβ Γέβριτς	Δ
	Γιουβάλ Σπούνγκιν	Β
Ιούνιος 2010	Ιάγο Μποουθόν	Γ
	Βίκτορ Εσπασαντίν	Δ
	Χοσέ Ρουέδα	Γ
Ιούλιος 2010	**Ανδρέας Αβραάμ**	Α
	Τρέζορ Λούα Λούα	Γ
Μάρτιος 2011	**Γιάννης Χατζηβασίλης**	-

«Αγκάθι» ο Παυλίδης, «μήλον της έριδος» το ιδιόκτητο γήπεδο

Οι ενδιαφερόμενοι δεν αναλαμβάνουν την εταιρεία του Απόλλωνα όσο δεν αλλάζει η ηγεσία του σωματείου - Δεν το κουνάει ο Παυλίδης

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Το διοικητικό μπάχαλο εξακολουθεί να ταλαιπωρεί τον Απόλλωνα, αφού ακόμη δεν έχει εξευρεθεί η ιδανική λύση που θα βγάλει την ομάδα από το αδιέξοδο. Στο επίκεντρο των εξελίξεων δεσπόζει η παρουσία του Γιώργου Παυλίδη, ο οποίος τη δεδομένη στιγμή φαίνεται να διαμορφώνει καταστάσεις. Ο πρόεδρος του σωματείου βρίσκεται στο στόχαστρο των οργανωμένων, έχει ήδη απορρίψει πρόταση παραγόντων υπό τον Δώρο Αντωνίου για να αναλάβουν τις τύχες του ποδοσφαιρικού τμήματος και του σωματείου, ενώ σε δηλώσεις του ξεκαθάρισε ότι ο Απόλλωνας θα συνεχίσει να ενισχύεται αγωνιστικά, στέλνοντας το μήνυμα ότι ο ίδιος δεν έχει καμία πρόθεση να αποχωρήσει από το διοικητικό γίγνεσθαι. Καθώς η εταιρεία είναι καταχρεωμένη και ουσιαστικά δεν έχει αγοραστική αξία, οι ενδιαφερόμενοι θέλουν τα ηνία του σωματείου, αφενός για να έχουν λόγο στα πάγια έσοδά του (είναι σημαντικό ποσό) και αφετέρου για να ελέγξουν το θέμα της κατασκευής του γηπέδου, της μοναδικής (μετά την αποχώρηση της Columbia) οραταής διεξόδου από το οικονομικό αδιέξοδο.

Ανεπιθύμητος ο κ. Παυλίδης

Η κόντρα μεταξύ του κ. Παυλίδη και των οργανωμένων οπαδών καλά κρατεί. Η απόφαση του προέδρου του σωματείου να καταγγείλει στην αστυνομία μερίδα οπαδών που φέρεται να προκάλεσαν ζημιές στο οίκημα του συλλόγου, σε μια διαμαρτυρία τους πριν από περίπου δύο χρόνια, είναι η αιτία που ο πρόεδρος χαρακτηρίζεται «persona non grata» στο οίκημα του ΠΑΝ.ΣΥ.ΦΙ. Με την τελευταία ανακοίνωσή τους, οι οργανωμένοι απαιτούν την παραίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου του σωματείου, το δικαίωμα για άμεση εγγραφή νέων μελών και την άμεση παραχώρηση εκλογικού δικαιώματος στις επερχόμενες εκλογές του σωματείου. Ο Σύνδεσμος, όπως και μεγάλη μερίδα του κόσμου, θεωρεί ότι ο Γιώργος Παυλίδης έχει «γαντζωθεί» στο σωματείο προκειμένου να εκμεταλλευτεί την εξουσία που του δίνει η θέση του προέδρου στο θέμα του ιδιόκτητου γηπέδου. Επιπλέον, οι οργανωμένοι κατά καιρούς καταγγέλλουν ότι το σωματείο έχει εξελιχθεί σε «καζίνο», αφού, όπως υποστηρίζουν, οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο οίκημα δεν έχουν καμία σχέση με τις ιδέες και τα ιδανικά που εκπροσωπεί ο Απόλλωνας. Ο ίδιος ο κ. Παυλίδης,

> *Ο κ. Παυλίδης αποχωρεί από την εταιρεία μόνο αν βρεθεί κάποιος που να μην… ενοχλεί την εξουσία του στο σωματείο*

που επιδίωξε να παρευρεθεί στη γενική συνέλευση που έγινε στο οίκημα των οργανωμένων, αποχωρώντας μετά τις έντονες αποδοκιμασίες προς το πρόσωπό του, δείχνει προς το παρόν να αγνοεί τις κατηγορίες που του καταλογίζουν. «Ο πρόεδρος έχει προσφέρει πολλά στην ομάδα. Ήταν ο άνθρωπος που συνέβαλε τα μέγιστα για να ανεγερθεί το υπερσύγχρονο προπονητικό μας κέντρο, μείωσε σε μεγάλο βαθμό το χρέος του σωματείου, ενώ δεν εγκατέλειψε την ποδοσφαιρική ομάδα τη φετινή χρονιά, όταν οι υπόλοιποι κρυβόντουσαν στα… λαγούμια τους», δηλώνει στην «Κ» εξωδιοικητικός παράγοντας, δίνοντας μια άλλη άποψη στο θέμα του κ. Παυλίδη.

Νέα μέλη χωρίς ψήφο

Ανάμεσα στις κατηγορίες που του επιρρίπτουν είναι και η τακτική που ακολουθεί ως προς την εγγραφή νέων μελών στο σωματείο. Συγκεκριμένα, οι αντίπαλοί του ισχυρίζονται ότι ο Γιώργος Παυλίδης σκοπίμως δεν αποδέχεται νέα μέλη, προκειμένου να έχει την πλειοψηφία και στην προσεχή εκλογική διαδικασία, η ημερομηνία της οποίας δεν έχει ακόμα καθοριστεί. Το αίτημα των οργανωμένων για άμεση παραχώρηση δικαιώματος ψήφου στα νέα μέλη στη διαδικασία της ψηφοφορίας, αντιτίθεται σε άρθρο του Καταστατικού που δίδει δικαίωμα ψήφου στα νέα μέλη έξι μήνες μετά την εγγραφή τους. Με βάση τον συγκεκριμένο κανόνα, ακόμη και αν εγγραφούν νέα μέλη, δεν θα μπορούν να συμμετάσχουν στις εκλογές, οι οποίες εκτιμάται ότι θα γίνουν στα τέλη Ιουλίου.

Μένει και στην εταιρεία

Πέρα από το γηπεδικό αλλά και την ηγεσία του σωματείου, οι κινήσεις του Γιώργου Παυλίδη δείχνουν ότι προτίθεται να παραμείνει και στο ποδάλιο της εταιρείας. Ήδη στα μέσα της εβδομάδας απορρίφθηκε η πρόταση του κ. Αντωνίου να αναλάβει τις τύχες της ομάδας, αφού οι δύο πλευρές συμφώνησαν ότι δεν μπορούν να βρουν μια κοινή συνισταμένη. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι ο Γιώργος Παυλίδης απέρριψε την πρόταση, αφού οι ενδιαφερόμενοι ζητούσαν να πάρουν στα χέρια τους και τον έλεγχο του σωματείου. Την ίδια ώρα που επέρχετο το ναυάγιο στις συζητήσεις με τον Δώρο Αντωνίου, ο Γιώργος Παυλίδης, έχοντας τη βοήθεια των Ανδρέα Μιχαηλίδη και των συνεργατών του, ανακοίνωνε τη μεταγραφή του Σκοπιανού επιθετικού Χρίστιαν Κιρόσκι. Μια μέρα αργότερα, ο πρόεδρος ξεκαθάρισε ότι ο προγραμματισμός θα υλοποιηθεί, μολονότι δεν υπάρχει διοίκηση στην εταιρεία: «Προχωράμε τον προγραμματισμό και θα ανακοινώνονται μεταγραφές η μια μετά την άλλη. Δεν μπορούμε να περιμένουμε άλλο. Θα αρχίσουμε να υλοποιούμε μεταγραφές», ήταν η τοποθέτησή του, αφήνοντας να εννοηθεί ότι δεν έχει τη διάθεση να αποχωρήσει από την ομάδα.

Ένα παραθυράκι

Αρκετοί είναι αυτοί που ισχυρίζονται ότι ο Γιώργος Παυλίδης θα αποχωρούσε από τα διοικητικά της εταιρείας αν εμφανιζόταν παράγοντας ο οποίος δεν θα… ενοχλούσε την εξουσία του στον προεδρικό θώκο του σωματείου. Προς το παρόν ο πρόεδρος του συλλόγου δείχνει να έχει το απόλυτο κουμάντο στο διοικητικό γίγνεσθαι. Κατά πόσον οι αντίπαλοί του θα καταφέρουν να απαλλαγούν από την παρουσία του, μόνο ο χρόνος θα το δείξει, ωστόσο άπαντες αναγνωρίζουν ότι ο Λεμεσιανός παράγοντας είναι σκληρό καρύδι και δύσκολα λυγίζει.

Ο αμφιλεγόμενος Γιώργος Παυλίδης

Πρόεδρος του Σωματείου Απόλλων, μέσω του οποίου ελέγχει την (ακέφαλη) ποδοσφαιρική εταιρεία

- ➕ Μείωσε δραστικά το **χρέος** του σωματείου
- ➕ Συνέβαλε αποφασιστικά στην ανέγερση του **προπονητικού κέντρου**
- ➕ Ξεκίνησε την υλοποίηση του **προγραμματισμού**
- ➕ Δήλωσε «**παρών**» στις δύσκολες στιγμές

- ➖ Είναι διοικητικά **απομονωμένος**
- ➖ Είναι **τσακωμένος** με τους οργανωμένους
- ➖ Δεν έχει **οικονομική ισχύ**
- ➖ Μετέτρεψε το οίκημα σε **«καζίνο»**

✔ Δεν αποχωρεί από το σωματείο, ώστε να ελέγχει τα έσοδα από τις δραστηριότητές του και τις αποφάσεις για την ανέγερση του γηπέδου

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΙ

✔ **Θέλουν να αποχωρήσει** ο Γιώργος Παυλίδης ώστε να ανοίξει ο δρόμος για την είσοδο οικονομικά ισχυρών παραγόντων, που θα αναβαθμίσουν την ομάδα και θα ανεγείρουν το γήπεδο.

ΜΕΤΟΧΟΙ - ΜΕΓΑΛΟΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

✔ **Μπαίνουν μόνο** αν ελέγξουν το πακέτο «σωματείο - εταιρεία - γήπεδο». Καθώς η εταιρεία είναι χρεωμένη, θέλουν να αντλήσουν έσοδα από τις άλλες δύο πηγές για να καλύψουν το χρέος, στον σχηματισμό του οποίου (υποστηρίζουν ότι) δεν συνέβαλαν.

Οι έξι κενές θέσεις στο ρόστερ

Μικραίνει το ρόστερ στον ΑΠΟΕΛ

Οι 5+2 παίκτες που αποχώρησαν, οι τέσσερεις μεταγραφές και οι προαγωγές από τη β΄ ομάδα

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Μειωμένο κατά τρεις με τέσσερεις ποδοσφαιριστές θα είναι το ρόστερ του ΑΠΟΕΛ, όπως μαρτυρούν και οι έξι κενές θέσεις που υπάρχουν, τρεις μέρες πριν την έναρξη της προετοιμασίας. Από το περσινό ρόστερ έχουν αποχωρήσει επτά παίκτες, ή οκτώ αν υπολογίσουμε τον Βαγγέλη Κουτσόπουλο που έφυγε τον Ιανουάριο χωρίς να αντικατασταθεί. Οι πέντε ήταν στελέχη της πρώτης ομάδας και θα αντικατασταθούν από τις τέσσερεις μεταγραφές. Το payroll ελαφραίνει η αποχώρηση του Δημήτρη Κυριάκου, ενώ ο Κυριάκος Ιωάννου, που ήταν τέταρτος τερματοφύλακας, ήταν χαμηλόμισθος. Οι δυο τους θα αντικατασταθούν εκ των έσω, όπως συμβαίνει και με τον Κουτσόπουλο, για τη θέση του οποίου (ρεζέρβα στο αριστερό άκρο της άμυνας) προωθείται από πέρσι ο Αλεξάνδρου.

Οι λόγοι της συρρίκνωσης είναι οικονομικοί, καθώς έπρεπε να μειωθεί σημαντικά το μπάτζετ, αλλά και πρακτικοί. Άλλωστε, καμιά ομάδα στον κόσμο δεν διαθέτει 26 παίκτες πρώτης διαλογής, όπως γινόταν πέρσι στον Αρχάγγελο. Φυσικά ο ΑΠΟΕΛ θα είναι ενισχυμένος του χρόνου, καθώς αποχωρούν αναπληρωματικοί (πλην του Γκριντσάροφ) και αποκτούνται ενδεκαδάτοι. Ωστόσο, το 26μελές ρόστερ θα συμπληρωθεί από πιτσιρικάδες που εδώ και χρόνια περιμένουν ευκαιρίες. Ίσως φέτος να τις πάρουν…

Η περσινή ομάδα

Ουσιαστικά η περσινή ομάδα, ή ό,τι έμεινε απ' αυτήν, ξεκινάει προετοιμασία την Τετάρτη, με την πρώτη προπόνηση στο κυρίως γήπεδο του ΓΣΠ. Νέο πρόσωπο θα είναι ο Άλντο Αντόρνο, εκτός κι αν γίνει η έκπληξη με την ανακοίνωση κεντρικού αμυντικού εντός του σαββατοκύριακου. Η ενίσχυση του κέντρου της άμυνας παραμένει πρώτη προτεραιότητα, καθώς αν ο ΑΠΟΕΛ θέλει να χρησιμοποιήσει έστω και έναν καινούργιο αμυντικό στην Ευρώπη, πρέπει να τον εντάξει στο ρόστερ πριν η ομάδα φύγει για την Αυστρία, στις 19 Ιουνίου. Με βάση τα σημερινά δεδομένα, οι

> *Αν οι μεταγραφές είναι τέσσερεις, ο Γιοβάνοβιτς κάνει ρεκόρ λιτότητας από τότε που πήγε στον Αρχάγγελο*

πρωταθλητές θα κάνουν τρεις προσθήκες: δύο πολυθεσίτες αμυντικούς και έναν κόφτη. Αν πουλήσουν τον Τρικόσκι, θα γίνει μια κίνηση που θα αφορά στην επίθεση. Οι επόμενες μέρες είναι καθοριστικές για το μέλλον του Σκοπιανού, που αν δεν φύγει τώρα, τότε πιθανότατα μένει και για τα καλοκαιρινά προκριματικά.

Πάει για… ρεκόρ

Αν οι μεταγραφές είναι τέσσερεις, ο Γιοβάνοβιτς κάνει ρεκόρ λιτότητας από τότε που πάτησε το πόδι του στον Αρχάγγελο. Πρόπερσι ο Σερβοέλληνας είχε πάρει πέντε παίκτες και πέρσι έξι. Άλλο ένα ρεκόρ έχει να κάνει με τους νέους παίκτες στην πρεμιέρα. Πρόπερσι ήταν τρεις (προπονήθηκαν οι δύο και ο Πάουλο Ζορζ ήταν με πολιτικά) και πέρσι τέσσερεις, ενώ στο τέλος της προπόνησης ανακοινώθηκε η απόκτηση του Μποαβεντούρα. Υπάρχουν όμως και οι εσωτερικές «μεταγραφές». Από ποδοσφαιριστές όπως οι Σολάρι, Αλεξάνδρου και Σολωμού στον ΑΠΟΕΛ περιμένουν πολύ περισσότερα στη νέα σεζόν, που αρχίζει και τυπικά την ερχόμενη Τετάρτη. Μια μέρα μετά ακολουθεί η γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας.

ΞΕΝΟΙ/ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ

1.	Διονύσης Χιώτης	34	Ελλάδα
2.	**Χρίστος Κόντης**	**36**	**Ελλάδα**
3.	Πάουλο Ζορζ	31	Πορτογαλία
4.	**Σάββας Πουρσαϊτίδης**	**35**	**Ελλάδα**
5.	Γουίλιαμ Μποαβεντούρα	31	Βραζιλία
6.	**Νούνο Μοράις**	**27**	**Πορτογαλία**
7.	Έλιο Πίντο	27	Πορτογαλία
8.	**Γκουστάβο Μαντούκα**	**31**	**Βραζιλία**
9.	Μαρσίνιο	30	Βραζιλία
10.	**Άλντο Αντόρνο**	**29**	**Παραγουάη**
11.	Αΐλτον	27	Βραζιλία
12.	**Ιβάν Τρικόσκι**	**24**	**Σκόπια**
13.	Εστεμπάν Σολάρι	31	Αργεντινή
14.	-		
15.	-		
16.	-		
17.	-		

ΓΗΓΕΝΕΙΣ

1.	Τάσος Κίσσας	23
2.	**Πάνος Κωνσταντίνου**	**26**
3.	Μάριος Ηλία	32
4.	**Άνθος Σολωμού**	**25**
5.	Νεκτάριος Αλεξάνδρου	27
6.	**Μαρίνος Σατσιάς**	**33**
7.	Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης	30
8.	-	
9.	-	
-.	**Μάριος Αντωνιάδης**	**21**
-.	Μάριος Θεοδώρου	20
-.	**Αιμίλιος Παναγιώτου**	**19**

Υπόμνημα

✔ Κάθε ομάδα δικαιούται να έχει στο ρόστερ της 17 ξένους/κοινοτικούς – δηλαδή παίκτες που κατά το 21ο έτος της ηλικίας τους δεν ήταν εγγεγραμμένοι στα μητρώα της ΚΟΠ – και 9 γηγενείς.

✔ Στο 26μελες ρόστερ οι κενές θέσεις ξένων/κοινοτικών μπορούν να αντικατασταθούν από γηγενείς.

✔ Κάθε ομάδα δικαιούται να εγγράψει απεριόριστο αριθμό παικτών (ξένων, κοινοτικών ή Κυπρίων) που δεν έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους.

ΗΡΘΕ	ΕΦΥΓΑΝ	ΑΝΑΝΕΩΣΑΝ	ΕΚΚΡΕΜΕΙ
Άλντο Αντόρνο	Γιοστ Μπρούρσε, **Μπόμπαν Γκριντσάροφ**, Χρύσης Μιχαήλ, **Άντριαν Σικόρα**, Νέναντ Μιροσάβλιεβιτς, **Κυριάκος Ιωάννου**, Δημήτρης Κυριάκου	Τάσος Κίσσας (2013), **Πάνος Κωνσταντίνου (2013)**, Μάριος Ηλία (2013), **Χρίστος Κόντης (2012)**, Σάββας Πουρσαϊτίδης (2012), **Πάουλο Ζορζ (2012)**, Νεκτάριος Αλεξάνδρου (2013)	Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης (το συμβόλαιό του λήγει στις 31 Ιανουαρίου 2012)

Η επαγγελματική δουλειά εκτοξεύει τα διαρκείας

Πριν από περίπου 15 χρόνια ο ΑΠΟΕΛ διέθετε μια από τις καλύτερες ομάδες της σύγχρονης ιστορίας, ωστόσο μετά βίας είχε διαθέσει 500 εισιτήρια διαρκείας. Αυτό το καλοκαίρι φιλοδοξεί να σπάσει το φράγμα των 7.000 καρτών, διαλύοντας το περσινό ρεκόρ των 6.875 διαρκείας που είχαν πωληθεί πριν την έναρξη του πρωταθλήματος – μέχρι τα πλέι-οφ ο συνολικός αριθμός έφτασε τις 10.325. Η ανάμειξη επαγγελματιών στα θέματα μάρκετινγκ και επικοινωνίας τα τελευταία χρόνια έχει εκτοξεύσει τον αριθμό των διαρκείας (σε περίοδο κρίσης μάλιστα) σε νούμερα που θεωρούνταν απλησίαστα για τον ΑΠΟΕΛ.

Υπάρχει ένα ολόκληρο επιτελείο που ασχολείται με τη διαμόρφωση των τιμών, την εξυπηρέτηση των φιλάθλων αλλά και την προώθηση του προϊόντος. Σ' αυτά τα πλαίσια εντάσσεται και η συνεργασία (από πέρσι) με την ελλαδική εταιρεία Tickethour αλλά και η εργοδότηση του Θύμιου Αγαθοκλέους, που θα έχει καθήκοντα σε θέματα εισιτηρίων και διοργάνωσης εντός έδρας αγώνων, τα οποία μέχρι πέρσι έπεφταν αποκλειστικά στις πλάτες του μέλους της διοίκησης, Χριστόφορου Ποταμίτη.

Η διαχρονική διάθεση καρτών διαρκείας στον ΑΠΟΕΛ

2004-05	1.639
2005-06	**2.246**
2006-07	3.723
2007-08	**4.169**
2008-09	5.100
2009-10	**5.850**
2010-11	6.875 / 10.325

> *Εμπόδια αποτελούν οι «τσιμπημένες» τιμές και η απουσία ηχηρών μεταγραφών*

Το καλοκαίρι του 2006 ο Κυριάκος Ζιβανάρης έθετε τον πήχη στις 3.000, νούμερο που υπερδιπλασιάστηκε σε μια πενταετία. Ρόλο έπαιξε και η μετακόμιση σε ένα πιο άνετο γήπεδο όπως το ΓΣΠ, αλλά δεν ήταν καταλυτικός. Τη σεζόν 2004-05 ο πρωταθλητής τότε ΑΠΟΕΛ πούλαγε μόλις 1.639 εισιτήρια διαρκείας, νούμερο που θεωρείται αστείο για τα σημερινά δεδομένα. Εδώ και μια επταετία τουλάχιστον οι γαλαζοκίτρινοι σπάνε κάθε χρόνο το ρεκόρ διάθεσης διαρκείας και εμφανίζονται σχεδόν βέβαιοι πως θα πετύχουν και φέτος, παρά την ύπαρξη δύο σημαντικών εμποδίων. Το ένα έχει να κάνει με την αύξηση των τιμών κατά περίπου 10% ώστε να αυξηθούν τα έσοδα – πέρσι το φθηνότερο ήταν 235 ευρώ και φέτος 265 ευρώ.

Το άλλο εμπόδιο είναι η απουσία ηχηρών μεταγραφών, όπως ήταν οι περσινές των Σολάρι, Μαντούκα και Αΐλτον, καθώς το διαθέσιμο μπάτζετ είναι περιορισμένο. Ένα όπλο στα χέρια των γαλαζοκιτρίνων είναι η τοποθέτηση άνετων καθισμάτων και η περίφραξη με γυαλί του χώρου γύρω από τη φυσούνα στη δυτική εξέδρα, κάτι που τους επιτρέπει να ανεβάσουν κατά 50 ευρώ (κοστίζει 750 ευρώ) την τιμή του ακριβότερου κανονικού διαρκείας.

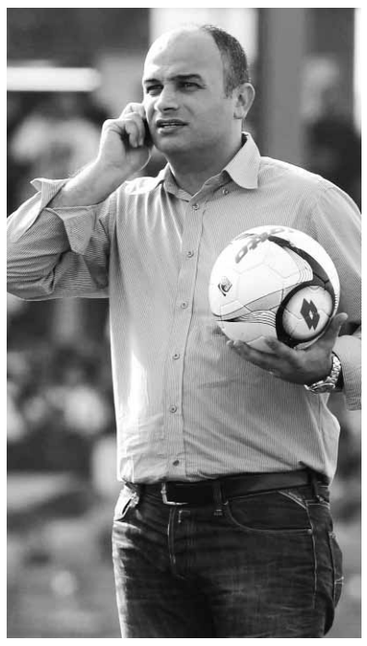

Στα πλαίσια ενίσχυσης του επαγγελματικού τιμ εντάσσεται η προσθήκη του Θύμιου Αγαθοκλέους, που αναλαμβάνει καθήκοντα κυρίως σε θέματα εισιτηρίων.

Ο χρόνος πάγωσε στα κατεχόμενα στάδια

Η «Κ» κάλυψε μια διαδρομή 225 χιλιομέτρων σε οκτώ ώρες και μπήκε σε όσα από τα κατεχόμενα στάδια της επέτρεψε ο τουρκικός στρατός

Έρευνα – Κείμενα:
ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Φεύγοντας από τη Μακράσυκα προς την Άχνα ο δρόμος στενεύει, ίσα που χωράει το αυτοκίνητο. Δεν έχει διαπλατυνθεί μετά το 1974. Δεξιά κι αριστερά στάχυα. Στο βάθος ξεπροβάλλει το οδόφραγμα και το τουρκικό φυλάκιο. Η επιλογή να γυρίσουμε πίσω δεν υπάρχει – μας έχουν ήδη δει και θα προκαλέσουμε υποψίες. Ελαττώνουμε. Στη σκοπιά είναι δυο φαντάροι, ενώ από το χωριό εξέρχεται ένα στρατιωτικό τζιπ. Ο ένας σκουντάει τον άλλο, που τρέχει προς το μέρος μας. Κατεβάζουμε το παράθυρο. Είναι πιτσιρικάς, κάτω από είκοσι σίγουρα. Του λέμε αν γίνεται να πάμε στην Άχνα. Αρνείται ευγενικά και φεύγουμε πίσω από το τζιπ που έχει περάσει μπροστά μας. Το ιδιόκτητο γήπεδο του Εθνικού Άχνας, από τα πρώτα στην Κύπρο με χλοοτάπητα, παρότι η ομάδα δεν έπαιξε ποτέ στην α΄ κατηγορία πριν την εισβολή, δεν είναι προσβάσιμο. Φαίνεται, όμως, ολοκάθαρα από τις ελεύθερες περιοχές. Βρίσκεται στη νεκρή ζώνη. Η κατεχόμενη Άχνα είναι «απαγορευμένη ζώνη». Δεν έχει στρατό, αλλά την έκλεισαν (όπως και την Αμμόχωστο), ίσως γιατί είναι ανάμεσα από ελεύθερες περιοχές. Από τις λήψεις του Google Earth φαίνεται πως τα σπίτια έχουν γκρεμιστεί.

«No photos»

Επιστρέφουμε στον αυτοκινητόδρομο και ακολουθούμε πορεία ανατολικά, προς Αμμόχωστο. Σε λιγότερο από μισή ώρα μπαίνουμε στην πόλη του Ευαγόρα. Το πρώτο γήπεδο που συναντάμε είναι το «Cabulat», κάτω από τα τείχη, απέναντι από το οίκημα της Μαγκούσα, της τουρκοκυπριακής ομάδας της Αμμοχώστου. Οι Τ/κ έπαιζαν εκεί πριν την εισβολή. Έχει τσιμεντένιες, χαμηλές κερκίδες στις δύο από τις τέσσερεις πλευρές. Είναι εγκαταλελειμμένο και το έχουν «φάει» τα χόρτα. Τώρα λένε πως θα δαπανήσουν ένα εκατ. ευρώ για να το κάνουν το δεύτερο γήπεδο στα Κατεχόμενα με τεχνητό χλοοτάπητα (το πρώτο είναι αυτό του χωριού Κιόνελι). Μας εξηγούν πώς θα φτάσουμε στο «Φαζίλ Κουτσούκ», ένα ανοικτό στο κοινό γήπεδο με μια τσιμεντένια εξέδρα 2.000 ατόμων. Πρόκειται για την εξέλιξη του Δημοτικού Σταδίου που χτίστηκε με τον οβολό των φίλων και μελών της Νέας Σαλαμίνας, όταν εκδιώχθηκαν από το ΓΣΕ. Εκεί αθλούνταν οι Σαλαμιναίοι.

Το ΓΣΕ είναι μια ανάσα από την περίφραξη της πόλης. Φαίνεται από την άλλη πλευρά του πλέγματος

Το «Φαζίλ Κουτσούκ» συνορεύει με την κλειστή πόλη. Ανεβήκαμε στην εξέδρα και βλέπαμε την Αμμόχωστο. Ένας τύπος μάς πλησίασε και μας είπε να μην τραβάμε φωτογραφίες γιατί «ο τουρκικός στρατός θα έχει πρόβλημα». Το σεβαστήκαμε. Επιστρέψαμε στην περίφραξη της κλειστής πόλης και βλέπαμε το ΓΣΕ που βρίσκεται στην αυλή του Γυμνασίου. Είχε μπει εκεί ο Ανδρέας Παντελή με τον Ντίνο Τουμαζή το 2005 με τη μεσολάβηση ενός Τούρκου αξιωματικού, τον οποίο στη συνέχεια μετέθεσαν. Από το πλέγμα φαίνεται μέρος των τσιμεντένιων εξεδρών που πριν την εισβολή φιλοξενούσαν τρεις-τέσσερεις χιλιάδες κόσμο. Κάποιος κρεμάει το κεφάλι έξω από ένα διερχόμενο αυτοκίνητο και φωνάζει «no photos». Θέλει να κάνει επίδειξη ισχύος. Προφανώς έχει ξαναδεί κόσμο που πάει εκεί και αγναντεύει την περιουσία του σε απόσταση αναπνοής. Είναι περασμένες 6 μ.μ. και το οδοιπορικό στα κατεχόμενα στάδια πλησιάζει στο τέλος του. Στη μια ώρα οδήγησης που ακολουθεί μέχρι το οδόφραγμα του Αγίου Δομετίου, σκεφτόμαστε…

Ένα σημάδι μόνο

Τίποτα. Απολύτως τίποτα. Ψάχναμε οκτώ ώρες, διανύσαμε 225 χιλιόμετρα, μα δεν καταφέραμε να βρούμε ούτε ένα σημάδι που να παραπέμπει στα χρόνια πριν το 1974. Ακόμα και στο σχεδόν εγκαταλελειμμένο γήπεδο της Λύσης, το στολίδι της εποχής του, το πρώτο στάδιο στην Κύπρο με προβολείς, δεν υπήρχε το παραμικρό ίχνος που να υποδηλώνει ότι κάποτε έπαιζαν εκεί ελληνοκυπριακές ομάδες. Όλα έχουν αλλοιωθεί. Παντού. Οι θεμέλιοι λίθοι πρέπει να έχουν ξεριζωθεί, οι επιγραφές έχουν σβηστεί. Λες και αυτά τα γήπεδα που κληρονόμησαν οι κατακτητές δεν χτίστηκαν, αλλά βλάστησαν. Η προσπάθεια αλλοίωσης του χαρακτήρα των κατεχόμενων περιοχών δεν ξεκίνησε από τα στάδια, απλά τα συμπεριέλαβε. Σε όλη τη διαδρομή περάσαμε από δεκάδες εκκλησιές, αλλά μόνο μια είχε σταυρό στον τρούλο. Αυτή του Αγίου Ιωάννη στην κλειστή πόλη της Αμμοχώστου, όπου μόνο ο στρατός έχει πρόσβαση. Ίσως τελικά η αιτία της διαίρεσης να μην είναι ο στρατός αλλά ο κόσμος.

Το γήπεδο-κόσμημα της Λύσης έχει αφεθεί στο έλεος του χρόνου. Μόνο οι ξύλινες εξέδρες έχουν αντικατασταθεί. Οι προβολείς, οι πρώτοι που τοποθετήθηκαν στην Κύπρο, είναι αυτοί που υπήρχαν το καλοκαίρι του 1974.

Το στολίδι της Μόρφου, το πρώτο στην Κύπρο με χλοοτάπητα, είναι προέκταση στρατοπέδου. Συντηρείται και παίζουν εκεί δύο ομάδες β΄ κατηγορίας – η μία από τα Πολεμίδια.

Το «Δημητριάδειο» στην Κερύνεια, το στάδιο του Γ.Σ. «Πράξανδρος», δεν υπέστη κανένα βελτιωτικό έργο, καθώς είχε ανακαινιστεί ριζικά δυο χρόνια πριν την εισβολή. Υπάρχει ακόμα το γήπεδο μπάσκετ στη βόρεια πλευρά.

Τα γήπεδα Κατωκοπιάς, Βατυλής και Άσσιας, κατά σειρά.

Όλ,τι φαίνεται από το ΓΣΕ. Το κτήριο δίπλα είναι το Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Δεξιά, το «Φαζίλ Κουτσούκ», επέκταση του Δημοτικού Σταδίου που έκτισαν οι Σαλαμιναίοι.

Ελάχιστες επενδύσεις

Το άλλο συμπέρασμα είναι πως το ψευδοκράτος έχει επενδύσει ελάχιστα σε αθλητικές υποδομές, κυρίως στην επαρχία. Με εξαίρεση το αθλητικό κέντρο γύρω από το «Κεμάλ Ατατούρκ» στην κατεχόμενη Λευκωσία αλλά και το γήπεδο της Κουτσούκ Καϊμακλί στην Ομορφίτα, οι Τουρκοκύπριοι αθλούνται στα στάδια που κατέλαβαν το καλοκαίρι του 1974 – προκλητικά έχουν δώσει στα στάδια ονομασίες αποφράδων ημερομηνιών για το νησί, όπως 20η Ιουλίου (για το γήπεδο της Κερύνειας), 14η και 16η Αυγούστου για τα γήπεδα Βατυλής και Λεύκας αντίστοιχα. Τα γήπεδα έχουν φυτευτεί όπως-όπως, όπου υπήρχαν ξύλινες εξέδρες αντικαταστάθηκαν από τσιμεντένιες, μπήκαν καθίσματα και στέγαστρα. Ταρτάν υπάρχει μόνο στη Λευκωσία, όπου συναντάει κανείς μέχρι κλειστά για κολύμβηση και μπιτς βόλεϊ αλλά και μια σύγχρονη πίστα για καρτ. Τα γήπεδα που άφησαν οι Ε/κ μοιάζουν πολύ μεταξύ τους. Έχουν μια εξέδρα, την ίδια αρχιτεκτονική στην είσοδο και τώρα έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία του «κράτους». Πριν το 1974 τα γήπεδα της Μεσαορίας και αυτό της Μόρφου ήταν τα πρώτα με χλοοτάπητα, λόγω του εύκρατου κλίματος και του πλούτου των περιοχών από τη γεωργία.

Ώρα 11:50, Κατωκοπιά

Από τον Άγιο Δομέτιο ξεκινήσαμε αργά το πρωί και κινηθήκαμε δυτικά. Σε λιγότερο από μισή ώρα μπαίναμε στην Κατωκοπιά, που πριν τον πόλεμο αριθμούσε κάπου 1.600 κατοίκους και καταλήφθηκε κατά τη δεύτερη εισβολή, τον Αύγουστο του ’74. Το γήπεδο, βόρεια του χωριού, μέσα στους πορτοκαλεώνες, δεν δυσκολευτήκαμε να το βρούμε. Κλειστό, όπως και το οίκημα της ομάδας που το χρησιμοποιεί και το οποίο βρίσκεται ακριβώς απέναντι. Μοιάζει εγκαταλελειμμένο, όμως τα πλαστικά μπουκάλια, τα άδεια σακούλια από πατατάκια και ένα κουπόνι στοιχήματος μαρτυρούν ότι το γήπεδο έχει μόλις χρησιμοποιηθεί.

Η φυσική έδρα της Δόξας έχει σήμερα πρασινοκίτρινες αποχρώσεις και περιβάλλεται από τοίχο ύψους σχεδόν δύο μέτρων. Από ένα σημείο μπορούσαμε να δούμε τις ξύλινες εξέδρες χωρητικότητας περίπου 500 θεατών, το γκαζόν που φυτεύτηκε μετά την εισβολή (οι Κατωκοπίτες έπαιζαν σε ξερό, καθότι ανήκαν στην γ΄ κατηγορία) και τα υποτυπώδη αποδυτήρια που πιο πολύ μοιάζουν με παλιές, δημόσιες τουαλέτες – κάτι κάγκελα έφραζαν ένα χώρο για όρθιους θεατές. Η Ζουμρούτκοϊ, ομάδα του χωριού, παίζει στην έκτη τη τάξει κατηγορία, ωστόσο η Ακσάι από το γειτονικό Αργάκι αγωνίζεται στην γ΄ κατηγορία και ενδεχομένως να χρησιμοποιεί το γήπεδο της Κατωκοπιάς. Το γήπεδο της Ακσάι στο Αργάκι είναι ξερό, οι ξύλινες εξέδρες 200 ατόμων βρίσκονται σε άθλια κατάσταση, ενώ όταν πήγαμε, μέσα στο γήπεδο έβοσκαν πρόβατα. Ένα μέτρο από την πλάγια γραμμή υπάρχουν διαβρωμένοι τσιμεντένιοι πάσσαλοι και σκουριασμένα σίδερα, άκρως επικίνδυνα για τον αθλητή.

Τα γήπεδα που δεν επισκεφθήκαμε

Τα γήπεδα που επισκεφθήκαμε δεν είναι τα μοναδικά στα Κατεχόμενα, είναι όμως τα σημαντικότερα και αυτά που ανήκουν σε ομάδες που σήμερα πρωταγωνιστούν. Το γήπεδο της Ζώδιας φιλοξενούσε πριν το ’74 τον Παρθενώνα, ομάδα β΄ κατηγορίας. Στον Γερόλακκο, λίγο έξω από τη Λευκωσία, είχε την έδρα του ο Ηρακλής, ομάδα β΄ κατηγορίας. Γήπεδα υπήρχαν στον Καραβά, στο Τρίκωμο και στην Κυθρέα – το τελευταίο έχει τώρα διαλυθεί. Στην κατεχόμενη Λευκωσία δεν υπήρχαν γήπεδα, καθώς η Τσετίνκαγια έπαιζε στο τείχος δίπλα στο «Λήδρα Πάλας» πριν μετακομίσει στο «Κεμάλ Ατατούρκ» όπου αγωνίζεται και η Γενίτζαμι.

Χωρίς φωτογραφική μηχανή

Το Δημοτικό Στάδιο της γειτονικής (απέχει δέκα λεπτά) Μόρφου ήταν το πρώτο στην Κύπρο με χλοοτάπητα και θεωρείτο στολίδι. Η πρόοδος του Διγενή ήταν ραγδαία, καθώς η περιοχή θεωρείτο ιδιαίτερα πλούσια. Τη σεζόν 1970-71 τερμάτισε δεύτερος, εξασφαλίζοντας ευρωπαϊκό εισιτήριο, προερχόμενος από τη β΄ κατηγορία – κάτι που επανέλαβε φέτος η ΑΕΚ. Έπαιξε με τη μεγάλη Μίλαν, την οποία φιλοξένησε στη Μόρφου. Σήμερα στην πόλη η παρουσία του τουρκικού στρατού είναι έντονη. Τα στρατόπεδα πολλά. Το γήπεδο δεν φαίνεται από τον δρόμο, αλλά ρωτώντας το βρήκαμε. Η κύρια είσοδος, η μοναδική ανοικτή, απέχει πενήντα μέτρα από την πύλη του στρατοπέδου με το οποίο συνορεύει. Οι φαντάροι στη σκοπιά ήταν δύο. Είπαμε να μην κατεβάσουμε φωτογραφικές μηχανές, αφήσαμε το αυτοκίνητο λίγο μακριά και πήγαμε τοίχο-τοίχο, χωρίς να κοιτάμε. Πήραμε μερικές λήψεις με τα κινητά μας τηλέφωνα. Η μοναδική εξέδρα μοιάζει να χωράει 2.500 καθήμενους θεατές και να μην έχει επεκταθεί μετά το ’74. Έγιναν δημοσιογραφικά, μπήκε στέγαστρο με τσίγκους-λαιμητόμους να κρέμονται πάνω από τα κεφάλια των θεατών, ενώ υπάρχει υποδομή για να τοποθετούνται οι καρέκλες των επισήμων (το κομμάτι αυτό μοιάζει ανακαινισμένο). Το 2006 έγιναν εκεί αγώνες του Παγκοσμίου Κυπέλλου μη Αναγνωρισμένων «Κρατών». Έχει από τη μια πλευρά πρασινοκίτρινα καθίσματα και από την άλλη κόκκινα, για να καλύπτει και τις δύο ομάδες που το χρησιμοποιούν. Το γκαζόν είναι άθλιο. Βρήκαμε σκορπισμένα κομφετί, κάτι που μαρτυρούσε πως θα είχε γίνει φιέστα την προηγούμενη. Υπάρχουν χαραγμένα κουλουάρ πάνω στο χώμα. Το στάδιο ανήκει στο «κράτος» και παρότι οι δύο ομάδες που εδρεύουν εκεί παίζουν στη β΄ κατηγορία, εντούτοις είναι σε πολύ καλή κατάσταση. Η Μπίνελι είναι ομάδα των Πολεμιδιών της επαρχίας Λεμεσού και θεωρείται από τις πιο ιστορικές των Τ/κ.

Άθικτο το «Δημητριάδειο»

Σε λιγότερο από μια ώρα, έχοντας ανέβει και κατέβει το βουνό, μπαίνουμε στο «Δημητριάδειο», το στάδιο του Γυμναστικού Συλλόγου «Πράξανδρος», στη δυτική είσοδο της Κερύνειας. Καρδιά του αθλητισμού της πόλης, φιλοξενούσε τις ομάδες ποδοσφαίρου της ΠΑΕΚ και της ΑΕΚ Καραβά, αγώνες μπάσκετ, βόλεϊ και φυσικά τα «Μάτσεια». Έκλεισε από το 1970 έως το 1972 για ανακαίνιση, η οποία κόστισε 48.000 λίρες, πέραν του μισού ετήσιου προϋπολογισμού του ΚΟΑ. Ήταν το μεγαλύτερο αθλητικό έργο υποδομής που είχε γίνει μέχρι τότε στην Κύπρο.

Θέατρο μαχών κατά την πρώτη εισβολή, πολύ κοντά σ’ αυτό εντοπίστηκε ομαδικός τάφος σχετικά πρόσφατα. Οι κατακτητές το έχουν ονομάσει «Στάδιο 20ης Ιουλίου». Το στάδιο είναι όπως το άφησαν οι Κερυνειώτες, με εξαίρεση το στέγαστρο, απαραίτητο στα Κατεχόμενα (υπάρχει σε όλα τα γήπεδα). Στην εξέδρα έχουν μπει περίπου 1.000 πολύχρωμα καθίσματα. Στη βόρεια πλευρά, στη σκιά του Πενταδακτύλου, είναι το γήπεδο μπάσκετ, με δική του τσιμεντένια εξέδρα, που υπήρχε πριν το ’74. Από πίσω είναι το βοηθητικό, σε άθλια κατάσταση. Το στάδιο, που περιβάλλεται από ψηλά κυπαρίσσια, χρησιμοποιείται σήμερα για αγώνες α΄ κατηγορίας αλλά και στίβου, όπως μαρτυρούν τα φρεσκοβαμμένα κουλουάρ και ένα στρώμα του άλματος επί κοντώ.

Τα γήπεδα της Μεσαορίας

Αφήνουμε την Κερύνεια και επιστρέφουμε στην κατεχόμενη Λευκωσία. Από ’κεί κατευθυνόμαστε προς Αμμόχωστο, έχοντας πρώτα κάνει μια στάση στο «Κεμάλ Ατατούρκ» και ξεπερνώντας το βαρύ μποτιλιάρισμα. Θα επιχειρήσουμε να μπούμε στα στρατοκρατούμενα χωριά της Μεσαορίας. Κοντεύει 4 μ.μ. και βγαίνουμε από τον αυτοκινητόδρομο στην Αγκαστίνα για να κινηθούμε προς την Άσσια. Ακολουθούμε ένα στρατιωτικό τζιπ. Σε κάποιο σημείο αντιλαμβανόμαστε πως ο δρόμος οδηγεί στην πύλη ενός στρατοπέδου, η οποία ξεπροβάλλει τεράστια μπροστά μας, αν και απέχει σχεδόν ένα χιλιόμετρο. Λέμε να γυρίσουμε πίσω, αλλά εγκαταλείπουμε, μήπως και κινήσουμε υποψίες – δεν είναι ώρα για μπλεξίματα. Συνεχίζουμε αργά μέχρι που ο δρόμος μάς βγάζει στην πύλη, μπροστά από την οποία ευτυχώς διέρχεται μικρότερος δρόμος που ενώνει την Αφάνεια με την Άσσια. Στρίβουμε αριστερά και σε ένα λεπτό είμαστε έξω από ένα γήπεδο. Η Άσσια πριν την εισβολή είχε δύο ιδιόκτητα γήπεδα: του Εθνικού και της Ομόνοιας. Του Εθνικού είναι στον χώρο τον οποίο σήμερα καταλαμβάνει το τεράστιο στρατόπεδο, άρα αυτό που βρήκαμε ίσως είναι της Ομόνοιας. Χρησιμοποιείται από την ομάδα του χωριού που παίζει στην πέμπτη τη τάξει κατηγορία. Μέσα είναι ένα παιδάκι που μας χαιρετάει. Η μοναδική εξέδρα με 300 κόκκινα πλαστικά καθίσματα είναι λυόμενη και στέκει πάνω σε τσιμεντένια βάση. Πέντε λεπτά πιο κάτω ξεπροβάλλει μέσω από ένα χωράφι το ερυθροκίτρινο γήπεδο της Βατυλής – μικτό χωριό πριν το ’74. Έχει ονομαστεί «Γήπεδο 14ης Αυγούστου» για να θυμίζει την έναρξη της δεύτερης φάσης της εισβολής. Αν και παλιό, εντούτοις δεν είναι άσχημο. Το βρίσκουμε ανοικτό. Ένας σκύλος το φυλάει. Διαθέτει υποφερτό χλοοτάπητα και περίπου 750 πλαστικά καθίσματα. Ένας περαστικός γεωργός μάς καλωσορίζει σε άπταιστα ελληνικά.

Δίπλα στο «Δημητριάδειο» της Κερύνειας είχε βρεθεί ομαδικός τάφος

Το αφημένο «Γρ. Αυξεντίου»

Φεύγουμε για τη Λύση των 4.500 κατοίκων πριν το 1974, βασίλισσα της Μεσαορίας και γενέτειρα του Γρηγόρη Αυξεντίου. Σε ένα 15λεπτο έχουμε βρει το «Γρηγόρης Αυξεντίου», κόσμημα για το κυπριακό ποδόσφαιρο πριν τον πόλεμο, καθώς διέθετε χλοοτάπητα και προβολείς, ενώ είχε φιλοξενήσει την εθνική ομάδα και διεθνές τουρνουά. Η ξύλινη εξέδρα έχει αντικατασταθεί από μικρότερη τσιμεντένια (χωράει περίπου 1.000 καθήμενους θεατές), ενώ οι προβολείς είναι αυτοί που φώτιζαν και παλιά το γήπεδο. Η υποδομή για τους όρθιους θεατές παραμένει, αλλά το γήπεδο μοιάζει να έχει αφεθεί στο έλεος του χρόνου, παρότι γίνονται ακόμα αγώνες για την πέμπτη τη τάξει κατηγορία όπου παίζει η ομάδα του χωριού. Στις εισόδους υπάρχουν τουρνικέ. Οι εγκαταστάσεις των αποδυτηρίων είναι τρισάθλιες, βρόμικες, ετοιμόρροπες και επικίνδυνες. Βλέπουμε πολλές σκουριασμένες επιγραφές και ταμπέλες. Ψάχνουμε κάτι στα ελληνικά. Μάταια.

Η (μεταγραφική) πολιτική λιτότητας

Ο περσινός, ανοιχτοχέρης Σοφοκλέους μεταμορφώθηκε σε... σπάγκο, με τη βοήθεια του Πάμπου Χριστοδούλου

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Από την κεντρική Ευρώπη στη Νοτιοδυτική. Από τα πρωταθλήματα της Αγγλίας και της Ολλανδίας στα πρωταθλήματα μικρών κατηγοριών της Πορτογαλίας. Από τις Αϊντχόφεν και Ρέντινγκ στις Εστορίλ, Πορτιμονένσε, Ακαντέμικα και Ατλέτικο Λισαβόνας. Το μεταγραφικό σκηνικό που στήθηκε φέτος από τους Πάμπο Χριστοδούλου και Ρούι Ζούνιορ είναι πλήρως μεταμορφωμένο σε σχέση με αυτό πάνω στο οποίο στηρίχτηκε το περσινό μεταγραφικό πλάνο της ΑΕΛ. Μακριά από… φρου-φρού και αρώματα, ο Πάμπος Χριστοδούλου παίρνει όλη την ευθύνη πάνω του όσον αφορά το χτίσιμο της ομάδας, φέρνοντας στη Λεμεσό ποδοσφαιριστές το βιογραφικό των οποίων περνάει απαρατήρητο και σε καμία περίπτωση δεν προκαλεί ενθουσιασμό στις τάξεις των οπαδών.

Σημαντικότερη διαφορά σε σχέση με την περσινή μεταγραφική περίοδο, είναι αναμφισβήτητα τα ποσά που δόθηκαν στους ποδοσφαιριστές, καθώς τα πλουσιοπάροχα συμβόλαια (βλ Χοφς, Ράσιακ, Ζόνεφελντ) έδωσαν τη θέση τους στις λιτές και οικονομικές συμφωνίες. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο που με εξαίρεση τον Καφού, οι απολαβές των υπολοίπων δεν υπερβαίνουν τις 100.000 ευρώ ετησίως, ελαφρύνοντας το φετινό μπάτζετ των Λεμεσιανών.

Το ακριβότερο συμβόλαιο δόθηκε στον Σεμέδο Καφού, λόγω του εγγυημένου αριθμού γκολ που κουβαλάει

Το μάθημα έγινε πάθημα

Η περσινή πολιτική των ιθυνόντων να επενδύσουν σε παίκτες με πλούσιο βιογραφικό, ξοδεύοντας πακτωλό χρημάτων, αποτελεί πια παρελθόν. Οι περιπτώσεις των Χοφς, Ζόνεφελντ και Ράσιακ ήταν ένα καλό μάθημα για τον Ανδρέα Σοφοκλέους και τους συνεργάτες του, που είδαν την επένδυσή τους να πηγαίνει… στράφι στον αγωνιστικό χώρο. Μάλιστα, οι υποθέσεις των τριών ακριβοπληρωμένων παικτών έχουν άμεση επίδραση στο φετινό προγραμματισμό, καθώς η διοίκηση αποφάσισε να χαμηλώσει το μεταγραφικό μπάτζετ περιμένοντας την έκβαση των υποθέσεων που έχουν πάρει τον δρόμο της δικαιοσύνης. Ο Αντρέας Σοφοκλέους επέλεξε να αφήσει κάποια λεφτά στην άκρη, ούτως ώστε να είναι έτοιμος σε περίπτωση που η ΑΕΛ κληθεί να πληρώσει τις τρεις… πατάτες, οι οποίοι που ζητούν να πάρουν μέχρι και το τελευταίο σεντ που προνοεί το συμβόλαιό τους, μετά τη μονομερή διακοπή που επέβαλαν οι γαλαζοκίτρινοι.

Το περσινό πάθημα έγινε μάθημα στον Ανδρέα Σοφοκλέους, ο οποίος φέτος επέλεξε προπονητή που θα του κάνει οικονομία.

Τα χαμηλά συμβόλαια της ΑΕΛ

Οι Ράσιακ, Χοφς και Ζόνεφελντ κόστισαν πέρσι σχεδόν 700.000 ευρώ. Με μερικές δεκάδες χιλιάρικα παραπάνω οι Λεμεσιανοί πήραν φέτος εννιά παίκτες.

Παίκτης	Ηλικία	Ετήσια Αποζημ.
Καφού	33	190.000
Ντεντέ	30	100.000
Εντμάρ	29	100.000
Μπεμπέ	30	100.000
Ματίας Ντεγκρά	28	90.000
Βουχό	24	70.000
Νίλσον	24	70.000
Μοντέιρο	23	70.000
Καρλίτος	26	50.000
Γιώργος Ελευθερίου	27	50.000
Σίμος Τσιάκκας	27	30.000
ΣΥΝΟΛΟ		**950.000**

Ο Πάμπος Χριστοδούλου επιβεβαιώνει τη φήμη του προπονητή που δεν θέλει υψηλό μπάτζετ για να χτίσει μια καλή ομάδα

Χαμηλά συμβόλαια

Το μεταγραφικό πλάνο της φετινής χρονιάς είναι κομμένο και ραμμένο στη φιλοσοφία που ακολουθεί ο Πάμπος Χριστοδούλου στη σύντομη προπονητική του καριέρα. Παρακολουθώντας αρκετές φορές αγωνιζόμενους τους υποψήφιους στόχους, ο Κύπριος τεχνικός και ο συνεργάτης του Ρούι Ζούνιορ, προσπαθούν να ανιχνεύσουν παίκτες η αγωνιστική αξία των οποίων είναι μακράν μεγαλύτερη σε σχέση με την αγοραστική τους αξία. Η εξαίρεση που επιβεβαιώνει τον κανόνα ήταν ο Σεμέδο Καφού, στον οποίο η ΑΕΛ πρόσφερε ένα ακριβό διετές συμβόλαιο, με αποζημίωση που πλησιάζει τις 200.000 ευρώ ετησίως. Ο επιθετικός από το Πράσινο Ακρωτήρι μαζί με τον Εντβίν Ουόν είναι οι πιο ακριβοπληρωμένοι στο ρόστερ, μολονότι ο Ιβοριανός δέχθηκε μείωση των απολαβών του.

Σε αντίθεση με τον πρώην παίκτη της Ανόρθωσης, όλες οι υπόλοιπες μεταγραφές έγκεινται στη φιλοσοφία που έχει λανσάρει το τεχνικό τιμ. Ως ακριβές μεταγραφές λογίζονται αυτές που έγιναν από την εγχώρια αγορά, όπως είναι των Ντεντέ και Εντμάρ. Αμφότεροι απολαμβάνουν ένα συμβόλαιο που φτάνει τις 100.000 ευρώ ετησίως, εξαργυρώνοντας έτσι την καλή χρονιά που είχαν με Ολυμπιακό και Αλκή, αντίστοιχα. Στα ίδια επίπεδα κυμαίνονται και οι απολαβές που προνοεί το συμβόλαιο του Μπεμπέ. Ο 30χρονος Βραζιλιάνος, όπως ο συμπατριώτης του Εντμάρ και ο Ντεντέ, θα βλέπει τον τραπεζικό του λογαριασμό να «φουσκώνει» κατά 10.000 ευρώ μηνιαίως – τα συμβόλαια στο ποδόσφαιρο είναι δεκάμηνα. Έκπληξη μπορεί να θεωρηθεί το ύψος των απολαβών του Ματίας Ντεγκρά. Ο πρώην «άσος» του Αστέρα Τρίπολης, το όνομα του οποίου έπαιξε μέχρι και στο ρεπορτάζ του Ολυμπιακού Πειραιώς, θα παίρνει σύμφωνα με πηγές της «Κ» 90.000 ευρώ ετησίως. Με βάση την αγωνιστική του αξία, αλλά και την εξαιρετική σεζόν που είχε με τους Πελοποννήσιους, η ένταξη του Αργεντινού τερματοφύλακα μπορεί να θεωρηθεί εξαιρετική κίνηση, τόσο αγωνιστικά όσο και οικονομικά.

Στην κατηγορία που απαρτίζουν παίκτες οι οποίοι βρίσκονται σε καλή ηλικία και χαρακτηρίζονται ως ταλαντούχοι, τα συμβόλαια φτάνουν μέχρι τις 70.000 ευρώ ετησίως. Στο συγκεκριμένο γκρουπ ανήκουν ο 25χρονος Αντόνιο Νίλσον που αποκτήθηκε από την Πορτιμονένσε, ο 23χρονος Ζόρζε Μοντέιρο από τη Σάντα Κλάρα, ο 24χρονος Ιβοριανός Πατρίκ Βουχό της Ακαντέμικα, όπως επίσης και ο 26χρονος Καρλίτος της Ατλέτικο Λισαβόνας. Αυτό το καρέ είναι και το πιο οικονομικό όσον αφορά τα χρήματα που επενδύθηκαν, καθώς με εξαίρεση τον Καρλίτο, που θα αμείβεται με 50.000 ευρώ τον χρόνο, οι άλλοι τρεις έχουν λίγο πολύ τις ίδιες οικονομικές απολαβές και οι οποίες φτάνουν τις 70.000 ευρώ το χρόνο.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Υποχωρήσεις στο όνομα της ενότητας

Διαβουλεύσεις, υποχωρήσεις και ένταση συνέθεσαν το σκηνικό στη Γ.Σ. της Νέας Σαλαμίνας την περασμένη Πέμπτη. Το ποτήρι άρχισε να ξεχειλίζει και οι διοικητικές αναταράξεις κινδύνευαν να τινάξουν τη σεζόν στον αέρα, πριν καν αρχίσει. Οι διαφωνίες οδήγησαν τους ερυθρόλευκους σε αδιέξοδο και το ενδεχόμενο να μη βρεθεί λύση για κατάρτιση Δ.Σ. ήταν ορατό. Εν τέλει, μετά την αποχώρηση Κυριάκου Σοφοκλέους, απέσυραν την υποψηφιότητά τους 7 από τους 19 υποψήφιους, με στόχο τη διοικητική ηρεμία. Πρώτιστος στόχος είναι η σύμπνοια και η διαφάνεια στις όποιες αποφάσεις, ώστε να επανέλθει η ενότητα. Το οικονομικό αποτελεί τον μεγάλο πονοκέφαλο, αφού το χρέος εκτινάχθηκε στα 3,6 εκατ. ευρώ.

Σ.Π.

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

Ενίσχυση από την Κύπρο

Η άνοδος στην α΄ κατηγορία δημιουργεί νέα δεδομένα στη Δερύνεια, καθώς οι απαιτήσεις είναι περισσότερες, αν θέλει να πετύχει την παραμονή. Αυτός ήταν ο λόγος που ο Αδάμος Αδάμου ζήτησε σημαντική αύξηση του μπάτζετ, προκειμένου να αντεπεξέλθει στις συνθήκες των «μεγάλων σαλονιών». Ο πρώην, πλέον, πρόεδρος Νίκος Μιχαήλ κούνησε μαντήλι, αφού διαφώνησε με τη λογική αυτή. Τα νηία πήρε ο Μαρίνος Στέκας. Το μπάτζετ δεν θα εκτοξευθεί, αλλά θα αυξηθεί. Στο πλαίσιο των δυνατοτήτων, θα γίνουν οι κινήσεις ενίσχυσης. Προτεραιότητα θα δοθεί στην απόκτηση παικτών από την κυπριακή αγορά. «Θα υπάρξει ενίσχυση σε όλες τις θέσεις. Είναι καλύτερα να αποκτήσουμε παίκτες που τους γνωρίζουμε, όμως εξαρτάται και από τα οικονομικά δεδομένα», δήλωσε στην «Κ» ο τεχνικός της ομάδας, Αδάμος Αδάμου.

Σ.Σ.

ΑΡΗΣ

Παίρνει άριστα ο «Μίτο»

Ταχύτατα, προγραμματισμένα και οικονομικά «ψώνισε» ο Άρης στο μεταγραφικό παζάρι. Το κτίσιμο της «ελαφράς ταξιαρχίας» από τον Ντούσαν Μιτόσεβιτς δεν έγινε στα τυφλά, καθώς προτίμησε ποδοσφαιριστές που γνωρίζει από την παρουσία τους στο κυπριακό πρωτάθλημα (Γκρούιτς, «Πούλπο», Ζέλσον, Κερκέζ), ενώ κοίταξε και τη σερβική αγορά, στην οποία έχει άκρες (Ραντοσάβλιεβιτς, Λάζιτς). Οι έξι προσθήκες που έγιναν μέχρι στιγμής δεν στοίχισαν ακριβά, αφού ήταν όλοι τους ελεύθεροι, ενώ θα κοστίσουν περίπου 350-400 χιλιάδες ευρώ ετησίως, συνολικά. Απομένουν η απόκτηση του κεντρικού αμυντικού που θα πλαισιώσει τον Βασίλεφ και η ενίσχυση με ενδεκαδάτο τερματοφύλακα.

Σ.Π.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΦΑΝΤΟΥΣΗΣ

Ψάχνει την αλλαγή στην ΚΟΠ

Δεν θα βρίσκεται στην ΚΟΠ τη νέα χρόνια ο Πανίκος Φαντούσης, σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, καθώς ο Ερμής τον αντικατέστησε με τον Σωτήρη Λυσάνδρου. Ο κ. Φαντούσης θέλησε να παραιτηθεί από τη θέση του, αφού δεν ήταν σύμφωνος με τις κινήσεις του προέδρου Κωστάκη Κουτσοκούμνη και ένιωσε θιγμένος από τον τρόπο χειρισμού των θεμάτων της Ομοσπονδίας. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», τον κ. Φαντούση αυτή τη στιγμή δεν απασχολεί αν θα είναι εκπρόσωπος κάποιας άλλης ομάδας (είχε γραφτεί ότι βολιδοσκοπεί την Αναγέννηση), αλλά επιθυμεί να βρεθεί κατάλληλο άτομο να διεκδικήσει την ηγεσία της ΚΟΠ. «Υπέπεσαν στην αντίληψή του πράξεις και γεγονότα που δεν τιμούν καθόλου την Ομοσπονδία και δεν θα μπορούσε να είναι συμμέτοχος», μας είπε άτομο από το περιβάλλον του κ. Φαντούση.

Σ.Σ.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Οι 300 του... Προμαχώνα

Με 300.000 ευρώ φιλοδοξεί να ενισχύσει τα ταμεία του ο Ολυμπιακός, καθώς οι διοικούντες είναι στο ψάξιμο για 300 μικρομετόχους της νεοσυσταθείσας εταιρείας, οι οποίοι θα δώσουν από 1.000 ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί σε τρεις ή τέσσερεις δόσεις, οπότε δεν είναι απαγορευτικό για έναν φίλαθλο.

Μ.Π.

Ασπίδα ο Λίλλης μπροστά στον Καϊάφα

Έντονες αντιδράσεις από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αλκής υπήρξαν στη Γενική Συνέλευση του Σωματείου, όταν έπεσε στο τραπέζι της συζήτησης το θέμα της τεχνικής ηγεσίας. Αν και η πρόσληψη του Κώστα Καϊάφα ήταν προαποφασισμένη και μάλιστα ο προγραμματισμός ενόψει της νέας περιόδου είχε ήδη αρχίσει υπό τις οδηγίες του, εντούτοις αρκετά μέλη διαφώνησαν έντονα με την κίνηση του Νίκου Λίλλη να αναθέσει στον πρώην αρχηγό της Ομόνοιας το πόστο του προπονητή.

Η απειρία του Καϊάφα και το ρίσκο που περιλαμβάνει το εγχείρημα ήταν η αιτία των αντιδράσεων, σύμφωνα με τους διαφωνούντες. Οι αντιδράσεις ήταν έντονες, όπως πληροφορείται η «Κ». Ο διοικητικός ηγέτης της «Αθάνατης» ύψωσε ασπίδα προστασίας μπροστά στον Κώστα Καϊάφα, για τον οποίο έχει πολύ καλή άποψη και θεωρεί πως μπορεί με τις γνώσεις του να οδηγήσει επιτυχώς την ομάδα την επόμενη ποδοσφαιρική περίοδο.

ΣΙΜΟΣ ΠΑΦΙΤΗΣ

Ρίξε μια ζαριά... εμπορική

Εύκολο αντίπαλο στον β΄ προκριματικό και εμπορικό στον επόμενο θέλει η ΑΕΚ

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Στην ΑΕΚ υπήρξε αρχικά μια αδιαφορία για την ευρωπαϊκή προοπτική της ομάδας, καθώς το μεγάλο στοίχημα είναι να κερδίσει μια θέση στην πρώτη 4άδα του επόμενου πρωταθλήματος. Αυτό άλλωστε δείχνει και η προθυμία να ξεκινήσει νωρίς η προετοιμασία, καθώς οι Λαρνακείς θα παίξουν στο Γιουρόπα Λιγκ στις 14 Ιουλίου έχοντας προπονήσεις μόλις τριών εβδομάδων στα πόδια τους.

Ωστόσο, μια δεύτερη, πιο ψύχραιμη ματιά δείχνει πως τα οφέλη από το ευρωπαϊκό εισιτήριο μόνο αμελητέα δεν είναι, καθώς μπορεί να αγγίξουν και το μισό εκατ. ευρώ, καλύπτοντας και το μισό μπάτζετ. Αρκεί βεβαίως να έρθουν κληρώσεις κατά… παραγγελία, δηλαδή εύκολη ομάδα στην αρχή και εμπορική (ή πολύ εύκολη) για τη συνέχεια. Βάσει των ομάδων που είναι στον γ΄ προκριματικό, η ΑΕΚ μπορεί να είναι ακόμα και στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ.

Οι οπαδοί της ΑΕΚ τρέφουν ελπίδες και για τα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ, αν έρθουν δύο ευνοϊκές κληρώσεις.

Εύκολη για αρχή

Από τους 40 υποψήφιους αντιπάλους του β΄ προκριματικού η ΑΕΚ καλό θα ήταν να αποφύγει κάπου τους μισούς.

Επικίνδυνοι: Σαχτιόρ και Μινσκ (Λευκορωσία), Σλασκ (Πολωνία), Μέταλουργκς (Λετονία), Ραντ (Σερβία), Χάκεν (Σουηδία), Ζελέζνιτσαρ (Βοσνία), Τούρκου (Φινλανδία) Μπουντούτσνοτς (Μαυροβούνιο), Φερεντσβάρος (Ουγγαρία), Ντομζάλε (Σλοβενία), Έρεμπρο (Σουηδία), Ρούνταρ (Μαυροβούνιο).

Παγίδες: Κουόπιο (Φινλανδία), Τίρανα (Αλβανία), Κετσκεμέτι (Ουγγαρία), Λανκαράν (Αζερμπαϊτζάν), Γκάργκα (Γεωργία), Πάκσι (Ουγγαρία), Μίκα (Αρμενία), Σιρόκι (Βοσνία), Ίσκρα (Μολδαβία).

Επιθυμητοί: Σάντα Ζούλια (Ανδόρα), Στρέιμουρ (Ν. Φαρόε), Σούντουβα (Λιθουανία), Μέταλουργκ (Σκόπια), Χλανέχλι (Ουαλία), Κρουσέιντερς (Β. Ιρλανδία), Ρουστάβι (Γεωργία), Ρέικιαβικ (Ισλανδία), Τάουρας (Λιθουανία), Νιου Σέιντς (Ουαλία), Μπιρκίρκαρα (Μάλτα), Ρένοβα (Σκόπια), Ντιφερντάνε (Λουξεμβούργο), Χαφναρφιαρντάρ (Ν. Φαρόε), Γιουβένες (Σαν Μαρίνο), Φλοριάνα (Μάλτα), Βαντούζ (Λιχτενστάιν).

Ψάχνει εμπορική

Επειδή οι ελπίδες πρόκρισης από τον γ΄ προκριματικό είναι περιορισμένες, καθώς κληρώνεται ως αδύνατη, το καλύτερο για την ΑΕΚ θα ήταν μια εμπορική κλήρωση.

Εμπορικοί: Ατλέτικο Μαδρίτης, Άλκμααρ, Φούλαμ, Παλέρμο, Στόουκ, Μάιντζ.

Δύσκολοι: Χάποελ Τελ Αβίβ, Κλαμπ Μπριζ, Σπάρτα Πράγας, Ντιναμό Βουκ., Σάλτσμπουργκ, ΠΑΟΚ, Αούστρια, Ραπίντ Βουκ, Γιουνγκ Μπόις, Λέφσκι Σόφιας, Ζίλινα, Νασιονάλ, Ρεν, Μπούρσασπορ, Γκιμαράες, Καρπάτι, Ντεν Χαγκ, Χαρτς, Γκαζιάντεπσπορ, Μπρόντμπι, Ερυθρός Αστέρας.

Αφήνουν ελπίδες: Μλάντα Μπόλεσλαβ (Τσεχία), Χέλσινμποργκ (Σουηδία), Βόρσκλα (Ουκρανία), Σερίφ (Μολδαβία), Αλάνια (Ρωσία), Έλφσμποργκ (Σουηδία), Λοκομότιβ Σόφιας (Βουλγαρία).

Το καλοκαιρινό ημερολόγιο της ΑΕΚ

20/06	Κλήρωση β΄ προκριματικού
24/06	Έναρξη προετοιμασίας
27/06	Παρουσίαση πακέτων διαρκείας
14/07	Β΄ προκριματικός, πρώτος αγώνας
15/06	Κλήρωση γ΄ προκριματικού
21/07	Β΄ προκριματικός, δεύτερος αγώνας
28/07	Γ΄ προκριματικός, πρώτος αγώνας
04/08	Γ΄ προκριματικός, δεύτερος αγώνας

Κόκκινη της εθνικής ομάδας στους Παραλιμνίτες

Ήταν 17 Αυγούστου 2005 όταν η Κύπρος αντιμετώπιζε τα Νησιά Φαρόε εκτός έδρας για τα προκριματικά του Μουντιάλ του 2006. Στην ενδεκάδα ήταν και ο Λευτέρης Ελευθερίου, που τότε αγωνιζόταν στην Ένωση. Ήταν η τελευταία φορά που παίκτης από την ομάδα του Παραλιμνίου έπαιρνε χρόνο συμμετοχής από τον ομοσπονδιακό προπονητή της Εθνικής ανδρών. Το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα επικράτησε 3-0, όμως ο Ελευθερίου αποβλήθηκε με δεύτερη κίτρινη. Η κόκκινη αυτή ήταν και η… αποβολή – όπως αποδείχτηκε – της Ένωσης από την Εθνική. Ο Ελευθερίου πήρε για ακόμη μια φορά κλήση για το παιχνίδι με τη Γερμανία (1-1) τον Νοέμβριο του 2006, για τα προκριματικά του EURO 2008, όμως ένα πρόβλημα στους προσαγωγούς τον άφησε εκτός 18άδας. Στις πρώτες παρουσίες του Άγγελου Αναστασιάδη στον πάγκο της Εθνικής είχε κληθεί ο Δήμος Γούμενος, όμως στη συνέχεια ο νυν παίκτης του Ερμή δεν βρισκόταν στα πλάνα. Οι βυσσινί έχουν να λένε ότι τον καιρό που στην ομάδα αγωνιζόταν ο Δημήτρης Χριστοφή δεν πήρε κλήση από τον κ. Αναστασιάδη, κάτι που έγινε μόλις μετακόμισε στη Λευκωσία.

Η παρουσία του Χρύση Μιχαήλ στην Ένωση τραβάει τον νέο ομοσπονδιακό στο «Τάσος Μάρκου»

Ελκύει ο Χρύσης

Ίσως ο νέος ομοσπονδιακός τεχνικός ρίξει μια ματιά προς το Παραλίμνι. Ο Χρύσης Μιχαήλ είναι εν ενεργεία διεθνής και στο Παραλίμνι φιλοδοξούν πως θα γίνει ο πρώτος παίκτης της Ένωσης που θα φορέσει το εθνόσημο μετά από έξι χρόνια. Η αλλαγή προπονητή στην Εθνική θέτει σε αμφιβολία τη θέση του 34χρονου μέσου. Η παρουσία του Μιχαήλ στο Παραλίμνι ίσως κινήσει το ενδιαφέρον για τον Λευτέρη Μέρτακκα, που θέτει γερή υποψηφιότητα για την ανανεωμένη Εθνική. Ο 26χρονος αμυντικός ακολουθεί μια σταθερή πορεία και αποτελεί αξιόπιστη λύση για το δεξί άκρο της άμυνας.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΤΕΛΙΟΥ

Στο Παραλίμνι ευελπιστούν πως ο Μιχαήλ θα γίνει ο πρώτος διεθνής Ενωσίτης μετά από έξι χρόνια.

Ισχυρή η Ανόρθωση μέχρι το τέλος

Εφόσον προκριθεί στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ, η «Κύρια» θα βρίσκεται κατά πάσα πιθανότητα στο γκρουπ των 38 ισχυρών ομάδων

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Για πρώτη φορά κυπριακή ομάδα θα βρίσκεται στους ισχυρούς όλων των προκριματικών γύρων μιας ευρωπαϊκής διοργάνωσης. Η παρουσία της Ανόρθωσης στο γκρουπ των ισχυρών στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ μοιάζει σχεδόν οριστική. Η «Κυρία» είναι η 35η ισχυρότερη ομάδα στη διοργάνωση και απειλείται μόνο από τις 15 ομάδες που θα μπουν στον τελευταίο γύρο, προερχόμενες από τον γ΄ προκριματικό του Τσάμπιονς Λιγκ. Από τις 30 ομάδες που παίζουν στον γ΄ προκριματικό της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης, οι 15 έχουν ψηλότερη βαθμολογία από την Ανόρθωση. Τρεις απ' αυτές (Ρούμπιν Καζάν, Ζυρίχη και Οντένσε) είναι αδύνατες στο γκρουπ των «μη πρωταθλητών» και ίσως βρεθούν στο Γιουρόπα Λιγκ. Σε αυτή την περίπτωση η «Κυρία» πέφτει 38η – είναι η τελευταία ισχυρή.

Η «Κυρία» απειλείται μόνο από τις 15 αποκλεισμένες του Τσάμπιονς Λιγκ για τα πλέι-οφ

Κατόπιν, για κάθε φαβορί που θα αποκλείεται από το Τσάμπιονς Λιγκ η Ανόρθωση θέλει ένα φαβορί να αποκλείεται στους προκριματικούς του Γιουρόπα Λιγκ. Ο νόμος των πιθανοτήτων είναι υπέρ της κυπριακής ομάδας, καθώς οι ομάδες των οποίων ο αποκλεισμός βολεύει την Ανόρθωση είναι πολύ περισσότερες απ' αυτές των οποίων ο αποκλεισμός τη χαλάει.

Ακριβώς σε 15 μέρες οι κυανόλευκοι θα γνωρίζουν τον αντίπαλό τους στον β΄ προκριματικό. Η ομάδα της Αμμοχώστου με 14.624 βαθμούς είναι η 5η πιο ισχυρή και ανεξαρτήτως αντιπάλου, αν επιδείξει τη δέουσα σοβαρότητα, δεν θα αντιμετωπίσει δυσκολίες. Καλό είναι να αποφευχθούν κάποιες ομάδες, που μπορεί να μη γεννούν φόβο, αλλά δεν αποκλείεται να προκαλέσουν καλοκαιριάτικα καρδιοχτύπια. Οι Βαρωσιώτες είναι δεδομένα ισχυροί στους δύο πρώτους προκριματικούς.

Β΄ ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ

Σαχτιόρ Σάλιγκορσκ (3.216) – Ενισχύθηκε σημαντικά για να σπάσει την κυριαρχία της Μπάτε. Διαθέτει εξαιρετική επιθετική γραμμή, παίζει γρήγορο ποδόσφαιρο και είναι ίσως η πιο δυνατή από τους υποψήφιους αντιπάλους της Ανόρθωσης. Πέρσι τερμάτισε στη 2η θέση του πρωταθλήματος Λευκορωσίας.

Μινσκ * (3.216) – Ξεκίνησε με μεγάλες προσδοκίες, είναι όμως χαμηλά, στην 9η θέση του πρωταθλήματος Λευκορωσίας. Το γεγονός πως παίζει από τον Απρίλιο και θα είναι σε αγωνιστική ετοιμότητα την καθιστά επικίνδυνη.

Σλασκ (3.183) – Έκανε πολύ καλή χρονιά τερματίζοντας στη 2η θέση του πολωνικού πρωταθλήματος, πίσω από τη Βίσλα. Το ρόστερ της αποτελείται από νεαρούς Πολωνούς και έμπειρους ξένους – κυρίως Πορτογάλους.

Μέταλουργκς Λιεπάγια (2.983) – Παίζει σχεδόν κάθε χρόνο στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, ενώ μαζί με τη Βένσπιλς μονομαχούν για τους τίτλους. Το πρωτάθλημα Λετονίας είναι σε εξέλιξη και σε 11 αγώνες είναι 2η, με 25 βαθμούς – 28 έχει η Βένσπιλς.

Ραντ * (2.850) – Τερμάτισε 4η στη Σερβία και παίζει στην Ευρώπη επειδή στον τελικό κυπέλλου αγωνίστηκαν η πρωταθλήτρια Παρτίζαν με την 3η Βοϊβοντίνα. Δεν πρόκειται για τυχαία ομάδα, αφού αποτελείται από νεαρούς Σέρβους, ενώ στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώην παίκτης της ΑΕΛ, Αλεξάντερ Τοντορόφσκι.

Χάκεν * (2.825) – Εξασφάλισε την έξοδό της στην Ευρώπη μέσω του σουηδικού κυπέλλου. Ξεκίνησε κάκιστα τη χρονιά, αφού σε 10 αγώνες μάζεψε 12 βαθμούς και παραμένει κοντά στη ζώνη του υποβιβασμού.

Ζελέζνιτσαρ (2.824) – Είκοσι από τους 27 παίκτες της είναι Βόσνιοι, οι πιο πολλοί 21-26 χρόνων. Ήταν 3η στη Βοσνία και θα χρειαστεί μεγάλη προσοχή.

Τούρκου (2.293) – Το πρωτάθλημα της Φινλανδίας είναι σε εξέλιξη και θα είναι πιο έτοιμη. Πέρσι τερμάτισε 3η και έχει ως πρώτο σκόρερ τον Μίκα Αριτάλο, που έπαιξε στην Άστον Βίλα. Διαθέτει μόνο τρεις μη γηγενείς.

Μπουντούτσνοτς * (2.025) – Έκανε εξαιρετική χρονιά στο Μαυροβούνιο, τερμάτισε μαζί με τη Μόγκρεν στην πρώτη θέση και έχασε το πρωτάθλημα στη διαφορά τερμάτων. Τρεις Κροάτες αμυντικοί και ο Καμερουνέζος χαφ Ονκουένε είναι οι ενισχύσεις της από το εξωτερικό.

Φερεντσβάρος * (1.700) – Μόνιμη εκπρόσωπος του ουγγρικού ποδοσφαίρου στην Ευρώπη. Δεν βρίσκεται και στα καλύτερά της χρόνια, έχει όμως δημιουργήσει καλό όνομα που ενδεχομένως να κρύβει παγίδες.

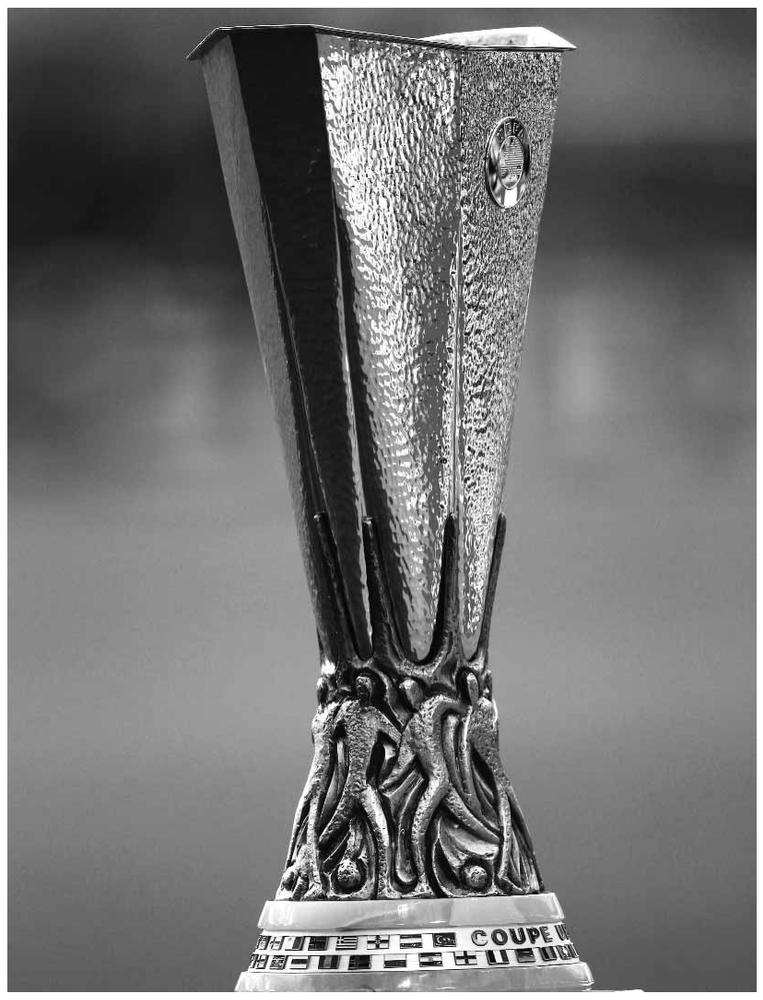

Αν επιβεβαιωθούν τα προγνωστικά, η Ανόρθωση θα είναι 38η και τελευταία ισχυρότερη. Το πιθανότερο είναι να στραβώσουν υπέρ της παρά εναντίον της.

ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ

Ντομζάλε (Σλοβενία), Κόπερ* (Σλοβενία), Έρεμπρο (Σουηδία), Κουόπιο (Φινλανδία), Τίρανα (Αλβανία), Κετσκεμέτι (Ουγγαρία), Σάντα Ζούλια (Ανδόρα), Στρέιμουρ (Ν. Φαρόε), Λανκαράν (Αζερμπαϊτζάν), Γκάργκα (Γεωργία), Σούντουβα (Λιθουανία), Μέταλουργκ (Σκόπια), Πάκσι* (Ουγγαρία), Μίκα (Αρμενία), Σιρόκι* (Βοσνία), Χλανέχλι (Ουαλία), Κρουσέιντερς (Β. Ιρλανδία), Ρουστάβι* (Γεωργία), Ρέικιαβικ* (Ισλανδία), Ίσκρα (Μολδαβία), Τάουρας (Λιθουανία), Ρούνταρ (Μαυροβούνιο), Νιου Σέιντς* (Ουαλία), Μπιρκίρκαρα* (Μάλτα), Ρένοβα* (Σκόπια), Ντιφερντάνε (Λουξεμβούργο), Χαφναρφιαρντάρ (Ν. Φαρόε), Γιουβένες (Σαν Μαρίνο), Φλοριάνα (Μάλτα), Βαντούζ (Λιχτενστάιν)

* Πρέπει να περάσει από τον β΄ προκριματικό

Γ΄ ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ

Ολυμπιακός Βόλου ** (6.833) – Τα κατορθώματά του στη φετινή Σούπερ Λιγκα είναι γνωστά. Έπαιξε ίσως το καλύτερο ποδόσφαιρο στην Ελλάδα και η 5η θέση μπορεί να τον αδικεί. Βρέθηκε στο τσακ στο γκρουπ των αδυνάτων και καλύτερα να αποφευχθεί.

Ντανί Γιουνάιτεντ ** (6.528) – Πήρε ευρωπαϊκό εισιτήριο για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά με την 4η θέση που εξασφάλισε. Κλασική σκωτσέζικη ομάδα, σκληροτράχηλη, που ναι μεν δεν έχει παίκτες εγνωσμένης αξίας και παραστάσεις από ευρωπαϊκά κλαμπ, όμως δεν θα αποτελέσει εύκολη λεία, σε καμία περίπτωση.

Μπνέι Γιεχούντα ** (6.400) – Από τις καλές ομάδες του Ισραήλ, διαθέτει εμπειρία, καθώς ο μέσος όρος ηλικίας των ποδοσφαιριστών της είναι τα 27 χρόνια. Ήταν 4η στο φετινό πρωτάθλημα.

Χάιντουκ Σπλιτ (6.224) – Είδε την πλάτη της Ντινάμο Ζάγκρεμπ στο κροατικό πρωτάθλημα και πάλεψε για τη 2η θέση που της έδωσε ευρωπαϊκό εισιτήριο. Έχει μόνο δύο ξένους, ενώ στο ρόστερ της είναι ο Κροάτης μέσος Σέρτζαν Άντριτς, που έπαιξε στον Παναθηναϊκό.

Μίντιλαντ ** (6.110) – Ήταν 4η στο πρωτάθλημα ενώ έχασε στον τελικό κυπέλλου Δανίας από τη Νόρτζελαντ (3-2). Στο δυναμικό της έχει πέντε Νιγηριανούς.

Μακάμπι Τελ Αβίβ ** (5.900) – Ομάδα με μεγάλη ιστορία και πολλές ευρωπαϊκές παραστάσεις, καθώς συμμετείχε σε ομίλους Τσάμπιονς Λιγκ και Κυπέλλου UEFA, ενώ θεωρείται από τις σπουδαιότερες ομάδες του Ισραήλ. Το περσινό καλοκαίρι έκανε πλήρη ανανέωση στο ρόστερ αφού απέκτησε 17 νέους παίκτες.

Βέστερλο ** (5.400) – Από τις σταθερές δυνάμεις στο βελγικό ποδόσφαιρο, κατάφερε μέσω κυπέλλου να εξασφαλίσει θέση στο Γιουρόπα Λιγκ. Διαθέτει αρκετούς Βραζιλιάνους, ένας εξ αυτών ο Πάουλο Ενρίκε, πρώτος σκόρερ της ομάδας με επτά γκολ.

Λέγκια Βαρσοβίας (5.183) – Τερμάτισε 3η στο πολωνικό πρωτάθλημα, συμμετέχει ανελλιπώς την τελευταία δεκαετία στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, διεκδικώντας συμμετοχή στους Ομίλους, κυρίως του Γιουρόπα Λιγκ. Είναι πολυεθνική καθώς διαθέτει παίκτες από όλες τις άκρες του κόσμου – μέχρι πρότινος είχε στο ρόστερ τον Νιγηριανό επιθετικό του Απόλλωνα Φέλιξ Ογκμπούγκε.

ΚΡΥΒΟΥΝ ΠΑΓΙΔΕΣ

Γιάμπλονετς ** (5.170) – Φάνηκε πέρσι κόντρα στον ΑΠΟΕΛ ότι δεν είναι στα καλύτερά της. Αν και έκανε επτά μεταγραφές το καλοκαίρι, όλες με γηγενείς παίκτες, εντούτοις δεν άλλαξε ποιοτικά η ομάδα και κατετάγη 3η στο τσεχικό πρωτάθλημα.

Βέντσπιλς ** (4.983) – Ανερχόμενη δύναμη στο ποδόσφαιρο της Λετονίας. Πέρσι ήρθε 2η πίσω από τη Σκόντο, όμως στο φετινό πρωτάθλημα, που ήδη άρχισε, μπήκε πολύ δυναμικά και πήρε κεφάλι. Διαθέτει αρκετούς Ρώσους, ενώ αποτελείται από πολύ νεαρούς ποδοσφαιριστές. Μεγαλύτερος σε ηλικία είναι ο 26χρονος Ουρουγουανός φορ Φεντερίκο Μαρτίνες.

Τουν ** (4.980) – Τερμάτισε ακριβώς στη μέση του βαθμολογικού πίνακα της Ελβετίας, ένα χρόνο μετά την κατάκτηση του τίτλου. Βγήκε Ευρώπη μέσω κυπέλλου. Αστέρι της ομάδας είναι ο Γερμανός φορ Νικ Πρόσβιτς, ο οποίος πέτυχε εννέα τέρματα.

Βαλερένγκα ** (4.875) – Έκανε μια εκπληκτική χρονιά πέρσι, όμως δεν κατάφερε να πανηγυρίσει τίτλο, αφού έμεινε πίσω από την Ρόζενμπργκ. Φέτος δεν ξεκίνησε καθόλου καλά, καθώς βρίσκεται στην 11η θέση.

Τρόμσο * (4.375) – Πέρσι τερμάτισε 3η, ενώ φέτος προπορεύεται του βαθμολογικού πίνακα στη Νορβηγία. Ομάδα με μεγάλες υποσχέσεις, που τρέχει πολύ και έχει ιδιαίτερο στυλ παιχνιδιού. Ο μέσος όρος ηλικίας των ποδοσφαιριστών της είναι τα 24 χρόνια.

ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ

Πάτρικς Αθλέτικς (Ιρλανδία), Καραμπάχ (Αζερμπαϊτζάν), Γιαγκελόνια (Πολωνία), Ρίντ (Αυστρία), Ραμποτνίσκι (Σκόπια), Άλεσουντς (Νορβηγία), Ακτόμπε (Καζακστάν), Βοϊβοντίνα (Σερβία), Μποέμιανς (Ιρλανδία), Σπάρτακ Τρνάβα (Σλοβακία), Ντιναμό Τιφλίδας (Γεωργία), Σαράγεβο (Βοσνία), Χόνκα (Φινλανδία), Λεβάντια Ταλίν (Εσθονία), Σπλιτ (Κροατία), Βαραζντίν (Κροατία), Γκόμελ (Λευκορωσία), Σένιτσα (Σλοβακία), Στρόμσγκοντσετ (Νορβηγία), Σλίγκο Ρόβερς (Ιρλανδία).

* Πρέπει να περάσει από τον α΄ και β΄ προκριματικό

** Πρέπει να περάσει από τον β΄ προκριματικό

Η κρίση σβήνει την Πάφο από τον ποδοσφαιρικό χάρτη

Το κτύπημα της ύφεσης φάνηκε στο γήπεδο

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πριν τρία χρόνια οι μπετονιέρες δεν προλάβαιναν να ανεβοκατεβαίνουν στην Πέγεια. Η έκρηξη της οικοδομικής βιομηχανίας παρέσυρε το ποδόσφαιρο της επαρχίας Πάφου που τη σεζόν 2008-09 είχε τρεις ομάδες (ΑΠΟΠ/Κινύρα, Πάφο και Ατρόμητο) στην α΄ κατηγορία. «Ήταν η αρχή του τέλους», σημειώνει επιφανής παράγοντας της επαρχίας. Κάποιος άλλος τονίζει πως «θα ήταν εγκληματικό να ανέβει ξανά πάνω από μια παφιακή ομάδα» και ένας τρίτος λέει ότι «η επαρχία αντέχει μια ομάδα στην α΄ κατηγορία και δύο στη β΄». Η διαφημιστική πίτα που προορίζεται για το ποδόσφαιρο της επαρχίας προσδιορίζεται στα τρία εκατ. ευρώ. Μοιράζεται όχι μόνο μεταξύ των μεγάλων ομάδων, αλλά και ανάμεσα σε συλλόγους όπως ο Ακρίτας, η ΑΕΚ Κουκλιών, ακόμα και ομάδες του αγροτικού ποδοσφαίρου. Οι Πάφιοι ήταν ανέκαθεν υπερβολικά φιλόδοξοι.

Η διαφημιστική πίτα στην Πάφο υπολογίζεται στα τρία εκατ. Όσο πιο πολλές οι ομάδες, τόσο λιγότερες οι πιθανότητες επιτυχίας

Όσο περισσότερες είναι οι ομάδες, τόσο λιγότερες οι πιθανότητες να ξεπεταχτεί κάποια. Γι' αυτό ορισμένοι εισηγούνταν επίμονα συνένωση ΑΠΟΠ/Κινύρα, Ακρίτα και Κισσού. Το ποδόσφαιρο στηρίχθηκε κυρίως στους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης. Όταν εξασφάλιζε κάποιος άδεια οικοδομής σε μια περιοχή, έδινε και κατιτίς στην ομάδα. Στον ΑΠΟΠ/Κινύρα υπήρχε εποχή που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έβαζαν από 30.000 ευρώ. Φέτος οι καλύτεροι μόλις που κατάφεραν να συνεισφέρουν 5.000 ευρώ. Οι χορηγίες μειώθηκαν κατά 80%! Η ανεργία στην Πάφο χτυπάει κόκκινο. Εκεί που τα σπίτια ήταν απλησίαστα, τώρα νοικιάζεις διαμέρισμα στο κέντρο της πόλης με 200 ευρώ και με 100.000 ευρώ αγοράζεις διώροφη κατοικία με πισίνα. «Επηρεάστηκαν οι δουλειές. Μαζί με την ανάπτυξη γης, "στέγνωσαν" και οι παρεμφερείς επιχειρήσεις. Πλέον είναι δύσκολο να μαζευτούν χρήματα από προσωπικές εισφορές», λέει στην «Κ» άλλος πρώην πρόεδρος.

Οι υπόλοιποι λόγοι

Η οικονομική ύφεση ήταν ο κυριότερος λόγος που έπεσαν η Πάφος και ο ΑΠΟΠ/Κινύρας αλλά και που δεν πάλεψαν για άνοδο ο Ατρόμητος με τον Ακρίτα, παρότι ξεκίνησαν φιλόδοξα. Για τους δύο εκπροσώπους της επαρχίας στην α΄ κατηγορία έπαιξε σημαντικό ρόλο ο καλοκαιρινός προγραμματισμός. Ενώ είχε μια καλή ομάδα, η Πάφος την ξήλωσε πριν ένα χρόνο, δίνοντας τα κλειδιά σε έναν μη προσοντούχο προπονητή. Όταν κλήθηκε ο Γιώργος Πολυβίου, ήταν αργά. Στην Πέγεια ο αντίκτυπος της οικονομικής στενότητας ήταν πολύ εντονότερος. Οι διοικούντες θεωρούν πως συνέτειναν κάποιες αποτυχημένες καλοκαιρινές μεταγραφές, κυρίως των χαφ, αλλά και η αδυναμία κάλυψης του κενού που άφησε ο Σεμέδο, πρώτος σκόρερ του προπέρσινου πρωταθλήματος.

Τα ελλείμματα

Η κακοδιαχείριση των πόρων, κυρίως την εποχή των παχιών αγελάδων, δεν μπορεί να εξαιρεθεί από τα αίτια της πτώσης. Τη σεζόν 2008-09 οι τρεις ομάδες της Πάφου ξόδεψαν 5,5-6 εκατ. ευρώ, ξεκινώντας τη δημιουργία ελλειμμάτων που τους οδήγησαν στο φετινό αδιέξοδο. Η έκθεση της Πέγειας σε παίκτες και πιστωτές ανέρχεται σε ένα εκατ. ευρώ, της Πάφου σε 400-450 χιλιάδες και του Ατρόμητου σε 250-300 χιλιάδες ευρώ, χωρίς να υπολογίζονται οφειλές σε πιστωτικά και συνεργατικά ιδρύματα. Πριν μια εβδομάδα η Πάφος έψαχνε άρον-άρον 100.000 ευρώ ώστε να ενταχθεί στα κριτήρια της UEFA.

Συγκρατημένα...

Ξεκινώντας με -6 βαθμούς, ο ΑΠΟΠ/Κινύρας στοχεύει πρωτίστως στην παραμονή και κατόπιν στην κάλυψη μέρους των οφειλών. Ευελπιστούν πως θα βάλουν στα ταμεία 700.000 ευρώ και θα ξοδέψουν τα μισά. Έλλειμμα 350-400 χιλιάδων ταλαιπωρεί τον Ακρίτα, ενώ ο Ατρόμητος μένει άλλη μια χρονιά στη β΄ κατηγορία ώστε να σουλουπωθεί οικονομικά. Μολονότι έχει μεγαλύτερη πηγή άντλησης εισοδημάτων, εντούτοις η Πάφος ρισκάρει. Σχεδιάζει πορεία πρωταθλητισμού με μπάτζετ τουλάχιστον ενός εκατ. ευρώ, έχοντας ήδη κλείσει δύο αμυντικούς (Ταλ και Κολί) που μαζί κοστίζουν 100.000 ευρώ ετησίως. «Κάθε προηγούμενη σεζόν έκλεινε με έλλειμμα ίδιο με το φετινό. Όμως η ομάδα έμενε στην κατηγορία, είχε εξασφαλισμένα έσοδα πέραν του ενός εκατ. και μπορούσε να το καλύπτει», δηλώνει σημαίνων παράγοντας της επαρχίας που προσθέτει ότι «τώρα όχι μόνο είναι αμφίβολο αν θα καλυφθεί το περσινό έλλειμμα, αλλά πιθανόν και να διογκωθεί, στην προσπάθεια της ομάδας να επανέλθει, καθώς στη β΄ κατηγορία τα έσοδα είναι περιορισμένα».

Ο έλεγχος προόδου των παφιακών ομάδων

Α.	Α.Ε. ΠΑΦΟΣ	-
Α.	**ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ**	-
Β.	ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ	=
Β.	**ΑΚΡΙΤΑΣ ΧΛΩΡΑΚΑΣ**	=
Γ.	ΑΕΚ ΚΟΥΚΛΙΩΝ	=
Γ.	**ΕΝΑΔ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ**	=
Δ.	ΚΙΣΣΟΣ	-
Δ.	**ΦΟΙΝΙΚΑΣ ΑΓ. ΜΑΡΙΝΑΣ**	=
ΑΓΡ.	ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΜΟΥΤΤΑΛΛΟΥ	=
ΑΓΡ.	**ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΑΡΓΑΚΑΣ**	=

- ΑΠΟΠ/Κινύρας και Πάφος υποβιβάστηκαν, ο Κισσός δεν κατάφερε να επιστρέψει στην γ΄ κατηγορία, επτά ομάδες δεν σημείωσαν πρόοδο

Πάφος και ΑΠΟΠ/Κινύρας πλήρωσαν βαρύ τίμημα λόγω απώλειας χορηγών αλλά και επειδή ξόδεψαν αλόγιστα στην εποχή των παχιών αγελάδων.

Παικταράδες και... τουρίστες

Οι Παφίτες πλήρωναν ακριβά αλλά προσέλκυαν παικταράδες, με δέλεαρ μια έπαυλη με θέα τη θάλασσα, ήρεμη και καλή ζωή και πλουσιοπάροχο συμβόλαιο. Ο Μπερντάρντο Βασκονσέλος είχε το ακριβότερο. Η τριετής σύμβαση με την Πάφο, που υπογράφηκε το καλοκαίρι του 2009, προνοούσε 450.000 ευρώ, συνολικά. Στην Κύπρο ήρθε με μηνιάτικο 4.400 ευρώ, όμως επιστρέφοντας στον ΑΠΟΠ/Κινύρα από την Ομόνοια πήρε συμβόλαιο 110.000 ευρώ ετησίως. Μαζί με τους «Τσαμαγκόλ» και Ολισαντέμπε, διεθνείς με Χιλή και Πολωνία αντίστοιχα, ήταν οι ακριβότεροι παίκτες που είχε ποτέ η ομάδα της Πέγειας. Στα ίδια επίπεδα κινείτο και ο Αλέκος Αλεξανδρής, που ήταν παίκτης-προπονητής στην Πέγεια. Αυτός που ξεχώρισε για την προσωπικότητά του ήταν ο 23 φορές διεθνής με την Ουκρανία, Ντμίτρο Μιχαϊλένκο, που έκλεισε την καριέρα του εκεί. Κάποιος... Τζακ πήγε στον ΑΠΟΠ/Κινύρα με 10.000 ευρώ τον μήνα το καλοκαίρι του 2008 και μετά από λίγο καιρό παρακάλαγε να τον κρατήσουν με 3.000 ευρώ. Γύρω στο 2003 ο Ζένζο Μόγιο κέρδιζε 7.000 παλιές λίρες από την Πάφο.

Τέσσερεις παράγοντες απαντούν

Τι φταίει για την πτώση των παφιακών ομάδων; Ποιο το μέλλον τους;

Γιώργος Παπαέτης
Πρόεδρος Α.Ε. Πάφος

«Κυρίως η μείωση των εσόδων και οι ανεξέλεγκτες σπατάλες. Πρέπει να αντιληφθούμε τις δυνάμεις μας και να κάνουμε μια περισυλλογή».

Άντρος Τσοκκάς
Επικεφαλής Διοικ. Επιτροπής ΑΠΟΠ/Κινύρα

«Φέτος χάσαμε τεράστια ποσά από χορηγίες και εισφορές, ενώ συνέτεινε και ο κακός προγραμματισμός. Μπορούμε να ορθοποδήσουμε με νοικοκυρεμένη πολιτική».

Φίλιππος Γεωργίου
Πρώην πρόεδρος Α.Ε. Πάφος

«Κυριότερη αιτία ήταν η οικονομική κρίση. Έπεσαν οι δουλειές, απομακρύνθηκαν άνθρωποι που βοηθούσαν. Ειλικρινά το μέλλον προβλέπεται πολύ δύσκολο».

Βαγγέλης Γένης
Πρώην πρόεδρος Ατρόμητου

«Πάνω απ' όλα η κρίση, μετά οι πολλές ομάδες με διεκδικητικούς στόχους κι έπειτα η κακοδιαχείριση. Η Πάφος δεν αντέχει πάνω από μια ομάδα στην α΄ κατηγορία».

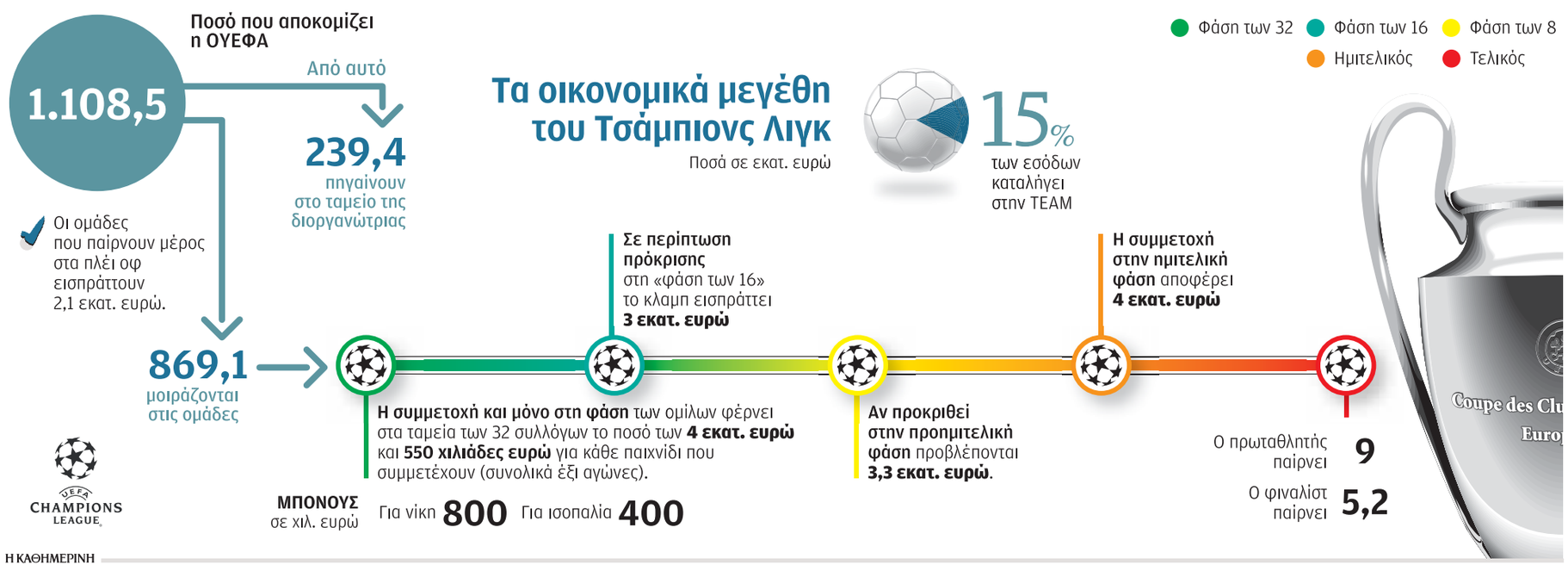

Η «επιχείρηση» Τσάμπιονς Λιγκ

Πώς η κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση εξελίχθηκε σε ένα τόσο επικερδές σύστημα με τεράστιο τζίρο

Των **ΘΑΝΟΥ ΜΠΛΟΥΝΑ, ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Οταν ο Γάλλος αθλητικός συντάκτης και πρώην ποδοσφαιριστής Γκαμπριέλ Ανό προωθούσε, στα μέσα του προηγούμενου αιώνα την ιδέα της δημιουργίας του Κυπέλλου Πρωταθλητριών, κανείς δεν περίμενε ότι θα εξελιχθεί σε μια τόσο επικερδή διοργάνωση με τζίρο εκατομμυρίων ευρώ.

Η πρώτη διοργάνωση διεξήχθη το 1956, αλλά η πιο ριζοσπαστική αλλαγή έγινε την περίοδο 1992-93, όταν μετονομάστηκε σε Τσάμπιονς Λιγκ και άλλαξαν η φιλοσοφία και ο τρόπος διεξαγωγής του επί προεδρίας Λέναρντ Γιόχανσον στην UEFA.

Εισήχθη το σύστημα των ομίλων που πολλαπλασίασε τους αγώνες, δημιουργώντας ένα πιο ελκυστικό προϊόν στους χορηγούς και ταυτόχρονα η διοργάνωσή του (γήπεδα, ασφάλεια κ. ά.) έφτασε σε υψηλά επίπεδα. Οι πιο πρόσφατες αλλαγές που έγιναν ήταν η δημιουργία της φάσης των πλέι οφ, μεγαλώνοντας τη διοργάνωση κατά 20 ματς και η συμμετοχή περισσότερων πρωταθλητριών ομάδων κατόπιν επιμονής του σημερινού προέδρου της UEFA, Μισέλ Πλατινί.

Η κεντρική διαχείριση των τηλεοπτικών και των εμπορικών δικαιωμάτων από την UEFA μεγιστοποίησε τα έσοδα σε τέτοιο βαθμό ώστε πολλοί σύλλογοι, όπως οι ελληνικοί, συμμετέχοντας στους ομίλους, εξασφάλιζαν και το μεγαλύτερο κομμάτι του μπάτζετ τους. Η κεντρική διαχείριση από την UEFA πέρασε τη δική της περιπέτεια. Το 2000 συστήθηκε το «G14» στο οποίο μετείχαν τα μεγαλύτερα ποδοσφαιρικά κλαμπ της Ευρώπης. Ενα από τα αιτήματά τους ήταν η αναδιανομή των εσόδων από τα τηλεοπτικά και εμπορικά δικαιώματα προς όφελος των ομάδων της ευρωπαϊκής ελίτ που είναι πόλος έλξης για τους χορηγούς. Επειτα από διαπραγματεύσεις, η κατανομή άλλαξε και τώρα όλοι εμφανίζονται ικανοποιημένοι.

Την περίοδο 1992-93 πήρε σάρκα και οστά το Τσάμπιονς Λιγκ, αλλάζοντας τη φιλοσοφία και τον τρόπο διεξαγωγής του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου.

Η εμπορική διάσταση, τα τηλεοπτικά έσοδα και η πολιτική, το «μάρκετ πουλ» και ο ρόλος της TEAM

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία από την UEFA, τα έσοδα από το Τσάμπιονς Λιγκ σε κάθε σεζόν της περιόδου 2009-12 είναι πάνω από 1 δισ. ευρώ. Τα έσοδα των ομάδων αρχίζουν από τη φάση των πλέι οφ και μετά. Οι ομάδες που παίρνουν μέρος σ' αυτά εισπράττουν 2,1 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή και μόνο στη φάση των ομίλων φέρνει στα ταμεία των 32 συλλόγων το ποσό των 4 εκατ. ευρώ και 550.000 ευρώ για κάθε παιχνίδι που συμμετέχουν (συνολικά έξι αγώνες). Για τη νίκη το μπόνους είναι 800.000 ευρώ και για την ισοπαλία 400.000 ευρώ. Σε περίπτωση πρόκρισης στη φάση των «16» το κλαμπ εισπράττει 3 εκατ. ευρώ, ενώ αν προκριθεί στην προημιτελική φάση προβλέπονται 3,3 εκατ. ευρώ.

Η συμμετοχή στην ημιτελική φάση αποφέρει 4 εκατ. ευρώ. Ο φιναλίστ εισπράττει 5,2 εκατ. ευρώ και το κλαμπ που θα κατακτήσει το κύπελλο 9 εκατ. ευρώ.

Οι σύλλογοι έχουν και πρόσθετα έσοδα που προέρχονται από το λεγόμενο «μάρκετ πουλ», το οποίο βασίζεται στην εμπορική αξία της τηλεοπτικής αγοράς της χώρας τους, σε συνδυασμό με τον αριθμό των αγώνων που έδωσαν στο Τσάμπιονς Λιγκ και στη θέση που κατέλαβαν στο πρωτάθλημα. Επίσης, εισπράττουν εξ ολοκλήρου τα χρήματα από την πώληση εισιτηρίων των αγώνων στην έδρα τους. Το ποσό που αποκομίζει η UEFA από το Τσάμπιονς Λιγκ είναι 1.108,5 εκατ. ευρώ. Από αυτά τα 869,1 εκατ. ευρώ μοιράζονται στις ομάδες, ενώ 239,4 εκατ. ευρώ πηγαίνουν στο ταμείο της διοργανώτριας.

Από τα τηλεοπτικά δικαιώματα προέρχεται το ποσό των 836,524 εκατ. ευρώ και από τα εμπορικά δικαιώματα 260,618 εκατ. ευρώ.

Για παράδειγμα, ο Ολυμπιακός την περίοδο 2009-10 εισέπραξε 28,101 εκατ. ευρώ, ποσό που θα ήταν μικρότερο αν υπήρχε και δεύτερη ελληνική ομάδα στους ομίλους, αφού το μάρκετ πουλ θα μοιραζόταν.

Ουσιαστικό ρόλο στη σημερινή μορφή του θεσμού έχει η TEAM, η εταιρεία μάρκετινγκ που συνεργάζεται με την UEFA από καταβολής Τσάμπιονς Λιγκ.

Η TEAM είναι ανεξάρτητη από την UEFA. Πρόκειται για ελβετική εταιρεία μάρκετινγκ που ξεκίνησε από τα σπορ, αλλά προχώρησε και σε άλλες σημαντικές εκδηλώσεις, όπως ο διαγωνισμός τραγουδιού της Γιουροβίζιον. Χειρίζεται τα πάντα που αφορούν στην εικόνα της διοργάνωσης, με κύριο αντικείμενο τα τηλεοπτικά δικαιώματα. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο λαμβάνει από την UEFA περί το 15% των κερδών του Τσάμπιονς Λιγκ. Φροντίζει πλέον τα τηλεοπτικά δικαιώματα να μοιράζονται σε περισσότερα του ενός εθνικά κανάλια ανά χώρα...

Ο Μ. Λευκαρίτης στην «Κ»

Το μέλος της εκτελεστικής γραμματείας της UEFA Μάριος Λευκαρίτης μίλησε στην «Κ» για τη διοργάνωση του Τσάμπιονς Λιγκ: «Το Τσάμπιονς Λιγκ έχει βοηθήσει οικονομικά τις ομάδες. Πριν από τη δημιουργία του, έσοδα ουσιαστικά δεν υπήρχαν. Το κεντρικό σύστημα διαχείρισης στα τηλεοπτικά και εμπορικά δικαιώματα βοηθάει πολύ στην αύξηση των εσόδων». Σε ερώτηση ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα αδύνατα σημεία της διοργάνωσης, ο Κύπριος παράγοντας είπε: «Το πλεονέκτημα είναι ο τρόπος διοργάνωσης. Οταν κάποιος πηγαίνει σ' ένα γήπεδο για να δει αγώνα Τσάμπιονς Λιγκ, καταλαβαίνει ότι συμβαίνει κάτι διαφορετικό. Το αδύνατο σημείο είναι η συμμετοχή ομάδων που έχουν μεγάλη διαφορά δυναμικότητας». Οσον αφορά τα έσοδα τονίζει: «Αυξάνονται συνεχώς και ανοίγονται αγορές σε διάφορα σημεία του κόσμου. Εχουμε πελάτες από την Αφρική, που είναι πολύ μεγάλη αγορά. Εχουν ενδιαφερθεί για τη διοργάνωση τηλεοράσεις από τη Νιγηρία, την Ιαπωνία, την Κίνα, το Μεξικό».

Το θέαμα στη Cytavision δεν σταματά ποτέ!
Κυριακή 05/06/2011
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ Α1 (4ος αγώνας)
ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ
22:00 Cytavision Sports 5

ALL STAR GAME
REAL MADRID - BAYERN MUNICH
20:30 Cytavision Sports 1
ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ
FLAMENGO - CORINTHIANS
22:00 Cytavision Sports 4
SUPERLEAGUE FORMULA
Πίστα Assen (Ολλανδία)
14:10 - 16:30 Cytavision Sports 1
Για περισσότερες πληροφορίες: www.cytavision.com.cy, Cytashop, αριθμός 132
cytavision
Θεαματική Διαφορά

Η χαμένη ευκαιρία της FIFA για κάθαρση

Η μεγαλύτερη ευκαιρία που υπήρχε για κάθαρση στην παγκόσμια ποδοσφαιρική ομοσπονδία φαίνεται να χάθηκε την εβδομάδα που πέρασε.

Το συνέδριο της FIFA την περασμένη Τρίτη και Τετάρτη όχι μόνο δεν ασχολήθηκε με την ουσία των σκανδάλων δωροδοκίας που κατατρύχουν το κορυφαίο όργανο του παγκοσμίου ποδοσφαίρου ούτε διερεύνησε πώς θα προληφθούν αποτελεσματικότερα άλλα τέτοια φαινόμενα, αλλά και επιβράβευσε

Ο Ζεπ Μπλάτερ επανεξελέγη πανηγυρικά, αρνούμενος τον εξωτερικό έλεγχο στην ομοσπονδία

τον επικεφαλής του οργανισμού αυτού με την ψήφο του σε μια εκλογή-φάρσα.

Ο επί 13 χρόνια πρόεδρος της ομοσπονδίας, Ζεπ Μπλάτερ, επανεξελέγη για άλλα τέσσερα χρόνια από τους πειθήνιους συνέδρους, μη έχοντας αντίπαλο, αφού ο μόνος που τόλμησε να τεθεί απέναντί του πριν από τις εκλογές υποχρεώθηκε σε απόσυρση, κατηγορούμενος για προσπάθεια εξαγοράς ψήφων. Ετσι, ο Μοχάμεντ μπιν Χαμάμ, πρώην σύμμαχος του κ. Μπλάτερ, άφησε το πεδίο ελεύθερο στον Ελβετό πρόεδρο, που έλαβε 186 ψήφους επί συνόλου 203 ψηφισάντων.

«Η στέψη χωρίς αντίπαλο σημαίνει εντολή για μια αλλοιωμένη θητεία», ήταν το σχόλιο του προέδρου της αγγλικής ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας, Ντέιβιντ Μπέρνσταϊν, με τους Αγγλους να είναι ο βασικός νττημένος αυτής της εκλογής παρ' ότι δεν εμφάνισαν υποψήφιο: η προσπάθεια της Αγγλίας για αναβολή της διαδικασίας απορρίφθηκε με αναλογία δέκα ψήφων προς μία!

Τυπικά το συνέδριο επέφερε μερικές αλλαγές. Αυτές όμως είναι επουσιώδεις και κάθε άλλο παρά αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της αδιαφάνειας της FIFA, που δεν δίνει πουθενά λογαριασμό για τα πεπραγμένα της.

Οι αλλαγές αφορούν στη διεύρυνση του εκλογικού σώματος που επιλέγει τους διοργανωτές των Παγκοσμίων Κυπέλλων από την αμαρτωλή 24μελή εκτελεστική επιτροπή στους 208 εκπροσώπους των ομοσπονδιών, την ενίσχυση της Επιτροπής Ηθικής, τη δημιουργία μιας (ήδη αμφιλεγόμενης) Επιτροπής Επιλύσεων, αλλά και τον διορισμό μιας γυναίκας στην εκτελεστική επιτροπή, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου!

«Θα βάλουμε το πλοίο της FIFA ξανά στη σωστή ρότα, σε καθαρά, διάφανα νερά», υποσχέθηκε ο 75χρονος κ. Μπλάτερ. «Θα χρειαστούμε κάποιο χρόνο. Δεν μπορούμε να το κάνουμε από τη μια μέρα στην άλλη. Είναι μια νέα πρόκληση για μένα και την αποδέχομαι».

Στην πράξη, όμως, ο κόσμος του ποδοσφαίρου όχι μόνο δεν ένιωσε ότι αντιμετωπίζεται το πρόβλημα διαφθοράς που ενδημεί στα ανώτερα κλιμάκια της FIFA, αλλά και κατάλαβε ότι θα πρέπει να αλλάξουν πολλά για να καθαρθεί και να εκδημοκρατιστεί το κλειστό κλαμπ παραγόντων που λέγεται παγκόσμια ομοσπονδία.

Το «όχι» του κ. Μπλάτερ σε εξωτερικό έλεγχο λέει πολλά. Ο Ελβετός πρόεδρος, μάλιστα, αντέτεινε ότι σκοπεύει να καλέσει τον 88χρονο πρώην υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Χένρι Κίσινγκερ για να συμβάλει στην προσπάθεια κάθαρσης της FIFA...

Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

International Herald Tribune

Μια διαφορετική Μπάρτσα

Η Μπαρτσελόνα αλλάζει ως σύλλογος. Μέχρι και τον σπουδαίο τελικό του Τσάμπιονς Λιγκ στο Λονδίνο οι φανέλες της ομάδας υπερήφανα ανέγραφαν το όνομα της UNICEF, για το οποίο, μάλιστα, η ίδια η Μπαρτσελόνα πλήρωσε και 1,5 εκατ. δολάρια τον χρόνο και όχι να πληρωθεί γι' αυτό. Ομως, η νέα διοίκηση της ομάδας υπό την προεδρία του πρώην υψηλόβαθμου στελέχους της Nike, Σάντρο Ροσέλ, πούλησε διαφήμιση για πρώτη φορά στην ιστορία της φανέλας του συλλόγου στο Ιδρυμα του Κατάρ (Qatar Foundation) από τη νέα περίοδο. Η διοίκηση δήλωσε ότι χρειάζεται τα χρήματα ώστε να καλύψει τα χρέη που κληρονόμησε. Ο κ. Ροσέλ δεν είναι ένα από τα παιδιά της ομάδας που πανηγύρισαν τον θρίαμβο στο Γουέμπλεϊ στη συναυλία της Σακίρα, ίσως μάλιστα τότε να μετρούσε τα κέρδη από τη νίκη αυτή. Αυτός ο νέος πραγματισμός, ίσως η νέα πραγματικότητα, μπορεί να κρύβεται πίσω από την απόφαση του Πεπ Γκουαρδιόλα να φύγει του χρόνου από το Καμπ Νου. Και μετά από τον Πεπ, ποιος ξέρει;

LaCapitale

Επιστροφή Σόλιντ στη Γάνδη

Ο Νορβηγός τεχνικός Τροντ Σόλιντ έφτασε σε προφορική συμφωνία με τη Γάνδη για να αντικαταστήσει τον Φράνκι Ντούρι. Θα πρόκειται για την τρίτη φορά που ο 52χρονος προπονητής θα βρεθεί στον πάγκο των «Μπάφαλος» μετά τις περιόδους 1999 - 2000 και 2007 - 2008. «Βέβαια, μια προφορική συμφωνία για μένα δεν είναι κάτι το οριστικό», δήλωσε ο τεχνικός διευθυντής του συλλόγου, Μισέλ Λόουβαγκι. «Προς το παρόν, ο κ. Σόλιντ βρίσκεται στη Νορβηγία και γνωρίζει την κατάστασή μας. Θα τον συναντήσουμε ξανά το βράδυ της Κυριακής», πρόσθεσε. Ο Νορβηγός προπονητής φέτος κατάφερε να γλιτώσει από τον υποβιβασμό της Λιρς, αλλά δεν σκοπεύει να επεκτείνει το συμβόλαιό του με την ομάδα.

METRO

Πέναλτι σε πλειστηριασμό

Το σημείο του πέναλτι στο Ιγουντ Παρκ, το γήπεδο της Μπλάκμπερν από το οποίο ο Γουέιν Ρούνι σκόραρε το γκολ που χάρισε στη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ το πρωτάθλημα για 19η φορά, βγήκε σε πλειστηριασμό στο Ιντερνετ. Ο οπαδός της Μπλάκμπερν Εντι Μάξουελ σκέφτηκε την ευκαιρία αυτή για εύκολο χρήμα λίγο μετά τη λήξη του αγώνα και ζήτησε από τον σύλλογο εάν θα μπορούσε να αφαιρέσει αυτό το μικρό κομμάτι από το χορτάρι. «Αρχικά σκεφτόμουν να αφαιρέσω το σημείο της σέντρας, κάτι που θα ενδιέφερε κάθε οπαδό της Μπλάκμπερν, αλλά μετά τον αγώνα με τη Γιουνάιτεντ ήθελα και το σημείο του πέναλτι,», είπε ο κ. Μάξουελ, πατέρας δύο παιδιών. «Πρόκειται για κομμάτι της ποδοσφαιρικής ιστορίας, ίσως κι ο ίδιος ο Ρούνι να ενδιαφερθεί να το αγοράσει», τόνισε.

M

Στερν: Καταστροφικό τυχόν λοκ-άουτ στο NBA

Ο ισχυρός άνδρας του NBA, Ντέιβιντ Στερν, έδειξε αισιόδοξος ότι θα αποφευχθεί τελικά ο κίνδυνος της απεργίας των ομάδων του αμερικανικού επαγγελματικού πρωταθλήματος μπάσκετ. Οι ιδιοκτήτες και το συνδικάτο των παικτών πρόκειται να εντείνουν τις διαπραγματεύσεις τους ώστε να φτάσουν σε κάποια συμφωνία έως την 1η Ιουλίου, ημερομηνία στην οποία εκπνέει η ισχύουσα συλλογική σύμβαση εργασίας. «Ομως, αν έχουμε λοκ-άουτ, θα είναι καταστροφικό για το σπορ μας από την πλευρά τόσο των ιδιοκτητών των ομάδων όσο και των παικτών», επεσήμανε ο κ. Στερν.

«Ο Μεσσίας δεν θα έρθει στην ΑΕΚ»

Ο πρόεδρος των «Supporters» μιλάει στην «Κ» για την κίνηση σωτηρίας

Του **ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ**

Τις τελευταίες ημέρες, το «Supporters Club» βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη, αλλά και στο μυαλό των φίλων της ΑΕΚ. Και αυτό γιατί κάποιοι ρομαντικοί άνθρωποι, των οποίων ο ρόλος τους ήταν επικουρικός, αποφάσισαν να παρέμβουν στα κοινά της «Ένωσης», τεχνοκρατικά πλέον, ν' αποκτήσουν θεσμικό και λειτουργικό ρόλο, να ορίζουν το αύριο της δικής τους ομάδας. «Είναι στο χέρι μας να θέσουμε τους κανόνες του παιχνιδιού με διαφάνεια, ειλικρίνεια και αποφασιστικότητα. Να αποδείξουμε ότι η ενότητα, οι κοινοί στόχοι, ο σωστός σχεδιασμός και η συνέπεια μπορούν να μας οδηγήσουν σε βιώσιμες λύσεις», αναφέρουν χαρακτηριστικά.

Πρόεδρός τους είναι ο Μάκης Κασνακίδης, ο οποίος, μιλώντας στην «Κ», υποστήριξε ότι στόχος της κίνησης είναι να δοθεί λόγος και βήμα στον κόσμο και να τον κάνει ενεργό μέλος της ΑΕΚ. Παράλληλα, αναφέρθηκε στην πορεία του σχεδίου των «Supporters», αλλά και πώς θα λειτουργήσει το όλο εγχείρημα.

– Ποια τακτική θα ακολουθήσετε, ώστε να πείσετε τον κόσμο να σας στηρίξει;

– Ολοι έχουμε κουραστεί να περιμένουμε τον Μεσσία που θα έρθει την ΑΕΚ, ο οποίος δεν υπάρχει, δεν έχει έρθει τόσα χρόνια και δεν πρόκειται να έρθει. Οι λύσεις των λίγων έχουν πεθάνει. Τώρα είναι η στιγμή για τις λύσεις των πολλών. Οπως συμβαίνει και σε πολλές ομάδες στο εξωτερικό.

– Ο κόσμος δείχνει να έχει αντιληφθεί τι συμβαίνει;

– Υπάρχουν πολλές ερωτήσεις και γι' αυτό έχουν ένα τηλεφωνικό κέντρο (210-66.73.650) το οποίο είναι ανοιχτό 12 ώρες (09.00 – 21.00), με το οποίο δίνουμε τη δυνατότητα στον κόσμο να εκφράσει τις απορίες του και εμείς από την πλευρά μας να τις λύσουμε.

– Περιμένετε ακόμη μεγαλύτερη στήριξη από τους φίλους της ΑΕΚ;

– Σαφώς. Αυτή τη στιγμή δεν διαθέτουμε όλα τα μέσα που θα μπορούσαμε να έχουμε για να μαζευτούν τα χρήματα, όπως να πληρώνει κάποιος με πιστωτική κάρτα μέσω Διαδικτύου, οπότε να διευκολυνθεί ο κόσμος.

– Τα 200 ευρώ θεωρείτε ότι είναι ένα σεβαστό ποσόν;

– Βρήκαμε ένα ποσό να είναι αξιόλογο, για να μπορεί να φέρει ένα προνόμιο στην ΑΕΚ, αλλά και σε αυτόν που θα το δώσει. Με την έκπτωση 20% για τους «Supporters» το φθηνό διαρκείας θα είναι γύρω στα 165 ευρώ.

– Υπάρχει διάθεση στις κατηγορίες των 5.000 και 10.000;

– Η πρόθεσή μας, όταν δημιουργήσαμε αυτή την κατηγορία, ήταν να απευθυνθούμε σε επιφανείς ανθρώπους. Μια κίνηση που θα κάνουμε τις επόμενες ημέρες. Πάντως, όσους έχω προσεγγίσει μέχρι τώρα, έχουν δείξει διάθεση να συμμετάσχουν.

– Γιατί να δώσει κάποιος τα λεφτά στους «Supporters» και να μην τα δώσει απευθείας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου;

– Το μεγάλο προνόμιο που έχει, εάν έρθει μέσω των «Supporters», είναι η δύναμη ώστε να επηρεάσει καταστάσεις, γιατί θα βρίσκεται σε μια ομάδα φιλάθλων. Εχουμε ήδη το 23%, μπορούμε να φθάσουμε στο 35%. Εάν προχωρήσεις μόνος σου με 200 ή 1.000 ευρώ, σε μια γενική συνέλευση και δεν μπορείς να κάνεις τίποτα. Μάλιστα, έχουμε φτιάξει το καταστατικό μας κατά τέτοιο τρόπο που οι μόνοι σίγουροι στο διοικητικό συμβούλιο θα είναι τα μέλη των 200 ευρώ. Κάθε ψηφοδέλτιο, το οποίο είναι με λίστα και όχι με σταυρό, για να είναι έγκυρο, θα πρέπει να έχει στις πρώτες θέσεις έναν φίλαθλο του συγκεκριμένου ποσού.

Η κίνηση των «Supporters» βασίζεται στην ανταπόκριση των φιλάθλων της ΑΕΚ. Τα πρώτα δείγματα μπορεί να είναι θετικά, όμως ο δρόμος είναι ακόμα μακρύς και δύσκολος.

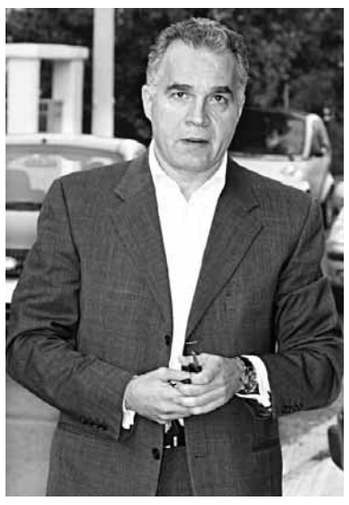

Ο Μάκης Κασνακίδης ηγείται της προσπάθειας που γίνεται για τη σωτηρία της ΑΕΚ.

Με διαρκείας από το '78 μόνιμος κάτοικος Λονδίνου

Ο Μάκης Κασνακίδης γεννήθηκε στην Καλλιθέα, είναι παντρεμένος, πατέρας ενός κοριτσιού και μένει μόνιμα στο Λονδίνο, όπου δραστηριοποιείται τα τελευταία 25 χρόνια.

Είναι μέτοχος σε εταιρεία ξένων συμφερόντων, η οποία ασχολείται με τον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας, με δραστηριοποίηση στην Ινδία, στο Μπανγκλαντές, το Πακιστάν, στη Λατινική Αμερική και αλλού.

Εχει εισιτήριο διαρκείας της ΑΕΚ από το 1978. Είναι μέλος του «Supporters club» από την ίδρυσή του, το 2007. Ανέλαβε πρόεδρος τον Μάιο του 2010.

«Οι Supporters σαν ιδέα ήταν του Ντέμη Νικολαΐδη, πριν από τέσσερα χρόνια, αλλά ήταν ένα κλειστό κλαμπ, το οποίο είχε συμβουλευτικό χαρακτήρα δίπλα στη διοίκηση της ΠΑΕ. Μαζευτήκαμε περίπου 30 άτομα, τα οποία είχαμε και διαρκείας (members)», δηλώνει.

Τώρα θεωρεί ότι η λύση που προτείνουν οι «Supporters» είναι η μόνη, στην προσπάθεια σωτηρίας και αναγέννησης της ομάδας, ενώ εάν το εγχείρημα δεν προχωρήσει, δεν βλέπει κάποιο εναλλακτικό σχέδιο για την επόμενη μέρα. «Ο κόσμος της ομάδας είναι η μόνη λύση. Τον Φεβρουάριο, στην πρόταση του κ. Παππά δεν ανταποκρίθηκε κανείς».

«Εάν δεν προχωρήσει το πλάνο, θα υπάρξει σοβαρό πρόβλημα»

Ο Μάκης Κασνακίδης αναφέρθηκε στη δομή των «Supporters», στις προθέσεις του κλαμπ να πάρει κάποια στιγμή το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών, που θα επενδυθούν τα χρήματα, αλλά και τι στάση θα κρατήσει στην περίπτωση που βρεθεί κάποιος υποψήφιος αγοραστής της ΠΑΕ.

«Οι Supporters Club αυτή τη στιγμή είναι μία Α.Ε. Δημιουργήθηκε περίπου πριν από δύο εβδομάδες, η οποία έχει κάποιες μετοχές που μας έδωσαν οι κ. Παππάς (18%), Νοτιάς (5%), η οποία είναι στη διαδικασία μεταβίβασης, και στη συνέχεια θα κάνουμε μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και αυτά τα χρήματα που θα συγκεντρώσουμε θα μπουν στην ΠΑΕ», τονίζει αρχικά.

– Στις προθέσεις σας είναι να πάρετε κάποια στιγμή το 51% των μετοχών;

– Μπορούμε να το κάνουμε. Αυτή τη στιγμή, πολλοί μέτοχοι θέλουν να μας δώσουν τις μετοχές τους, όπως οι κ. Νικολαΐδης, Γκίκας, Κουμπάρος, Ν. Θανόπουλος, ενώ οι κ. Παππάς, Νοτιάς θέλουν να μας δώσουν παραπάνω. Αυτό που θέλουμε είναι η συμμετοχή των φίλων της ΑΕΚ. Εάν θέλαμε τη διοίκηση, θα μπορούσαμε να το κάνουμε άμεσα. Η λύση όμως δεν είναι αυτή, να φύγουν οι τρεις και να έρθουν οι… 13. Το πρόβλημα παραμένει. Το θέμα είναι η ΑΕΚ να ανήκει στον πολύ κόσμο.

– Οι μετοχές των κ. Νοτιά, Παππά μπορούν να μεταβιβαστούν;

– Πράγματι, ορισμένες μετοχές είναι δεσμευμένες. Οχι όλες. Οι μετοχές που θα πάρουμε εμείς θα είναι καθαρές, καθώς βγαίνουν από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

– Είστε αισιόδοξος ότι θα βρεθούν τα 6 εκατ. ευρώ που απαιτούνται έως τις 30/06;

– Δεν νομίζω ότι η ΑΕΚ να πάψει να υφίσταται, εάν δεν συγκεντρώσει αυτά τα χρήματα. Πιστεύω ότι θα έχουμε αποτύχει, σαν φίλοι της ΑΕΚ, εάν δεν καταφέρουμε να μαζέψουμε κάτι. Εάν δεν προχωρήσει αυτό το πλάνο τότε θα έχει σοβαρό πρόβλημα η ομάδα. Ωστόσο, όπως είπαν και οι δύο μεγαλομέτοχοι, θα βοηθήσουν μέσω των «Supporters». Αυτό δείχνει ότι δεν τους ενδιαφέρει να κρατήσουν το ποσοστό, αλλά το εγχείρημα να δουλέψει.

– Τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν πού θα χρησιμοποιηθούν;

– Ως «Supporters» τα χρήματα που θα μαζεύουμε θα πηγαίνουν στην ΠΑΕ. Η διοίκηση από την πλευρά της θα κάνει ένα πλάνο διαχείρισης, το οποίο, ωστόσο, θα χρειάζεται την έγκρισή μας. Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι ο προϋπολογισμός της κάθε χρονιάς θα πηγαίνει στη γενική συνέλευση των «Supporters» για έγκριση ώστε να προχωρήσει. Είναι μέσα στις συμφωνίες που έχουμε κάνει. Μάλιστα, κάθε τρίμηνο τα οικονομικά στοιχεία της ΠΑΕ και των «Supporters» θα ελέγχονται από μια επιτροπή ελέγχου και διαφάνειας που φτιάξαμε, η οποία θα αποτελείται από πρώην ανώτατο δικαστικό, ορκωτό λογιστή και μία προσωπικότητα της ομάδας. Η έκθεση που θα συντάσσεται και τα οικονομικά στοιχεία θα δίδονται σε κάθε μετοχο/μελος ξεχωριστά.

– Εάν στο μέλλον έρθει κάποιος μεγάλος οικονομικός παράγοντας και θελήσει να αγοράσει την ΑΕΚ, ποια θα είναι η αντίδρασή σας;

– Αυτό θα είναι απόφαση της γενικής συνέλευσης. Δεν πουλιέται η «Supporters Club». Ο μέτοχος αυτός θα πρέπει να μπει με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στην ΠΑΕ. Δεν θα συμμετάσχουμε εμείς με αποτέλεσμα να πάρει την πλειοψηφία. Αυτό που θα κάνουμε πριν, όμως, είναι να εξετάσουμε διεξοδικά τα στοιχεία του, το πλάνο του και θα ψηφίσουν οι «Supporters». Αυτό διασφαλίζει την ΑΕΚ.

Παραλογισμοί στο αθλητικό κέντρο του Αγίου Κοσμά

Του **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Η περίπτωση του Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Αγίου Κοσμά (ΕΑΚΝΑΚ) αποτελεί ενδεικτική και χαρακτηριστική περίπτωση των παθογόνων καταστάσεων, που οδήγησαν το ελληνικό κράτος κοντά στη χρεοκοπία. Και δεν ευθύνονται γι' αυτό οι κατά καιρούς διοικήσεις του ή, τουλάχιστον, δεν ευθύνονται μόνον αυτές. Οι παραλογισμοί, πολλοί. Ειδικά σε μια περίοδο κατά την οποία το κράτος απεγνωσμένα προσπαθεί να βρει έσοδα και, από την άλλη, να επιτύχει περιστολή δαπανών.

Το ΕΑΚΝΑΚ έχει εστιατόριο. Για την ακρίβεια, εδώ και χρόνια έχει μόνο το κτίσμα. Αυτό παραμένει ανεκμετάλλευτο διότι όταν το 2003, προ Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, έγινε ο διαγωνισμός για το ποιος θα αναλάβει την επιχείρηση, υπήρξαν πολλοί υποψήφιοι και πολλά συμφέροντα και, τελικά, δεν κατακυρώθηκε σε κάποιον. Τα μηχανήματα έμειναν στο κτίριο και, φυσικά, καταστράφηκαν. Το εστιατόριο μπορεί να αποτελέσει πηγή εσόδων. Το κτίριο βρίσκεται μπροστά στη θάλασσα, έχει υπέροχη θέα, διαθέτει χώρο στάθμευσης και μπορεί να προσφέρει πολλά στο ΕΑΚΝΑΚ. Διότι, πέρα από τους αθλητές, μπορεί να χρησιμοποιείται από το κοινό. Αν διαφημιστεί και έχει λογικές τιμές, είναι δυνατόν ν' αποδειχθεί «χρυσωρυχείο».

Ο τεράστιος χώρος του ΕΑΚΝΑΚ έχει ανάγκη φύλαξης. Τα τελευταία χρόνια, αυτήν έχει αναλάβει ιδιωτική εταιρεία. Σύμφωνα με όσα μας είπαν από τη διοίκηση, οι εννέα ιδιώτες φύλακες κοστίζουν στο ΕΑΚΝΑΚ 25.000 - 26.000 ευρώ τον μήνα. Φυσικά, δεν παίρνουν τα χρήματα οι υπάλληλοι, αλλά η εταιρεία στην οποία ανήκουν. «Αν το Κέντρο είχε φύλακες δημοσίους υπάλληλους, δεν θα ήταν μικρότερο το κόστος;», ρωτήσαμε. «Φυσικά», μας απάντησαν. Ομως, δεν μπορούν να κάνουν προσλήψεις.

«Η τελευταία πρόσληψη στο Κέντρο έγινε το 1987. Από περίπου 280 εργαζομένους, που υπήρχαν τότε, έχουν απομείνει 64.

Σύμφωνα με όσα μας είπε ο πρώην πρόεδρος, Τάσος Παπαναστασίου, όταν ανέλαβε το 2005, υπήρχαν 155 εργαζόμενοι και όταν αποχώρησε, πέρυσι το καλοκαίρι, είχαν απομείνει 68-70. Εφυγαν δε, κυρίως, φύλακες και καθαριστές. Γιατί, λοιπόν, να μη στείλουν στο ΕΑΚΝΑΚ με μετάταξη φύλακες, καθαριστές και τεχνικούς; Ιδού η αναπάντητη, έως τώρα, απορία.

Υπάρχει μια «μαύρη τρύπα» στα έσοδα του ΕΑΚΝΑΚ. Σχετίζεται με τις συμβάσεις που έχουν γίνει για τις ευρισκόμενες εντός του Κέντρου επιχειρήσεις. Κάποιες θεωρούνται καλές, κάποιες άλλες, όμως, «χαριστικές». Για τα γήπεδα ποδοσφαίρου 5x5 το ΕΑΚΝΑΚ εισπράττει 9.387,82 ευρώ τον μήνα και για το κυλικείο της πύλης, 3.600,18. Για το κλειστό γήπεδο μπάσκετ παίρνει 75 ευρώ το δίωρο. Το κέντρο «Ακρωτήρι» πληρώνει στο ΕΑΚΝΑΚ 52.000 τον χρόνο. Το «Ακρωτήρι», όμως, βρίσκεται σε χώρο που κατά τα 3/4 ανήκει στην Εκκλησία της Ελλάδος. Το «Ποσειδών Πετροκλάμπ» δίνει 14.000 τον μήνα.

Τέλος, υπάρχουν οι επιχειρήσεις της εταιρείας «Λεύκα», που εκτείνονται σε πολλά στρέμματα. Η διοίκηση υποστηρίζει ότι το μηνιαίο ενοίκιο είναι 5.000, ο κ. Παπαναστασίου, 4.800, ενώ τα παραιτηθέντα μέλη της διοίκησης κατεβάζουν το ποσό στις 4.000. Ολοι συμφωνούν, πάντως, πως το τίμημα είναι πολύ μικρό. Η σύμβαση είχε υπογραφεί το καλοκαίρι του 1993, έληγε το καλοκαίρι του 2004, αλλά ανανεώθηκε για 15 χρόνια λίγο πριν από τις εκλογές εκείνου του έτους, που έγιναν στις 7 Μαρτίου.

«Τις συμβάσεις δεν τις κάναμε εμείς. Τις βρήκαμε. Χρωστούσαν πολλά. Στείλαμε εξώδικα και εισπράξαμε αρκετά. Υπάρχουν κάποιες συμβάσεις από τις οποίες μπορούμε να επιδιώξουμε να παίρνουμε περισσότερα», λέει ο πρόεδρος του ΕΑΚΝΑΚ, Απόστολος Ρήγας. Υποστηρίζει δε, ότι βρήκε χρέος από προηγούμενες χρήσεις περίπου ένα εκατομμύριο.

«Δεν παραδώσαμε χρέος στη διοίκηση. Αφήσαμε απλήρωτα τιμολόγια 43.000, ενώ παραλάβαμε οφειλές 950.000. Η ΓΓΑ έκοψε περίπου 300.000 από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του 2010. Μετά, όταν δεν ήμουν πλέον πρόεδρος, δεν εξόφλησε τις τελευταίες 235.000», λέει ο κ. Παπαναστασίου. Επισημαίνει δε και κάτι άλλο: «Το 65% των λειτουργικών εξόδων πάει στο πετρέλαιο. Αλλά από τον Οκτώβριο του 2010 δεν δόθηκαν πολλά χρήματα για πετρέλαιο, διότι οι πισίνες ήταν κλειστές. Η Νομαρχία Αθηνών είχε δώσει 1,5 εκατ. για νέα αποδυτήρια στις πισίνες και αυτά δεν χρησιμοποιήθηκαν».

Η διοίκηση ψάχνει να βρει έσοδα ώστε να αυτοχρηματοδοτήσει, κατά ένα μέρος, το Κέντρο.

«Το προπονητήριο της γυμναστικής μάς κοστίζει 150.000 - 200.000 τον χρόνο και της άρσης βαρών 80.000 - 100.000. Ζητούμε να δίνουν περίπου τα μισά. Επίσης, ζητούμε για τη χρήση των ξενώνων 15 ευρώ για το μονόκλινο δωμάτιο και 20 για το δίκλινο. Ή θα συνεργασθούμε με τις ομοσπονδίες ή ο Αγιος Κοσμάς θα κλείσει. Αν χρωστάμε σε ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ κ. λπ., δεσμεύονται οι μισθοί των εργαζομένων. Πρέπει να βρούμε χρήματα», υποστηρίζει ο πρόεδρος.

Χωρίς γιατρό

Το ζήτημα της έλλειψης γιατρού είναι πολύ σημαντικό. Χιλιάδες άνθρωποι επισκέπτονται κάθε εβδομάδα το ΕΑΚΝΑΚ για ν' αθληθούν ή να παίξουν. Υπάρχουν ημέρες που, τουλάχιστον, 500 παιδιά κάνουν «εκδρομή» στον Αγιο Κοσμά. Κάποτε το Κέντρο διέθετε μόνο νοσοκόμα. Αργότερα είχε και γιατρό. Τώρα ούτε γιατρός ούτε νοσοκόμα υπάρχει. Φυσικά, η νοσοκόμα δεν επαρκεί. Προ αρκετών ετών, αθλούμενος υπέστη καρδιακή προσβολή και τον έσωσε γυμναστής με τις ιατρικές γνώσεις που είχε αποκτήσει στη σχολή Φυσικής Αγωγής. Η ύπαρξη γιατρού και του κατάλληλου εξοπλισμού δεν αποτελεί πολυτέλεια, αλλά αναγκαιότητα.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

«Να τα ρίξουμε στη διαιτησία»

Η ιστορία δεν έχει ποτέ διαψευστεί. Ας πούμε ότι ανήκει στη σφαίρα των αστικών μύθων που λογίζονται με τα χρόνια ως αληθινοί.

Το 1985 ο Ολυμπιακός αγωνιζόταν σε ένα τελικό του Κυπέλλου Ελλάδος με τον ΠΑΟ, που συνέβαινε τότε να έχει μια πολύ δυνατή ομάδα. Το πρώτο ημίχρονο τελείωσε με τον Παναθηναϊκό να προηγείται με 1-0. Ο προπονητής των «ερυθρόλευκων» Αντώνης Γεωργιάδης είπε, στα αποδυτήρια, ότι θα βγάλει τον στόπερ Παπαγγέλη και θα ρίξει στην επίθεση τον Τόγια ώστε να ρισκάρει κάτι παραπάνω.

Ο Νίκος Αναστόπουλος, που από τότε φαινόταν ότι θα γίνει προπονητής, αντέτεινε ότι επειδή η διαφορά των δύο είναι σημαντική, είναι προτιμότερο η ομάδα να κάτσει στην άμυνα. «Κόουτς», είπε, «το χειρότερο που έχουμε να πάθουμε αν μείνουμε πίσω είναι να χάσουμε 1-0.

Αν αυτό συμβεί, μπορούμε άνετα να τα ρίξουμε στη διαιτησία»! Ηταν ακόμα οι εποχές που για να μπορεί κάποιος να μιλάει για τη διαιτησία έπρεπε το τελικό σκορ να του το επιτρέπει.

Απόψε γίνεται ο τέταρτος τελικός στα πλέι οφ του μπάσκετ. Αν ο γηπεδούχος ΠΑΟ κερδίσει, στέφεται πρωταθλητής, αν χάσει, η σειρά συνεχίζεται στο ΣΕΦ και ο Ολυμπιακός θα έχει στην έδρα του την ευκαιρία να τον ρίξει από τον θρόνο. Το ποιος θα κερδίσει δεν είναι βέβαιο: το βέβαιο είναι ότι ο χαμένος θα τα ρίξει στη διαιτησία όσο και όπως κι αν χάσει!

Δεν έχει υπάρξει άριστη η διαιτησία ούτε και σε αυτή τη σειρά των πλέι οφ. Το μπάσκετ έχει γίνει πολύ γρήγορο, οι μονομαχίες των παικτών είναι σκληρές, οι ομάδες σχεδόν ισοδύναμες: κάθε σφύριγμα επιτρέπει μουρμούρες.

Ομως, για την ώρα τουλάχιστον, οι διαιτητές δεν έχουν καθορίσει κανένα αποτέλεσμα: στα έξι παιχνίδια που ο Ολυμπιακός και ο ΠΑΟ έδωσαν φέτος, ο τελικός νικητής ήταν ο περισσότερο ψυχωμένος και ψύχραιμος.

Στο παρελθόν έχουν όντως γίνει πολλά – φέτος όμως η διαιτησία είναι ένα άλλοθι. Τίποτα περισσότερο.

Για να ολοκληρωθεί η ιστορία που σας έλεγα, πρέπει να πω ότι ο Γεωργιάδης δεν άκουσε τον πρακτικό Αναστό και ο Ολυμπιακός έχασε με 4-0.

Τουλάχιστον δεν επικαλέστηκε τη διαιτησία: ήταν εποχές που οι οπαδοί δεν ήθελαν να ακούν δικαιολογίες. Τώρα, συχνά-πυκνά παρηγορούνται με δαύτες...

ΕΠΙ ΣΚΟΠΟΝ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑ**

Τέταρτος και θα... δούμε

Κυριακή... κοντή γιορτή. Και μπορεί να εξελιχθεί σε μεγάλη, αν ο Παναθηναϊκός νικήσει απόψε τον Ολυμπιακό και κατακτήσει το πρωτάθλημα μπάσκετ. Οι 20.000 οπαδοί του που θα κατακλύσουν το κλειστό του Αμαρουσίου είναι σίγουροι πως αυτό θα συμβεί. Οι παίκτες του Ζέλικο Ομπράντοβιτς το έχουν δηλώσει σε κάθε ευκαιρία, μετά τον πρώτο αγώνα στο «Ειρήνης και Φιλίας». Οι μόνοι που έδειξαν πως ακόμα αντιστέκονται είναι αυτοί του Ντούσαν Ιβκοβιτς.

Οι οποίοι, αφού γύρισαν τον τρίτο τελικό στο Νέο Φάληρο, έχουν την ελπίδα πως μπορούν να σπάσουν τώρα και την έδρα των πρωταθλητών Ευρώπης, για να διεκδικήσουν το πρωτάθλημα στον πέμπτο τελικό. Το θεωρώ πολύ δύσκολο, αν όχι ακατόρθωτο. Εστω κι αν σε συνολικές νίκες φέτος οι κυπελλούχοι Ελλάδος προηγούνται 4-2 των «αιωνίων» τους.

Σίγουρα η διαφορά δυναμικότητας μεταξύ τους δεν είναι μεγάλη. Το πλεονέκτημα του Παναθηναϊκού είναι οι περισσότερες λύσεις μέσα στη ρακέτα, καθώς, με την απουσία του Νεστέροβιτς, αλλά και του Βασιλόπουλου στον αμυντικό τομέα, ο Κώστας Μπουρούσης παλεύει μόνος. Το δεύτερο μειονέκτημα του Ολυμπιακού ακούει στο όνομα Βασίλης Σπανούλης. Ο τόσο ακριβοπληρωμένος παίκτης έχει προσφέρει ελάχιστα από τα προσδοκώμενα. Ο τραυματισμός του είναι ένα άλλοθι, αλλά δεν δικαιολογεί πλήρως τις κακές εμφανίσεις του και τα πολύ χαμηλά ποσοστά του.

Αντιθέτως, ο Ομπράντοβιτς βλέπει πως κανένας από τους βασικούς του δεν είναι κάτω του μετρίου. Σε κάθε παιχνίδι, κάποιος από τον πάγκο αποτελεί το κρυφό του χαρτί. Και έχει πολλά από αυτά ο Σέρβος.

Δύο τέτοια προέκυψαν και για τον κουμπάρο του, την Τετάρτη, όταν Πελεκάνος και Πρίντεζης έβγαλαν τα κάστανα από τη φωτιά, την ώρα που ο Παναθηναϊκός ήταν έτοιμος να σηκώσει την κούπα. Μόνο που ο Ντούσαν Ιβκοβιτς ξέρει καλύτερα από τον καθένα πως δεν μπορεί αυτοί από μόνοι τους να του φέρουν το ροζ φύλλο του αγώνα απόψε.

Γι' αυτό και ο γηπεδούχος, σε ένα γήπεδο που θα κοχλάζει και πολύ πιθανό θα επηρεάσει και τους διαιτητές, όπως συνέβη την Τετάρτη, έχει τον πρώτο λόγο για τη νίκη και την κατάκτηση του τίτλου. Αν κατορθώσει ο φιλοξενούμενος να πάει σε πέμπτο και τελευταίο τελικό, θα έχει επιτελέσει άθλο.

gianniskoukoulas@gmail. com

Ακόμη ένας τελικός θα «ακροβατήσει» στις λεπτομέρειες

Ο Παναθηναϊκός έχει απόψε την ευκαιρία να κατακτήσει το πρωτάθλημα, αλλά ο Ολυμπιακός δεν καταθέτει τα όπλα

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΛΑΒΑΝΗ**

Οι λεπτομέρειες που υπήρχαν έστω και για μία φάση, η συνεχής συγκέντρωση ή η στιγμιαία έλλειψή της και η ψυχική ενέργεια που άλλαζε κάτοχο ακόμα και σε κάθε δεκάλεπτο, έχουν σημαδέψει τα αποτελέσματα των τριών προηγούμενων τελικών, Παναθηναϊκού - Ολυμπιακού, που εξελίσσονται στους συναρπαστικότερους της τελευταίας πενταετίας.

Οι «πράσινοι», που ανέτρεψαν το μειονέκτημα έδρας, με τη νίκη τους στον πρώτο τελικό και το κατοχύρωσαν με τη δεύτερη επικράτησή τους στο ΟΑΚΑ, θα έχουν αύριο το βράδυ (22.00), την ευκαιρία να στεφθούν πρωταθλητές και να διατηρήσουν ακέραια τη δυναστεία των 13 τίτλων στα τελευταία 14 χρόνια.

Οι «ερυθρόλευκοι» προχωρούν με το μοτίβο ότι η «ελπίδα πεθαίνει τελευταία» και, ύστερα από την πρώτη νίκη τους στον τρίτο τελικό, δηλώνουν έτοιμοι να παίξουν έναν ακόμα αγώνα χωρίς... αύριο. Πρέπει να νικήσουν, ώστε να ανακτήσουν το πλεονέκτημα έδρας και ο τίτλος να κριθεί στο ΣΕΦ, την επόμενη Τετάρτη.

Η έκβαση των τριών προηγούμενων τελικών έχει αποδείξει στην ανασκόπηση που έκαναν και οι δύο Σέρβοι προπονητές, ότι η αποτελεσματικότερη άμυνα έχει... γείρει και τη «ζυγαριά» της νίκης στην πλευρά της ομάδας που την εφάρμοσε, έστω και αν η διάρκειά της δεν ήταν περισσότερη από δύο λεπτά.

Στο πρώτο ημίχρονο του δεύτερου και του τρίτου τελικού, οι φιλοξενούμενοι, αντίστοιχα, είχαν το προβάδισμα του σκορ, γιατί εκμεταλλεύτηκαν το άγχος του γηπεδούχου και η αμυντική προσπάθειά τους είχε την απαιτούμενη συνέπεια. Στο δεύτερο ημίχρονο, όμως, οι γηπεδούχοι, έχοντας και την ψυχολογική παρότρυνση της εξέδρας, προσηλώθηκαν στα αμυντικά καθήκοντά τους και ανέτρεψαν τη διαφορά του σκορ, φτάνοντας στη νίκη.

Εξαίρεση, όμως, αποτελεί, η έκβαση του πρώτου τελικού, που ήταν ισορροπημένος και αναγνωριστικός στο πρώτο ημίχρονο, αλλά ο Παναθηναϊκός είχε μεγαλύτερη ψυχραιμία από τον Ολυμπιακό. Επέδειξε σταθερότητα στην απόδοσή του και οι «ερυθρόλευκοι» έδειξαν ότι έχασαν τη συγκέντρωσή τους στο τελευταίο τρίλεπτο και ηττήθηκαν. Αντίθετα, στον δεύτερο τελικό, οι «πράσινοι» που έχουν ως... κανόνα του παιχνιδιού τους να ανεβάζουν και να βελτιώνουν τον ρυθμό τους στο τρίτο δεκάλεπτο, ήταν συγκεντρωμένοι στην αντεπίθεση που εξαπέλυσαν, μέχρι το τελευταίο δευτερόλεπτο.

Ο Ολυμπιακός κατάφερε το ίδιο στον τρίτο τελικό και ένα σερί 11-0 ήταν αρκετό, στο τελευταίο δίλεπτο, για να φτάσει στην 4η νίκη του κόντρα στον «αιώνιο» αντίπαλο στη φετινή περίοδο.

Ενα ακόμα στοιχείο που δεν αναμενόταν να κρίνει τον δεύτερο και τον τρίτο τελικό ήταν ο πρωταγωνιστικός ρόλος που είχαν παίκτες που ήρθαν από τον πάγκο και, είτε με καλή ατομική άμυνα είτε με καθοριστικά καλάθια, έγιναν τα σημαίνοντα πρόσωπα των αγώνων.

Ο Καϊμακόγλου και ο Τσαρτσαρής στον τελικό που έγινε στο ΟΑΚΑ και ακόμα εντονότερα ο Πελεκάνος και ο Πρίντεζης στον τελευταίο τελικό του ΣΕΦ πρόσθεσαν... «δόξα» στο έργο που είχαν συντελέσει οι βασικοί συμπαίκτες τους, όπως οι Διαμαντίδης – Μπατίστ και αντιστρόφως οι Μπουρούσης – Σπανούλης.

Οι ποιοτικές διαφορές σε ατομικό επίπεδο είναι ελάχιστες. Το ίδιο συμβαίνει και με τις προπονητικές τακτικές που έχουν εφαρμόσει, μέχρι τώρα, ο Ομπράντοβιτς και ο Ιβκοβιτς. Δεν υπάρχουν πλέον και άλλα «τρικ», με τα οποία που θα μπορούσε ο ένας κουμπάρος να αιφνιδιάσει τον άλλο.

Το βέβαιο είναι ότι, αύριο το βράδυ, οι παίκτες των «αιωνίων» ετοιμάζονται για τη μεγαλύτερη «κατάθεση ψυχής» στο παρκέ.

Για τον Παναθηναϊκό, ο αυριανός αγώνας είναι ο «τελικός των τελικών» για να πανηγυρίσει τον τίτλο, μαζί με τους 20.000 οπαδούς του. Για τον Ολυμπιακό, ο χαρακτηρισμός είναι ίδιος, για να υπάρξει όμως και πέμπτος τελικός...

Ανταπόδοση φιλοξενίας

Το φερ πλέι της φιλοξενίας στο Ολυμπιακό Στάδιο και στο Στάδιο «Ειρήνης και Φιλίας» έχει τηρηθεί κατά γράμμα στις αποστολές των φιλοξενούμενων, ενώ η φανατισμένη ατμόσφαιρα της εξέδρας και στις δύο έδρες έχει διατηρηθεί εντός ορίων, έστω και αν έχει συμβεί «με νύχια και δόντια».
Ο πρώτος τελικός των πλέι οφ ήταν υποδειγματικός από κάθε άποψη. Ο Παναθηναϊκός έφυγε χωρίς να διατρέξει κανέναν κίνδυνο κι ας είχε «σπάσει» την έδρα του αήττητου –μέχρι εκείνο το παιχνίδι– Ολυμπιακού.
Η διεξαγωγή του δεύτερου «άγγιξε» τον «εκτροχιασμό» στο τρίτο δεκάλεπτο, ενώ στον τρίτο τελικό, και στο ίδιο δεκάλεπτο, οι κροτίδες και τα καπνογόνα είχαν την τιμητική τους. Με τη διαφορά, όμως, από προηγούμενες, επικίνδυνες καταστάσεις, ότι οι πάγκοι και των δυο ομάδων, όταν είναι φιλοξενούμενες, δεν μπήκαν στο στόχαστρο της εξέδρας.
Οι δύο Σέρβοι προπονητές έχουν διατηρήσει υψηλό επίπεδο διπλωματικής ανταγωνιστικότητας, ακόμα κι όταν μίλησαν για τη διαιτησία, μετά τον δεύτερο τελικό, ενώ και οι παίκτες –έως τώρα– έχουν εφαρμόσει το φερ πλέι στις δηλώσεις τους, μ' εξαίρεση την κόντρα Τεόντοσιτς – Τσαρτσαρή.

Οι τρεις πρώτοι τελικοί της Α1 κρίθηκαν στα σημεία, με τον Ολυμπιακό να επιστρέφει στη διεκδίκηση του τίτλου, μετά τη νίκη του στο τρίτο παιχνίδι.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Απέδωσαν οι κόποι στους ΑΜΚΕ

Πολύ επιτυχημένη μπορεί να χαρακτηριστεί η συγκομιδή των τριών μεταλλίων στους ΑΜΚΕ, τα οποία αποτελούν προϊόν της σκληρής δουλειάς που επιτελείται από τους έφηβους τενίστες μας. «Ως ΟΑΚ θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίηση και την υπερηφάνεια μας για τα αποτελέσματα των αθλητών μας στους ΑΜΚΕ», δηλώνει στην «Κ» ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας, Φίλιος Χριστοδούλου. «Τα αποτελέσματα αυτά έχουν το δικό τους ειδικό βάρος, αν αναλογιστούμε το επίπεδο του ανταγωνισμού, αφού οι αντισφαιριστές μας είχαν να αντιμετωπίσουν αθλητές κατά πολύ μεγαλύτερούς τους ηλικιακά και με κατάταξη στην παγκόσμια βαθμολογία. Η ΟΑΚ έχει επενδύσει και επενδύει τόσο σε αυτά τα παιδιά, όσο και σε άλλα, τα οποία με τις επιτυχίες τους τιμούν την ΚΟΕ, τον κυπριακό αθλητισμό και την ΟΑΚ».

«Καθόλου τυχαίο»

«Είναι αλήθεια ότι η συγκομιδή των μεταλλίων αποτελεί ρεκόρ για το κυπριακό τένις. Μετάλλια που, τουλάχιστον για το τένις, μόνο ως μικρών κρατών δεν μπορούν να χαρακτηριστούν, αφού πολλές απ' αυτές τις χώρες πολιτογραφούν αθλητές αξίας, ανεβάζοντας κατά πολύ τον βαθμό δυσκολίας», λέει στην «Κ» ο ομοσπονδιακός προπονητής, Γιάννος Χατζηγεωργίου. «Γίνεται μία προσπάθεια για το μέλλον, με τα παιδιά αυτά να αποτελούν προϊόν επένδυσης από δικής μας πλευράς. Μιας επένδυσης που απέδειξε με τα αποτελέσματα των αθλητών ότι έχει ποιότητα, δικαιώνοντάς μας με τον καλύτερο τρόπο για την επιλογή μας, με αποκορύφωμα τη νίκη της 15χρονης Μάρας Αργυρίου απέναντι στο Νο1080 του κόσμου από τη Μάλτα. Θέλω να συγχαρώ ολόκληρη την αποστολή, την Ιωάννα-Νένα Σάββα, τη Μάρα Αργυρίου, τον Φίλιππο Τσαγγαρίδη, καθώς και τον συνεργάτη μου Νίκο Παπαδόπουλο, για την εκπληκτική εβδομάδα που είχαν στο Λιχτενστάιν. Πλέον, συνεχίζουμε τη σκληρή δουλειά με περισσότερες απαιτήσεις, κάνοντας ήδη σχέδια για ακόμη καλύτερα αποτελέσματα στο μέλλον».

ΓΡΑΦΕΙ: www.CyprusTennisSociety.com

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2012

-60
ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Χυλόπιτα από τους Ευρωπαίους διοργανωτές μίτινγκ έφαγε ο Τζάστιν Γκάτλιν, που εξέτισε ποινή αποκλεισμού τεσσάρων χρόνων καθώς το 2006 βρέθηκε θετικός σε έλεγχο ντόπινγκ. Ο χρυσός ολυμπιονίκης της Αθήνας στα 100 μ. ήταν καλεσμένος να τρέξει στο Diamond League του Γιουτζίν, δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με τους ευρωπαϊκούς αγώνες της «διαμαντένιας σειράς».

«Καταστροφική» χαρακτήρισε την επιστροφή της στους Αγώνες η Πάολα Ράντκλιφ, κάτοχος του παγκόσμιου ρεκόρ στον μαραθώνιο. Η Βρετανίδα ήταν απογοητευμένη από την τρίτη θέση που κατέλαβε σε αγώνα 10.000 μ. στο Λονδίνο, όπου εμφανίστηκε μετά από δύο χρόνια αποχής, λόγω εγκυμοσύνης. Η 37χρονη Ράντκλιφ στοχεύει στο πρώτο της ολυμπιακό μετάλλιο.

Νικημένος από τον καρκίνο «έφυγε» στα 40 του χρόνια ο Ρομπ Ντάλεϊ, πατέρας του 17χρονου Τομ Ντάλεϊ, που το 2008 έγινε ο νεαρότερος Βρετανός που λάμβανε μέρος σε Ολυμπιάδα, μετέχοντας στις καταδύσεις από βατήρα 10 μ.

Την επιθυμία του να φορέσει τη φανέλα της Μεγάλης Βρετανίας στους Αγώνες εξέφρασε για ακόμα μια φορά ο Ουαλός μέσος της Τότεναμ, Γκάρεθ Μπέιλ. Στην Αγγλία γίνεται μεγάλη κουβέντα για το αν πρέπει να ενισχύσουν την ολυμπιακή ομάδα Ουαλοί, Σκωτσέζοι και Βορειοϊρλανδοί, από τη στιγμή που έχουν δικές τους εθνικές ποδοσφαιρικές ομάδες.

Χωρίς εισιτήριο έμεινε ο δήμαρχος

«Είμαστε η μόνη χώρα στον κόσμο που ο δήμαρχος της διοργανώτριας πόλης απαιτείται να κάνει αίτηση και μάλιστα απορρίπτεται», είπε ο περήφανος Μπόρις Τζόνσον

Απόδοση: **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ**

Γιατί η κυβέρνηση αγόρασε 9.000 εισιτήρια; Αυτή είναι η ερώτηση βουλευτή των Εργατικών, που θέλει να μάθει ποια αγωνίσματα αφορούν και πού θα καταλήξουν τα εισιτήρια της βρετανικής κυβέρνησης. Επισήμως δηλώνεται πως αυτά δεν βγήκαν από τα 6,6 εκατ. κομμάτια που αντιστοιχούν στο κοινό αλλά από τα 2,2 εκατ. εισιτήρια που προορίζονται για χορηγούς, υποστηρικτές, τη ΔΟΕ και τη βρετανική Ολυμπιακή Επιτροπή. Όπως εξηγούν αξιωματούχοι, 3.000 εισιτήρια πάνε σε δημόσιους υπαλλήλους και άτομα «πολύ αναμεμιγμένα» στη διοργάνωση και τα υπόλοιπα 6.000 σε πολιτικά πρόσωπα και επιχειρηματίες. Για τα 6,6 εκατ. εισιτήρια έγιναν 20 εκατ. αιτήσεις, με τους Βρετανούς να στοχεύουν εισπράξεις 500 εκατ. στερλίνες, καλύπτοντας το 25% του ποσού που ευελπιστούν να αντλήσουν από ιδιωτικά κεφάλαια. Τα μεσάνυκτα της 31ης Μαΐου χρεώθηκαν οι πιστωτικές κάρτες των τυχερών στους οποίους κληρώθηκε εισιτήριο. Ωστόσο, πρέπει να περιμένουν μέχρι τις 24 Ιουνίου για να μάθουν ποια αγωνίσματα θα παρακολουθήσουν.

«Έκοψαν» τον δήμαρχο

Μεταξύ των τυχερών δεν είναι ο δήμαρχος του Λονδίνου, του οποίου η αίτηση απορρίφθηκε. «Είμαι περήφανος ως Βρετανός γιατί δεν υπάρχει χώρα στον κόσμο όπου ο δήμαρχος της διοργανώτριας πόλης θα έμπαινε στην κληρωτίδα για να πάρει εισιτήρια για την οικογένειά του και μάλιστα η αίτησή του θα απορριπτόταν», δήλωσε ο Μπόρις Τζόνσον, που υποσχέθηκε να επιμείνει, όπως θα κάνουν άλλοι 250.000 πολίτες, από τη Μ. Βρετανία και την Ευρώπη. Η ζήτηση έχει υπερκαλύψει την προσφορά σε περισσότερες από τις μισές από τις 650 αγωνιστικές περιόδους.

Τύχη... βουνό

Αίτηση έστω για ένα εισιτήριο έκαναν 1,8 εκατ. άνθρωποι. Περισσότεροι από τους μισούς φιλοδοξούσαν να πάρουν ένα από τα 40.000 εισιτήρια για τη βραδιά του τελικού των 100 μ., στις 5 Αυγούστου 2012. Δύο Βρετανοί πήραν εισιτήριο κάνοντας αίτηση μόνο για τον τελικό των 100 μ.! Όπως αναμενόταν, έγιναν πρώτο θέμα συζήτησης. «Πιο πολλές ήταν οι πιθανότητες να πέσουν δυο λάμπες στο κεφάλι μου την ίδια μέρα, παρά να πάρω εισιτήριο για τα 100 μ.», είπε ένας εκ των δύο.

Πάνω από ένα εκατ. άνθρωποι έκαναν αίτηση για τα 40.000 εισιτήρια του τελικού των 100 μ.

Εξόφληση

Πάνω από τριάντα χρόνια μπορεί να πάρει η εξόφληση των εισιτηρίων για τους κατόχους πιστωτικών καρτών που θα πληρώνουν μόνο την ελάχιστη μηνιαία καταβολή. Ο Στίβεν Χαντ χρεώθηκε με 11.000 στερλίνες, καθώς έκανε αίτηση για εισιτήρια αξίας 36.000 στερλινών. Αν πληρώνει την ελάχιστη καταβολή θα του πάρει 38 χρόνια και 5 μήνες για να ξοφλήσει, έχοντας πληρώσει 16.569 στερλίνες σε τόκους. Κατά μέσο όρο οι πιστωτικές χρεώθηκαν με 1.250 στερλίνες και αν κάποιος πληρώνει μόνο την ελάχιστη καταβολή θα ξοφλήσει το 2032. Το ακριβότερο εισιτήριο των Αγώνων κοστίζει 2.012 στερλίνες και είναι για την τελετή λήξης.

ΠΗΓΕΣ: BBC, THE GUARDIAN, EUROSPORT

Η απόρριψη της αίτησης του κ. Τζόνσον για εισιτήρια για την οικογένειά του χρησιμοποιήθηκε από τον Σεμπάστιαν Κόε για να πιστοποιήσει το αδιάβλητο της διαδικασίας.

ΣΕ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

ΚΑΡΑΤΕ

Ετοιμασίες για τους Βαλκανικούς

Νωρίτερα απ' ό,τι προέβλεπε το Καταστατικό έγιναν οι εκλογές στην Κυπριακή Ομοσπονδία Καράτε, με τον Ανδρέα Βασιλείου να εκλέγεται για δεύτερη συνεχή θητεία. Ο κ. Βασιλείου και το 11μελες Δ.Σ. ήθελαν να προετοιμαστούν απερίσπαστοι το καλοκαίρι για το Βαλκανικό Πρωτάθλημα, που θα φιλοξενηθεί στο νησί μας τον Σεπτέμβριο (22-25), με τη συμμετοχή 500 αθλητών από 11 χώρες. Το καράτε είναι προολυμπιακό άθλημα και η Κυπριακή Ομοσπονδία φιλοδοξεί να διοργανώσει το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 2016.

ΡΑΛΙ

Είκοσι χρόνια Ράλι «Κόκος Λαός»

Είκοσι χρόνια συμπληρώνει φέτος το Ράλι Αρχαρίων που γίνεται εις μνήμην του Κόκου Λαού, ενός από τους μεγαλύτερους σκαπανείς στην ιστορία του μηχανοκίνητου σπορ στην Κύπρο. Ο φετινός αγώνας διεξάγεται σήμερα, Κυριακή, με έδρα το Δάλι και με τη συμμετοχή 41 πληρωμάτων, της αφρόκρεμας του αθλήματος, που τιμάει τον αείμνηστο Κόκο Λαό και προετοιμάζεται παράλληλα για το Διεθνές Ράλι Πάφος, που θα γίνει από την 1η μέχρι τις 3 Ιουλίου και αποτελεί μέρος του Μεσανατολικού Πρωταθλήματος.

ΜΠΙΤΣ ΒΟΛΕΪ

Μόνο γυναίκες στη Γεροσκήπου

Μεταξύ 14 και 17 Ιουλίου θα διεξαχθεί το διεθνές τουρνουά CEV Satellite Cyprus, που φιλοξενείται στο νησί μας και στη Γεροσκήπου για έκτη συνεχή χρονιά. Και φέτος το τουρνουά αφορά αποκλειστικά γυναικείες ομάδες και μοιράζει 7.500 ευρώ. Τόσο οι παίκτριες όσο και οι καυτές τσιρλίντερς από τις Κανάριες Νήσους, που θα κατέβουν για άλλη μια χρονιά, είναι βέβαιο πως θα εκτοξεύσουν το θερμόμετρο στα ύψη.

Πρωτοποριακοί τρισδιάστατοι εκτυπωτές

Αποτελούν τα νέα εργαλεία για δημιουργικούς ανθρώπους - Οτιδήποτε σχεδιάζεται μπορεί ταυτόχρονα να παράγεται

Της **MELENA RYZIK**
THE NEW YORK TIMES

Το μέλλον διαφαίνεται λαμπρό για το πλαστικό που βρίσκει μία επίζηλη θέση ακόμα και στον κόσμο της Τέχνης. «Το πλαστικό είναι ένα από τα καλύτερα υλικά» τόνισε χαρακτηριστικά στην έναρξη της ομιλίας του ο Μάριους Ουάτζ, ένας καλλιτέχνης γεννημένος στη Νορβηγία, προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να περιγράψει τη δουλειά που κάνει με το MakerBot, ένα νέο τρισδιάστατο εκτυπωτή.

Με κάποια τεχνάσματα και λίγη πείρα, το MakerBot μπορεί να δώσει σάρκα και οστά σε τρισδιάστατα αντικείμενα από πλαστικό, όπως, παραδείγματος χάριν, έναν «ντιζαϊνάτο» κουμπαρά ή το κεφάλι του Νταρθ Βέιντερ. Κι όλα αυτά με το πάτημα ενός κουμπιού. «Είχα ακούσει για τις τρισδιάστατες εκτυπώσεις ήδη από τη δεκαετία του 1990, αλλά τότε όλα έμοιαζαν να ανήκουν στον κόσμο της επιστημονικής φαντασίας, όπως τα όπλα ακτίνων λέιζερ. Σήμερα, όλα είναι πραγματικότητα και αυτό είναι καταπληκτικό».

Μέχρι στιγμής έχουν πωληθεί 4.500 MakerBot στον κόσμο

Κι αυτή ακριβώς η λέξη, το «καταπληκτικό» είναι η λέξη-κλειδί στην πρώτη παρουσίαση του MakerBot, που έγινε στο Μπρούκλιν πριν από μερικές ημέρες. Ο Ουάτζ, ο πρώτος καλλιτέχνης που κάνει χρήση των δυνατοτήτων του μηχανήματος, παρουσίασε τα έργα του σε μερικούς από τους θαυμαστές του, αλλά και στους λάτρεις της νέας τεχνολογίας.

Η εταιρεία που κατασκευάζει τους τρισδιάστατους εκτυπωτές ιδρύθηκε από τρεις φίλους πριν από δύο χρόνια. Σήμερα έχει 32 εργαζομένους και πάει πολύ καλά. Χιλιάδες Makerbots πωλούνται σε όλο τον κόσμο. Μπορεί, βέβαια, οι τρισδιάστατες εκτυπώσεις να αποτελούν πραγματικότητα εδώ και χρόνια, αλλά στο παρελθόν αυτού του είδους οι εκτυπωτές ήταν μηχανήματα ακριβά και δύσκολα στον χειρισμό και συνήθως χρησιμοποιούνταν σε πανεπιστήμια ή καλλιτεχνικά εργαστήρια. Σήμερα το MakerBot, που κοστίζει μόλις 1.300 δολάρια, δίνει σε κάθε κάτοχο ηλεκτρονικού υπολογιστή τη δυνατότητα της δημιουργίας, κάτι που γνωρίζει ο καλλιτεχνικός κόσμος. Μάλιστα, ο καλλιτεχνικός συνεταιρισμός του Μπρούκλιν πρόκειται να διοργανώσει Μαραθώνιο Δημιουργίας για όλους όσοι ενδιαφέρονται να παίξουν και να δοκιμάσουν τις ικανότητές τους με τους πρωτοποριακούς εκτυπωτές. Αντί επάθλου, όλοι οι συμμετέχοντες θα αποχωρήσουν κρατώντας στα χέρια ένα πλαστικό τρισδιάστατο μπούστο, έργο του «καλλιτέχνη υπηρεσίας» της εταιρείας, Κιλ ΜακΝτόναλντ.

«Είναι γραμμένο στο DNA του MakerBot ότι είναι ένα εργαλείο για δημιουργικούς ανθρώπους» λέει ένας εκ των συνιδρυτών της εταιρείας, ο Μπρε Πέτις, 38 ετών, ο οποίος μέχρι την ίδρυση της MakerBot εργαζόταν ως καθηγητής τεχνικών σε σχολείο του Σιάτλ.

«Μέσα από τον μικρό αυτό εκτυπωτή μαθαίνει κανείς να μοιράζεται τα πάντα. Στην εποχή του Ιντερνετ μόνο όσοι μπορούν να μοιράζονται πρόκειται να προχωρήσουν, να πάνε μπροστά. Θα προοδεύσουν μόνο όσοι καταγράφουν κάποια πρόοδο και στη συνέχεια την μοιράζονται με τους υπόλοιπους χρήστες, έτσι ώστε όλοι να βοηθηθούν να κάνουν ένα βήμα μπροστά».

Μίνι ταμπακιέρα

Οι ενθουσιώδεις χρήστες του τρισδιάστατου εκτυπωτή έφεραν μαζί τους στην παρουσίαση πράγματα που είχαν κατασκευάσει με το μηχάνημα όπως, παραδείγματος χάριν, μια μικρή, κομψή ταμπακιέρα για ένα μόνο τσιγάρο. «Βγαίνω διαρκώς έξω και δεν θέλω να μεταφέρω μαζί μου πολλά τσιγάρα» εξηγεί ο δημιουργός της, Εντ Χεμπέλ, μηχανικός από την πολιτεία της Νέας Υόρκης, επιδεικνύοντας τη μικρή θήκη. βΗ MakerBot διαθέτει στην έδρα της 18 μηχανήματα που μπορούν να δουλεύουν αδιάκοπα και να φέρουν σε πέρας σημαντικά προγράμματα. Ο σχεδιαστής Μάικλ Φέλιξ από το Μπρούκλιν χρησιμοποίησε αυτή τη συστοιχία εκτυπωτών για να φτιάξει διάφορα στοιχεία που του χρειάζονταν για ένα βιντεοκλίπ. Μέχρι στιγμής, έχουν πωληθεί 4.500 MakerBot. Για τους καλλιτέχνες αυτό το μηχάνημα είναι πολύ σημαντικό. Οτιδήποτε σχεδιάσουν μπορούν να το παράγουν ταυτόχρονα σε 4.500 χιλιάδες τοποθεσίες ανά τον κόσμο, όπου μπορούν να «τυπώσουν» τις δημιουργίες τους. Βέβαια, αυτή η δυνατότητα αντιγραφής γεννά πολλά ερωτήματα στους επαγγελματίες που ασχολούνται με την τέχνη.

Διακοσμητικό που έχει δημιουργηθεί από έναν τρισδιάστατο εκτυπωτή. «Είναι γραμμένο στο DNA του MekerBot ότι είναι ένα εργαλείο για δημιουργικούς ανθρώπους», λέει ένας εκ των συνιδρυτών της εταιρείας, ο Μπρε Πέτις, 38 ετών.

Το MakerBot κοστίζει περίπου 1.300 δολλάρια, ανάλογα με το μοντέλο.

Ποια είναι η αξία της υπογραφής πάνω σε ένα πλαστικό αντίτυπο;

«Η τέχνη δεν είναι αυτό που θα λέγαμε παραδοσιακά κοινής ή δημόσιας χρήσης», εξηγεί ο Ουάτζ, που εκθέτει έργα του στην γκαλερί DAM του Βερολίνου. Καθώς ασχολείται κυρίως με τα ψηφιακά μέσα, πάντα αμφισβητούσε την «οικονομία της σπανιότητας ή της έλλειψης» που διαφεντεύει την αγορά τέχνης. Και για αυτό συμμετείχε στο πανηγύρι του MakerBot με περιορισμένα σχέδια. Κι οι επίδοξοι αγοραστές μπορούν να εξασφαλίσουν ακόμα και ενυπόγραφο έργο του καλλιτέχνη.

Αυτό, όμως, γεννά ένα άλλο ερώτημα. Ποια είναι η αξία της υπογραφής πάνω σε ένα πλαστικό αντικείμενο-έργο τέχνης που δημιουργεί ένας εκτυπωτής. Το «τυπωμένο» ή καλύτερα το πρότυπο που θα λάβει σάρκα και οστά δεν είναι το οριστικό σχέδιο ή έργο. Είναι απλώς ένα βήμα στην όλη διαδικασία. Κάποιοι καλλιτέχνες που χρησιμοποιούν το ίδιο σύστημα, νιώθουν ενθουσιασμένοι με τις πρακτικές εφαρμογές του μηχανήματος. Επί χρόνια, ο Ντέιβιντ Μπελ και ο Τζο Σκαρπούλα προσπαθούσαν να κατασκευάσουν τις μινιατούρες που χρειάζονταν για να γυρίσουν ένα φιλμ κινουμένων «σχεδίων». Χωρίς να το σκεφτούν ιδιαίτερα αγόρασαν ένα απλό μοντέλο του MakerBot που κοστίζει περίπου 700 δολάρια. Μετά από λίγες ώρες είχαν στα χέρια τους τη μικρογραφία μιας τουαλέτας. Τώρα μπορούν να γυρίσουν την ταινία τους, καθώς καθημερινά πληθαίνουν τα διάφορα έπιπλα (σε κλίμακα 1 προς οκτώ) που κατασκευάζουν. «Μέχρι στιγμής κατασκευάσαμε τους νεροχύτες, μία μπανιέρα και διάφορα μαγειρικά σκεύη. Ο χρόνος που χρειάζεται η διαδικασία είναι ο ίδιος σαν να ήταν οι κατασκευές μας χειροποίητες, αλλά τα αποτελέσματα είναι πολύ καλύτερα».

Τώρα οι δύο άνδρες αναζητούν τρόπους που θα τους επιτρέψουν να χρησιμοποιήσουν το μηχάνημα σε μεγαλύτερη κλίμακα. Όπως λένε, χάρη στο μηχάνημα αυτό ανοίγονται μπροστά τους πολλές ευκαιρίες. Και το ίδιο ως φαίνεται πιστεύουν όσοι αποπειρώνται να δημιουργήσουν με τον τρισδιάστατο εκτυπωτή, μια συσκευή του μέλλοντος που μπαίνει στην καθημερινότητά μας.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

Γέρι, 5υπν 430τμ σε 740τμ οικόπεδο, έπαυλης πολυτελείας με μεγάλη πισίνα. ID.11889 _2,000,000. Γέρι, 5υπν 580τμ σε 728τμ οικόπεδο, έπαυλης πολυτελείας με μεγάλη πισίνα. ID.17413 _1,380,000. Λακατάμια, 4υπν 190τμ σε 320τμ οικόπεδο, περιοχή ΘΟΪ. ID.17742 _378,000. Λακατάμια, 5υπν 312τμ σε 570τμ οικόπεδο, σε γωνιακό οικόπεδο δίπλα από χώρο πρασίνου. ID.17743 _850,000. Δευτερά, 4υπν 320τμ σε 1200τμ οικόπεδο, έπαυλης 5 χρονών. ID.19263 _970,000. Στρόβολος, 5υπν 300τμ σε 360τμ οικόπεδο, περιοχή Κώστα Θεοδώρου. ID.19198 850,000. Δάλι, 4υπν 380τμ 3679τμ κοντά στην οικιστική. ID.19521 550,000. Γέρι, 3υπν 230τμ σε 243τμ μοντέρνα οικία σε νεόκτιστη περιοχή. ID.19069 395,000. Τσέρι, 3υπν 170τμ σε550τμ οικόπεδο με εύκολη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. ID.17476 340,000. Λατσιά, 4υπν 390τμ σε 680τμ με άνετους λειτουργικούς χώρους. ID.17340 720,000. Τσέρι, 4υπν 185τμ σε 260τμ οικόπεδο, υψηλής ποιότητας προδιαγραφές. ID.17171 360,000.G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

1. Id 40635 Μοσφιλωτή. Ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2007. Αποτελείται από 170τ.μ. εσωτερικούς χώρους σε σωστό οικόπεδο 555τ.μ. σε ιδιωτικό δρόμο με άνετο σαλόνι και κουζίνα, μεγάλα υπνοδωμάτια και en-suite στο κυρίως υπνοδωμάτιο. Προσφέρει τεράστια αυλή για πισίνα και κήπο. Κτισμένη με υλικά υψηλών προδιαγραφών διαθέτει κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά και βρίσκεται σε καταπληκτική περιοχή πάνω σε ύψωμα. Υπάρχει Έτοιμος Τίτλος. Τιμή Ευκαιρίας: 320,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

2. Id 29637 Δευτερά. Πωλείται καινούρια οικία 3ων υπνοδωματίων, 176τ.μ. εσωτερικούς χώρους ε 162 οικόπεδο. Διαθέτει en-suite shower και σοφίτα με σχέδιο που ξεχωρίζει και λειτουργία στους χώρους. Ένα έργο που προσφέρει κάτι το ξεχωριστό. Σε ήσυχο καθαρό περιβάλλον. Καλή επιλογή. Τιμή 253,000 Ευρώ. Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

3. Id 40694 Λατσιά. Γωνιακή ανεξάρτητη μονοκατοικία κατασκευής 2004, με πισίνα, 4ων υπνοδωματίων, σε σωστό οικόπεδο. Στο υπογειο, ανεξάρτητο δωμάτιο υπηρεσίας, αποθήκη, γκαράζ με αυτόματη είσοδο και άλλα δυο δωμάτια. Στο ισόγειο η πισίνα με χώρους ξεκούρασης, αποδυτήρια. Ενιαία σαλοτραπεζαρία / κουζίνα, πολυ ανετους χώρους υποδοχής. Στον όροφο, το κυρίως με μπάνιο και γκαρνταρόμπα. Κλιματισμό και θέρμανση παντού και πολλές άλλες λεπτομέρειες. Τιμή: 945,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

4. Id 40498 Κοκκινοτριμιθιά. Ανεξάρτητη ισόγειος οικία 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 1996 με προοπτική για ακόμα ένα όροφο. Αποτελείται από 140τ.μ. εσωτερικούς χώρους σε 551τ.μ. οικόπεδο. Διαθέτει μεγάλη αυλή στο πλάι ακόμα και για πισίνα και βρίσκεται σε καινούρια περιοχή. Τιμή: 225,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

5. Id 40656 Τσέρι. Πωλείται ανεξάρτητη οικία 4ων υπνοδωματίων κατασκευής 2008. Αποτελείται από 300τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 60τ.μ. καλυμμένες βεράντες σε 710τ.μ. οικόπεδο. Διαθέτει πρόνοια για κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, ντους στο κυρίως υπνοδωμάτιο, αποθηκευτικός χώρος, ακάλυπτος και καλυμμένος χώρος στάθμευσης. Υπάρχει τίτλος. Τιμή: 800,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 3 χρονών στην περιοχή της Λακατάμειας. Περιλαμβάνει υποδαπέδια θέρμανση, κατασκευές με γυψοσανίδα, αποθήκη, στεγασμένο πάρκινγκ, a/c και ηλεκτρικές συσκευές. Τιμή 160.000 ευρώ (συζητήσιμη), τηλ. 96320087, κος Δημήτρης.

ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ δύο υπνοδωματίων, γωνιακό καινούργιο διαμέρισμα σε μικρή πολυκατοικία (6 Διαμερίσματα) μέσα στην Ορόκλινη με εξαίρετη θέα την θάλασσα και το βουνό σε ήσυχη περιοχή και 6 χιλ. από το Κέντρο της Λάρνακας σε Ειδική Τιμή και με καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Εύκολοι τρόποι πληρωμής και χρηματοδότησης. Αποταθείτε: 99562717

Κάτω Λακατάμια, 2υπν 80τμ και 10τμ βεράντα με εντοιχισμένη κουζίνα και θέρμανση. ID.20066 155,000. Παλλουριώτισσα, 3υπν 125τμ και 15τμ βεράντα, ισόγειο του 1990 με τίτλο. ID.20034 175,000. Αγλαντζιά, 2υπν 88τμ και 32τμ βεράντα ισόγειο με γραφείο και τίτλο. ID.20033 189,000. Τύμβος, 2υπν 75τμ και 15τμ βεράντα, με εντοιχισμένη κουζίνα, θέρμανση και τίτλο. ID.19953 170,000. Λατσιά, 1υπν 52τμ και 3τμ βεράντα, ιδανικό για επένδυση. ID.19952 110,000. Μακεδονίτισσα, 2υπν 84τμ και 38τμ βεράντα, με κήπο. ID.17975 190,000. Λευκωσία, 3υπν 121τμ και 14τμ βεράντα, για διαμέρισμα ή γραφείο. ID.19967 230,000. Αγλαντζιά, ΡΙΚ, 3υπν 190τμ και 20τμ βεράντα, πολύ καλό για διαμέρισμα ή γραφείο. ID.19966 320,000. Στρόβολος, 2υπν 82τμ και 15τμ βεράντα, με πολλά έξτρα. ID.17908 183,000. Παλλουριώτισσα, 3υπν 130τμ και 25τμ βεράντα, πολυτελέστατο κοντά σε υπηρεσίες. ID.20023 210,000. Στρόβολος, 2υπν 73τμ και 22τμ βεράντα, κοντά στο γραμμικό πάρκο. ID.19915 165,000. Κάτω Λακατάμια, 2υπν 80τμ και 50τμ βεράντα σε αδιέξοδο με όλες τις προδιαγραφές. ID.20127 165,000+ΦΠΑ. Λατσιά, 2υπν 110τμ και 70τμ βεράντα, στην Laiki Sporting σε μικρή πολυκατοικία. ID.20004 175,000+ΦΠΑ. Λατσιά, στούντιο 44τμ και 6τμ βεράντα κοντά στο Γενικό Νοσοκομείο. ID.19627 80,000. Άγιοι Ομολογηταί, 2υπν 85τμ και 15τμ βεράντα, ρετιρέ με τίτλο. ID.19611 180,000. Λατσιά, 3υπν 107τμ και 24τμ βεράντα, πλήρως ανακαινισμένο με τίτλο. ID.19396 175,000. G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

1. Id 40733 Κάτω Λακατάμια. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2006 πλήρως επιπλωμένο κοντά στο Μετρό. Αποτελείται από 83τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 12τ.μ. καλυμμένες βεράντες. Διαθέτει όλα τα ηλεκτρικά είδη, κλιματιστικά, θερμοσυσσωρευτές, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 170,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

2. Id 40592 Αγίους Ομολογητές. Διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 1980. Αποτελείται από 125τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 10τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, 2 αποχωρητήρια, ξεχωριστή κουζίνα και άνετο καθιστικό χώρο. Βρίσκεται σε κεντρικό σημείο των Αγίων Ομολογητών και διαθέτει τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 140,000 Ευρώ συζητήσιμη Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

3. Id 40209 Παλλουριώτισσα. Άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 1977. Αποτελείται από 100τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 5τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, αποθηκευτικός χώρος και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Υπάρχει τίτλος. Τιμή: 135,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

4. Id 40178 Κέντρο Λευκωσίας. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2006. Αποτελείται από 80τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 20τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, εντοιχισμένα, πλυσταριό, αποθηκευτικό χώρο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 205,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

5. Id 39362 Id 39362 Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, στο Στρόβολο, πλήρως επιπλωμένο, κατασκευής 2008. Αποτελείται από 82τ.μ. εσωτερικούς χώρους με μεγάλη καλυμμένη βεράντα 18τ.μ. Διαθέτει κλιματιστικά, εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, ιταλική κουζίνα, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ετοιμος τιτλος. Τιμή: 170,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Καλλιθέα, 654τμ ΣΔ90% νεόδμητη περιοχή, για 1-2 οικίες. ID.16372 249,000. Αρχάγγελος, 925τμ ΣΔ60% γωνιακό για πολυτελή οικίες. ID.16472 549,000. Μακεδονίτισσα, 534τμ ΣΔ60% γωνιακό για 1 οικία. ID.20138 295,000. Αγίους Τριμιθιάς, 9970τμ ΣΔ10% γεωργικό χωράφι με δρόμο και ρεύμα. ID.19557 275,000. Αρχάγγελος, 10700τμ ΣΔ10% γεωργικό χωράφι με δρόμο και ρεύμα. ID.14589 850,000. Λευκωσία, 775τμ ΣΔ180% εμπορικό στο Κέντρο, 8 ορόφοι. ID.20118 2,250,000. Στρόβολος 1750τμ ΣΔ120% σε κεντρική αρτηρία. ID.19378 2,100,000. Λευκωσία, 519τμ ΣΔ160% εμπορικό, στη Λεωφ.Λάρνακος, 6 ορόφοι. ID.20203 1,100,000. Λατσιά, 7000τμ ΣΔ100% βιομηχανικό για μικρή βιομηχανία. ID.17656 2,900,000. Αγλαντζιά, Περνέρα, 615τμ ΣΔ90% ΣΚ50%, σε ύψωμα κατάλληλο για οικία ή μικρή πολυκατοικία. ID.20211 470,000. Αγλαντζιά, Πανεπιστήμιο, 320τμ ΣΔ90% σκ50% έναντι πάρκου σε ήσυχη περιοχή. ID.20134 260,000. G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

1. Id 40434 Πωλούνται 5 οικιστικά γωνιακά οικόπεδα 609τ.μ. το καθένα, 60% Σ.Δ. στην Ανθούπολη. Τιμή από: 259,000 Ευρώ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

2. Id 40438 Πωλείται οικιστικό γωνιακό οικόπεδο 610τ.μ., 60% Σ.Δ. στην Ανθούπολη. Τιμή: 260,000 Ευρώ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

3. Id 40427 Πωλείται οικιστικό γωνιακό οικόπεδο 530τ.μ., Σ.Δ. 90% στον Τύμβο. Τιμή: 350,000 Ευρώ. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

4. Id 39286 Πωλούνται προνομιούχα οικόπεδα με 60% Σ.Δ., με εμβαδόν 544τ.μ. στην Αγλαντζιά, υπό διαχωρισμό. Επιλογές οικοπέδων σε αδιέξοδο ή εφαπτόμενα σε πεζόδρομο ή και γωνιακά, Για αγορά οικοπέδων γίνονται ευκολίες πληρωμής και προσφέρονται υποθήκη. Τιμή: 250.000 Ευρώ . Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

5. Id 31823 Πωλείται 290τ.μ. μισό οικόπεδο, Σ.Δ. 120%, 3 ορόφους, με ξεχωριστό τίτλο δίπλα από το 3ο δημοτικό στην Παλλουριώτισσα. Ιδανικό για μικρή πολυκατοικία (6 μονάρια). Είναι σε ύψωμα και δίπλα από πεζόδρομο. Τιμή: _210,000 προτιμάτε η ανταλλαγή με διαμέρισμα στη Λευκωσία. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

6. Id 40744 Πωλείται οοικόπεδο 948τ.μ. εμπορο στάθμευσης και αποθήκη. Ετοιμος τιτλος. Τιμή: 170,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται μεγάλο γωνιακό κατάστημα, δίπλα από το Απολλώνειο Νοσοκομείο στην Μακεδονίτισσα. Είναι κατάλληλο για Ιατρείο, Ινστιτούτο Αισθητικής, Boutique και Γραφείο. Για πληροφορίες τηλ. 99-631458 & 99-315680

Ενοικιάζεται διαμέρισμα στην Αγλαντζιά ενός υπνοδωματίου, ολοκαίνουριο, πολυτελές, σε πολυκατοικία κατασκευής 2010, πλήρως επιπλωμένο. Μεγάλη βεράντα, καινούρια έπιπλα, καινούριες ηλεκτρικές συσκευές, storage heaters, air condition, blinds, parking. Ενοίκιο €500. Τηλέφωνο 99598836

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ 2υπν., καινούριο, μοντέρνο, επιπλωμένο με πλυντήριο ρούχων, ψυγείο, τραπεζαρία, σαλόνι, διπλά κρεβάτια, 3 a/c, πάρκιγκ, αποθήκη, κεντρική θέρμανση σε πολύ ήσυχη περιοχή στη Έγκωμη, κοντά στην Αμερικάνικη πρεσβεία. €750 96597677

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ. Αρχάγγελος, 2υπν 94τμ και 19τμ βεράντα καινούριο πολυτελείας. ID.19350 800. Μακεδονίτισσα, 3υπν 130τμ και 20τμ βεράντα κατάλληλο και για γραφεία. ID.19348 580. Παλλουριώτισσα, 3υπν 180τμ και 70τμ βεράντα, ημι-επιπλωμένο και πλήρως εξοπλισμένο. ID.18851 800. Δασούπολη, 2υπν 100τμ και 27τμ, πλήρως επιπλωμένο πολυτελείας. ID.18379 850. Ακρόπολη, 3υπν 168τμ και 42τμ βεράντα, πλήρως επιπλωμένο με κήπο. ID.20214 1,000. Στρόβολος, 3υπν 110τμ και 12τμ βεράντα, μερικώς επιπλωμένο κοντά στο κέντρο. ID.20212 750. Έγκωμη, 2υπν 85τμ και 20τμ βεράντα πλήρως επιπλωμένο κοντά στην έκθεση. ID.20135 700. G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ. Ακρόπολη, 210τμ οροφοδιαμέρισμα στην Ιφιγενείας. ID.20142 1,000. Ακρόπολη, 250τμ μοντέρνο. ID.20133 4,500. Στρόβολος, 170τμ επιπλωμένο μοντέρνο. ID.20075 2,200. Έγκωμη, 90τμ μοντέρνο σε κεντρικό δρόμο. ID.19870 750. Άγιοι Ομολογητές, 115τμ κοντά στο Προεδρικό. ID.19622 1,600. Ακρόπολη, 190τμ καινούριο μοντέρνο. ID.19446 2,250. Ακρόπολη, 145τμ καινούριο μοντέρνο. ID.19202 2,300. Ακρόπολη, 225τμ σε Λεωφόρο. ID.19117 2,250. Στρόβολο, 4200τμ σε Λεωφόρο. ID.19062 29,000. G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

1. Id 40727 Ενοικιάζεται ρετιρέ 3ων υπνοδωματίων, 160τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 40τ.μ. καλυμμένη βεράντα κατασκευής 2000 στον Λυκαβητό. Διαθέτει εντοιχισμένα, πλυντήριο ρούχων/πιάτων, κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 750 Ευρώ συν 25 Ευρώ κοινόχρηστα μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

2. Id 40750 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου, 50τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 15τ.μ. καλυμμένη βεράντα κατασκευής 2005 στα Λατσιά. Διαθέτει κλιματιστικά, εντοιχισμένα, πλήρως επιπλωμένο, αποθηκευτικό χώρο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 550 Ευρώ μηνιαίως μαζί με 15 Ευρώ κοινόχρηστα. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

3. ID 40719 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 100τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 30τ.μ. βεράντα κατασκευής 2010, σε μοντέρνα πολυκατοικία στον Στρόβολο. Διαθέτει ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

4. ID 34002 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων, 95τ.μ εσωτερικούς χώρους και 42τ.μ. βεράντα, κατασκευής 2007 στο Στρόβολο. Διαθέτει κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές, εντοιχισμένα, κουρτίνες, κρεβάτια, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 700 Ευρώ μηνιαίως Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 A.A32/E

ΓΡΑΦΕΙΑ- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

• Κέντρο Λευκωσίας, κατάστημα 24τμ στο Capital Center το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως γραφείο ή φροντιστήριο. Διαθέτει υπόγειο χώρο στάθμευσης και τίτλο ιδιοκτησίας. ID19497 €65,000. • Ακρόπολη, γραφεία 180τμ ετοιμοπαράδοτα σε κεντρικό δρόμο ID19271-19274 €750,000. • Στρόβολος, κτήριο 4400τμ κατάλληλο για γραφεία, showroom και αποθηκευτικούς χώρους. ID19062 €29,000 (ενοίκιο), €6,800,000 (πώληση). • Λυκαβητός, γραφεία 85τμ στην Λεωφόρο Καλλιπόλεως με τίτλο. ID19515 €235,000. G&P LAZAROU. Τηλ.: 77777771

GEMHOME

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΡΙΩΝ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ & ΣΟΦΙΤΑ. ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΣΑΣ

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
GENI HOME DEVELOPERS LTD
ΤΗΛ: 99683540

ΤΜΑ ΚΕΑΝ ΕΣΤΑΤΕ Εγκεκριμένη & Αδειούχος Κτηματομεσιτική Εταιρία Α.Κ. 486 Εγγεγραμμένη & Αδειούχος Κτηματομεσιτική Ιωάννης Μαρκίδης Α.Κ. 004 Το Κλειδί Στα Ακίνητα

I. ΜΑΡΚΙΔΗΣ

Τηλέφωνο: 77773333

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Id 40672 Άνετο διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων στην Έγκωμη, κατασκευής 1982. αποτελείται από 120 τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 10τ.μ. καλυμμένες βεράντες (3). Διαθέτει κλιματιστικά, ηλεκτρικές συσκευές, ξεχωριστή κουζίνα, αποχωρητήριο ξένων, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και τίτλο ιδιοκτησίας. Είναι σε άριστη κατάσταση, πλήρως επιπλωμένο. Τιμή: 140,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 40685 Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην περιοχή Πάνω Λακατάμια, καινούριο κατασκευής 2010, ετοιμοπαράδοτο. Αποτελείται από 76τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 9τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει πρόνοια θερμοσυσσωρευτής και κλιματισμού, καθώς επίσης αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Το διαμέρισμα είναι σε μικρή οικοδομή στο 1ον όροφο σε αδιέξοδο. Τιμή: 150,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 40677 Πλατύ Αγλαντζιάς. Πωλείται άνετο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων σε κεντρικό σημείο κοντά σε πολλές υπηρεσίες κατασκευής 2007. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 10τ.μ. καλυμμένες βεράντες (2) και διαθέτει 4 κλιματιστικά, πρόνοια για κεντρική θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 168,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 35996 Καινούργιο οροφοδιαμέρισμα 2 υπνοδωματίων σε πολύ καλή και ήσυχη περιοχή στον Αγ. Δομέτιο. Αποτελείται από 87τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 22 τ.μ. βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση (γκάζι), κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, πιεστικό νερού, θυροτηλέφωνο με t.v., κεντρική αντένα, en-suite shower, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Παράδοση: 03.2010 Τιμή: 220,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α.

Id 40193 Στρόβολος. Άνετο διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων σε ήσυχη περιοχή σε αδιέξοδο, μικρή οικοδομή 6 διαμερισμάτων κατασκευής 1998. Αποτελείται από 127 τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 24τ.μ. βεράντες(2). Διαθέτει θερμοσυσσωρευτές, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, μεγάλη ξεχωριστή κουζίνα με γρανίτη και εντοιχισμένα, ηλεκτρικές συσκευές, φούρνος, μάτια, αποσμητήρα, άνετο κυρίως υπνοδωμάτιο με en-suite shower και βεράντα, 2 καλυμμένους χώρους στάθμευ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΜΕ

4 ΧΡΟΝΙΑ 24 SPORTS

iPHONE APP

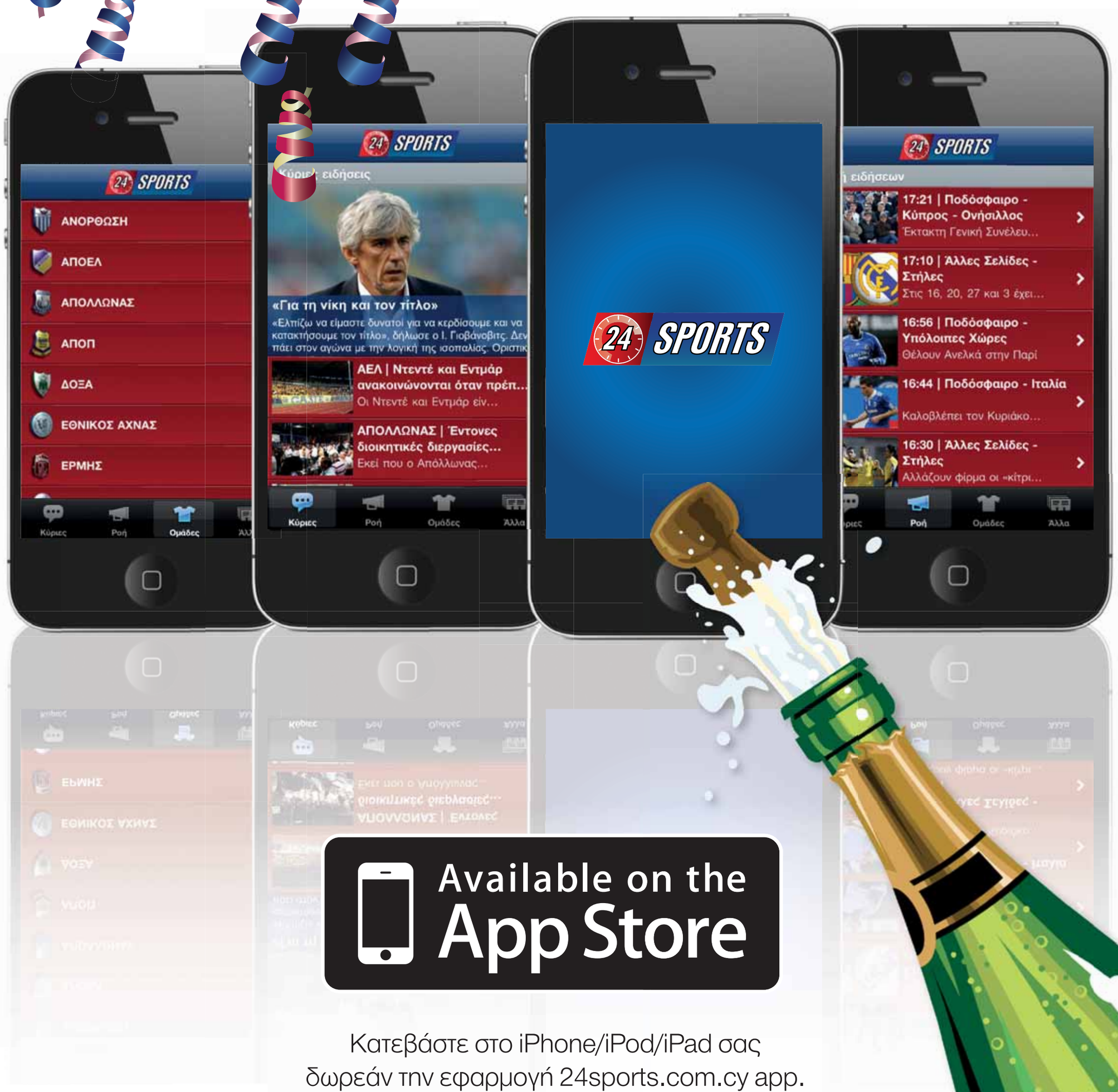

Available on the App Store

Κατεβάστε στο iPhone/iPod/iPad σας
δωρεάν την εφαρμογή 24sports.com.cy app.
και ζήστε πρώτοι την εμπειρία της σύγχρονης ενημέρωσης.

Developed by NETQUEST With AppBaker
www.netquest.com.cy

ΒΙΒΛΙΟ

Μια ιστορία αντιθέσεων από τη σύγχρονη Τουρκία

Όταν επιστρέφει στην Κωνσταντινούπολη, αρχίζει η σταδιακή επάνοδός του σε όσα είδε και γεύτηκε παιδί, σε όσα άκουσε και γνώρισε. **Σελ. 4**

ΠΡΟΣΩΠΑ

Φιλοσοφία και νευροεπιστήμη

Ο φιλόσοφος Τόμας Μέτσινγκερ συνεργάζεται με νευροεπιστήμονες και αναπτύσσει μια θεωρία για τη συνείδηση που ορίζει τον εαυτό ως «διαδικασία». **Σελ. 5**

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Το ελαιόλαδο κάνει καλό στον πλανήτη

Ειδική μέθοδος παραγωγής του ελαιολάδου μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με ειδικούς. **Σελ. 7**

ΜΟΔΑ

Μαντάμ Γκρε, η γλύπτρια της μόδας

Τα ντραπέ φορέματα της θρυλικής Γαλλίδας σχεδιάστριας εκτίθενται ανάμεσα στα γλυπτά του Antoine Bourdelle. **Σελ. 8**

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
στον Κύκλο της Ζωής μας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ
ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

Ποιητής, αισθητής, Αθηναίος

Ο Γιάννης Βαρβέρης, που χάθηκε πρόωρα, υπηρέτησε από πολλές θέσεις, αλλά πάντα με τέχνη, τα ελληνικά γράμματα

Ο Γιάννης Βαρβέρης βρέθηκε στη νέα «Καθημερινή» το 1989, στα 34 χρόνια του, νέος στην ηλικία και στην κριτική θεάτρου που διακονούσε στο περιοδικό Λέξη, αλλά έμπειρος στο γράψιμο, την ποίηση, τα γράμματα. Στην «Κ» προσήλθε σχηματισμένος ήδη σαν γραφιάς και ταίριαξε αμέσως. Το περίτεχνο ύφος του, η ζυγισμένη κρίση του, η πλούσια μνημονική και συγκριτική ύλη που ενσωμάτωναν τα γραπτά του, όλα τούτα αναδείκνυαν διαρκώς την καλλιτεχνική αυταξία της κριτικής. Εδειχναν την κριτική ως τέχνη, κατά τον τρόπο του Οσκαρ Ουάιλντ και του Μπωντλέρ. Και έδειχναν κραταιά και λάμπουσα την ελληνική γλώσσα και την αστική, μάλλον την αθηναϊκή, ευαισθησία. Ο Γιάννης Βαρβέρης βλάστησε μέσα από την καβαφική και καρυωτακική παράδοση, μέσα από το γαλλόφωνο τραγούδι, μέσα από την παράδοση των φανταιζίστ και των μελαγχολικών αισθητών, μέσα από τη γλώσσα και τους ατμούς της τέχνης, αλλά και μέσα από τον θαμπό, υγρό κόσμο του καφωδείων, των λαϊκών αοιδών, των ατμών του αλκοόλ. Ισορρόπησε με κομψότητα και ειλικρίνεια πάνω σε όλες τις αντινομίες της πόλης και των ανθρώπων της, πάντα στυλίστας, χαρίεις, είρων, ευθύβολος και κομψός ατακαδόρος, διαυγής, συνεπής. Λείπει από την «Καθημερινή» και από τα ελληνικά γράμματα.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΞΥΔΑΚΗΣ

Το μότο που τα λέει όλα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ***

Ο Γιάννης Βαρβέρης προέτασσε πάντα στα κριτικά του σημειώματα ένα μότο ποιητικής, κατά κανόνα, προελεύσεως. Ακουγες συχνά από ανθρώπους του θεατρικού σιναφιού (κυρίως), αλλά και από «κοινούς» αναγνώστες: «Γιατί το κάνει αυτό;» Διερωτώμενος κι εγώ μαζί τους θα τολμούσα να προτείνω σήμερα μια-δυο εξηγήσεις in memoriam.

Το βέβαιο είναι πως ο ποιητής Γιάννης Βαρβέρης, προικισμένος διάκονος των λέξεων, «Μουσών θεράπων οτρηρός», εκτός από μέγας αθλητής της ανηφόρας της ζωής, ήταν ένας πεφωτισμένος είρων. Με τη χειρονομία του, λοιπόν, αυτή εξέπεμπε ένα σύνθετο σήμα προς πάντα ενδιαφερόμενο και τον προκαλούσε να το αποκωδικοποιήσει.

Εκ πρώτης όψεως τα επιγράμματα αυτά, με όρους ρητορικής τεχνικής, στοιχειοθετούσαν πολιτισμικώς καταξιωμένα επιχειρήματα που είτε συνόψιζαν καταλυτικά είτε φώτιζαν σαν αστραπές όψεις του κριτικού σκεπτικού που ανέπτυσσε στο κείμενό του. Υπό την έννοια αυτή τα επιγράμματά του «αποκαλύπτονταν» πάντα εκ των υστέρων – όταν είχες ολοκληρώσει την ανάγνωση του σημειώματος. Ομως, αυτό δεν ισχύει γενικά για τη λειτουργία του επιγράμματος;

Μου φαίνεται, ωστόσο, ότι, στην περίπτωση του Βαρβέρη, πέρα από ρητορικό όπλο αποδεικτικού χαρακτήρα, το μότο έχει μια μετωνυμική διάσταση με αυτοσαρκαστικό περιεχόμενο. Ο ποιητής που φορά την περσόνα του θεατρικού κριτικού είναι υποχρεωμένος να έρχεται αντιμέτωπος όχι ακριβώς με λέξεις, αλλά με μιμήσεις πράξεως. Πρόκειται γι' αυτήν τη ζωτικής σημασίας διαμεσολάβηση που συνιστά το έργο της σκηνής. Την επωμίζονται άψυχα και κυρίως έμψυχα στοιχεία (ηθοποιοί, σκηνοθέτες) που την οργανώνουν και την πραγματώνουν. Για όλους αυτούς η μίμησις πράξεως δεν είναι παρά πράξις μιμήσεως.

Για κάποιον που ζει και αναπνέει με τις λέξεις στην πιο καθαρή τους μορφή, εννοώ την απορητική μορφή της γραφής, το να υφίσταται αναγκαστικά, λόγω πάθους για το θέατρο, τον εκτελωνισμό των λέξεων μέσω κάποιων τρίτων δεν είναι απαραίτητα το πιο ευχάριστο πράγμα του κόσμου. Η πράξη του εκτελωνισμού αποδείχνεται συχνά πηγή απογοήτευσης. Γιατί καμία πράξη δεν έχει την καθαρότητα της λέξης. Το θεατρικό χαρακτηρίζεται, εκτός από φευγαλεότητα, και από μια συστατική «ακαθαρσία».

Ο ποιητής - κριτικός, λοιπόν, βιώνει αυτήν την αντίφαση και, με το επίγραμμα, πραγματοποιεί ένα είδος σπονδής στην ανέφικτη καθαρότητα, υπενθυμίζοντας στους αναγνώστες και τον εαυτό του ότι «η ζωή είναι αλλού». Κοντολογίς, το μότο, εισάγοντας στην κριτική του θεάτρου, δείχνει ταυτόχρονα την έξοδο από την επίφοβη συνθήκη του θεάτρου.

Αιωνία σου η μνήμη, Γιάννη.

* Ο κ. Βασίλης Παπαβασιλείου είναι σκηνοθέτης.

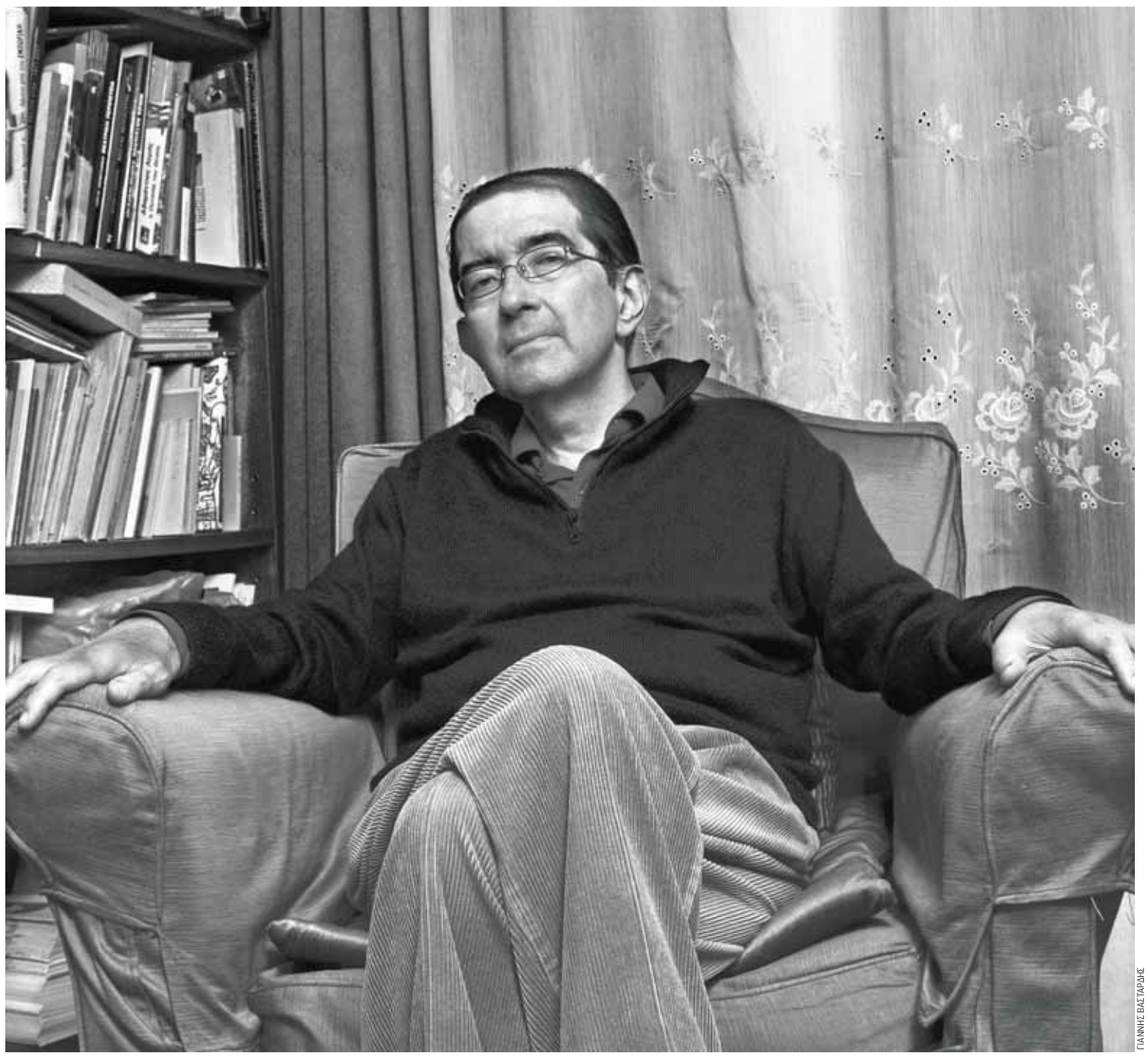

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΤΑΡΔΗΣ

Ο,τι έπρεπε, ό,τι μπορούσε, μας το είπε

Της **ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ***

«- Αρκετά μίλησα· / ό,τι έπρεπε / ό,τι μπορούσα / το είπα. / Κι ό,τι είπα / ό,τι ψιθύρισα / δεν ήταν παρά / ο φλοίσβος / ή η βροχή // αλλά ο φλοίσβος / ή η βροχή / καθώς χτυπούσαν πάνω μου.» (Απαντα, «Ο κύριος Φογκ»).

Αυτά είπε ο κύριος Φογκ και αποχώρησε, έγινε λίγη ομίχλη σε μια πολυθρόνα. Αυτά θα μπορούσε να έχει πει κι ο Γιάννης Βαρβέρης λίγο πριν γίνει λίγη ομίχλη σε κάθισμα νυχτερινού ταξί, σαν αυτά με τα οποία κάποτε κάλπαζε μες στην Αθήνα, «ρομαντικό ταξί μέσα στη νύχτα / σαν άμαξα δαιμονισμένη». Διότι η ποίηση του Βαρβέρη βούιζε πάντα από ήχους, της πόλης, των δρόμων, από τα αυτοκίνητα και τον ηλεκτρικό, τις κυλιόμενες σκάλες στην Ομόνοια, την παλιά Κορτίνα και τις νταλίκες της εθνικής. Σκάλωναν μέσα της φωνές και άσματα, παλιακά και νεότερα, ελληνικά και ξένα, ζάρια και ποτήρια, τρύπωνε ο Ραβέλ και ο Βιβάλντι και κουβέντιαζαν με τον Λεό Φερέ, τον πανταχού παρόντα, αλλά και τον Αττίκ, και τον Γούναρη, και τα σοφά σκυλάδικα. Πλαισίωναν δράματα πολλά, στημένα με εκτυφλωτικές αλλά αλαμπείς και αιχμηρές εικόνες. Αλλάζανε τα σκηνικά μαζί κι οι μάσκες, κι έμενε πάντα ένα «εγώ» ευάλωτο και πείσμον, να απογυμνώνει στο πέρασμα του χρόνου τον λόγο του, να ξαναγυρνά στην καβαφική λιτότητα που σφράγισε την πρώτη αρχή, της φαντασίας και του λόγου.

Παρόν το σώμα, μόνη πραγματικότητα κι αλήθεια, παρών ο λόγος, μόνη υπέρβαση του θνητού ανθρώπου που αντιμάχεται τη φθορά με άνισους όρους, τόσο άνισους στη δική του περίπτωση. Της αντιτάσσει το χιούμορ, το αποδομητικό μαύρο χιούμορ των υπερρεαλιστών, την ειρωνεία και τον αυτοσαρκασμό. Την παλεύει με τη βαθιά αποδοχή της εγκόσμιας φύσης του ανθρώπου, την οποία βεβαιώνει ο θάνατος. Λόγιος, εστέτ, κομψός, ιοβόλος όσο και τρυφερός, στοχαστικός και παιγνιώδης, ο Βαρβέρης δούλευε όλα του τα κείμενα, θεατρικές κριτικές, δοκίμια, μεταφράσεις, ποιήματα, με την ίδια πάντα λεπτουργία, που κατέληγε σε μια ιδιότυπη ανατρεπτικότητα, μέσα από μια γλώσσα που ζόρικα συναιρούσε το πλέον λόγιο στοιχείο με το αυθεντικότερο λαϊκό. Τις συναντήσεις μας μαζί του πια τις έχει ο ίδιος περιγράψει:

«- Εμάς του Δεύτερου Νεκροταφείου / δίπλα μας φευγαλέα / όταν το τρένο σας περνά / εμάς τα καντηλάκια των μνημάτων / κάθε φορά / ένας υπόγειος άνεμος / άνεμος σκοτεινός / μας σπρώχνει το κεφάλι / και προς το μέρος σας μας γέρνει / πιο πολύ…» (Ο ηλεκτρικός, «Αναπήρων πολέμου»).

* Η κ. Τιτίκα Δημητρούλια είναι κριτικός λογοτεχνίας, επίκουρη καθηγήτρια Γαλλικής Φιλολογίας στο ΑΠΘ.

Πολλές ζωές, πολλά πρόσωπα

Της **ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ***

Ανθρωπος του άστεως, της βραδινής περιπλάνησης, της ολονύκτιας συζήτησης, του μπαρ, του εστιατορίου, της ταβέρνας, διδάσκαλος του chemindefer, του μπλακ τζακ, της ρουλέτας, ο Γιάννης Βαρβέρης ήταν εκλεκτό μέλος της ποιητικής οικογένειας –λάτρης της ελάσσονος φωνής και της παρακμής–, που αγάπησε, επίσης φανατικά, το θέατρο και το γαλλικό τραγούδι. Γνήσιος λόγιος, άριστος χειριστής των λεπτότερων γλωσσικών αποχρώσεων, ικανός να παράσχει ανά πάσα στιγμή την πιο εξειδικευμένη φιλολογική λεπτομέρεια, σφιχταγκάλιασε ό,τι αγάπησε μη αποκρύπτοντας τη βαθύτατη απέχθειά του για τον άχαρο σχολαστικισμό οποιασδήποτε λογοτεχνικής θεωρίας.

Αβρός στη συμπεριφορά, κομψά περιποιημένος, με εδραία ωριμότητα, έδειχνε όπως ο Σεφέρης απ' τα νιάτα του και του άρεσε να περηφανεύεται πως γεννήθηκε γέρων. (Η πρώτη του δημοσίευση σε ηλικία 16 χρόνων στη Νέα Εστία.) Για τους πολυάριθμους φίλους του, πιστός, τρυφερός, γενναιόδωρος, ανοιχτά εξομολογητικός, απολαυστικός και χαριτωμένος. Charmeur. Αλλά κι απαιτητικός, διεκδικώντας αντίστοιχη αφοσίωση. Για τις αναρίθμητες γνωριμίες του, παιγνιωδώς ειρωνικός σε όποιον ήθελε να δείξει συμπάθεια, διπλωματικός όπου επέλεγε, ακατάδεκτος σε όποιον δεν τον έπειθε, αλλά και σαρκαστικά ειλικρινής όταν έκρινε πως ο συνομιλητής χρειαζόταν να μπει στη θέση του. Γιατί ο Γιάννης Βαρβέρης δεν έκανε την παραμικρή παραχώρηση ως προς την ποιότητα των τεχνών που αγαπούσε και την τήρηση της κοινωνικής ευπρέπειας. Και πώς γνώριζε ο φανατικός αυτός της ποίησης όλες τις εξουσιαστικές στρατηγικές που είναι δυνατόν να υποκρύπτουν οι σχέσεις μεταξύ ομοτέχνων! Και παράλληλα αινιγματικός. Στις κινήσεις του διέκρινες μια επιτήδευση – του ανθρώπου που γνώριζε τα μυστικά του θεάτρου. Ενας poseur. Και ταυτόχρονα δεν φοβόταν να εκτεθεί, να ομολογήσει πως τον έπαιρναν τα δάκρυα όταν διάβαζε ένα λογοτεχνικό δοκίμιο λόγου χάρη του αγαπημένου του Αγγελου Τερζάκη. Ενας πολίτης του κόσμου, που όπως ο δικός του Φογκ, δεν ενδιαφερόταν να ταξιδέψει. Κι έπειτα ποια σχέση είχε ο εκλεκτικός εστέτ που άκουγε Λεό Φερέ και Ζακ Μπρελ και απεχθανόταν κάθε τι το λαϊκό, με ένα μαγαζί σαν του πολυθρύλητου Σπύρου Ζαγοραίου, στο οποίο μας παρέσυρε αναρίθμητα βράδια; Σαν να ήθελε να υποδείξει ότι του άρεσε να τον φανταζόμαστε άνθρωπο των συνταρακτικών, ακραία αντιφατικών εμπειριών. Μπλόφα; Είχε αναμφίβολα ο προικισμένος, πολυτάλαντος, γοητευτικός φίλος μας την ψυχολογία του παίκτη.

* Η κ. Ελισάβετ Κοτζιά είναι κριτικός λογοτεχνίας.

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Ale-mania

Αποτελεί πραγματικά πρωτόγνωρο φαινόμενο για τη σύγχρονη μεταπολεμική ευρωπαϊκή ιστορία η συνεχής –και εντεινόμενη το τελευταίο εξάμηνο– ενασχόληση των γερμανικών ΜΜΕ με την περίπτωση της παραπαίουσας οικονομικά Ελλάδας. Διαρκώς εμφανίζονται, σε μεγάλης κυκλοφορίας έντυπα, λαϊκίστικες πολιτικές και δημοσιογραφικές προσεγγίσεις της κατάστασης στον ελλαδικό χώρο, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σκέψεις για κατευθυνόμενη προπαγάνδα εναντίον των Ελλήνων που ενέχει τον κίνδυνο –και αυτό είναι το πιο ανησυχητικό– να προσλάβει διαστάσεις ρατσιστικής αντιμετώπισης, ανάλογης με εκείνη έναντι των Εβραίων την εποχή του Μεσοπολέμου. Και το σίγουρο είναι πως, ανεξάρτητα από το πλήθος των Γερμανών που ασπάζεται ή επικροτεί τις απόψεις που εκφράζονται στα εν λόγω δημοσιεύματα, ο αντίκτυπός τους στον ελλαδικό πληθυσμό είναι πολύ πιο μαζικός και καταλυτικός. Οι πληγές από τη γερμανική κατοχή και τα μαζικά εγκλήματα των Ναζί ξανανοίγουνε πολύ εύκολα, και για τον ταλαιπωρημένο εγωισμό του μέσου Έλληνα η διαχρονική συνήθεια της κατεύθυνσης της συσσωρευμένης οργής προς τους «ξένους» που τον κατατρέχουν και είναι υπεύθυνοι για τα περισσότερα «δεινά» του, βρίσκει στόχο τους «ψυχρούς και αδίστακτους» Γερμανούς.

Από τον περασμένο Δεκέμβρη κυκλοφορεί στο διαδίκτυο η ανοιχτή επιστολή του Walter Wüllenweber με τίτλο «Αγαπητοί μας Έλληνες», που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Stern και στην οποία σημειώνεται: «Μετά τις τράπεζες, θα πρέπει τώρα οι Γερμανοί να σώσουν και τους Έλληνες, που αντί να κάνουν οικονομίες, απεργούν». Και συνοδεύεται από την «περήφανη» απάντηση ενός Έλληνα δημοσίου υπαλλήλου, ο οποίος έσουρε με ευγενικό ύφος τα εξ αμάξης στον Γερμανό αρθρογράφο, καταλήγοντας στο πόσα χρωστάνε ακόμα οι Γερμανοί στους Έλληνες. Είναι άραγε τυχαίο το ότι αναδημοσιεύεται συνεχώς τον τελευταίο καιρό στα διάφορα blogs και στο facebook; (Ψάξτε το, γιατί αξίζει να το διαβάσετε). Και τι μανία είναι αυτή, τέλος πάντων, να προσπαθούν κάποιοι κύκλοι στη Γερμανία να πείσουν τους πολίτες της ότι με τους φόρους τους πληρώνουν την «καλοπέραση» των Ελλήνων; Η αλήθεια είναι πως τους δανείζουν με υψηλότατο τόκο και θα τα παίρνουν πίσω για δεκαετίες, βάζοντας παράλληλα «χέρι» μέσα από τις πολυεθνικές τους στις βασικές υποδομές της Ελλάδας στο επικείμενο ξεπούλημά τους. Εκτός, βέβαια, εάν την αφήσουν να πτωχεύσει...

Τελικά, αυτό που συστηματικά συμβαίνει σήμερα –και με τις κοινωνικές συνθήκες να το υποδαυλίζουν καταλυτικά– είναι ο ψυχικός διαχωρισμός της Ενωμένης Ευρώπης. Η συναισθηματική διάσπασή της. Και αυτό είναι χειρότερο από την όποια πιθανολογούμενη νομισματική της διάσπαση, η οποία, παρεμπιπτόντως, θα οδηγούσε σε ένα ισχυρό γερμανικό μάρκο και τους Γερμανούς εργαζόμενους στην απώλεια της ανταγωνιστικότητας που με στερήσεις μιας δεκαετίας κατάφεραν να αποκτήσουν για τα προϊόντα τους.

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 5.6
ΜΟΥΣΙΚΗ

Alexandre Gagatsis και Jazz Vibe Quartet

Ο Alexandre Gagatsis και το Jazz Vibe Quartet μαζί με τα αισθησιακά φωνητικά της Ιωάννας Τρουλλίδου παρουσιάζουν ένα μοναδικό μουσικό πρόγραμμα της τζαζ με ασυνήθιστες ρυθμικές ερμηνείες του αμερικανικού Songbook. Τα μέλη του Jazz Vibe Quartet είναι ο Μάριος Τούμπας στο πιάνο, ο Ειρηναίος Κουλλουράς στο κοντραμπάσο και ο Ιωάννης Βαφέας στα τύμπανα. Ώρα 1:00 μ.μ. στο Εστιατόριο Caprice του Ξενοδοχείου Londa. Πληρ. 25865540.

Δευτέρα 6.6
ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Κώστας Χατζής και Ελπίδα

Ο Κώστας Χατζής και η Ελπίδα συναντιούνται ξανά επί σκηνής μετά από περίπου 30 χρόνια σε καλοκαιρινές συναυλίες και ενώνουν τις φωνές τους σε ένα υπέροχο πρόγραμμα, με τραγούδια του Κώστα Χατζή, ταξιδεύοντας το κοινό σε άλλες αγαπημένες εποχές. Μαζί τους στο τραγούδι η Αντωνία Χατζίδη και η Μαρία Αλεξίου. Καλλιτεχνική διεύθυνση Γιώργος Παγιάτης. Ώρα 9:00 μ.μ. σήμερα στο Αμφιθέατρο Σκαλί Αγλαντζιάς στη Λευκωσία και Τετάρτη 8 Ιουνίου στο Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού. Πληρ. 70000085.

ΘΕΑΤΡΟ

Μια κάποια ανάμνηση

Η θεατρική ομάδα Όλβος παρουσιάζει την πρώτη της παράσταση με τίτλο «Μια κάποια ανάμνηση», σε σκηνοθεσία Ευτύχιου Πουλλαΐδη. Ένα έργο που έχει να κάνει με τον κύκλο της ζωής. Ο θεατής γίνεται μάρτυρας μιας άλλης οπτικής γωνίας της ζωής, μιας ανάμνησης. Την ομάδα Όλβος συγκροτούν οι εξής ηθοποιοί: Ευτύχιος Πουλλαΐδης, Βασιλική Κυπραίου, Έλενα Μελετίου, Ανδρέας Μακρής. Παραστάσεις 6, 7, 8, 9, 10 και 11 Ιουνίου στο Θέατρο Ένα Λευκωσίας και 22, 23, 24, 25 και 26 Ιουνίου στο Θέατρο Ένα Λεμεσού και ώρα 8:30 μ.μ. Πληρ. 96458399.

Τρίτη 7.6
ΘΕΑΤΡΟ

Δεν ακούω, δεν βλέπω, δεν μιλάω

Η θεατρική παράσταση του Γιώργου Θεοδοσιάδη, σε σκηνοθεσία του Λώρη Λοΐζίδη. Μαζί με τον Λώρη συμμετέχουν και οι ηθοποιοί Χριστίνα Παυλίδου, Φώτης Γιωργίδης και Μάριος Δημητρίου. Τρεις φίλοι που αντιμετωπίζουν τρία διαφορετικά προβλήματα – όρασης, ακοής, ομιλίας – γίνονται αντίζηλοι, διεκδικώντας την καρδιά μιας κοπέλας. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία. Πληρ. 22462233 και 70001910.

Μη χάσετε

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Αλκίνοος Ιωαννίδης

Ο δημοφιλής τραγουδοποιός Αλκίνοος Ιωαννίδης έρχεται στην Κύπρο για το καθιερωμένο καλοκαιρινό ραντεβού με τους ακροατές του. Μόνος επί σκηνής, θα παίξει και θα τραγουδήσει τραγούδια από την προσωπική του δισκογραφία, αλλά και επιλογές άλλων τραγουδιών που αγαπά, καλώντας σε συμμετοχή το ακροατήριό του. Ώρα 9:00 μ.μ. Παρασκευή 10 Ιουνίου στο Αμφιθέατρο Σκαλί Αγλαντζιάς και Σάββατο 11 Ιουνίου στο Αρχαίο Θέατρο Κουρίου. Πληρ. Λευκωσία: 22420503, 22492358. Λεμεσός: 25392411, 25338995. Λάρνακα: 24656262 και Πάφος: 26949296.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Κύπρος-Αγία Πετρούπολη

Συνεχίζεται το πρόγραμμα «Κύπρος-Αγία Πετρούπολη», που παρουσιάζει τα σπουδαιότερα συγκροτήματα της Αγίας Πετρούπολης, με παραστάσεις που πραγματοποιούνται σε όλη την Κύπρο. Αυτή την εβδομάδα το «Κουαρτέτο παραδοσιακών οργάνων Terem Quartet» θα δώσει συναυλίες η ώρα 8:30 μ.μ. Τετάρτη 8 Ιουνίου στον χώρο εκδηλώσεων στην επίχωση έναντι Εκκλησίας Καθολικών στη Λεμεσό, Πέμπτη 9 Ιουνίου στην Πλατεία Μοναστηρίου της Αγίας Νάπας και Παρασκευή 10 Ιουνίου στην Πλατεία Κάστρου της Πάφου. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 25878744 και www.cyprus-stpetersburg.com.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

9η Ετήσια Έκθεση Φωτογραφίας

Ανοίγει η 9η Ετήσια Έκθεση Φωτογραφίας των μελών του Φωτογραφικού Ομίλου του Δήμου Στροβόλου. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα τελέσει ο δήμαρχος Στροβόλου, κ. Σάββας Ηλιοφώτου, σήμερα ώρα 8:30 μ.μ. στο Δημοτικό Μέγαρο Στροβόλου, Λευκωσία. Διάρκεια μέχρι Τετάρτη 10 Ιουνίου. Πληρ. 22470470.

Τετάρτη 8.6
ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Πρώιμος Ρομαντισμός

Συναυλίες με τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, με τα έργα L. Van Beethoven: Εισαγωγή Κοριολανός, Έργ. 62, J. Brahms: Κοντσέρτο για βιολί και βιολοντσέλο σε Λα ελάσσονα, Έργ. 102, F. Mendelssohn: Συμφωνία Αρ. 1 σε Ντο ελάσσονα, Έργ. 11. Σολίστ: Alina Komisarova (βιολί), Roberto Trainini (βιολοντσέλο). Μαέστρος: Κύπρος Μάρκου. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Λευκωσία. Πληρ. 22313010. Πέμπτη 9 Ιουνίου στο Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745. Παρασκευή 10 Ιουνίου στο Μαρκίδειο Θέατρο, Πάφος. Πληρ. 26932571.

Πέμπτη 9.6
ΜΟΥΣΙΚΗ

Τζίμης Πανούσης

Ο Τζίμης Πανούσης, με το ψηφιακό alter ego του, τη Σβετλάνα και το ηλεκτρικό κουαρτέτο «Πεταμένα λεφτά», έρχεται στην Κύπρο για να παρουσιάσει σε δυο μοναδικές παραστάσεις το υπερθέαμα «Mnimonium: τριάντα χρόνια νύχτα». Πρόκειται για ένα δράμα εποχής, με όλες τις «αποτυχημένες» στιγμές τριών δεκαετιών που δεν πέρασαν στον κόσμο και δεν είχαν την αποδοχή του κοινού. Σατιρικά κείμενα που όταν τα έγραψε και τα πρωτοπαρουσίασε ήταν πολύ μπροστά – όπως λέει ο ίδιος – από την εποχή τους και γι' αυτό μάλλον δεν τα κατάλαβε ο κόσμος τότε. Με αυτή την παράσταση ο Τζίμης Πανούσης δίνει μια δεύτερη ευκαιρία στο κοινό που τον παρακολουθεί φανατικά όλα αυτά τα χρόνια να καταλάβει τι εννοούσε τότε! Οι «αντισυμβατικές» συναντήσεις με τον Τζίμη Πανούση θα λάβουν χώρα στη Λευκωσία σήμερα στο Δημοτικό Αμφιθέατρο Λακατάμιας και στη Λεμεσό 11 Ιουνίου στο Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού η ώρα 9:00 μ.μ. Πληρ. 99698688 και 22570567.

Παρασκευή 10.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Μαργαρίτα Παράσκου

Υπό τον γενικό τίτλο «Ζωή και Τέχνη», η κόρη του γνωστού ζωγράφου Στας Παράσκου παρουσιάζει την 6η ατομική της έκθεση. Η καθηγήτρια Τέχνης Μαργαρίτα Παράσκου εμπνέεται από τη φιλοσοφία, τη μυθολογία, την ποίηση του Ομήρου και του Οβιδίου και από τη βουκολική ζωή. Τα θέματα αυτά αποτυπώνονται στο πανί μέσω μιας διεργασίας διύλισης και απλοποίησης, επηρεασμένα από τις προσωπικές εμπειρίες της ζωγράφου, αλλά απέχουν πολύ από την καθαρή περιγραφή της ιστορίας, γιατί χαρακτηρίζονται από ελευθερία χειρονομιών, συναισθημάτων, εντυπώσεων και απόψεων. Εγκαίνια σήμερα και διάρκεια μέχρι τις 25 Ιουνίου στην Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Πληρ. 22300150.

Σάββατο 11.6
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ζακ Στεφάνου

Ο Ζακ Στεφάνου και ο Dennis Κωνσταντινίδης, σε τραγούδια από τη δισκογραφία του Ζακ Στεφάνου και σε αγαπημένες διασκευές, θα γίνουν κομμάτι ενός πλέγματος που θα εκτείνεται από το κιτς κλάσικ ροκ του '80 ως τη γαλλική μουσική και από το R&B ως το σημερινό έντεχνο. Και όλο αυτό με δύο κιθάρες, δύο φωνές, χαμόγελα, μικρές ιστορίες και γνωστές μελωδίες. Πέμπτη, 10:00 μ.μ. στη Διαχρονική Μουσική Σκηνή, Λευκωσία (Πληρ. 99783455) και Σάββατο 11 Ιουνίου στο Barrel House, Λάρνακα. Πληρ. 24622455.

art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Δευτέρα 6.6
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Τ. Πατρίκιος - Κ. Δημουλά μιλούν για ποίηση

Οι ποιητές Τίτος Πατρίκιος και Κική Δημουλά συνομιλούν στον κήπο του Μεγάρου για την ποίηση σήμερα. Την εκδήλωση η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Megaron Plus θα συντονίσει ο Νάσος Βαγενάς. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Έργα Ι. Ξενάκη από την London Sinfonietta

Ενα από τα κορυφαία σύνολα σύγχρονης μουσικής, η London Sinfonietta, υπό τη διεύθυνση του Ryan Wigglesworth δίνει συναυλία στον χώρο της Πειραιώς 260, στο πλαίσιο του αφιερώματος του Φεστιβάλ Αθηνών στον Ιάννη Ξενάκη.Πειραιώς 260.

Τρίτη 7.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τα είδωλα του Θ. Αποστόλου

«Τους διέκρινα να κρατούν τα είδωλά τους μέσα στην αγκαλιά τους σαν μεγάλα παραλυτικά παιδιά» είναι το θέμα της εικαστικής εργασίας του Θανάση Αποστόλου στην «Batagianni gallery». Εως τις 18 του μήνα. Ηρακλείτου 3, Κολωνάκι.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Marianne Faithfull στον Λυκαβηττό

Η Marianne Faithfull, διάσημη ροκ τραγουδίστρια και δημιουργός δίνει μία και μοναδική συναυλία στο Θέατρο Λυκαβηττού. Μετά από δεκαετίες στο τραγούδι, μερικές μεγάλες επιτυχίες που της εξασφάλισαν μια θέση στο πάνθεον της ροκ (As Tears Go By, Sister Morphine κ.ά.) και την ενασχόλησή της με το γράψιμο, το θέατρο και το σινεμά, η Μαριάν Φέιθφουλ κυκλοφόρησε πρόσφατα το 23ο σόλο άλμπουμ της. Θα υπάρχει δωρεάν λεωφορείο από την οδό Σαρανταπήχου για τη μεταφορά προς το θέατρο. Λυκαβηττός.

Τετάρτη 8.6
ΕΚΘΕΣΗ

Σκοτεινές νύχτες του Δ. Σεβαστάκη

Εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής του Δημήτρη Α. Σεβαστάκη «Νύχτα: ζωγραφική πάνω στις σκοτεινές σκέψεις» στην αίθουσα τέχνης «William James». Εως τις 10 Ιουλίου. Υμηττού 64, Χολαργός.

Πέμπτη 9.6
ΜΟΥΣΙΚΗ

Συνεύρεση Κραουνάκη - Λαζόπουλου

Στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων πραγματοποιείται το πρώτο μουσικό event του tospirto.net, μια «μουσική συνεύρεση» του Σταμάτη Κραουνάκη και του Λάκη Λαζόπουλου. Πειραιώς 100, Γκάζι.

Σάββατο 11.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εκθεση έργων Αλ. Φασιανού

Μεγάλη έκθεση ζωγραφικής του Αλέκου Φασιανού διοργανώνει ο Δήμος Υδρας στον ιστορικό χώρο του Αρχοντικού Παύλου Κουντουριώτη. Με έργα από την προσωπική συλλογή του δικηγόρου Γιώργου Οικονομόπουλου, προσωπικού φίλου του Φασιανού. Υδρα.

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Sakip Sabanci Muzesi
http://sabanciuniv.edu

«Από τη μια όχθη στην άλλη. Οι Κυκλάδες και η δυτική Ανατολία κατά την 3η χιλιετία π.Χ.». Η έκθεση στο Μουσείο Σαμπαντζί (του ομώνυμου πανεπιστημίου) παρουσιάζει 340 αντικείμενα από 15 μουσεία της Τουρκίας και από τις συλλογές ελληνικών μουσείων, όπως το Αρχαιολογικό της Αθήνας και το Κυκλαδικής Τέχνης, στην πρώτη μεγάλης κλίμακας συνεργασία που πραγματοποιείται ανάμεσα στις μουσειακές δομές των δύο χωρών. Στόχος της έκθεσης, να αναδείξει τις πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις στις περιοχές της δυτικής Μικράς Ασίας και των Κυκλάδων κατά την τρίτη χιλιετία προ Χριστού, τις ανταλλαγές ανάμεσα σε πολιτισμούς με πολλά κοινά χαρακτηριστικά αλλά και τοπικές ιδιαιτερότητες. Στα αντικείμενα από την πρώιμη Εποχή του Χαλκού περιλαμβάνονται πολλά κυκλαδικά ειδώλια, κεραμικά και χάλκινα εργαλεία. Οπως τόνισαν οι επιμελητές της έκθεσης, η Ναζάν Ολτσέρ, διευθύντρια του Μουσείου Σαμπαντζί, και ο Νικόλαος Σταμπολίδης, διευθυντής του μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, για πρώτη φορά συγκεντρώνονται σε μια έκθεση τα σημαντικότερα ευρήματα των αρχαιολογικών ανασκαφών των τελευταίων 100 χρόνων. Εως τις 28 Αυγούστου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Shakespeare's Globe
www.shakespearesglobe.org

«Much Ado About Nothing». Ο Βενέδικτος αγαπάει τη Βεατρίκη και η Βεατρίκη τον Βενέδικτο· επειδή, όμως, αρνούνται να το παραδεχτούν, λογομαχώντας συνεχώς μεταξύ τους, τίποτα δεν φαίνεται ικανό να τους ενώσει. Μόνο οι μηχανορραφίες ενός εκδικητικού πρίγκιπα αναγκάζουν τον Βενέδικτο να αποδείξει την αγάπη του για τη Βεατρίκη - καλώντας σε μονομαχία τον Κλαύδιο, τον καλύτερό του φίλο. Ισορροπώντας αριστοτεχνικά ανάμεσα στην κωμωδία και το δράμα, το «Πολύ κακό για το τίποτα» έχει ως πρωταγωνιστές το πιο αξιαγάπητο και πνευματώδες ζευγάρι που δημιούργησε ο Σαίξπηρ. Οπως γράφουν οι κριτικοί, στη νέα αυτή παραγωγή του έργου ο σκηνοθέτης Τζέρεμι Χέριν καταφέρνει να τονίσει τόσο τα κωμικά στοιχεία όσο και τις δραματικές εντάσεις, ενώ οι ηθοποιοί, με επικεφαλής τον Ντέιβιντ Τέναντ και την Κάθριν Τέιτ, ερμηνεύουν με εξαιρετική μαεστρία τους ρόλους τους. Οι παραστάσεις θα διαρκέσουν έως την 1η Οκτωβρίου.

Greenwich Playhouse
www.galleontheatre.co.uk

«Proof». Το έργο του Ντέιβιντ Ομπερν, με θέμα έναν διάσημο μαθηματικό και την εξίσου προικισμένη αλλά και ψυχικά διαταραγμένη κόρη του, προσφέρεται για ερμηνείες υψηλής δεξιοτεχνίας. Πρωτοπαρουσιάστηκε το 2000 και έχει ήδη μεταφερθεί στον κινηματογράφο με πρωταγωνιστές τον Τζέικ Γκίλενχαλ και την Γκουίνεθ Πάλτροου. Τα θέματα που αγγίζει περιλαμβάνουν τη σχέση ανάμεσα στην ιδιοφυΐα και την τρέλα, τον ανταγωνισμό μέσα στην οικογένεια, την κοινωνική ανισότητα των φύλων, την πάλη ανάμεσα στην αφοσίωση στην επιστήμη και τις σεξουαλικές ανάγκες. Στη νέα παραγωγή, που έχει κερδίσει επαίνους από την κριτική, πρωταγωνιστούν η Χόλι Ιστερμπρουκ, ο Μάρκους Τέιλορ, η Εϊμι Μπερκ και ο Νταν Κόεν, ενώ τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Ντέιβιντ Χάτσινσον.

Χρώμα ονείρων

Το 1924, ο Αντρέ Μπρετόν υιοθέτησε τη λέξη «σουρεαλισμός», επινόηση του Γκιγιόμ Απολινέρ, για να προσδιορίσει ένα ριζοσπαστικό κίνημα συγγραφέων και καλλιτεχνών, οι οποίοι, αντλώντας από τον πλούτο του υποσυνείδητου, θέλησαν να εκφράσουν ένα «υπερρεαλιστικό» όραμα του κόσμου. Κοινωνικά και καλλιτεχνικά απελευθερωτική, η επιθυμία να καταργηθούν τα σύνορα μεταξύ ονείρου και πραγματικότητας μέσα από την τέχνη υπήρξε η κινητήρια δύναμη του σουρεαλιστικού κινήματος. Σ' αυτήν εστιάζει η έκθεση «Το χρώμα των ονείρων μου: Η σουρεαλιστική επανάσταση στη Μοντέρνα Τέχνη», στην Πινακοθήκη Τέχνης του Βανκούβερ (έως 25/9), όπου παρουσιάζονται έργα 80 καλλιτεχνών, ανάμεσά τους οι Σαλβαδόρ Νταλί, Μαξ Ερνστ, Ρενέ Μαγκρίτ (εδώ ο πίνακας «Τα έξι στοιχεία», 1929), Χουάν Μιρό, Αλμπέρτο Τζακομέτι, Μαν Ρέι, καθώς και η Λεονόρα Κάρινγκτον, η οποία πρόσφατα έφυγε από τη ζωή στα 94 χρόνια της.

ΠΑΡΙΣΙ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ
Musee Maillol
www.museemaillol.com

«Miro Sculpteur». Στα νιάτα του ο Μιρό είχε δηλώσει πως επιθυμούσε τον «θάνατο της ζωγραφικής». Ευτυχώς, ο ιδιοφυής Καταλανός καλλιτέχνης (1893-1983) ποτέ δεν εγκατέλειψε τις δύο διαστάσεις και ζωγράφιζε σε όλη του τη ζωή. Παρέμεινε όμως ερωτευμένος με τη γλυπτική και δημιούργησε πάνω από πεντακόσια γλυπτά και τετρακόσια κεραμικά ανάμεσα στα 50 και τα 90 χρόνια του. Μια ανθολογία από αυτά, γύρω στα 150 έργα (σουρεαλιστικά αντικείμενα, χρωματιστά αγάλματα, κεραμικά και ορειχάλκινα έργα) περιλαμβάνονται στην έκθεση του Μουσείου Μαγιόλ, που τα παρουσιάζει με ιδιαίτερα προσεγμένη σκηνογραφία και φωτισμό. Εως τις 31 Ιουλίου.

Musee d' Orsay
www.musee-orsay.fr

«Manet, inventeur du moderne». Το σκάνδαλο που προκάλεσε ο πίνακας του Εντουάρ Μανέ «Πρόγευμα στη χλόη» -μια εκθαμβωτικά γυμνή γυναίκα δίπλα σε δυο άψογα ντυμένους άνδρες- όταν εκτέθηκε το 1863 στο Παρίσι, έκανε τον Εμίλ Ζολά, φίλο του ζωγράφου, να τον υπερασπιστεί δηλώνοντας ότι «για τους καλλιτέχνες το θέμα είναι μόνο η πρόφαση για να ζωγραφίσουν». Ο Μανέ, όμως, δεν προκάλεσε μόνο με το τολμηρό θέμα έργων του όπως το «Πρόγευμα» ή η «Ολυμπία», αλλά κυρίως με τον τρόπο που ζωγράφιζε, παραβαίνοντας καθιερωμένους κανόνες της εικαστικής αναπαράστασης, όπως οι φωτοσκιάσεις. Διεκδίκησε την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης, ανοίγοντας τον δρόμο στην έφοδο της νεωτερικότητας. Η έκθεση κάνει μια μεγάλη αναδρομή στη ζωή, τις σχέσεις και την καλλιτεχνική πορεία του Μανέ, παρουσιάζοντας πολλούς από τους φημισμένους πίνακές του. Εως τις 3 Ιουλίου.

ΡΙΟ ΝΤΕ ΤΖΑΝΕΪΡΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Museu de Arte Moderna
www.mamrio.org.br

«Roberto Cabot: Αναζητώντας το Αλεφ». Ο Βραζιλιάνος καλλιτέχνης Ρομπέρτο Κάμποτ (γεν. 1963) χρησιμοποιεί την ψηφιακή τεχνολογία και το Ιντερνετ για να δώσει υπόσταση στην έρευνά του για το «Αλεφ», αυτό που ο Αργεντινός συγγραφέας Χόρχε Λουίς Μπόρχες προσδιόρισε ως «τον μόνο τόπο στη Γη όπου βρίσκονται όλοι οι τόποι - ιδωμένοι από κάθε σκοπιά, ξεκάθαρα, χωρίς καμιά σύγχυση ή μπέρδεμα». Στη δομή της έκθεσης περιλαμβάνονται έργα ζωγραφικής, σχέδια και γλυπτά, καθώς και νέες εκδοχές εγκαταστάσεων (φωτ.) που έχουν παρουσιαστεί στο παρελθόν σε διάφορα μέρη του κόσμου. Για τον καλλιτέχνη, η παρουσία του θεατή «αποτελεί μέρος της εγκατάστασης»: οι κινήσεις του φιλμάρονται και προβάλλονται σε μια οθόνη ενώ καταγράφονται σε μια βάση δεδομένων στην οποία ο επισκέπτης της έκθεσης (ή οποιοσδήποτε άλλος) μπορεί αργότερα να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Εως τις 26 Ιουνίου.

ΧΙΟΥΣΤΟΝ
ΕΚΘΕΣΗ
The Menil Collection
www.menil.org

«Upside Down: Arctic Realities». «Οταν φυσάει ο άνεμος και το χιόνι, σαν σκόνη, γεμίζει τον αέρα, δεν υπάρχει ούτε πάνω ούτε κάτω», λέει ο ανθρωπολόγος Εντμουντ Κάρπεντερ, του οποίου η συλλογή αρχαίων αντικειμένων τέχνης από την Αρκτική παρουσιάζεται σ' αυτή την έκθεση. Για τον Κάρπεντερ, στην τέχνη των Εσκιμώων η δημιουργική διαδικασία είναι εξίσου σημαντική με το ίδιο το αντικείμενο. Τα 300 έργα που εκτίθενται, χρηστικά όσο και διακοσμητικά, δημιουργήθηκαν από το 1000 π.Χ. έως το 1400 μ.Χ., και είναι τοποθετημένα σε έναν λευκό εσωτερικό χώρο σχεδιασμένο από τον καλλιτέχνη Νταγκ Γουίλερ. Το «αρκτικό» αυτό περιβάλλον το ζωντανεύουν ήχοι από ανέμους, πάγο που σπάει και φωνές πουλιών. Πολλά από τα αντικείμενα αυτά χρησιμοποιούνταν ως φυλαχτά και θεωρούνταν ότι έχουν μαγικές ιδιότητες (εδώ ένα γυναικείο ειδώλιο από κόκαλο θαλάσσιου ίππου). Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 17 Ιουλίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Ξεχνάμε για ποιον και γιατί δουλεύουμε

Η Λόρι Αντερσον, μια από τις πιο τολμηρές δημιουργούς της Αμερικής, με αφορμή το «Delusion», μοιράζεται σκέψεις και ιστορίες

Της **ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ**

Είναι χαρά να μιλάς με έναν άνθρωπο σαν τη Λόρι Αντερσον (Laurie Anderson). Οχι μόνο γιατί αγαπάς τη μουσική της, νιώθεις τους στίχους της να σε αγγίζουν διαφορετικά, αλλά περισσότερο γιατί ακούς μια άλλη φωνή, που τολμά, αναζητεί, εμπνέει. Μιλήσαμε τηλεφωνικά, την Πέμπτη 19 Μαΐου, στις 4.30 το απόγευμα. Αμβούργο - Αθήνα. Δωμάτιο 27. Ξενοδοχείο Alsterblick. Είκοσι λεπτά διαλογισμού και χαλάρωσης με τη Λόρι Αντερσον, μία από τις διασημότερες και

> *«Παραδέχομαι ότι είμαι εργασιομανής. Το πιο δύσκολο κομμάτι της δουλειάς μου είναι ότι πρέπει να μπορώ να λογοκρίνω τον εαυτό μου και να μαζεύω»*

πιο τολμηρές δημιουργούς της Αμερικής, συγγραφέα, σκηνοθέτιδα, εικαστική καλλιτέχνιδα, τραγουδίστρια.

– Ποιος είναι ο δικός σας ορισμός στη λέξη «Delusion»;

– Με το «Delusion» ήθελα να δημιουργήσω αρχικά ένα μεγάλο σε διάρκεια κομμάτι. Δεν ήθελα όμως να μιλήσω μόνο για ένα θέμα, ίσως και να μπορούσα, αλλά δεν ένιωθα έτοιμη. Μια μεγάλη ψευδαίσθηση είναι ότι κανείς δεν πιστεύει ότι μια μέρα θα πεθάνει. Αυτό είναι βαθιά παρανοϊκό. Δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι θα επιβιώσεις. Νομίζεις ότι όλοι οι άλλοι πεθαίνουν. Και είναι πραγματικά συναρπαστικό. Τι κάνει αυτή η κουλτούρα; Πώς μεγαλώνουμε; Πώς γερνάμε; Εγώ αφιερώνω το συγκεκριμένο έργο στη μητέρα μου. Είχε γράψει έναν λόγο στο νεκροκρέβατό της. Οταν αργοπεθαίνεις, χάνεις την ικανότητά σου να μιλήσεις στους ανθρώπους και ξαφνικά δεν μπορείς να επικοινωνήσεις και να σε καταλάβουν. Εκείνη ήθελε να βιώσει τον θάνατό της. Και μοιράστηκε την ιστορία της με αυτόν τον τρόπο.

– Ποιες είναι οι ιστορίες που θέλετε σήμερα να μοιραστείτε εσείς μαζί με το κοινό σας;

– Κάθε φορά είναι σαν να γράφω ένα μυθιστόρημα. Ετσι και τώρα. Εχω πολλές ιστορίες μέσα μου. Αλλά δεν νιώθω σε καμία περίπτωση σαν ιεραπόστολος. Είχα μια γιαγιά που ήταν. Πήγε στην Ιαπωνία για να διδάξει για τον Χριστό. Νομίζω ότι δεν πέτυχε και πολλά. Εγώ θα αποτύγχανα σίγουρα πάντως. Προτιμώ την ιδέα ότι η τέχνη είναι ένα καλύτερο μέρος. Ολοι λένε ότι θέλουν να βελτιώσουν τη ζωή μας. Να την κάνουν καλύτερη, για ποιον; Για σένα; Για μένα; Σε ποιον απευθύνονται; Δεν είμαι εδώ για να βοηθάω τους ανθρώπους. Οταν βλέπω άλλους να το προσπαθούν, με βιβλία, βοηθήματα και αντίστοιχες παραστάσεις, τρομάζω. Μα δεν σε ξέρω καν. Κι ας έχουμε πολλά κοινά εμείς οι δύο. Προτιμώ τις πράξεις από τα λόγια.

– Ποιες είναι οι αντιδράσεις μέχρι σήμερα στο τελευταίο σας έργο; Εχει δοκιμαστεί ήδη στο Βανκούβερ…

– Στην αρχή ξεκίνησα με μερικά έργα. Ηθελα να φτιάξω θεατρικά έργα για δύο ανθρώπους. Δύο άνθρωποι έχουν περισσότερη ενέργεια μεταξύ τους, στην επικοινωνία τους. Προτίμησα τον διάλογο, από το να βλέπουμε τον κόσμο με ένα ζευγάρι μάτια. Προσπάθησα να φτιάξω αυτά τα έργα και απέτυχα. Σταμάτησα. Εφτιαξα αυτές τις εικόνες που θα δείτε και ξεκίνησα από εκεί. Και τότε άρχισα να βάζω και τη μουσική. Ηταν ένας πολύ οργανικός τρόπος δουλειάς για μένα. Συνήθως δεν δουλεύω έτσι.

– Ποίηση, εικόνες, μουσική. Αν δεν υπήρχε μετάφραση, ποιο θα ήταν το μήνυμα, αν υπήρχε κάτι τέτοιο;

– Πρόκειται για μια σειρά από μικρά θεατρικά έργα μυστηρίου. Εναν διαλογισμό στη ζωή και τη γλώσσα. Γεννιούνται πολλά συναισθήματα με πολλές διακυμάνσεις. Ισως κάποια μελαγχολία, κάποια χαρά, ακριβώς επειδή και η μουσική είναι χτισμένη με αυτόν τον τρόπο. Υπάρχουν φράσεις, βιολί ανάμεσα στις ιστορίες και πάντα ο αισιόδοξος τρόπος να αντιμετωπίσεις τα πράγματα και ο απαισιόδοξος. Εσύ διαλέγεις. Υπάρχουν υπότιτλοι, πάντως. Θα ευχόμουνα να υπήρχαν και στα αγγλικά, ακόμη κι όταν είμαστε σε μέρη όπου η αγγλική είναι η επίσημη γλώσσα, γιατί είναι περίεργα αγγλικά και συχνά ακούγονται εξαιρετικά γρήγορα. Είναι πάντα διαφορετική εμπειρία να διαβάζεις από το να ακούς τη γλώσσα.

Ψευδαισθήσεις

– Μουσικό κείμενο και οπτικό ντιζάιν, όλα με την υπογραφή σας. Πόσο εργασιομανής είστε;

– Διάβασα πρόσφατα έναν Αγγλο συγγραφέα, τον Τομ Χότζκινσον. Λέει πώς να γίνει κανείς ινδαλμα και απευθύνεται στη γενιά των εθισμένων στο κινητό και των εργασιομανών. Αν δεν δουλεύεις, νομίζεις ότι θα έρθει η καταστροφή. Κι εκείνος λέει, «γιατί δεν παίρνεις έναν υπνάκο;» Δουλεύουμε όλη την ημέρα και ξεχνάμε. Για ποιον δουλεύεις; Γιατί δουλεύεις; Είναι τρομερό όταν το συνειδητοποιείς. Ξεχνάμε την ελευθερία μας. Τα απλά πράγματα που μπορούμε να κάνουμε. Ψευδαίσθηση είναι να εργάζεσαι για έναν τεράστιο οργανισμό και να μην ξέρεις ούτε ποιος κρύβεται από πίσω ούτε τι κάνεις, όπως κι εκείνος δεν ξέρει ποιος είσαι και τι κάνεις. Εγώ παραδέχομαι ότι είμαι εργασιομανής. Το πιο δύσκολο κομμάτι της δουλειάς μου είναι ότι πρέπει να μπορώ να λογοκρίνω τον εαυτό μου και να μαζεύω ό,τι πρέπει να μαζευτεί. Πρόσφατα πήγα σε ένα μουσείο στο Βερολίνο για να δω τέχνη από την Αίγυπτο. Ο επιμελητής ήταν ένας Βρετανός, σαν τον Ντέιβιντ Κόπερφιλντ. Μάγος. Ηταν απίστευτος ο τρόπος που είχε ενώσει το ντιζάιν, με την αρχαία Ελλάδα, την Αίγυπτο και τους θεούς. Τα μουσεία μπορεί να σε εξουθενώσουν αν δεν υπάρχει οικονομία χώρου και εκθεμάτων. Αυτός έβγαλε από μέσα την αληθινή συλλογή.

«Μια μεγάλη ψευδαίσθηση είναι ότι κανείς δεν πιστεύει ότι μια μέρα θα πεθάνει. Αυτό είναι βαθιά παρανοϊκό. Δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι θα επιβιώσεις. Νομίζεις πως όλοι οι άλλοι πεθαίνουν», υποστηρίζει η Λόρι Αντερσον συγγραφέας, σκηνοθέτιδα, εικαστική καλλιτέχνιδα και τραγουδίστρια, που έρχεται στην Αθήνα για μια παράσταση.

Η βασική βιομηχανία των ΗΠΑ είναι οι πόλεμοι

– Παρακολουθείτε ό,τι συμβαίνει στον κόσμο; Υπάρχει κάτι, στις ειδήσεις, που μπορεί να σας κάνει να χάσετε τον ύπνο σας;

– Η συνειδητοποίηση ότι η αληθινή βιομηχανία στην Αμερική είναι ο πόλεμος. Αυτό με κάνει να χάνω τον ύπνο μου. Αυτό είναι που κάνουμε κυρίως σαν προσφορά στον υπόλοιπο κόσμο. Και το βρίσκω τρομακτικό. Οταν λέω ότι προέρχομαι από μια χώρα, της οποίας η βασική βιομηχανία είναι οι πόλεμοι... Δεν λέω ότι οι Αμερικανοί δεν είναι εξαιρετικά γενναιόδωροι και κρύβουν καλές προθέσεις. Εδώ ζω. Δεν βλέπω ανθρώπους που θέλουν να καταστρέψουν τον κόσμο. Αλλά παγιδεύονται. Διαρκώς θέλουμε να εκλέξουμε ανθρώπους που δεν είναι έτσι. Ομως, ούτε οι καλλιτέχνες ούτε οι πολιτικοί μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο. Δεν υπάρχει ελπίδα. Θα μπορούσα να σταματήσω να δουλεύω. Και απλώς να κλαίω. Δεν ξέρω πώς μπορεί να διορθωθεί αυτό. Είναι σαν μια μηχανή. Οι βιβλιοθήκες στην Ιταλία κλείνουν η μία μετά την άλλη. Στην Ευρώπη, τα πολιτιστικά ιδρύματα καταρρέουν. Οι πόλεις, όχι οι χώρες, θα μπορούσαν να υποστηρίξουν η μία την άλλη γι' αυτή την κατάρρευση. Αλλά πού θα έβρισκαν τα χρήματα; Αυτή θα ήταν μια πιθανότητα. Και ψευδαίσθηση μαζί.

Η Λόρι Αντερσον παρουσιάζει την Τετάρτη 8 Ιουνίου (9 μ.μ.) στο θέατρο Badminton της Αθήνας την παράσταση «Delusion».

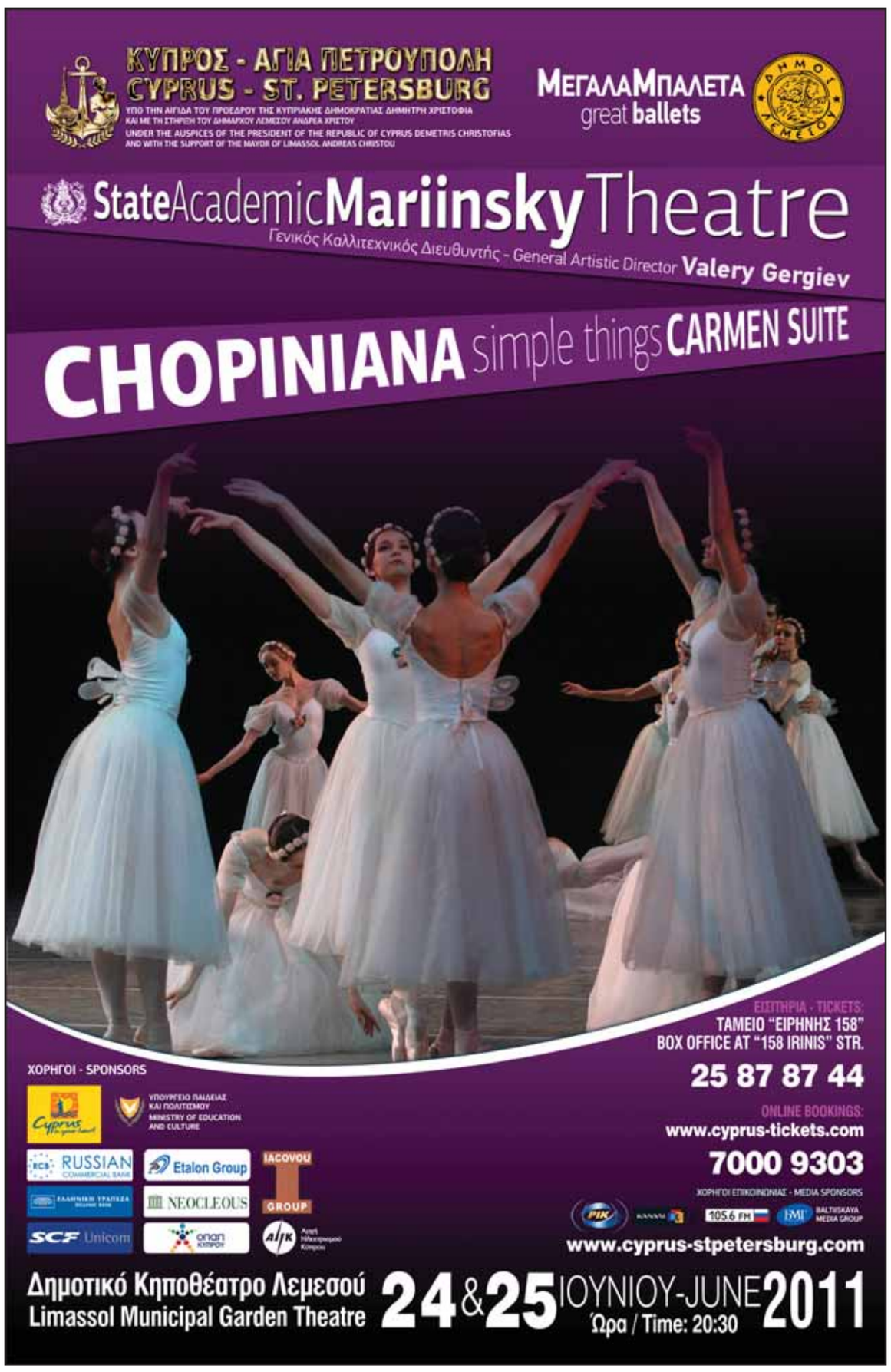

Οι ψίθυροι της λησμονημένης μνήμης

Μια ματιά πάνω στην Ιστορία της γεμάτης αντιθέσεις σύγχρονης Τουρκίας

DAVID BORATAV
Ψίθυροι στο Μπέγιογλου
μετ.: Αριάδνη Μοσχονά
επίμετρο: Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη
εκδ. Πόλις

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ**

Ενας ανέστιος άνδρας χάνει τον ύπνο του, παγιδευμένος θαρρείς σ' ένα ποίημα zahir, ένα ποίημα μαγικό που καταδικάζει όποιον το διαβάσει να βιώσει ό,τι περιγράφουν οι στίχοι του.

Είναι η πρώτη του συνάντηση με το αλλόκοτο, όταν, παιδί, μέσα την κουζίνα του οικογενειακού διαμερίσματος στο Παρίσι, ακούει έναν συγγενή να απαγγέλλει ένα ποίημα για την απώλεια του ύπνου, για τη «γαλακτώδη και εκτοπλασματική υφή» της αϋπνίας. Κι αυτή η ανάμνηση θα αναδυθεί ολοζώντανη, όταν θα πάψει πια να κοιμάται.

Η ανάμνηση όμως δεν είναι όνειρο – είναι εικόνα, ίσως σκέψη. Γιατί ακόμα κι αν το όνειρο, καθώς θα έλεγε ένας ψυχαναλυτής όπως ο Πονταλίς, δεν μεταφέρει τον ονειρευόμενο σε έναν άλλο κόσμο, αλλά «σκέφτεται και τον σκέφτεται», η σκέψη του ονείρου διαφέρει από ό,τι αποκαλούμε σκέψη, «διότι είναι μια σκέψη που δεν ξέρει ότι σκέφτεται». Ομως, ο ήρωας του λυρικού, στοχαστικού μυθιστορήματος του Νταβίντ Μπορατάβ αλλιώς αποτιμά τις σκέψεις που τον επισκέπτονται όταν κυριεύει το κορμί του μια σιωπή που μοιάζει, αλλά δεν είναι, ύπνος: «Δεν ήταν όνειρα.

Πολύ άμεσες, πολύ πεζές, πολύ μηχανικές, έπαιρναν τη μορφή υποχρεωτικής πορείας σε πόλεις που γνώριζα, ή στις οποίες είχα κατοικήσει κάποτε στη ζωή μου». Και είναι πολλές αυτές οι πόλεις: Η Ιστανμπούλ της πρώτης του παιδικής ηλικίας, η Μασσαλία από την οποία θα περάσει στο ταξίδι του εκπατρισμού, το Παρίσι όπου έχει καταφύγει ο αυτοεξόριστος συγγραφέας πατέρας του και όπου θα ζήσει τα μαθητικά του χρόνια, το Λονδίνο όπου θα επιλέξει ο ίδιος να εγκατασταθεί και στο οποίο περιφέρεται στην αρχή του βιβλίου, με κοκκινισμένα μάτια από την αϋπνία, εγκαταλελειμμένος από τη γυναίκα του και αποξενωμένος από τον γιο του.

Η χαοτική Ιστανμπούλ τα έχει όλα: ομορφιά, αντιφάσεις, μαγική ατμόσφαιρα και μακραίωνη Ιστορία.

Οταν επιστρέφει στη γενέθλια πόλη του, αρχίζει η σταδιακή επάνοδος σε όσα είδε και γεύθηκε παιδί, σε όσα άκουσε και γνώρισε

Ταυτότητα

Ο ήρωας του Μπορατάβ αναζητάει την ανάπαυση, σαν να αναζητάει την ανεύρετή του ταυτότητα. Είναι και δεν είναι Τούρκος, μιλάει και δεν μιλάει τη μητρική του γλώσσα.

Οι θρησκευόμενοι μουσουλμάνοι του Λονδίνου τού φαίνονται ύποπτοι και ακατανόητοι· τα τζαμιά τους τόποι σκληροπυρηνικής λατρείας, στην οποία ο ίδιος δεν μετέχει. Ομως, όταν σαν από σύμπτωση επιστρέφει στη γενέθλια πόλη του, αρχίζει η σταδιακή επάνοδος σε όσα είδε και γεύτηκε παιδί, σε όσα άκουσε και γνώρισε. Στο χάος της Ιστανμπούλ επιδίδεται σε μια συστηματική ενδοσκόπηση· περιδιαβαίνει τα σοκάκια και τις γειτονιές της, σταθμεύει στα τεϊοποτεία της, ακούει ιστορίες, παραμύθια και ανέκδοτα, συναντιέται με τους κατοίκους της – τον επιτυχημένο επιχειρηματία Yeniadam, με όνομα σύνθετο από τις λέξεις adam (άνθρωπος) και το yeni (νέος), επιτομή του εγκόσμιου, εύρωστου καπιταλισμού, τον νεαρό φτωχοδιάβολο Mustafa, έναν pezevenk που παλεύει για την επιβίωση και πεθαίνει άδοξα, μαχαιρωμένος από έναν απελπισμένο όμοιό του, τον νεόπλουτο Πινάσκι, που υποτιμάει και περιφρονεί τον γενέθλιο τόπο του, έναν ταξιτζή από το Kars που εχθρεύεται κάθε νεωτερισμό και συνωμοσιολογεί ακατάσχετα, νοσταλγώντας την αθωότητα της Ανατολίας – και ψηλαφεί τις ρωγμές της, είτε πραγματικές, αυτές που προκαλούν οι καταστροφικοί σεισμοί, είτε συμβολικές, χαραγμένες στο σώμα της πόλης από τις ίδιες της τις αντιφάσεις.

Ετσι περιπλανώμενος, ενθυμούμενος, στοχαζόμενος, ο ήρωας του βιβλίου ξαναβρίσκει σιγά σιγά τις λέξεις που του λείπουν και μαζί μ' αυτές και τον ύπνο του, από τον οποίο θα αναδυθεί αναγεννημένος, έτοιμος να ξαναγυρίσει στον τόπο του εκπατρισμού, κλείνοντας ένα κύκλο, με άδηλο πάντοτε τέλος, αφού ο μετανάστης χάνει διά παντός την πατρίδα του, ξένος εδώ κι εκεί ξένος.

Λυρικό, βαθύτατα μουσικό (οι τουρκικές λέξεις που ενθέτονται στο κείμενο λειτουργούν σαν τη μελωδική γραμμή της μνήμης), πλούσιο σε αποχρώσεις σαν ιμπρεσιονιστικός πίνακας και εξαιρετικά υποβλητικό, το μυθιστόρημα του Μπορατάβ ξεδιπλώνεται σαν ένα όνειρο θολό, καλειδοσκοπικό και άπιαστο, όπως θολή και απροσδιόριστη παραμένει πάντα η ταυτότητα των εκπατρισμένων.

Η εξαιρετική μετάφραση της Αριάδνης Μοσχονά συμβάλλει στη δημιουργία της μαγικής ατμόσφαιρας και το επίμετρο της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη συμπληρώνει την εικόνα μιας πόλης όπου οι επάλληλες επιστρώσεις της ιστορίας συνδυάζονται με τον εσωτερικά συγκρουσιακό χαρακτήρα του Ισλάμ, για να εκβάλουν στη μεγάλη πολυπλόκαμη αντίφαση που χαρακτηρίζει σήμερα την Τουρκία: την ήρεμη αποδοχή του πεπρωμένου, την ορμή ενός αναδυόμενου, δυναμικού καπιταλισμού και την παραζάλη μιας επανερμηνευμένης θρησκείας, λιγότερο ανεκτικής από ποτέ.

Η διασπορά ως γεωγραφική και ιστορική διαδικασία

ΣΤΕΦΑΝ ΝΤΥΦΟΥΑ
Η Διασπορά
μτφρ.: Μιχάλης Μάτσας
πρόλογος: Λίνα Βεντούρα
εκδ. Νήσος

Της **ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ ΤΣΕΒΡΕΝΗ**

Η μελέτη της διασποράς είναι η ιστορία μιας λέξης; Η γεωγραφία μιας έννοιας; Η μελέτη μιας πρακτικής; Μοιάζει να συνοδεύει την ανθρώπινη ιστορία από τότε που ο άνθρωπος μετακινήθηκε από τον τόπο του σε αναζήτηση τροφής. Η λέξη έχει διαφορετικές συνδηλώσεις τόσο στην κοινή λογική όσο και στην επιστημονική της χρήση. Στο βιβλίο αυτό διερευνάται το ευρύ λεκτικό και σημασιολογικό πεδίο της λέξης διασπορά, το οποίο ανανεώνεται διαρκώς και ανεξάντλητα από επιστήμονες, δημοσιογράφους, πολιτικούς αλλά και τους ανθρώπους που την εκπροσωπούν ή που νιώθουν ότι ανήκουν σ' αυτήν.

Ενα αρχαίο κινέζικο ποίημα λέει πως «οπουδήποτε σκάνε τα κύματα του ωκεανού, υπάρχουν Κινέζοι». Ενώ οι Ινδοί λένε πως σαν τον φίκο της Βεγγάλης, η διασπορά τους σε άλλες χώρες παράγει ρίζες που ενισχύουν το ίδιο δέντρο. Οι Αρμένιοι προτιμούν τη μεταφορά της καρυδιάς που οι ρίζες της απλώνονται στις τέσσερις γωνιές του κόσμου. Οσο για τους Ελληνες, η ίδια η λέξη έχει τις ρίζες της στα ελληνικά και η διασπορά συνοδεύει πάντοτε, με διάφορες μορφές, την ιστορία μας.

Δυναμική κίνηση

Τι είναι όμως η διασπορά και ποιος ανήκει σ' αυτήν; Στην πρόσφατη ιστορία, από τη δημιουργία των εθνών-κρατών κι ύστερα, η διασπορά αναφέρεται σε μία δυναμική κίνηση που συνήθως αντιτίθεται και αντιπαραβάλλεται στη στατικότητα των εδαφικών συνόρων (υπαρκτών ή επιθυμητών) ενός έθνους, ενώ την ίδια στιγμή αυτός ο μη εδαφοποιημένος τρόπος συνύπαρξης των διασκορπισμένων δεν μπορεί να θεωρείται αφύσικος ή ξένος προς το σύστημα των κρατών. Βέβαια, κάθε ομάδα μεταναστών ή νομάδων δεν συγκροτεί απευθείας μία απόδημη, διασπορική κοινότητα. Πρέπει να συμβάλλουν πολλοί άλλοι, ποσοτικοί και ποιοτικοί όροι, για τη θεσμοθέτηση μιας τέτοιας κοινότητας που διατηρεί κάποια ισχυρά κοινά χαρακτηριστικά.

Κοινωνική, πολιτική και οικονομική διερεύνηση του φαινομένου

Ενα από τα χαρακτηριστικά των απόδημων κοινοτήτων είναι η δημιουργία και η διατήρηση δεσμών ή ενοποιητικών δεδομένων τόσο με τα καταγωγικά στοιχεία όσο και με τη χώρα υποδοχής. Ο θεσμός της υπηκοότητας είναι ένας τρόπος διατήρησης του δεσμού του διασκορπισμένου πληθυσμού με τη χώρα καταγωγής. Κάποτε, για την απόκτηση της ιθαγένειας, επικρατούσε το δίκαιο του εδάφους, ενώ αλλού κυριάρχησε το δίκαιο του αίματος. Σήμερα, με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα και μπορεί κάποια μέρα να απαιτηθεί ακόμα και η θέσπιση του δίκαιου της διαδικτυακής κοινότητας, όπως περίπου θα συνέβαινε με την περίπτωση της Cyber Yugoslavia, ενός εικονικού διαδικτυακού κράτους που λειτούργησε από το 1999 ώς το 2007 και έδωσε τόπο σε όσους Γιουγκοσλάβους ένιωθαν εξόριστοι κι εκπατρισμένοι.

Η διασπορά συνθέτει τη δική της γεωγραφία και έτσι αφηγείται τη δική της ιστορία. Η ατομική ή συλλογική μετακίνηση αποτελεί μια γραφή πάνω στην υφήλιο, χωρίς αρχή ή τέλος, χωρίς πραγματικό τόπο, χωρίς την έννοια του αποχωρισμού, και αναφέρεται σε μία έννοια της απόστασης που κρατά ενωμένους ασυνεχείς χωροχρόνους, μια γραφή που συνδυάζει τον τόπο προέλευσης και τον χώρο διασκορπισμού σε μία πρωτότυπη χωρογραφία. Πρόκειται μάλλον για έναν τόπο, μια γεωγραφία χωρίς άλλο έδαφος πέρα από τον χώρο που διαγράφουν τα δίκτυα και οι ενώσεις των διασκορπισμένων.

Το κείμενο του Ντυφουά έχει σκοπό να ξεκαθαρίσει την έννοια και τη χρήση μιας λέξης που χρησιμοποιείται πολύ συχνά, άλλοτε με μία συναισθηματική φόρτιση, άλλοτε με τρόπο διαδικαστικό κι άλλοτε επιστημονικά στην ακαδημαϊκή έρευνα. Με τη συγκέντρωση όλων των αναφορών και την ταξινόμησή τους σε ομάδες καθώς και με τη χρήση συγκεκριμένων διασπορικών παραδειγμάτων ανά την υφήλιο, ο συγγραφέας τελικά προτείνει και τη δική του τυπολογία, ένα νέο πλαίσιο για την προσέγγιση και τη διερεύνηση του φαινομένου της διασποράς που ακόμη απασχολεί την κοινωνική, πολιτική και οικονομική πραγματικότητα.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Η Ελλάδα των κρίσεων, του σερ Βασ. Μαρκεζίνη (Λιβάνης).** Ενα «προσωπικό δοκίμιο», ένα είδος αυτοβιογραφίας αλλά και σκέψεων για την Ελλάδα της κρίσης.	3
2.	**Οι αιτίες της παρακμής στη σύγχρονη Ελλάδα, του Παναγιώτη Κονδύλη (Θεμέλιο).** Ερμηνείες και εξηγήσεις ενός μεγάλου Ελληνα στοχαστή.	5
3.	**Η Τράπεζα. Πώς η Goldman Sachs κυβερνά τον κόσμο, του Marc Roche, μετ. Αριστέα Κομνηνέλλη (Μεταίχμιο).** Μια τεκμηριωμένη έρευνα για έναν από τους κολοσσούς της παγκοσμιοποίησης.	15
4.	**Μεγαλώνοντας μέσα στην ελληνική οικογένεια, του Ματθαίου Γιωσαφάτ (Αρμός).** Πώς μπορούμε να προφυλάξουμε τα παιδιά από το ν' αναπτύξουν προβληματικές συμπεριφορές;	16
5.	**Η μοιραία πενταετία - Η πολιτική της αδράνειας 2004-2009, του Γιάννη Βούλγαρη (Πόλις).** Σχολιασμός μιας εποχής που αποδείχθηκε μοιραία για τη χώρα.	1
6.	**Πρώτα σαν τραγωδία και μετά σαν φάρσα, του Σλαβόι Σίζεκ (Scripta).** Ενα κάλεσμα στην Αριστερά να επανεφεύρει τον εαυτό της.	5
7.	**Αγανακτήστε, του Στεφάν Εσσέλ, μετ. Σώτη Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Οδηγίες αντίδρασης και αγανάκτησης από έναν παλαίμαχο αντιστασιακό του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.	10
8.	**Νίτσε, 99 μαθήματα καθημερινής φιλοσοφίας, του Αλλαν Πέρσυ, μετ. Αγαθή Δημητρούκα (Πατάκης).** Αυτοβοήθεια σήμερα, με τον τρόπο του Νίτσε.	11
9.	**Μανιφέστο των ανήσυχων οικονομολόγων, συλλογικό, μετ. Σώτη Τριανταφύλλου (Πόλις).** Κρίση και χρέη στην Ευρώπη. Οι συγγραφείς καταγράφουν μύθους και προτείνουν μέτρα για την έξοδο.	7
10.	**Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία, του Νίκου Κ. Αλιβιζάτου (Πόλις).** «Η ιστορία μας είναι γεμάτη από πρωταγωνιστές και κομπάρσους που βλέπουν το Σύνταγμα περισσότερο ως αναγκαίο κακό παρά ως σύνολο δεσμευτικών κανόνων».	10

Η συγκέντρωση μιας αρθρογραφίας που παρατηρεί και σχολιάζει τις πολιτικές εξελίξεις.

Οι ηθικές αστοχίες του σύγχρονου κόσμου με αφετηρία τα κοσμοϊστορικά γεγονότα του 21ου αιώνα.

Λογοτεχνία

Αυτήν την εβδομάδα		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Χωρίς χειροκρότημα, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Ενα κορίτσι από την επαρχία αναζητεί τη λάμψη της σόουμπιζ, βρίσκει τον έρωτα και πρέπει να πάρει μια μεγάλη απόφαση.	2
2.	**Το κοιμητήριο της Πράγας, του Ουμπέρτο Εκο, μετ. Εφη Καλλιφατίδη (Ψυχογιός).** Οι αντιθέσεις, οι ζυμώσεις και οι ακρότητες του 19ου αιώνα, σε μια διαδρομή ανάμεσα στο Παρίσι, το Παλέρμο και το Τορίνο.	7
3.	**Τι σου είναι η αγάπη τελικά, της Αλκυόνης Παπαδάκη (Καλέντης).** Δύο κορίτσια που οι δρόμοι τους χώρισαν χωρίς να το θελήσουν, κράτησαν ανέπαφη την αγάπη τους.	2
4.	**Αγιοι και δαίμονες - Εις ταν Πόλιν, του Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Μυθοπλασία και πραγματικότητα στην Πόλη από το 1808 ώς το 1831. Με έρωτες, δυνατές φιλίες, πλούτη, φτώχεια, κρυπτοχριστιανούς και δεισιδαιμονίες.	2
5.	**Η άλωση της Κωνσταντίας, του Γιάννη Μακριδάκη (Εστία).** Η αποκάλυψη ενός οικογενειακού μυστικού και οι... πολιτικές του συνέπειες.	5
6.	**Η ηλικία της αβεβαιότητας, του Αντρέα Καμιλλέρι, μετ. Φωτεινή Ζερβού (Πατάκης).** Ο Μονταλμπάνο ερωτεύεται ενώ ήδη βρίσκεται στην τρίτη ηλικία...	1
7.	**Προφανώς η Πηνελόπη ήταν ηλίθια, της Λένας Διβάνη (Μελάνι).** Ηρωες κωμικών καταστάσεων που νομίζουν όμως ότι ζουν ένα δράμα.	1
8.	**Ανεμώλια, του Ισίδωρου Ζουργού (Πατάκης).** Στη γλώσσα του Ομήρου, «ανεμώλια» είναι τα λόγια του ανέμου. Ενα βιβλίο για την ανδρική φιλία και τη φυγή.	7
9.	**Η παγωμένη πριγκίπισσα, της Καμίλα Λέκμπεργ, μετ. Γρηγόρης Κονδύλης (Μεταίχμιο).** Οταν οι ήσυχες επαρχιακές κωμοπόλεις κρύβουν πολλά μυστικά. Οι ξαφνικοί θάνατοι τα αποκαλύπτουν.	6
10.	**Η Μαρκησία ντε Σαντ, του Γιούκιο Μίσιμα, μετ. Παναγιώτης Ευαγγελίδης (Αγρα).** Αυτή τη φορά πρωταγωνιστεί η σύζυγος του Μαρκησίου και ο συγγραφέας κινεί γύρω από αυτή τα πρόσωπα της ιστορίας του.	1

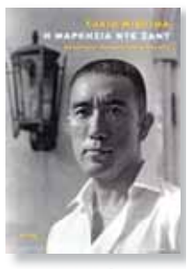

Ποια ακριβώς ήταν η Μαρκησία ντε Σαντ; Πώς επηρέασε την εποχή της;

Δύο κορίτσια με στενή φιλία, οι διαφορετικοί δρόμοι τους, η ανάμνηση αυτής της σχέσης.

Η «Κ» προτείνει

Πίσω από κάθε μεγάλο άνδρα κρύβεται μια γυναίκα;

Τρεις μητέρες, τρεις γιοι - Μπωντλαίρ, Βερλαίν, Ρεμπώ, του Ανρί Τουαγιά, μετ. Ανδρέας Παπάς, Βάνα Χατζάκη (Ολκός). Τρεις «καταραμένοι» ποιητές και η σχέση τους με τις μητέρες τους. Ενίσχυσαν το ταλέντο τους ή το επέκριναν; Στάθηκαν δίπλα τους ή έμειναν αδιάφορες από τα πάθη της τέχνης; Καμιά από τις τρεις δεν θα μπορούσε να καυχηθεί για τη λογοτεχνική της καλλιέργεια και καμιά δεν μάντεψε ότι το έργο των παιδιών τους θα σημάδευε την ιστορία της λογοτεχνίας.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60, Αθήνα), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Public** (αλυσίδα), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3, Αθήνα),**Τσιοπελάκος** (Ασκληπιού 15, Τρίκαλα).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Προφανώς η Πηνελόπη ήταν ηλίθια
της Λένας Διβάνη
εκδ. Μελάνι

Μικρές ιστορίες με ήρωες ανθρώπους «κατά βάθος τραγικούς μιας πολύ ελληνικής κωμωδίας!». Ελληνες της διπλανής πόρτας με τα όλα τους.

Το αδιέξοδο
του Τζορτζ Πελεκάνος
μετ. Θαν. Γιαννακόπουλος
εκδ. Πατάκης

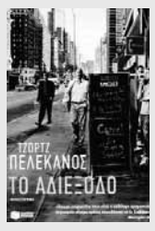

Καλοκαίρι του 1972. Τρεις έφηβοι με νοικιασμένο αμάξι φτάνουν σε μια σκληρή γειτονιά της Ουάσιγκτον, προσβάλλουν τα παιδιά, αλλά παγιδεύονται σ' ένα αδιέξοδο. Η τραγωδία δεν αργεί...

Νέες εκδόσεις

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΑΡΕΚ ΚΡΑΓΙΕΦΣΚΙ
Το κεφάλι του Μινώταυρου
μετ. Αν. Χατζηγιαννίδη
εκδ. Μεταίχμιο
σελ. 408

Πρώτη Ιανουαρίου 1937, Μπρεσλάου, χαράματα. Ο Εμπερχαρντ Μοκ πληροφορείται ότι σε ένα ξενοδοχείο έχει γίνει φόνος. Κανείς δεν ξέρει ποια ήταν η κοπέλα που βρέθηκε με κατακρεουργημένο πρόσωπο. Για να εντοπίσει το κτήνος, ο Μοκ μετακινείται στο Λβοφ. Εκεί πρέπει να ζητήσει τη βοήθεια του Ενταβαρντ Ποπιέλσκι από την πολωνική αστυνομία. Θα καταφέρουν οι δύο αστυνομικοί να πιάσουν το τέρας που σκοτώνει παρθένες σαν μυθικός Μινώταυρος;

FERNANDO PESSOA
Λισσαβώνα
μετ. Γιάννης Σουλιώτης
εκδ. Ροές, **σελ.** 192

Ανάμεσα στις είκοσι πέντε χιλιάδες σελίδες που βρέθηκαν καταχωνιασμένες στο περίφημο μπαούλο του Πεσόα ήταν και αυτές που αναφέρονταν στα αξιοθέατα της Λισσαβώνας. Ο Πεσόα είχε σχεδιάσει ένα σύνολο τουριστικών οδηγών για ολόκληρη την Πορτογαλία με τίτλο «Όλα για την Πορτογαλία». Τελικά όμως δημιούργησε μόνον έναν για την πόλη τον οποίο έγραψε στα αγγλικά το 1925. Για πρώτη φορά είδε το φως της δημοσιότητας το 1992 και είναι χρήσιμος ακόμα και για τον σημερινό επισκέπτη εφ' όσον τα περισσότερα από τα αξιοθέατα βρίσκονται στη θέση τους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ιστορίες της λίμνης
εκδ. Κέδρος, **σελ.** 508

Δεκαπέντε αλλόκοτες ιστορίες γύρω από το δίπολο έρωτας και θάνατος. Με ήρωες σχεδόν πάντα ερωτευμένους, κάποτε γονατισμένους από τις ενοχές και τις απώλειες, μερικές φορές ταπεινωμένους ή απλώς ευάλωτους, αλλά και αδελφοκτόνους, παιδεραστές και αιμομείκτες. Σε όλες τις ιστορίες εμφανίζεται ένα ασήμαντο παραθαλάσσιο θέρετρο ονόματι Λίμνη Αχαΐας, που θα μπορούσε να βρίσκεται σχεδόν παντού, και ταυτόχρονα πουθενά αλλού εκτός από την Ελλάδα.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

TIM BALE
Πολιτική στις χώρες της Ευρώπης – Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και αλληλεπιδράσεις
εκδ. Κριτική, **σελ.** 672

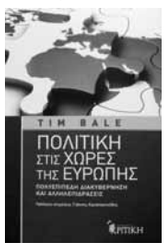

Παράλληλα προς την κλασική θεματολογία, το βιβλίο εξετάζει συγχρόνως ζητήματα, όπως ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη διαμόρφωση της εικόνας της Ευρώπης, το μεταναστευτικό φαινόμενο, οι διαφορές στις πολιτικές αριστερών και συντηρητικών κυβερνήσεων. Αναφέρεται σε πολλές διαφορετικές χώρες, εστιάζοντας σε κάποιες που έχουν ιδιαίτερη σχέση με το θέμα που εξετάζεται σε κάθε κεφάλαιο, ενώ οι πίνακες και τα διαγράμματα αφορούν εννέα από αυτές: Σουηδία, Βρετανία, Ολλανδία, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία, Τσεχική Δημοκρατία και Πολωνία.

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΜΑΛΛΙΝΣΟΝ
Πικρές ελιές: Η διπλωματία, η σύγκρουση των θεωριών και η σύγχρονη Κύπρος
εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας, **σελ.** 272

Ποια είναι τα βασικά «ελατήρια» πίσω από τον διεθνή ανταγωνισμό και τις συγκρούσεις και πώς μπορούν αυτά να αποκαλυφθούν μέσω της θεωρίας των διεθνών σχέσεων, της ιστορίας ή της διπλωματίας; Η Κύπρος είναι ιδανική περίπτωση για μια εξαντλητική δοκιμασία τόσο της θεωρίας όσο και της πράξης. Καθ' όλη την ιστορία του, το νησί βρίσκεται στο επίκεντρο διεθνών διενέξεων και ακόμη και σήμερα παραμένει μια γεωπολιτική πυριτιδαποθήκη σε οξεία ένταση μεταξύ της Κύπρου και της Τουρκίας, λόγω της τουρκικής κατοχής του ενός τρίτου της εκτάσεώς του.

ΛΕΥΚΩΜΑ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ
επιστ. επιμέλεια Δπώ Καγγελάρη
εκδ. Μορφωτικό Ιδρυμα Εθνικής Τραπέζης
σελ. 324

Στενοί συνεργάτες, έγκυροι θεατρολόγοι και γνωστοί κριτικοί γράφουν για τον κορυφαίο σκηνοθέτη και παιδαγωγό του θεάτρου που ταύτισε το όνομά του με την ίδρυση του Θεάτρου Τέχνης και την εδραίωση του μοντερνισμού στη νεοελληνική σκηνή. Κοσμοπολίτης με γερμανοπολωνοεβραϊκές και ελληνικές ρίζες, γεννήθηκε το 1908 στα μέρη του μικρασιατικού Ελληνισμού και μεγάλωσε στην Κωνσταντινούπολη σε ένα αστικό σπίτι με ρωμαϊικες παραδόσεις. Το 1930 υπέγραψε την πρώτη του σκηνοθεσία στο Κολλέγιο Αθηνών. Γράφουν οι Γ. Αρμένης, Ε. Βαροπούλου, Γ. Γρηγοριάδης, Δ. Καγγελάρη, Σπ. Καψάλης, Αν. Κολτσιδοπούλου, Μ. Κουγιουμτζής, Γ. Λαζάνης, Μ. Λυμπεροπούλου, Β. Παγκουρέλης, Ρ. Πιττακή, Δ. Σπάθης και Αιμ. Χουρμούζιος.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

CLIFORD PICKOVER
Η λωρίδα του Μέμπιους
μετ. Νίκος Αποστολόπουλος
εκδ. Τραυλός
σελ. 416

Η «λωρίδα του Μέμπιους» έδωσε νέα προοπτική στα σύγχρονα μαθηματικά, προσέφερε χρήσιμες εφαρμογές στη βιομηχανία, πυροδότησε τη δημιουργικότητα των καλλιτεχνών και ενέπνευσε παραγωγούς ταινιών επιστημονικής φαντασίας. Αυτή η τόσο απλή, κλειστή λωρίδα που δείχνει ότι δύο επιφάνειες μπορούν να μετατραπούν σε μια ενιαία, αναστατώνει τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία μας. Τα μυστικά της ερμηνεύονται από την τοπολογία: έναν κλάδο των μαθηματικών που μελετά ποιες χωρικές ιδιότητες ενός σώματος διατηρούνται αμετάβλητες.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Ζ.Π.Χ.

Χρειαζόμαστε μια κουλτούρα συνείδησης

Ο Γερμανός φιλόσοφος Τόμας Μέτσινγκερ εξηγεί στην «Κ» πώς συνδυάζει τη φιλοσοφική σκέψη με τις νευροεπιστήμες

Συνέντευξη στη **ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ**

Για τον Τόμας Μέτσινγκερ, ο συνειδητός εαυτός δεν είναι αντικείμενο, αλλά μια «διαδικασία» την οποία δεν είμαστε σε θέση να αναγνωρίσουμε έτσι απλά. Ο «φαινομενικός εαυτός», όπως τον ονομάζει ο Μέτσινγκερ, δημιουργείται από τον συνειδητό νου-εγκέφαλο ώστε να κατανοήσουμε τον κόσμο γύρω μας με έναν εξαιρετικά επιλεκτικό τρόπο.

Για τον κοινό, μη ακαδημαϊκό νου, η διάλεξη του Γερμανού φιλοσόφου και καθηγητή Τόμας Μέτσινγκερ στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών την περασμένη Παρασκευή απαιτούσε αρκετή προετοιμασία. Είδαμε διαλέξεις του στο youtube, μελετήσαμε τα σχόλια που τις συνοδεύουν, διαβάσαμε τις κριτικές των βιβλίων του, θετικές και αρνητικές. Προσπαθήσαμε να μελετήσουμε ακόμα και τη συνεισφορά του στη διεπιστημονική πλατφόρμα edge. org... Ολα αυτά βοήθησαν, αλλά πιο πολύ βοήθησε ο ίδιος ο Μέτσινγκερ, ο οποίος μπορεί να προσαρμόζεται στο κοινό που τον παρακολουθεί με περίσσιο ταλέντο. Καλεσμένος του Συνδέσμου Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση, την Παρασκευή, απευθυνόταν σε ένα ακαδημαϊκό κοινό. Το Σάββατο, όμως, μίλησε στην «Κ» με πιο «χαλαρούς» όρους, εστιάζοντας στη σημασία της διεπιστημονικής μελέτης και στον τρόπο με τον οποίο η θεωρία του για τη συνείδηση μπορεί να επηρεάσει την καθημερινότητά μας.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

Ο καθηγητής Τόμας Μέτσινγκερ συνεργάζεται με νευροεπιστήμονες και αναπτύσσει μια θεωρία για τη συνείδηση που ορίζει τον εαυτό ως «διαδικασία».

Διεπιστημονική μελέτη για τη συνείδηση

Ο Τόμας Μέτσινγκερ είναι διευθυντής της Ομάδας Θεωρητικής Φιλοσοφίας στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Johannes Gutenberg του Mainz και αντεπιστέλλων εταίρος στο Ινστιτούτο Ανωτέρων Σπουδών της Φρανκφούρτης. Η μελέτη του εστιάζει στην αναλυτική φιλοσοφία του μυαλού, τη φιλοσοφία της επιστήμης, τις φιλοσοφικές πτυχές των νευρο- και γνωσιακών επιστημών και τις σχέσεις μεταξύ ηθικής, φιλοσοφίας του μυαλού και ανθρωπολογίας. Η βασική του θεωρία για τη συνείδηση παρουσιάζεται συνοπτικά σε μια ωριαία διάλεξη που διατίθεται ελεύθερα στο Διαδίκτυο (http: //www. uctv. tv/search? details. asp? showID=9181). Στα αγγλικά κυκλοφορεί η επιστημονική μονογραφία του, Being No One – The Self-Model Theory of Subjectivity (MIT Press, 2003), όπου αναπτύσσει μια διεπιστημονική θεωρία για τη συνείδηση, τον «φαινομενικό εαυτό» και την προοπτική του πρώτου προσώπου. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του, The Ego Tunnel – The Science of the Mind and the Myth of the Self (Basic Books, 2009), απευθύνεται στο ευρύτερο κοινό και εστιάζει στις ηθικές, πολιτισμικές και κοινωνικές συνέπειες της έρευνας για τη συνείδηση.

Στη Γερμανία

– Πού τοποθετείται ιστορικά η διεπιστημονική προσέγγιση στη φιλοσοφία;

– Είναι δείγμα του 20ού αιώνα. Ο Μέρλο-Πόντι π. χ., ήταν ιατρός και φιλόσοφος και γνώριζε ψυχιατρική. Δεν ξέρω για την Ελλάδα, αλλά στη Γερμανία, η περισσότερη φιλοσοφία (σε αντίθεση με την Αμερική) αποτελεί βασικά ιστορία της φιλοσοφίας. Πριν από 20 ή 30 χρόνια, το 70% των ανθρώπων μελετούσε Πλάτωνα και Αριστοτέλη και Καντ, Καντ και πάλι Καντ. Δεν ήξεραν τίποτα για τη σύγχρονη ανάπτυξη. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ήμαστε τελείως αποκομμένοι. Οι Εβραίοι διανοούμενοι είχαν μεταναστεύσει στην Αμερική ή εξοντωθεί και νομίζω η Γερμανία υποφέρει ακόμη από αυτήν την καταστροφή. Επρεπε να χτίσουμε μια νέα πνευματική παράδοση.

– Πού εντάσσεται η δική σας προσέγγιση σε όλο αυτό;

– Εγινα αναλυτικός φιλόσοφος, επηρεασμένος από την αγγλοσαξονική παράδοση. Στη Γερμανία, για τους πιο παλιούς, η αναλυτική φιλοσοφία από μόνη της ήταν μεγάλη επανάσταση. Το επόμενο βήμα ήταν η διεπιστημονική μελέτη. Εγώ κάνω φιλοσοφία των νευροεπιστημών, αναγνωρίζοντας ότι χρειάζεται η ανάπτυξη μιας ηθικής, κάτι που αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία. Αλλοι κάνουν φιλοσοφία της τέχνης ή της βιολογίας και όλο αυτό έχει αρχίσει να αναπτύσσεται με μεγάλους ρυθμούς.

– Η μελέτη της εξωσωματικής εμπειρίας (out-of-body experience) κατέχει εξέχουσα θέση στην ανάπτυξη της θεωρίας σας. Πώς προέκυψε αυτό;

– Είχα ο ίδιος μια τέτοια εμπειρία όταν ήμουν 22 χρόνων, μέσω του διαλογισμού, την οποία περιγράφω στην επιστημονική μονογραφία μου Being No One. Μπορούμε να μάθουμε πολλά από τις εξωσωματικές εμπειρίες. Οι επιστήμονες με τους οποίους συνεργάζομαι τώρα στη Λωζάννη κατάφεραν να αναπαράξουν τέτοιου είδους εμπειρίες με ένα ηλεκτρόδιο στον εγκέφαλο. Εκείνοι είχαν το πείραμα κι εγώ τη φιλοσοφική θεωρία. Αυτό που δημιουργούμε τώρα μαζί μπορεί να είναι μόνο μια αδύναμη εκδοχή μιας εξωσωματικής εμπειρίας (τα μίντια έχουν υπερβάλει για την ισχύ της), αλλά η ιδέα είναι ότι όλοι μπορούν να την βιώσουν. Στόχος είναι να μπορεί κανείς στο μέλλον να ζήσει μια τέτοια εμπειρία μέσω ενός ρομπότ ή της εικονικής πραγματικότητας.

> *«Στόχος είναι να μπορεί κανείς στο μέλλον να ζήσει μια εξωσωματική εμπειρία, είτε μέσω ενός ρομπότ είτε μέσω εικονικής πραγματικότητας»*

– Στο τέλος του βιβλίου σας The Ego Tunnel αναφέρεστε στην «επανάσταση της συνείδησης». Τι εννοείτε ακριβώς;

– Η ανάπτυξη μιας θεωρίας της συνείδησης ενδέχεται στο μέλλον να αλλάξει την παραδοσιακή χριστιανική εικόνα του ανθρώπου. Κι αυτό είναι λίγο επικίνδυνο γιατί δεν νομίζω πως είμαστε έτοιμοι για κάτι τέτοιο. Φυσικά, διαφορετικοί πολιτισμοί θα το δουν διαφορετικά: ο Δαρβίνος μπορεί να έφερε δράματα στην Ευρώπη, αλλά οι Κινέζοι για παράδειγμα το πήραν πολύ πιο ελαφρά το θέμα. Οταν λοιπόν οι νευροεπιστήμονες πουν ότι δεν υπάρχει ψυχή, δεν υπάρχει εαυτός, οι αντιδράσεις θα είναι ποικιλόμορφες. Αν βέβαια εμείς γνωρίζουμε περισσότερα για τον νου και τον εγκέφαλο, θα μπορούμε να βρούμε καλύτερες θεραπείες για, π. χ., ψυχιατρικές νόσους. Η προσθετική του εγκεφάλου, η εικονική πραγματικότητα, όλα αυτά εξελίσσονται συνέχεια.

Διαλογισμός

– Ισχυρίζεστε ότι ο εαυτός δεν είναι αντικείμενο, αλλά μία διαδικασία. Τι μας προσφέρει, αλήθεια, αυτή η γνώση;

– Το να το γνωρίζεις έτσι απλά δεν αλλάζει καθόλου τη συνειδητή σου εμπειρία. Η ερώτηση είναι αν υπάρχει άλλος τρόπος να γνωρίζεις αυτήν την πληροφορία που να μπορεί να αλλάξει δραματικά τον τρόπο που βιώνεις την εμπειρία σου, όλη σου την ψυχική κατάσταση. Εγώ ρωτάω πώς μπορούμε να αυξήσουμε την αυτονομία μας, να αναπτύξουμε καλύτερες ψυχικές καταστάσεις. Εχω πει πολλές φορές στη Γερμανία πως τα σχολεία θα πρέπει να εντάξουν στο πρόγραμμά τους τη διδασκαλία του (μη ιδεολογικού) διαλογισμού. Τα παιδιά χρειάζονται ένα σετ εργαλείων για το μυαλό – να μάθουν π. χ. πώς να ελέγχουν και να προπονούν την προσοχή τους όταν χρησιμοποιούν το Ιντερνετ. Χρειαζόμαστε μια κουλτούρα συνείδησης. Ως φιλόσοφος δεν υπαγορεύω ποιες είναι οι καλές και ποιες οι κακές καταστάσεις συνείδησης. Στόχος είναι όλοι να αναρωτηθούν: «Τι θέλω και πώς θέλω να είμαι;». Εχει να κάνει με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία: εκεί που οι μοντέρνοι ρωτούν «τι είναι μια καλή πράξη;», οι αρχαίοι ρωτούν «τι είναι μια καλή ζωή;». Η τελευταία ερώτηση πρέπει να τεθεί σήμερα με ένα νέο τρόπο.

Με τα Ελληνικά μπορείς να πεις τα πάντα

Ο Βρετανός συγγραφέας Μπάρι Ανσγουορθ τονίζει ότι οφείλει πολλά στην παραμονή του στην Ελλάδα πριν από μισόν αιώνα

Συνέντευξη στον **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Το πρώτο του βιβλίο ο Βρετανός Μπάρι Ανσγουορθ άρχισε να το γράφει στην Ελλάδα. Ήταν στις αρχές της δεκαετίας του ’60 και ο Ανσγουορθ ζούσε στην Αθήνα διδάσκοντας αγγλικά. «Αρχικά είχα σκοπό να μείνω για λίγο», μας είπε όταν τον συναντήσαμε στο Κολλέγιο Derree της Αγίας Παρασκευής, όπου θα έδινε μια ομιλία, στο πλαίσιο του κύκλου διαλέξεων Κίμων Φράιερ. «Τελικώς έμεινα ένα χρόνο», συνέχισε. «Η διδασκαλία των αγγλικών μού έδινε το περιθώριο για περιπάτους και εκδρομές, αλλά και για γράψιμο».

Οπως ανέφερε και στην ομιλία του στο Deree, η πρώτη γραφή του πρώτου του μυθιστορήματος ολοκληρώθηκε «σε ένα νοικιασμένο σπίτι, στο Χορευτό. Το σπίτι βρισκόταν πάνω στην παραλία – η θάλασσα απείχε μόλις πενήντα μέτρα ή κάτι τέτοιο. Μπορούσες να διακρίνεις το περίγραμμα της Σκιάθου και της Σκοπέλου, κάποιες μέρες τις έβλεπες, κάποιες άλλες απλώς τις φανταζόσουν ότι ήταν εκεί. Αυτή η αλληλεπίδραση ανάμεσα στο πραγματικό και το επινοημένο, σε αυτό που γνωρίζουμε και σε αυτό που υποθέτουμε, έμελλε να αποκτήσει μεγάλη σημασία για μένα όταν στράφηκα στη συγγραφή ιστορικών μυθιστορημάτων, όταν προσπάθησα πλέον να διαχωρίσω το γεγονός από τη φαντασία μέσα από τις πολλαπλές εκδοχές του παρελθόντος. Είναι σε αυτή τη συγχώνευση, ή μάλλον στη σύγχυση, μια γόνιμη σύγχυση, που γεννιούνται οι μύθοι».

> *«Προσπάθησα να διαχωρίσω το γεγονός από τη φαντασία, μέσα από τις πολλαπλές εκδοχές του παρελθόντος»*

Ο Μπάρι Ανσγουορθ, συγγραφέας δημοφιλών ιστορικών μυθιστορημάτων όπως η «Ιερή πείνα», το «Νησί του Πασχάλη» (μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο με πρωταγωνιστές τους Μπεν Κίνγκσλεϊ και Ελεν Μίρεν), «Χάνοντας τον Νέλσον» κ.ά., τονίζει ότι οφείλει πολλά σε εκείνη την παραμονή του στην Ελλάδα πριν από μισόν αιώνα. «Είμαι υποχρεωμένος απέναντι στην Ελλάδα, διότι εδώ αποφάσισα να ασχοληθώ με το ιστορικό μυθιστόρημα. Γιατί; Διότι η ίδια η χώρα με ώθησε να αισθανθώ το βάρος της Ιστορίας. Απέκτησα αυτό το αίσθημα της διάρκειας, της συνέχειας. Βρισκόμουν σε έναν πολιτισμό που είχε επιβιώσει και την ίδια στιγμή συντριβεί, που είχε πολεμήσει, είχε θριαμβεύσει μα και ηττηθεί, κι όλο αυτό, παρά τα χάσματα, ήταν μια συνέχεια. Απέκτησα αυτό το αίσθημα ότι όλα αυτά ήταν εδώ για πάντα. Ηθελα να γιορτάσω αυτή την αίσθηση γράφοντας ιστορικά μυθιστορήματα».

Αναφορές στον Εμφύλιο

Τα πρώτα μυθιστορήματα, ωστόσο, δεν ήταν ιστορικά, το δεύτερο όμως, με τον τίτλο «The Greeks have a word for it», διαδραματίζεται στη χώρα μας, στους κύκλους του Βρετανικού Συμβουλίου στην Αθήνα και περιέχει σαφείς αναφορές στην εποχή του Εμφυλίου. Τον ρωτάμε για τον αινιγματικό τίτλο: σε ποια ελληνική λέξη αναφερόταν; Γελάει. «Καλή ερώτηση. Δεν έχω ιδέα. Να πω την αλήθεια, άλλο τίτλο είχα επιλέξει, αλλά ο εκδότης μου με πήρε τηλέφωνο μια μέρα και μου είπε ενθουσιασμένος ότι ενώ ξυριζόταν σκέφτηκε αυτό τον τίτλο. Είναι όντως ένας θαυμάσιος τίτλος, διότι υποδηλώνει ότι με την ελληνική γλώσσα μπορείς να πεις τα πάντα».

Το πρώτο ιστορικό μυθιστόρημα ήρθε το 1980 και ήταν το «Νησί του Πασχάλη», το οποίο διαδραματίζεται σε ένα ελληνικό νησί την εποχή της παρακμής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. «Το νησί δεν κατονομάζεται στο βιβλίο, αλλά εγώ είχα στο νου μου τη Σάμο», μας πληροφορεί. «Οταν το βιβλίο μεταφέρθηκε στο σινεμά, έγιναν γυρίσματα στη Σύμη και τη Ρόδο. Και είχαμε το εξής πρόβλημα: οι Ελληνες κομπάρσοι δεν ήθελαν να φορέσουν τουρκικές στολές και φορεσιές και να σηκώσουν τουρκικές σημαίες, δεδομένου ότι το έργο διαδραματιζόταν επί τουρκοκρατίας. Χάθηκαν χιλιάδες δολάρια και πολλές μέρες γυρισμάτων μέχρι να πειστούν – με μια καλή αύξηση στον μισθό τους».

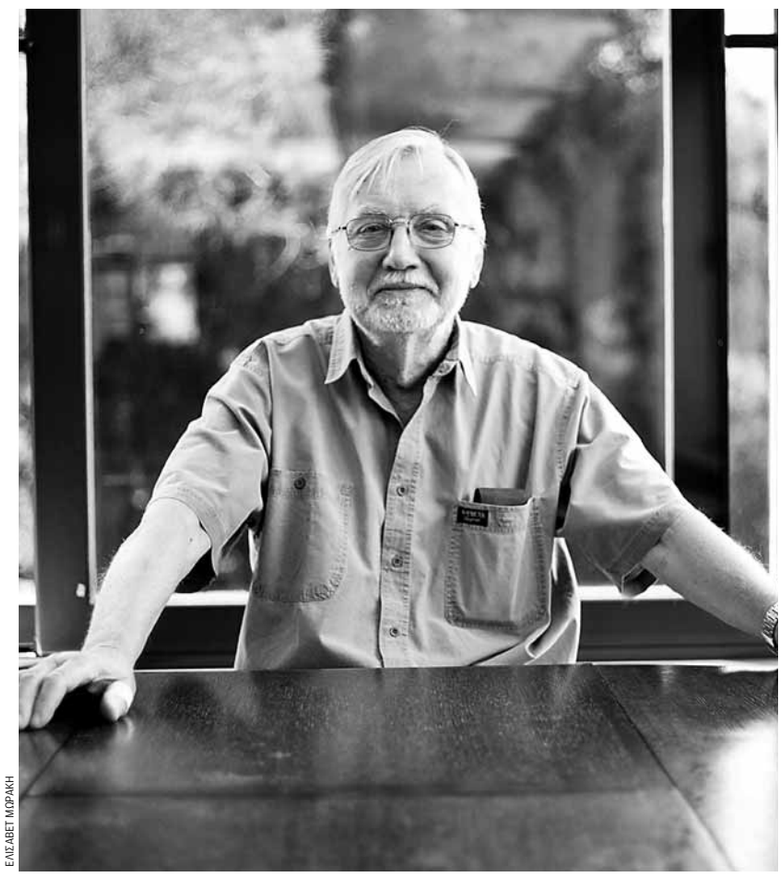

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΟΡΑΚΗ

«Είμαι υποχρεωμένος απέναντι στην Ελλάδα, διότι εδώ αποφάσισα να ασχοληθώ με το ιστορικό μυθιστόρημα. Η ίδια η χώρα με ώθησε να αισθανθώ το βάρος της Ιστορίας», λέει ο Βρετανός μυθιστοριογράφος Μπάρι Ανσγουορθ.

Δημοφιλή ιστορικά μυθιστορήματα

Ο Μπάρι Ανσγουορθ γεννήθηκε το 1930 στη βορειοανατολική Αγγλία και σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ. Εχει εργαστεί στη Γαλλία, την Ελλάδα και την Τουρκία. Εχει στο ενεργητικό του δεκαπέντε μυθιστορήματα, στην πλειονότητά τους με ιστορική θεματολογία. Ηταν τρεις φορές υποψήφιος για το βραβείο Μπούκερ. Το κέρδισε το 1992 για την «Ιερή πείνα» (Νεφέλη). Από τις εκδόσεις Νεφέλη κυκλοφορούν επίσης: «Θρησκευτικό δράμα», «Ρουμπίνι στον αφαλό», «Τα τραγούδια των βασιλέων», «Το νησί του Πασχάλη», «Χάνοντας τον Νέλσον». Από τις εκδόσεις Καστανιώτη κυκλοφορεί το «Μετά τον Αννίβα» και από τις εκδόσεις Πατάκη «Η γη των θαυμάτων».

Σε αντίθεση με τους περισσότερους συγγραφείς ιστορικών μυθιστορημάτων, και με εξαίρεση το βιβλίο του με θέμα μια απόκρυφη πτυχή του λόρδου Νέλσον, ο Ανσγουορθ δεν επιλέγει ως ήρωές του μεγάλες προσωπικότητες της Ιστορίας. Προτιμά τους αφανείς, τους ανώνυμους. «Μου δίνει μεγαλύτερη ελευθερία από το να ασχολούμαι με βασιλείς, πρωθυπουργούς, στρατηγούς. Εχουν γραφεί πολλά γι’ αυτούς έτσι κι αλλιώς. Εξ άλλου, με απασχολεί το πώς η Ιστορία εισβάλλει στον ατομικό άνθρωπο, αλλά εκείνη τη στιγμή δεν το καταλαβαίνει. Θα σας πω το εξής: ήμουν εννέα ετών, το 1939, όταν ξέσπασε ο πόλεμος. Στη βορειοανατολική Αγγλία ήμουν όταν έπεφταν οι γερμανικές βόμβες, κοντά στα σύνορα με τη Σκωτία. Είχαμε καταφύγια σε κάθε σπίτι, που στην ουσία δεν χρησίμευαν και σε πολλά, ψυχολογικό ήταν το θέμα κυρίως. Θυμάμαι τους προβολείς στον νυχτερινό ουρανό, να ψάχνουμε για κομμάτια από τις βόμβες, τα κρατάγαμε για σουβενίρ. Ωστόσο, δεν είχαμε καμία αίσθηση της Ιστορίας και της μεγάλης αλλαγής που συντελούνταν ολόγυρά μας, ζούσαμε απλώς την κάθε μέρα. Αυτό συμβαίνει λοιπόν: ζεις τη ζωή σου, έχεις να επιβιώσεις, έχεις σκοτούρες, την ίδια στιγμή όμως μπορεί η Ιστορία, ανυποψίαστα, να σε αλλάζει δραστικά – όπως συμβαίνει και σήμερα με την οικονομική κρίση. Η σπουδή της Ιστορίας είναι μια διεργασία σοφίας, κατόπιν εορτής όμως».

Το επόμενο βιβλίο του Ανσγουορθ θα κυκλοφορήσει το φθινόπωρο. Διαδραματίζεται στη βορειοανατολική Αγγλία στις απαρχές της βιομηχανικής επανάστασης. Ουσιαστικά, είναι μια επιστροφή στην ιδιαίτερη πατρίδα του. «Γεννήθηκα λίγο πιο έξω από το Ντάραμ της βορειοανατολικής Αγγλίας. Προέρχομαι από οικογένεια ανθρακωρύχων και πάντα ήθελα να γράψω γι’ αυτή την κοινότητα. Και πάλι επέλεξα μια εποχή που βρίσκεται σε ένα μεταίχμιο: το πέρασμα στη βιομηχανική εποχή. Οπως οι μαύροι δούλοι στην “Ιερή πείνα”, έτσι και αυτοί οι άνθρωποι, μολονότι ελεύθεροι κατά τα άλλα, εργάζονταν σαν σκλάβοι, κάτω από άθλιες, απάνθρωπες συνθήκες. Αυτό είναι ένα μεγάλο κομμάτι της ιστορίας του παγκόσμιου καπιταλισμού: οι δούλοι έκαναν καλό για τη ναυτιλία μας, τα ορυχεία για τη βιομηχανία μας. Πάντα ο σκοπός να αγιάζει τα μέσα, όλα χάριν του ωφελιμισμού».

Από το Χόλιγουντ στο μάχιμο ντοκιμαντέρ

Νέος στόχος του σκηνοθέτη Ρόμπερτ Γκρίνγουολντ, οι δισεκατομμυριούχοι αδελφοί Κοτς, υποστηρικτές της κίνησης «Tea party»

Του **PAUL HARRIS**

Ηταν ένα ασυνήθιστο και απρογραμμάτιστο σόου στο Λίνκολν Σέντερ της Νέας Υόρκης πριν από μερικές ημέρες. Πολλές εκατοντάδες διαδηλωτές συγκεντρώθηκαν έξω από τον καλλιτεχνικό πολυχώρο στο Μανχάταν για να υποστηρίξουν την «αντάρτικη» προβολή μιας ταινίας μικρού μήκους. Ταυτόχρονα, από ξενοδοχείο στην άλλη πλευρά του δρόμου, ένα βίντεο προβαλλόταν σε τοίχο του Κέντρου. Πρωταγωνιστές των ταινιών ήταν, άθελά τους, ο Ντέιβιντ και ο Τσαρλς Κοτς, οι απρόσιτοι δισεκατομμυριούχοι αδελφοί. Η μυστικοπαθής αυτοκρατορία τους και το δίκτυο επιρροής και χρηματοδότησης που διαθέτουν αναδύονται ως ο πολιορκητικός κριός της «νέας» δεξιάς στην Αμερική.

Οι ταινίες δείχνουν πώς οι Koch Brothers υποστηρίζουν τις ομάδες του δεξιόστροφου κινήματος «Tea party», πώς χρηματοδοτούν όσους αμφισβητούν την υπερθέρμανση του πλανήτη, καθώς και διάφορες «δεξαμενές σκέψης» που υποστηρίζουν την κατάργηση των κανονισμών προστασίας του περιβάλλοντος, την περικοπή της κοινωνικής ασφάλισης, τη συρρίκνωση του δημόσιου συστήματος υγείας. Στη θεατρική αίθουσα David H. Koch του πολυχώρου –που ονομάστηκε έτσι όταν ένας από τους αδελφούς δώρισε 100 εκατ. δολάρια το 2008– ακτιβιστές σκαρφάλωσαν σε σκάλα για να κολλήσουν ένα τεράστιο στίκερ πάνω από την επιγραφή με το όνομα του Κοτς. «Είμαι το πορτοφόλι του "Tea party"», έγραφε.

Αλλα επτά βίντεο έχει για τους Ντέιβιντ και Τσαρλς Κοτς (επάνω αριστερά) ο σκηνοθέτης Ρόμπερτ Γκρίνγουολντ (δεξιά). Οι δισεκατομμυριούχοι αδελφοί έχουν βοηθήσει τον κυβερνήτη του Γουισκόνσιν, Σκοτ Γουόκερ, που προκαλεί με τις αντισυνδικαλιστικές του κινήσεις (κάτω αριστερά, διαμαρτυρία εναντίον του Γουόκερ και των Κοτς).

Ερευνες και κατηγορίες

Για την Koch Industries, μια από τις μεγαλύτερες ιδιωτικές επιχειρήσεις στις ΗΠΑ, ήταν άλλη μια απόπειρα αριστερών ομάδων να φέρουν στο προσκήνιο τις κατηγορίες ότι η εταιρεία διαφθείρει την αμερικανική πολιτική για χάρη των επιχειρηματικών συμφερόντων της. Μακροσκελή άρθρα σε περιοδικά ερευνούν τις δραστηριότητές της, ενώ πλήθος μπλόγκερ παρακολουθούν κάθε κίνησή της.

Στην πρώτη γραμμή του κινήματος είναι ένα μη αναμενόμενο πρόσωπο: ο χολιγουντιανός σκηνοθέτης Ρόμπερτ Γκρίνγουολντ, ο οποίος μεταξύ άλλων είχε υπογράψει το μιούζικαλ «Xanadu» με την Ολίβια Νιούτον-Τζον. Ο Γκρίνγουολντ έχει «αναβαπτιστεί» ως αριστερός δημιουργός ντοκιμαντέρ (μεταξύ άλλων, έχει γυρίσει τρία ντοκιμαντέρ για τον πόλεμο στο Ιράκ) και τον τελευταίο καιρό έχει εστιάσει πάνω στους αδελφούς Κοτς. Η ομάδα του, η Brave New Foundation, οργάνωσε την προβολή στο Λίνκολν Σέντερ. «Ο Ντέιβιντ Κοτς ξόδεψε 100 εκατ. δολάρια για να μπει το όνομά του στο θέατρο, θέλουμε όμως να καταλάβει ο κόσμος πώς θα έπρεπε πραγματικά να ονομαστεί η αίθουσα», είπε στον «Ομπζέρβερ».

Η ομάδα του Γκρίνγουολντ οργάνωσε προβολή ντοκιμαντέρ κατά των δύο αδελφών στο Λίνκολν Σέντερ

Η Brave New Foundation διεξάγει τώρα διαδικτυακό διαγωνισμό, όπου προτάσεις για τη νέα ονομασία της θεατρικής αίθουσας τοποθετούνται πάνω σε εικόνα του Κέντρου. «Treasonous Plutocrats» (προδότες πλουτοκράτες) και «Evil Greed Incarnate» (σατανική απληστία ενσαρκωμένη) είναι μερικές προτάσεις. Ο Γκρίνγουολντ λέει ότι ο διαγωνισμός είναι άλλος ένας τρόπος για να διατηρηθεί το ενδιαφέρον για τους αδελφούς. Και πράγματι, την περασμένη εβδομάδα ο Τζακ Ο' Ντιούερ, επιφανής ειδικός Δημοσίων Σχέσεων στο Μανχάταν, συμβούλευσε το Lincoln Center να αφαιρέσει το όνομα του Κοτς. Για τον Γκρίνγουολντ ήταν πολύ ευχάριστη είδηση. «Οι Κοτς υπήρξαν πάντα πολύ έξυπνοι, δεν ήθελαν να βρεθούν στο φως της δημοσιότητας», λέει.

Στην έβδομη θέση

Η οργή εναντίον των αδελφών Κοτς εστιάζει στο μείγμα συντηρητισμού και οικονομικής ελευθεριότητας που αντιπροσωπεύουν. Η Koch Industries έχει τεράστιες επενδύσεις στο πετρέλαιο και στην ενέργεια. Οι αδελφοί, με περιουσία που εκτιμάται στα 22 δισ. δολάρια για τον καθένα, βρίσκονται στην έβδομη θέση της λίστας του Forbes με τους πλουσιότερους Αμερικανούς (και στην 54η των ισχυρότερων ανθρώπων παγκοσμίως).

Τα χρήματά τους βοήθησαν στο ξεκίνημα της οργάνωσης Americans for Prosperity, που κάνει συστηματική εκστρατεία κατά της υγειονομικής μεταρρύθμισης του Ομπάμα. Εχουν βοηθήσει τις αντισυνδικαλιστικές κινήσεις του κυβερνήτη του Γουισκόνσιν, που οδήγησαν στις μεγαλύτερες εργατικές διαμαρτυρίες των τελευταίων χρόνων στις ΗΠΑ. Εχουν επίσης δώσει εκατομμύρια σε ομάδες που αντιμάχονται την περιβαλλοντική νομοθεσία και αμφισβητούν την κλιματική αλλαγή.

Οι αδελφοί Κοτς πιστεύουν στη δραστική αποδυνάμωση του ρόλου του κράτους και στην περικοπή της κοινωνικής πρόνοιας, ενώ συμμερίζονται την άποψη του κινήματος «Tea party» ότι ο Ομπάμα είναι απειλή για τον αμερικανικό τρόπο ζωής. Σε σπάνιο σχόλιό του, ο Ντέιβιντ Κοτς είπε σε ρεπόρτερ του περιοδικού New Yorker ότι ο Ομπάμα είναι «σκληροπυρηνικός σοσιαλιστής» και ότι αυτό τον τρομάζει.

THE OBSERVER

Τι λένε οι Κοτς

Πολλοί επισημαίνουν ότι οι επιχειρηματικές πρακτικές των αδελφών Κοτς δεν συμφωνούν με την πολιτική τους δραστηριότητα. Ενώ αντιτίθενται στον έλεγχο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις ΗΠΑ, η εταιρεία τους κερδίζει εκατομμύρια από το σύστημα ελέγχου που ισχύει στην Ευρώπη. Οι αδελφοί Κοτς αντιδρούν στις επικρίσεις και τις εναντίον τους αποκαλύψεις με διάφορους τρόπους – αγωγές, άσκηση πιέσεων, χρηματοδότηση «υπερασπιστών» μέσω Διαδικτύου. Ενα από τα πιο αποκαλυπτικά άρθρα που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα γι' αυτούς ήταν της Τζέιν Μέγιερ στο New Yorker. Οταν το ρεπορτάζ περιλήφθηκε στα υποψήφια για εθνικό βραβείο, εκπρόσωπος των Κοτς έγραψε στην Αμερικανική Ενωση Συντακτών Περιοδικού Τύπου διαμαρτυρόμενος. Οι Κοτς έκαναν επίσης αγωγή σε μπλόγκερ-φαρσέρ, που έστησε ψεύτικη ιστοσελίδα της Koch Industries και κυκλοφόρησε ανακοίνωση Τύπου σε ύφος παρωδίας. Αν και το δικαστήριο απέρριψε την αγωγή, αυτές οι μηνύσεις μπορούν να θεωρηθούν απειλή προς άλλους για να μην κάνουν το ίδιο.
Πάντως, η εκστρατεία εναντίον των αδελφών Κοτς δεν φαίνεται να χάνει έδαφος. Ο Γκρίνγουολντ –με στόχους όπως ο Ρούπερτ Μέρντοχ και το κανάλι Fox News, η αλυσίδα σούπερ μάρκετ Walmart και ο πρώην δήμαρχος της Νέας Υόρκης, Ρούντι Τζουλιάνι– λέει ότι έχει στα σκαριά τουλάχιστον άλλα επτά βίντεο «αντι-Κοτς». Δεν υποτιμά την απειλή μιας επίθεσης των αδελφών εναντίον του, αλλά δεν τη θεωρεί λόγο υποχώρησης: «Οι Κοτς είναι διαφημιστές ενός συστήματος, που έχει γίνει βαθύτατα ανισόρροπο. Ξέρουμε πως δεν είναι ευτυχείς με ό,τι έχουμε κάνει έως τώρα. Και θα είναι πολύ λιγότερο ευτυχείς καθώς θα προχωράμε».

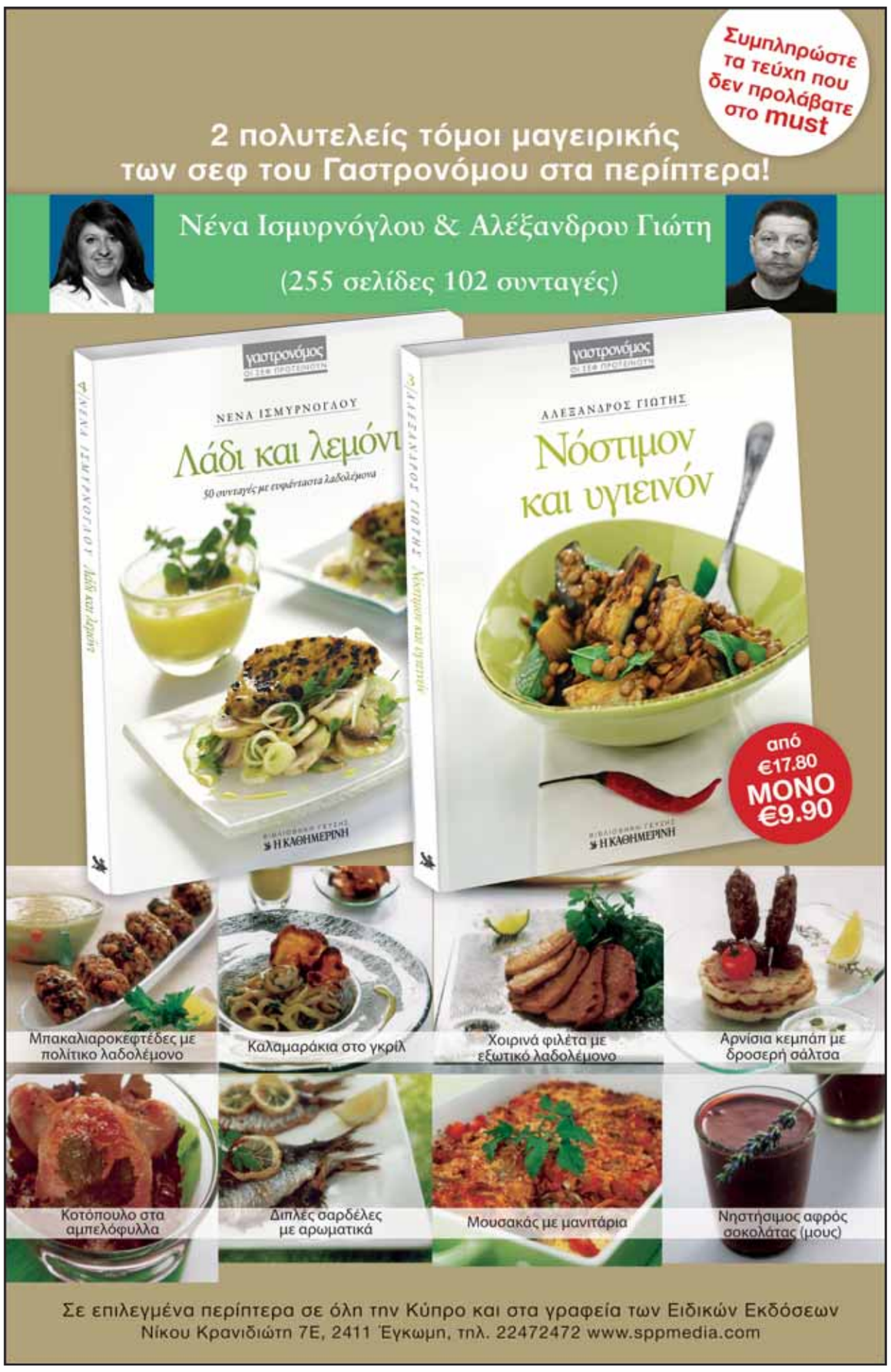

Η οικολογική πλευρά του ελαιολάδου

Ειδική μέθοδος παραγωγής του μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με ειδικούς

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Μέχρι τώρα γνωρίζαμε ότι το ελαιόλαδο κάνει καλό στην υγεία. Τώρα μαθαίνουμε ότι η παραγωγή λαδιού μπορεί να γίνει σύμμαχός μας στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και πρώτα απ' όλα διοξειδίου του άνθρακα. Μάλιστα, οι πρώτες φιάλες ελαιολάδου, ελληνικής παραγωγής, με αρνητικό ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα είναι γεγονός. Τι σημαίνει αυτό; Οτι κατά τη διαδικασία της παραγωγής του συγκεκριμένου ελαιολάδου όχι μόνο δεν προστέθηκε CO2 στην ατμόσφαιρα, αλλά το τελικό ισοζύγιο δείχνει αποθήκευση 370 κιλών CO2 ανά καλλιεργήσιμο εκτάριο.

Δεν πρόκειται για αυθαίρετη εκτίμηση, αλλά για πιστοποιημένο έργο από τη διεθνή περιβαλλοντική οργάνωση ENVIRONDEC και αφορά 21.390 μπουκάλια των 750 κυβικών εκατοστών Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου, που θα διατεθούν αριθμημένα ώστε να διαφυλαχθεί η ιχνηλασιμότητα. Τα μπουκάλια φέρουν το σήμα -CO2, που δείχνει ακριβώς τη θετική τους συμβολή στην αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Μάλιστα, είναι το πρώτο ελαιόλαδο στον κόσμο, που αποκτά τη σήμανση αυτή, και αναμένεται να λειτουργήσει ευνοϊκά στους ευαίσθητους σε θέματα περιβάλλοντος καταναλωτές διεθνώς.

«Δράστες» της επιτυχίας αυτής είναι 68 αγρότες από τρεις περιοχές: τον παραγωγικό συνεταιρισμό Νηλέα της περιοχής Μεσσήνης και τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών Πεζών και Μεραμβέλλου Κρήτης. «Το κλιματικά ωφέλιμο ελαιόλαδο είναι αποτέλεσμα μιας ολόκληρης πορείας για πιο αποδοτική και πιο φιλική προς το περιβάλλον γεωργία», λέει στην «Κ» ο κ. Γιώργος Κόκκινος, παραγωγός από τον Νηλέα. «Εχουμε αρχίσει να μειώνουμε τη χρήση λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων, να περιορίζουμε την κατανάλωση καυσίμων και να αυξάνουμε την απόδοση των ελαιόδεντρων με φυσικό τρόπο, όπως κλαδέματα», συμπληρώνει. Ενα μέρος των παραγωγών έχει περάσει και σε βιολογική καλλιέργεια.

Αποθήκευση CO2

«Η κάθε φιάλη εκφράζει κατακράτηση 370 γρ. CO2 στο έδαφος», μας λέει ο κ. Γ. Μιχαλόπουλος, της εταιρείας Ρόδαξαγρο, η οποία βοήθησε τους παραγωγούς στο έργο της πιστοποίησης και της βελτίωσης της παραγωγικής διαδικασίας. «Υπολογίσαμε το κόστος ολόκληρου του κύκλου παραγωγής του ελαιολάδου, από την εξόρυξη των πρώτων υλών για την παραγωγή των γυάλινων μπουκαλιών μέχρι τη μεταφορά του προϊόντος. Με μεγάλη ακρίβεια και λαμβάνοντας υπόψη το πιο αρνητικό σενάριο όσον αφορά την κατακράτηση διοξειδίου του άνθρακα από τα δέντρα», συμπληρώνει. Πού γίνεται αποθήκευση του CO2; Στα φύλλα της ελιάς, στον καρπό, στους κορμούς, στα αγριόχορτα του χωραφιού.«Αρα συστατικά στοιχεία μιας ανταγωνιστικής στην κλιματική αλλαγή καλλιέργειας της ελιάς είναι η αύξηση του φυλλώματος, η άνοδος της παραγωγής και ο εμπλουτισμός του εδάφους με τα κομμένα αγριόχορτα και τα ψιλοτεμαχισμένα κλαδέματα», τονίζει ο κ. Μιχαλόπουλος. «Ετσι αποθηκεύεται CO2 στο έδαφος, αυξάνοντας την οργανική του ουσία, δηλαδή τη γονιμότητά του, τη συγκράτηση του νερού, τη μείωση της διάβρωσης. Αντιστρέφεται συνεπώς η πορεία προς την ερημοποίηση, που απειλεί τα εδάφη των ελαιώνων μας, και που αναμένεται να γίνει εντονότερη στα μέρη μας, όσο αυξάνεται η θερμοκρασία του πλανήτη». Ο κ. Μιχαλόπουλος σημειώνει ότι κάθε έτος μειώνεται η οργανική σύνθεση των εδαφών στην Πελοπόννησο κατά 6-7%. «Η αντιστροφή αυτής της τάσης αποτελεί εθνικό στόχο πρώτης γραμμής.

Γι' αυτό πρέπει να μη σκάβεται, να μην αναμοχλεύεται το έδαφος», τονίζει. Πολύ αρνητική πρακτική, που πρέπει να ξεπεραστεί, είναι και η καύση των κλαδεμάτων, που δημιουργεί εκπομπές CO2 και άλλων αερίων. Οι ελαιοπαραγωγοί υποφέρουν από εξαιρετικά χαμηλές τιμές πώλησης του λαδιού. Στη διέξοδο μπορεί να συμβάλλει η παραγωγή - πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων οικονομικά αποδοτικών και φιλικών προς το περιβάλλον.

ΑΠΕ

Έλληνες ελαιοπαραγωγοί έχουν μειώσει τη χρήση λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων, περιόρισαν την κατανάλωση καυσίμων και αύξησαν την απόδοση των ελαιόδεντρων με φυσικό τρόπο, για καλύτερης ποιότητας ελαιόλαδο.

Το πρώτο πιστοποιημένο για αποθήκευση CO_2 ελαιόλαδο

Συμβάλλει στην αποτροπή της κλιματικής αλλαγής

21.930 μπουκάλια 68 παραγωγών από Μεσσήνη, Πεζά και Μεράμβελλο Κρήτης

370 γραμ. CO_2 έχουν κρατηθεί στο έδαφος για κάθε φιάλη

370 κιλά CO_2 έχουν αποθηκευθεί σε κάθε καλλιεργήσιμο εκτάριο

Αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε φύλλα, καρπό, κορμό ελαιοδένδρου, στο έδαφος και στα αγριόχορτα

Πρακτικές που πρέπει να σταματήσουν

- **καύση κλαδεμάτων**
- **αναμόχλευση εδάφους**
- **αλόγιστη χρήση λιπασμάτων – φυτοφαρμάκων**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

DNA για εντοπισμό της προέλευσης

Ειδική μέθοδος από το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων

Της **ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Την ίδια ώρα, μια μέθοδος που έχει αναπτυχθεί στο Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ), οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα για την προέλευση του ελαιολάδου, προφυλάσσοντάς το από αμφιβόλου ποιότητας προσμείξεις. Οπως εξηγεί ο συντονιστής σπουδών και έρευνας στο πρόγραμμα γεωργικής γενετικής και βιοτεχνολογίας στο Ινστιτούτο κ. Παναγιώτης Καλαϊτζής, το DNA που μπορούμε να απομονώσουμε, μπορεί να προσδιορίσει την ταυτότητά του, δηλαδή την ποικιλία της ελιάς από την οποία έχει προέλθει, όπως ακριβώς συμβαίνει με το ανθρώπινο DNA.

Η βασική ποικιλία από την οποία παράγεται το ελληνικό ελαιόλαδο είναι η κορωναίικη. Πρόκειται για ποικιλία που παρουσιάζει «δυσκολίες» ως προς τη συγκομιδή, η ελιά δεν κόβεται εύκολα -γι' αυτό άλλωστε και έχουν γίνει μεγάλες προσπάθειες να φυτευτούν ισπανικές ποικιλίες σε κάποιες περιοχές- οπότε χρειάζεται χέρια. Από την άλλη όμως έχει μεγάλη ελαιοπεριεκτικότητα και άρα ανά κιλό δίνει περισσότερο ελαιόλαδο. Στο εργαστήριο του ΜΑΙΧ έχει δημιουργηθεί μια «μεγάλη βάση δεδομένων από 45 ελληνικές ποικιλίες ελιάς, τις οποίες έχουμε χαρακτηρίσει και ταυτοποιήσει με τη χρήση μοριακών δεικτών. Ετσι, έχουμε τη δυνατότητα να βρούμε την ποικιλία προέλευσης του ελαιολάδου», τονίζει ο κ. Καλαϊτζής.

Η συγκεκριμένη μέθοδος είναι περισσότερο αξιόπιστη από ό,τι οι τεχνικές αναλυτικής χημείας που χρησιμοποιούνται, γιατί τα χαρακτηριστικά που μελετώνται σε αυτή την περίπτωση αλλάζουν με τις κλιματολογικές συνθήκες. Η διαδικασία προς το παρόν δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε ευρεία κλίμακα, γιατί χρειάζονται αρκετές ημέρες για να γίνει ο έλεγχος του ελαιολάδου, αλλά όπως επισημαίνει ο κ. Καλαϊτζής, «θα μπορούσαμε να εξελίξουμε γρήγορα τη μέθοδο αν μας το ζητούσαν».

Μάλιστα εξηγεί ότι είναι πολύ πιο εύκολο να πιστοποιήσουμε ότι ένα ελαιόλαδο έχει προέλθει από κορωναίικη -για παράδειγμα- ελιά, παρά να αναζητούμε τις προσμείξεις που έχουν γίνει. «Για να στηρίξουμε το ελληνικό ελαιόλαδο, θα μπορούσαμε να δίνουμε ένα πιστοποιητικό DNA ελληνικής ποικιλίας, το οποίο να συνοδεύει το προϊόν στο εξωτερικό, ενισχύοντας την αξιοπιστία και κατά συνέπεια την προστιθέμενη αξία», λέει ο κ. Καλαϊτζής. Και αν όλα αυτά περί πιστοποιητικών φαίνονται παράξενα στην Ελλάδα, όπου το ελαιόλαδο κυκλοφορεί με τους τενεκέδες -παρά την απαγόρευση-, στην Κίνα το ελαιόλαδο θεωρείται «λειτουργικό τρόφιμο», κάτι σαν φάρμακο που πρέπει κανείς να προσθέσει στη διατροφή του προκειμένου να προστατέψει την υγεία του.

ΑΠΕ

Με την εξέταση DNA διαφυλάσσεται η ποιότητα του ελαιολάδου, αφού θα εντοπίζονται επικίνδυνες προσμείξεις.

Νέος στόχος η προσέγγιση του Ήλιου

Το Messenger, επίτευγμα Έλληνα αστροφυσικού, συμπλήρωσε δύο χρόνια σε τροχιά γύρω από τον Ερμή

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Με την περιέργεια ενός παιδιού «που μετράει τα άστρα» συνεχίζει να συμμετέχει στην περιπέτεια της εξερεύνησης του Διαστήματος ο διακεκριμένος Ελληνας αστροφυσικός Σταμάτης Κριμιζής. Τελευταίο επίτευγμα του δρος Κριμιζή και των συνεργατών του, είναι το ταξίδι του διαστημόπλοιου Messenger στον πλανήτη Ερμή, το οποίο συμπλήρωσε δύο μήνες σε τροχιά γύρω από τον πιο κοντινό στον Ηλιο πλανήτη. Για να διανυθούν τα 55 εκατομμύρια χιλιόμετρα που χωρίζουν τον Ερμή από τη Γη χρειάστηκαν περίπου 6,5 χρόνια. Αλλά για να πετύχει η τολμηρή αποστολή, χρειάστηκαν καινοτόμες τεχνολογικές εφαρμογές. «Ο Ερμής βρίσκεται πολύ κοντά στον Ηλιο. Η θερμοκρασία στην επιφάνειά του είναι 426 βαθμοί Κελσίου, ενώ η ένταση της ηλιακής ακτινοβολίας είναι 11 φορές μεγαλύτερη από ό,τι στη Γη. Σχεδιάσαμε ένα ειδικό αλεξήλιο, πίσω από το οποίο βρίσκεται το διαστημόπλοιο, σε θερμοκρασία 30 βαθμών Κελσίου», λέει στην «Κ» ο κ. Κριμιζής. Ο ειδικός σχεδιασμός του Messenger και της αποστολής, καθώς και η διεύθυνσή της είναι έργο του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Φυσικής του Πανεπιστημίου Τζον Χόπκινς, υπό την ηγεσία του δρος Σταμάτη Κριμιζή. Η αντηλιακή «ομπρέλα» Διαστήματος δεν είναι η μόνη καινοτομία του Messenger, ενός διαστημοπλοίου που έπρεπε να είναι ιδιαίτερα ελαφρύ. Ετσι για παράδειγμα το τεπόζιτο καυσίμων, φτιαγμένο από τιτάνιο, έχει πάχος μόλις μισό χιλιοστό. Οταν απογειώθηκε το Messenger είχε βάρος 1.100 κιλά, εκ των οποίων τα 600 ήταν καύσιμα.

Ηδη, το διαστημόπλοιο έχει πραγματοποιήσει περισσότερες από 100 τροχιές γύρω από τον Ερμή. Κατεβαίνει μέχρι και τα 500 χιλιόμετρα ύψος από την επιφάνεια του μικρότερου πλανήτη του ηλιακού μας συστήματος, αλλά ξανανεβαίνει για να μην υπερθερμανθεί. «Ενεργοποιούμε τα όργανα όταν το Messenger βρίσκεται κοντά στην επιφάνεια. Ο χειρισμός του σκάφους πρέπει να είναι πολύ επιδέξιος, γιατί εάν μείνει απροστάτευτο από το αλεξήλιο στην ηλιακή ακτινοβολία θα αντέξει μόνο 20 λεπτά της ώρας», μας αποκαλύπτει ο κ. Κριμιζής.

EUROKINISSI

Ο διακεκριμένος Έλληνας αστροφυσικός Σταμάτης Κριμιζής.

Τι έχει δει μέχρι τώρα ο μηχανικός μας «μαντατοφόρος», στον πλανήτη του Θεού της επικοινωνίας; «Καταρχήν ανακαλύψαμε τη μεγαλύτερη λεκάνη του ηλιακού μας συστήματος, διαμέτρου 1.550 χιλιομέτρων. Επίσης, καταγράφηκαν ίχνη παλαιότερης ηφαιστειακής δραστηριότητας, όπως στερεοποιημένη λάβα. Ο Ερμής διαθέτει μια ατμόσφαιρα χαμηλής πίεσης, στην οποία εμφανίζονται ηλιακοί άνεμοι, καθώς και ισχυρό μαγνητικό πεδίο, κάτι που ήταν γνωστό. Η παρουσία στοιχείων, όπως νάτριο, ασβέστιο, μαγνήσιο, δημιουργεί μια ουρά πίσω από τον πλανήτη, σαν αυτή που αφήνουν οι κομήτες», παρουσιάζει ο δρ Κριμιζής.

Τεράστια πρόκληση

Αλλά η Οδύσσεια του Διαστήματος για τον κορυφαίο αστροφυσικό δεν σταματά. «Το επόμενό μας σχέδιο αφορά την προσέγγιση του Ηλιου και την μελέτη του, από όσο γίνεται πιο κοντινή απόσταση», μας αποκαλύπτει. Τα σχέδια έχουν ήδη ξεκινήσει. «Αποτελεί μια τεράστια τεχνολογική πρόκληση, καθώς οι θερμοκρασίες που αναπτύσσονται είναι τεράστιες», λέει ο δρ Κριμιζής. «Εχοντας ήδη εξερευνήσει οκτώ πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος, έχω βάλει πλέον στόχο τον ήλιο», τονίζει.

Τι είναι όμως αυτό που συγκινεί και εμπνέει το παιδί που ξεκίνησε από τον Βροντάδο της Χίου και αφού φοίτησε στα Πανεπιστήμια της Μινεσότα και της Αϊόβα των ΗΠΑ, βρέθηκε στην πρωτοπορία της διαστημικής έρευνας; «Η εξερεύνηση του ανεξερεύνητου, η παραγωγή νέας γνώσης, η απάντηση των πλέον θεμελιωδών ερωτημάτων. Πώς δημιουργήθηκε το πλανητικό σύστημα, από πού ερχόμαστε και πού πηγαίνουμε...», μας απαντά.

Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ερευνας και Τεχνολογίας και Πρόεδρος της Διεθνούς Ακαδημίας Αστροναυτικής, δεν παύει να καλεί τα νέα παιδιά να μπουν στην περιπέτεια της έρευνας και της επιστημονικής αναζήτησης και να μην περιμένουν να βολευτούν.

REUTERS/NASA

Περίπου 6,5 χρόνια χρειάστηκε το διαστημόπλοιο Messenger για να διανύσει τα 55 εκατομμύρια χιλιόμετρα που χωρίζουν τον Ερμή από τη Γη.

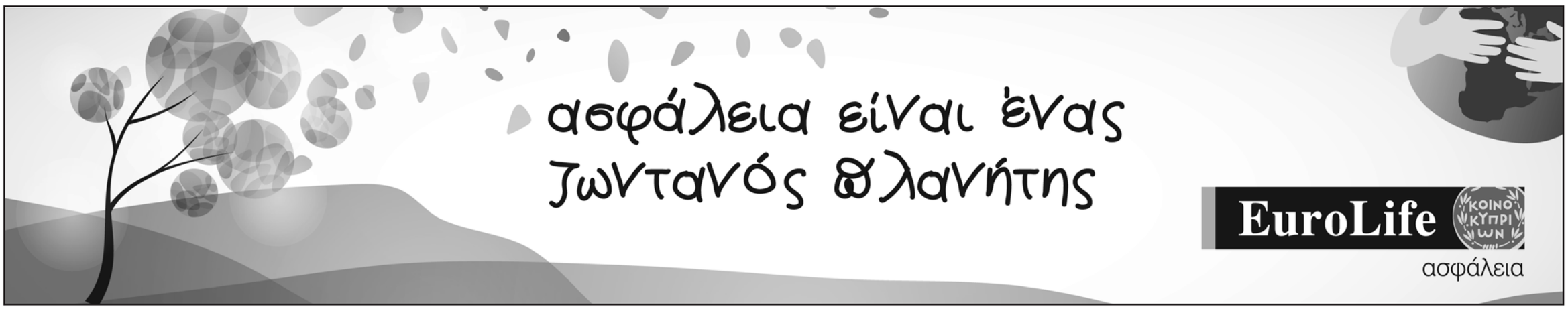

Ειδήσεις και ιδέες για στυλ από τη Suzy Menkes, την κριτικό μόδας της International Herald Tribune

BORIS LIPNITZKI/ROGER VIOLLET VIA MUSEE GALLIERA

STEPHANE PIERA/PARISIENNE DE PHOTOGRAPHIE

HENRY CLARKE/GALLIERA/ADAGP

Από αριστερά: Η Μαντάμ Γκρε σε πρόβα φορέματος το 1933, βραδινό φόρεμα από το 1954 και ένα σχέδιο του 1977.

Μαντάμ Γκρε, η γλύπτρια της μόδας

Μια νέα ρετροσπεκτίβα τιμά τη διαχρονική τεχνική και το αισθησιακό στυλ της θρυλικής Γαλλίδας σχεδιάστριας

Της **SUZY MENKES**

ΠΑΡΙΣΙ. «Ήθελα να γίνω γλύπτρια – για μένα είναι ακριβώς το ίδιο το να δουλεύω με ύφασμα ή πέτρα». Αυτό είχε πει μια σχεδιάστρια, της οποίας τα φορέματα εκτίθενται τώρα με τα ανάλαφρα πλισαρίσματά τους και στέκονται δίπλα σε δυναμικά αγάλματα.

Η Μαντάμ Γκρε, η θρυλική δημιουργός του αισθησιακού ντραπέ φορέματος, πέθανε στην αφάνεια πριν από 17 χρόνια. Αλλά το επινοημένο όνομά της –το αληθινό της όνομα ήταν Germaine Krebs– έχει ξαναζωντανέψει στο Παρίσι αυτή την άνοιξη. Θα ήταν ασφαλές να πούμε ότι η έκθεση, που φιλοξενείται τώρα στο Μουσείο Bourdelle, μουσείο αφιερωμένο στον Γάλλο γλύπτη Antoine Bourdelle, θα έχει αντίστοιχο αντίκτυπο στον κόσμο της μόδας όπως η περσινή ρετροσπεκτίβα του Ιβ Σεν Λοράν στο Petit Palais.

Ετοιμαστείτε να δείτε σχήματα και ντραπέ σαν μια εξέλιξη του μινιμαλισμού του 21ου αιώνα. Το πιο συναρπαστικό στοιχείο στη «Madame Gres, Couture at work» είναι ότι πολλά από τα φορέματα θα ταίριαζαν απευθείας σε μια εκδήλωση στο κόκκινο χαλί.

Γιατί αυτή η έκθεση μοιάζει τόσο διαχρονική και μοναδική; Κομμάτι της επιτυχίας αποδίδεται στον επιμελητή Ολιβιέ Σαγιάρ, ο οποίος αποτελεί σπάνιο κράμα από ιστορικό και σόουμαν. Το βλέπεις στον δραματικό τρόπο που έχει τοποθετήσει ένα καμένο πορτοκαλί φόρεμα στο σκονισμένο σκηνικό του αυθεντικού στούντιο του Bourdelle ή ένα μακρύ μαύρο φόρεμα στην κρεβατοκάμαρα του γλύπτη.

Η αιτία γι' αυτή τη σχέση ανάμεσα στα γλυπτά και στο ντραπέ είναι κατά το ήμισυ τυχαία: το Μουσείο Γκαλιερά, εκεί όπου ο κ. Σαγιάρ είναι νέος διευθυντής, ανακαινίζεται. Αλλά το αποτέλεσμα είναι περισσότερο από μια απλή αλλαγή τοποθεσίας. Εμπνέει τον επισκέπτη να σκεφτεί την ποιητική διάσταση των ανθρώπινων χεριών και για το πώς ήταν διαφορετική η μόδα στις ημέρες που τα ρούχα ήταν κοντά στο σώμα, αντίθετα με το τι γίνεται σήμερα στις συλλογές πρετ-α-πορτέ.

PIERRE ANTOINE

Τα ντραπέ φορέματα της Μαντάμ Γκρε εκτίθενται ανάμεσα στα γλυπτά του Antoine Bourdelle.

«Είναι μια γυναίκα που μετράει κεφάλαια στην ιστορία της μόδας», είπε ο Αζεντίν Αλάια, ένας από τους λίγους σχεδιαστές που παράγουν μοναδικές δημιουργίες με συνείδηση της μάχης ανάμεσα στο ύφασμα και το σωματότυπο. Όταν η επιχείρηση Μαντάμ Γκρε ρευστοποιήθηκε και η επωνυμία εξαγοράστηκε από τη γιαπωνέζικη εταιρεία Γιόγκι Τσούσο, στα τέλη της δεκαετίας του '80, ο κ. Αλάια συνέλεξε αρχειακά κομμάτια για το Μουσείο Μόδας στη Μασσαλία. Εκτίθενται μαζί με τη μεγάλη συλλογή του Μουσείου Γκαλιερά, που περιλαμβάνει σχέδια από το 1934 - 42, όταν ο οίκος της σχεδιάστριας ήταν γνωστός ως Alix.

Τι μαθαίνουμε από την έκθεση; Μαθαίνουμε ότι η μόδα μπορεί να αποτελεί έργο τέχνης μόνο με τέλεια τεχνοτροπία. Ή, όπως λέει ο κ. Σαγιάρ για την Μαντάμ Γκρε: «Η εμφανής απλότητα της δουλειάς της κρύβει εξαιρετικά περίπλοκες ικανότητες».